

แนวทางข้อหารือ

กฎหมายและระเบียบ

เกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปี

พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
DEPARTMENT OF LOCAL ADMINISTRATION

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
DEPARTMENT OF LOCAL ADMINISTRATION
ถนนนครราชสีมา แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

แนวทางข้อหาเรือ

กฎหมายและระเบียบ

เกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปี

พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
DEPARTMENT OF LOCAL ADMINISTRATION

คำนำ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดวิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ภายใต้หลักธรรมาภิบาล เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน” มีภารกิจสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยการพัฒนา และให้คำปรึกษา แนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะ จึงได้รวบรวมกฎหมาย ระเบียบ ข้อหาหรือ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดพิมพ์เป็นหนังสือ “แนวทาง ข้อหาหรือกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๕๗ – ๒๕๕๘” ขึ้น เพื่อให้บุคลากรของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นคู่มือในการศึกษา ค้นคว้า พัฒนางานของตนเองอย่างต่อเนื่อง สามารถทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน แนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ภายใต้หลักธรรมาภิบาลต่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปศึกษา ค้นคว้า อันจะนำไปสู่แนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรกฎาคม ๒๕๕๙

สารบัญ

แนวทาง ข้อหาหรือกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	หน้า
สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น	
๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๖๐๙ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ทาหรือเกี่ยวกับการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย	๑
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๔๔๘๖ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง ทาหรือเกี่ยวกับการตรวจสอบการฉ้อโกงเงินออมทรัพย์ตำบลบางมัญ ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลบางมัญ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี	๔
๓. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๔๖๗๘ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง ทาหรือเกี่ยวกับการทำกิจการนอกเขต	๑๐
๔. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๐๕๖ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง ทาหรือเกี่ยวกับการจัดทำร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม	๑๓
๕. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๒๒๐ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ทาหรือกรณีนายองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายสำเภา อำเภอพระพรหม จังหวัดนครราชสีมา ขอยกเลิกการลาออกจากตำแหน่ง	๑๘
๖. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๓๐๔ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง สอบสวนนายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่	๓๘
๗. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๗๐๔ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ทาหรือแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลพลา อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา	๔๔
๘. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สืบ ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๒๖๒๘ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ทาหรือเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวหาประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว กระทำการ ที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	๖๒
๙. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๙๖๖ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ทาหรือเกี่ยวกับคุณสมบัติในเรื่องสัญชาติของรองนายกเทศมนตรีเมืองนครพนม	๗๔
๑๐. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๒๖๔ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ทาหรือเกี่ยวกับการใช้บังคับข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล	๘๐
๑๑. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ ๐๘๐๔.๓/๖๐๗๗ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ทาหรือข้อกฎหมาย	๘๔
๑๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๖๓๑๒ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ทาหรือโครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์	๘๖
๑๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๗๕๔๒ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ทาหรือการดำเนินการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์	๙๙

	หน้า
๑๔. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๘๐๑๖ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง การหรือการจัดทำโครงการเข้าสู่ต้นตมขององค์การบริหารส่วนตำบลแวง อำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส	๑๐๖
๑๕. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๘๙๙๒ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การหรือการขออนุมัติทำกิจการนอกเขต	๑๒๗
๑๖. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๐๘๕๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เรื่อง การหรือเกี่ยวกับการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗	๑๓๓
๑๗. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๑๘๐๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เรื่อง การหรือเกี่ยวกับการจัดทำโครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ภัยสุขภาพ และการช่วยชีวิต จากสาธารณภัย (ประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี)	๑๔๐
๑๘. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๑๘๙๗ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การหรือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	๑๔๗
๑๙. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๔๕๒๘ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การหรือเกี่ยวกับการแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน และให้รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนพ้นจากตำแหน่ง	๑๕๑
๒๐. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๓๙๘๑ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การหรือการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุง องค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗	๑๕๕
๒๑. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๔๒๘ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การหรือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ ของประชาชนในท้องถิ่น	๑๕๙
๒๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๔๐๕๐ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เรื่อง การหรือเกี่ยวกับการยกเลิกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	๑๖๒
๒๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๔๐๕๒ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เรื่อง การหรือเรื่องการจัดทำหน่วยข่าวหอมมะลิอินทรีย์สุรินทร์	๑๖๕
๒๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๔๘๗๓ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การหรือเกี่ยวกับการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	๑๖๙
๒๕. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๐๕๔๖๕ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การหรือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการสาธารณสุข การอนามัย ครอบครัวและการรักษาพยาบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลกกแรต อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย	๑๗๗
๒๖. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๖๑๐ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การหรือกรณีพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของเทศบาลตำบลหนองกี่ อำเภอนอกกิ่ง จังหวัดบุรีรัมย์	๑๙๓
๒๗. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๐๖๕๕๗ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การหรือเกี่ยวกับการตราเทศบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕	๑๙๖
๒๘. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๐๖๕๕๘ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การหรือเกี่ยวกับการขออนุมัติทำกิจกรรมนอกเขต	๒๐๐

	หน้า
๒๙. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๔/๑๗๕๙ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่อง หารือกรณีศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานินพันธ์ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๒๐๓
๓๐. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๔/๐๒๙๗๖ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เรื่อง หารือการจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทน การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ถล่ม	๒๑๑
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น	
๓๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๗๗ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ขอให้ดำเนินการวางระบบควบคุมและติดตามผลการใช้รถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๒๖
๓๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๘๘๙ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่น	๒๒๗
๓๓. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๙๓๕ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่น	๒๓๑
๓๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการใช้จ่ายเงินในการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๓๗
๓๕. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๐๒๙ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๔๑
๓๖. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๓๐๗๒ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางการเบิกจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปีแก่พนักงานส่วนท้องถิ่น	๒๔๒
๓๗. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๓๓๓๖ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ศูนย์ดำรงธรรม	๒๔๕
๓๘. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๑๒๒ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เรื่อง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗	๒๕๖
๓๙. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๑๕๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการเกิดอุบัติเหตุบริเวณจุดตัดรถไฟกับถนนในเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๗๗
๔๐. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๖๕๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗ เรื่อง โครงการฝึกอบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๘๒
๔๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๖๙๖ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจัดโครงการมหกรรมการแข่งขันกีฬาข้างเคียงเพื่อสุขภาพพจนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ ๒	๒๘๓
๔๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๐๖๖๖ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่อง การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๘๗

	หน้า
๔๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๖๕๓ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การใช้เงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสมทบวงเงินค่าครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	๒๘๙
๔๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/๕๗๐๒ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง ขอรื้อการยกเว้นภาษีป้ายของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๘ (๘)	๒๙๘
๔๕. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/๖๖๐ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่อง ขอรื้อการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สิน โดยการให้เช่าในอัตราค่าเช่าตามหลักเกณฑ์ ของกรมธนารักษ์	๓๐๑
๔๖. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๒๐ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง หลักเกณฑ์การกู้เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล เกี่ยวกับการพิจารณาฐานะการคลัง จากงบประมาณเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง	๓๐๓
๔๗. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๑๗๒๓ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๐๙
๔๘. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๖๕๙ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การกำหนดแบบบัญชี ทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๓๖
๔๙. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๑๒๖๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เรื่อง ชักข้อแนะทางการส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กรณีมีการตรา ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗	๓๓๗
๕๐. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๓๔ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง ชักข้อแนะการส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘	๓๓๘
สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น	
๕๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๒/๑๑๐๓๐ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เรื่อง ขอรื้อการดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในการจัดทำ แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๔๒
สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม	
๕๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๑.๓/ว ๔๑๖๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เรื่อง ขอรื้อแนวทางการปฏิบัติในการจ่ายเงินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒	๓๔๔
๕๓. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๑.๓/ว ๒๓๒๑ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชิงรุก งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ งวดที่ ๑ (เดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๘)	๓๕๐

	หน้า
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้อง	
๕๔. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔	๓๕๓
๕๕. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๘	๓๖๐
๕๖. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๘	๓๖๑

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๖๐๕

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๑๓ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ทหรือเกี่ยวกับการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสระบุรี ที่ สบ ๐๐๒๓.๔/๑๒๖๒๑ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดสระบุรีได้ขอหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๔๕ นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๔๕ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ผู้ตราร่างข้อบัญญัติที่ประชุมสภาท้องถิ่นต้องพิจารณาเป็นสามวาระแต่ที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะอนุมัติให้พิจารณาสามวาระรวดเดียวก็ได้ และวรรคสามกำหนดว่า ผู้ตราร่างข้อบัญญัติงบประมาณจะพิจารณาสามวาระรวดเดียวไม่ได้ และในการพิจารณาวาระที่สอง (ขั้นแปรญัตติ) ให้กำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติไว้ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่สภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น บทบัญญัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวมีความหมายว่า เมื่อสภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายแล้ว ที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะต้องกำหนดระยะเวลาสำหรับเสนอคำแปรญัตติต่อคณะกรรมการแปรญัตติเพื่อให้ผู้ที่มีสิทธิยื่นคำแปรญัตติมายื่นคำแปรญัตติต่อคณะกรรมการแปรญัตติในเวลาดังกล่าว โดยระยะเวลาสำหรับเสนอคำแปรญัตตินี้ต้องไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่สภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการ เป็นไปตามความเห็นของจังหวัดสระบุรี ข้อ ๑. มิใช่ให้สภาท้องถิ่นไปกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติ โดยระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติดังกล่าวต้องล่วงพ้นจากที่สภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการแล้ว ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงตามความเห็นของจังหวัดสระบุรีในข้อ ๒.

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

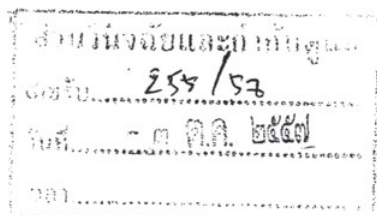
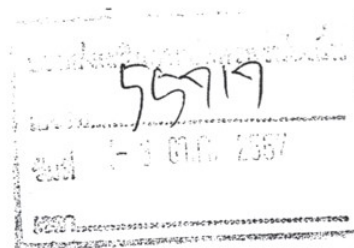
๑๖ มี.ค.๕๗.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

โทร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ สป ๐๐๒๓.๔/๒๖๖๑

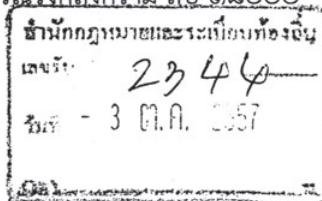
ศาลากลางจังหวัดสระบุรี

ถนนพืชรณรงค์สงคราม สป ๑๘๐๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ทหารือการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด้วยขณะนี้อยู่ในห้วงเวลาที่เทศบาลในเขตจังหวัดสระบุรีได้จัดส่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ มาเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้เทศบาลสามารถประกาศใช้เทศบัญญัติได้ทันภายในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งจากการตรวจสอบร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ ของเทศบาลในเขตจังหวัดสระบุรีพบว่า เทศบาลหลายแห่งพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายไม่เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทำให้จังหวัดสระบุรีต้องส่งคืนร่างเทศบัญญัติให้สภาเทศบาลพิจารณาใหม่ตามมาตรา ๖๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จังหวัดสระบุรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของเทศบาลในเขตจังหวัดสระบุรีเป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการตามที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนในการแปรญัตติ จึงมีบัญชาให้ทหารือไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นใน ๒ แนวทาง ดังนี้

๑. ตามข้อ ๔๕ วรรคสาม ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า ญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณจะพิจารณาสามวาระรวดเดียวไม่ได้ และในการพิจารณาวาระที่สองให้กำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติไว้ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่สภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น ประกอบกับข้อ ๔๙ วรรคแรก ของระเบียบดังกล่าว กำหนดว่า ญัตติร่างข้อบัญญัติที่สภาท้องถิ่นลงมติรับหลักการแล้ว ถ้าจะต้องส่งให้คณะกรรมการแปรญัตติพิจารณา ให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งร่างข้อบัญญัตินั้นไปให้คณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาโดยละเอียด และที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะต้องกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติต่อคณะกรรมการแปรญัตติด้วย นั้น จังหวัดสระบุรีพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า การกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตตินั้น ที่ประชุมสภาเทศบาลต้องกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติต่อคณะกรรมการแปรญัตติด้วย และต้องกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติไว้ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง ซึ่งจังหวัดสระบุรีมีความเห็นว่า การเสนอคำแปรญัตติดังกล่าวนี้จะต้องกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติไว้ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงโดยนับตามจำนวนชั่วโมงเป็นหลัก และตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔๕ วรรคสาม กำหนดว่า ญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณจะพิจารณาสามวาระรวดเดียวไม่ได้ และในการพิจารณาวาระที่สองให้กำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติไว้ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่สภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น มีความหมายถึง ให้สภาเทศบาลกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติต่อคณะกรรมการแปรญัตติไว้ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่วันที่สภาเทศบาลมีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ทั้งนี้ แล้วแต่สภาจะมีมติแต่ต้องไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง

/๒ ตามมาตรา...

- ๒ -

๒. ตามมาตรา ๔๕ วรรคสาม ที่กำหนดว่าผู้ตีร่างข้อบัญญัติงบประมาณจะพิจารณาสามวาระรวดเดียวไม่ได้ และในการพิจารณา วาระที่สองให้กำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติไว้ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่สภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น หมายถึง ระยะเวลาให้เสนอคำแปรญัตติจะต้องหลังจากสภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณผ่านไปแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงเพื่อให้ผู้เสนอคำขอแปรญัตติได้มีเวลาในการพิจารณาเสนอขอคำแปรญัตติ และข้อ ๔๙ วรรคแรก ที่กำหนดว่าให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะต้องกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติต่อคณะกรรมการแปรญัตติด้วย ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวไม่จำเป็นต้องไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงตามข้อ ๔๕ วรรคสาม ใช่หรือไม่

จังหวัดสระบุรีจึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดสระบุรีแนวทางใดถูกต้อง เพื่อจะได้แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรีทราบและถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประสิทธิ์ ทัพย์สุมาลัย)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐-๓๖๒๑-๑๒๓๓ ต่อ ๑๔

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๔๔๗๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง หารือเกี่ยวกับการตรวจสอบการฉ้อโกงเงินออมทรัพย์ตำบลบางมัญ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญ
อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสิงห์บุรี ที่ สท ๐๐๒๓.๔/๑๗๐ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดสิงห์บุรีได้ขอหารือเกี่ยวกับเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ กรณีที่นายเฉลิม คงคามิ อดีตประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญ ได้ริเริ่มก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์ตำบลบางมัญขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๐ โดยมีการเก็บเงินสัจจะจากสมาชิกและให้สมาชิกกู้ยืมเงินดังกล่าว ต่อมาได้มีการร้องเรียนว่ามีการฉ้อโกงของกลุ่มบุคคลที่ดำเนินการและผู้ที่เกี่ยวข้อง ปลอมให้กิจการล้ม และสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์กว่าหนึ่งร้อยคนได้รับความเดือดร้อน ซึ่งสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสิงห์บุรีได้ตรวจสอบกลุ่มออมทรัพย์ดังกล่าวแล้ว ไม่ปรากฏชื่อกลุ่มออมทรัพย์นี้ในบัญชีกลุ่มออมทรัพย์ที่ขอลงทะเบียนเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรีจึงขอหารือว่าการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญหรือไม่ และจะมีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการทางกฎหมายต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างไร นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแจ้งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดสิงห์บุรีหารือมา ประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนภายใต้วัตถุประสงค์และขอบอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ หรือตามกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (๕) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญจึงอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญในการจัดให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์ได้ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๐ และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๑ เพื่อกำหนดให้มีกลุ่มเกษตรกร และวางหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดตั้งและดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร ได้วางหลักเกณฑ์ไว้ กล่าวคือ ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๐ ข้อ ๑ ได้กำหนดให้เพิ่มความเป็นส่วนที่ ๘ ของพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้แก่ มาตรา ๑๑๘ ตรี กำหนดว่า ในกรณีที่คณะบุคคลผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมแต่ยังไม่อาจรวมกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ จะจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาก็ได้ ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้กำหนดการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร การกำกับกลุ่มเกษตรกร การเลิกกลุ่มเกษตรกร และการควบกลุ่มเกษตรกรเข้ากัน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแก่ประเภทของกลุ่มเกษตรกร และมาตรา ๑๑๘ ตรี กำหนดให้กลุ่มเกษตรกรที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๑๘ ตรี มีฐานะเป็นนิติบุคคล และประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๑

/ได้วาง...

ได้วางหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกรไว้ กล่าวคือ ข้อ ๑ ได้ให้ความหมายของคำว่า “เกษตรกร” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน ประมง เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงผึ้ง เลี้ยงไหม เลี้ยงครั่ง เพาะเห็ด และเกษตรกรรมประเภทอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา และคำว่า “กลุ่มเกษตรกร” หมายความว่า กลุ่มเกษตรกรซึ่งได้จดทะเบียนตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ข้อ ๓ กำหนดว่า คณะบุคคลผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในตำบลเดียวกันซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ถ้าประสงค์จะตั้งกลุ่มเกษตรกรต้องมีจำนวนผู้ซึ่งเป็นสมาชิกได้ตามข้อ ๔ ไม่น้อยกว่าสามสิบคน มีทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้นมีมูลค่าเท่ากัน มีข้อบังคับตามข้อ ๘ และยื่นคำขอจดทะเบียนตามข้อ ๗ และข้อ ๔ กำหนดว่าสมาชิกกลุ่มเกษตรกรต้อง (๑) เป็นบุคคลธรรมดา มีสัญชาติไทย และบรรลุนิติภาวะ (๒) เป็นผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และมีกิจการหรือภูมิสำเนาอยู่ในท้องที่ที่กลุ่มเกษตรกรนั้นดำเนินกิจการอยู่ (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย และ (๔) ถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ต้องไม่เกินหนึ่งในห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมด

ต่อมามีการตราพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับแทนพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า ในพระราชบัญญัตินี้ “สหกรณ์” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ “สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของสหกรณ์ หรือสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และตามมาตรา ๓๓ ได้กำหนดว่า สหกรณ์จะตั้งขึ้นได้โดยการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิกโดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ และต้อง

- (๑) มีกิจการร่วมกันตามประเภทของสหกรณ์ที่ขอจดทะเบียน
- (๒) มีสมาชิกเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะ
- (๓) มีทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้นมีมูลค่าเท่า ๆ กัน และสมาชิกแต่ละคนจะต้องถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด
- (๔) มีสมาชิกซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๔๓(๗)

ประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนให้กำหนดโดยกฎกระทรวง และมาตรา ๓๗ วรรคสองกำหนดให้สหกรณ์ที่ได้จดทะเบียนแล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังได้กำหนดเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรไว้ตามมาตรา ๑๑๙ ว่า ในกรณีที่คณะบุคคลผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมแต่ยังไม่อาจรวมกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ จะจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาก็ได้ พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้กำหนดการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร การกำกับกลุ่มเกษตรกร การเลิกกลุ่มเกษตรกร และการควบกลุ่มเกษตรกรเข้ากัน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแก่ประเภทของกลุ่มเกษตรกรด้วย มาตรา ๑๒๐ กำหนดว่า กลุ่มเกษตรกรที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๑๙ ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล มาตรา ๑๒๑ กำหนดว่า ให้นายทะเบียนสหกรณ์เป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรและมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และมีรองนายทะเบียนสหกรณ์เป็นผู้ช่วย มีอำนาจหน้าที่ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย ให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดที่กลุ่มเกษตรกรตั้งอยู่ และมีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา สำหรับกรุงเทพมหานครให้นายทะเบียนสหกรณ์เป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรกรุงเทพมหานคร และได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ ขึ้นโดยมาตรา ๔ ของพระราชกฤษฎีกานี้กำหนดว่า ในพระราชกฤษฎีกานี้ “เกษตรกร” หมายความว่า การทำนา ทำไร่

/ทำสวน...

ทำสวน ประมง เลี้ยงสัตว์ และเกษตรกรรมประเภทอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา “กลุ่มเกษตรกร” หมายความว่า กลุ่มเกษตรกรที่จดทะเบียนจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกา และมาตรา ๕ กำหนดว่า บุคคลผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักจำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบคน และมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาจร่วมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกรตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้ สมาชิกต้องเป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะแล้ว และมีกิจการหรือภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ที่กลุ่มเกษตรกรนั้นดำเนินการอยู่

๑.๒ ข้อเท็จจริงที่จังหวัดสิงห์บุรีหรือมา ปรากฏคำชี้แจงขององค์การบริหารส่วนตำบล บางมัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ที่อ้างว่าเป็นกลุ่มออมทรัพย์ตำบลบางมัญนั้น ไม่ปรากฏหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญเข้าไปดำเนินการจัดทำกลุ่ม กล่าวคือ ไม่ปรากฏเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานของกลุ่ม สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ ไม่มีกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มที่ดำเนินการ ในเรื่องดังกล่าว คณะกรรมการของกลุ่มไม่ปรากฏว่ามีคณะกรรมการจำนวนเท่าใด และบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการที่จะดำเนินการบริหารกลุ่ม ตลอดจนกระบวนการจัดตั้งกลุ่มไม่ปรากฏหลักฐานว่าก่อนการจัดตั้งกลุ่มได้ศึกษาระบบ การดำเนินงานของกลุ่มเป็นมาอย่างไร เมื่อจัดตั้งกลุ่มแล้วก็ไม่ปรากฏว่าได้มีการประชุมกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเป็น สมาชิกกลุ่ม รวมทั้งผลมติที่ประชุมก็ไม่มี กลุ่มออมทรัพย์ดังกล่าวตามที่อ้าง องค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญ มิได้เป็นผู้ดำเนินการขอจดทะเบียนเพื่อจัดตั้งกลุ่มแต่อย่างใด

แต่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี และคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ที่อำเภอเมืองสิงห์บุรีแต่งตั้ง โดยมีนายอำเภอเมืองสิงห์บุรีเป็นประธาน ได้ตรวจสอบแล้วปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายเฉลิม คงคามี อดีตนายองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญ เป็นผู้ก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์ตำบลบางมัญขึ้น เมื่อปี ๒๕๔๐ กลุ่มออมทรัพย์ดังกล่าวไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีกลุ่มออมทรัพย์ที่ขอลงทะเบียนเป็นกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี ในการดำเนินการกลุ่มออมทรัพย์ดังกล่าว มีการเก็บเงินสัจจะรายเดือน โดยมอบหมายให้นางปริดา เล้าพะยอม เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญ เป็นผู้จัดทำ บัญชีจัดเก็บเงินสัจจะรายเดือน บัญชีส่งต้นเงินกู้รายเดือนพร้อมดอกเบี้ยของกลุ่มออมทรัพย์ มีการมอบหมายให้ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญมีหน้าที่จัดเก็บเงินสัจจะรายเดือนเงินต้นและดอกเบี้ยเงินกู้ของสมาชิก ในหมู่บ้าน มีการมอบหมายให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญพิจารณาจ่ายเงินให้ผู้แสดงความจำนง ขอกู้เงิน มีการจ่ายเงินปันผลให้กับสมาชิกกลุ่ม ตลอดจนในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญ (สมัยสามัญที่ ๒ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญได้ชี้แจงข้อบังคับ การบริหารเงินสัจจะสะสมทรัพย์ตำบลบางมัญ และผลการดำเนินการของกลุ่มออมทรัพย์ ยอดรายรับรายจ่ายต่อที่ ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญ แสดงให้เห็นถึงเจตนาว่ากลุ่มออมทรัพย์ตำบลบางมัญอยู่ในความดูแล ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญ จึงมีความเห็นว่า กลุ่มออมทรัพย์ตำบลบางมัญอยู่ในความดูแลขององค์การ บริหารส่วนตำบลบางมัญ องค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบคืนเงินให้กับสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ ตำบลบางมัญ และไต่เบี่ยเอากับผู้กู้ ผู้ค้ำประกัน หรือหากมีการฉ้อโกงหรือยักยอกจะต้องดำเนินคดีตามกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง ซึ่งจังหวัดสิงห์บุรีพิจารณาแล้วเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว

๑.๓ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์ ตามมาตรา ๖๘(๕) แห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้อง ดำเนินการภายใต้บังคับแห่งกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ โดยการจัดให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรตามกรณีนี้ต้อง ดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๐ และฉบับที่ ๑๔๑ และพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย

/กลุ่มเกษตรกร...

- ๔ -

กลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดไว้ดังที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรหรือกิจการสหกรณ์ใดตามอำนาจหน้าที่ขึ้นแล้ว สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายดังกล่าว มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีคณะกรรมการดำเนินการบริหารกิจการของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรนั้นให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร และมติที่ประชุมใหญ่ โดยมีนายทะเบียนสหกรณ์หรือนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดมีหน้าที่กำกับสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๒ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ และหากเกิดปัญหาในการบริหารจัดการของกลุ่มเกษตรกรหรือเกิดการทุจริตฉ้อโกงหรือกระทำละเมิดใด ให้เกิดความเสียหายแก่กลุ่มเกษตรกร และทำให้สมาชิกของกลุ่มเกษตรกรได้รับความเสียหาย ผู้มีอำนาจดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรนั้นหรือสมาชิกกลุ่มเกษตรกรหรือผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำดังกล่าวก็ชอบที่จะดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางอาญาหรือดำเนินการตามกฎหมายเพื่อเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการทำละเมิดนั้น กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลอันเป็นหน่วยงานของรัฐจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในผลแห่งละเมิดให้แก่ผู้เสียหายใดนั้น จะต้องเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ แล้วกระทำละเมิดต่อบุคคลนั้นจนเกิดความเสียหาย องค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งผู้เสียหายอาจฟ้ององค์การบริหารส่วนตำบลได้โดยตรง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ถ้าการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่มิใช่การกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในการนั้นเป็นการเฉพาะตัว ซึ่งกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง แต่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐไม่ได้

ตามรายงานของจังหวัดสิงห์บุรีปรากฏข้อเท็จจริงแต่เพียงว่า การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ดังกล่าว ได้เริ่มดำเนินการเมื่อปี ๒๕๔๐ โดยการริเริ่มของกำนันหรือประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญในขณะนั้น ไม่ปรากฏชื่อกลุ่มออมทรัพย์ตำบลบางมัญ โดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญเป็นผู้เรียกเก็บเงินสัจจะและมีเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญเป็นผู้จัดทำบัญชีให้ อีกทั้งได้มีการรายงานผลการดำเนินการของกลุ่มออมทรัพย์ตำบลบางมัญต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญ ซึ่งปรากฏหลักฐานจากรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญ สมัยสามัญที่ ๒ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญได้มีคำสั่งที่ ๓๐๓/๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและเร่งรัดหนี้สินและคืนหุ้นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลบางมัญ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ เท่านั้น ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่ารายงานของจังหวัดสิงห์บุรีดังกล่าวไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใดๆ อันเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายหรือการดำเนินการของกลุ่มออมทรัพย์นี้ว่ามีวัตถุประสงค์ เป้าหมายหรือดำเนินการเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น การทำนา ทำไร่ ทำสวน ประมง เลี้ยงสัตว์หรือเกษตรกรรมประเภทอื่น ตามความหมายของคำว่ากลุ่มเกษตรกร ตามที่กฎหมายกำหนดไว้แต่อย่างใด มีเพียงกิจกรรมการเก็บเงินของสมาชิกกลุ่มเพื่อการออมทรัพย์ของสมาชิก และให้กู้ยืมเท่านั้น อีกทั้งตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้กำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ (๑) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล (๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (๓) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาอีกว่า

/กรณีที่...

กรณีที่มีการรายงานผลการดำเนินการของกลุ่มออมทรัพย์ตำบลบางมัญต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญดังกล่าวข้างต้นนั้น มีความเป็นมาอย่างไร ทำไมจึงต้องมีการเสนอเรื่องนี้ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญพิจารณา เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่ อย่างไร ข้อเท็จจริงของจังหวัดสิงห์บุรีดังกล่าวจึงยังไม่เพียงพอที่จะพิจารณาได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญผู้ใดได้กระทำการตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ใดๆ ที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น จึงเห็นควรแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรีได้แจ้งนายอำเภอเมืองสิงห์บุรี ในฐานะที่มีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ตามมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวให้เกิดความชัดเจน โดยสอบสวนพยานบุคคล สืบสวน รวบรวมและตรวจสอบพยานหลักฐานเอกสารต่างๆ ให้เพียงพอ แล้วพิจารณาว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญได้กระทำการใดๆ ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยผิดกฎหมาย หรือมีเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญผู้ใดได้กระทำการใดๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ของตนโดยผิดกฎหมาย และทำให้เกิดความเสียหายอันมีผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายใดหรือไม่ ประการใด และหากผลการตรวจสอบพบว่าเป็นการกระทำที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบเป็นการเฉพาะตัวก็อาจแนะนำให้ผู้เสียหายได้ทราบถึงวิธีการเพื่อดำเนินการตามกฎหมายอันเกี่ยวกับคดีอาญาหรือทางแพ่งแล้วแต่กรณีต่อไป

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้นำความเห็นดังกล่าวเสนอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา และกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๔๖ กำหนดว่า ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (๑) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล (๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และ (๓) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ และมาตรา ๖๘(๕) กำหนดว่า ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์ โดยจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด เมื่อข้อเท็จจริงการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตไม่เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้และไม่ปรากฏรายชื่อกลุ่มออมทรัพย์ดังกล่าวในฐานข้อมูลของจังหวัดสิงห์บุรี อีกทั้งการรายงานข้อเท็จจริงของจังหวัดสิงห์บุรียังไม่มีความชัดเจนว่าการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญอย่างไร การกระทำของประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญและสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญ เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญหรือไม่ อย่างไร จึงให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งจังหวัดสิงห์บุรีเพื่อแจ้งนายอำเภอเมืองสิงห์บุรีตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวให้เกิดความชัดเจน แล้วพิจารณาว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบางมัญได้กระทำการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ หรือมีเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดกระทำการตามอำนาจหน้าที่โดยผิดกฎหมาย และทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่ หรือการกระทำของเจ้าหน้าที่เป็นการกระทำที่ต้องรับผิดชอบเป็นการเฉพาะตัว ตามความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นข้างต้น

/ดังนั้น...

- ๖ -

ดังนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอแจ้งความเห็นดังกล่าวให้จังหวัดสิงห์บุรี
นำไปใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมดี คชายั่งยืน)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

3 มี.ค. ๖7

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๒๓๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการทำกิจการนอกเขต

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด่วนที่สุด ที่ สฎ ๐๐๒๓.๔/๔๓๔๕ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอรื้อเกี่ยวกับการทำกิจการนอกเขตของเทศบาล ตามมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ กรณีที่เทศบาลตำบลท่าทองใหม่ได้ขออนุมัติทำกิจการนอกเขตในการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดยการจ้างเหมาบริษัท กาญจนดิษฐ์รีไซเคิล จำกัด ทำการกำจัดขยะมูลฝอยซึ่งเทศบาลตำบลท่าทองใหม่จะต้องนำบรรทุกขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลไปส่งให้บริษัท กาญจนดิษฐ์รีไซเคิล จำกัด ในพื้นที่ของเทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จึงได้ขออนุมัติทำกิจการนอกเขตตามมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ แต่จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ลักษณะการดำเนินการดังกล่าวของเทศบาลท่าทองใหม่มิใช่การทำกิจการนอกเขตตามมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลดังกล่าว เพราะเป็นเรื่องของการจ้างเหมาบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นข้อกำหนดในสัญญาระหว่างเทศบาลตำบลท่าทองใหม่ และบริษัท กาญจนดิษฐ์รีไซเคิล จำกัด ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นสามารถใช้ดุลพินิจในการพิจารณาดำเนินการได้ตามหนังสือสั่งการและระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงขอรื้อว่าความเห็นของจังหวัดสุราษฎร์ธานีถูกต้องหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแจ้งผลการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๐ กำหนดว่า ภายใต้งบประมาณของเทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้ กล่าวคือ (๓) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้ กล่าวคือ (๑๘) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย และพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด ให้เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น และวรรคสามได้กำหนดว่า ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่นได้ โดยมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้เทศบาลอาจทำกิจการนอกเขต เมื่อ (๑) การนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของตน (๒) ได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการ

/สุขาภิบาล...

สุขภาพ สภาจังหวัด หรือสภาตำบลแห่งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และ (๓) ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ศาลปกครองสูงสุดได้เคยให้ความเห็นไว้ตามมีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขดำ ที่ อ.๓๒๕/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๕๖/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เกี่ยวกับการทำกิจการนอกเขตเทศบาล กรณีที่เทศบาลเมืองเชียงรายได้ดำเนินกิจการกำจัด ขยะมูลฝอยในพื้นที่หมู่ที่ ๑๐ บ้านดงป่าเหมี้ยง ตำบลห้วยสัก อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย สรุปได้ว่า โดยที่มาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้กำหนดเป็นเงื่อนไขให้เทศบาลดำเนินการนอกเขตเทศบาลไว้ เว้นแต่กิจการนั้นจะเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของเทศบาล เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขภาพ สภาจังหวัด หรือสภาตำบลแห่งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี และได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้รับมอบอำนาจในการอนุมัติให้เทศบาลทำกิจการนอกเขตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๙๖๑/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๔ แล้วจึงดำเนินการนั้นๆ ได้เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ เทศบาลเมืองเชียงรายมีความประสงค์ที่จะดำเนินการจัดทำบ่อทิ้งและกำจัดขยะมูลฝอยในท้องที่บ้านดงป่าเหมี้ยง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลห้วยสัก อำเภอเมืองเชียงราย อันเป็นพื้นที่นอกเขตเทศบาลเมืองเชียงราย จึงเป็นกรณีการดำเนินการกิจการนอกเขตเทศบาล ซึ่งเทศบาลเมืองเชียงรายจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว เมื่อเทศบาลเมืองเชียงรายมีหน้าที่และความจำเป็นต้องทำการกำจัดขยะมูลฝอยซึ่งไม่สามารถดำเนินการได้ในเขตเทศบาล เพราะมีปริมาณขยะมูลฝอยต่อวันประมาณ ๗๐ ตันถึง ๘๐ ตัน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีประชากรมาอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตามฐานข้อมูลทะเบียนบ้าน จำนวน ๖๔,๐๐๐ คน และมีประชากรแฝงอีกจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ คน รวมทั้งนักท่องเที่ยวอีกเป็นจำนวนมาก ประกอบกับเทศบาลมีพื้นที่ไม่เหมาะสมเพียงพอและราคาสูง จึงถือได้ว่าเป็นกรณีมีความจำเป็นต้องทำและเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของเทศบาลตามนัยมาตรา ๕๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยต้องได้รับความยินยอมจากสภาตำบลห้วยสักซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการของสภาตำบลหมายรวมถึงการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรภายในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของตน เนื่องจากราษฎรได้รับการคุ้มครองสิทธิที่จะดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติสุขในสภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ อนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน การให้ความยินยอมของสภาตำบลห้วยสัก เพื่อให้เอกชนผู้เป็นเจ้าของที่ดินภายในเขตพื้นที่ตำบลห้วยสักเสนอขายที่ดินให้แก่เทศบาลเมืองเชียงราย เพื่อใช้ทำบ่อทิ้งและกำจัดขยะมูลฝอย จึงถือได้ว่าเป็นกรณีที่สภาตำบลห้วยสักแสดงความยินยอมให้ใช้พื้นที่ภายในเขตความรับผิดชอบของตน เพื่อดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยนอกเขตเทศบาลเมืองเชียงรายในฐานะเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่สำหรับใช้ดำเนินการดังกล่าวตามนัยมาตรา ๕๗ ทวิ (๒) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งการแสดง ความยินยอมดังกล่าวจะต้องกระทำในรูปของมติที่ประชุมของสภาตำบลห้วยสัก

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอเรื่องดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง และกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า เทศบาลตำบลท่าทองใหม่มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๐ (๓) และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

-๓-

มาตรา ๑๖ (๑๘) เกี่ยวกับการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๘ ที่จะต้องทำการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตของตน กรณีเมื่อมีเหตุอันสมควรอาจมอบให้บุคคลใดทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยแทนภายใต้การควบคุมของเทศบาลตำบลท่าทองใหม่ได้ กรณีที่เทศบาลตำบลท่าทองใหม่จ้างเหมาบริษัท กาญจนดิษฐ์รีไซเคิล จำกัด ทำการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ก็เป็นการดำเนินการจัดทำกิจการของเทศบาลตำบลท่าทองใหม่ เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนในการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ต้องทำในเขตเทศบาล ภายใต้การควบคุมดูแลของเทศบาลตำบลท่าทองใหม่ ดังนั้น เมื่อเทศบาลตำบลท่าทองใหม่จะดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ของตนดังกล่าว โดยนำรถบรรทุกขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลไปส่งให้บริษัท กาญจนดิษฐ์รีไซเคิล จำกัด เพื่อทำการกำจัดในพื้นที่ของเทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ กรณีดังกล่าว จึงเป็นการทำกิจการนอกเขตของเทศบาลตำบลท่าทองใหม่ เทศบาลตำบลท่าทองใหม่จึงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำกิจการนอกเขต ตามมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมดี คชายั่งยืน)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๐๒๖๕๔

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๐๕๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง ทหารเกี่ยวกับการจัดทำร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน

อ้างถึง หนังสือจังหวัดน่าน ที่ นน ๐๐๒๓.๔/๐๐๙๖ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดน่านได้ขอทหารเกี่ยวกับการจัดทำร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของเทศบาลเมืองน่าน นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแจ้งผลการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า

(๑) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณไว้ สรุปได้ว่า การพิจารณาญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ที่ประชุมสภาท้องถิ่นต้องพิจารณาเป็นสามวาระ และจะพิจารณาสามวาระรวดเดียวไม่ได้ โดยในการพิจารณาวาระที่ ๒ ขึ้นแปรญัตติ สภาท้องถิ่นต้องกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติไว้น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่มีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นดังกล่าว ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติในวาระที่ ๒ ขึ้นแปรญัตติ ไว้ตามข้อ ๔๙ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง กล่าวคือ ให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งร่างข้อบัญญัติที่สภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการแล้วไปให้คณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาโดยละเอียด และภายในระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติที่สภาท้องถิ่นกำหนดดังกล่าว ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ใดเห็นควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบัญญัติก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือ โดยให้แปรญัตติเป็นรายข้อและเสนอต่อประธานคณะกรรมการแปรญัตติ และตามข้อ ๕๐ กล่าวคือ เมื่อคณะกรรมการแปรญัตติได้พิจารณาแล้วจะต้องเสนอร่างข้อบัญญัตินั้นตามร่างเดิมและตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานและบันทึกความเห็นยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่น รายงานนั้นอย่างน้อยจะต้องระบุว่า ได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในตอนใดหรือข้อใดบ้าง การแปรญัตติ และมติของคณะกรรมการแปรญัตติเกี่ยวกับการแปรญัตตินั้นเป็นประการใด การสงวนความเห็นของคณะกรรมการแปรญัตติ ตลอดจนการสงวนคำแปรญัตติด้วย และให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งรายงานนั้นแก่สมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนวันประชุมพิจารณา เว้นแต่กรณีที่ต้องพิจารณาเป็นการด่วน และคณะกรรมการแปรญัตติจะต้องไปร่วมประชุมสภาท้องถิ่นด้วย เพื่อแถลงประกอบรายงานหรือชี้แจงข้อสงสัยต่างๆ เกี่ยวกับรายงานนั้น และตามข้อ ๕๑ วรรคหนึ่ง

/ ได้กำหนด ...

ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณในวาระที่ ๒ ชั้นแปรญัตติ ภายหลังจากที่ คณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาเสร็จและรายงานประธานสภาท้องถิ่นแล้ว กล่าวคือ ให้ปรึกษาเรียงตามลำดับ ข้อเฉพาะที่มีการแปรญัตติหรือที่คณะกรรมการแปรญัตติแก้ไขเท่านั้น เว้นแต่ที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะได้ลงมติ เป็นอย่างอื่น

สภาเทศบาลเมืองน่านจะต้องดำเนินการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการอันเป็น สาระสำคัญตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดไว้ดังกล่าว กล่าวคือ เมื่อสภาเทศบาลเมืองน่านได้มีมติ รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว จะต้องส่งไปให้คณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาโดยละเอียด โดยกำหนดระยะเวลาสำหรับการเสนอคำแปรญัตติ ต่อคณะกรรมการแปรญัตติไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่สภาเทศบาลเมืองน่านมีมติรับหลักการ ซึ่งภายใน ระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว นายกเทศมนตรีเมืองน่านหรือสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่านสามารถเสนอคำแปรญัตติ เพื่อขอแก้ไขร่างเทศบัญญัติงบประมาณนี้ได้ โดยเสนอคำแปรญัตติเป็นรายข้อต่อประธานคณะกรรมการ แปรญัตติ

คณะกรรมการแปรญัตติมีหน้าที่ต้องพิจารณาคำแปรญัตติที่นายกเทศมนตรีเมืองน่าน หรือสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่านได้เสนอมาดังกล่าวให้แล้วเสร็จ ครบถ้วน จะดเว้นไม่พิจารณาคำแปรญัตติใด ที่มีการเสนอมามีได้ และเมื่อคณะกรรมการแปรญัตติได้พิจารณาคำแปรญัตติที่เสนอมมาแล้วเสร็จ ครบถ้วนแล้ว จะต้องเสนอร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามร่างเดิมและตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานและความเห็นยื่นต่อประธานสภาเทศบาลเมืองน่าน โดยรายงานนั้นต้องมีรายละเอียดว่า ได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในตอนใดหรือข้อใดบ้าง การแปรญัตติและ มติของคณะกรรมการแปรญัตติเกี่ยวกับการแปรญัตตินั้นเป็นประการใด การสงวนความเห็นของกรรมการ แปรญัตติ และการสงวนคำแปรญัตติด้วย การสงวนความเห็นของกรรมการแปรญัตติ คือ ความเห็นของ กรรมการแปรญัตติในร่างข้อบัญญัติที่เสนอให้คณะกรรมการแปรญัตติพิจารณา แต่คณะกรรมการแปรญัตติ มิได้มีมติเห็นด้วยกับความเห็นนั้น กรรมการแปรญัตตินั้นจึงสามารถขอสงวนความเห็นดังกล่าวเพื่อนำไปชี้แจง แก่สภาท้องถิ่นเพื่อให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นพิจารณาและมีมติอีกครั้งหนึ่ง สำหรับการสงวนคำแปรญัตติ ก็เช่นเดียวกัน เมื่อคณะกรรมการแปรญัตติได้มีมติเห็นด้วยกับคำแปรญัตติใด ผู้เสนอคำแปรญัตตินั้นสามารถ ขอสงวนคำแปรญัตตินี้เพื่อนำไปชี้แจงแก่สภาท้องถิ่นเพื่อให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นพิจารณาและมีมติใน ร่างข้อบัญญัติอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งประธานสภาท้องถิ่นจะต้องส่งรายงานของคณะกรรมการแปรญัตติให้แก่สมาชิก สภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนวันประชุมพิจารณา เว้นแต่กรณีต้องพิจารณาเป็นการด่วน ดังนั้น เมื่อนายจักรพงษ์ การินตา และนายอุทัยพันธ์ ไหมภูศิริกุล สมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน ได้เสนอคำแปรญัตติ ภายในกำหนดเวลาที่สภาเทศบาลเมืองน่านกำหนดไว้ คณะกรรมการแปรญัตติในร่างเทศบัญญัติงบประมาณ

/ รายจ่าย ...

รายจ่ายเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ต้องพิจารณาและมีมติเกี่ยวกับคำแปรญัตติที่เสนอนั้น จะดเว้นไม่พิจารณาก็ได้ แม้ในคำแปรญัตติของสมาชิกสภาท้องถิ่นจะระบุไว้ในตอนท้ายของหนังสือขอเสนอคำแปรญัตติว่า ขอสงวนคำแปรญัตติเพื่อชี้แจงต่อสภาเทศบาลเมืองน่านต่อไป ก็ได้หมายความว่า คณะกรรมการแปรญัตติจะต้องส่งคำแปรญัตตินี้ไปให้สภาเทศบาลเมืองน่านพิจารณาโดยตรง โดยคณะกรรมการแปรญัตติไม่ต้องทำการพิจารณาและมีมติเสียก่อนได้ เพราะคณะกรรมการแปรญัตติมีหน้าที่ต้องพิจารณาและมีมติในคำแปรญัตติที่เสนอมามากฎหมาย คือ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ การที่คณะกรรมการแปรญัตติในร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ พิจารณาแล้วเสนอว่า เห็นควรให้ผู้เสนอคำแปรญัตตินำไปเสนอที่ประชุมสภาเทศบาลเมืองน่านพิจารณาชี้ขาดต่อไป โดยที่คณะกรรมการแปรญัตติมิได้พิจารณาและมีมติในคำแปรญัตตินั้น แต่อย่างไร การแปรญัตติของคณะกรรมการแปรญัตติจึงยังไม่แล้วเสร็จที่จะสามารถเสนอรายงานและความเห็นต่อประธานสภาเทศบาลเมืองน่าน คณะกรรมการแปรญัตติจึงมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๔๙ และข้อ ๕๐ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังเช่นที่ศาลปกครองสูงสุดได้เคยพิจารณาและมีคำพิพากษาตามคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ อ.๑๒๓/๒๕๕๐ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๔๑/๒๕๕๔ กรณีที่สมาชิกสภาเทศบาลนครภูเก็ตได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายในการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ ของเทศบาลนครภูเก็ต โดยสมาชิกสภาเทศบาลนครภูเก็ต ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นคำขอแปรญัตติตามร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฉบับดังกล่าว โดยขอปรับลดลงร้อยละสิบทุกข้อ เนื่องจากการตั้งงบประมาณยังไม่มีประสิทธิภาพ และต้องใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า แต่คณะกรรมการแปรญัตติมีมติไม่อนุมัติให้สมาชิกสภาเทศบาลนครภูเก็ต ผู้ฟ้องคดี แปรญัตติตามคำขอ ซึ่งศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำแปรญัตติถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๕๘ การพิจารณาของคณะกรรมการแปรญัตติจึงไม่เป็นไปตามข้อ ๔๖ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ เพราะในกรณีที่คณะกรรมการมีมติไม่เห็นด้วยกับคำแปรญัตติในเรื่องใดต้องให้โอกาสผู้ขอแปรญัตติว่ายังคงตั้งใจและประสงค์จะนำคำแปรญัตติของตนไปอภิปรายในสภาหรือไม่ หากผู้ขอแปรญัตติสงวนคำแปรญัตติไว้ คณะกรรมการจะต้องรายงานและบันทึกความเห็นผู้สงวนคำแปรญัตติมีสิทธิอภิปรายคำแปรญัตติในวาระที่สอง โดยที่ประชุมสภาเทศบาลจะลงมติชี้ขาดว่าเห็นด้วยกับคำแปรญัตติหรือไม่เห็นด้วยกับมติของคณะกรรมการแปรญัตติ ส่วนคำแปรญัตติที่คณะกรรมการแปรญัตติเห็นว่า เป็นรายจ่ายที่มีลักษณะเป็นรายจ่ายซึ่งมีข้อผูกพันตามข้อ ๖๐ คณะกรรมการสามารถมีมติไม่รับไว้พิจารณาได้ แต่หากผู้ขอแปรญัตติยังคงยืนยันว่ามีเป็นรายจ่ายซึ่งต้องห้ามแปรญัตติ คณะกรรมการต้องจัดทำรายงานเพื่อให้ประธานสภาเทศบาลนครภูเก็ตเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด การที่คณะกรรมการแปรญัตติมีมติไม่อนุมัติคำแปรญัตติทั้งหมดของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้มีความเห็นว่าเป็นด้วยกับคณะกรรมการหรือไม่ และขอสงวนคำแปรญัตติหรือไม่ จึงเป็นการพิจารณาและเป็นมติที่ไม่ชอบ การแปรญัตติของคณะกรรมการ

/ จึงไม่ ...

- ๔ -

จึงไม่แล้วเสร็จที่จะสามารถเสนอรายงานและความเห็นต่อประธานสภาเทศบาลนครภูเก็ตได้ รายงานของคณะกรรมการแปรรูปที่ดินร่างเทศบัญญัติงบประมาณดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๔๖ การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนเทศบัญญัติงบประมาณของเทศบาลนครภูเก็ตดังกล่าว ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งเวียนคำพิพากษานี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทราบแล้วตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ ๐๘๐๔.๓/ว ๙๖๑ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖

(๒) กรณีการถอนคำแปรญัตติที่สมาชิกสภาท้องถิ่นขอสงวนไว้ต่อคณะกรรมการแปรรูปที่ดินนั้น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๕๕ กำหนดว่า การขอถอนญัตติหรือคำแปรญัตติ หรือการแก้ไขข้อความในญัตติร่างข้อบัญญัติ ซึ่งเป็นเหตุให้เปลี่ยนหลักการของร่างข้อบัญญัติ การขอถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองหรือจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติจะกระทำเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่ญัตตินั้นได้จัดเข้าระเบียบวาระแล้ว ต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมสภาท้องถิ่น หรือคำแปรญัตติในชั้นคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน ต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน ญัตติที่ยังไม่ได้จัดเข้าระเบียบวาระ หรือคำแปรญัตติในชั้นคณะกรรมการแปรรูปที่ดินไม่อยู่ในบังคับของวรรคหนึ่ง ดังนั้น คำแปรญัตติของสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่านที่คณะกรรมการแปรรูปที่ดินไม่เห็นด้วย และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่านได้ขอสงวนคำแปรญัตติดังกล่าวไว้ เมื่อสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่านได้ขอถอนคำแปรญัตตินั้นต่อที่ประชุมสภาเทศบาลเมืองน่านแล้ว จะต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมสภาเทศบาลเมืองน่านจึงจะถือว่าคำแปรญัตตินั้นได้ถูกถอนออกไป การที่ประธานสภาเทศบาลเมืองน่านมิได้ดำเนินการให้ที่ประชุมสภาเทศบาลเมืองน่านพิจารณาให้ความเห็นชอบและมีมติเกี่ยวกับการถอนคำแปรญัตติดังกล่าว และได้นำร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เข้าสู่การพิจารณาในวาระที่ ๓ ชั้นลงมติให้ตราเป็นเทศบัญญัติ เป็นเหตุให้การขอถอนคำแปรญัตติไม่ได้รับการพิจารณาให้แล้วเสร็จ จึงเป็นการดำเนินการที่ไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๕๕ วรรคหนึ่ง

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอความเห็นดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา และกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๕๕ กำหนดว่า การขอถอนญัตติหรือคำแปรญัตติ หรือการแก้ไขข้อความในญัตติร่างข้อบัญญัติซึ่งเป็นเหตุให้เปลี่ยนหลักการของร่างข้อบัญญัติ จะกระทำเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่ญัตตินั้นได้จัดเข้าระเบียบวาระแล้ว ต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมสภาท้องถิ่น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า การพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของสภาเทศบาลเมืองน่านในวาระที่ ๒ ชั้นแปรญัตติ มีสมาชิกสภาเทศบาลจำนวน ๒ ราย ได้ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ และได้ถอนคำแปรญัตติดังกล่าว แต่ประธานสภาเทศบาลเมืองน่านมิได้สอบถามมติที่ประชุมสภาเทศบาลเมืองน่านว่าจะให้ถอนคำแปรญัตตินั้นหรือไม่ ทำให้การพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ฉบับที่ ๑ ประจำปี

/ งบประมาณ ...

- ๕ -

งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ของสภาเทศบาลเมืองน่านไม่ชอบตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับ
การประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๕๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมดี คชายังยืน)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๒๕๕๖

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔-๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๒๒๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอรื้อถอนการดำเนินงานการบริหารส่วนตำบลท้ายสำเภา อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช
ขอยกเลิกการลาออกจากตำแหน่ง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๒๓.๔/๔๕๐๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๘.๔/๑๐๓๓ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗
๒. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ. ๕๗๐/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๑๘/๒๕๕๔
ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๔

ตามที่จังหวัดนครศรีธรรมราชได้ขอหารือเกี่ยวกับเรื่องการลาออกจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีที่ นางจิตรา ศรีพิบูลย์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายสำเภา อำเภอพระพรหม ได้ทำหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งแต่ต่อมาได้ขอยกเลิกการลาออกจากตำแหน่ง ซึ่งจังหวัดนครศรีธรรมราชพิจารณาแล้วเห็นว่า การพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยเหตุของการลาออก ตามมาตรา ๖๔(๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ นั้น จะต้องพิจารณาถึงเจตนาและความสมัครใจที่จะพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย เมื่อหนังสือลาออกกำหนดให้มีผลในอนาคต บุคคลดังกล่าวจึงยังมิได้พ้นจากตำแหน่งจนกว่าจะถึงวันดังกล่าว และตราบใดที่การลาออกยังไม่มีผล ก็ย่อมสามารถที่จะไต่รื้อถอนทบทวนหรืออาจมีเหตุที่ทำให้ไม่ประสงค์จะลาออกอีกต่อไป เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า บุคคลดังกล่าวได้มีหนังสือขอระงับการลาออกก่อนการลาออกจะมีผล จึงเป็นการแสดงเจตนาโดยชัดแจ้งที่ไม่ประสงค์จะผูกพันตามหนังสือลาออกดังกล่าว ดังนั้น นางจิตรา ศรีพิบูลย์ จึงสามารถยกเลิกหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายสำเภาได้ โดยการลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ถือเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียว นายอำเภอไม่จำเป็นต้องอนุมัติหรืออนุญาตแต่อย่างใด จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดนครศรีธรรมราชถูกต้องหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแจ้งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดนครศรีธรรมราชหารือมาประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑.๑ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๔ กำหนดว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๓) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ ซึ่งคณะกรรมการการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕ และคณะที่ ๘) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการลาออกจากตำแหน่งไว้ ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๖๖/๒๕๒๔ เรื่อง การลาออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาจังหวัดโดยมีเงื่อนไข (ตามมาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘) เกี่ยวกับการลาออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาจังหวัด ตามมาตรา ๑๒(๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ สรุปได้ว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๒(๓) ดังกล่าวที่บัญญัติว่า สมาชิกสภาจังหวัดย่อมสิ้นสุดลงเมื่อลาออกโดยยื่นใบลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด นั้น การลาออกย่อมมีผลสมบูรณ์เมื่อสมาชิกสภาจังหวัดผู้นั้นได้ยื่นใบลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

- ๒ -

หรือเจ้าหน้าที่ของจังหวัดได้ลงรับใบลาออกในทะเบียนหนังสือรับของจังหวัดตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยงานสารบรรณแล้ว และการลาออกที่มีเงื่อนไขกำหนดไว้ผลของการลาออกนั้น มีผลสมบูรณ์เมื่อถึงเวลาที่กำหนดไว้

ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการลาออกจากตำแหน่ง ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๔๔/๒๕๕๒ เรื่อง การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยการลาออก กรณีที่กรรมการปกครองได้ขอ ทหารหรือเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน กล่าวคือ อำเภอร่องครุได้จัดให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑๐ ตำบลโคกชำแระ และคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็น ผู้ใหญ่บ้านได้ตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านหมายเลข ๑ ได้ยื่นหนังสือลาออกจากตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกชำแระต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกชำแระและแถลงต่อ ที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกชำแระเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ และหนังสือลาออกดังกล่าวได้ยื่น ถึงนายอำเภอเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๒ โดยระบุวันลาออกวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ จึงขอหารือว่า ผู้สมัครรับ เลือกดังกล่าวจะมีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นว่า มาตรา ๔๗ ตรี (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้กำหนดให้ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเมื่อลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ การลาออกจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อบุคคลที่กำหนดไว้ การยื่น หนังสือลาออกย่อมมีผลสมบูรณ์นับแต่เวลาที่มีการแสดงเจตนาขึ้นไปถึงผู้รับการแสดงเจตนา ตามนัยของการแสดง เจตนาตามมาตรา ๑๖๘ หรือมาตรา ๑๖๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แล้วแต่กรณี ดังนั้น โดยทั่วไป การลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีผลสมบูรณ์เมื่อได้ยื่นหนังสือลาออกต่อ นายอำเภอหรือเจ้าหน้าที่ของอำเภอได้ลงรับหนังสือลาออกในทะเบียนหนังสือรับของอำเภอตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ และในการแสดงเจตนาลาออกนั้น สมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลอาจจะกำหนดให้การลาออกของตนมีผลตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ก็ได้ และผลของการลาออกย่อม สมบูรณ์เมื่อถึงเวลาที่กำหนดไว้

๑.๒ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ. ๕๗๐/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๑๘/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ ศาลปกครองสูงสุดได้ให้ความเห็นกรณีเกี่ยวกับการลาออกของ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ สรุปได้ว่า ตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติการบริหาร ส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจพ้นจากตำแหน่งได้ด้วยการลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นเรื่องที่กฎหมายบัญญัติให้การพ้นจาก ตำแหน่งดังกล่าวเป็นไปตามเจตนาและความสมัครใจของผู้ดำรงตำแหน่ง โดยในการลาออกนี้ไม่จำเป็นต้องได้รับอนุมัติ ผู้ดำรงตำแหน่งจึงอาจยื่นหนังสือลาออกให้มีผลเป็นการพ้นจากตำแหน่งในทันทีที่ยื่นหนังสือก็ได้ ผู้ดำรงตำแหน่ง จึงมีอิสระในการกำหนดวันที่ที่ตนจะต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยการลาออกได้ตามแต่ใจสมัคร ดังนั้น ในกรณีที่มี ปัญหาต้องวินิจฉัยว่าการพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยเหตุของการลาออกนี้มีผลเมื่อใด นอกจากจะต้องพิจารณาถึงข้อเท็จจริงที่ว่าได้มีการยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือไม่แล้ว ยังต้องคำนึงถึงเจตนาและความสมัครใจที่จะพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย

แม้ข้อเท็จจริงจะฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การ บริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแล้ว การพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยเหตุของการลาออกนั้น จะต้องพิจารณาถึงเจตนาและความสมัครใจที่จะพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งด้วย เมื่อหนังสือลาออกของ

/ผู้ฟ้องคดี ...

ผู้ฟ้องคดีกำหนดให้การลาออกมีผลในอนาคต คือวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงยังมิได้พ้นจากตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีจนกว่าจะถึงวันดังกล่าว และตราบไต่ที่การลาออกยังไม่มีผล ผู้ฟ้องคดี ก็ย่อมสามารถที่จะไต่ตรงทบทวนหรืออาจมีเหตุที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ประสงค์จะลาออกอีกต่อไป อันส่งผลให้ หนังสือลาออกที่ยื่นไว้ไม่ต้องด้วยความประสงค์ของผู้ฟ้องคดีได้ การที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือ ขอร้องรับการลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อนที่การลาออกดังกล่าว จะมีผล จึงเป็นการแสดงเจตนาโดยชัดแจ้งที่ไม่ประสงค์จะผูกพันตามหนังสือลาออกดังกล่าวอีกต่อไป

ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอร้องรับการลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดลพบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อนที่การลาออกนั้นจะมีผลแล้ว หนังสือลาออกของผู้ฟ้องคดีที่ยื่นไว้ จึงไม่อาจ มีผลผูกพันผู้ฟ้องคดีให้ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแต่อย่างใด

๑.๓ เมื่อข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดนครศรีธรรมราชหรือมาปรากฏว่า นางจิตรา ศรีพิบูลย์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายสำเภา ได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึงนายอำเภอพระพรหม ขอลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายสำเภา เพื่อประกอบธุรกิจส่วนตัว ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ ปรากฏหลักฐานว่าที่ว่าการอำเภอพระพรหมได้ได้รับหนังสือลาออกของ นางจิตรา ศรีพิบูลย์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายสำเภา ไว้เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เลขรับที่ ๑๒๐๐ โดยนายอำเภอพระพรหม ได้ทราบการลาออกจากตำแหน่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ต่อมานางจิตรา ศรีพิบูลย์ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึงนายอำเภอพระพรหม แจ้งว่าขอยกเลิกใบลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การ บริหารส่วนตำบลท้ายสำเภา ฉบับลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ดังกล่าว ดังนั้น กรณีที่จังหวัดนครศรีธรรมราช พิจารณาแล้วเห็นว่า การพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยเหตุของการลาออก ตามมาตรา ๖๔(๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ จะต้องพิจารณาถึงเจตนาและความ สมัยครใจที่จะพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย เมื่อหนังสือลาออกกำหนดให้มีผลในอนาคต คือ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ นางจิตรา ศรีพิบูลย์ จึงยังมิได้พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายสำเภา จนกว่าจะถึงวันดังกล่าว และตราบไต่ที่การลาออกยังไม่มีผล นางจิตรา ศรีพิบูลย์ ก็ย่อมสามารถที่จะไต่ตรง ทบทวนหรืออาจมีเหตุที่ทำให้ไม่ประสงค์จะลาออกอีกต่อไป เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่านางจิตรา ศรีพิบูลย์ ได้มี หนังสือขอร้องรับการลาออกก่อนการลาออกจะมีผล จึงเป็นการแสดงเจตนาโดยชัดแจ้งที่ไม่ประสงค์จะผูกพันตาม หนังสือลาออกดังกล่าว ดังนั้น นางจิตรา ศรีพิบูลย์ จึงสามารถยกเลิกหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การ บริหารส่วนตำบลท้ายสำเภาได้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นดังกล่าว

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้นำความเห็นดังกล่าวเสนอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา และกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๔(๓) กำหนดว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจาก ตำแหน่งเมื่อลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ ถือเป็นเรื่องที่กฎหมายบัญญัติให้การพ้นจากตำแหน่ง เป็นไปตามเจตนาและความสมัยครใจของผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ไม่จำเป็นต้องได้รับอนุมัติหรืออนุญาตจาก นายอำเภอ และหากการลาออกนั้นได้กำหนดให้มีผลในอนาคต ผู้ขอลาออกก็ยังไม่พ้นจากตำแหน่งจนกว่าจะถึง วันที่กำหนดไว้ ตราบใดที่การลาออกนั้นยังไม่มีผล ผู้ขอลาออกก็สามารถไต่ตรงทบทวนการลาออกได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท้ายสำเภาของ นางจิตรา ศรีพิบูลย์ กำหนดให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ แต่นางจิตรา ศรีพิบูลย์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึงนายอำเภอพระพรหม ขอยกเลิกการลาออกดังกล่าว จึงเป็นการขอยกเลิกการลาออก ก่อนการลาออกจะมีผล ดังนั้น นางจิตรา ศรีพิบูลย์ จึงยังไม่พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

/ท้ายสำเภา...

- ๔ -

ท้ายสำเนาแต่อย่างใด (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ. ๕๗๐/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒๑๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘) สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย จึงเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและจังหวัดนครราชสีมา รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมดี คชายังยืน)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๒๐๑๖

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

สำเนา

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ด. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ.๕๗๐/๒๕๔๗

คดีหมายเลขแดงที่ ๒.๒๑๘/๒๕๔๘

สำเนาถูกต้อง

๑๗/๑๒

(นางสาววิเรณี แก่น)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครอง ๕
19 ก.ธ. 2551

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๗ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘

ระหว่าง { นายพิชัย เกียรติวินัยสกุล ผู้ฟ้องคดี
ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ที่ ๑
สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
(อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๖๗๘/๒๕๔๖
หมายเลขแดงที่ ๑๓๔๒/๒๕๔๗ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๕ ผู้ฟ้องคดีได้รับเลือก
ให้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ต่อมาผู้ฟ้องคดีถูกดำเนินคดีอาญาและ
ถูกคุมขังในเรือนจำระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอาญาเรื่อยมา ระหว่างนั้น
ในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ไปเยี่ยมผู้ฟ้องคดีที่เรือนจำและ
แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ฟ้องคดีมีเจตนาขอลาออกจากการเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ลพบุรี โดยผู้ฟ้องคดีได้ทำข้อตกลงไว้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี

/ก่อนเข้ารับ...

ก่อนเข้ารับตำแหน่งดังกล่าวและได้ทำหนังสือลาออกไว้ล่วงหน้า ซึ่งได้มีผู้นำหนังสือลาออกมายื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนไม่เคยเขียนหรือพิมพ์ข้อความขอลาออกจากตำแหน่งไว้ล่วงหน้าและไม่เคยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รวมทั้งไม่เคยยินยอมให้ผู้ใดกระทำการดังกล่าว จึงแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ระงับเรื่องการลาออกของผู้ฟ้องคดี หลังจากนั้นศาลอาญาได้มีคำพิพากษายกฟ้องและปล่อยตัวผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๖ ผู้ฟ้องคดีจึงประสงค์จะกลับไปทำหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิเสธโดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้ขอลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแล้ว และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติในการประชุม สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๖ ประจำปี ๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เลือกนายสุบรรณ จิระพันธุ์วานิช เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแทนผู้ฟ้องคดี และได้ตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีทราบภายหลังว่าเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กล่าวอ้างว่าได้รับหนังสือลาออกของผู้ฟ้องคดี โดยมีนายสุบรรณ จิระพันธุ์วานิช สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี อ้างว่าได้รับหนังสือลาออกของผู้ฟ้องคดีที่ทำไว้เป็นข้อตกลงล่วงหน้ากับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีได้ขอลาออกจากตำแหน่งดังกล่าวแล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนไม่มีเจตนาที่จะลาออกและไม่เคยทำหรือยื่นหนังสือขอลาออกหรือมอบหมายให้บุคคลใดกระทำการดังกล่าว จึงฟ้องคดีต่อศาล

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนมติที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๖ ประจำปี ๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกให้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี หลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือขอลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีไว้กับนายปรีชา จัตรนรเศรษฐ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในขณะนั้น โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้นำหนังสือขอลาออกของผู้ฟ้องคดีส่งให้ส่วนกิจการสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ลงรับหนังสือตามระเบียบงานสารบรรณ ซึ่งในขณะนั้น ผู้ฟ้องคดีตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญาและต้องขังอยู่ที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

/ขอให้ระงับ...

ขอให้รับหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีได้รับหนังสือไว้เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เวลา ๑๔.๐๕ นาฬิกา และได้นำเสนอผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้สั่งการให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงและให้ทำหนังสือหารือไปยังจังหวัดลพบุรีเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ต่อมาจังหวัดลพบุรีได้มีหนังสือที่ มท ๐๘๖๖.๓/๒๑๕๔๕ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ตอบข้อหารือว่า การยื่นใบลาออกของผู้ฟ้องคดีมีผลให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เป็นต้นไป ไม่สามารถระงับใบลาของตนได้ แต่ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้ข้อยุติว่ามีเจตนาลาออกตามใบลาดังกล่าวหรือไม่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรีได้พิจารณาผลการสอบหาข้อเท็จจริงแล้ว จึงมีหนังสือแจ้งว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยืนยันว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นใบลาออกต่อตนจริง ก็ชอบที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะใช้ดุลพินิจดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๓๒/ว ๑๓๕๕ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๕ ประกอบกับความเห็นของจังหวัดลพบุรี จึงมีประกาศเรียกประชุมผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อดำเนินการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี และเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ประชุม สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๖ ประจำปี ๒๕๔๕ และมีมติเลือกนายสุบรรณ จิระพันธุ์วณิช เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า หนังสือลาออกของผู้ฟ้องคดีไม่ว่าจะรับฟังได้เพียงใด ก็เป็นเรื่องของนิติกรรมที่เกิดจากการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวที่จะต้องเกิดจากการแสดงเจตนาอย่างแท้จริงของผู้แสดงเจตนาที่มุ่งโดยตรงที่จะให้เกิดผลทางกฎหมาย การยื่นหนังสือลาออกเป็นการแสดงเจตนาประเภทต้องมีผู้รับการแสดงเจตนา ซึ่งการแสดงเจตนาจะมีผลสมบูรณ์หรือมีผลทางกฎหมายต่อเมื่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับหนังสือแสดงเจตนาแล้ว แต่หนังสือลาออกที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้าง ส่วนกิจการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีได้ลงรับเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ซึ่งในขณะนั้นผู้ฟ้องคดียังต้องขังอยู่ในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร และผู้ฟ้องคดีได้หักท้วงการลาออกแล้วโดยทำเป็นหนังสือจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร

/โดยผู้ฟ้องคดี...

โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้แสดงเจตนายืนยันการลาออกภายหลังจากการได้รับการปล่อยตัวจากศาลอาญา และกลับมาทำหน้าที่ที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การเพิ่มเติมว่า ตามวิสัยของวิญญูชนเมื่อลงลายมือชื่อในเอกสารใดย่อมแสดงว่าผู้ลงลายมือชื่อนั้นมีเจตนาที่จะให้เกิดผลผูกพันตามเนื้อความที่ปรากฏในเอกสาร ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีความรู้ ความสามารถและมีวุฒิภาวะสูงย่อมไม่ลงลายมือชื่อไว้โดยเจตนาจะไม่ให้เกิดผลตามข้อความนั้น อีกทั้งการลงลายมือชื่อในหนังสือลาออกไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีสำคัญผิดในสาระสำคัญ ถูกกลั่นแกล้ง หรือถูกข่มขู่แต่ประการใด ส่วนที่ว่าหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีไม่ได้ลงวันที่ เดือน ปี ขณะที่ทำการยื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นั้น ตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ได้มีการกำหนดแบบของหนังสือลาออกไว้ จึงไม่ใช่สาระสำคัญ และการที่หนังสือลาออกปรากฏเลขรับหนังสือในเอกสารและวันที่ลงรับหนังสือในเอกสารคือวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ซึ่งขณะนั้นผู้ฟ้องคดียังต้องขังอยู่ในเรือนจำ เพราะผู้ฟ้องคดีได้ทำหนังสือลาออกไว้และยื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้ล่วงหน้า ก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะถูกจับกุมและถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ จึงไม่เป็นเรื่องผิดปกติวิสัย สำหรับเรื่องการลงเลขรับหนังสือเป็นวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ นั้น เป็นเพราะผู้ฟ้องคดีได้ระบุเจตนาขอลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ โดยยื่นหนังสือลาออกไว้ล่วงหน้า เมื่อใกล้จะถึงกำหนดวันที่ระบุขอลาออก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้ส่งหนังสือลาออกของผู้ฟ้องคดีให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการลงเลขรับหนังสือ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีคัดค้านว่าไม่ได้แสดงเจตนายืนยันการลาออกภายหลังจากการได้รับการปล่อยตัวจากศาลอาญา และกลับมาทำหน้าที่ที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือลาออกไว้ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้ว การลาออกมีผลสมบูรณ์ จึงไม่มีความจำเป็นต้องให้ผู้ฟ้องคดีแสดงเจตนายืนยันการลาออกอีก

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าตนไม่ได้เป็นผู้จัดทำหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี แต่จากการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีปรากฏว่า นางสุรินา สุขสมจิตร ซึ่งปฏิบัติงานที่ส่วนกิจการสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ได้ให้การรับว่าเป็นผู้พิมพ์หนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหาร

/ส่วนจังหวัด...

ส่วนจังหวัดลพบุรีของผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ควบคุมและบอกให้พิมพ์ อีกทั้งผู้ฟ้องคดียังให้ปากคำต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองลพบุรีว่า เคยทำหนังสือลาออกฝากไว้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยมีการทำความตกลงกันไว้ ประกอบกับในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี สมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๔ ประจำปี ๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ ระเบียบวาระที่ ๗ ผู้ฟ้องคดีได้กล่าวในที่ประชุมว่า เราเคยมีสัจธรรมที่พูดกันไว้ว่า เราจะเป็นคนละ ๔ ปี และหนังสือลาออกที่ผมฝากไว้กับท่านประธานในวันนั้น คือวันที่ ๒๔ วันอังคาร จึงเชื่อได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้จัดทำหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี โดยมีเงื่อนไขเริ่มต้นให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ตามข้อตกลงที่ได้ตกลงกันไว้ อันเป็นความสมัครใจของผู้ฟ้องคดี มิได้ถูกข่มขู่หรือฉ้อฉลหรือสำคัญผิดในสาระสำคัญที่จะทำให้หนังสือลาออกดังกล่าวเป็นโมฆะแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม การลาออกของผู้ฟ้องคดีจะมีผลสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อได้มีการยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และถึงกำหนดเงื่อนไขเริ่มต้นที่ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะลาออกจากตำแหน่ง คือ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ จึงมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้มอบหนังสือลาออกให้นายปรีชา ฉัตรนเรศเศรษฐ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในขณะนั้น เก็บรักษาไว้ จะเป็นการยื่นหนังสือลาออกตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวหรือไม่ เห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๕ และได้ทำหนังสือลาออกจากตำแหน่งดังกล่าวมอบให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ก็มีได้มีการดำเนินการใดในขณะนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพียงนำหนังสือลาออกของผู้ฟ้องคดีไปส่งให้ส่วนกิจการสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ลงรับเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ และได้ลงนามรับทราบหนังสือลาออกของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ระบุวัน เดือน ปี แต่น่าเชื่อได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงนามรับทราบในวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ นั้นเอง เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ ๑๓๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ หารือผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี กรณีการลาออกจากตำแหน่งของผู้ฟ้องคดี ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้มอบหนังสือลาออกไว้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นแต่เพียงการฝากไว้ในฐานะเพื่อนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี มิได้เป็นการยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหาร

/ส่วนจังหวัด...

ส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับการแสดงเจตนาออกของผู้ฟ้องคดีมีเงื่อนไขเริ่มต้นให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ หากยังไม่ถึงกำหนดเงื่อนไขเวลา ผู้ฟ้องคดีก็สามารถที่จะถอนการแสดงเจตนาได้ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รับหนังสือลาออก โดยหนังสือดังกล่าวไปถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นสำนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ อันเป็นวันเดียวกับที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงนามรับทราบหนังสือลาออกของผู้ฟ้องคดี และก่อนที่การแสดงเจตนาออกของผู้ฟ้องคดีจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีถอนการแสดงเจตนาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแล้ว

ดังนั้น สมาชิกภาพของการเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีของผู้ฟ้องคดีจึงยังไม่สิ้นสุดลงตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๖ ประจำปี ๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เลือกบุคคลขึ้นเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแทนผู้ฟ้องคดี จึงเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองชั้นต้นจึงพิพากษาเพิกถอนมติที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๖ ประจำปี ๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ที่เลือกนายสุบรรณ จิระพันธุ์วาณิช เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี โดยให้มีผลนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ดังต่อไปนี้

ประการที่หนึ่ง การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ได้ฝากหนังสือลาออกไว้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นการกล่าวอ้างเพียงฝ่ายเดียว การที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวกับพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองลพบุรีหลังจากเกิดกรณีพิพาทแล้วว่า หนังสือลาออกดังกล่าวผู้ฟ้องคดีเคยทำฝากไว้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ด้วยประสงค์ให้ปรากฏเป็นเอกสารดังที่ปรากฏในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองลพบุรี ลำดับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๖ เพื่อประโยชน์ในการนำเสนอเอกสารมาประกอบการฟ้องคดี รวมทั้งการที่ผู้ฟ้องคดีได้กล่าวในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี

/สมัยสามัญ...

สมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๔ ประจำปี ๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๖ ระเบียบวาระที่ ๗ ว่า หนังสือลาออกที่ผมฝากไว้กับท่านประธานในวันนั้น คือวันที่ ๒๔ วันอังคาร ซึ่งเรียกมาคุยกันที่นี้ ก็เช่นกัน อันเป็นการสร้างพยานหลักฐานโดยการกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีเพียงฝ่ายเดียว ในขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การต่อศาลว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีไว้กับตน อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยังได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ยืนยันว่าได้รับหนังสือลาออกจากผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดีได้มอบหนังสือให้ต่อหน้าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี และมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีจำนวน ๑๕ คน ลงลายมือชื่อรู้เห็นการยื่นหนังสือดังกล่าว ซึ่งในขณะนั้นผู้ฟ้องคดีก็มีได้มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเป็นเพียงการฝากหนังสือดังที่ผู้ฟ้องคดีอ้างในภายหลัง

ประการที่สอง การที่ผู้ฟ้องคดียื่นหนังสือลาออกต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นการแสดงเจตนาภายนอกที่ปรากฏออกมา ส่วนการที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเป็นการฝากหนังสือไว้ นั้น เป็นเจตนาภายในซึ่งผู้รับการแสดงเจตนาไม่อาจทราบได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงถือตามเจตนาที่แสดงออกของผู้ฟ้องคดี ซึ่งมุ่งคุ้มครองประโยชน์ของสังคมมากกว่าที่จะถือตามเจตนาภายในที่ไม่อาจทราบได้ในขณะนั้น โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ระบุไว้ในตอนท้ายของหนังสือส่วนกิจการสภา ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ว่า ได้รับหนังสือจากผู้ฟ้องคดีขอลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีผลวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ โดยให้ไว้ล่วงหน้าก่อนจะถึงกำหนดนั้น เมื่อถึงกำหนดในวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา จึงทำหนังสือถึงส่วนกิจการสภาให้หารือจังหวัดว่า กรณีหนังสือลาออกของผู้ฟ้องคดีที่ยื่นไว้ล่วงหน้าจะมีผลประการใด ต่อมาในวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เวลา ๑๔.๐๕ นาฬิกา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า มิได้ทำหนังสือขอลาออกแต่ประการใด ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงจึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงและทำหนังสือหารือไปจังหวัดเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป และตามบันทึกรายงานการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๖ ประจำปี ๒๕๔๕ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตอบข้อซักถามของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดว่า เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ทำหนังสือลาออกไว้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในห้องประชุมแห่งนี้ ซึ่งมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหลายท่านรู้เห็น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงต้องทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ และสภาจะ

/ขาดนายก...

ขาดนายกไม่ได้ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ทำหนังสือหารือไปยังจังหวัดและได้รับหนังสือตอบมาว่าใบลาออกนั้นสมบูรณ์ โดยตั้งกรรมการสอบสวนอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งมีสมาชิกหลายท่านลงนามเป็นพยานรู้เห็นใบลาออกของผู้ฟ้องคดี ดังนั้น ถือว่าใบลาออกสมบูรณ์จากที่กล่าวมาแสดงได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือลาออกไว้โดยไม่ทราบเจตนาภายในของผู้ฟ้องคดีซึ่งผู้ฟ้องคดีได้นำไปกล่าวอ้างต่อบุคคลภายนอกในภายหลัง

นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเห็นว่า การยื่นหนังสือลาออกของผู้ฟ้องคดีต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยมีพยานรู้เห็นหลายราย จึงเป็นการแสดงเจตนาที่กระทำต่อบุคคลซึ่งอยู่เฉพาะหน้าตามมาตรา ๑๖๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้ถือว่า มีผลนับแต่ผู้รับการแสดงเจตนาได้ทราบการแสดงเจตนา นั้น ซึ่งมีผลทันทีนับแต่แสดงเจตนา โดยไม่มีบทบัญญัติให้เพิกถอนดังเช่นการแสดงเจตนาต่อบุคคลซึ่งมิได้อยู่เฉพาะหน้าตามมาตรา ๑๖๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่มีบทบัญญัติให้บอกถอนการแสดงเจตนาได้ ในส่วนของการที่ผู้ฟ้องคดีกำหนดเงื่อนไขเวลาเริ่มต้นให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ นั้น มาตรา ๑๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า นิติกรรมใดมีเงื่อนไขเวลาเริ่มต้นกำหนดไว้ ห้ามมิให้ทวงถามให้ปฏิบัติตามนิติกรรมนั้นก่อนถึงเวลาที่กำหนด สำหรับกรณีของผู้ฟ้องคดี แม้จะยังไม่ถึงกำหนดเงื่อนไขเวลาเริ่มต้น หากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะบอกถอนการแสดงเจตนา ก็ไม่อาจกระทำได้ เพราะการแสดงเจตนาที่กระทำต่อบุคคลภายนอกซึ่งอยู่เฉพาะหน้ามีผลทันที และไม่มีกฎหมายบัญญัติให้เพิกถอนได้ การเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีของผู้ฟ้องคดี จึงต้องสิ้นสุดลงในวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๓๓๒/ว ๑๓๕๕ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๒๕ เรื่อง การลาออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาจังหวัด ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางปฏิบัติตามความเห็นของกรมอัยการ สรุปได้ว่า การลาออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาจังหวัดมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายตั้งแต่วันที่ยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด แต่ถ้าในหนังสือลาออกระบุเงื่อนไขเวลาที่ประสงค์จะลาออกไว้แตกต่างจากวันที่ยื่นหนังสือลาออกแล้ว การขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาจังหวัดผู้นั้นจะเป็นไปตามเงื่อนไขเวลาที่ระบุไว้ในหนังสือดังกล่าว และหากในระหว่างที่ยังไม่ถึงกำหนดตามเงื่อนไขเวลาที่ระบุไว้ ผู้ที่ยื่นหนังสือลาออกประสงค์

/จะขอถอน...

จะขอถอนหนังสือลาออกหรือเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขเวลาในหนังสือลาออกที่ได้ยื่นไว้แล้ว ย่อมไม่สามารถกระทำได้

ส่วนการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือขอลาออกของผู้ฟ้องคดีแล้ว มิได้ดำเนินการในทันที แต่ได้นำหนังสือดังกล่าวไปให้เจ้าหน้าที่ลงเลขรับหนังสือเป็นวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ นั้น แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะไม่ได้ดำเนินการทางธุรการในขณะนั้น ก็ไม่เป็นเหตุให้ความสมบูรณ์แห่งการแสดงเจตนาของผู้ฟ้องคดีต้องเสียไป และไม่เป็นเหตุเป็นผลพอกที่จะพิจารณาว่าเป็นการฝากหนังสือลาออกไว้ ประกอบกับกฎหมายกำหนด แต่เพียงให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เท่านั้น ไม่ได้ระบุว่าจะต้องดำเนินการทางธุรการให้เสร็จเรียบร้อยในขณะนั้นด้วย ผู้ฟ้องคดีเองมีเจตนาไม่สุจริตมาตั้งแต่ต้น กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดีอ้างไว้ในหนังสือขอรับการลาออกที่ส่งมาจากเรือนจำว่าตนไม่เคย ยินยอมหรือไม่เคยทำหนังสือลาออกไว้ แต่ต่อมาในการทำคำคัดค้านคำให้การ ผู้ฟ้องคดี กลับยอมรับว่าไม่ว่าจะทำหนังสือลาออกไว้หรือไม่ก็ตาม ผู้ฟ้องคดีไม่เคยมอบให้ผู้ใด นำหนังสือลาออกยื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมา การลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดลพบุรีของผู้ฟ้องคดี จึงมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายแล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติในการประชุม สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๖ ประจำปี ๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ให้นายสุบรรณ จิระพันธุ์วณิช เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี จึงถูกต้องตามกฎหมาย ขอศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ให้ยกฟ้องคดีนี้เสีย

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ดังนี้

ประการที่หนึ่ง ผู้ฟ้องคดีเพียงแต่ฝากหนังสือลาออกไว้กับนายปรีชา ฉัตรนรเศรษฐ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมของนายปรีชาที่ครอบครอง เอกสารดังกล่าวไว้กว่าครึ่งปี จึงจะดำเนินการ ไม่อาจแปลขยายความไปว่าผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกทั้งขณะที่มีการฝากหนังสือดังกล่าว นายปรีชาเป็นเพียงสมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด ยังมิได้ดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด การลาออกจากตำแหน่ง ดังกล่าวเป็นการแสดงเจตนาจำกัดสิทธิของผู้แสดงเจตนา จึงต้องแปลความอย่างแคบว่า

/ต้องยื่น...

ต้องยื่นต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เท่านั้น จึงจะเกิดผลตามกฎหมาย คำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้น
ที่ว่า การที่ผู้ฟ้องคดีมอบหนังสือลาออกให้กับนายปรีชาเป็นเพียงการฝากไว้มิได้เป็น
การยื่นหนังสือลาออก จึงชอบแล้ว

ประการที่สอง การที่ผู้ฟ้องคดีฝากหนังสือลาออกกับนายปรีชา ถือไม่ได้ว่า
เป็นการแสดงเจตนาลาออกที่กระทำต่อบุคคลซึ่งอยู่เฉพาะหน้าตามมาตรา ๑๖๘
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่จะมีผลทันทีที่แสดงเจตนาไม่ กรณีของผู้ฟ้องคดี
การแสดงเจตนาจะมีผลต่อเมื่อมีการส่งถึงผู้รับแล้ว แต่ในระหว่างนั้นหากผู้แสดงเจตนาได้
เพิกถอนการแสดงเจตนา ก่อนหรือไปถึงพร้อมกับการแสดงเจตนา ก็ถือว่าการแสดงเจตนา
นั้นไร้ผลตามมาตรา ๑๖๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นอกจากนี้ หนังสือ
ลาออกของผู้ฟ้องคดียังกำหนดเงื่อนไขเวลาเริ่มต้น กล่าวคือ จะมีผลสมบูรณ์ในวันที่
๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ฉะนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร
ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ระบุหนังสือลาออก ซึ่งส่งไปถึง
องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี อันเป็นสำนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เมื่อวันที่
๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ซึ่งเป็นวันเดียวกับที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงนามรับทราบ
หนังสือลาออกของผู้ฟ้องคดี และก่อนที่การแสดงเจตนาลาออกของผู้ฟ้องคดีจะมีผลสมบูรณ์
ตามกฎหมาย จึงถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้บอกกล่าวถอนการแสดงเจตนาลาออกจาก
ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแล้ว เป็นเหตุให้การแสดงเจตนาลาออกของ
ผู้ฟ้องคดีสิ้นผลไป คำวินิจฉัยของศาลปกครองชั้นต้นจึงชอบด้วยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย
แล้ว ขอศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดี โดยรับฟังสรุปข้อเท็จจริงของ
ตุลาการเจ้าของสำนวน คำแถลงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคำชี้แจง
ด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดลพบุรี และได้รับเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี
ให้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ในการประชุมสมัยวิสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๒

/ประจำปี...

ประจำปี ๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๕ ปรากฏตามประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๕ เรื่อง ผลการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ซึ่งนายปรีชา ฉัตรนเรศธรรม เป็นผู้ลงนามในฐานะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในช่วงเวลาดังกล่าวผู้ฟ้องคดีได้ส่งมอบหนังสือไม่ลงวันที่ มีเนื้อหาสาระเป็นการขอลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ให้แก่นายปรีชาด้วย

ต่อมาผู้ฟ้องคดีได้ถูกจับกุมดำเนินคดีอาญา และถูกคุมขังที่เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ระหว่างนั้นเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ นายปรีชาได้ไปเยี่ยมผู้ฟ้องคดีพร้อมทั้งได้แจ้งเกี่ยวกับหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีที่ผู้ฟ้องคดีส่งมอบต่อนายปรีชาไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปฏิเสธหนังสือลาออกและขอระงับการลาออกดังกล่าว โดยส่วนกิจการสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีได้รับเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เวลา ๑๔.๐๕ นาฬิกา ซึ่งก่อนหน้านั้นในวันเดียวกันเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ส่วนกิจการสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีได้ลงรับหนังสือลาออกของผู้ฟ้องคดีไว้แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหนังสือหารือกรณีดังกล่าวต่อผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี โดยผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรีได้มีหนังสือที่ มท ๐๘๖๖.๓/๒๑๕๕๘ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ตอบข้อหารือว่า การยื่นใบลาออกของผู้ฟ้องคดีมีผลให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เป็นต้นไป ไม่สามารถระงับใบลาของตนได้ แต่ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าวก่อน ซึ่งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรณีนำเชื่อว่าหนังสือลาออกดังกล่าวเป็นของผู้ฟ้องคดีนำมายื่นไว้ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จริง ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรีจึงได้แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๖ ประจำปี ๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ และที่ประชุมได้มีมติเลือกนายสุบรรณ จิระพันธุ์วาณิช เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแทนผู้ฟ้องคดี

หลังจากนั้น ศาลอาญาได้มีคำพิพากษายกฟ้องผู้ฟ้องคดีและได้ปล่อยตัวผู้ฟ้องคดีออกจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๖ ผู้ฟ้องคดี

จึงทราบ...

จึงทราบเรื่องที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีได้มีมติเลือกบุคคลมาดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแทนตน จึงฟ้องคดีต่อศาล ขอให้เพิกถอนมติดังกล่าว

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่เลือกบุคคลขึ้นเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแทนผู้ฟ้องคดีนั้น ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งในการวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวจะต้องพิจารณาว่า ผู้ฟ้องคดีได้พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี อันเป็นเหตุให้ต้องเลือกบุคคลขึ้นแทนแล้วหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจพ้นจากตำแหน่งได้ด้วยการลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นเรื่องที่กฎหมายบัญญัติให้การพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นไปตามเจตนาและความสมัครใจของผู้ดำรงตำแหน่ง โดยในการลาออกนี้ไม่จำเป็นต้องได้รับอนุมัติผู้ดำรงตำแหน่งจึงอาจยื่นหนังสือลาออกให้มีผลเป็นการพ้นจากตำแหน่งในทันทีที่ยื่นหนังสือก็ได้ เพียงแต่มาตรา ๓๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งพ้นจากตำแหน่งต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินการต่อไปจนกว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งได้รับเลือกขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ผู้ดำรงตำแหน่งจึงมีอิสระในการกำหนดวันที่ยื่นจะต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยการลาออกได้ตามแต่ใจสมัคร ดังนั้น ในกรณีที่มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่าการพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยเหตุของการลาออกนี้มีผลเมื่อใด นอกจากจะต้องพิจารณาถึงข้อเท็จจริงที่ว่าได้มีการยื่นหนังสือลาออกต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือไม่แล้ว ยังต้องคำนึงถึงเจตนาและความสมัครใจที่จะพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย

คดีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับเลือกจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ในการประชุม สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๒ ประจำปี ๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๕ โดยในขณะนั้นนายปรีชา จัทรนเรศฐ เป็นประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี หรือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปรากฏตามประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๕ เรื่องผลการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ซึ่งนายปรีชาเป็นผู้ลงนามในฐานะผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และในช่วงเวลานั้นผู้ฟ้องคดีได้ส่งมอบหนังสือไม่ลงวันที่ มีเนื้อหาสาระเป็นการขอลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ตั้งแต่วันที่

/๑๙ พฤศจิกายน...

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ให้แก่นายปรีชา หรือผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในขณะนั้น ตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าในช่วงเวลาที่มีการส่งมอบหนังสือลาออก นายปรีชายังมิได้เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจรับฟังได้ ต่อมาผู้ฟ้องคดีถูกดำเนินคดีอาญาและถูกควบคุมตัวในเรือนจำระหว่างการพิจารณาคดีของศาล ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือจากเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอร้องรับการลาออกจากตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี ซึ่งปรากฏหลักฐานการลงรับเอกสารดังกล่าว ของส่วนกิจการสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ อันเป็นวันเดียวกับที่ได้มีการลงรับหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดลพบุรีของผู้ฟ้องคดีที่ได้ส่งมอบแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไว้ล่วงหน้าแล้ว พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีได้ส่งมอบหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดลพบุรีแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยระบุให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ นั้น ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียื่นหนังสือลาออกต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แล้ว ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเป็นเพียงการฝากหนังสือลาออก เพราะยังไม่ประสงค์จะให้ผล ตามกฎหมายนั้น แท้จริงก็คือการยื่นหนังสือลาออกโดยกำหนดให้มีผลในอนาคต ซึ่งในกรณีนี้ คือ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เพียงแต่ผู้ฟ้องคดีระบุถ้อยคำเรียก การยื่นหนังสือลาออกดังกล่าวว่าเป็นการฝากเท่านั้น สำหรับประเด็นที่ว่าหนังสือลาออก ดังกล่าว ส่วนกิจการสภา องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี เพิ่งจะลงรับเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เป็นเพียงการดำเนินการทางธุรการซึ่งไม่ใช่สาระสำคัญ เนื่องจาก ในกรณีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติแล้วว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือลาออกจากตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มาก่อนหน้าแล้ว

อย่างไรก็ดี แม้จะฟังว่าผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือลาออกจากตำแหน่งนายก องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแล้ว แต่ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นว่า การพ้นจากตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยเหตุของการลาออกนั้น จะต้องพิจารณาถึงเจตนาและ ความสมัครใจที่จะพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย เมื่อหนังสือลาออกของ ผู้ฟ้องคดีกำหนดให้การลาออกมีผลในอนาคต คือ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ผู้ฟ้องคดี จึงยังมีได้พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีจนกว่าจะถึงวันดังกล่าว และตราบไต่ที่การลาออกยังไม่มีผล ผู้ฟ้องคดีก็ย่อมสามารถที่จะไต่รตรองทบทวน

/หรืออาจ...

หรืออาจมีเหตุที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่ประสงค์จะลาออกอีกต่อไป อันส่งผลให้หนังสือลาออกที่ยื่นไว้ไม่ต้องด้วยความประสงค์ของผู้ฟ้องคดีได้ การที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอรับการลาออกต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อนที่การลาออกดังกล่าวจะมีผลจึงเป็นการแสดงเจตนาโดยชัดแจ้งที่ไม่ประสงค์จะผูกพันตามหนังสือลาออกดังกล่าวอีกต่อไป ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้อ้างแนวปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทยที่ว่า ถ้าหนังสือลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดระบุเงื่อนไขเวลาที่ประสงค์จะลาออกไว้แตกต่างจากวันที่ยื่นหนังสือลาออกแล้ว ในระหว่างที่ยังไม่ถึงกำหนดตามเงื่อนไขผู้ยื่นหนังสือลาออกประสงค์จะขอถอนหนังสือลาออกหรือเปลี่ยนแปลงเวลาในหนังสือลาออกที่ได้ยื่นไว้แล้ว ย่อมไม่สามารถกระทำได้นั้น เห็นว่า แนวปฏิบัติดังกล่าวมีผลเป็นการบังคับให้บุคคลต้องพ้นจากตำแหน่งโดยไม่คำนึงว่าบุคคลนั้นสมัครใจที่จะพ้นจากตำแหน่งตามหนังสือลาออกหรือไม่ ซึ่งขัดต่อเจตนารมณ์ของบทบัญญัติมาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง (๖) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่บัญญัติให้การพ้นจากตำแหน่งในกรณีนี้เป็นไปตามความสมัครใจของผู้ดำรงตำแหน่ง จึงไม่อาจนำมาอ้างได้ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือขอรับการลาออกต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อนที่การลาออกนั้นจะมีผลแล้ว หนังสือลาออกของผู้ฟ้องคดีที่ยื่นไว้ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่อาจมีผลผูกพันผู้ฟ้องคดีให้ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแต่อย่างใด

เมื่อผู้ฟ้องคดีมิได้พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี จึงไม่มีเหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นใหม่ ตามมาตรา ๓๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติในการประชุม สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๖ ประจำปี ๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เลือกบุคคลขึ้นเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแทนผู้ฟ้องคดี จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองฟังไม่ขึ้น แต่ทั้งนี้ การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดังกล่าว โดยให้มีผลนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด นั้น เห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดียังคงเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีอยู่ตลอดมา การให้มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เลือกบุคคลขึ้นเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแทนผู้ฟ้องคดียังคงมีผลอยู่ในช่วงเวลาก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดโดยไม่เพิกถอน ย่อมก่อให้เกิดปัญหาการดำรงตำแหน่งซ้ำซ้อนกันระหว่างผู้ฟ้องคดีกับบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งกล่าว ซึ่งเป็นปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ประกอบกับ

/การเพิกถอน...

การเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้มีผลย้อนหลังก็ได้ส่งผลกระทบต่อการใช้บุคคล
ซึ่งได้รับเลือกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรีแทนผู้ฟ้องคดีได้กระทำไป
ในตำแหน่งดังกล่าว

พิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นเพิกถอนมติของ
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุม สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๖ ประจำปี ๒๕๔๕ เมื่อวันที่
๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ที่เลือกนายสุบรรณ จิระพันธุ์วาณิช เป็นนายกองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดลพบุรี ตั้งแต่วันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติดังกล่าวเป็นต้นไป

นายชาญชัย แสวงศักดิ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายชาญชัย แสวงศักดิ์

ตุลาการเจ้าของสำนวน

นายพีระพล เชาวนศิริ
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายธงชัย ลำดับวงศ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายหัสวุฒิ วิฑิตวิริยกุล
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายวิชัย ชื่นชมพูนุท
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายวิชัย ชื่นชมพูนุท

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายบุญอนันต์ วรรณพานิชย์

สำเนาถูกต้อง

วัน 18/12

(นายสวนันต์ แกน)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครอง 5
19 ก.ค. 2551

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกฎหมาย สป. ส่วนพัฒนากฎหมาย โทร. ๐-๒๒๒๒-๒๘๔๙
ที่ มท ๐๒๐๘.๔/๑๐๙๓

วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗

วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๗
เลขรับที่ ๕๐๔๙๙
เวลา ๑๐.๐๐ น.

เรื่อง ขอรื้อกรณีการดำเนินงานส่วนตำบลท้ายสำเภา อำเภอมะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ขอยกเลิกการลาออกจากตำแหน่ง

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

รอง ปมท.ถ.
วันที่ ๒๕ มิถุนายน
เลขรับ ๕๐๔๙
เวลา ๑๐.๐๐ น.

๑. ต้นเรื่อง

สธ. เสนอเรื่องให้ ปมท.พิจารณาให้ความเห็นชอบ ให้ สธ.ตอบข้อหารือ จ.นครศรีธรรมราช
เกี่ยวกับการขอยกเลิกการลาออกจากตำแหน่งของ นายก อบต.ท้ายสำเภา อ.พระพรหม

๒. ข้อเท็จจริง

จ.นครศรีธรรมราช รายงานว่า นางจิตรา ศรีพิบูลย์ ซึ่งดำรงตำแหน่งนายก อบต.ท้ายสำเภา
ได้มีหนังสือ ลว. ๖ พ.ค. ๒๕๕๗ ถึง นอ.พระพรหม ขอลาออกจากตำแหน่งนายก อบต.ท้ายสำเภา เพื่อ
ประกอบธุรกิจส่วนตัว โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ มิ.ย. ๒๕๕๗ ต่อมานางจิตรา ได้มีหนังสือ ลว. ๑๒ พ.ค.
๒๕๕๗ ถึง นอ.พระพรหม ขอยกเลิกการลาออกจากตำแหน่งนายก อบต.ท้ายสำเภาดังกล่าว จ.นครศรีธรรมราช
เห็นว่า การพ้นจากตำแหน่งของนายก อบต.ด้วยการลาออก จะต้องพิจารณาถึงเจตนาและความสมัครใจที่จะ
พ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งด้วย เมื่อนางจิตรา นายก อบต.ท้ายสำเภา ได้มีหนังสือขอระงับการลาออก
ต่อ นอ.พระพรหม ก่อนการลาออกจะมีผล ถือว่าเป็นการแสดงเจตนาโดยชัดแจ้งที่ไม่ประสงค์จะผูกพันตาม
หนังสือลาออกดังกล่าวซึ่งสามารถทำได้ เพราะการลาออกจากตำแหน่งนายก อบต.นั้น ถือเป็นการแสดงเจตนา
ฝ่ายเดียว นอ.ไม่จำเป็นต้องอนุมัติหรืออนุญาตแต่อย่างใด จึงขอหารือว่าความเห็นของ จ.นครศรีธรรมราช ถูกต้อง
หรือไม่ สธ.พิจารณาแล้ว เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของ จ.นครศรีธรรมราช

๓. ข้อพิจารณา

สท.สป. พิจารณาแล้วเห็นว่า พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗
มาตรา ๖๔ (๓) กำหนดว่า นายก อบต.พ้นจากตำแหน่งเมื่อลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อ นอ. ถือเป็นเรื่อง
ที่กฎหมายบัญญัติให้การพ้นจากตำแหน่ง เป็นไปตามเจตนาและความสมัครใจของผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ไม่จำเป็นต้อง
ได้รับการอนุมัติหรืออนุญาตจาก นอ. และหากการลาออกนั้นได้กำหนดให้มีผลในอนาคต ผู้ขอลาออกก็ยังไม่
พ้นจากตำแหน่งจนกว่าจะถึงวันที่กำหนดไว้ ตรีบใดที่การลาออกยังไม่เป็นผล ผู้ขอลาออกก็สามารถดำรงตำแหน่ง
การลาออกได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า หนังสือลาออกจากตำแหน่งนายก อบต.ท้ายสำเภา ของนางจิตรา กำหนดให้
มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ มิ.ย. ๒๕๕๗ แต่นางจิตรา ได้มีหนังสือ ลว. ๑๒ พ.ค. ๒๕๕๗ ถึง นอ.พระพรหม ขอยกเลิก
การลาออกดังกล่าว จึงเป็นการขอยกเลิกการลาออกก่อนการลาออกจะมีผล ดังนั้น นางจิตรา จึงยังไม่พ้นจาก
ตำแหน่งนายก อบต.ท้ายสำเภา แต่อย่างใด (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่
อ.๒๑๘/๒๕๔๙ ลว. ๗ ส.ค. ๒๕๔๙) สท.สป. จึงเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของ สธ. และ จ.นครศรีธรรมราช

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามข้อ ๓ หากเห็นชอบ สท.สป.จะได้แจ้งให้ สธ.ดำเนินการ
ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เห็นชอบ

(นายจรินทร์ จิกะพาก)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

(นายชานาน วิทิตน์)
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.

๒๕ มิ.ย. ๕๗

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๓๐๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง สอบสวนนายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด

อ้างถึง หนังสือจังหวัดร้อยเอ็ด ลับ ที่ รอ ๐๐๒๓.๔/๒๐๑ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๘.๔/๑๐๖๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดร้อยเอ็ดได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรายงานว่ามีผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดได้มีคำสั่งที่ ๒๗๑๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน นายบุญจันทร์ ทิพย์ นายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่ อำเภอกุฉินารายณ์ โดยกล่าวหาว่า ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ กรณีที่ นายบุญจันทร์ ทิพย์ นายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่ ไม่ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดร้อยเอ็ด ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ และครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแจ้งผลการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดวิธีการในการควบคุมดูแลเทศบาลไว้ โดยมาตรา ๗๓ กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า นายกเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรีนั้นพ้นจากตำแหน่งก็ได้ คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เป็นที่สุด ดังนั้น การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรีผู้ใดพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาและมีความเห็นเสียก่อนว่า นายกเทศมนตรีผู้นั้นได้กระทำการหรือมีพฤติการณ์ใดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ และสมควรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ใช้ดุลพินิจ

/ สั่งให้ ...

สั่งให้นายกเทศมนตรีผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง จึงเสนอความเห็นดังกล่าวพร้อมด้วยหลักฐานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณา หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด ก็จะสั่งให้นายกเทศมนตรีผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งต่อไป

กรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดได้มีคำสั่งที่ ๒๗๑๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนายบุญจันทร์ ทิพชัย นายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่ โดยกล่าวหาว่าเป็นผู้ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ กรณีที่นายบุญจันทร์ ทิพชัย นายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่ ไม่ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งได้มีมติเห็นชอบให้เทศบาลตำบลเชียงใหม่ต่อสัญญาจ้างให้นางดอกไม้ บุตรศาสตร์ และคณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วและทำรายงานการสอบสวนเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด สรุปได้ว่า คณะกรรมการสอบสวนจำนวนห้าคน ประกอบด้วย นายอิสรศักดิ์ อินทร์ตรา ป้องกันจังหวัดร้อยเอ็ด นายบุญสรวง พุฒิพัฒน์พาณิชย์ นิติกรชำนาญการ นางภาคนิย เจริญแสน นิติกรชำนาญการ นางนิตยา ลุนสำโรง นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการ และนางจันทร์เพ็ญ ไชยพันธ์ นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการ เห็นว่าการที่นายบุญจันทร์ ทิพชัย นายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่ ไม่ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีมติโดยชอบในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ และการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ ซึ่งเห็นชอบให้นายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่ต่อสัญญาจ้างนางดอกไม้ บุตรศาสตร์ เป็นการละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด แต่คณะกรรมการสอบสวนอีกสองคนมีความเห็นแตกต่างจากคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าว กล่าวคือ นายโรจน์พงษ์ แก่นจันทร์ ท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด ประธานกรรมการสอบสวน เห็นว่า เมื่อพิจารณาจากจำนวนเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านสุขสำราญซึ่งมีจำนวนเด็กอยู่ ๕๖ คนและมีพนักงานจ้างอยู่ ๔ คน จึงเห็นว่าอัตราครูในปัจจุบันเกินเกณฑ์แล้ว น่าจะเกินความจำเป็นกับภารกิจที่ต้องดูแลเด็กเพียง ๕๖ คน และเห็นควรให้กระบวนพิจารณาของศาลปกครองในเรื่องนี้ถึงที่สุดก่อน เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยต่อไป และนายสิทธิชัย เผ่าพันธุ์ นายอำเภอโพธิ์ชัย กรรมการสอบสวน เห็นว่า ในเรื่องนี้จังหวัดร้อยเอ็ดได้แจ้งให้นายอำเภอโพธิ์ชัยในฐานะที่มีอำนาจหน้าที่ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดควบคุมดูแลเทศบาลตำบลทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีที่นางดอกไม้ บุตรศาสตร์ ร้องเรียนขอความเป็นธรรมว่า นายบุญจันทร์ ทิพชัย นายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่ ถอนกลับไม่ต่อสัญญาจ้างให้แก่นางแล้ว ซึ่งอำเภอโพธิ์ชัยได้มีคำสั่งที่ ๖๒๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง และคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงมีความเห็นว่าการที่นายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่ไม่ต่อสัญญาจ้างให้นางดอกไม้ บุตรศาสตร์ เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรีซึ่งเป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารราชการของเทศบาล มีอำนาจในการกำหนดนโยบายบริหารรวมถึงการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบกำหนดไว้ ถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด การไม่ต่อสัญญาจ้าง จึงไม่เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่เป็นการละเลยหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ และเมื่อนางดอกไม้ บุตรศาสตร์ ได้ยื่นฟ้องนายบุญจันทร์ ทิพชัย นายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่ ต่อศาลจังหวัดร้อยเอ็ด โดยกล่าวหาว่า

/ นายบุญจันทร์ ...

นายบุญจันทร์ ทิพย์ กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ โดยไม่ต่อสัญญาจ้างให้กับตน เป็นการกลั่นแกล้งและไม่ปฏิบัติตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และวิทยุสื่อสารในราชการ กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น ศาลจังหวัดร้อยเอ็ดได้พิพากษาว่า การที่นายบุญจันทร์ ทิพย์ นายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่ ไม่ต่อสัญญาจ้างให้กับนางดอกไม้ บุตรศาสตร์ ไม่ได้เป็นไปเพื่อการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือมีเจตนา กลั่นแกล้งนางดอกไม้ บุตรศาสตร์ จึงพิพากษายกฟ้อง ซึ่งต่อมานางดอกไม้ บุตรศาสตร์ ได้ยื่นฟ้องนายกเทศมนตรี ตำบลเชียงใหม่และเทศบาลตำบลเชียงใหม่ต่อศาลปกครองอุบลราชธานี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ กรณีที่ไม่ต่อสัญญาจ้างให้แก่ตน ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองอุบลราชธานี จึงมีเหตุผล เพียงพอที่จะระงับคำพิจารณาของศาลปกครองให้ถึงที่สุดก่อน

กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดได้รายงานผลการสอบสวนดังกล่าวมา ให้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณา โดยในรายงานดังกล่าวแจ้งไว้ด้วยว่า หากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นกรณีที่จะต้องรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ ขอให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป นั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่า กรณีที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยจะพิจารณาใช้ดุลพินิจสั่งให้นายบุญจันทร์ ทิพย์ นายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่ พ้นจาก ตำแหน่งได้นั้น ต้องเป็นกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดเห็นว่านายบุญจันทร์ ทิพย์ นายกเทศมนตรีตำบล เชียงใหม่ กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ตามมาตรา ๗๓ แล้ว จึงจะรายงานเสนอความเห็นและหลักฐานมาเพื่อให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยใช้ดุลพินิจสั่งให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๓ แต่หาก ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดเห็นว่าบุคคลดังกล่าวมิได้กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือ สวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติ ในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการแล้ว ก็ขอที่จะให้ยุติเรื่อง ดังกล่าว กรณีนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดยังมิได้พิจารณาให้เป็นที่ยุติว่า นายบุญจันทร์ ทิพย์ นายกเทศมนตรี ตำบลเชียงใหม่ กระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ หรือไม่ อย่างไร

(๒) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๗๓ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขาธิการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษา ผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้วางหลักเกณฑ์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการสอบสวน หากปรากฏว่า นายกเทศมนตรีผู้ใดมีพฤติการณ์ฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ซึ่งการสอบสวนดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องรวบรวมข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน

/ ต่างๆ ...

ต่างๆ และพิจารณาถึงความเหมาะสม ความถูกต้องน่าเชื่อถือ หรือน้ำหนักของพยานหลักฐานนั้น ประกอบกับ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แล้วพิจารณาให้ถูกต้อง เกิดความเป็นธรรมว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการตามที่ ถูกกล่าวหาอันซึ่งเป็นการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือ ปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ หรือไม่ อย่างไร อันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ต้องดำเนินการ ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมีต้องรอให้มีผลคำพิพากษาในเรื่องนั้นเสียก่อน ดังเช่นที่ศาลปกครองกลางได้เคยพิจารณาและมีคำพิพากษา ตามคำพิพากษาคดีหมายเลขคำที่ ๓๔๔๖/๒๕๔๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๓๓๖/๒๕๔๔ สรุปได้ว่า ตามบทบัญญัติ ในมาตรา ๙ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ ได้กำหนดลักษณะ ต้องห้ามของการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือเสื่อมเสีย ทางศีลธรรมนั้น ลักษณะต้องห้ามในกรณีเป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตไม่จำเป็นต้องถึงขนาดที่จะมีพยานหลักฐาน หรือรับฟังได้จนถึงขั้นมีคำพิพากษาลงโทษในคดีอาญา หากมีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะเชื่อได้ว่าบุคคลนั้น มีพฤติกรรมในทางทุจริตก็เป็นเหตุแห่งการเพิกถอนสมาชิกภาพสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว กรณีจึงไม่จำเป็นต้องรอให้มีผลคำพิพากษาลงโทษผู้นั้นก่อนว่าเป็นผู้กระทำการโดยทุจริต นายอำเภอจึงจะมี อำนาจวินิจฉัยได้

สำหรับหนังสือของกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๕.๓/๔๑๙๐ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ได้วางแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการของผู้ว่าราชการจังหวัดในการตรวจสอบเรื่องราวร้องทุกข์ เพื่อให้ การดำเนินการต่อเรื่องราวร้องทุกข์ของกระทรวงมหาดไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีแนวทางปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐาน หรือเป็นข้ออ้างอิงในการพิจารณาดำเนินการต่อเรื่องราวร้องทุกข์ และมีหลักประกัน ในการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพให้กับประชาชนตลอดจนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ส่วนการดำเนินการตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้ว่าราชการจังหวัด ต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอความเห็นดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา และกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๗๓ กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า นายกเทศมนตรีปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติ ในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจใช้ดุลพินิจสั่งให้ ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งก็ได้ ดังนั้น การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรี พ้นจากตำแหน่งได้นั้น ต้องเป็นกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่านายกเทศมนตรีผู้นั้นปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อ

/ ความสงบ ...

- ๕ -

ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดจะต้องพิจารณาให้เป็นที่ยึดตามรูปแบบขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดก่อน แล้วจึงเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งได้

(๒) บทบัญญัติดังกล่าวให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในการดำเนินการสอบสวน หากพบข้อเท็จจริงเพียงพอเชื่อได้ว่านายกเทศมนตรีคนใดมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ เป็นเหตุแห่งการเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งได้โดยไม่จำเป็นต้องรอให้มีคำพิพากษาถึงที่สุด โดยเทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดงที่ ๑๓๓๖/๒๕๔๕ กระทรวงมหาดไทยเห็นพ้องกับความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมดี คชายังยืน)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๗ กคธ ๖๕

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔-๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกฎหมาย สป. ส่วนพัฒนากฎหมาย โทร. ๐-๒๒๒๒-๒๘๔๔

ที่ มท ๐๒๐๘.๔/๑๐๒๒

วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง สอบสวนนายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

วันที่ 2 มิ.ย.

เลขรับที่ 5776 ๖

ทศ.๕๐๔๔๔

รอง ม.มท.อ.

วันที่ 26 มิ.ย.๕๗

เลขรับ 5776

สถา.๕๖ 26 มิ.ย.๕๗

๑. ต้นเรื่อง

สธ. เสนอเรื่องให้ ปมท.พิจารณาให้ความเห็นชอบ ให้ สธ.แจ้ง จ.ร้อยเอ็ด เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการรายงานผลการสอบสวน เพื่อให้ รว.มท.พิจารณาใช้ดุลพินิจสั่งให้นายบุญจันทร์ ทิพย์ นายกเทศมนตรีตำบลเชียงใหม่ อ.โพธิ์ชัย พ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๗๓ แห่ง พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. ข้อเท็จจริง

จ.ร้อยเอ็ด ได้แต่งตั้ง กก.สอบสวนนายบุญจันทร์ฯ และผลการสอบสวนปรากฏว่า กก.มีความเห็นเป็นสองแนวทาง โดยแนวทางแรกเห็นว่า การที่นายบุญจันทร์ฯ ไม่ปฏิบัติตามมติของ กก.พนักงานเทศบาลจังหวัดร้อยเอ็ด ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ ลว. ๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๖ และครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๖ ลว. ๑๒ ธ.ค. ๒๕๕๖ ซึ่งเห็นชอบให้นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเชียงใหม่ต่อสัญญาจ้างให้แก่นางดอกไม้ บุตรศาสตร์ พนักงานจ้างของ ทต.เชียงใหม่ เป็นการละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด แนวทางที่สองเห็นว่า กรณีนี้ นางดอกไม้ฯ ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง และศาลยุติธรรม ซึ่งคดียังไม่ถึงที่สุด เห็นควรรอผลการพิจารณาคดีให้ถึงที่สุดเสียก่อน จ.ร้อยเอ็ด จึงรายงานผลการสอบสวนดังกล่าว ให้ สธ.พิจารณา โดยหากเป็นกรณีที่จะต้องรอผลคดี ขอให้แจ้ง จ.ร้อยเอ็ดทราบด้วย เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป และหากเห็นว่าเป็นกรณีที่จะต้องรายงาน รว.มท.พิจารณาตามอำนาจหน้าที่ขอให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. ข้อพิจารณา

สภ.สป.พิจารณาแล้วเห็นพ้องกับความเห็นของ สธ.ว่า (๑) พ.ร.บ.เทศบาลฯ มาตรา ๗๓ กำหนดว่า ในกรณีที่ ผวจ.เห็นว่า นายกเทศมนตรี ปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อ รว.มท.พร้อมด้วยหลักฐาน รว.มท.อาจใช้ดุลพินิจสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งก็ได้ ดังนั้น การที่ รว.มท.จะใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งได้นั้น ต้องเป็นกรณีที่ ผวจ.เห็นว่านายกเทศมนตรีผู้นั้นปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ กรณีตามข้อ ๒ ผวจ.ร้อยเอ็ดจะต้องพิจารณาให้เป็นที่ยึดตามรูปแบบขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดก่อน แล้วจึงเสนอความเห็นต่อ รว.มท.ใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งได้ และ (๒) บทบัญญัติดังกล่าวให้อำนาจ ผวจ.ในการดำเนินการสอบสวน หากพบข้อเท็จจริงเพียงพอเชื่อได้ว่านายกเทศมนตรีคนใด มีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ก็เป็นเหตุแห่งการเสนอ รว.มท.ใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งได้ โดยไม่จำเป็นต้องรอให้มีคำพิพากษาถึงที่สุด โดยเทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดงที่ ๑๓๓๖/๒๕๕๕

๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามข้อ ๓ หากเห็นชอบ สภ.สป.จะได้แจ้งให้ สธ.ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เห็นชอบ

จ.จ.จ.

(นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.

(นายจิรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ๒๗ มิ.ย.๕๗.

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๕๗๐๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ทหหรือแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา อำเภอยะแยง จังหวัดนครราชสีมา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดนครราชสีมา ที่ นร ๐๐๒๓.๔/๐๒๔๕ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๗
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๔๓๔๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดนครราชสีมาได้ขอทหหรือแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา อำเภอยะแยง กรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้วรายงานนายอำเภอยะแยงเพื่อพิจารณา แต่นายอำเภอยะแยงไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติดังกล่าวและส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาทบทวนตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคสาม ต่อมาสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้ครบวาระการดำรงตำแหน่ง จึงขอทหว่าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่ จะต้องพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัตินั้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคสี่ หรือไม่ อย่างไร ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง และได้แจ้งให้จังหวัดนครราชสีมาจัดส่งผู้แทนเข้าร่วมชี้แจงข้อเท็จจริงแก่คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ แล้ว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแจ้งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดนครราชสีมาหาหรือมาประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑.๑ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนเกี่ยวกับเรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ กล่าวคือ ตามวรรคหนึ่ง กำหนดว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้จัดทำเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและจะเสนอได้ก็แต่โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด วรรคสาม กำหนดว่า เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้ว ให้เสนอนายอำเภอเพื่อขออนุมัติและให้นายอำเภอพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติดังกล่าว วรรคสี่ กำหนดว่า ถ้านายอำเภอไม่อนุมัติต้องแจ้งเหตุผลและส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัตินั้นใหม่

/หากพ้น...

หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วนายอำเภอพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้ถือว่านายอำเภออนุมัติร่างข้อบัญญัติดังกล่าว
 วรรคห้า กำหนดว่า ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
 ประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้นายอำเภอส่งร่างข้อบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด
 ภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งมติยืนยันเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัด
 พิจารณาภายในสิบห้าวัน ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งไปยัง
 นายอำเภอเพื่อลงชื่ออนุมัติ ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้นให้ร่างข้อบัญญัตินั้น
 เป็นอันตกไป หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วย
 กับร่างข้อบัญญัตินั้น และวรรคหก กำหนดว่า ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือ
 ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน
 หกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 พิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความเห็นชอบตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
 เสนอและให้ดำเนินการตามวรรคสามต่อไป

โดยบทบัญญัติของมาตรา ๘๗ ดังกล่าว การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีและ
 งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องจัดทำเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและ
 จะเสนอได้ก็แต่โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ซึ่งได้แก่
 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบ
 กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๑.๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ แก้ไข
 เพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๓๗ กำหนดว่า ญัตติมี ๒ อย่าง คือ ญัตติเกี่ยวกับกิจการของสภาท้องถิ่น
 และญัตติร่างข้อบัญญัติ และได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการถอนญัตติหรือญัตติตกไปด้วยเหตุต่างๆ ไว้ ดังนี้

(๑) ญัตติตกไปเนื่องจากสภาท้องถิ่นมติไม่เห็นชอบ ตามข้อ ๕๓ วรรคหนึ่ง กล่าวคือ
 ญัตติร่างข้อบัญญัติใดซึ่งที่ประชุมสภาท้องถิ่นได้ลงมติไม่รับหลักการตามความในข้อ ๔๗ หรือลงมติไม่ให้ตรา
 เป็นข้อบัญญัติตามความในข้อ ๕๒ ให้ถือว่าร่างข้อบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่กฎหมายจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
 และตามวรรคสาม ได้กำหนดให้นำความดังกล่าวใช้แก่ญัตติเกี่ยวกับกิจการของสภาท้องถิ่นด้วยโดยอนุโลม

(๒) การถอนญัตติ ตามข้อ ๕๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดว่า การขอถอนญัตติหรือคำแปรญัตติ
 หรือการแก้ไขข้อความในญัตติร่างข้อบัญญัติซึ่งเป็นเหตุให้เปลี่ยนหลักการของร่างข้อบัญญัติ การขอถอนชื่อจากการ
 เป็นผู้รับรอง หรือจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติ จะกระทำเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่ญัตตินั้นได้จัดเข้าระเบียบวาระแล้ว
 ต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมสภาท้องถิ่น หรือคำแปรญัตติในชั้นคณะกรรมการแปรญัตติต้องได้รับความ
 ยินยอมจากที่ประชุมคณะกรรมการแปรญัตติ

(๓) กรณีที่ให้ถือว่าได้มีการถอนญัตติ กล่าวคือ ตามข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดว่า ญัตติ
 หรือคำแปรญัตติใดที่ถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอ หรือผู้แปรญัตติไม่ขออภิปรายหรือไม่อยู่ใน
 ที่ประชุมสภาท้องถิ่น ให้ถือว่าได้ถอนญัตตินั้น และวรรคสอง กำหนดว่า ถ้าผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอญัตติ
 หรือผู้แปรญัตติตามวรรคหนึ่ง ผู้บริหารท้องถิ่นอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหาร
 ท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้อภิปราย ชี้แจง หรือแถลงแทนก็ได้

(๔) ญัตติตกไปเนื่องจากสภาท้องถิ่นครบวาระหรือมีการยุบสภา กล่าวคือ ข้อ ๕๗ กำหนด
 ว่า ในกรณีที่สภาท้องถิ่นครบวาระหรือมีการยุบสภา ญัตติใด ๆ ซึ่งที่ประชุมสภาท้องถิ่นยังไม่ได้พิจารณา หรือ
 พิจารณาแล้วยังไม่เสร็จให้เป็นอันตกไป

/๑.๓ ข้อเท็จจริง...

๑.๓ ข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดนครราชสีมาหรือมาปรากฏว่า

(๑) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๓ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้มีหนังสือ ที่ นม ๙๓๙๐๑/๖๓๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอห้วยแถลง ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาให้ความเห็นชอบแล้วดังกล่าว เสนอนายอำเภอห้วยแถลงพิจารณาอนุมัติ ตามมาตรา ๘๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้มีหนังสือ ที่ นม ๙๓๙๐๑/๖๓๔ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอห้วยแถลง รายงานข้อเท็จจริงและโต้แย้งคัดค้านมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยในระหว่างที่นายอำเภอห้วยแถลงพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังกล่าวนั้น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาครบวาระ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

(๒) เมื่อนายอำเภอห้วยแถลงได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้ว ได้มีหนังสือ ที่ นม ๐๐๒๓.๓๗/ ๔๗๘๔ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา แจ้งว่า อำเภอห้วยแถลงได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาแล้ว เห็นว่า ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนไม่เป็นไปเพื่อให้การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเท่าที่ควรจะเป็นด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น นายอำเภอห้วยแถลงจึงไม่อนุมัติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคสี่ ที่กำหนดว่า ถ้านายอำเภอไม่อนุมัติต้องแจ้งเหตุผลและส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัตินั้นใหม่

(๓) ต่อมาอำเภอห้วยแถลงได้รับรายงานและข้อหาหรือจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาว่า สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้ครบวาระการดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ และคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ในวันเสาร์ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในระยะเวลาดังกล่าวจึงยังไม่มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ที่จะพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่นายอำเภอห้วยแถลงไม่อนุมัติและส่งคืนมาให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาทบทวนตามมาตรา ๘๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงขอหารือว่า สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ จะมีอำนาจพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่นายอำเภอห้วยแถลงไม่อนุมัติและส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาทบทวนได้หรือไม่ อย่างไร และหากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาที่ได้รับเลือกตั้งใหม่นั้นไม่สามารถพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังกล่าวได้ จะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร

/ (๔) จังหวัด...

- ๔ -

(๔) จังหวัดนครราชสีมาพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้วรายงานนายอำเภอห้วยแถลงเพื่อพิจารณา แต่นายอำเภอห้วยแถลงไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติดังกล่าวและส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาทบทวนตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคสาม จึงเป็นกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาชุดเดิมพิจารณาไว้อย่างไม่แล้วเสร็จ ไม่มีผลผูกพันสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่ที่จะต้องพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัตินั้นใหม่ ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคสี่ ถือว่าร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาจะต้องจัดทำและเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ชุดใหม่ในโอกาสต่อไป แต่เนื่องจากยังไม่เคยมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนมาก่อน จังหวัดนครราชสีมาจึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระการดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ยุติใด ๆ ซึ่งที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ยังไม่ได้พิจารณา หรือพิจารณาแล้วยังไม่เสร็จเป็นอันตกไป ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๕๗ ที่กำหนดว่า ในกรณีที่สภาท้องถิ่นครบวาระหรือมีการยุบสภา ยุติใด ๆ ซึ่งที่ประชุมสภาท้องถิ่นยังไม่ได้พิจารณา หรือพิจารณาแล้วยังไม่เสร็จให้เป็นอันตกไป ดังนั้น ญัตติของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา เรื่อง เสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังกล่าว แม้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาจะได้พิจารณาเห็นชอบด้วยตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคสาม และเสนอให้นายอำเภอห้วยแถลงอนุมัติ แต่เมื่อนายอำเภอห้วยแถลงไม่อนุมัติและส่งคืนมาให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาทบทวนใหม่ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาที่ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ไว้ ตามมาตรา ๘๗ วรรคสาม จึงมีหน้าที่ที่จะต้องพิจารณาทบทวนญัตติดังกล่าวนี้อย่างใหม่ ตามมาตรา ๘๗ วรรคสี่ เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาครบวาระและยังพิจารณาญัตตินี้ไม่เสร็จ จึงเป็นอันตกไป สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาที่ได้รับการเลือกตั้งใหม่จึงไม่สามารถพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่นายอำเภอห้วยแถลงไม่อนุมัติและส่งคืนมาดังกล่าว ตามมาตรา ๘๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาจะต้องจัดทำและเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาที่ได้รับเลือกตั้งใหม่โดยเร็ว ทั้งนี้ ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีงบประมาณที่แล้วไปพลางก่อน ตามมาตรา ๘๗ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของจังหวัดนครราชสีมา

๒. คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้ประชุมเพื่อตรวจพิจารณาข้อหรือร่างกฎหมายแล้วมีความเห็นว่า เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงของผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ตามที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาให้ความเห็นชอบแล้วเสนอให้นายอำเภอ

/ห้วยแถลง...

- ๕ -

ห้วยแถลงพิจารณาอนุมัติ ตามมาตรา ๘๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ตามหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ที่ นม ๙๓๙๐๑/๖๓๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ และอำเภอห้วยแถลงได้มีการลงรับหนังสือดังกล่าวในสารบบเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ทั้งนี้ นายอำเภอห้วยแถลงได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติดังกล่าวและแจ้งความเห็นว่ามีมติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ตามมาตรา ๘๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ตามหนังสืออำเภอห้วยแถลง ที่ นม ๐๐๒๓.๓๗/๔๗๘๔ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ แต่ระหว่างที่นายอำเภอห้วยแถลงพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ อยู่ นั้น ปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พ้นจากหน้าที่ เนื่องจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาครบวาระ ซึ่งตามข้อ ๕๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ออกตามมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดว่า ในกรณีที่สภาท้องถิ่นครบวาระ ญัตติใด ๆ ซึ่งที่ประชุมสภาท้องถิ่นยังไม่ได้พิจารณา หรือพิจารณาแล้วยังไม่เสร็จให้เป็นอันตกไป ดังนั้น เมื่อร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากนายอำเภอห้วยแถลงไม่อนุมัติร่างข้อบัญญัติและส่งคืนมาให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา พิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ใหม่ จึงทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาตกไป ตามข้อ ๕๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมดี คชยั่งยืน)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

18กค5๗

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๗
วันพุธที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๗
ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย สป. ชั้น ๖ อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย

ผู้มาประชุม

๑. นายอัศรเดช	เจิมศิริ	กรรมการ	ทำหน้าที่ประธาน
รองผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สป.มท.			
๒. นายชำนาญ	พจนา	กรรมการ	
๓. นายสวัสดิ์	ส่งสัมพันธ์	กรรมการ	
๔. ศ. พิเศษ กมลชัย	รัตนสกาวงศ์	กรรมการ	
๕. ศ. พิเศษ ยุวัฒน์	วุฒิเมธี	กรรมการ	
๖. นายจินต์	วิภาตะกลัศ	กรรมการ	
๗. นายสุพล	ยุติธาดา	กรรมการ	
๘. นางสาววัฒนา	บุญนาค	กรรมการ	
๙. นายเอกศักดิ์	ตรีกรุณาสวัสดิ์	กรรมการ	
๑๐. นายชำนาญวิทย์	เตรินทร์	กรรมการ	
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.			
๑๑. นายคณิต	คงช่วย	กรรมการและเลขานุการ	
นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.			
๑๒. นายยงยุทธ	ขึ้นประเสริฐ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	
นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.			

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายแก่นเพชร	ช่วงรังษี	ติตราชการ
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ด้านบริหาร		
๒. นายชูเกียรติ	รัตนชัยชาญ	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวจิตรลดา	เหลือภิรมย์	นิติกรชำนาญการ	สำนักกฎหมาย สป.
๒. นางสาวชัชฎาภรณ์	กอมจัญ	นิติกรปฏิบัติการ	สำนักกฎหมาย สป.
๓. นายมงคลชัย	คลังทอง	นิติกรปฏิบัติการ	สำนักกฎหมาย สป.

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น)

๑. นายสัจจิต	พวงนาค	ผู้อำนวยการส่วนวินิจฉัยและกักดูแล
๒. ว่าที่ร้อยตรี เจษฎา	จันทร์วีระชัย	นิติกรชำนาญการ

ผู้แทนจังหวัดนครราชสีมา

๑. นายทองใบ	หนูไพล	นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการ
		สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
๒. นายวิรัช	ชุมพลประสิทธิ์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๓. นายสมชัย	ชุมพลประสิทธิ์	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ก่อนเข้าสู่วาระการประชุม เนื่องจากนายแก่นเพชร ช่วงรังษี รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ด้านบริหาร ประธานกรรมการ ตติราชการ ที่ประชุมจึงมีมติให้นายอัครเดช เจริญศิริ รองผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สป.มท. กรรมการ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ
- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม
รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย
คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุม
ครั้งดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ
คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอหารือแนวทางปฏิบัติในการพิจารณา
ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบล
เมืองพลับพลา อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครราชสีมา

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงว่า

๑. จังหวัดนครราชสีมาได้ขอหารือแนวทางปฏิบัติ ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา อำเภอยะ
หริ่ง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้
เสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล
เมืองพลับพลาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑.๒ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมือง
พลับพลา สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๓ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พิจารณา
และมีมติเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในวาระที่ ๑ ขึ้นรับ
หลักการ

๑.๓ วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖ ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมือง
พลับพลา สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๓ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พิจารณา
ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในวาระที่ ๒ ขึ้นแปรญัตติ และในวาระ
ที่ ๓ ขึ้นเห็นชอบ ให้ตราเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมือง
พลับพลามิมติเห็นชอบให้ตราเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

๑.๔ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้มีหนังสือ ที่ นม ๙๓๙๐๑/
๖๓๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอยะหริ่ง ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๑.๔ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้มีหนังสือ ที่ นม ๙๓๙๐๑/๖๓๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอห้วยแถลง ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาเห็นชอบแล้ว เสนอให้นายอำเภอห้วยแถลงพิจารณาอนุมัติ ตามมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒

๑.๕ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้มีหนังสือ ที่ นม ๙๓๙๐๑/๖๓๔ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอห้วยแถลง ขอโต้แย้งคัดค้านมติสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

๑.๖ นายอำเภอห้วยแถลงได้มีหนังสือ ที่ นม ๐๐๒๓.๓๗/ ๔๗๘๔ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา แจ้งว่า อำเภอห้วยแถลงได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาแล้ว เห็นว่า

๑.๖.๑ การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาตั้งงบประมาณรายจ่ายต่ำกว่าประมาณการรายรับถึง ๘ ล้านบาท และต่ำกว่ารายรับจริงปีที่ล่วงมา ๓ ล้านบาทเศษ โดยที่องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีความจำเป็นที่จะต้องบริหารงาน พัฒนาท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาของประชาชนทั้งด้านถนนและแหล่งน้ำอีกจำนวนมาก ทำให้การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหย่อนประสิทธิภาพ ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน

๑.๖.๒ การตั้งงบประมาณงบกลางเพื่อกรณีฉุกเฉินจำเป็นออกทั้งหมด อาจทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนได้ทันทั่วทั้งที่ กรณีเกิดภัยพิบัติขึ้นในเขตพื้นที่ขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๖.๓ การตั้งงบประมาณค่ากระแสไฟฟ้าและค่าใช้จ่ายอื่นของการประปาหมู่บ้านทั้งหมด อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชนผู้ใช้น้ำประปาหมู่บ้านในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้

๑.๖.๔ การประชุมพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๑๐ ข้อ ๑๑๓ ข้อ ๑๑๔ และข้อ ๑๑๕

ดังนั้น นายอำเภอห้วยแถลงพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนไม่เป็นไปเพื่อให้การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเท่าที่ควรจะเป็น ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ นายอำเภอห้วยแถลงจึงไม่อนุมัติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

๑.๗ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้มีหนังสือ ที่ นม ๙๓๙๐๑/๗๐๕ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอห้วยแถลง ขอรื้อเกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ กรณีที่นายอำเภอห้วยแถลงไม่อนุมัติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา และส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาทบทวน เนื่องจากข้อเท็จจริงปรากฏว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาทบทวน

บริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้ครบวาระการดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ และคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาในวันเสาร์ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในระยะเวลาดังกล่าวจึงยังไม่มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา จึงขอหารือว่า กระบวนการขั้นตอนและวิธีการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาที่จะดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบจะต้องดำเนินการอย่างไร ในประเด็นดังนี้

(๑) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาชุดใหม่ จะมีอำนาจหน้าที่พิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่นายอำเภอห้วยแถลงไม่อนุมัติหรือไม่

(๒) กรณีถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาชุดใหม่ไม่สามารถพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่นายอำเภอห้วยแถลงไม่อนุมัติองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาโดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาจะต้องเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไข หรือจะต้องจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ฉบับใหม่ แล้วยื่นญัตติต่อประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาเพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามกระบวนการขั้นตอนของกฎหมายและระเบียบใหม่ทั้งหมด หรือจะดำเนินการได้เฉพาะขั้นตอนในวาระที่ ๒ ขึ้นแปรญัตติและวาระที่ ๓ ขึ้นลงมติ

๑.๘ นายอำเภอห้วยแถลงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นม ๐๐๒๓.๓๗/๔๔๘๖ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา ขอรื้อแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

(๑) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาชุดใหม่ มีอำนาจในการพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่นายอำเภอห้วยแถลงไม่อนุมัติและส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาทบทวนได้หรือไม่ อย่างไร

(๒) หากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาชุดใหม่ไม่สามารถพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังกล่าวได้ จะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร

๑.๙ จังหวัดนครราชสีมาพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้วรายงานให้นายอำเภอห้วยแถลงเพื่อพิจารณา แต่นายอำเภอห้วยแถลงไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติดังกล่าวและส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาทบทวนตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคสาม กรณีจึงเป็นการที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาชุดเดิมพิจารณาไต่ถามไต่สวนแล้วเสร็จ จึงไม่มีผลผูกพันสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาชุดใหม่ที่จะต้องพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัตินั้นใหม่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคสี่ แต่อย่างไรก็ดี กรณีดังกล่าวจึงถือว่าร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาจะต้องจัดทำและเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาชุดใหม่ในโอกาสต่อไป แต่เนื่องจากกรณีดังกล่าวยังไม่เคยมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนมาก่อน จังหวัดนครราชสีมาจึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดถูกต้องหรือไม่

๒. ข้อกฎหมาย

๒.๑ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๘๗ งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้จัดทำเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและจะเสนอได้ก็แต่โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ถ้าในระหว่างปีงบประมาณใดรายจ่ายซึ่งกำหนดไว้ในงบประมาณไม่พอใช้จ่ายประจำปีนั้นหรือมีความจำเป็นต้องตั้งรายจ่ายขึ้นใหม่ระหว่างปีงบประมาณ ให้จัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้ว ให้เสนอนายอำเภอเพื่อขออนุมัติ และให้นายอำเภอพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติดังกล่าว

ถ้านายอำเภอไม่อนุมัติต้องแจ้งเหตุผลและส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัตินั้นใหม่ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วนายอำเภอพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่านายอำเภออนุมัติร่างข้อบัญญัติดังกล่าว

ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้นายอำเภอส่งร่างข้อบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งมติยืนยันเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาภายในสิบห้าวัน ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งไปยังนายอำเภอเพื่อลงชื่ออนุมัติ ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น ให้ร่างข้อบัญญัตินั้น เป็นอันตกไป หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น

ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความเห็นชอบตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอ และให้ดำเนินการตามวรรคสามต่อไป

ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีงบประมาณที่แล้วไปพลางก่อน

ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะแปรญัตติเพิ่มเติมรายการหรือจำนวนในรายการมิได้ แต่อาจแปรญัตติได้ในทางลดหรือตัดทอนรายจ่าย ซึ่งมีได้เป็นรายจ่ายที่เป็นเงินส่งใช้ต้นเงินกู้ ดอกเบี้ยเงินกู้หรือเงินที่กำหนดให้จ่ายตามกฎหมาย และในการพิจารณาของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่ายจะกระทำมิได้

๒.๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๓๗ ญัตติมี ๒ อย่าง คือ

(๑) ญัตติเกี่ยวกับกิจการของสภาท้องถิ่น

(๒) ญัตติร่างข้อบัญญัติ

ข้อ ๔๕ ญัตติร่างข้อบัญญัติที่ประชุมสภาท้องถิ่นต้องพิจารณาเป็นสามวาระ แต่ที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะอนุมัติให้พิจารณาสามวาระรวดเดียวก็ได้

ในการพิจารณาสามวาระรวดเดียว ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนผู้ที่อยู่ในที่ประชุมจะเป็นผู้เสนอก็ได้ เมื่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นอนุมัติให้พิจารณาสามวาระรวดเดียวแล้ว การพิจารณาครั้งที่สองนั้นให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นเป็นกรรมการแปรญัตติเต็มสภา โดยให้ประธานในที่ประชุมเป็นประธานคณะกรรมการแปรญัตติญัตติ

ร่างข้อบัญญัติงบประมาณจะพิจารณาสามวาระรวดเดียวไม่ได้ และในการพิจารณาครั้งที่สอง ให้กำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติไว้น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่สภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น

ข้อ ๔๗ ในการพิจารณาญัตติร่างข้อบัญญัติวาระที่หนึ่ง ให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นปรึกษาในหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติและลงมติว่าจะรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัตินั้นหรือไม่ หากมีสมาชิกสภาท้องถิ่นประสงค์จะอภิปราย ห้ามไม่ให้ลงมติก่อนที่สมาชิกสภาท้องถิ่นได้อภิปรายในเรื่องนั้นพอสมควรแล้ว

เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาร่างข้อบัญญัติวาระที่หนึ่ง สภาท้องถิ่นจะให้คณะกรรมการสภาท้องถิ่นพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้

ข้อ ๔๘ ในกรณีที่สภาท้องถิ่นมีมติไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณ ให้ประธาน สภาท้องถิ่นนำปรึกษาในที่ประชุมสภาท้องถิ่น เพื่อเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นกรรมการในคณะกรรมการหาข้อยุติตามจำนวนที่กฎหมายว่าด้วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นกำหนด โดยให้นำวิธีการเลือกในข้อ ๑๒ แห่งระเบียบนี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แล้วแจ้งมติไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณและรายชื่อกรรมการหาข้อยุติฝ่ายสภาท้องถิ่น กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเทศบาลให้แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลให้แจ้งนายอำเภอทราบ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายในสามวันนับแต่วันที่สภาท้องถิ่นมีมติไม่รับหลักการ

ให้ประธานสภาท้องถิ่นทำหนังสือแจ้งมติของสภาท้องถิ่นที่ไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณให้ผู้บริหารท้องถิ่นทราบในวันถัดจากวันที่สภาท้องถิ่นมีมติไม่รับหลักการ

ร่างข้อบัญญัติงบประมาณที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการหาข้อยุติตามวรรคหนึ่ง ให้สภาท้องถิ่นนำเข้าพิจารณาในวาระที่สองและวาระที่สาม ตามลำดับ

ข้อ ๔๙ ญัตติร่างข้อบัญญัติที่สภาท้องถิ่นลงมติรับหลักการแล้ว ถ้าจะต้องส่งให้คณะกรรมการแปรญัตติพิจารณา ให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งร่างข้อบัญญัตินั้นไปให้คณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาโดยละเอียด และที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะต้องกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติต่อคณะกรรมการแปรญัตติด้วย

ภายในระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติที่สภาท้องถิ่นกำหนดตามวรรคหนึ่ง ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ใดเห็นควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบัญญัติก็ให้เสนอคำแปรญัตติล่วงหน้าเป็นหนังสือ โดยให้แปรญัตติเป็นรายข้อและเสนอต่อประธานคณะกรรมการแปรญัตติ ในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นผู้แปรญัตติจะต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองเช่นเดียวกับการเสนอญัตติ

การเสนอคำแปรญัตติให้อนุโลมใช้ตามแบบท้ายระเบียบนี้

ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติวาระที่สอง กรณีการพิจารณาสามวาระรวดเดียว ผู้แปรญัตติอาจเสนอคำแปรญัตติด้วยวาจาได้

ข้อ ๕๐ เมื่อคณะกรรมการแปรญัตติได้พิจารณาแล้ว จะต้องเสนอร่างข้อบัญญัตินั้นตาม ร่างเดิม และตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานและบันทึกความเห็นยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่น รายงานนั้นอย่างน้อยจะต้องระบุว่า ได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในตอนหรือข้อใดบ้าง การแปรญัตติและมติของคณะกรรมการแปรญัตติเกี่ยวกับการแปรญัตตินั้นเป็นประการใด การสงวนความเห็นของกรรมการแปรญัตติ ตลอดจนการ สงวนคำแปรญัตติด้วย และให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งรายงานนั้นแก่สมาชิกสภาท้องถิ่นไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนวันประชุมพิจารณา เว้นแต่กรณีต้องพิจารณาเป็นการด่วน

ให้คณะกรรมการแปรญัตติไปร่วมประชุมสภาท้องถิ่นด้วย เพื่อแถลงประกอบรายงานหรือชี้แจงข้อสงสัยต่าง ๆ เกี่ยวกับรายงานนั้น

ข้อ ๕๑ ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติวาระที่สอง ให้ปรึกษาเรียงตามลำดับข้อเฉพาะที่มีการแปรญัตติหรือที่คณะกรรมการแปรญัตติแก้ไขเท่านั้น เว้นแต่ที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะได้ลงมติเป็นอย่างอื่น

ถ้าที่ประชุมสภาท้องถิ่นลงมติเห็นด้วยกับคำแปรญัตติ หรือเห็นด้วยกับการแก้ไขในข้อใดแล้ว ไม่ให้เสนอขอแปรญัตติหรือเสนอญัตติขอเปลี่ยนแปลงมตินั้นอีก

ถ้าข้อความในข้อใดที่ได้มีมติไปแล้วขัดแย้งกันหรือบกพร่องในสาระสำคัญ ที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะลงมติให้ส่งปัญหานั้นไปให้คณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาใหม่เฉพาะที่ขัดแย้งหรือบกพร่องก็ได้ โดยไม่ให้มีการแปรญัตติในเรื่องใหม่ขึ้นอีก ในกรณีที่มติดังกล่าวไปให้คณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาใหม่ดังกล่าวแล้ว การพิจารณาเฉพาะข้อนั้นๆ เป็นอันระงับไว้ก่อน แต่ถ้าไม่เป็นการขัดข้องที่จะพิจารณาข้ออื่นๆ ต่อไป สภาท้องถิ่นอาจลงมติให้พิจารณาจนจบร่างข้อบัญญัติก็ได้

ถ้าข้อขัดแย้งหรือข้อบกพร่องตามวรรคสามเกิดขึ้นในการพิจารณารวดเดียว ที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะลงมติให้ดำเนินการตามความในวรรคสามก็ได้

เมื่อคณะกรรมการแปรญัตติได้ยื่นรายงานการพิจารณาข้อที่ได้รับไว้แล้วนั้นตามวรรคสามแล้ว ให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งรายงานนั้นให้แก่สมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนวันนัดประชุม เว้นแต่กรณีต้องพิจารณาเป็นการด่วน

ในการประชุมต่อวาระที่สอง ให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นลงมติเฉพาะข้อที่ได้รับไว้เท่านั้น

ข้อ ๕๒ การพิจารณาร่างข้อบัญญัติในวาระที่สาม ไม่มีการอภิปราย เว้นแต่ที่ประชุมสภาท้องถิ่นจะได้ลงมติให้มีการอภิปราย ถ้ามีเหตุอันสมควร

ในการพิจารณาวาระนี้ ให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นลงมติว่าจะให้ตราเป็นข้อบัญญัติหรือไม่

ข้อ ๕๓ ญัตติร่างข้อบัญญัติใดซึ่งที่ประชุมสภาท้องถิ่นได้ลงมติไม่รับหลักการตามความในข้อ ๔๗ หรือลงมติไม่ให้ตราเป็นข้อบัญญัติตามความในข้อ ๕๒ ให้ถือว่าร่างข้อบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่กฎหมายจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ห้ามเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติที่มีหลักการอย่างเดียวกันกับร่างข้อบัญญัติที่ตกไปตามวรรคหนึ่งในสมัยประชุมนั้นอีก เว้นแต่ประธานสภาท้องถิ่นจะอนุญาตเมื่อเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้ใช้แก่ญัตติเกี่ยวกับกิจการของสภาท้องถิ่นด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๕๔ การขอถอนญัตติหรือคำแปรญัตติ หรือการแก้ไขข้อความในญัตติร่างข้อบัญญัติ ซึ่งเป็นเหตุให้เปลี่ยนหลักการของร่างข้อบัญญัติ การขอถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรอง หรือจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติ จะกระทำเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่ญัตตินั้นได้จัดเข้าระเบียบวาระแล้ว ต้องได้รับความ

ยินยอมจากที่ประชุมสภาท้องถิ่น หรือคำแปรญัตติในชั้นคณะกรรมการแปรญัตติต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมคณะกรรมการแปรญัตติ

ญัตติที่ยังไม่ได้จัดเข้าระเบียบวาระ หรือคำแปรญัตติในชั้นคณะกรรมการแปรญัตติ ไม่อยู่ในบังคับของวรรคหนึ่ง

ข้อ ๕๖ ญัตติหรือคำแปรญัตติใดที่ถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอ หรือผู้แปรญัตติไม่ขออภิปรายหรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภาท้องถิ่น ให้ถือว่าได้ถอนญัตตินั้น

ถ้าผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติตามวรรคหนึ่ง ผู้บริหารท้องถิ่น อาจมอบหมายเป็นหนังสือให้รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้อภิปราย ชี้แจง หรือแถลงแทนก็ได้

ในกรณีที่ราษฎรเป็นผู้เสนอญัตติร่างข้อบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งผู้แทนของผู้เข้าชื่อไม่เกินสามคนให้เข้าร่วมประชุมสภาท้องถิ่น เพื่ออภิปรายชี้แจงหรือแถลงเกี่ยวกับร่างข้อบัญญัตินั้นทุกครั้ง

ข้อ ๕๗ ในกรณีที่สภาท้องถิ่นครบวาระหรือมีการยุบสภา ญัตติใด ๆ ซึ่งที่ประชุมสภาท้องถิ่นยังไม่ได้พิจารณา หรือพิจารณาแล้วยังไม่เสร็จให้เป็นอันตกไป

ข้อ ๑๑๐ ญัตติร่างข้อบัญญัติที่สภาท้องถิ่นลงมติรับหลักการ และส่งคณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาตามข้อ ๕๔ เมื่อคณะกรรมการแปรญัตติพิจารณาแล้วจะต้องเสนอร่างข้อบัญญัตินั้นตามร่างเดิมและตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม พร้อมทั้งรายงานย่อขึ้นต่อประธานสภาท้องถิ่น

รายงานย่อตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องระบุว่า ได้มีหรือไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมในตอนใดหรือข้อใดบ้าง การแปรญัตติและมติของคณะกรรมการแปรญัตติเกี่ยวกับการแปรญัตตินั้นเป็นประการใดการสงวนความเห็นของกรรมการแปรญัตติ ตลอดจนการสงวนคำแปรญัตติด้วย

ข้อ ๑๑๓ สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หัวหน้าส่วนราชการประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานกรรมการสภาท้องถิ่นมีสิทธิเข้าฟังการประชุมของคณะกรรมการสภาท้องถิ่นได้ เว้นแต่เป็นการประชุมลับ

ในกรณีเป็นการประชุมลับ ผู้มีสิทธิเข้าฟังการประชุมจะต้องเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุม ซึ่งได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสภาท้องถิ่นนั้นเท่านั้น

ผู้มีสิทธิเข้าป็นฟังการประชุมของคณะกรรมการสภาท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง จะแสดงความเห็นได้เมื่อประธานกรรมการสภาท้องถิ่นอนุญาตหรือขอให้แสดงความคิดเห็น

ข้อ ๑๑๔ ภายใต้บังคับข้อ ๑๑๓ ผู้เสนอญัตติ หรือผู้บริหารท้องถิ่นมีสิทธิไปชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการแปรญัตติได้ตลอดระยะเวลาการพิจารณาญัตตินั้น ส่วนผู้แปรญัตตินั้นมีสิทธิชี้แจงได้เฉพาะที่ได้ขอแปรญัตติไว้

ข้อ ๑๑๕ คณะกรรมการสภาท้องถิ่นจะกำหนดนัดประชุมเมื่อใด ให้แจ้งให้ผู้บริหารท้องถิ่นสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้เสนอญัตติ และผู้แปรญัตติทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนกำหนดเวลานัดประชุม

เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการสภาท้องถิ่นตามกำหนดที่นัดหมาย ถ้าผู้แปรญัตติไม่มาชี้แจงตามนัดเป็นเวลาเกินกว่าสามสิบนาที นับแต่เวลาที่คณะกรรมการสภาท้องถิ่นได้เริ่มประชุมในวันนั้น ให้ถือว่าผู้แปรญัตติได้ถอนคำแปรญัตตินั้นแล้ว เว้นแต่ผู้แปรญัตติจะมีความจำเป็นที่ไม่อาจมาชี้แจงได้ และการประชุมเรื่องนั้นยังไม่เสร็จสิ้น คณะกรรมการสภาท้องถิ่นจะรับพิจารณาคำแปรญัตตินั้นต่อไปก็ได้

๒.๓ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓

๓. ข้อพิจารณา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดนครราชสีมา หรือมาประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น ดังนี้

๓.๑ พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนเกี่ยวกับเรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ กล่าวคือ ตามวรรคหนึ่ง กำหนดว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้จัดทำเป็นข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลและจะเสนอได้ก็แต่โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด วรรคสาม กำหนดว่า เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้ว ให้เสนอนายอำเภอเพื่อขออนุมัติ และให้นายอำเภอพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินี้ดังกล่าว วรรคสี่ กำหนดว่า ถ้านายอำเภอไม่อนุมัติต้องแจ้งเหตุผลและส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัตินั้นใหม่ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว นายอำเภอพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้ถือว่านายอำเภออนุมัติร่างข้อบัญญัตินี้ดังกล่าว วรรคห้า กำหนดว่า ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้นายอำเภอส่งร่างข้อบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งมติยืนยันเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาภายในสิบห้าวัน ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งไปยังนายอำเภอเพื่อลงชื่ออนุมัติ ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้นให้ร่างข้อบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น และวรรคหก กำหนดว่า ในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือ ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความเห็นชอบตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอและให้ดำเนินการตามวรรคสามต่อไป

โดยบทบัญญัติของมาตรา ๘๗ ดังกล่าว การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องจัดทำเป็นข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลและจะเสนอได้ก็แต่โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด ซึ่งได้แก่ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

๓.๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๓๗ กำหนดว่า ญัตติมี ๒ อย่าง คือ ญัตติเกี่ยวกับกิจการของสภาท้องถิ่น และญัตติร่างข้อบัญญัติ และได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการถอนญัตติหรือญัตติตกไปด้วยเหตุต่างๆ ไว้ ดังนี้

(๑) ญัตติตกไปเนื่องจากสภาท้องถิ่นมติไม่เห็นชอบ ตามข้อ ๕๓ วรรคหนึ่ง กล่าวคือ ญัตติร่างข้อบัญญัติใดซึ่งที่ประชุมสภาท้องถิ่นได้ลงมติไม่รับหลักการตามความในข้อ ๔๗ หรือลงมติ

ไม่ให้ตราเป็นข้อบัญญัติตามความในข้อ ๕๒ ให้ถือว่าร่างข้อบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป เว้นแต่กฎหมายจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น และตามวรรคสาม ได้กำหนดให้นำความดังกล่าวใช้แก่ญัตติเกี่ยวกับกิจการของสภาท้องถิ่นด้วยโดยอนุโลม

(๒) การถอนญัตติ ตามข้อ ๕๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งกำหนดว่า การขอถอนญัตติหรือคำแปรญัตติ หรือการแก้ไขข้อความในญัตติร่างข้อบัญญัติซึ่งเป็นเหตุให้เปลี่ยนหลักการของร่างข้อบัญญัติ การขอถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรอง หรือจากการเป็นผู้ร่วมกันเสนอญัตติ จะกระทำเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่ญัตตินั้นได้จัดเข้าระเบียบวาระแล้ว ต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมสภาท้องถิ่น หรือคำแปรญัตติในชั้นคณะกรรมการแปรญัตติต้องได้รับความยินยอมจากที่ประชุมคณะกรรมการแปรญัตติ

(๓) กรณีที่ให้ถือว่าได้มีการถอนญัตติ กล่าวคือ ตามข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดว่า ญัตติหรือคำแปรญัตติใดที่ถึงวาระพิจารณาในที่ประชุมแล้ว ถ้าผู้เสนอ หรือผู้แปรญัตติไม่ขออภิปรายหรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภาท้องถิ่น ให้ถือว่าได้ถอนญัตตินั้น และวรรคสอง กำหนดว่า ถ้าผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอญัตติหรือผู้แปรญัตติตามวรรคหนึ่ง ผู้บริหารท้องถิ่นอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้รองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้อภิปราย ชี้แจง หรือแถลงแทนก็ได้

(๔) ญัตติตกไปเนื่องจากสภาท้องถิ่นครบวาระหรือมีการยุบสภา กล่าวคือ ข้อ ๕๗ กำหนดว่า ในกรณีที่สภาท้องถิ่นครบวาระหรือมีการยุบสภา ญัตติใด ๆ ซึ่งที่ประชุมสภาท้องถิ่นยังไม่ได้พิจารณา หรือพิจารณาแล้วยังไม่เสร็จให้เป็นอันตกไป

๓.๓ ข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดนครราชสีมาหรือมาปรากฏว่า

(๑) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๓ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้มีหนังสือ ที่ นม ๙๓๙๐๑/๖๓๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอห้วยแถลง ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ให้ความเห็นชอบแล้วดังกล่าว เสนอนายอำเภอห้วยแถลงพิจารณาอนุมัติ ตามมาตรา ๘๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้มีหนังสือ ที่ นม ๙๓๙๐๑/๖๓๔ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอห้วยแถลง รายงานข้อเท็จจริงและโต้แย้งคัดค้านมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยในระหว่างที่นายอำเภอห้วยแถลงพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังกล่าวนั้น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาครบวาระ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

(๒) เมื่อนายอำเภอห้วยแถลงได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้ว ได้มีหนังสือ ที่ นม ๐๐๒๓.๓๗/๔๗๘๔ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา แจ้งว่า อำเภอห้วยแถลงได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาแล้ว เห็นว่าร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อสั่งการของกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนไม่เป็นไปเพื่อการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเท่าที่ควรจะเป็น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น นายอำเภอห้วยแถลงจึงไม่อนุมัติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคสี่ ที่กำหนดว่า ถ้านายอำเภอไม่อนุมัติ ต้องแจ้งเหตุผลและส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัตินั้นใหม่

(๓) ต่อมาอำเภอห้วยแถลงได้รับรายงานและข้อหาหรือจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาว่า สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้ครบวาระการดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ และคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ในวันเสาร์ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ ในระยะเวลาดังกล่าวจึงยังไม่มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ที่จะพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่นายอำเภอห้วยแถลงไม่อนุมัติและส่งคืนมาให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาทบทวน ตามมาตรา ๘๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงขอหารือว่า สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ จะมีอำนาจพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่นายอำเภอห้วยแถลงไม่อนุมัติและส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาทบทวนได้หรือไม่ อย่างไร และหากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาที่ได้รับเลือกตั้งใหม่นั้นไม่สามารถพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังกล่าวได้ จะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร

(๔) จังหวัดนครราชสีมาพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้วรายงานนายอำเภอห้วยแถลงเพื่อพิจารณา แต่นายอำเภอห้วยแถลงไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติดังกล่าวและส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาทบทวนตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคสาม จึงเป็นกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาชุดเดิมพิจารณาไ้ยังไม่แล้วเสร็จ ไม่มีผลผูกพันสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่ที่จะต้องพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติใหม่ ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคสี่ ถือว่าร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาจะต้องจัดทำและเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ชุดใหม่ในโอกาสต่อไป แต่เนื่องจากยังไม่เคยมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนมาก่อน จังหวัดนครราชสีมาจึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดดังกล่าวถูกต้องหรือไม่

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระการดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ญัตติใด ๆ ซึ่งที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ยังไม่ได้พิจารณา หรือพิจารณาแล้วยังไม่เสร็จเป็นอันตกไป ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๕๗ ที่กำหนดว่า ในกรณีที่สภาท้องถิ่นครบวาระหรือมีการยุบสภาญัตติใดๆ ซึ่งที่ประชุมสภาท้องถิ่นยังไม่ได้พิจารณา หรือพิจารณาแล้วยังไม่เสร็จให้เป็นอันตกไป ดังนั้น ญัตติของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา เรื่องเสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ดังกล่าว แม้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาจะได้พิจารณาเห็นชอบด้วยตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๗ วรรคสามและเสนอให้นายอำเภอ

ห้วยแกลงอนุมัติ แต่เมื่อนายอำเภอห้วยแกลงไม่อนุมัติและส่งคืนมาให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาทบทวนใหม่ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาที่ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบในร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ไว้ ตามมาตรา ๘๗ วรรคสาม จึงมีหน้าที่ที่จะต้องพิจารณาทบทวนญัตติดังกล่าวนี้ ตามมาตรา ๘๗ วรรคสี่ เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาครบวาระและยังพิจารณาญัตตินี้ไม่เสร็จ จึงเป็นอันตกไป สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ที่ได้รับการเลือกตั้งใหม่จึงไม่สามารถพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่นายอำเภอห้วยแกลงไม่อนุมัติและส่งคืนมาดังกล่าว ตามมาตรา ๘๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาจะต้องจัดทำและเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาที่ได้รับเลือกตั้งใหม่โดยเร็ว ทั้งนี้ ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีในปีงบประมาณที่แล้วไปพลางก่อน ตามมาตรา ๘๗ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของจังหวัดนครราชสีมา

๓.๔ แต่เนื่องจากกรณีดังกล่าวยังไม่เคยมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนมาก่อน และเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญ เพื่อให้การตราข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา เป็นไปด้วยความรอบคอบถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นแนวทางปฏิบัติแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป จึงเห็นควรขอให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง

ทั้งนี้ นายจรินทร์ จักกะพาก รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความเห็นชอบให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยตรวจพิจารณา

ผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ชี้แจงเพิ่มเติมว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้มีหนังสือ ที่ นม ๙๓๙๐๑/๖๓๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอห้วยแกลง เพื่อส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาให้ความเห็นชอบแล้ว เสนอให้นายอำเภอห้วยแกลงพิจารณาอนุมัติ ตามมาตรา ๘๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งอำเภอห้วยแกลงได้มีการลงรับหนังสือดังกล่าวในสารบบเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาครบวาระ และนายอำเภอห้วยแกลงได้มีหนังสือ ที่ นม ๐๐๒๓.๓๗/ ๔๗๘๔ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่าไม่อนุมัติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

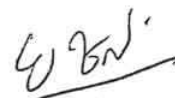
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวโดยได้รับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผู้แทนจังหวัดนครราชสีมาแล้ว มีความเห็นว่า เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงของผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้ส่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาให้ความเห็นชอบแล้วเสนอให้นายอำเภอห้วยแกลงพิจารณาอนุมัติตามมาตรา ๘๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.

๒๕๓๗ ตามหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ที่ นม ๙๓๙๐๑/๖๓๒ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ และอำเภอห้วยแถลงได้มีการลงรับหนังสือดังกล่าวในสารบบเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ทั้งนี้ นายอำเภอห้วยแถลงได้พิจารณาร่างข้อบัญญัติดังกล่าวและแจ้งความเห็นที่ไม่อนุมัติร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ตามมาตรา ๘๗ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ตามหนังสืออำเภอห้วยแถลงที่ นม ๐๐๒๓.๓๗/๔๗๘๔ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ แต่ระหว่างที่ นายอำเภอห้วยแถลงพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ อยู่ นั้นปรากฏว่าเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาได้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาครบวาระ ซึ่งตามข้อ ๕๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ออกตามความในมาตรา ๕๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดว่าในกรณีที่ สภาท้องถิ่นครบวาระ ญัตติใดๆซึ่งที่ประชุมสภาท้องถิ่นยังไม่ได้พิจารณา หรือพิจารณาแล้วยังไม่เสร็จให้เป็นอันตกไป ดังนั้น เมื่อร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลา ยังไม่พิจารณาแล้วเสร็จ เนื่องจากนายอำเภอห้วยแถลงไม่อนุมัติร่างข้อบัญญัติและ ส่งคืนมาให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาพิจารณาทบทวนร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ใหม่ จึงทำให้ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองพลับพลาตกไปตามข้อ ๕๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ
- ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

(นายยุทธ ชื่นประเสริฐ)
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการฯ
ผู้จดยางานการประชุม

(นายคณิต คงช่วย)
กรรมการและเลขานุการฯ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ลับ

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๒๖๒๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ทหารเรือเกี่ยวกับกรณีการร้องเรียนกล่าวหาประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัวกระทำการที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครสวรรค์ ลับ ที่ นว ๐๐๒๓.๔/๒๒๒ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๗ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดนครสวรรค์ได้ขอทหารเรือเกี่ยวกับเรื่องการกระทำการที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กรณีที่มีการร้องเรียนกล่าวหานายมังกร นวลละออง ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการพิจารณากลับกรองผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ ครั้งที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ ตามคำสั่งเทศบาลตำบลหนองบัวที่ ๒๙๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลับกรองผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ ครั้งที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ (ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕) และได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ ตามคำสั่งเทศบาลตำบลหนองบัวที่ ๒๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า กรณีดังกล่าวเข้าข่ายเป็นการใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเข้าไปก้าวก่ายแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในเรื่องการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ อันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๖ (๑) (๒) ซึ่งตามมาตรา ๒๘๔ วรรคสี่ กำหนดให้นำมาใช้บังคับกับสมาชิกสภาท้องถิ่นด้วย นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแจ้งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

(๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘๔ วรรคสี่ ได้กำหนดให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ มาตรา ๒๖๗ และมาตรา ๒๖๘ มาใช้บังคับกับสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ด้วยโดยอนุโลม โดยมาตรา ๒๖๖ ได้กำหนดว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเข้าไปแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในเรื่องดังต่อไปนี้ กล่าวคือ (๒) การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง และเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ข้าราชการการเมือง พนักงาน หรือลูกจ้างของ

/หน่วยราชการ...

ลับ

สืบ

-๒-

หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจกรรมที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้น สมาชิก สภาเทศบาลจึงต้องไม่กระทำการที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์โดยใช้สถานะหรือตำแหน่ง การเป็นสมาชิก สภาเทศบาลเข้าไปแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมืองไม่ว่า โดยทางตรงหรือ ทางอ้อม ในเรื่องการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง และเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการซึ่งมี ตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ข้าราชการการเมือง พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงาน ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจกรรมที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓ วรรคหก ประกอบมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาลในจังหวัดนครสวรรค์ไว้ตามประกาศ คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ของเทศบาล ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ โดยได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไว้ตามข้อ ๓๒๗ ว่า การประเมินผลการปฏิบัติงาน ให้ผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ประเมินผล การปฏิบัติราชการของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง เลื่อนขึ้นเงินเดือน พัฒนาพนักงาน เทศบาล เพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ และมีหน้าที่เสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติ ตนให้เหมาะสมกับการเป็นพนักงานเทศบาล และปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การประเมินผล การปฏิบัติงานให้คำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานที่ได้ปฏิบัติมา ความสามารถและความอดสาหะในการปฏิบัติงาน ความมีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนการรักษาวินัย ที่เหมาะสมกับการเป็นพนักงานเทศบาล โดยจัดทำการประเมินอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และเปิดโอกาสให้ ผู้ถูกประเมินชี้แจง หรือขอคำปรึกษาด้วย และตามข้อ ๓๒๙ ว่า การประเมินประสิทธิภาพและการประเมิน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาล และนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ (๑) การเลื่อนขึ้นเงินเดือน การให้รางวัลประจำปี และค่าตอบแทนอื่น (๒) การพัฒนา และ การแก้ไขการปฏิบัติงาน (๓) การแต่งตั้งพนักงานเทศบาล (๔) การให้ออกจากราชการ และ (๕) การให้รางวัลจูงใจ และการบริหารงานบุคคลเรื่องอื่นๆ และตามข้อ ๓๓๕ ว่า ให้นายกเทศมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อ พิจารณากลับกรองผลการประเมินให้เกิดมาตรฐานและความเป็นธรรมในการใช้ดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาหรือ ผู้ประเมิน ก่อนที่จะเสนอผลการประเมินต่อผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน โดยมีองค์ประกอบตามที่เทศบาล เห็นสมควร เพื่อให้ การพิจารณาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ทั้งนี้ เทศบาลอาจกำหนดให้มีอนุกรรมการ ช่วยพิจารณากลับกรอง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในระดับกองหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นในเทศบาลด้วยก็ได้ ดังนั้น เมื่อข้อ ๓๓๕ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ฉบับนี้มีกำหนดองค์ประกอบ ของคณะกรรมการพิจารณาเพื่อพิจารณากลับกรองผลการประเมินให้เกิดมาตรฐานและความเป็นธรรมในการ ใช้ดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาหรือผู้ประเมิน ก่อนที่จะเสนอผลการประเมินต่อผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนไว้ นายกเทศมนตรีจึงสามารถแต่งตั้งบุคคลใดเป็นกรรมการดังกล่าวได้เพื่อที่ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าบุคคลนั้น มีความเหมาะสมที่จะเป็นกรรมการเพื่อพิจารณาดังกล่าว

คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนขึ้นเงินเดือน ของพนักงานเทศบาลไว้ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง กำหนด หลักเกณฑ์การเลื่อนขึ้นเงินเดือนพนักงานเทศบาล ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๔ โดยวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ

/การเลื่อนขึ้น...

สืบ

การเลื่อนขึ้นเงินเดือนไว้ตามข้อ ๔ ว่า ให้ผู้บังคับบัญชาและผู้ที่ได้รับมอบหมายประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลปีละสองครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) กำหนด และคณะกรรมการกลางเทศบาล (ก.ท.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลไว้ตามประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล เรื่อง ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาล ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ โดยข้อ ๘ ของประกาศฉบับนี้กำหนดว่า ให้มีคณะกรรมการของเทศบาลพิจารณาก่อนการผลการประเมินให้เกิดมาตรฐานและความเป็นธรรมในการใช้ดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาหรือผู้ประเมินก่อนที่จะเสนอผลการประเมินต่อผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนโดยมีองค์ประกอบตามที่เทศบาลเห็นสมควร เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว

(๓) กรณีการกระทำการอันเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ของสมาชิกสภาท้องถิ่น ตามข้อ ๒๘๔ วรรคสิบ ประกอบมาตรา ๒๖๖ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จะต้องปรากฏว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้นั้นได้ใช้สถานะหรือตำแหน่งของตนที่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้าไปแทรกแซง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเกี่ยวกับการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง และเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ข้าราชการการเมือง พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นนั้นด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า “แทรกแซง” ไว้ หมายความว่า แทรกเข้าไปเกี่ยวข้องในกิจการของผู้อื่น

ข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดนครสวรรค์หรือมาปรากฏว่า นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัว โดยนางพัชรสิทธิ์ เมืองคุ้ม ปลัดเทศบาลตำบลหนองบัว ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัว ได้มีคำสั่งที่ ๒๙๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาก่อนการผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ ครั้งที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ (ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕) โดยให้นายมังกร นวลละออง ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว เป็นกรรมการด้วย โดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ แห่งประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนขึ้นเงินเดือนพนักงานเทศบาล ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๔ ประกอบกับข้อ ๘ แห่งประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล เรื่อง ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาล ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ และมีคำสั่งที่ ๒๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ ครั้งที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยให้นายมังกร นวลละออง ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว เป็นกรรมการด้วย โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ หมวด ๑๑ ข้อ ๒๔๒ หมวด ๑๕ ข้อ ๔๐๘

การที่นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัวได้แต่งตั้งนายมังกร นวลละออง ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว เป็นกรรมการพิจารณาก่อนการผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล

/การปฏิบัติ...

อัน

-๔-

การปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ ครั้งที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ (ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕) และเป็นกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ ครั้งที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังกล่าวนั้น เห็นว่าเป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการเลื่อนขั้นเงินเดือนตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาล ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๔ และเป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อทำหน้าที่พิจารณาลั่นกรองผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตามข้อ ๓๕๕ ประกอบข้อ ๓๒๙ แห่งประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ อันเป็นอำนาจของนายกเทศมนตรี ตามบทบัญญัติของประกาศฉบับดังกล่าวที่จะแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ ดังนั้น กรณีที่นายมังกร นวลละออง ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว ได้รับแต่งตั้งและปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งดังกล่าวให้เป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสมตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาล ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๔ และหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ แล้วโดยสุจริต มิได้ใช้อำนาจในฐานะที่ตนเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองบัวเข้าไปแทรกแซงให้ตนได้รับแต่งตั้งและกระทำการใดๆ ตามหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งดังกล่าวโดยไม่สุจริต เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นหรือพรรคการเมืองได้รับประโยชน์ใดๆ แล้วก็ไม่อาจถือได้ว่า นายมังกร นวลละออง ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว กระทำการที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามมาตรา ๒๖๖ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง และคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๒๘๔ วรรคสี่ ประกอบมาตรา ๒๖๖ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่กำหนดว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องไม่ใช่สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้าไปก้าวก่าย หรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในเรื่องการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง และเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมิใช่ข้าราชการการเมือง พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น นั้น เป็นการห้ามในฐานะส่วนตัวที่ไม่ให้ใช้สถานะหรือตำแหน่งของตนเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซง แต่มิได้ห้ามถึงการเข้าไปเป็นกรรมการเนื่องจากการจะเป็นกรรมการได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับว่าการแต่งตั้งถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายหรือไม่ มีการใช้อำนาจในฐานะที่ตนเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้าไปแทรกแซงให้ตนได้รับการแต่งตั้งหรือไม่ หากการแต่งตั้งไม่ชอบตามระเบียบ กฎหมาย หรือใช้อำนาจในฐานะที่ตนเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น เข้าไปแทรกแซงให้ตนได้รับการแต่งตั้งจะไปดำเนินการเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งต่อไป ดังนั้น กรณีที่นายมังกร นวลละออง ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาลั่นกรองผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ และได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้น

/เงินเดือน...

อัน

ลับ

-๕-

เงินเดือนพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ โดยชอบตามกฎหมายและปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้งโดยสุจริต โดยไม่ได้ใช้อำนาจในฐานะที่ตนเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองบัวเข้าไปแทรกแซงให้ตนได้รับการแต่งตั้งหรือกระทำการใดๆ ตามหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยไม่สุจริต เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นหรือพรรคการเมืองได้รับประโยชน์ ก็ย่อมไม่อาจถือได้ว่านายมังกร นวลละออง ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว กระทำการที่เป็น การขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามมาตรา ๒๖๖ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น หากเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่เหมาะสมที่จะเป็นกรรมการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ดังกล่าว ก็ต้องดำเนินการแก้ไขระเบียบ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมดี คชายั่งยืน)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

22กค57

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ลับ

รายงานการประชุม
 คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ครั้งที่ ๑
 ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๗
 วันพุธที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗
 ณ ห้องประชุม ๓๒๐๑ อาคาร ๓ ชั้น ๒
 สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ผู้มาประชุม

๑. นายชำนาญ	พจนาน	กรรมการ	ทำหน้าที่ประธาน
๒. นายสวัสดิ์	สงสัมพันธ์	กรรมการ	
๓. นายจินต์	วิภาตะกลัศ	กรรมการ	
๔. ศ.(พิเศษ) กมลชัย	รัตนสกาววงศ์	กรรมการ	
๕. นายสุพล	ยุติธาดา	กรรมการ	
๖. นางสาววันฉนา	บุณนาค	กรรมการ	
๗. ศ.(พิเศษ) ยุวัฒน์	วุฒิเมธี	กรรมการ	
๘. นายเอกศักดิ์	ตรีกรุณาสวัสดิ์	กรรมการ	
๙. นายชูเกียรติ	รัตนชัยชาญ	กรรมการ	
๑๐. นายชำนาญวิทย์	เตรัตน	กรรมการ	

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.

๑๑. นายคณิต	คงช่วย	กรรมการและเลขานุการ	
-------------	--------	---------------------	--

นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.

๑๒. นางสาวชัชฎาภรณ์	กอดฉญ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	
---------------------	-------	----------------------------	--

นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายแก่นเพชร	ช่วงรังษี	ติดตามการ	
----------------	-----------	-----------	--

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ฝ่ายบริหาร

๒. นายอัศวเดช	เจิมศิริ	ติดตามการ	
---------------	----------	-----------	--

ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สป.

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายยงยุทธ	ชินประเสริฐ	นิติกรชำนาญการ	สำนักกฎหมาย สป.
๒. นายถวิล	โอทอง	นิติกรชำนาญการ	สำนักกฎหมาย สป.
๓. นางสาวจิตรลดา	เหลื่องภิรมย์	นิติกรชำนาญการ	สำนักกฎหมาย สป.
๔. นายมงคลชัย	คลังทอง	นิติกรปฏิบัติการ	สำนักกฎหมาย สป.

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. นายสัจจิต	พวงนาค	ผู้อำนวยการส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล	
๒. ว่าที่ร้อยตรีเจษฎา	จันทร์วีระชัย	นิติกรชำนาญการ	
๓. นายครรชิต	เพิ่มลาภ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	

ผู้แทนจังหวัดนครสวรรค์

๑. นายอำนาจ	เนตรทอง	นิติกรชำนาญการ
๒. นายนิรุต	นุดภูมิ	นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นปฏิบัติการ
๓. นางพัชรสิทธิ์	เมืองคุ้ม	ปลัดเทศบาลตำบลหนองบัว

ผู้แทนกรมการปกครอง

๑. นายสิทธิชาติ	มงคลชาติ	ผู้เชี่ยวชาญกฎหมาย
๒. นายทรงวุฒิ	โสภวิภาต	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๓. นายอนุลักษณ์	รุ่งแสงทวีศักดิ์	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ก่อนเข้าสู่วาระการประชุม เนื่องจากนายแก่นเพชร ช่างรังษี รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ฝ่ายบริหาร ประธานกรรมการ ดิตราชการไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ ที่ประชุม จึงได้มีมติให้นายชำนาญ พจนา กรรมการ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ
- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย
คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุม
ครั้งดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ
คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๗ วันพุธที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

๓.๑ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอข้อหารือเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวหา
ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัวกระทำการที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงว่า จังหวัดนครสวรรค์ได้ขอหารือเกี่ยวกับ
ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว อำเภอนองบัว ได้กระทำการที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สรุปได้ดังนี้

๑. นายเศรษฐา พันธุ์วิริยะพงษ์ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองบัว กับพวก ได้ร้องเรียนว่า
นายมังกร นวลละออง ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว ได้รับแต่งตั้งให้เป็น คณะกรรมการพิจารณา
กลั่นกรองผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ
ครั้งที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕
ตามคำสั่งที่ ๒๙๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองผลการ

ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ ครั้งที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ และได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ ตามคำสั่งที่ ๒๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ กรณีดังกล่าวเข้าข่ายเป็นการใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาเทศบาลเข้าไปก้าวก่ายแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในเรื่องการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ อันเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา ๒๘๔ วรรคสี่ ประกอบมาตรา ๒๖๖ (๑) และ(๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๒. จังหวัดนครสวรรค์เห็นว่า ตามมาตรา ๒๘๔ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้นับบทบัญญัติมาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ มาตรา ๒๖๗ และมาตรา ๒๖๘ มาใช้บังคับกับสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ด้วยโดยอนุโลม ซึ่งตามมาตรา ๒๖๖ (๒) ได้กำหนดห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในเรื่องดังต่อไปนี้ การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง และเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการ ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ข้าราชการการเมือง พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้น การที่เทศบาลตำบลหนองบัวได้มีคำสั่งที่ ๒๙๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลับกรองผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำและคำสั่งที่ ๒๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ โดยแต่งตั้งนายมังกรฯ ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว เป็นกรรมการในคำสั่งดังกล่าว เป็นการขัดต่อมาตรา ๒๖๖ ประกอบมาตรา ๒๘๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดนครสวรรค์ถูกต้องหรือไม่ หากคำสั่งเทศบาลตำบลหนองบัวดังกล่าวขัดต่อมาตรา ๒๖๖ ประกอบมาตรา ๒๘๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จะมีผลทางกฎหมายต่อสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ได้รับแต่งตั้งที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ไปแล้วหรือไม่ อย่างไร

๓. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เห็นว่า นายมังกรฯ ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว เป็นกรรมการพิจารณากลับกรองผลการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำตามคำสั่งที่ ๒๙๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ และเป็นกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำตามคำสั่งที่ ๒๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ตามที่ นางพัชรสิทธิ์ เมืองคุ้ม ปลัดเทศบาลตำบลหนองบัว ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัว อาศัยอำนาจตามข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาล ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๔ ประกอบกับ ข้อ ๘ ของประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล เรื่อง ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาล ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ข้อ ๒๔๒ และ ข้อ ๔๐๘ ออกคำสั่งดังกล่าว การที่นายกเทศมนตรีตำบลหนองบัวได้แต่งตั้งนายมังกรฯ ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว เป็นกรรมการทั้ง ๒ คำสั่งนั้น เห็นว่า เป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการเลื่อนขั้นเงินเดือนตามประกาศ

คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาล ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๔ และเป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อทำหน้าที่พิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลตาม ข้อ ๓๕๕ ประกอบข้อ ๓๒๙ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ อันเป็นอำนาจของนายกเทศมนตรี ตามบทบัญญัติของประกาศฉบับดังกล่าว ที่จะแต่งตั้งบุคคลที่เห็นสมควรเป็นกรรมการ ดังนั้น กรณีที่นายมังกรฯ ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว ได้รับแต่งตั้งและปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งตามคำสั่งดังกล่าวให้เป็นไปโดยถูกต้องและเหมาะสมตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาล ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๔ และหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตามประกาศ คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แล้วโดยสุจริต มิได้ใช้โอกาสในฐานะที่ตนเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองบัวเข้าไปแทรกแซงให้ตนได้รับแต่งตั้งและกระทำการใดๆ ตามหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งดังกล่าวโดยไม่สุจริต เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นหรือพรรคการเมืองได้รับประโยชน์ใดๆ แล้ว ก็ไม่อาจถือได้ว่า นายมังกรฯ ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว กระทำการที่เป็น การขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามมาตรา ๒๖๖ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่เนื่องจากปัญหาข้อกฎหมายในเรื่องนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่มีความสำคัญ และกระทบต่อสถานะภาพของบุคคลในการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาล อีกทั้งยังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ ประกอบกับการวินิจฉัยในเรื่องนี้ให้ถูกต้องตามกฎหมายจะเป็นประโยชน์แก่จังหวัดนครสวรรค์ที่จะนำไปใช้ปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป รวมทั้งเมื่อมีกรณีในลักษณะเดียวกันนี้อีก จึงขอเสนอคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาปัญหาข้อกฎหมายนี้อีกชั้นหนึ่ง และนายจรินทร์ จักกะพาก รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เห็นชอบแล้ว

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวโดยรับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผู้แทนจังหวัดนครสวรรค์แล้ว มีความเห็นว่า มาตรา ๒๘๔ วรรคสี่ ประกอบมาตรา ๒๖๖ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่กำหนดว่า สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องไม่ใช่สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม ในเรื่องการบริหาร แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง และเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำและมีใช้ข้าราชการการเมือง พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐ ถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น นั้น เป็นการห้ามในฐานะส่วนตัว ที่ไม่ให้ใช้สถานะหรือตำแหน่งของตนเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซง แต่มิได้ห้ามถึงการเข้าไปเป็นกรรมการ เนื่องจาก การจะเป็นกรรมการได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับว่า การแต่งตั้งถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายหรือไม่ มีการใช้อำนาจในฐานะที่ตนเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้าไปแทรกแซงให้ตนได้รับการแต่งตั้งหรือไม่ หากการแต่งตั้งไม่ชอบตามระเบียบ กฎหมาย หรือใช้อำนาจในฐานะที่ตนเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น เข้าไปแทรกแซงให้ตนได้รับการแต่งตั้ง จึงจะไปดำเนินการเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งต่อไป ดังนั้น กรณีที่นายมังกร นวลละออง ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาลักษณะการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ และได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำ โดยชอบตามกฎหมายและปฏิบัติหน้าที่

ตามที่ได้รับแต่งตั้งโดยสุจริต โดยไม่ได้ใช้อำนาจในฐานะที่ตนเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองบัวเข้าไปแทรกแซงให้ตนได้รับการแต่งตั้งหรือกระทำการใดๆ ตามหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยไม่สุจริต เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นหรือพรรคการเมืองได้รับประโยชน์ ก็ย่อมไม่อาจถือได้ว่านายมังกรฯ ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองบัว กระทำการที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ตามมาตรา ๒๖๖ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น หากเห็นว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่เหมาะสมที่จะเป็นกรรมการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลดังกล่าว ก็ต้องดำเนินการแก้ไขระเบียบ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นต่อไป

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๒ กรมการปกครองเสนอขอหารือกรณีการขออนุญาตจัดให้มีการเรียไรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ผู้แทนกรมการปกครอง ชี้แจงว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้ขออนุญาตจัดให้มีการเรียไรตามโครงการกองทุนช่วยเหลือชาวนา เพื่อจะรับเงินสมทบเข้ากองทุนรวมทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนทางการเงินของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๖/๒๕๕๗ ซึ่งยังไม่ได้รับเงินตามมูลค่าข้าวเปลือกในใบประทวนโดยจำแนกการรับบริจาคออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้ (๑) กองทุนช่วยเหลือชาวนา (เงินบริจาค) ผู้บริจาคสามารถบริจาคเงินได้ตามจำนวนที่ประสงค์ (๒) กองทุนช่วยเหลือชาวนา (แบบไม่มีผลตอบแทน) โดยกำหนดเงินสมทบขั้นต่ำ ๑,๐๐๐ บาท และ (๓) กองทุนช่วยเหลือชาวนา (แบบมีผลตอบแทน) โดยกำหนดเงินสมทบขั้นต่ำ ๑,๐๐๐ บาท อัตราผลตอบแทนร้อยละ ๐.๖๓ ต่อปี ซึ่งเงินสมทบกองทุนตาม (๒) และ (๓) กองทุนจะออกหลักฐานการรับเงินเป็น “ใบสมทบกองทุน” ให้แก่ผู้สมทบเงินเข้ากองทุนทุกราย

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้จัดทำคำขออนุมัติให้จัดให้มีการเรียไรต่อคณะกรรมการควบคุมการเรียไรของหน่วยงานของรัฐตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการตามดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินที่ได้รับไปใช้จ่ายให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๖/๒๕๕๗ มิได้เป็นการดำเนินการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินที่ได้ไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์แก่สาธารณชนหรือบุคคลอื่นโดยทั่วไป จึงถือไม่ได้ว่าการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวเป็นไปเพื่อสาธารณประโยชน์ตามข้อ ๑๘ (๓) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐฯ ที่จะต้องยื่นคำขอต่อคณะกรรมการควบคุมการเรียไรของหน่วยงานของรัฐเพื่อพิจารณาอนุมัติแต่อย่างใด

สำนักกฎหมาย สป. พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า คำว่า “เรียไร” ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมายความว่า ขอร้องให้ช่วยออกเงินทำบุญเป็นต้น ตามความสมควรใจ เช่น เรียไรสงเคราะห์เด็กกำพร้า ประกอบกับ พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไรฯ มาตรา ๔ กำหนดนิยามคำว่า “การเรียไร” หมายความว่า การขอซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน ขดใช้ หรือบริการซึ่งมีการแสดงโดยตรงหรือโดยปริยายว่ามีใช่เป็นการซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน ขดใช้ หรือบริการธรรมดา แต่เพื่อรวบรวมทรัพย์สินที่ได้มาทั้งหมดหรือบางส่วนไปใช้ในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นด้วย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า โครงการกองทุนช่วยเหลือชาวนาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีวัตถุประสงค์เป็นการเฉพาะ

เพื่อรวบรวมเงินไปใช้จ่ายให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๖/๒๕๕๗ และยังไม่ได้รับเงินตามมูลค่าข้าวเปลือกในใบประทวน โดยจำแนกการรับบริจาคเป็น ๓ ประเภท คือ (๑) กองทุนช่วยเหลือชาวนา (เงินบริจาค) ผู้บริจาคสามารถบริจาคเงินได้ตามจำนวนที่ประสงค์ (๒) กองทุนช่วยเหลือชาวนา (แบบไม่มีผลตอบแทน) ผู้สมทบสามารถสมทบเงินเข้ากองทุนไม่จำกัดจำนวน แต่กำหนดเงินสมทบขั้นต่ำ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท และ (๓) กองทุนช่วยเหลือชาวนา (แบบมีผลตอบแทน) ผู้สมทบสามารถสมทบเงินเข้ากองทุนไม่จำกัดจำนวน โดยกำหนดเงินสมทบขั้นต่ำ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท อัตราผลตอบแทนร้อยละ ๐.๖๓ ต่อปี โดยเงินสมทบกองทุนตาม (๒) และ (๓) กองทุนจะออกหลักฐานการรับเงินเป็น “ใบสมทบกองทุน” ให้แก่ผู้สมทบเงินเข้ากองทุนทุกราย โดยกำหนดระยะเวลาการคืนเงินแก่ผู้สมทบภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ดังนั้น การรับบริจาคเงินสมทบเข้ากองทุนตาม (๑) จึงมีลักษณะเป็นการรวบรวมเงินหรือทรัพย์สินด้วยความสมัครใจเพื่อนำไปใช้ในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งตามความหมายของคำว่า “เรียไ้” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไ้ ส่วนกองทุนตาม (๒) และ (๓) มีลักษณะคล้ายการฝากเงินโดยไม่มีผลตอบแทน และแบบมีผลตอบแทน เนื่องจากผู้สมทบจะได้รับเงินที่สมทบคืนในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ จึงไม่เข้าลักษณะการเรียไ้ ตามพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไ้ อย่างไรก็ตามเนื่องจากเป็นการตีความกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไ้ ซึ่งยังไม่เคยมีการวินิจฉัยปัญหาทำนองนี้มาก่อน เพื่อให้การพิจารณาการขออนุญาตจัดให้มีการเรียไ้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเป็นไปด้วยความรอบคอบ กรมการปกครองจึงขอเสนอเรื่องนี้ต่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการอนุญาตให้มีการเรียไ้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อไป และนายประภาศ บุญยนิติ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบแล้ว

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวโดยรับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกรมการปกครองและสำนักกฎหมาย สป. แล้ว มีความเห็นว่า โครงการกองทุนช่วยเหลือชาวนาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ประเภทที่ ๑ กองทุนช่วยเหลือชาวนา (เงินบริจาค) ซึ่งผู้บริจาคสามารถบริจาคเงินได้ตามที่ประสงค์ นั้น มีลักษณะเป็นการรวบรวมเงินหรือทรัพย์สินด้วยความสมัครใจเพื่อนำไปใช้ในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง จึงเป็นการเรียไ้ตามความหมายของคำว่า “เรียไ้” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไ้ พุทธศักราช ๒๔๘๗ แต่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๖ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไ้ ที่กำหนดว่า การเรียไ้ซึ่งกระทรวง ทบวงหรือกรมเป็นผู้จัดให้มี ไม่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไ้ก่อน โดยการตีความกฎหมายต้องดูเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพราะขณะตราพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไ้ หน่วยงานของรัฐอยู่ในรูปกระทรวง ทบวงหรือกรมเท่านั้น แต่ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐมีหลายรูปแบบและซับซ้อนมากขึ้น โดยที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไ้ของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้ให้นิยามของ “หน่วยงานของรัฐ” ว่า ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่อยู่ในกำกับดูแลของรัฐทุกระดับทั้งในราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ ดังนั้น เมื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเป็นรัฐวิสาหกิจ จึงเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๖ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไ้ ที่ไม่ต้องขออนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไ้ และเข้าข้อยกเว้น ตามข้อ ๑๙ (๒) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไ้ของหน่วยงานของรัฐฯ เนื่องจากการเรียไ้ที่หน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อบรรเทาความเสียหายของชาวนาที่เกิดจากการไม่ได้รับเงินจากการจำนำข้าวจำนวนล้านกว่าคน ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ส่วนกองทุนประเภท (๒) และ (๓) มีลักษณะ

-๗-

คล้ายการฝากเงินโดยไม่มีผลตอบแทน และแบบมีผลตอบแทน เพื่อเสริมสภาพคล่องของธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เนื่องจากผู้สมทบจะได้รับเงินที่สมทบคืนในวันที่
๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ จึงไม่เข้าลักษณะการเรียไร ตามพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร

มติที่ประชุม ให้กรรมการปกครองรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ
ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ
- ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ น.

(นางสาวชัชฎาภรณ์ กอผจญ)
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการฯ
ผู้จตรายงานการประชุม

(นายคณิต คงช่วย)
กรรมการและเลขานุการฯ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๕๙๖๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ทารอเกี่ยวกับคุณสมบัติในเรื่องสัญชาติของรองนายกเทศมนตรีเมืองนครพนม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครพนม ที่ นพ ๐๐๒๓.๔/๑๘๘๐๖ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๖

ตามที่จังหวัดนครพนมได้มีหนังสือขอหารือเกี่ยวกับคุณสมบัติในเรื่องสัญชาติของ นายวรวิทย์ เจริญวัชร รองนายกเทศมนตรีเมืองนครพนม กรณีที่นายประจักษ์ เรืองแสน และนายพิรพันธุ์ ตั้งตระกูล สมาชิกสภาเทศบาลเมืองนครพนม ได้มีหนังสือร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม กล่าวหา นายนิวัติ เจียวิริยบุญญา นายกเทศมนตรีเมืองนครพนม ว่าได้แต่งตั้งนายวรวิทย์ เจริญวัชร เป็นรองนายกเทศมนตรีเมือง นครพนม ทั้งที่บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตามมาตรา ๔๘ นว แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งจังหวัดนครพนมพิจารณาแล้วเห็นว่า จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงของเทศบาลเมืองนครพนม และเทียบเคียงกับคำพิพากษาศาลปกครองนครราชสีมา คดีหมายเลขดำ ที่ ๒๘๒/๒๕๕๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๒/๒๕๕๑ แล้ว จังหวัดนครพนมมีความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของ เทศบาลเมืองนครพนมว่า การแต่งตั้งนายวรวิทย์ เจริญวัชร เป็นรองนายกเทศมนตรีเมืองนครพนม เป็นไปโดย ขอบด้วยกฎหมาย แต่เพื่อให้การวินิจฉัยในเรื่องดังกล่าวเป็นไปโดยถูกต้อง จึงขอหารือว่า การแต่งตั้งนายวรวิทย์ เจริญวัชร เป็นรองนายกเทศมนตรีเมืองนครพนม ขอบด้วยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๔๔(๑) ที่กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งว่าต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิดหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแจ้งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามที่หารือมานี้สืบเนื่องจากมีผู้ร้องเรียนกล่าวหานายนิวัติ เจียวิริยบุญญา นายกเทศมนตรีเมืองนครพนม ว่าได้แต่งตั้งนายวรวิทย์ เจริญวัชร เป็นรองนายกเทศมนตรีเมืองนครพนม ทั้งที่บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี ตามมาตรา ๔๘ นว ประกอบ มาตรา ๔๘ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และพระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๔๔(๑) ที่ได้กำหนด คุณสมบัติไว้ว่าต้องมีสัญชาติไทย โดยการเกิด เนื่องจากนายวรวิทย์ เจริญวัชร มีบิดาและมารดาเป็นคนสัญชาติเวียดนามซึ่งเข้ามาอยู่ ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือในลักษณะชั่วคราว แม้นายวรวิทย์ เจริญวัชร จะเกิด ในราชอาณาจักรไทยก็ไม่ได้รับสัญชาติไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ นายวรวิทย์ เจริญวัชร ได้รับสัญชาติไทยโดยการอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๙ จึงมิใช่บุคคลที่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๔.๑/๑๔๓๙๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ และเทศบาลเมืองนครพนม และจังหวัดนครพนมได้พิจารณาแล้วเห็นว่า นายวรวิทย์ เจริญวัชร เกิดเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๔๙๕ ที่บ้านเลขที่ ๕๗๙ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม บิดามารดาเป็นคนสัญชาติเวียดนาม

/ซึ่ง ...

ซึ่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ได้กำหนดให้บุคคลผู้เกิดในราชอาณาจักรย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด นายวรวิทย์ เจริญวัชร จึงเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยเมื่อเกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๕ แม้ต่อมาจะมีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ถอนสัญชาติไทยของนายวรวิทย์ เจริญวัชร ก็ตาม แต่เมื่อประกาศคณะปฏิวัตินี้ได้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๙ นายวรวิทย์ เจริญวัชร ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ได้รับสัญชาติไทย จึงถือว่า นายวรวิทย์ เจริญวัชร เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิดมาตั้งแต่ต้นแล้ว การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอนุมัติให้สัญชาติไทยแก่นายวรวิทย์ เจริญวัชร จึงถือว่าเป็นการ “คืนสัญชาติไทย” ให้ และเมื่อนายวรวิทย์ เจริญวัชร เป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิด จึงไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นรองนายกเทศมนตรีตามมาตรา ๔๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ และมาตรา ๔๘ นว และมาตรา ๔๘ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒

หนังสือกรรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๑๔๓๔๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ ที่ผู้ร้องนำมาใช้อ้างอิงประกอบการร้องเรียนกล่าวหานายนิวัติ เจียวิริยบุญญา นายกเทศมนตรีเมืองนครพนมนั้นปรากฏรายละเอียดว่า จังหวัดอุบลราชธานีได้ขอหารือเกี่ยวกับกรณีที่น่ายสุสันต์ สามพายวรภิก ได้ยื่นสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลนครอุบลราชธานี แต่จากการตรวจสอบหลักฐานที่เกี่ยวข้องพบว่า นายสุสันต์ สามพายวรภิก ได้รับสัญชาติไทยโดยการอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งกรรมการปกครองได้พิจารณาข้อหารือแล้วเห็นว่า บุคคลที่ได้สัญชาติไทยโดยคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้เคยให้ความเห็นไว้สรุปได้ว่า การได้สัญชาติไทยกรณีดังกล่าวต่างกับการได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ ดังนั้น บุคคลที่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง จึงไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมายที่กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้ว่าต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

แต่ข้อเท็จจริงปรากฏต่อมาว่า ศาลปกครองนครราชสีมาได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ ๒๘๒/๒๕๕๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๒/๒๕๕๑ กรณีที่น่ายสุสันต์ สามพายวรภิก ผู้ฟ้องคดี ได้ยื่นสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลนครอุบลราชธานี เขตเลือกตั้งที่ ๓ ที่จะทำการเลือกตั้งในวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๐ และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเทศบาลนครอุบลราชธานี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือ ที่ อบ ๕๒๐๐๑/๑๔ และที่ ๕๒๐๐๑/๑๕ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง ทาหรือการได้สัญชาติไทยโดยการเกิด รายงานนายสุสันต์ สามพายวรภิก ทาหรือเรื่องการได้สัญชาติไทยของผู้ฟ้องคดีไปยังผู้อำนวยการสำนักบริหารการทะเบียนและนายทะเบียนจังหวัดอุบลราชธานีตามลำดับ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานีได้มีหนังสือทาหรือเรื่องดังกล่าวไปยังกรรมการปกครองและกรรมการปกครองได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๑๔๓๔๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ ดังกล่าวแจ้งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานีว่ากรณีนี้บุคคลได้สัญชาติไทยโดยคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้เคยวินิจฉัยและมีความเห็นสรุปได้ว่า การได้สัญชาติไทยกรณีดังกล่าวต่างกับการได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ ดังนั้น บุคคลที่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง จึงไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมายที่กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งไว้ว่าต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด จึงได้จัดทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับสมัครเลือกตั้งและไม่ได้รับสมัครเลือกตั้ง ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ โดยตามประกาศฉบับดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดี เพราะผู้ฟ้องคดีมิได้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด จึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๔๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุบลราชธานี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะที่ได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ให้ ...

ให้ดำเนินการรับคำร้องและวินิจฉัยสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้มีคำวินิจฉัย
ในกรณีดังกล่าวโดยยืนตามเหตุผลของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุบลราชธานี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า
ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งด้วยเหตุที่ขาดคุณสมบัติเนื่องจากไม่มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ผู้ฟ้องคดีจึงได้
ฟ้องต่อศาลปกครองนครราชสีมาขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
อุบลราชธานีและมีคำสั่งใหม่ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลนครอุบลราชธานี
และขอให้เพิกถอนประกาศผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเทศบาลนครอุบลราชธานี และให้รับสมัครผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสิทธิสมัคร
รับเลือกตั้ง ซึ่งศาลปกครองนครราชสีมาพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเดิมชื่อนายฟาด (ญีปุ่น) ฮว่าง
ต่อมาวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๐ ได้เปลี่ยนชื่อและนามสกุลเป็นนายสุขสันต์ สามพวยวรกิจ ปรากฏตามหนังสือ
ที่ สร ๐๑๑๖/๐๖๔ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๗ ที่ออกโดยนายวิระพงษ์ บุระนา ปลัดอำเภอเมืองสุรินทร์
รักษาราชการแทนนายอำเภอเมืองสุรินทร์ ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นคนสัญชาติเวียดนาม ซึ่งในขณะนั้นเป็นเวลา
ที่พระราชบัญญัติสัญชาติ พระพุทธศักราช ๒๕๔๖ ใช้บังคับอยู่ และโดยที่มาตรา ๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวบัญญัติว่า บุคคลผู้ได้กำเนิดในพระราชอาณาจักรสยามเป็นคนไทย โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้
กำหนดเงื่อนไขใดๆ เกี่ยวกับสถานภาพของบิดาและมารดาของบุคคลผู้เกิดในราชอาณาจักรสยามในทำนอง
เดียวกับข้อ ๑ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ประกอบกับ
ปรากฏหลักฐานเป็นหนังสือราชการของปลัดอำเภอเมืองสุรินทร์ รักษาการแทนนายอำเภอเมืองสุรินทร์ ดังกล่าว
ข้างต้นที่รับรองว่าผู้ฟ้องคดีเกิดในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีจึงฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทย
เมื่อเกิดตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ แม้ต่อมาจะได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
ถอนสัญชาติไทยของบรรดาบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยที่มีบิดาเป็นคนต่างด้าวหรือมารดาเป็นคนต่างด้าว
แต่ไม่ปรากฏบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายก็ตาม แต่เมื่อประกาศคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิก
โดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ และผู้ฟ้องคดีได้ร้องขอต่อกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาให้
สัญชาติไทย ซึ่งต่อมาได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๐ ให้ได้
สัญชาติไทย กรณีย่อมถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดมาตั้งแต่ต้นแล้ว การที่รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยอนุมัติให้สัญชาติไทยแก่ผู้ฟ้องคดีจึงถือเป็นการคืนสัญชาติไทยให้แก่ผู้ฟ้องคดี และเมื่อผู้ฟ้องคดี
เป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิด จึงไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนคร
อุบลราชธานี ตามมาตรา ๔๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๔๕ ดังนั้น ประกาศผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเทศบาลนครอุบลราชธานี เรื่อง บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง
สมาชิกสภาเทศบาลนครอุบลราชธานีที่ได้รับสมัครรับเลือกตั้งและไม่ได้รับสมัครเลือกตั้ง (ส.ถ. ๒๗) ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๐
ที่ประกาศไม่รับสมัครผู้ฟ้องคดีเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครอุบลราชธานี เขตเลือกตั้งที่ ๓
และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดอุบลราชธานี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ให้ยกคำร้องของผู้ฟ้องคดี
โดยยืนตามคำสั่งของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเทศบาลนครอุบลราชธานี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ
ด้วยกฎหมาย จึงให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว

นอกจากนี้ยังปรากฏความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องลักษณะเดียวกัน
นี้ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๒๖/๒๕๕๒ เรื่อง คุณสมบัติของผู้มีสิทธิที่จะได้รับเลือกเป็น
ผู้ใหญ่บ้านว่า กรมการปกครองได้ขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ (๑)
แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่กำหนดให้บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็น
ผู้ใหญ่บ้านจะต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด แต่มีราษฎรจำนวนหนึ่งเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทย
และเคยมีสัญชาติไทยโดยการเกิด แต่ถูกถอนสัญชาติไทยโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗
ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ จึงขอหารือว่า ผู้เกิดในประเทศไทยและเคยมีสัญชาติไทยโดยการเกิดแต่ถูกถอน
สัญชาติไทยโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ กล่าวคือ เป็นผู้เกิด
ใน...

ในประเทศไทยก่อนวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ ก่อนที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ จะมีผลใช้บังคับ ซึ่งมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว และบิดาที่ขอด้วยกฎหมายหรือมารดากรณีไม่ปรากฏบิดาที่ขอด้วยกฎหมายเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง เป็นผู้มิสัญชาติไทยโดยการเกิดซึ่งถือว่ามีคุณสมบัติที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ หรือไม่ โดยคณะกรรมการการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) มีความเห็นว่า มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้กำหนดให้บุคคลดังต่อไปนี้ได้สัญชาติไทยโดยการเกิด คือ (๑) ผู้เกิดโดยบิดาเป็นผู้มิสัญชาติไทยไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรไทย (๒) ผู้เกิดนอกราชอาณาจักรไทยโดยมารดาเป็นผู้มิสัญชาติไทย แต่ไม่ปรากฏบิดาที่ขอด้วยกฎหมายหรือบิดาไม่มีสัญชาติ (๓) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ดังนั้น การได้สัญชาติไทยของบุคคลจึงต้องเป็นไปตามข้อเท็จจริงในขณะที่ยุคนั้นเกิดว่ามีลักษณะตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ หรือไม่ ซึ่งหากข้อเท็จจริงปรากฏว่าบุคคลดังกล่าวเกิดในราชอาณาจักรไทยในขณะที่พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มีผลใช้บังคับแล้ว บุคคลดังกล่าวย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๓) แม้ภายหลังประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ จะได้ถอนสัญชาติไทยของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยบางประเภทตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แต่การถอนสัญชาติไทยของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยบางประเภทดังกล่าวเป็นการถอนสัญชาติไทยของบุคคลโดยผลของกฎหมาย ซึ่งมีได้กระทบต่อข้อเท็จจริงว่าบุคคลนั้นเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ประกอบกับถ้อยคำ “โดยการเกิด” ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาตินั้นมิได้เป็นถ้อยคำที่มีความหมายเป็นพิเศษ หากแต่เป็นถ้อยคำธรรมดาที่ระบุถึงข้อเท็จจริงที่มีผลให้บุคคลได้สัญชาติไทยเท่านั้น ดังนั้น เมื่อมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้บุคคลที่เคยมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทย แต่ถูกถอนสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้ได้สัญชาติไทยแล้ว กรณีจึงต้องถือว่าบุคคลดังกล่าวได้สัญชาติไทยโดยการเกิดและเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

เมื่อได้พิจารณาเทียบเคียงจากคำพิพากษาของศาลปกครองนครราชสีมาและความเห็นของคณะกรรมการการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ดังกล่าวแล้ว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นว่า นายวรวิทย์ เจริญวัชร ซึ่งเกิดเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๔๙๕ ที่บ้านเลขที่ ๕๗๙ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม บิดามารดาเป็นคนสัญชาติเวียดนาม ซึ่งพระราชบัญญัติสัญชาติที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นได้กำหนดให้บุคคลผู้เกิดในราชอาณาจักรย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด นายวรวิทย์ เจริญวัชร จึงเป็นผู้มิสัญชาติไทยโดยการเกิด จึงเป็นผู้มีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ตามมาตรา ๔๘ นว ประกอบมาตรา ๔๘ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และมาตรา ๔๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขอความร่วมมือกรมการปกครองได้พิจารณาปัญหาข้อกฎหมายนี้อีกชั้นหนึ่งและกรมการปกครองได้แจ้งผลการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวว่า ประเด็นปัญหาของเรื่องนี้เป็นกรณีนายวรวิทย์ เจริญวัชร เป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิดหรือได้มาภายหลังการเกิดโดยการอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งการมีสัญชาติไทยโดยการเกิดจะมีสิทธิที่ดีกว่าในเรื่องสิทธิลงสมัครเป็นผู้แทนทางการเมืองการวินิจฉัยว่าบุคคลใดมีสัญชาติไทยโดยการเกิดหรือไม่ กรมการปกครองให้ความเห็นในกรณีที่ใกล้เคียง

/กับ ...

กับปัญหาดังกล่าว หากบุคคลใดได้รับสัญชาติโดยการอนุมัติของรัฐมนตรี บุคคลนั้นย่อมมิได้สัญชาติไทยโดยการเกิด แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่าบุคคลนั้นจะเคยมีสัญชาติไทยโดยการเกิดแต่ถูกเพิกถอนโดยผลของกฎหมายก็ตาม เมื่อกฎหมายในฉบับหลังมิได้บัญญัติให้คืนสัญชาติโดยการเกิด สิทธิในการได้รับสัญชาติของผู้นั้นย่อมผูกพันตามคำสั่งของรัฐมนตรีที่ออกมาในครั้งหลัง ตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ต่อมาได้มีคำพิพากษาศาลปกครองจังหวัดนครราชสีมา คดีหมายเลขดำที่ ๒๘๒/๒๕๕๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๒/๒๕๕๑ และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๒๖/๒๕๕๒ ได้วินิจฉัยปัญหาลักษณะเดียวกันนี้แตกต่างจากความเห็นของกรมการปกครองและกระทรวงมหาดไทย โดยวินิจฉัยตามข้อเท็จจริงในขณะที่ยุติคดีนั้นเกิดเป็นสำคัญว่าเข้าลักษณะเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นหรือไม่ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าบุคคลดังกล่าวเกิดในราชอาณาจักร และได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นแล้ว บุคคลดังกล่าวย่อมมิได้สัญชาติไทยโดยการเกิด แม้จะมีการตรากฎหมายในภายหลังให้เพิกถอนสัญชาติไทยของบุคคลแต่การถอนสัญชาติไทยของบุคคลนั้นมิได้กระทบต่อข้อเท็จจริงที่ว่าบุคคลนั้นเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักร การที่รัฐมนตรีอนุมัติให้สัญชาติไทยในครั้งหลังเป็นเพียงการคืนสัญชาติให้กับบุคคลดังกล่าวเท่านั้น

กรมการปกครองได้พิจารณาความเห็นทางกฎหมายและการวินิจฉัยกฎหมายข้างต้น แล้วเห็นว่า เมื่อศาลปกครองและคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งเป็นองค์กรวินิจฉัยกฎหมายได้วินิจฉัยปัญหาลักษณะเดียวกันนี้แตกต่างจากแนวทางของกรมการปกครองและกระทรวงมหาดไทยที่เคยวินิจฉัยไว้ หากมีปัญหาลักษณะเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันก็ควรวินิจฉัยให้เป็นไปแนวทางเดียวกันกับองค์กรวินิจฉัยกฎหมายกรณีของนายวรวิทย์ เจริญวัชร จึงเป็นปัญหาลักษณะเดียวกันและเทียบเคียงกับคดีตามคำพิพากษาของศาลปกครองนครราชสีมาและความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา หากข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่านายวรวิทย์ เจริญวัชร เกิดเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๕ ที่จังหวัดนครพนม โดยมีบิดามารดาเป็นคนสัญชาติเวียดนาม ซึ่งขณะเกิดเป็นช่วงเวลาที่ยุติคดีสัญชาติที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้นได้กำหนดให้บุคคลผู้เกิดในราชอาณาจักร ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด นายวรวิทย์ เจริญวัชร จึงเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยตั้งแต่ขณะเกิด แม้ต่อมาจะมีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ ให้เพิกถอนสัญชาติไทยของนายวรวิทย์ เจริญวัชร ก็ตาม หากได้หักล้างข้อเท็จจริงว่านายวรวิทย์ เจริญวัชร เป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรไทยและได้สัญชาติไทยในขณะเกิดไม่ และการที่นายวรวิทย์ เจริญวัชร ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ได้รับสัญชาติไทยเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๙ เป็นเพียงมาตรการหรือเงื่อนไขของรัฐในการให้สัญชาติไทยเท่านั้น การมีสัญชาติไทยกรณีของนายวรวิทย์ เจริญวัชร ถือว่าได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

๓. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอความเห็นดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง และกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้รองนายกเทศมนตรีต้องมีคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๔๘ เบญจ เช่นเดียวกับนายกเทศมนตรี โดยมาตรา ๔๘ เบญจ กำหนดให้บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีต้องมีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งตามมาตรา ๔๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งว่าต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายวรวิทย์ เจริญวัชร เกิดเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๕ ที่บ้านเลขที่ ๕๗๙ ตำบลในเมือง

/อำเภอ ...

อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ซึ่งในขณะนั้นพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕ ใช้บังคับอยู่ และโดยที่มาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๔๙๕ กำหนดให้ผู้เกิดในราชอาณาจักรย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด โดยมีได้กำหนดเงื่อนไขใดๆ เกี่ยวกับสถานภาพของบิดาและมารดาของบุคคลผู้เกิดในราชอาณาจักร ดังนั้น นายวรวิทย์ เจริญวัชร ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิดมาตั้งแต่ต้นแล้ว แม้จะถูกถอนสัญชาติตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ เนื่องจากเป็นบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรไทยโดยบิดาเป็นคนต่างด้าวหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวแต่ไม่ปรากฏบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๓๓๗ ได้ถูกยกเลิกไปแล้ว การที่นายวรวิทย์ เจริญวัชร ถูกถอนสัญชาติและต่อมาได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๙ ให้ได้สัญชาติไทย ก็เป็นเพียงการถอนสัญชาติหรือคืนสัญชาติไทยโดยผลของกฎหมาย มิได้กระทบต่อข้อเท็จจริงที่ว่านายวรวิทย์ เจริญวัชร เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิดแต่อย่างใด ดังนั้น นายวรวิทย์ เจริญวัชร จึงไม่เป็นบุคคลที่ขาดคุณสมบัติในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตามมาตรา ๔๘ นว ประกอบมาตรา ๔๘ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และมาตรา ๔๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ทั้งนี้ โดยเทียบเคียงคำพิพากษาศาลปกครองนครราชสีมา คดีหมายเลขดำที่ ๒๘๒/๒๕๕๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๒/๒๕๕๑ ประกอบความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๒๖/๒๕๕๒ กระทรวงมหาดไทยเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมดี คชายังยืน)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๒๖๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง หารือเกี่ยวกับการใช้บังคับข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดสระบุรี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๘๙๕ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายในการใช้บังคับข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลพุดจาน อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลพุดจานได้ตราข้อบังคับตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พุทธศักราช ๒๕๕๑ ข้อบังคับตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๒ และข้อบัญญัติ เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๔ ขึ้นใช้บังคับ แต่มิได้ส่งไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้วมีผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามข้อบังคับและข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลพุดจานดังกล่าวอ้างว่าตนไม่ทราบข้อมูลรายละเอียดที่ต้องปฏิบัติหรือหลักเกณฑ์อันกำหนดไว้ในข้อบัญญัตินั้น จึงไม่อาจสามารถที่จะนำมาใช้บังคับกับตนได้ รายละเอียดปรากฏตามสำเนาเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอส่งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอในฐานะที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลได้ใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมดี คชายังยืน)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๒๔/๗/๕๗

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๘๐๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง หารือเกี่ยวกับการใช้บังคับข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสระบุรี ที่ สป ๐๐๒๓.๔/๖๑๐๐ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดสระบุรีได้ขอหารือเกี่ยวกับการใช้บังคับข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลพุด่าง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลพุด่างได้ตราข้อบังคับตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พุทธศักราช ๒๕๕๑ ข้อบังคับตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๕๒ และข้อบัญญัติ เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๕๔ ขึ้นใช้บังคับ แต่ไม่ได้ส่งไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ต่อมาได้มีผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามข้อบังคับและข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลพุด่างดังกล่าวอ้างว่า ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลที่ใช้บังคับอยู่ดังกล่าว นั้น ตนในฐานะผู้ขออนุญาตหรือผู้ประกอบการซึ่งเป็นบุคคลภายนอกพื้นที่และไม่ทราบข้อมูลรายละเอียดที่ต้องปฏิบัติหรือหลักเกณฑ์อันกำหนดไว้ในข้อบัญญัติแต่อย่างใด จึงไม่อาจสามารถที่จะนำมาใช้บังคับกับตนได้ ซึ่งจังหวัดสระบุรีพิจารณาแล้วเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลพุด่างยังไม่ได้ส่งข้อบัญญัติ เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาจึงไม่สามารถนำข้อบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณต่อผู้ยื่นคำขออนุญาตได้ สำหรับกรณีที่ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการดังกล่าวจะได้รู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควรหรือไม่ นั้น เป็นอำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพุด่างในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ต้องไปดำเนินการพิสูจน์ให้ได้ข้อเท็จจริง จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดสระบุรีถูกต้องหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๗๑ วรรคหนึ่งกำหนดว่า องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อใช้บังคับในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินห้าร้อยบาท ต่อมาพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้แก้ไขข้อความในมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง โดยกำหนดว่า องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินหนึ่งพันบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

/๒. พระราชบัญญัติ ...

๒. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๑ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และมาตรา ๓๒ ได้กำหนดว่า เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่ประกาศตามมาตรา ๓๑ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ดังต่อไปนี้ กล่าวคือ (๑) กำหนดประเภทของกิจการตามมาตรา ๓๑ บางกิจการหรือทุกกิจการให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น (๒) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับผู้ดำเนินการกิจการตาม (๑) ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ และมาตรา ๓๓ กำหนดว่าเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๓๒ (๑) ใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินการกิจการตามประเภทที่มีข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมตามมาตรา ๓๒ (๑) ในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา กล่าวคือ (๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง และ มาตรา ๘ กำหนดว่า ให้ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗ (๔) ดังกล่าวถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควรและมาตรา ๑๐ กำหนดว่า บทบัญญัติมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ไม่กระทบถึงข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผยด้วยวิธีการอย่างอื่น

๓. ข้อบังคับตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลพุดจาน เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พุทธศักราช ๒๕๔๑ และข้อบังคับตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลพุดจาน เรื่องการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๒ ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลพุดจาน เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๕๔๔ ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีสถานะเป็นกฎหมายตามมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวมิได้กำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผยข้อบังคับตำบลหรือข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยวิธีการอย่างอื่น ตามนัยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ไว้ องค์การบริหารส่วนตำบลพุดจานจึงต้องส่งข้อมูลข่าวสาร คือ ข้อบังคับตำบลและข้อบัญญัติดังกล่าวไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลพุดจานมิได้ส่งข้อบังคับตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลพุดจาน เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพดังกล่าวไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา จะนำข้อบังคับตำบลและข้อบัญญัตินี้ดังกล่าวมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ข้อมูลข่าวสารตามข้อบังคับตำบลและข้อบัญญัตินั้นมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร กรณีที่จังหวัดสระบุรีพิจารณาเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลพุดจานไม่สามารถนำข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลพุดจานดังกล่าวมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณต่อผู้ยื่นคำขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพนี้ได้ เว้นแต่ผู้ยื่น

/คำขอ ...

คำขอใบอนุญาตดังกล่าวนี้จะรู้ข้อมูลตามข้อบัญญัตินี้มาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร นั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นดังกล่าว สำหรับกรณีที่ผู้ยื่นคำขอใบอนุญาตประกอบกิจการดังกล่าวนี้จะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลพุดจานมาก่อนแล้วตามความเป็นจริงเป็นเวลาพอสมควรหรือไม่ นั้น เป็นเรื่องของการแสวงหาข้อเท็จจริงที่องค์การบริหารส่วนตำบลพุดจานจะต้องตรวจสอบและพิจารณาต่อไป

๔. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง และกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ข้อบังคับขององค์การบริหารส่วนตำบลพุดจานทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าว มีผลบังคับใช้เป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษามาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งมาตรา ๘ กำหนดว่า ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ (๔) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาจะนำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาอันสมควร หรือเป็นกรณีที่กฎหมายเฉพาะกำหนดให้มีการเผยแพร่หรือเปิดเผยด้วยวิธีการอย่างอื่นตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ข้อบังคับขององค์การบริหารส่วนตำบลพุดจานทั้ง ๓ ฉบับ ยังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ก็ได้กำหนดวิธีการเผยแพร่หรือเปิดเผยข้อบังคับตำบลไว้ องค์การบริหารส่วนตำบลพุดจานจึงไม่สามารถนำข้อบังคับตำบลดังกล่าวมาใช้บังคับแก่นายณัฐมน พลภาณุมาศ ได้ ส่วนจะเป็นกรณีเข้าข้อยกเว้นของกฎหมายที่ว่าผู้นั้นจะรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความเป็นจริงมาก่อนเป็นเวลาพอสมควรหรือไม่ เป็นพฤติการณ์ที่องค์การบริหารส่วนตำบลพุดจานต้องตรวจสอบและแสวงหาข้อเท็จจริงต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมดี คชายังยืน)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๖๐๗๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง หารื้อข้อกฎหมาย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด่วนมาก ที่ ลต ๐๒๐๒/๘๓๐๘ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ขอหารือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีที่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้โฆษณาหาเสียงเลือกตั้งด้วยการเสนอโนบายว่า “จัดให้มีงบประมาณเบี้ยเลี้ยงการทำงานของ อสม. ตามงานทุกครั้ง” และโนบายว่า “จัดให้มีงบประมาณเป็นค่าใช้จ่าย หากบุคคลผู้มีภูมิลำเนาสำเนาทะเบียนบ้านในเขต อบต. ถึงแก่ความตายเป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท” จึงขอหารือว่านโยบายดังกล่าวอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแจ้งผลการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

(๑) กรณีที่มีการโฆษณาหาเสียงด้วยการเสนอโนบายว่า “จัดให้มีงบประมาณเบี้ยเลี้ยงการทำงานของ อสม. ตามงานทุกครั้ง” นั้น เห็นว่า การจัดให้มีและดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านนั้น ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๘ (๑) ได้กำหนดว่า ให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในแต่ละท้องที่ และได้กำหนดสิทธิและสวัสดิการของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านไว้ตามข้อ ๒๘ คือ มีสิทธิที่จะได้รับสวัสดิการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล ค่าห้องพิเศษและค่าอาหารพิเศษ จากโรงพยาบาลหรือหน่วยบริการสาธารณสุขในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ตามประกาศที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ตามข้อ ๒๙ คือ มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบได้ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขโดยความเห็นชอบของกรมบัญชีกลาง และตามข้อ ๓๐ คือ มีสิทธิได้รับเงินค่าป่วยการในการปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด การจัดให้มีและดำเนินการเกี่ยวกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เป็นเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งสิทธิและสวัสดิการของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบดังกล่าวกำหนดไว้อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุขที่จะกำหนดและตั้งงบประมาณเบิกจ่ายให้ มิใช่หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะไปจ่ายเบี้ยเลี้ยงในการทำงานให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(๒) กรณีที่มีการโฆษณาหาเสียงด้วยการเสนอโนบายว่า “จัดให้มีงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายหากบุคคลผู้มีภูมิลำเนาสำเนาทะเบียนบ้านในเขต อบต. ถึงแก่ความตายเป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท” นั้น เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๗ และมาตรา ๖๘ รวมทั้งพระราชบัญญัติกำหนดแผน

/และขั้นตอน...

และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ที่ได้บัญญัติถึงอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว เห็นว่า ไม่ปรากฏอำนาจหน้าที่ใดที่ให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดให้มีงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายหากบุคคลผู้มีภูมิลำเนาสำเนาทะเบียนบ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลถึงแก่ความตายเป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท อีกทั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๘๕ ที่ได้บัญญัติถึงรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล ก็ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายจ่ายดังกล่าวได้ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีอาจจัดให้มีงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายหากบุคคลผู้มีภูมิลำเนาสำเนาทะเบียนบ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลถึงแก่ความตายเป็นเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ได้

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอเรื่องดังกล่าวนี้ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาด้วย และกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๖๗ และมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ และอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ไม่ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามเรื่องที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้หารือ ทั้ง ๒ ประเด็นดังกล่าว อีกทั้งในเรื่องการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามข้อหารือ ก็มีระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๘ (๑) กำหนดให้กระทรวงสาธารณสุขดำเนินการจัดให้มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และข้อ ๓๐ กำหนดให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีสิทธิได้รับเงินค่าป่วยการในการปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้เป็นกฎหมายเฉพาะอยู่แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมดี คชายังยืน)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๒๘กค๖๓

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๖๗๒๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ทหารเรือโครงการพัฒนาสนามบินสุรินทร์ภักดีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์

- อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดสุรินทร์ ด่วนที่สุด ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๑๓๔๗๒ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๖
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๔๒๙๘ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดสุรินทร์ได้ขอหารือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กรณีที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์จะดำเนินโครงการพัฒนาสนามบินสุรินทร์ภักดี แต่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
โดยสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๔ ได้ตรวจสอบแล้วมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการพัฒนาสนามบินสุรินทร์ภักดี
มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงหารือว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์จะ
สามารถดำเนินโครงการพัฒนาสนามบินสุรินทร์ภักดีได้หรือไม่ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอให้
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง และคณะกรรมการวินิจฉัย
กฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทำการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ในการประชุม
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยได้แจ้งให้จังหวัดสุรินทร์จัดส่งผู้แทนเข้าร่วมชี้แจงข้อเท็จจริง
แก่คณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแจ้งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดสุรินทร์หารือมาประกอบ
ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑.๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการในการบริการสาธารณะ
เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นในขอบของกฎหมายได้แก่ ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด
พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และกฎหมายอื่นที่กำหนดอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดไว้

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การ
บริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

- (๑) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
- (๒) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนา
จังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- (๓) สนับสนุนสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- (๔) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาพตำบลและราชการส่วน

ท้องถิ่นอื่น

/(๕) แบ่งสรรเงิน...

- (๕) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- (๖) อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด

พ.ศ. ๒๔๙๘ เฉพาะภายในเขตสภาตำบล

- (๗) คุ่มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๗ ทวิ) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๘) จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๙) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๔๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ออกกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้กิจการดังต่อไปนี้เป็นกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นสมควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ กล่าวคือ (๖) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบทตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง (๗) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ และ (๘) จัดให้มีท่าเทียบเรือ ท่าข้าม ที่จอดรถ และตลาด และ (๑๖) ส่งเสริมการท่องเที่ยว

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง รวม ๒๙ ประการ โดยกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ กล่าวคือ (๑๓) การจัดการและดูแลสถานที่ขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ (๑๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยว (๑๖) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และ (๒๑) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร

๑.๒ พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า “สนามบิน” หมายความว่า พื้นที่ที่กำหนดไว้บนพื้นดินหรือน้ำหรือพื้นที่อื่นสำหรับใช้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนเพื่อการขึ้นลงหรือเคลื่อนไหวยของอากาศยาน รวมตลอดถึงอาคาร สิ่งติดตั้งและอุปกรณ์ ซึ่งอยู่ภายในสนามบินนั้น และคำว่า “สนามบินอนุญาต” หมายความว่า สนามบินที่บุคคลได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ และสนามบินที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และพระราชบัญญัตินี้ได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องสนามบินไว้ กล่าวคือ ตามมาตรา ๕๑ กำหนดว่า ห้ามมิให้บุคคลใดจัดตั้งสนามบินหรือเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรี และมาตรา ๕๖ กำหนดว่า เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินอนุญาตซึ่งให้บริการแก่สาธารณะจะเรียกเก็บเงินเพื่อการใช้สนามบินอนุญาตที่ให้บริการแก่สาธารณะไม่ได้ เว้นแต่ค่าบริการค่าภาระ หรือเงินตอบแทนอื่นใดที่ได้กำหนดไว้ในมาตราอื่น ดังนั้น เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินจึงต้องดำเนินการเกี่ยวกับสนามบินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

สนามบินจึงเป็นสถานที่ที่จัดไว้เพื่อใช้สำหรับการขึ้นลงหรือเคลื่อนไหวยของอากาศยาน ซึ่งรวมถึงอาคารหรือสิ่งอุปกรณ์ต่างๆ กิจการด้านสนามบินจึงเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับการบริการขนส่งทางอากาศ

/๑.๓ เมื่อพิจารณา...

๑.๓ เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวแล้วเห็นว่า กฎหมายได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เกี่ยวกับการขนส่งไว้ ได้แก่ อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕(๘) ประกอบกับกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ (๘) คือ การจัดให้มีท่าเทียบเรือ ท่าข้ามที่จอดรถ และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๗ (๑๓) การจัดการและดูแลสถานีสั่งทั้งทางบกและทางน้ำ และ (๒๑) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร โดยไม่มีบทบัญญัติตามกฎหมายใดที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดให้มีสนามบินซึ่งเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับการบริการขนส่งทางอากาศไว้แต่ประการใด

กรณีที่จังหวัดสุรินทร์มีความเห็นว่า การดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์การบินสุรินทร์ภักดีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว หรือเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร ซึ่งอยู่ในอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตน ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๗(๑๔) (๒๑) จึงขอหารือว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์สามารถดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์การบินสุรินทร์ภักดี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือการขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจรได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่กำหนดอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดดังกล่าว มิได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดให้มีสนามบิน โดยกำหนดไว้แต่เฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการและดูแลสถานีสั่งทั้งทางบกและทางน้ำหรือท่าเทียบเรือ ท่าข้าม ที่จอดรถเท่านั้น เมื่อกิจการสนามบินเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดพื้นที่ไว้สำหรับการขึ้นลงหรือเคลื่อนไหวของอากาศยาน จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการขนส่งทางอากาศ หากกฎหมายประสงค์ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวแล้วก็ต้องบัญญัติไว้ให้ชัดเจนด้วยว่าให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการและดูแลรักษาสนามบิน ดังเช่นที่บัญญัติให้มีอำนาจและหน้าที่ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวนั้น จะต้องพิจารณาว่ากิจการที่จัดทำนั้นมีผลโดยตรงเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือไม่อย่างไร โดยไม่ขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย ส่วนอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเกี่ยวกับการขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๗(๒๑) นั้น เห็นว่า การขนส่งมวลชน (MASS TRANSPORTATION) เป็นกิจการเกี่ยวกับการขนส่งคนโดยสารจำนวนมากจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เช่น กิจการรถขนส่งมวลชน ดังที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดทาส่งหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดไว้ ซึ่งตามมาตรา ๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า “กิจการขนส่งมวลชน” หมายความว่า การจัดสร้าง ขยาย บูรณะ ปรับปรุง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาระบบขนส่งมวลชน การให้บริการหรือการอำนวยความสะดวกแก่สาธารณชนผู้ใช้หรือจะใช้ระบบขนส่งมวลชน และการดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการดังกล่าว และให้ความหมายของคำว่า “ระบบขนส่งมวลชน” หมายความว่า รถขนส่งมวลชน สถานีรถขนส่งมวลชน ที่จอดรถขนส่งมวลชน ศูนย์ซ่อมบำรุง โรงเก็บของการเดินทางขนส่งมวลชน การจัดให้มีสถานที่จอดยานพาหนะของผู้โดยสาร ระบบพลังงาน ระบบควบคุม ระบบสัญญาณ ระบบจัดจำหน่ายและเก็บค่าโดยสาร ระบบความปลอดภัย ระบบระบายอากาศ ระบบระบายน้ำ และระบบสื่อสารที่ใช้ในกิจการขนส่งมวลชน และหมายรวมถึงอาคารและอุปกรณ์ของระบบดังกล่าวด้วย ส่วนการวิศวกรรมจราจร (TRAFFIC ENGINEERING) เป็นเรื่องของการวางแผน ออกแบบ และควบคุมการจราจรของทางหลวงหรือถนนต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพเกิดความปลอดภัย ดังนั้น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๗(๑๓) ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่

ในการ...

ในการจัดการและดูแลสถานีส่งทางบกและทางน้ำ และมีอำนาจและหน้าที่สร้างบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำ รวมทั้งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดกิจการให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำเกี่ยวกับการจัดให้มีท่าเทียบเรือ ท่าข้าม ที่จอดรถ การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำเท่านั้น มิได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดให้มีหรือดำเนินกิจการสนามบินด้วย เนื่องจากการพิจารณาตามประเด็นดังกล่าวนี้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเห็นควรหรือสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พิจารณาอีกชั้นหนึ่งว่า ความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้นถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗(๒๙) ยังได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง เกี่ยวกับกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด จึงเห็นควรหรือคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประกาศกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองในเรื่องการดำเนินการกิจการสนามบินไว้หรือไม่ ประการใด

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้นำความเห็นดังกล่าวเสนอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา และกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ กำหนดให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมาตรา ๑๗ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ คือ (๑๓) การจัดการและดูแลสถานีส่งทางบกและทางน้ำ (๑๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยว (๑๕) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร และ (๑๖) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ประกอบกับกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ (๖) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก (๗) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ และ (๑๖) การส่งเสริมการท่องเที่ยว นั้น มิได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มีการขนส่งทางอากาศหรือดำเนินการกิจการสนามบิน อีกทั้งการดำเนินการกิจการสนามบินก็ไม่ถือว่าเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวแต่ประการใด องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์จึงไม่อาจดำเนินการกิจการสนามบินได้ ความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชอบแล้ว แต่เนื่องจากความเห็นของกระทรวงมหาดไทยและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแตกต่างจากความเห็นของจังหวัดสุรินทร์ ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเรื่องนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป กระทรวงมหาดไทยจึงได้ขอหารือเกี่ยวกับโครงการพัฒนาสนามบินสุรินทร์ภักดีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกชั้นหนึ่ง

๓. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำข้อหารือดังกล่าวเข้าสู่ที่ประชุมคณะอนุกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ โดยที่ประชุมมีมติว่า ข้อเท็จจริงในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ได้ยุติการดำเนินการเข้าไปปรับปรุง

/สนามบิน...

- ๕ -

สนามบินสุรินทร์ภาคีของจังหวัดทหารบกสุรินทร์แล้ว โดยคณะกรรมการบริหารสนามบินจังหวัดสุรินทร์ ได้มอบหมายให้กรรมการบินพลเรือนเป็นผู้ดำเนินการแทนตั้งแต่วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ดังนั้น จึงไม่มีประเด็น ในการพิจารณาเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสาร ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมดี คชายังยืน)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

4๕๕๕

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

รายงานการประชุม
คณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗
วันจันทร์ที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ เวลา ๑๔.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม ๒๑๑ B ชั้น ๒ กรมประชาสัมพันธ์

ผู้มาประชุม

๑. ศาสตราจารย์พิเศษกมลชัย รัตนสกววงศ์	ประธานอนุกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์สุนทร มณีสวัสดิ์	อนุกรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ณรงค์ ใจหาญ	อนุกรรมการ
๔. นายอมร เลาหมนตรี	อนุกรรมการ
๕. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	อนุกรรมการ
๖. นายวีระชัย ชมสาคร	อนุกรรมการ
๗. นายมานะ บุญยะโกคา	อนุกรรมการและเลขานุการ
๘. นายพิพิธ ทิพย์ธนสาร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๙. นางสาวอภิรดี ประเสริฐฤทธิ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐. ว่าที่ร้อยตรีสุระชัย เอนกรัตน์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. พันโทติน ออรุ่งโรจน์	ติดตามการ
๒. นายคมสัน โพธิ์คง	ติดตามการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายสิทธิวีร์ วรรณพฤกษ์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒. นายสัญญาจิต พวงนาค	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๓. นายจิรเมธ บัวงาม	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๔. นางสาวกิริณี จาระนุ่น	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๕. นายสุรศักดิ์ แป้นงาม	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๖. นายภูเกียรติ นิมเนียน	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๗. นายศศิน พัฒนภิรมณ์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๘. นายกิตติภัทร์ รุ่งธนเกียรติ	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
๙. นายเริ่มรัฐ ไพรพงษ์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
๑๐. นายไพโรจน์ บุญศิริคำชัย	รองเลขาธิการสถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน
๑๑. นายสุรชัย ศิลาวรรณ	สถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน
๑๒. นายพงษ์พิชญ์ ศรีธรรมานูสาร	สถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน
๑๓. นายพิเชษฐ์ หนองช้าง	สถาบันการแพทย์ฉุกเฉิน

เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ

๑. นายณรงค์ เชื้อบุญช่วย	ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผนการกระจายอำนาจ
๒. นายวิฑูรย์ เอี่ยมโอภาส	ผู้อำนวยการส่วนกระจายอำนาจด้านการเงิน การคลัง
๓. นางสาวเรณู วันชัยวิวัฒน์	ผู้อำนวยการส่วนติดตามและประเมินผล
๔. นางสาวภัทรานิษฐ์ ชีวะวรรณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๕. นายพนศักร เอี่ยมสุภาชิต	นิติกรปฏิบัติการ
๖. นางสาวกัลยา สิริจันทร์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๗. นางสาวสำรวย สียดยอ	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูล

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- ไม่มี

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๖ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๘/๒๕๕๖ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่อง

เรื่อง ร่างประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการความร่วมมือในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มติที่ประชุม เลื่อนไปพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ ๔.๑ หรือโครงการพัฒนาศนามบิณสุรินทร์ภักดีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์

ฝ่ายเลขานุการ แจ้งต่อที่ประชุมว่า กระทรวงมหาดไทยขอหารือกรณีจังหวัดสุรินทร์ขอหารือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) กรณีที่ อบจ. สุรินทร์จะดำเนินโครงการพัฒนาศนามบิณสุรินทร์ภักดี แต่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบแล้วมีความเห็นว่าการดำเนินโครงการพัฒนาศนามบิณสุรินทร์ภักดีมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอำนาจหน้าที่ของ อบจ. จึงขอหารือมายังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า อบจ. สุรินทร์ จะสามารถดำเนินโครงการพัฒนาศนามบิณสุรินทร์ภักดีได้หรือไม่

ข้อเท็จจริง

กระทรวงมหาดไทย ได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดสุรินทร์หารือประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น ดังนี้

๒.๑ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินกิจการในการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นในขอบของกฎหมาย ได้แก่ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ เพิ่มเติม

ถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และกฎหมายอื่นที่กำหนดอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

- (๑) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
- (๒) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- (๓) สนับสนุนสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- (๔) ประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- (๕) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่สภาพตำบลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
- (๖) อำนาจหน้าที่ของจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๘
- (๗) คุ่มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๗ ทวิ) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๘) จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้ อบจ. จัดทำ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๙) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ อบจ.

บรรดาอำนาจหน้าที่ใดซึ่งเป็นของราชการส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคอาจมอบให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๔๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ออกกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้กิจการดังต่อไปนี้เป็นกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นสมควรให้ อบจ. ร่วมดำเนินการหรือ อบจ. จัดทำ กล่าวคือ (๖) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ซึ่งอย่างน้อยต้องเป็นทางหลวงชนบทตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง (๗) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและ (๘) จัดให้มีท่าเทียบเรือ ท่าข้าม ที่จอดรถ ตลาด และ (๑๖) ส่งเสริมการท่องเที่ยว

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๗ ได้กำหนดให้ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง รวม ๒๙ ประการ โดยกำหนดให้ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่ กล่าวคือ (๑๓) การจัดการและดูแลสถานีส่งทั้งทางบกและทางน้ำ (๑๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยว (๑๖) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำเชื่อมต่อกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และ (๒๑) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร

๒.๒ พระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า “สนามบิน” หมายความว่า พื้นที่ที่กำหนดไว้บนพื้นดินหรือน้ำหรือพื้นที่อื่นสำหรับใช้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนเพื่อการขึ้นลงหรือเคลื่อนไหวของอากาศยาน รวมตลอดถึงอาคาร สิ่งติดตั้งและอุปกรณ์ ซึ่งอยู่ภายในสนามบินนั้น และคำว่า “สนามบินอนุญาต” หมายความว่า สนามบินที่บุคคลได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ และสนามบินที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และพระราชบัญญัตินี้ได้วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องสนามบินไว้ กล่าวคือ มาตรา ๕๑ กำหนดว่า ห้ามมิให้บุคคลใดจัดตั้งสนามบินหรือเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินอากาศ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรี และมาตรา ๕๖ กำหนดว่า เจ้าของหรือผู้ดำเนินการ

สนามบินอนุญาตซึ่งให้บริการแก่สาธารณะไม่ได้ เว้นแต่ค่าบริการ ค่าภาระหรือเงินตอบแทนอื่นใดที่ได้กำหนดไว้ในมาตรานี้ ดังนั้น เจ้าของหรือผู้ดำเนินการสนามบินจึงต้องดำเนินการเกี่ยวกับสนามบินให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

สนามบิน จึงเป็นสถานที่ที่จัดไว้เพื่อใช้สำหรับการขึ้นลงหรือเคลื่อนไหวของอากาศยานซึ่งรวมถึงอาคารหรือสิ่งอุปกรณ์ต่างๆ กิจกรรมด้านสนามบินจึงเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับการบริการขนส่งทางอากาศ

๒.๓ เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวแล้วเห็นว่า กฎหมายได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ของ อบจ. ที่เกี่ยวกับการขนส่งไว้ ได้แก่ อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๕ (๘) ประกอบกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ (๘) คือ การจัดให้มี ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม ที่จอดรถ และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ (๑๓) การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ (๒๑) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร โดยไม่มีบทบัญญัติตามกฎหมายใดที่กำหนด ให้ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดให้มีสนามบินซึ่งเป็นกิจการที่เกี่ยวข้องกับการบริการขนส่งทางอากาศไว้แต่ประการใด

กรณีจังหวัดสุรินทร์เห็นว่า การดำเนินโครงการพัฒนาสนามบินสุรินทร์ภักดีของ อบจ. สุรินทร์ จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว หรือเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการขนส่งมวลชนและวิศวกรรมจราจร ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่การจ้ระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ (๑๔) (๒๑) จึงขอหารือว่า อบจ.สุรินทร์สามารถดำเนินโครงการพัฒนาสนามบินสุรินทร์ภักดี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือการขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจรได้หรือไม่ กระทรวงมหาดไทย มีความเห็นว่า เมื่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ของ อบจ.ดังกล่าว มิได้กำหนดให้ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดให้มีสนามบิน โดยกำหนดไว้แต่เฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและ ทางน้ำ หรือท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถเท่านั้น เมื่อกิจการสนามบินเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดพื้นที่ไว้สำหรับการขึ้นลงหรือเคลื่อนไหวของอากาศยาน จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการขนส่งทางอากาศ หากกฎหมายประสงค์จะให้ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่ในเรื่องดังกล่าวแล้ว ต้องบัญญัติให้ชัดเจนด้วยว่าให้ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการและดูแลรักษาสนามบิน ดังเช่นที่บัญญัติให้มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการและดูแลสถานีขนส่งทางบกและทางน้ำ ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดให้ อบจ. มีอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มีและดูแลสนามบิน

สำหรับอำนาจหน้าที่ของ อบจ. ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวนั้น จะต้องพิจารณาว่ากิจการที่จัดทำนั้นมีผลโดยตรงเพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร โดยไม่ขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายส่วนอำนาจหน้าที่ของ อบจ. เกี่ยวกับการขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจรตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ (๒๑) นั้น เห็นว่า การขนส่งมวลชน (MASS TRANSPORTATION) เป็นกิจการเกี่ยวกับการขนส่งคนโดยสารจำนวนมาก จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เช่น กิจการรถขนส่งมวลชน ดังที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดไว้ ซึ่งตามมาตรา ๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า “กิจการขนส่งมวลชน” หมายความว่า การจัดสร้าง ขยาย บูรณะ ปรับปรุง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาระบบขนส่งมวลชน การให้บริการหรือการอำนวยความสะดวกแก่สาธารณชนผู้ใช้หรือจะให้ระบบขนส่งมวลชน และการดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการดังกล่าว และให้ความหมายของคำว่า “ระบบขนส่งมวลชน” หมายความว่า รถขนส่งมวลชน สถานีรถขนส่งมวลชน ที่จอดรถขนส่งมวลชน ศูนย์ซ่อมบำรุง โรงเก็บของการเดินรถขนส่งมวลชน การจัดให้มีสถานที่จอดยานพาหนะของผู้โดยสาร ระบบพลังงาน ระบบควบคุม ระบบสัญญาณ ระบบจัดจำหน่ายและเก็บค่าโดยสาร ระบบความปลอดภัย ระบบระบายอากาศ ระบบระบายน้ำ และระบบสื่อสารที่ใช้ในกิจการขนส่งมวลชน และ

หมายความว่ารวมถึงอาคารและอุปกรณ์ของระบบดังกล่าวด้วย ส่วนการวิศวกรรมจราจร (TRAFFIC ENGINEERING) เป็นเรื่องของการวางแผน ออกแบบ และควบคุมการจราจรของทางหลวงหรือถนนต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพเกิดความปลอดภัย ดังนั้น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ (๑๓) ได้กำหนดให้ อบจ. มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการและดูแลสถานีส่งทางบกและทางน้ำ และมีอำนาจหน้าที่สร้างบำรุงรักษาทางบกและ ทางน้ำ รวมทั้งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดกิจการให้ อบจ. จัดทำเกี่ยวกับการจัดให้มีท่าเทียบเรือ ท่าข้าม ที่จอดรถ การเปิดให้มีการประมูลและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำเท่านั้น มิได้กำหนดให้ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดให้มีหรือการดำเนินการดำเนินการสนามบินด้วย เนื่องจากการพิจารณาตามประเด็นดังกล่าวนี้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พิจารณาอีกชั้นหนึ่งว่า ความเห็นของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวข้างต้น ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ (๒๔) ยังได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง เกี่ยวกับกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด จึงขอหารือคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ว่า ก.ก.ถ. ได้ประกาศกำหนดให้ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองในเรื่องการดำเนินการสนามบินไว้หรือไม่ ประการใด

ข้อพิจารณา

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๓.๑ จากการพิจารณาอำนาจหน้าที่ของ อบจ. ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดกิจการให้ อบจ. จัดทำเกี่ยวกับการจัดให้มีท่าเทียบเรือ ท่าข้าม ที่จอดรถ การเปิดให้มีการประมูลและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำเท่านั้น มิได้กำหนดให้ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดให้มีหรือการดำเนินการดำเนินการสนามบินด้วย จึงเห็นด้วยกับความเห็นของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว

๓.๒ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ ได้กำหนดให้ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง รวม ๒๔ ประการ โดยกำหนดให้ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่ ที่กล่าวคือ (๑๓) การจัดการและดูแลสถานีส่งทั้งทางบกและทางน้ำ (๑๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยว (๑๖) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำเชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และ (๒๑) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร ซึ่งการจัดบริการสาธารณะของ อบจ. ที่กำหนดไว้ในกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ จะดำเนินการได้ต้องดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการฯ โดยในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจให้แก่ อบจ. ดังนี้

(๑) ทางบก

ก. งานบำรุงรักษาถนน งานก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน

ข. สถานีขนส่ง ในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานีขนส่งจังหวัดให้เทศบาล (นคร,เมือง) กรณีนอกเขตเทศบาลให้ อบจ. โดยให้ อบต.เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

ค. วิศวกรรมจราจร ติดตั้งและทำเครื่องหมายจราจรในทางที่อยู่ในความรับผิดชอบ
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ

(๒) ทางน้ำ

ก. การดูแลบำรุงรักษาทางน้ำ ร่องน้ำขนาดเล็ก

ข. การขุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ

(๓) การส่งเสริมการท่องเที่ยว

- การวางแผนท่องเที่ยว การปรับปรุงดูแล บำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยวและการ
จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ และ ๒ และปัจจุบัน
ก.ก.ถ. ยังไม่ได้มีประกาศ ก.ก.ถ. เกี่ยวกับกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ของตนตามที่
คณะกรรมการประกาศกำหนด ดังนั้น ก.ก.ถ. ยังไม่ได้กำหนดให้มีฝ่ายโอนภารกิจให้แก่ อบจ. ในเรื่องการขนส่งทาง
อากาศหรือการจัดสร้างสนามบินแต่อย่างใด

ความเห็นของคณะกรรมการฯ และผู้เข้าร่วมประชุม มีดังนี้

นายก อบจ.สุรินทร์ ชี้แจงว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จังหวัดสุรินทร์ตั้งคณะกรรมการฯ ขึ้นมา
คณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาเรื่องการใช้ประโยชน์จากสนามบิน เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุน ซึ่งที่
ประชุมคณะกรรมการฯ ดังกล่าวมีมติให้ขอใช้สนามบินของกองทัพบก ซึ่งกองทัพบกโดยทรัพย์สินยังเป็นของ
กองทัพบก ดังนั้น การที่ อบจ. จะเข้ามาพัฒนาหรือดำเนินการในเชิงพาณิชย์หรือเป็นการส่งเสริมการลงทุนทาง
กองทัพบกไม่ได้ขัดข้องแต่อย่างใด แต่เมื่อมาถึงขั้นคณะกรรมการบริหารสนามบินซึ่งจังหวัดเป็นผู้จัดตั้งขึ้น เพื่อ
พิจารณาการขอใช้สนามบิน ซึ่งคณะกรรมการฯ ชุดดังกล่าว ก็มีกรรมการบินพลเรือนเป็นกรรมการในชุดดังกล่าว
ด้วย โดยคณะกรรมการฯ มีมติให้ อบจ. เข้ามาร่วมดำเนินการ และมีการขออนุมัติ อนุญาตการบินจากกระทรวง
คมนาคม แต่ต่อมาสายการบินแอร์อันดามันขาดทุน จึงหยุดทำการบินไป ซึ่งในระยะต่อมามีประชาชนร้องขอให้
มีการดำเนินการสนามบินต่อ ทางจังหวัดได้มอบหมาย อบจ. เป็นผู้ดำเนินการ และทาง อบจ. ได้ประสานไปยังนก
แอร์เพื่อที่จะนำเครื่องบิน ๒๙ ที่นั่งมาลง และได้มีการดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมสนามบิน เช่น รันเวย์ อาคาร
ผู้โดยสาร ทาสี วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อสามารถใช้งานได้ตามปกติ แต่ถูก สตง. ทักท้วงเรื่องอำนาจหน้าที่ ของ อบจ.
เพราะว่าเป็นเรื่องดำเนินการทางอากาศ อบจ. มีอำนาจหน้าที่เพียงแค่ว่าทางน้ำและทางบก รวมทั้งศักยภาพของ
ท้องถิ่น แต่ข้อเท็จจริงการที่ อบจ. เข้ามาดำเนินการนั้น เปรียบเสมือนว่า อบจ. เป็นนายท่า ดูแลเรื่อง การบริหาร
จัดการสนามบิน เช่น การรับ-ส่งกระเป๋าเดินทาง การจำหน่ายตั๋วเครื่องบิน เป็นต้น แต่ในส่วนของเรื่องการบิน
วิทยุการบินทั้งหมด เป็นเรื่องของกระทรวงคมนาคมซึ่งดูแลรับผิดชอบอยู่แล้ว แต่ต่อมาคณะกรรมการฯ จังหวัด
มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ มอบหมายภารกิจการพัฒนาสนามบินสุรินทร์ภักดีให้กรรมการบินพลเรือนเป็น
ผู้รับผิดชอบและดำเนินการแทน อบจ.สุรินทร์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ อบจ. จึงยุติลงไป

การขอใช้ประโยชน์จากสนามบินที่ไม่ได้ใช้แล้วของกองทัพบกหรือกองทัพอากาศ และถ้ามอง
ข้อเท็จจริงที่ผ่านมาบางครั้งการใช้หรือการลงทุนสนามบินไม่คุ้มค่า เช่น เราทำ Local Airport แต่เราลงทุนแบบ
International Airport ซึ่งถ้าทำแบบ Step by step สามารถทำได้ และในขณะเดียวกันท้องถิ่น เช่นที่จังหวัดสุ
ราษฎร์ จังหวัดภูเก็ต จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุบลราชธานี หรือจังหวัดอุดรธานี คุ้มค่าที่จะลงทุน กรมการบินพล
เรือนหรือกรมการบินพาณิชย์จึงเข้าไปดำเนินการ แต่ไม่ใช่เป็นการลงทุนทำสนามบินใหม่ ซึ่งบางจังหวัดที่มี
ศักยภาพ เช่น จังหวัดขนาดกลางโดยเฉพาะภาคใต้มีหลายจังหวัดที่ท้องถิ่นอยากจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการ
ดำเนินการสนามบินเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งไม่ได้เป็นการลงทุนอะไรมาก เพราะสนามบินของทหาร

ส่วนใหญ่มีศักยภาพที่พร้อม แต่อาจจะเป็นไฟล์ทบินขนาด ๒๐ - ๗๕ ที่นั่ง ระยะทางประมาณ ๔๐๐ กว่ากิโลเมตร เช่นเดียวกับที่สายการบินบางกอกแอร์เวย์ไปลงพื้นที่เกาะสมุย

ในบางครั้งระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัดกับคนท้องถิ่นมีความเป็นห่วงเรื่องกฎหมาย ระเบียบมากเกินไป จึงทำให้ลืมหื้มเป้าหมายก็เป็นได้ อย่าลืมนะว่าจังหวัดสุรินทร์เป็น Local Airport ซึ่งทำเพื่อรองรับสายการบินขนาด ๒๐ - ๗๕ ที่นั่ง ในอนาคตเท่านั้นเอง

ประธาน กล่าวว่า ในกรณีที่จังหวัดสุรินทร์จะรื้อฟื้นสนามบินขึ้นมาทำใหม่ โดยให้ อบจ. สุรินทร์ เข้าไปดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมสนามบิน ซึ่งค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงซ่อมแซมดังกล่าวมีประมาณเท่าไร และต่อมาก็ถูก สตง. ทักท้วง เรื่องการใช้จ่ายเงินอย่างไร

นายก อบจ.สุรินทร์ กล่าวว่า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปรับปรุงมีไม่กี่ล้านบาท แล้วต่อมาถูก สตง. ทักท้วง จังหวัดสุรินทร์จึงได้มีหนังสือขึ้นมา ๒ ฉบับ คือ ฉบับแรกขอหารือเข้ามายังกระทรวงมหาดไทย และฉบับที่สองให้ อบจ. หยุดการดำเนินการในการปรับปรุงสนามบินดังกล่าวก่อนเพื่อรอความชัดเจน ทาง อบจ. สุรินทร์ก็หยุดดำเนินการ

ประธาน กล่าวว่า ในการปรับปรุงซ่อมแซมสนามบินทาง อบจ.สุรินทร์ได้มีการว่าจ้างหรือทำสัญญาบริษัทเอกชนเข้าไปดำเนินการแล้วหรือไม่

นายก อบจ.สุรินทร์ กล่าวว่า มีการว่าจ้างเข้าไปปรับปรุงแล้ว เช่น ทาสี ทำรั้ว เป็นต้น ซึ่งได้ดำเนินการจนแล้วเสร็จและมีการรับมอบงานกันเสร็จเรียบร้อยแล้ว เมื่อ สตง. เข้ามาตรวจสอบแล้วเห็นสัญญาดังกล่าว จึงทักท้วงว่า อบจ.สุรินทร์มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนี้หรือไม่ เพราะถ้าไม่มีอำนาจหน้าที่และยังไปดำเนินการลงทุนในเรื่องนี้อีกก็อาจจะทำให้ถูก สตง. เรียกเงินคืนได้ สตง. จึงสอบถามมายังจังหวัดสุรินทร์ ว่า อบจ.สุรินทร์ มีอำนาจหน้าที่หรือไม่ ซึ่ง อบจ.สุรินทร์ ได้ดำเนินการไปตามมติของคณะกรรมการฯ จังหวัด

ศาสตราจารย์สุนทร มณีสวัสดิ์ กล่าวว่า ในกรณีที่ สตง. ทักท้วงนั้น ทักท้วงเพื่อเรียกเงินคืนหรือทักท้วงเพื่อไม่ให้ดำเนินการต่อไปในอนาคต

นายก อบจ.สุรินทร์ กล่าวว่า ทักท้วงเรื่องห้ามดำเนินการต่อไปในอนาคต ซึ่งทักท้วงเพียงว่า อบจ.สุรินทร์ มีอำนาจหน้าที่หรือไม่ และให้ทางจังหวัดแจ้งให้ทราบด้วย อีกทั้งยังให้ข้อสังเกตไว้ว่า โดยข้อเท็จจริงและศักยภาพของจังหวัดสุรินทร์ไม่น่าจะดำเนินการได้

แต่ทางจังหวัด เห็นว่า ในเมื่อคณะกรรมการบริหารสนามบินของจังหวัดได้มีกรรมการบินพลเรือนเป็นกรรมการด้วยก็ให้เปลี่ยนจาก อบจ.สุรินทร์ มาเป็นกรรมการบินพลเรือน

ศาสตราจารย์สุนทร มณีสวัสดิ์ กล่าวว่า เมื่อเปลี่ยนมาให้กรรมการบินพลเรือนดำเนินการแทนแล้ว ทาง อบจ.สุรินทร์ เองก็ไม่ได้ติดใจเรื่องค่าใช้จ่ายที่ได้ดำเนินการไปแล้วใช้หรือไม่

นายก อบจ.สุรินทร์ กล่าวว่า คงไม่ติดใจแต่อย่างใด เพราะเป็นส่วนควบไปกับสนามบินไปแล้ว ซึ่งในช่วงปี ๒๕๔๕ ทาง อบจ.สุรินทร์ ได้ดำเนินการไปตามมติของจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นการตีเส้น ทำรั้วกันสุนัขเข้ามา เรื่องความปลอดภัย และต้องส่งบุคลากรไปอบรมเรื่องความปลอดภัยของสนามบิน แต่เรื่องของวิทยากรบินยังเป็นของกรรมการบินพลเรือน ซึ่งสนามบินสุรินทร์นั้นจะอยู่ติดเขตเทศบาล และถือว่าจังหวัดสุรินทร์เป็นศูนย์กลางอีสานใต้ ห่างจากศรีสะเกษ ๑๒๐ กิโลเมตร จากบุรีรัมย์ ๕๐ กิโลเมตร แต่ปัจจุบันสายการบินนกแอร์ มีมาลงที่สนามบินสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สัปดาห์ละ ๓ เที่ยวบิน ซึ่งตอนนี้ธุรกิจการบินเป็นธุรกิจที่กำลังเติบโต เพราะแต่ละจังหวัดต้องการความคล่องตัวในการเข้าสู่ส่วนกลาง เพราะถ้าขับรถยนต์จากสุรินทร์มากรุงเทพฯ ใช้เวลาประมาณ ๖ ชั่วโมง ซึ่งท่านผู้ว่าราชการจังหวัดเองรวมถึงนักธุรกิจก็ต้องการให้มีสนามบิน

นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง กล่าวว่า ในปี ๒๕๔๕ ที่ อบจ.สุรินทร์เข้าไปดำเนินการ สตง. ได้เข้ามาตรวจหรือไม่ ถ้าไม่มี แล้วกระทรวงมหาดไทยมีการทักท้วงหรือไม่

ประธาน กล่าวว่า ในการดำเนินการของ อบจ.สุรินทร์ ในปี ๒๕๔๕-๒๕๔๖ นั้น มีการไปขออนุญาตกรรมการบินพาณิชย์ (ในขณะนั้น) ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นกรรมการขนส่งทางอากาศ และเปลี่ยนมาเป็น

กรรมการบินพลเรือน ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวกรรมการบินพาณิชย์ ไม่ได้ดูกฎหมายท้องถิ่นแต่กฎหมายของกรรมการบินพาณิชย์เองเท่านั้น ซึ่งใช้คำว่า “ผู้ใด” โดยที่ในอดีตที่ผ่านมาเคยอนุญาตให้กับบางกอกแอร์เวย์ จึงได้อนุญาตให้อบจ.สุรินทร์ ประกอบกับการขออนุญาตจัดตั้งสนามบินตามกฎหมายการเดินทางอากาศอยู่ระหว่างการพัฒนาบทกฎหมายยังไม่แจ้งชัด เวลาไปขออนุญาตจากอธิบดีกรรมการบินพลเรือน (ปัจจุบัน) หรือ กรรมการบินพาณิชย์ (เดิม) เขาก็จะอนุญาตให้ ส่วนระยะเวลาที่จะใช้ดุลพินิจทั้งนั้นในการอนุญาต ในยุคก่อนยังไม่มีกฎหมายลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับข้อห้ามอะไรแต่จะใช้คำว่าผู้ใด

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กล่าวว่า อบจ.สุรินทร์ได้ใบอนุญาตทำสนามบินด้วยหรือไม่

นายก อบจ.สุรินทร์ กล่าวว่า ในกรณีดังกล่าวนี้ คณะกรรมการบริหารสนามบินของจังหวัด โดยทางจังหวัดจะต้องเป็นผู้ขออนุญาต แต่เนื่องจากในคณะกรรมการฯ ชุดดังกล่าวนี้ มี อบจ.สุรินทร์ และ กรรมการบินพลเรือนเป็นกรรมการด้วย และคณะกรรมการฯ จังหวัดนี้ มีมติให้กรรมการบินพลเรือนทำหน้าที่แทน อบจ.

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวว่า ในส่วนของกระทรวงมหาดไทยนั้นได้รับเรื่องหรือมาจากจังหวัด ประเด็นที่ขอหารือมานั้นคือ การหักหัวของ สตง. ว่ามีข้อสงสัยในอำนาจหน้าที่ของ อบจ. ว่าสามารถดำเนินการได้หรือไม่

ในกรณีที่กองทัพบกได้มอบอำนาจให้ทางจังหวัดดูแลสนามบินแล้ว และทางจังหวัดเองก็ได้มอบให้ทาง อบจ.สุรินทร์ เข้ามาดำเนินการต่อ สำหรับความเห็นในเรื่องของคณะกรรมการพัฒนาสนามบินฯ แม้ว่า อบจ.สุรินทร์ จะอยู่ในคณะกรรมการฯ ชุดนี้ด้วย แต่การที่นายก อบจ.สุรินทร์ จะมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการสนามบินได้นั้นก็ต้องมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่ใช่เป็นการมอบอำนาจให้มาดำเนินการแทน แม้ว่าจะเป็นคณะกรรมการอยู่ด้วยก็ตาม ก็คงแต่เป็นการทำหน้าที่ในส่วนของคณะกรรมการฯ เท่านั้น ส่วนจะรับมาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้หรือไม่นั้นจะต้องพิจารณาจากตัวบทกฎหมาย

ประธาน กล่าวว่า จากการที่ นายก อบจ.สุรินทร์ ได้ชี้แจงว่าไม่ได้เข้าไปดูแลเกี่ยวกับสนามบินทั้งหมด และสนามบินของจังหวัดสุรินทร์ก็มีอยู่ คือ ของกองทัพบก ที่สามารถรองรับเที่ยวบินที่ไม่เกิน ๒๐ ที่นั่งได้ และก็จะนำมาใช้ประโยชน์ แต่ทาง อบจ.สุรินทร์ จะเข้าไปดูแลในส่วนของการให้บริการ ซึ่งแน่นอนว่าในส่วน of สนามบิน อบจ. คงเข้าไปดูแลไม่ได้ เพราะจะมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิทยุการบิน การซื้อ ขายตัวเครื่องบิน แต่ อบจ.สุรินทร์ จะเข้าไปรับช่วงบางส่วนเท่านั้นเอง

นายก อบจ.สุรินทร์ กล่าวว่า ในส่วนของกองทัพบกไม่ได้ประโยชน์อะไร แต่เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์ เพราะพื้นที่ของสนามบินดังกล่าวบางส่วนถูกบุกรุกโดยประชาชน และถ้ากองทัพบกมีความจำเป็นเร่งด่วนก็สามารถใช้ได้ทันที แต่ปัจจุบันนี้กองทัพบกยังใช้สนามบินดังกล่าวอยู่

มติที่ประชุม

คณะกรรมการฯ เห็นว่า ข้อเท็จจริงในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ ได้ยุติการดำเนินการเข้าไปปรับปรุงสนามบินสุรินทร์ภักดีของจังหวัดทหารบกสุรินทร์แล้ว โดยคณะกรรมการบริหารสนามบินจังหวัดสุรินทร์ได้มอบหมายภารกิจพัฒนาสนามบินสุรินทร์ภักดีให้กรรมการบินพลเรือนเป็นผู้ดำเนินการแทน ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ดังนั้น จึงไม่มีประเด็นในการพิจารณาในเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์อีกต่อไป

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๔๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ทาหรือการดำเนินการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเพชรบูรณ์ ด่วนที่สุด ที่ พช ๐๐๒๓.๔/๑๑๘๖๕ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๖๒๒๗

ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

๒. สำเนาหนังสือ สลธ.คสช. ด่วนที่สุด ที่ คสช(สลธ)/๒๐๕๗ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดเพชรบูรณ์ได้ขอหารือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการดำเนินการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ขอหารือผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ในกรณีที่ผู้มีแทนประชาชนแคมป์สน ได้เข้าชื่อเพื่อให้ดำเนินการจัดให้มีการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายศรายุทธ กวยทนายเทศมนตรีตำบลแคมป์สน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ได้กำหนดวันลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน ในวันเสาร์ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ แต่ปัจจุบันได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๗ เรื่อง ห้ามชุมนุมทางการเมือง จึงขอหารือว่าการดำเนินการตามกระบวนการของกฎหมายดังกล่าวจะดำเนินการได้โดยไม่ขัดต่อประกาศฉบับนี้หรือไม่ นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามหนังสือของจังหวัดเพชรบูรณ์ประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ บัญญัติ กำหนดว่า นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง เห็นว่านายกเทศมนตรีไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการเข้าชื่อร้องขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อดำเนินการให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ใดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เพราะเหตุที่ไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง กล่าวคือตาม (๑) กรณีที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่เกินหนึ่งแสนคนต้องมีผู้เข้าชื่อไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับคำร้องแล้วให้ดำเนินการจัดส่งคำร้องไปให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ถูกร้องขอให้ลงคะแนนเสียงถอดถอนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับคำร้อง และให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้นั้น จัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อแก้ข้อกล่าวหาตามคำร้องยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำร้องจากผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อแก้ข้อกล่าวหาของสมาชิกสภาท้องถิ่น

/ หรือผู้บริหาร ...

หรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว หรือเมื่อครบกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้แจ้งคำร้องให้ทราบ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำชี้แจงหรือวันครบกำหนด แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการจัดให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นต่อไป และกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือบุคคลใด เป็นผู้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้แทน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือบุคคลนั้น ดำเนินการต่อไป โดยมาตรา ๘ ได้กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น โดยให้ประกาศกำหนดวันลงคะแนนเสียงไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๗

๒. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๗ เรื่อง ห้ามชุมนุมทางการเมือง ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ กำหนดว่า เพื่อให้สถานการณ์กลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และ มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงห้ามมิให้มั่วสุม หรือชุมนุมทางการเมือง ณ ที่ใด ๆ ที่มีจำนวนตั้งแต่ ๕ คน ขึ้นไป หากผู้ใดฝ่าฝืน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ที่ชุมนุมทางการเมืองอยู่ในปัจจุบัน ให้เดินทางกลับภูมิลำเนา ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ดังนั้น วัตถุประสงค์ของประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานการณ์กลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว จึงห้ามกระทำการใดที่มีลักษณะเป็นการมั่วสุม หรือชุมนุมทางการเมือง ส่วนการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรี เป็นการดำเนินการเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๘) และพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นายกเทศมนตรีที่มีพฤติการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างใดจนเป็นเหตุที่ไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป ต้องพ้นจากตำแหน่ง

๓. การเข้าชื่อและลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรีตามกฎหมายดังกล่าว เป็นการดำเนินการเพื่อให้นายกเทศมนตรีที่มีพฤติการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างใดจนเป็นเหตุที่ไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป ต้องพ้นจากตำแหน่ง เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและรักษาประโยชน์ของประชาชน ท้องถิ่น และราชการเป็นส่วนรวม มิได้มีวัตถุประสงค์ให้มีการชุมนุมทางการเมืองใด อันทำให้สถานการณ์ไม่อยู่ในภาวะปกติตามวัตถุประสงค์ในการออกประกาศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพชรบูรณ์จึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้มีการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายศรายุทธ กวยทา นายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน ตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

๔. หากนายศรายุทธ กวยทา นายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน ได้พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุที่ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลได้ลงคะแนนเสียงให้ถอดถอนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๘) แล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

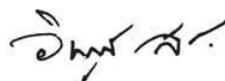
/ กระทรวง ...

- ๓ -

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพิจารณาในเรื่องนี้เป็นไปด้วยความถูกต้อง และรอบคอบ และมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน จึงได้หารือเรื่องดังกล่าวไปยังหัวหน้าฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นและแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวอีกชั้นหนึ่ง และสำนักเลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอความเห็นต่อหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ สรุปได้ว่า ควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการจัดการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ โดยให้มีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อมิให้ฝ่าฝืนประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๗ ซึ่งพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ พิจารณาแล้วอนุมัติตามเสนอ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โทร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๕-๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๖๖๒๗

วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การหรือการดำเนินการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

เรียน หัวหน้าฝ่ายกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือหนังสือจังหวัดเพชรบูรณ์ ด่วนที่สุด ที่ พช ๐๐๒๓๔/๑๑๘๖๕ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗

จังหวัดเพชรบูรณ์ได้ขอหารือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการดำเนินการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ กล่าวคือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ขอหารือผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ในกรณีที่มีผู้แทนประชาชนแคมป์สนได้เข้าชื่อเพื่อให้ดำเนินการจัดให้มีการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายศรายุทธ กวยทา นายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ได้กำหนดวันลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน ในวันเสาร์ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ แต่ปัจจุบันได้มีประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๕ เรื่อง ห้ามชุมนุมทางการเมือง จึงขอหารือว่าการดำเนินการตามกระบวนการของกฎหมายดังกล่าวจะดำเนินการได้โดยไม่ขัดต่อประกาศฉบับนี้หรือไม่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดเพชรบูรณ์หรือมาประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นว่า ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๗ เรื่อง ห้ามชุมนุมทางการเมือง ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ กำหนดว่า เพื่อให้สถานการณ์กลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และ มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พุทธศักราช ๒๕๕๗ จึงห้ามมิให้มั่วสุม หรือชุมนุมทางการเมือง ณ ที่ใด ๆ ที่มีจำนวนตั้งแต่ ๕ คน ขึ้นไป หากผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ที่ชุมนุมทางการเมืองอยู่ในปัจจุบัน ให้เดินทางกลับภูมิลำเนา ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ดังนั้น การกระทำใดที่มีลักษณะเป็นการมั่วสุม หรือชุมนุมทางการเมือง ภายใต้วัตถุประสงค์ของประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับนี้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานการณ์กลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว ย่อมเป็นการขัดต่อประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗/๒๕๕๗ เรื่อง ห้ามชุมนุมทางการเมืองดังกล่าวทั้งสิ้น สำหรับกรณีของการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรี เป็นการดำเนินการเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ ปัญญัติ(๘) และพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นายกเทศมนตรีที่มีพฤติการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างโจ่งแจ้งเป็นเหตุที่ไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป ต้องพ้นจากตำแหน่ง โดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๗ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนว่า ในวันลงคะแนนเสียงให้เปิดการลงคะแนนเสียงตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนเสียงให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงที่ประสงค์จะลงคะแนนเสียงไปแสดงตนต่อกรรมการประจำที่ลงคะแนนเสียง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ ให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงในที่ลงคะแนนเสียงใด ให้ลงคะแนนเสียง ณ ที่ลงคะแนนเสียงนั้นให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง ลงคะแนนเสียงในที่ลงคะแนนเสียงที่ตนมีสิทธิได้เพียงแห่งเดียว

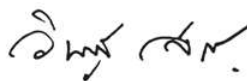
/ดังนั้น ...

ดังนั้น การเข้าซื้อและลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรีตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว เพื่อให้นายกเทศมนตรีที่มีพฤติการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างใดจนเป็นเหตุที่ไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป ต้องพ้นจากตำแหน่ง เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและรักษาประโยชน์ของประชาชน ท้องถิ่น และราชการเป็นส่วนรวม มิได้มีวัตถุประสงค์ให้มีการชุมนุมทางการเมืองใด อันทำให้สถานการณ์ไม่อยู่ในภาวะปกติตามวัตถุประสงค์ในการออกประกาศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพชรบูรณ์จึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้มีการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายศรายุทธ กวยหา นายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน ตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

อนึ่ง หากนายศรายุทธ กวยหา นายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน ได้พ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุที่ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลได้ลงคะแนนเสียงให้ถอดถอนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามความในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๘ ปัญจทศ (๘) แล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เพื่อให้การพิจารณาในเรื่องนี้เป็นไปด้วยความถูกต้อง และรอบคอบ จึงขอความกรุณาได้พิจารณาว่า ความเห็นของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ หรือมีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในการดำเนินการในเรื่องนี้ อย่างไร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

เลขที่	1407
วันที่	14 ส.ค. 2557
เวลา	0830

ส่วนราชการ สลธ.คสช. (กกย.สปร.สลธ.คสช. โทร. ๐-๒๒๘๒-๒๕๓๖, ๘๗๑๘๐)

ที่ คสช(สลธ)/ ๒๐๕๗

วันที่ ๑๓ ส.ค.๕๗

เรื่อง การดำเนินการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรีตำบลแคมป์สน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

เรียน หน.คสช.

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือ ผกย.คสช. ด่วนที่สุด ที่ คสช(กกย)/๕๑๓ ลง ๔ ส.ค.๕๗

๑. สำนักงาน กกต.หารือกับ ผกย.คสช. เรื่องการจัดการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรี ต.แคมป์สน อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ โดยกำหนดให้วันที่ ๓๐ ส.ค.๕๗ เป็นวันลงคะแนนเสียง ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติกับประกาศ คสช. ฉบับที่ ๗/๒๕๕๗ เรื่อง ห้ามชุมนุมทางการเมือง ลงวันที่ ๒๒ พ.ค.๕๗ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยมีข้อพิจารณาดังนี้

๑.๑ ที่ประชุมคณะที่ปรึกษา ผกย.คสช. พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายกเทศมนตรีนั้นไม่เข้าข่ายชุมนุมทางการเมือง แต่หากปล่อยให้มีการจัดให้มีการลงคะแนนเสียงในครั้งนี้ อาจมีผู้ฉวยโอกาสจัดกิจกรรมทางการเมืองในครั้งหน้า และอ้างว่าเป็นการดำเนินการเพื่อขอถอดถอนผู้บริหารท้องถิ่นได้

๑.๒ ผกย.คสช. ประสานกับ มท. ในเรื่องดังกล่าว โดย มท. พิจารณาแล้วเห็นว่า การถอดถอนนายกเทศมนตรีนั้น เป็นการดำเนินการตาม พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ.๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และ พ.ร.บ. ว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งการลงคะแนนเสียงนั้น เป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและรักษาผลประโยชน์ของประชาชน โดยมีได้มีวัตถุประสงค์ในการชุมนุมทางการเมือง

๑.๓ การดำเนินการจัดให้มีการลงคะแนนเสียง ใช้การปิดประกาศบัญชีรายชื่อ และไม่มีการหาเสียง จึงไม่ขัดต่อประกาศ คสช. ฉบับที่ ๗/๒๕๕๗

๑.๔ สนง.กกต. แจ้งว่า เทศบาล ต.แคมป์สน มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งประมาณ ๔,๐๐๐ คน แบ่งเป็น ๑๔ หน่วยเลือกตั้ง จึงสามารถควบคุมการดำเนินการจัดให้มีการลงคะแนนเสียงเป็นไปอย่างเรียบร้อยได้

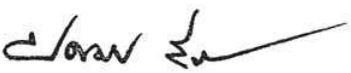
๑.๕ หากนายกเทศมนตรี ต.แคมป์สน พ้นจากตำแหน่งปลัดเทศบาล ต.แคมป์สน จะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีแทนโดยไม่ต้องมีการจัดการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นไปตามประกาศ คสช. ฉบับที่ ๘๕/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลง ๑๐ ก.ค.๕๗

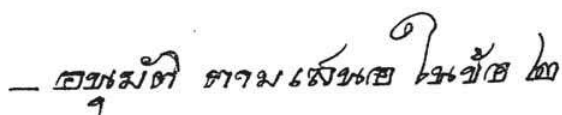
- ๒ -

๑.๖ ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๘ กำหนดไว้ หากการลงคะแนนเสียงในหน่วยลงคะแนนเสียงใด ไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย หรือเหตุสุดวิสัยอย่างอื่น โดยคณะกรรมการ กกต. ต้องกำหนดวันลงคะแนนเสียงใหม่ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เหตุที่ไม่อาจทำการลงคะแนนเสียงนั้น สงบลง

๒. สลธ.คสช. พิจารณาแล้ว เห็นควรให้สำนักงาน กกต. ดำเนินการจัดการ ลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนนายเทศมนตรี ต.แคมป์สน อ.เขาค้อ จว.เพชรบูรณ์ ได้ โดยให้มีการกำกับ ดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อมิให้ฝ่าฝืนประกาศ คสช. ฉบับที่ ๗/๒๕๕๗

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา หากเห็นเป็นการสมควร กรุณาอนุมัติตามข้อ ๒

พล.อ.
(อุดมเดช สีตบุตร)
สลธ.คสช.

— ตามเลข ๒

พล.อ.
หน.คสช.
๑๕ ส.ค.๕๗

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๘๑ ๖๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง การหรือการจัดทำโครงการเข้าสู่ขั้นตอนขององค์การบริหารส่วนตำบลแวง อำเภอแวง จังหวัดนราธิวาส

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนราธิวาส ที่ นธ ๐๐๒๓.๔/๕๖๑๐ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๗ วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดนราธิวาสได้ขอหารือหรือเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายในเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลแวง อำเภอแวง ได้ดำเนินการโครงการเข้าสู่ขั้นตอน ประจำปี ๒๕๕๕ ต่อมาสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนราธิวาสได้ตรวจสอบและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายในการดำเนินการโครงการดังกล่าว ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง และได้ให้จังหวัดนราธิวาสจัดส่งผู้แทนเข้าร่วมชี้แจงด้วย นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแจ้งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าวว่า คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้ประชุมเพื่อตรวจพิจารณาข้อหารือดังกล่าวแล้วมีความเห็นว่า เมื่อสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนราธิวาสได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินตามโครงการเข้าสู่ขั้นตอน ประจำปี ๒๕๕๕ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๗๐,๘๐๐ บาท ว่า กรณีนี้ไม่ถือเป็นการจัดทำบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเป็นการส่งเสริมศาสนาหรือทำนุบำรุงศาสนา อันเป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๖๗(๘) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่อย่างไร ให้เรียกเงินที่เบิกจ่ายโดยไม่ถูกต้องนำส่งคืนองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเงิน ๗๐,๘๐๐ บาท และส่งสำเนาหลักฐานการนำส่งให้ตรวจสอบด้วย เห็นว่า หากองค์การบริหารส่วนตำบลแวงไม่เห็นด้วยกับข้อทักท้วงเกี่ยวกับโครงการเข้าสู่ขั้นตอน ประจำปี ๒๕๕๕ ของสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนราธิวาสดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลแวงควรขอทบทวนข้อทักท้วงของ สำนักการตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนราธิวาส ว่ากระทำได้เพราะเหตุผลใด โดยมีกฎหมายใดให้อำนาจ และถือว่าโครงการนี้เป็นการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไร โดยที่ไม่ถือว่าเป็นการเฉพาะตัวสำหรับผู้นับถือศาสนาอิสลาม และรองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านการพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้เห็นชอบให้แจ้งความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวให้จังหวัดนราธิวาสทราบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมดี คชายังยืน)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

๒๕๕๗

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑

ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๗

วันพุธที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๗

ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย สป. ชั้น ๖ อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย

ผู้มาประชุม

๑.	นายแก่นเพชร ช่างรังษี	ประธานกรรมการ
	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ด้านบริหาร	
๒.	นายอัครเดช เจริญศิริ	กรรมการ
	รองผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สป.มท.	
๓.	นายสวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์	กรรมการ
๔.	ศ. พิเศษ ยุวัฒน์ วุฒิเมธี	กรรมการ
๕.	นายสุพล ยุติธาดา	กรรมการ
๖.	นางสาววันฉัตร บุนนาค	กรรมการ
๗.	นายเอกศักดิ์ ตรีกูณาสวัสดิ์	กรรมการ
๘.	นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ	กรรมการ
๙.	นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์	กรรมการ
	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.	
๑๐.	นายคณิต คงช่วย	กรรมการและเลขานุการ
	นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.	
๑๑.	นายยุทธร ชื่นประเสริฐ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
	นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.	

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	นายจินต์ วิภาตะกลัศ	ลาการประชุม
๒.	ศ. พิเศษ กมลชัย รัตนสกววงศ์	ลาการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นางสาวจิตรา ดา เหลืองภิรมย์	นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.
๒.	นางสาวชัชฎาภรณ์ กอผจญ	นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้แทนสำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

นายพนมวิมล วุฒาพานิชย์ นิติกรชำนาญการ

ผู้แทนกรมการปกครอง(สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น)

๑.	นายพรรังสรรค์ มงคลประสิทธิ์	ผู้อำนวยการส่วนบริหารกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
๒.	นางอรุณี จุลเจริญ	หัวหน้ากลุ่มกฎหมายและระเบียบ
๓.	นายพิสุทธิ ชมดี	พนักงานปกครองชำนาญการ
๔.	นายไพโรจน์ กลั่นวารี	นิติกรปฏิบัติการ

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น)

๑.	นายสัญญาจิต พวงนาค	ผู้อำนวยการส่วนวินิจัยและกำกับดูแล
๒.	นางสาวกิริณี จาระนุ่น	นิติกรชำนาญการพิเศษ

ผู้แทนจังหวัดนครราชสีมา

๑. นายอิสระ	ละอองสกุล	ท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา
๒. นางสาวจุฑามณี	หามะ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแวง
๓. นายสรวารี	ติมุละ	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแวง
๔. นายสะละมี	ตาละ	คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนครราชสีมา
๕. นายอาซิมมิง	เจ๊ะอุเซ็ง	นักพัฒนาชุมชน

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ
- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

๒.๑ สำนักกฎหมาย สป. เสนอข้อหาหรืออุทธรณ์คำสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่ง

ผู้แทนกรมการปกครองชี้แจงว่า

๑. จังหวัดขอนแก่นมีหนังสือ ที่ ขก ๐๐๑๘/๒๐๒๓๑ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ รายงานความเห็นพร้อมเหตุผลการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของนายโกวิท เวียงแก้ว ซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งให้ตนเองดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลชนบทอำเภอนบพิตำ เนื่องจากกาเลือกไม่เป็นไปตามรูปแบบและขั้นตอนที่ไม่ถูกต้องในสาระสำคัญ

๒. การพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวของจังหวัดขอนแก่น สรุปว่า

๒.๑ อำเภอนบพิตำ จังหวัดขอนแก่น ได้จัดให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๖ ผลการเลือกปรากฏว่า นายโกวิท เวียงแก้ว ผู้สมัครหมายเลข ๑ และนายพีร สว่างปัญญา ผู้สมัครหมายเลข ๒ ได้รับคะแนนเท่ากัน คือ ๒๖๑ คะแนน คณะกรรมการเลือกจึงจัดให้มีการจับสลาก ปรากฏว่าผู้สมัครหมายเลข ๑ นายโกวิท เวียงแก้ว จับสลากได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน

๒.๒ อำเภอนบพิตำ ได้มีคำสั่งที่ ๗๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งนายโกวิท เวียงแก้ว เป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท ตั้งแต่วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖

๒.๓ นายพีร สว่างปัญญา ผู้สมัครหมายเลข ๒ ได้มีหนังสือร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท ต่อนายอำเภอนบพิตำ ว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวกระทำโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ขัดต่อระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

๒.๓.๑ นายโกวิท เวียงแก้ว ผู้สมัครหมายเลข ๑ เป็นบุคคลที่ไม่มีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาไทย

๒.๓.๒ นางสาววันทอง เอกะ ซึ่งมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกฯ ในบ้านเลขที่ ๒๒๕ โดยไม่ได้อาศัยอยู่ใน หมู่ที่ ๔ แต่อาศัยอยู่กับสามีที่หมู่ที่ ๑๒ ตำบลชนบท ทั้งนี้ได้มีการย้ายที่อยู่เข้ามาในบ้านเลขที่ ๒๒๕ หมู่ที่ ๔ ก่อนที่จะมีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน

๒.๓.๓ การนับคะแนนของคณะกรรมการเลือกฯ เป็นไปด้วยความรวดเร็วผิดปกติทำให้ไม่สามารถมองเห็นบัตร และการวินิจฉัยบัตรลงคะแนนได้อย่างชัดเจน ซึ่งน่าจะมีความผิดพลาดในการวินิจฉัยบัตรเสีย ซึ่งมีบัตรเสียประมาณ ๑๐ ใบ ส่วนมากเป็นบัตรเสียที่กากบาทลงในช่องหมายเลข ๒ ตนจึงขอให้มีการนับคะแนนใหม่

๒.๓.๔ การจับสลากเพื่อหาผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านไม่ได้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยในการจับสลากครั้งที่ ๑ ซึ่งเป็นการ

จับเพื่อจัดลำดับหาผู้มีสิทธิจับสลากในครั้งที่ ๒ คณะกรรมการเลือกฯ ได้ให้นายโกวิท เวียงแก้ว ผู้สมัครหมายเลข ๑ จับสลากก่อน และสลากที่จับก็อยู่ในภาชนะที่โปร่งใสสามารถมองเห็นสลากได้ชัดเจน โดยไม่ปิดบัง ผลปรากฏว่านายโกวิท เวียงแก้ว ได้สิทธิในการจับสลากครั้งที่ ๒ ก่อน และเมื่อมีการจับสลาก ครั้งที่ ๒ ก็ได้มีการจัดทำสลากขึ้นใหม่ซึ่งสามารถจดจำตำหนิ หรือความแตกต่างได้ สลากที่จับก็อยู่ในภาชนะ ที่โปร่งใสสามารถมองเห็นสลากได้ชัดเจน ทำให้นายโกวิท เวียงแก้ว จับได้สลากที่มีข้อความ “ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน” ผู้ร้องขอให้มีการจับสลากใหม่

๒.๔ อำเภอบรบพได้มีคำสั่ง ที่ ๘๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ผลการสอบสวนปรากฏว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท อำเภอบรบพ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๖ ไม่ได้เป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรมตามที่ได้มีการร้องคัดค้าน แต่มีข้อบกพร่องของการปฏิบัติเฉพาะขั้นตอนการจับสลากครั้งที่หนึ่ง ได้กระทำไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น และมีผลทำให้การเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งนี้ดำเนินการไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเสนอความเห็นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น เพื่อขออนุญาตแก้ไขการดำเนินการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท อำเภอบรบพ ให้ถูกต้อง โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๓ และ มาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ยกเลิกผลการจับสลากเลือกผู้ใหญ่บ้านฯ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๖ และมีคำสั่งให้นายโกวิท เวียงแก้ว พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท โดยให้ดำเนินการเลือกผู้ใหญ่บ้านฯ เฉพาะขั้นตอนการจับสลาก โดยปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๔ - ๘๗ โดยอนุโลม

๒.๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นพิจารณาแล้วมีความเห็นสอดคล้องกับอำเภอบรบพ จึงมีคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๒๓๐๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ สั่งให้นายโกวิท เวียงแก้ว พ้นจากตำแหน่งโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

๒.๖ นายโกวิท เวียงแก้ว มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ อุทธรณ์คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น โดยมีเหตุผลในการอุทธรณ์โต้แย้งการใช้อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ตามมาตรา ๘๓ และ มาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ว่าโดยเจตนารมณ์แล้วเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินในเรื่องทั่วไป สำหรับกรณีนี้ ได้มีระเบียบและข้อกฎหมายที่ตราไว้โดยเฉพาะแล้ว ไม่สามารถนำมาใช้บังคับกรณีนี้ได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นไม่มีอำนาจวินิจฉัยสั่งให้นายโกวิท เวียงแก้ว พ้นจากตำแหน่งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวได้

๒.๗ จากรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบสวนและความเห็นของอำเภอบรบพ เห็นว่าข้อบกพร่องของการปฏิบัติตามขั้นตอนการจับสลากถือเป็นสาระสำคัญของการเลือกผู้ใหญ่บ้านตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อขออนุญาตแก้ไขการดำเนินการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท ให้ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘๓ และ มาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และได้เสนอความเห็นให้ยกเลิกผลการเลือกผู้ใหญ่บ้านฯ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๖ และมีคำสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท อำเภอบรบพ พ้นจากตำแหน่ง จังหวัดพิจารณาแล้ว เห็นว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท อำเภอบรบพ ปรากฏข้อเท็จจริงตามที่ได้มีการร้องคัดค้านว่าขั้นตอนการจับสลากของคณะกรรมการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๓ และข้อ ๘๔ อีก

ทั้งเป็นกรณีที่ได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ จึงเห็นว่านายอำเภอยังคงมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องจัดการปกครองท้องที่กรณีดังกล่าวให้ลุล่วงไป โดยหากเห็นว่าวิธีการใดสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ก็สามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘๓ และ มาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะ ปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ รายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อขออนุญาตเสนอวิธีแก้ไข จึงเป็นการเสนอความเห็นที่ชอบแล้ว สำหรับคำสั่งที่มีผลให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม จนถึงปัจจุบัน มาตรา ๑๓ วรรคห้า ประกอบระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๘ วรรคสอง อุทธรณ์ของผู้ถูกร้องคัดค้านฟังไม่ขึ้น

๓. ข้อกฎหมาย

๓.๑ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๘๓ ในการเลือกผู้ใหญ่บ้าน เมื่อนับคะแนนเสร็จสิ้นแล้ว มีผู้สมัครมากกว่าหนึ่งคน ได้รับคะแนนสูงสุดเท่ากัน ให้คณะกรรมการเลือกจัดให้ผู้สมัครที่ได้คะแนนเท่ากันนั้น ทำการจับสลาก ณ ที่เลือกผู้ใหญ่บ้าน

ข้อ ๘๔ การจับสลากให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) การจับสลากครั้งที่หนึ่ง ให้ประธานกรรมการเลือกเขียนชื่อผู้สมัครที่ต้องจับสลากบนสลากที่เหมือนกันแล้วใส่ในภาชนะให้สลากคละกัน แล้วให้ประธานกรรมการเลือกเป็นผู้จับสลากจากในภาชนะดังกล่าวขึ้นมาทีละหนึ่งใบ ชื่อผู้ใดที่ถูกจับมาเป็นลำดับแรกให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสิทธิจับสลากในครั้งที่สองก่อน ชื่อผู้ใดที่ถูกจับมาเป็นลำดับต่อไป ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสิทธิจับสลากในครั้งที่สองตามลำดับต่อไปจนครบทุกคน

(๒) การจับสลากครั้งที่สอง ให้ประธานกรรมการเลือกจัดทำสลากเท่ากับจำนวนผู้สมัครที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันเป็นสลากซึ่งมีข้อความว่า “ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน” จำนวนหนึ่งใบนอกนั้นเป็นสลากซึ่งมีข้อความว่า “ไม่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน” แล้วใส่ในภาชนะให้สลากคละกัน แล้วให้ผู้สมัครตามลำดับของผลการจับสลากในครั้งที่หนึ่งทำการจับสลากจากในภาชนะดังกล่าว ผู้สมัครใดจับได้สลาก ซึ่งมีข้อความว่า “ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน” ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านและให้บันทึกแสดงผลการจับสลากไว้ในแบบ ผญ. ๑๑

ข้อ ๘๘ เมื่อนายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านแล้ว ผู้ใดเห็นว่าการเลือกเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้ทำคำร้องคัดค้านเป็นหนังสือยื่นต่อนายอำเภอได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้ง

เมื่อนายอำเภอได้รับหนังสือร้องคัดค้านแล้ว ให้ดำเนินการสอบสวน แล้วรายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นและหลักฐานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยชี้ขาด หากเห็นว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้นเป็นไปตามที่ได้มีการร้องคัดค้าน หรือได้มีการกระทำไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรมให้ผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งให้ผู้ใหญ่บ้านนั้นพ้นจากตำแหน่ง ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่นายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้ง

๓.๒ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๓ มาตรา ๘๓ และมาตรา ๑๓๐

๓.๓ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐

๓.๔ คำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๓๒๓/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบอำนาจในการพิจารณาคำสั่งทางปกครองให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยปฏิบัติราชการ

กรมการปกครองพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า การพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวจะต้องพิจารณาให้ได้ความว่า การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท อำเภอชนบท ไม่มีอำนาจในการเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวตามที่ผู้ร้องกล่าวหาหรือไม่ และการพิจารณาอุทธรณ์ของจังหวัดขอนแก่นเป็นไปโดยชอบหรือไม่ ซึ่งพิจารณาได้ ดังนี้

โดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๓ วรรคห้า และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๘ วรรคสอง กำหนดว่า เมื่อนายอำเภอได้รับหนังสือร้องคัดค้านแล้วให้ดำเนินการสอบสวน แล้วรายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็น และหลักฐานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยชี้ขาด หากเห็นว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้นเป็นไปตามที่ได้มีการร้องคัดค้าน หรือได้มีการกระทำไปโดยไม่สุจริต และเที่ยงธรรม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านนั้นพ้นจากตำแหน่งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่นายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้ง ถึงแม้กรณีดังกล่าวคณะกรรมการสอบสวนจะเห็นว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ไม่ปรากฏว่าไม่สุจริตและเที่ยงธรรม แต่ปรากฏข้อเท็จจริงตามที่ได้มีการร้องคัดค้านว่าขั้นตอนการจับสลากคณะกรรมการเลือกไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๓ และข้อ ๘๔ จึงทำให้การเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นที่มาของการเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งผู้อุทธรณ์จากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งพิจารณาได้ ดังนี้

การที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีอำนาจออกคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลจะต้องเป็นกรณีที่มีกฎหมายให้อำนาจหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้โดยชัดแจ้ง ดังนั้น แม้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้อุทธรณ์ได้รับเลือกให้เป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านดังกล่าว แต่เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์การได้มาซึ่งผู้ใหญ่บ้าน คือ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้แล้วนั้น และนายอำเภอยังคงมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องจัดการปกครองท้องที่กรณีดังกล่าวให้ลุล่วงไป วิธีการใดสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ก็สามารถรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท อำเภอชนบท ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ขั้นตอนการจับสลาก คณะกรรมการเลือกผู้ใหญ่บ้านไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๓ และข้อ ๘๔ ซึ่งตามระเบียบดังกล่าว ข้อ ๘๔ มีเจตนารมณ์มุ่งหมายให้เกิดความเป็นธรรม โปร่งใส สามารถอธิบายและตรวจสอบได้ จึงถือว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านในครั้งนี้ได้กระทำไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น และมีผลทำให้การเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งนี้ดำเนินการไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรมการปกครองมีความเห็นว่าคำสั่งแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งอาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะให้มีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือมีผลในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้ ในการนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นได้ดำเนินการเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งนายโกวิท เวียงแก้ว ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๓ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และให้ดำเนินการเลือกผู้ใหญ่บ้านเฉพาะขั้นตอนการจับสลาก โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๔ - ๘๗ อย่างเคร่งครัด ซึ่งกรมการปกครองเห็นพ้องด้วยกับการเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านดังกล่าว

กรณีพิจารณาอุทธรณ์ของจังหวัดขอนแก่นเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่ นั้น พิจารณาเห็นว่าตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดไว้ว่า เมื่อนายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านแล้ว ผู้ใดเห็นว่าการเลือกเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรมให้ทำคำร้องคัดค้านเป็นหนังสือยื่นต่อนายอำเภอได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้ง เมื่อ

นายอำเภอได้รับหนังสือร้องคัดค้านแล้ว ให้ดำเนินการสอบสวน แล้วรายงานผลการสอบสวนพร้อมความเห็นและหลักฐานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยชี้ขาด หากเห็นว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้นเป็นไปตามที่ได้มีการร้องคัดค้าน หรือได้มีการกระทำไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านนั้นพ้นจากตำแหน่งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่นายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้ง กรณีคำสั่งของจังหวัดขอนแก่นดังกล่าว ย่อมมีผลบังคับอยู่ตราบเท่าที่ยังไม่มีการยกเลิกเพิกถอน และเป็นคำสั่งทางปกครองที่อยู่ในห้วงระยะเวลาที่ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งมีอำนาจพิจารณาทบทวนคำสั่งทางปกครอง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย หรือความเหมาะสมของการทำคำสั่งทางปกครอง และอาจมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งทางปกครองเดิมหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้เป็นไปทางใดก็ได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในชั้นการพิจารณาอุทธรณ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นได้ดำเนินการใช้อำนาจในการทบทวนคำสั่งทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองดังกล่าว ดังนั้น การพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น จึงชอบแล้วเมื่อพิจารณาจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ที่ดำเนินการเลือกไปเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๖ มีการดำเนินการในขั้นตอนการจับสลาก โดยคณะกรรมการเลือกผู้ใหญ่บ้านไม่ได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๓ และ ข้อ ๘๔ ซึ่งตามระเบียบดังกล่าว ข้อ ๘๔ มีเจตนารมณ์มุ่งหมายให้เกิดความเป็นธรรมโปร่งใส สามารถอธิบายและตรวจสอบได้ จึงถือว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านในครั้งนี้ได้กระทำไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น และมีผลทำให้การเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งนี้ดำเนินการไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ คำสั่งแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการพิจารณาอุทธรณ์ของจังหวัดขอนแก่น เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำอุทธรณ์ของนายโกวิท เวียงแก้ว จึงเป็นคำอุทธรณ์ที่ไม่สามารถพิจารณาได้เป็นอย่างอื่น การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นพิจารณาแล้วไม่เห็นด้วย และมีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของนายโกวิท เวียงแก้ว จึงชอบแล้ว

กรณีนี้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย กรมการปกครอง (นายประจวบ อาจารย์พงษ์) ได้ให้ความเห็นว่า เป็นกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๔ ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงถูกต้องเหมาะสมแล้ว ดังนั้นการที่จังหวัดมีคำสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่งจึงเหมาะสม แต่จะต้องสั่งในคำสั่งดังกล่าวให้มีกระบวนการจับสลากใหม่ตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง จึงเห็นควรมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งจังหวัดขอนแก่นแล้วมีคำสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่ง พร้อมทั้งกำหนดให้ดำเนินการจับสลากใหม่ให้ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และควรให้จังหวัดว่ากล่าวตักเตือนคณะกรรมการเลือกผู้ใหญ่บ้านให้มันศึกษาระเบียบกฎหมายเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ราชการต่อไป

อนึ่ง อำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่ง ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ พ้นจากตำแหน่ง กรณีดังกล่าวรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยปฏิบัติราชการแทน ทั้งนี้ ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๓๒๓/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๔ จึงเห็นควรอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ พิจารณายกอุทธรณ์ดังกล่าวต่อไป

ผู้แทนสำนักกฎหมาย สป. ชี้แจงว่า สำนักกฎหมาย สป. เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามผลการสอบสวนของอำเภอชนบทว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๔ มีประเด็นคัดค้านว่ามีการปฏิบัติไม่ถูกต้องเฉพาะขั้นตอนการจับสลากครั้งที่หนึ่ง ซึ่งข้อ ๘๓ และข้อ ๘๔ (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ประธานกรรมการเลือกเป็นผู้จับสลากว่าใครจะมีสิทธิจับสลาก

ผู้แทนสำนักกฎหมาย สป. ชี้แจงว่า สำนักกฎหมาย สป. เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามผลการสอบสวนของอำเภอชนบทว่าการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๔ มีประเด็นคัดค้านว่าการปฏิบัติไม่ถูกต้องเฉพาะขั้นตอนการจับสลากครั้งที่หนึ่ง ซึ่งข้อ ๘๓ และข้อ ๘๔ (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ประธานกรรมการเลือกเป็นผู้จับสลากว่าใครจะมีสิทธิจับสลากตามลำดับก่อนหลัง แต่กลับให้ผู้อุทธรณ์เป็นผู้จับสลากแม้เป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ข้อ ๘๔ ก็หาเป็นสาระสำคัญ อันจะทำให้ผลการเลือกผู้ใหญ่บ้านเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า เกิดการได้เปรียบหรือเสียเปรียบและไม่มีผู้ใดคัดค้านการจับสลากครั้งแรก อันจะทำให้ผลการจับสลากเกิดความไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมตามเจตนารมณ์ของระเบียบดังกล่าว ซึ่งผู้อุทธรณ์ก็ได้โต้แย้งประเด็นเดียวกันนี้ ดังนั้น การที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น มีคำสั่งจังหวัดขอนแก่น ที่ ๒๓๐๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ สั่งให้นายโกวิทฯ พ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท อำเภอชนบท จึงไม่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ฟังขึ้น เห็นควรให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นเพิกถอนคำสั่ง ที่ ๒๓๐๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และพิจารณาดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป แต่อย่างไรก็ตามการพิจารณาอุทธรณ์ในเรื่องนี้ ยังไม่เคยมีบรรทัดฐานในการปฏิบัติมาก่อน ดังนั้น เพื่อความละเอียดรอบคอบเห็นควรเสนอเรื่องนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาว่าความเห็นของสำนักกฎหมาย สป. ถูกต้องหรือไม่ เพื่อเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติงานต่อไป ทั้งนี้ นายประภาศ บุญยนิติ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย สั่งและปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้ให้ความเห็นชอบให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยตรวจพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว โดยได้รับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมการปกครองและผู้แทนสำนักกฎหมาย สป. แล้วมีความเห็นว่าตามข้อ ๘๓ และข้อ ๘๔ (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่าในการเลือกผู้ใหญ่บ้าน เมื่อการนับคะแนนเสร็จสิ้นแล้วมีผู้สมัครมากกว่าหนึ่งคนได้รับคะแนนสูงสุดเท่ากันให้คณะกรรมการเลือกจัดให้ผู้สมัครที่ได้คะแนนเท่ากันนั้น ทำการจับสลาก ณ ที่เลือกผู้ใหญ่บ้านในการจับสลากให้ดำเนินการจับจำนวน ๒ ครั้ง กล่าวคือ การจับสลากครั้งที่หนึ่ง ให้ประธานกรรมการเลือกเขียนชื่อผู้สมัครที่ต้องจับสลากบนสลากที่เหมือนกันแล้วใส่ในภาชนะให้สลากละกัน แล้วให้ประธานกรรมการเลือกเป็นผู้จับสลากจากในภาชนะดังกล่าวขึ้นมาทีละหนึ่งใบ ชื่อผู้ใดที่ถูกจับมาเป็นลำดับแรกให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสิทธิจับสลากในครั้งที่สองก่อน ชื่อผู้ใดที่ถูกจับสลากมาเป็นลำดับถัดไป ก็เป็นผู้จับสลากในลำดับต่อไป และการจับสลากครั้งที่สอง ให้ประธานกรรมการเลือกจัดทำสลากเท่ากับจำนวนผู้สมัครที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากันเป็นสลากซึ่งมีข้อความว่า “ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน” จำนวนหนึ่งใบนอกนั้นเป็นสลากซึ่งมีข้อความว่า “ไม่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน” แล้วใส่ในภาชนะให้สลากละกัน แล้วให้ผู้สมัครตามลำดับของผลการจับสลากในครั้งที่หนึ่งทำการจับสลากจากในภาชนะดังกล่าว ผู้สมัครใดจับได้สลาก ซึ่งมีข้อความว่า “ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน” ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน

เมื่อข้อเท็จจริงฟังเป็นที่ยุติว่า อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ได้จัดให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลชนบท เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๖ ผลการเลือกปรากฏว่านายโกวิท เวียงแก้ว ผู้สมัครหมายเลข ๑ และนายพีร์ สว่างปัญญา ผู้สมัครหมายเลข ๒ ได้รับคะแนนเท่ากัน คือ ๒๖๑ คะแนน คณะกรรมการเลือกจึงจัดให้มีการจับสลากเพื่อหาผู้ที่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ตามข้อ ๘๔ (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยการจับสลากครั้งที่หนึ่งกำหนดให้ประธานกรรมการเลือกเป็นผู้จับสลากจากในภาชนะขึ้นมาทีละหนึ่งใบ ชื่อผู้ใดที่ถูกจับมาเป็นลำดับแรกให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้มีสิทธิจับสลากในครั้งที่

๒๕๕๑ หรือไม่ ว่า “จากการสอบถามและบันทึกถ้อยคำผู้ร้อง คณะกรรมการเลือก และพยานที่เกี่ยวข้อง ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่า ในการจับสลากครั้งที่หนึ่ง คณะกรรมการเลือก ได้จัดทำสลาก จำนวน ๒ ใบ โดยสลากใบที่หนึ่งพิมพ์ข้อความ “ลำดับที่ ๑” สลากใบที่สองพิมพ์ข้อความ “ลำดับที่ ๒” แล้วให้ผู้สมัครรับเลือกผู้ใหญ่หมายเลข ๑ และหมายเลข ๒ จับสลากในลักษณะ ตามลำดับ ถึงแม้การดำเนินการจับสลากครั้งที่หนึ่งจะไม่ถูกต้องตามกระบวนการและขั้นตอนที่กำหนดไว้ในข้อ ๘๔(๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็ตาม เมื่อผู้สมัครหมายเลข ๒ ไม่ทักท้วงในการจับสลากครั้งดังกล่าว และได้ร่วมการจับสลากในครั้งนี้ด้วย แต่เนื่องจากคณะกรรมการเลือก ได้แก่ นายธนเสฏฐ์ ธงชัย ปลัดอำเภอหัวหน้าฝ่ายบริหารงานปกครอง นายเหมรัฐ สวัสดิ์ผล ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ) นางสาวเดือนเพ็ญ นรมาตย์ เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ และนางอิงอร รัตนทิพย์ เจ้าหน้าที่ปกครองชำนาญการ ได้ให้ปากคำสอดคล้องกันว่า ในการจับสลากดังกล่าวทั้งสองครั้ง คณะกรรมการได้นำสลากซึ่งมีขนาด ลักษณะเหมือนกันทุกประการ ไม่มีสิ่งสังเกตใดที่ทำให้สลากทั้งสองแตกต่างกัน ส่วนวิธีการจับได้นำสลากใส่ลงในภาชนะพลาสติกใส่ทรงกระบอกแล้วยกขึ้นสูงในตำแหน่งตรงหน้าเหนือศีรษะของผู้จับ ดังนั้น กระบวนการจับสลากครั้งที่หนึ่งก็เพื่อให้ได้ผู้ที่จะมาจับสลากครั้งที่สอง ว่าผู้ใดจะทำการจับสลากก่อนและหลังในสลากที่พิมพ์ข้อความว่า “ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน” หรือ “ไม่ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน” เท่านั้น เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงยังไม่เห็นว่าการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๘๔(๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะถึงขั้นที่จะทำให้การเลือกผู้ใหญ่บ้านในครั้งนี้ไม่สุจริตและเที่ยงธรรมตามมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ดังกล่าวจึงฟังขึ้น

มติที่ประชุม ให้สำนักกฎหมาย สป. รับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒.๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอข้อหาหรือการจัดทำโครงการเข้าสู่สนับทึมขององค์การบริหารส่วนตำบลแวง อำเภอแวง จังหวัดนครราชสีมา

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชี้แจงว่า
ความเป็นมา

๑. จังหวัดนครราชสีมาได้ขอหารือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลแวง อำเภอแวง ได้ดำเนินการโครงการเข้าสู่สนับทึม ประจำปี ๒๕๕๕ ต่อมาสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนครราชสีมาได้ตรวจสอบและตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับโครงการดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนครราชสีมาได้ตรวจสอบงบการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลแวง ประจำปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ และได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินตามโครงการเข้าสู่สนับทึม ประจำปี ๒๕๕๕ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๗๐,๘๐๐ บาท ว่า ตามมาตรา ๖๗(๘) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการบำรุงรักษาศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของประชาชนนั้น ควรเป็นไปในลักษณะส่งเสริมสนับสนุนที่มีประโยชน์ต่อการบำรุงรักษาศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญา วัฒนธรรมของท้องถิ่น อันเป็นการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนทั่วไปในท้องถิ่น เช่น การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปในการปฏิบัติตามแบบอย่างประเพณีหรือวัฒนธรรมที่ถูกต้อง มิใช่ส่งเสริมสนับสนุนหรือบำรุงจารีตประเพณีหรือวัฒนธรรมของท้องถิ่นโดยจัดทำโครงการเพื่อให้บุคคลใด บุคคลหนึ่งที่จะประกอบพิธีกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นเรื่องเฉพาะตัวที่บุคคลนั้น

ต้องกระทำตามประเพณี กรณีนี้จึงถือว่า ไม่เป็นการจัดทำบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเป็นการส่งเสริมศาสนาหรือทำนุบำรุงศาสนา อันเป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่อย่างใด ให้เรียกเงินที่เบิกจ่ายโดยไม่ถูกต้องนำส่งคืนองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเงิน ๗๐,๘๐๐ บาท และส่งสำเนาหลักฐานการนำส่งให้ตรวจสอบด้วย

๑.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลแวงได้มีหนังสือ ที่ นธ ๗๓๕๐๔/๒๐๐ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ ถึงนายอำเภอแวง ขอรื้อเกี่ยวกับการจัดทำโครงการเข้าสู่สนับทึมดังกล่าว โดยองค์การบริหารส่วนตำบลแวงเห็นว่า การจัดทำโครงการเข้าสู่สนับทึมเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถกระทำได้ ประกอบกับเป็นข้อบังคับตามศาสนบัญญัติของอิสลามที่ผู้ชายทุกคนต้องกระทำ ถึงแม้ว่าจะเป็นประกอบพิธีกรรมเฉพาะตัวสำหรับบุคคลที่เข้าเกณฑ์บังคับตามศาสนบัญญัติก็จริง แต่มีข้อบัญญัติทางศาสนาในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของศาสนาให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนโดยรวม อีกทั้งยังถือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้นับถือศาสนาอิสลามเป็นการทั่วไป การเข้าสู่สนับทึมเป็นจารีตประเพณีอันเกี่ยวเนื่องด้วยหลักคำสอนของศาสนาและเป็นการรักษาสุขอนามัยความปลอดภัยของบุคคลผู้เข้าร่วมโครงการ เป็นการสืบสานวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นที่มีผู้นับถือศาสนาอิสลามตั้งชุมชนอาศัยอยู่ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง ในการบำรุงรักษาส่งเสริมและทำนุบำรุงเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์โดยตรง องค์การบริหารส่วนตำบลแวงจึงขอรื้อว่าการจัดทำโครงการเข้าสู่สนับทึมเป็นอำนาจหน้าที่ที่สามารถกระทำได้หรือไม่

๑.๓ นายอำเภอแวงได้มีหนังสือ ที่ นธ ๐๐๒๓.๑๔/ ๑๔๔๑ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึงจังหวัดนราธิวาส ขอรื้อว่าความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลแวงดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ จังหวัดนราธิวาสจึงขอรื้อหรือกระทรวงมหาดไทยว่าโครงการเข้าสู่สนับทึมเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถกระทำได้หรือไม่ อย่างไร

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ตรวจสอบหลักฐานเกี่ยวกับโครงการเข้าสู่สนับทึมประจำปี ๒๕๕๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแวง อำเภอแวง จังหวัดนราธิวาส แล้ว มีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ หลักการและเหตุผล

การเข้าสู่สนับทึมเป็นพิธีกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของชาวมุสลิม ถือกันว่าคนมุสลิมที่แท้จริงต้องเข้าพิธีสูตและเป็นสิ่งจำเป็นที่เด็กผู้ชายชาวมุสลิมจะต้องผ่านให้ได้ พิธีเข้าสู่สนับทึมของเด็กลูกมุสลิมซึ่งภาษาอาหรับเรียกว่า คีตาน ภาษามลายูเรียกว่า มาซิฮยาวิ ส่วนคนไทยโดยทั่วไปเรียกว่า พิธีเข้าสู่สนับทึม หมายถึง การขลิบปลายอวัยวะเพศของเด็กไทยมุสลิม ทั้งชายและหญิง เมื่ออย่างเข้าวัยอันควร คือ อายุระหว่าง ๘ - ๑๒ ปี เพื่อรักษาความสะอาดในการประกอบศาสนกิจตามหลักศาสนาอิสลาม และถือได้ว่าบรรลุนิติภาวะในอันที่จะประกอบศาสนกิจได้อย่างสมบูรณ์และถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม

พิธีเข้าสู่สนับทึมเป็นส่วนหนึ่งของความดีต่างๆ ตามบทบัญญัติอิสลาม ที่ “อัลลอฮ์” ทรงบัญญัติแก่ปวงบ่าวของพระองค์และทำให้ความดีต่างๆ ของพวกเขาทั้งภายนอกและภายในมีความสมบูรณ์ เนื่องจากการชำระความสกปรกสร้างความสะอาด การเข้าสู่สนับทึมเป็นพิธีทางศาสนาอิสลาม ที่สำคัญยิ่งเป็นจุดเริ่มต้นชีวิตของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบและปลูกฝังให้เด็กมีคุณธรรมจริยธรรมตามหลักคำสอนของศาสนา ประพฤติตนเป็นคนดีของสังคม

องค์การบริหารส่วนตำบลแวงได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการทำพิธีเข้าสู่สนับทึมจึงได้จัดทำโครงการพิธีเข้าสู่สนับทึมให้กับเด็กและเยาวชนในตำบลแวง เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่มีครอบครัวที่ยากจนและขาดแคลนทุนทรัพย์ ซึ่งเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองและเด็ก อีกทั้งเป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างชุมชนและหน่วยงานในท้องถิ่น

๒.๒ วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้ปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม

(๒) เพื่อช่วยเหลือครอบครัวที่มีฐานะยากจนให้ได้เข้าพิธีฮัจญ์

(๓) เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้ร่วมมือร่วมใจในการประกอบพิธีตามหลักศาสนาและ
ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

(๔) เพื่อเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชน ผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน และ
ประชาชนในพื้นที่ให้เกิดสามัคคีร่วมกัน

๒.๓ วิธีดำเนินการ

(๑) ประชุมคณะทำงาน

(๒) จัดทำโครงการเสนอเพื่อพิจารณา/อนุมัติ

(๓) ดำเนินการจัดทำโครงการ

(๔) สรุปผลการดำเนินการ

๒.๔ เป้าหมาย

(๑) เด็กและเยาวชนในตำบลเวียง จำนวน ๖๘ คน ที่แสดงความจำนงค์เข้าร่วมโครงการ

(๒) แยกผู้เกียรติและเจ้าหน้าที่ จำนวน ๖๘ คน

๒.๕ ระยะเวลาดำเนินการ วันเสาร์ที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๕

๒.๖ งบประมาณ หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ประเภทรายจ่ายเกี่ยวกับการรับรองและ
พิธีการ แผนงานการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ งานศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ตั้งจ่ายจากเงินอุดหนุน
ทั่วไปส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตั้งไว้ ๕๐,๐๐๐ บาท งบประมาณคงเหลือ ๕๐,๐๐๐ บาท เนื่องจาก
งบประมาณไม่เพียงพอจึงได้รับโอนจากรายจ่ายประจำ หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำประเภทเงิน ต่างๆ ส่วน
การศึกษาจำนวนเงิน ๒๐,๘๐๐ บาท งบประมาณคงเหลือทั้งสิ้น ๓๐,๘๐๐ บาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ค่าตอบแทนหมอ จำนวน ๗๐ คน ๆ ละ ๗๐๐ บาทเป็นเงิน	๔๙,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าหมอทำพิธี จำนวน ๒ คน ๆ ละ ๕๐๐ บาท เป็นเงิน	๑,๐๐๐ บาท
(๓) ค่าผ้าลือปีะ จำนวน ๗๐ ผืน ๆ ละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน	๗,๐๐๐ บาท
(๔) ของที่ระลึก จำนวน ๗๐ ชิ้น ๆ ละ ๑๒๐ บาท เป็นเงิน	๘,๔๐๐ บาท
(๕) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน ๗๐ คนๆละ ๗๐ บาท เป็นเงิน	๔,๙๐๐ บาท
(๖) ป้ายโครงการ จำนวน ๑ ผืน เป็นเงิน	๕๐๐ บาท
รวมเป็นเงิน	๗๐,๘๐๐ บาท

หมายเหตุ งบประมาณสามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ

๒.๗ ผู้รับผิดชอบโครงการ ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำนักงานองค์การบริหาร
ส่วนตำบลเวียง อำเภอเวียง จังหวัดนราธิวาส

๒.๘ สถานที่ดำเนินการ ณ หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลเวียง

๒.๙ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

(๑) ประชาชนสามารถปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลามได้สมบูรณ์

(๒) ประชาชนที่มีฐานะยากจนได้เข้าสู่เส้นทางศาสนาได้อย่างครบถ้วนและสมบูรณ์

(๓) เด็กและเยาวชนมีความร่วมมือร่วมใจในการประกอบพิธีตามหลักศาสนาและ
ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

(๔) ทำให้เกิดความสามัคคีระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา
และประชาชนที่ดีขึ้น

ข้อกฎหมาย

๓.๑ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- (๒) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (๓) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- (๔) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๕) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- (๖) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (๗) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๘) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้

ตามความจำเป็นและสมควร

มาตรา ๖๘ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- (๒) ให้น้ำและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (๓) ให้น้ำและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- (๔) ให้น้ำและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
- (๕) ให้น้ำและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- (๖) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- (๗) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- (๘) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- (๙) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (๑๐) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- (๑๑) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- (๑๒) การท่องเที่ยว
- (๑๓) การผังเมือง

๓.๒ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

- (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- (๒) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- (๓) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- (๔) การสาธารณูปโภคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- (๕) การสาธารณูปการ
- (๖) การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ

- (๗) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- (๘) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (๙) การจัดการศึกษา
- (๑๐) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- (๑๑) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๑๒) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- (๑๓) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (๑๔) การส่งเสริมกีฬา
- (๑๕) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (๑๖) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- (๑๗) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- (๑๘) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- (๑๙) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- (๒๐) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
- (๒๑) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- (๒๒) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
- (๒๓) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยโรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่นๆ
- (๒๔) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๒๕) การผังเมือง
- (๒๖) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
- (๒๗) การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- (๒๘) การควบคุมอาคาร
- (๒๙) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๓๐) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(๓๑) กิจกรรมใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๓.๓ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๙๕/๒๕๕๓ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ สรุปได้ว่า มาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรม ตามความเชื่อถือของตน เมื่อไม่เป็น ปฏิบัติกษต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น บุคคลจึงมีสิทธิที่จะใช้เสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตนด้วยค่าใช้จ่ายของตนเอง การที่หน่วยงานของรัฐจะให้การสนับสนุนการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อของบุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมทำให้เกิดการกระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นซึ่งนับถือศาสนาอื่นหรือไม่ได้นับถือศาสนาได้ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเห็นได้ว่ามาตรา ๒๘๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับมาตรา ๑๖ (๑๑) และมาตรา ๑๗ (๑๘) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่หลักในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะในด้านต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และแม้จะมีกฎหมายบางฉบับ เช่น มาตรา ๖๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและ

องค์การบริหารส่วนตำบลฯ และ (๑๑) แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ บัญญัติให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมศาสนาหรือทำนุบำรุงศาสนา แต่การส่งเสริมและสนับสนุนนั้นต้องเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนศาสนาหรือกิจการของศาสนาที่ให้ประโยชน์หรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นการทั่วไป มิใช่การส่งเสริมและสนับสนุนศาสนิกชนในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามความเชื่อของตน เมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกค่าใช้จ่ายให้แก่ประชาชน ในท้องถิ่นเพื่อไปประกอบพิธีฮัจญ์อันเป็นการประกอบพิธีกรรมเฉพาะตัวสำหรับผู้นับถือศาสนาอิสลาม จึงไม่ถือว่าเป็นการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเป็นการส่งเสริมศาสนาหรือทำนุบำรุงศาสนาอันเป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด ส่วนกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกค่าใช้จ่ายให้แก่ประชาชน เพื่อไปสักการะสังเวชนียสถานหรือประกอบพิธีการอื่นในลักษณะเดียวกันก็ย่อมไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเช่นกัน

๓.๔ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๙ คดีหมายเลขดำที่ ลตَابล ๒/๒๕๕๒ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๓๕๐/๒๕๕๒ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ ศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ได้ให้ความเห็นในกรณีนี้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ร้อง ได้ยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของนายธนาธิร ใจสมุทร ผู้สมัครรับเลือกตั้งและได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ผู้คัดค้าน เนื่องจากผู้สมัครรับเลือกตั้งดังกล่าวจัดทำแผ่นพับโฆษณา หาเสียงเลือกตั้ง โดยกำหนดนโยบายด้านศาสนาว่า หนึ่งตำบล หนึ่งฮัจญ์ และหนึ่งตำบล หนึ่งฮัจญ์ (ปีละ ๕๐ คน ๔ ปี ๒๐๐ คน) แจกจ่ายให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งพร้อมปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งเกี่ยวกับนโยบายดังกล่าวตามสถานที่ต่างๆ ภายในเขตเลือกตั้ง ซึ่งการไปแสวงบุญ ณ นครเมกกะประเทศซาอุดีอาระเบีย มิได้เป็นการทำนุบำรุงศาสนา การส่งเสริมศาสนา จาริตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดสตูล หรือเป็นการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล เพราะเป็นนโยบายที่เลือกปฏิบัติเฉพาะกลุ่มบุคคลที่นับถือศาสนาอิสลาม มิได้เป็นการกำหนดนโยบายที่เป็นการส่งเสริมศาสนาให้บุคคลในจังหวัดสตูลทุกคนได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกัน และตามหลักของศาสนาอิสลามในข้อ ๕ บัญญัติให้คนมุสลิมที่ไปร่วมทำฮัจญ์จะต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถทั้งด้านกำลังกายและกำลังทรัพย์เท่านั้น หากไม่มีความพร้อมก็ไม่จำเป็นต้องไป การประกอบพิธีดังกล่าวจึงมิได้เป็นศิลปะ วัฒนธรรม จาริตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดสตูล ผู้คัดค้านไม่สามารถกำหนดนโยบายหรือการดำเนินการตามแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นด้วยวิธีการใช้จ่ายจากเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลได้ และเป็นนโยบายที่ไม่มีความเป็นไปได้จริง การประกาศนโยบายของผู้คัดค้านจึงเป็นการเสนอให้ สัญญาว่าจะให้ประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นราคาเงินได้และหลอกลวงเพื่อจูงใจผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่นับถือศาสนาอิสลามให้ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้คัดค้าน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งมีผลทำให้การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้คัดค้านมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม แม้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘๙ บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการบำรุงรักษาศิลปะ จาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของประชาชน รวมทั้งตามกฎหมายอื่นๆ และกฎกระทรวงที่ผู้คัดค้านยกขึ้นอ้าง ได้แก่ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔๕ บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดดังต่อไปนี้ (๗ ทวิ) บำรุงรักษาศิลปะ จาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วน

จังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้กิจการดังต่อไปนี้เป็นกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นสมควร ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ (๑๑) จัดการทำนุบำรุงศาสนา และบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของ ประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้ (๑๘) การส่งเสริมจารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น ก็ตาม แต่การเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย นั้น ได้ความจากนายอับดุล กอเดช สลิมัน หัวหน้าฝ่ายกิจการพิธีฮัจญ์ของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสตูลว่า พิธีฮัจญ์มี ความสำคัญต่อผู้นับถือศาสนาอิสลามเพราะเป็นศีลข้อ ๕ ที่มุสลิมจะต้องไปทำฮัจญ์ แต่มีเงื่อนไขให้ใช้กับ มุสลิมที่มีความสามารถโดยหมายถึงด้านกำลังกายและกำลังทรัพย์ หากมีความยากแค้น ขาดแคลนทรัพย์ ก็ไม่จำเป็นต้องไป ซึ่งในข้อนี้ ผู้คัดค้านเองก็ยอมรับในคำคัดค้านว่า การเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เป็นหน้าที่สำหรับมุสลิมทั้งชายและหญิงทุกคนที่มีความสามารถด้าน ร่างกายและทรัพย์สิน แสดงให้เห็นว่า หลักศาสนาอิสลามบัญญัติให้มุสลิมเฉพาะที่มีความสามารถทางร่างกาย และทรัพย์สิน มีหน้าที่ต้องเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบียเท่านั้น แต่สำหรับมุสลิมที่มีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรงหรือมีฐานะยากจนขาดแคลนกำลังกำลังทรัพย์ ก็ย่อมได้รับการ ยกเว้นไม่ต้องเดินทางไปประกอบพิธีดังกล่าว โดยไม่ถือว่าเป็นการประพฤติดื้อต่อหลักศาสนาอิสลามแต่อย่าง ใด และแม้การประกอบพิธีฮัจญ์จะเป็นการปฏิบัติศาสนกิจที่สำคัญของมุสลิมตามหลักศาสนาก็ตาม แต่การที่ ไม่ได้ประกอบพิธีก็ได้ทำให้ศาสนาต้องมัวหมองหรือตกต่ำลง เพราะผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามยังคงสามารถ เลือกปฏิบัติศาสนกิจด้วยวิธีอื่นๆ ในท้องที่จังหวัดสตูลที่สามารถแสดงออกถึงความศรัทธาต่อองค์ศาสนาของ พวกเขาได้อยู่แล้ว ส่วนที่ผู้คัดค้านอ้างว่า การไปแสวงบุญหรือทำฮัจญ์เป็นการแสดงออกถึงการอุทิศตัวชั้น สูงสุดเพื่อยืนยันความศรัทธาในการปฏิบัติตามหลักศาสนาอิสลามนั้น ก็เป็นเรื่องเฉพาะตัวของผู้ที่มีความ พร้อมในการเดินทางไปร่วมพิธี หากได้มีผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ ในจังหวัดสตูลที่นับถือศาสนาอิสลาม และมีฐานะยากจนถึงขั้นที่ผู้คัดค้านจะต้องเข้าไปแก้ไขปัญหาดังกล่าวไม่ ด้วยเหตุนี้ยังถือไม่ได้ว่านโยบายของ ผู้คัดค้านเป็นการทำนุบำรุงศาสนา การส่งเสริมศาสนา จารีตประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่น ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ผู้คัดค้านจะนำมากำหนดเป็นนโยบายหรือ การดำเนินการตามแนวทางในการแก้ไขปัญหาตามอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นด้วยวิธีการใช้จ่ายจากเงิน งบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๗ วรรคสาม มิได้

๓.๕ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๕๐๖๓ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ เรื่อง ชักข้อความเข้าใจเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการจัดงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีการจัดทำโครงการส่งเสริมพิธีละศีลอดเดือนรอมฎอน โดยกระทรวงมหาดไทยมีความเห็นว่า

(๑) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๔๕ (๗ ทวิ) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕๐(๘) มาตรา ๕๓(๑) และมาตรา ๕๖(๑) พระราชบัญญัติสภา ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๗(๕) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖(๑๑) มาตรา ๑๗(๑๘) ที่กำหนดให้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม และการศาสนา และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เรื่อง การใช้จ่ายงบประมาณขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการประกอบพิธีฮัจญ์ได้ว่าหลักว่า การส่งเสริมและสนับสนุนศาสนาหรือทำนุบำรุง ศาสนานั้น ต้องเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนศาสนาหรือกิจการของศาสนาที่เป็นประโยชน์ หรืออำนวยความสะดวก

สะดวกแก่ประชาชนเป็นการทั่วไป มิใช่การส่งเสริมและสนับสนุนศาสนิกชนประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามความเชื่อของตน

(๒) สำนักจุฬาราชมนตรี มีความเห็นว่า การประกอบพิธีละศีลอดเดือนรอมฎอนสำหรับผู้นับถือศาสนาอิสลามนั้น ถึงแม้ว่าจะเป็น การประกอบพิธีกรรมเฉพาะตัวสำหรับบุคคลที่เข้าเกณฑ์บังคับตามศาสนบัญญัติก็จริง แต่มีข้อบัญญัติทางศาสนาส่งเสริมให้ผู้นับถือศาสนาอิสลามร่วมชุมนุมในการประกอบพิธีกรรมดังกล่าว ณ มัสยิดสถาน อันเป็นศูนย์รวมของชุมชน มีการร่วมแรงและสละเวลาเพื่อการประกอบอาหารสำหรับการทำพิธีละศีลอด ตลอดจนมีการบรรยาย ศาสนธรรมและให้ความรู้อันเป็นประโยชน์ ซึ่งถือเป็นการจัดกิจกรรมในเชิงการให้ความรู้แก่สาธารณชน การสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการประกอบพิธีละศีลอด จึงเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนศาสนาหรือกิจการของศาสนาให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนโดยรวม อีกทั้งยังถือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้ นับถือศาสนาอิสลามเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ ยังอนุมานได้ว่าการประกอบพิธีละศีลอดเป็นจารีตประเพณีอันเกี่ยวเนื่องด้วยหลักคำสอนทางศาสนา และเป็นการสืบสานวัฒนธรรมอันดี ของท้องถิ่นที่มีผู้นับถือศาสนาอิสลามตั้งชุมชนอาศัยอยู่ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการบำรุงรักษาส่งเสริมและทำนุบำรุงอยู่แล้ว และประชาชนได้รับประโยชน์โดยตรง

ดังนั้น เพื่อให้การใช้จ่ายเงินในการจัดงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการจัดงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหนังสือดังกล่าวข้างต้น ในกรณีการจัดทำโครงการที่เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนศาสนาหรือทำนุบำรุงศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเบิกค่าใช้จ่ายได้ตามงบประมาณที่ตั้งไว้และเบิกจ่ายได้เท่าที่จำเป็นและประหยัด โดยคำนึงถึงฐานะการคลังเป็นสำคัญ ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวจะต้องเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนศาสนา หรือกิจการของศาสนาที่ให้ประโยชน์หรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นการทั่วไป มิใช่การส่งเสริมและสนับสนุนศาสนิกชนในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามความเชื่อของตน

๔. ข้อพิจารณา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดนราธิวาส หรือมาประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น ดังนี้

๔.๑ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๗ กำหนดว่า ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวคือ (๕) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ได้กำหนดให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง กล่าวคือ (๑๑) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการที่ประชาชนจะไปแสวงบุญ (ประกอบพิธีฮัจญ์) ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๙๕/๒๕๕๓ สรุปได้ว่ามาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรม ตามความเชื่อถือนของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น บุคคลจึงมีสิทธิที่จะใช้เสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือนของตนด้วยค่าใช้จ่ายของตนเอง การที่หน่วยงานของรัฐจะให้การสนับสนุนการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อของบุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมทำให้เกิดการกระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นซึ่งนับถือศาสนาอื่นหรือไม่ได้นับถือศาสนาได้ นอกจากนี้

เมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเห็นได้ว่า มาตรา ๒๘๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับ มาตรา ๑๖ (๑๑) และมาตรา ๑๗ (๑๘) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่หลักในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะในด้านต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และแม้จะมีกฎหมายบางฉบับ เช่น มาตรา ๖๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล และ (๑๑) แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ บัญญัติให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมศาสนาหรือทำนุบำรุงศาสนา แต่การส่งเสริมและสนับสนุนนั้นต้องเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนศาสนาหรือกิจการของศาสนาที่ให้ประโยชน์หรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นการทั่วไป มิใช่การส่งเสริมและสนับสนุนศาสนิกชนในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามความเชื่อของตน เมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกค่าใช้จ่ายให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อไปประกอบพิธีฮัจญ์อันเป็นการประกอบพิธีกรรมเฉพาะตัวสำหรับผู้นับถือศาสนาอิสลาม จึงไม่ถือว่าเป็นการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเป็นการส่งเสริมศาสนาหรือทำนุบำรุงศาสนาอันเป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด ส่วนกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกค่าใช้จ่ายให้แก่ประชาชนเพื่อไปสักการะสังเวชนียสถานหรือประกอบพิธีการอื่นในลักษณะเดียวกันก็ย่อมไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเช่นกัน

๔.๒ คำว่า “สุนัต” นั้น ศูนย์ข้อมูลกลางของกระทรวงวัฒนธรรมได้เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ว่า การเข้าสุนัตเป็นพิธีกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของมุสลิมที่ควรปฏิบัติ ตามหลักการของศาสนาอิสลาม การเข้าสุนัตคือการขลิบปลายหนังหุ้มส่วนปลายอวัยวะเพศชาย หรือเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “มาโชะยวี่” ภาษาอาหรับเรียกว่า “คีตาน” ซึ่งจะกระทำกับเด็กชายที่มีอายุระหว่าง ๑๒-๑๖ ปี ส่วนเด็กผู้หญิงตั้งแต่เริ่มคลอດไปจนถึงอายุ ๒ ขวบ การทำสุนัตเป็นการปฏิบัติตามศาสนวินัยต่างๆ ของอิสลาม พิธีเข้าสุนัตถือเป็นส่วนหนึ่งของความดีตามบทบัญญัติอิสลามที่ “อัลลอฮ์” ทรงบัญญัติแก่บ่าวของพระองค์ และทำให้ความดีทั้งภายนอกและภายในมีความสมบูรณ์ เนื่องจากการชำระความสกปรกสร้างความสะอาด การเข้าสุนัต เป็นพิธีกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งของคนมุสลิม ถือกันว่าคนมุสลิมที่แท้จริงต้องเข้าสุนัต ถ้าไม่เข้าถือถือว่าเป็นมุสลิมที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้น การเข้าสุนัตจึงมีลักษณะเป็นหลักปฏิบัติที่ผู้นับถือศาสนาอิสลามจะต้องปฏิบัติตามหลักศาสนาตามความเชื่อของตนที่มีลักษณะเป็นเรื่องเฉพาะตัวของผู้นั้นที่จะต้องปฏิบัติ อันมีลักษณะเดียวกันกับการประกอบพิธีฮัจญ์ อย่างไรก็ตาม หากในท้องถิ่นที่ประชาชนนับถือศาสนาอิสลามและได้ปฏิบัติในการจัดให้มีการเข้าสุนัตหมู่โดยประพุดกันสืบมา อันเป็นการปฏิบัติตามแนวทางที่ดิงามตามหลักศาสนาที่ตนนับถือและทำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ท้องถิ่นนั้นแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลก็สามารถที่จะส่งเสริมในเรื่องดังกล่าวได้ แต่จะต้องตั้งงบประมาณและใช้จ่ายงบประมาณสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ประโยชน์ หรืออำนวยความสะดวกเป็นการทั่วไปในการจัดงาน เช่น การอำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่จัดงาน การเผยแพร่ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักปฏิบัติที่ถูกต้องตามหลักศาสนา หรือให้ความรู้ในการดำเนินการประกอบพิธีการเข้าสุนัตอย่างปลอดภัย โดยจะต้องไม่ก้าวล่วงไปออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพิธีการให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดที่เป็นเรื่องเฉพาะตัวของบุคคลที่จะต้องกระทำและจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการนั้นด้วยตนเองตามความพร้อมและความเชื่อถือของตน โดยจากการตรวจสอบโครงการเข้าสุนัตหมู่ ประจำปี ๒๕๕๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแว้ง ปรากฏว่ามีค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่บุคคลที่มาประกอบกิจกรรมสุนัต เช่น ค่าใช้จ่ายสำหรับเป็นค่าตอบแทนผู้กระทำพิธีขลิบปลายหนังหุ้มส่วนปลายอวัยวะเพศชายให้แก่ผู้ทำสุนัต ค่าของที่ระลีก ค่าใช้จ่ายเหล่านี้มีลักษณะเป็นค่าใช้จ่ายอันเป็นเรื่องเฉพาะตัวที่บุคคลนั้นจะต้องออกค่าใช้จ่าย

ด้วยตนเอง ในลักษณะเดียวกันกับการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ดังกล่าวข้างต้น

๔.๓ แต่เนื่องจากกรณีดังกล่าวยังไม่เคยมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนมาก่อน และเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญ เพื่อให้การพิจารณาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินการโครงการเข้าสู่พื้นที่หมู่บ้าน เป็นไปด้วยความรอบคอบถูกต้องตามกฎหมาย และเป็นแนวทางปฏิบัติแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป จึงเห็นควรขอให้คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องในเรื่องนี้อีกชั้นหนึ่ง ทั้งนี้ นายจรินทร์ จักกะพาก รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ให้ความเห็นชอบให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย ช่วยพิจารณาให้ความเห็น

ฝ่ายเลขานุการชี้แจงว่า

๑. กระทรวงมหาดไทยได้เคยหารือเรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดในกรณีสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินชี้มูลความผิด ต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ให้ความเห็นไว้ตามเรื่องเสร็จที่ ๔๑๑/๒๕๕๓ ว่า เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจพบว่ามีเงินขาดบัญชีในหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ทุจริต หน่วยงานของรัฐที่เสียหายจะต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๙ ซึ่งได้กำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล และรัฐวิสาหกิจ เร่งรัดการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และวินัยแก่เจ้าหน้าที่ที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบชี้มูลความผิด โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงอีกเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจากการขาดอายุความและกรณีอื่นๆ เว้นแต่ความรับผิดชอบจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ ที่ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ขั้นตอนการพิจารณาว่า เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดจะต้องรับผิดชอบหรือไม่ ถ้าต้องรับผิดชอบจะรับผิดชอบอย่างไร โดยอาศัยพยานหลักฐานการตรวจสอบและชี้มูลความผิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น เทศบาลตำบลปากตะโกจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป”

๒. คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เรื่อง ข้อหารือการจัดทำโครงการส่งเสริมพิธีละศีลอดในเดือนรอมฎอน ในการประชุมครั้งที่ ๕๗/๒๕๕๔ วันจันทร์ที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๔ ว่าตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เรื่อง การใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการประกอบพิธีฮัจญ์ เรื่องเสร็จที่ ๒๙๕/๒๕๕๓ ที่มีความเห็นว่า ตามมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรม ตามความเชื่อถือของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น บุคคลจึงมีสิทธิที่จะใช้เสรีภาพในการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตนด้วยค่าใช้จ่ายของตนเอง การที่หน่วยงานของรัฐจะให้การสนับสนุนการปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อของบุคคลใดบุคคลหนึ่งย่อมทำให้เกิดการกระทบกระเทือนสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นซึ่งนับถือศาสนาอื่นหรือไม่ได้นับถือศาสนาได้ นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะเห็นว่า มาตรา ๒๘๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับมาตรา ๑๖(๑๑)และมาตรา ๑๗(๑๘) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่หลักในการดูแล

และจัดทำบริการสาธารณะในด้านต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และแม้จะมีกฎหมายบางฉบับ เช่น มาตรา ๖๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น และ (๑๑) แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๕๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ บัญญัติให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมศาสนาหรือทำนุบำรุงศาสนา แต่การส่งเสริมและสนับสนุนนั้นต้องเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนศาสนาหรือกิจการของศาสนาที่ให้ประโยชน์หรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นการทั่วไป มิใช่การส่งเสริมและสนับสนุนศาสนิกชนในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามความเชื่อของตน ดังนั้น จากความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาข้างต้นจะเห็นได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด จะส่งเสริมศาสนาหรือทำนุบำรุงศาสนาในกิจกรรมใดได้จะต้องพิจารณาถึงข้อเท็จจริงเป็นรายกรณีไป โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น นำความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ มาสรุปและตอบข้อหารือเรื่องพิธีละศีลอด ซึ่งมีข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทั้ง ๒ กรณีนั้นแตกต่างกัน การสรุปความเห็นที่ไม่สามารถดำเนินการได้ โดยมิได้คำนึงถึงความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่วางหลักไว้ว่า การส่งเสริมและสนับสนุนศาสนาหรือทำนุบำรุงศาสนานั้นต้องเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนศาสนาหรือกิจการของศาสนาที่ให้ประโยชน์หรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นการทั่วไป มิใช่การส่งเสริมและสนับสนุนศาสนิกชนในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาตามความเชื่อของตน

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยได้รับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผู้แทนจังหวัดนราธิวาสแล้ว มีความเห็นว่าเมื่อสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนราธิวาสได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินตามโครงการเข้าสู่ตมู ประจำปี ๒๕๕๕ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๗๐,๘๐๐ บาท ว่า กรณีนี้ไม่ถือว่าเป็นการจัดทำบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเป็นการส่งเสริมศาสนาหรือทำนุบำรุงศาสนา อันเป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๖๗(๘) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่อย่างไรก็ดี ให้เรียกเงินที่เบิกจ่ายโดยไม่ถูกต้องนำส่งคืนองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเงิน ๗๐,๘๐๐ บาท และส่งสำเนาหลักฐานการนำส่งให้ตรวจสอบด้วย เห็นว่าหากองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งไม่เห็นด้วยกับข้อทักท้วงเกี่ยวกับโครงการเข้าสู่ตมู ประจำปี ๒๕๕๕ ของสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนราธิวาสดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้งขอทบทวนข้อทักท้วงของสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดนราธิวาส ได้กระทำได้เพราะเหตุผลใด โดยมีกฎหมายใดให้อำนาจ และถือว่าโครงการนี้เป็น การดูแลและจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไร โดยที่ไม่ถือว่าเป็นการเฉพาะตัว สำหรับผู้นับถือศาสนาอิสลาม

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องอื่น ๆ
- ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ น.

(นายยงยุทธ ชื่นประเสริฐ)

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการฯ

ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายคณิต คงช่วย)

กรรมการและเลขานุการฯ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

เลขเสร็จ ๔๑๑/๒๕๔๓

เรื่อง

บันทึก

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
ในกรณีสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินชี้มูลความผิด

เนื้อหา

กระทรวงมหาดไทย มีหนังสือที่ มท ๐๓๑๓.๖/๒๔๘๕ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อหรือการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า สุขาภิบาลปากตะโก (ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลปากตะโก) อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร ได้รับรายงานการตรวจสอบบัญชีจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๓ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าเงินงบประมาณประจำปี ๒๕๔๐ เพียงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑ เงินขาดบัญชีไป ๒,๐๑๗,๘๑๓.๗๙ บาท โดยมี นางมาลี สุดภักดี ตำแหน่งเสมียนตราอำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร ปฏิบัติหน้าที่สมทบบัญชีสุขาภิบาลปากตะโกเป็นผู้ต้องรับผิด เทศบาลตำบลปากตะโกได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นทำการสอบสวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยให้เจ้าหน้าที่จำนวน ๓ ราย คือ ๑. นายสามารถ กมลานนท์ ตำแหน่งประธานกรรมการสุขาภิบาลปฏิบัติหน้าที่ระหว่างวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๓๙ ถึงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ รับผิดชอบเป็นจำนวนเงิน ๓๙๑,๔๓๕.๗๙ บาท ๒. นายกิตติ แสงประดิษฐ์ ตำแหน่งประธานกรรมการสุขาภิบาล ปฏิบัติหน้าที่ระหว่างวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑ รับผิดชอบเป็นจำนวนเงิน ๓๐๘,๙๕๕.๗๙ บาท ๓. นางมาลี สุดภักดี ตำแหน่งสมทบบัญชีสุขาภิบาลปากตะโก ปฏิบัติหน้าที่ระหว่างวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๓๗ ถึงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๑ รับผิดชอบเป็นจำนวนเงิน ๑,๓๑๗,๔๒๒.๔๖ บาท และส่งสำนวนเรื่องดังกล่าวมาให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบตามข้อ ๑๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

กระทรวงการคลังพิจารณาเห็นว่า กรณีดังกล่าวเป็นเรื่องเงินของเทศบาลตำบลปากตะโกขาดบัญชีซึ่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ที่ ๑๓ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ชี้มูลความผิดแล้ว เทศบาลตำบลปากตะโกจะต้องถือปฏิบัติตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๖/ว ๖๙ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๙ เรื่อง การดำเนินการเร่งรัดติดตาม กรณีเงินของกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล และรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เสียหายเร่งรัดการดำเนินการทางแพ่งให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงอีกเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ทางราชการ และได้ส่งเรื่องให้เทศบาลตำบลปากตะโกดำเนินการเรียกให้เจ้าหน้าที่ที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ชี้มูลความผิดใช้เงินคืนแก่ทางราชการ หากเจ้าหน้าที่ดังกล่าวปฏิเสธ หรือประวิงเวลา ก็ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการฟ้องคดีต่อไปภายในอายุความ

กระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติราชการของราชการส่วนท้องถิ่น มีความเห็นแตกต่างไปจากกระทรวงการคลัง โดยเห็นว่าการชี้มูลความผิดโดยหน่วยงานตรวจสอบภายนอกนั้น ต้องปฏิบัติตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๖/ว ๖๙ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๙ เพื่อให้มีการเร่งรัดการดำเนินการทางแพ่ง ทางอาญา และทางวินัย แก่ผู้กระทำความผิดภายในกำหนดอายุความ แต่ในส่วนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐที่เสียหายจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้น ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของรัฐ ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่จะต้องรับผิดในทางละเมิดเป็นการเฉพาะตัวเมื่อกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น

และถ้าจะต้องรับผิดชอบคนมีให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับกระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือว่าการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเทศบาลตำบลปากตะโก เป็นการถูกต้องแล้วหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมของ ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง และเทศบาลตำบลปากตะโก) แล้วเห็นว่า เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจพบว่ามีเงินขาดบัญชีในหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ทุจริต หน่วยงานของรัฐที่เสียหายจะต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๙(๑) ซึ่งได้กำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม เทศบาล สุขาภิบาล และรัฐวิสาหกิจ เร่งรัดการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่งและวินัยแก่เจ้าหน้าที่ที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบข้อมูลความผิด โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงอีกเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจากการขาดอายุความและกรณีอื่น ๆ เว้นแต่ความรับผิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ ที่ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ขั้นตอนการพิจารณาว่า เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดจะต้องรับผิดชอบหรือไม่ ถ้าต้องรับผิดชอบอย่างไร และนอกจากนี้ยังได้กำหนดหลักเกณฑ์การเร่งรัดการดำเนินคดีกับผู้กระทำละเมิดมิให้เกิดความเสียหายเนื่องจากขาดอายุความไว้แล้ว

จากข้อเท็จจริงตามที่หารือ เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑๓ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ตรวจสอบบัญชีสุขาภิบาลปากตะโก (ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลปากตะโก) และรายงานผลการตรวจสอบและข้อมูลความผิดว่า เงินงบประมาณประจำปี ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ขาดบัญชีจำนวน ๒,๐๑๗,๘๑๓.๗๙ บาท โดยมีมูลว่านางมาลี สุดภักดี เสมียนตราอำเภอทุ่งตะโก ปฏิบัติหน้าที่สมุหบัญชีสุขาภิบาลปากตะโก กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ราชการเทศบาลตำบลปากตะโกจะต้องรับผิดชอบการแจ้งความดำเนินคดีอาญา และดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการดังกล่าวโดยทันทีตามมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๙ โดยอาศัยพยานหลักฐานการตรวจสอบและข้อมูลความผิดของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น เทศบาลตำบลปากตะโกจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป

สำหรับกระทรวงการคลังเมื่อได้รับรายงานการดำเนินการดังกล่าวแล้ว กระทรวงการคลังมีหน้าที่ตรวจสอบว่าการพิจารณาของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิด ทางละเมิดของเทศบาลตำบลปากตะโก เกี่ยวกับความรับผิดของเจ้าหน้าที่ที่กระทำละเมิดแก่เทศบาลตำบลปากตะโกนั้น ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ แล้วแจ้งเทศบาลตำบลปากตะโกในฐานะผู้เสียหายพิจารณาดำเนินการต่อไป

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๔๓

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ (ส.๓) ๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การขออนุมัติทำกิจการนอกเขต

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด่วนที่สุด ที่ สฎ ๐๐๓๒.๔/๑๑๗๓๘ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๘.๔/๒๐๓๖ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับการทำกิจการนอกเขตของเทศบาล กรณีที่เทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จะนำที่ดินที่จัดซื้อไว้ตามเอกสารสิทธิ น.ส.๓ ก. เลขที่ ๗๗๗ น.ส.๓ ก. เลขที่ ๗๗๘ และ น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๓๒๐ รวมพื้นที่ ๓๐ ไร่ ๑ งาน ๑๕ ตารางวา ตั้งอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๖ ตำบลมะลวน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะ มาใช้ดำเนินการกิจกรรมตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเกษตรแบบผสมผสาน นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแจ้งผลการพิจารณาในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๗ ทวิ ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการทำกิจการนอกเขตเทศบาลไว้ว่า เทศบาลอาจทำกิจการนอกเขต เมื่อ (๑) การนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในเขตของตน (๒) ได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล สภาจังหวัด หรือสภาตำบลแห่งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และ (๓) ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด อนุมัติให้เทศบาลทำกิจการนอกเขต ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๙๖๑/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๔ ซึ่งกรณีเกี่ยวกับการทำกิจการนอกเขตของเทศบาลนี้ ศาลปกครองสูงสุดได้เคยให้ความเห็นไว้ตามคำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ.๓๒๕/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๕๖/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ กรณีที่เทศบาลเมืองเชียงรายได้ดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอย ในพื้นที่หมู่ที่ ๑๐ บ้านดงป่าเหมี้ยง ตำบลห้วยสัก อำเภอเมืองเชียงราย สรุปได้ว่า โดยที่มาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้กำหนดเป็นเงื่อนไขให้เทศบาลดำเนินการนอกเขตเทศบาลไว้ เว้นแต่กิจการนั้นจะเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในเขตของเทศบาล เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล สภาจังหวัด หรือสภาตำบลแห่งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี และได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้รับมอบอำนาจในการอนุมัติให้เทศบาลทำกิจการนอกเขตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๙๖๑/๒๕๓๔

/ ลงวันที่ ...

ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๔ แล้วจึงดำเนินการนั้น ๆ ได้ เมื่อเทศบาลเมืองเชียงรายมีความประสงค์ที่จะดำเนินการจัดการจัดทำบ่อทิ้งและกำจัดขยะมูลฝอย ในท้องที่บ้านดงป่าเหมี้ยง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลห้วยสัก อำเภอเมืองเชียงราย อันเป็นพื้นที่นอกเขตเทศบาลเมืองเชียงราย จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว เมื่อเทศบาลเมืองเชียงรายมีหน้าที่และความจำเป็นต้องทำการกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งไม่สามารถดำเนินการได้ในเขตเทศบาล เพราะมีปริมาณขยะมูลฝอยต่อวันประมาณ ๗๐ ตันถึง ๘๐ ตัน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น มีประชากรอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลหนาแน่น รวมทั้งนักท่องเที่ยวอีกเป็นจำนวนมาก ประกอบกับเทศบาลมีพื้นที่ไม่เหมาะสมเพียงพอและราคาสูง จึงถือได้ว่าเป็นกรณีมีความจำเป็นต้องทำ และเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องเนื่องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ภายในเขตของเทศบาลตามนัย มาตรา ๕๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยต้องได้รับความยินยอมจากสภาตำบลห้วยสักซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการกิจการของสภาตำบล ซึ่งหมายรวมถึงการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรภายในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของตน ซึ่งการแสดงคามยินยอมดังกล่าวจะต้องกระทำในรูปของมติที่ประชุมของสภาตำบลห้วยสัก

ดังนั้น เทศบาลเมืองท่าข้ามจึงมีอำนาจและหน้าที่โดยอาจจัดทำกิจการในการบำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎรในเขตพื้นที่ของตน ตามมาตรา ๕๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองในการส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ รวมทั้งการจัดการการบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๑๖ (๖) และ (๒๔) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งอาจทำกิจการนอกเขตของตนได้ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ กล่าวคือ การนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ภายในเขตของตน ซึ่งคำว่า “จำเป็น” นี้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายว่า ต้องเป็นอย่างนั้น, ต้องทำ, ขาดไม่ได้ ซึ่งการใดจำเป็นต้องทำนั้นจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงในเรื่องที่จะดำเนินการนั้นๆ ว่ามีข้อเท็จจริงที่ฟังได้ว่า มีเหตุจำเป็นที่จะต้องทำกิจการนอกเขตหรือไม่ อย่างไร ดังแนวทางที่ศาลปกครองสูงสุดได้เคยพิจารณาถึงความจำเป็นในการทำกิจการนอกเขตของเทศบาลเมืองเชียงรียดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเมื่อได้พิจารณาข้อเท็จจริงที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีหารือมาแล้วปรากฏว่า เทศบาลเมืองท่าข้ามประสงค์จะทำกิจการนอกเขตเพื่อดำเนินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเกษตรแบบผสมผสานในที่ดินที่จัดซื้อไว้ซึ่งอยู่ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมะลวน ซึ่งเดิมมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะ แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ จึงประสงค์จะใช้ดำเนินการตามโครงการนี้แทน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการดำเนินการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีการเรียนรู้ในด้านการเกษตร ประมง เลี้ยงสัตว์ การปลูกพืช เพื่อลดความเสี่ยงจากภาวะธรรมชาติและตลาดที่แปรปรวน และสามารถเลือกกิจกรรมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนประกอบอาชีพตามหลักวิชาการทั้งด้านการผลิตและการจำหน่าย โดยยึดหลักการปรับปรุงคุณภาพผลผลิต ต้นทุนการผลิตต่อหน่วย และใช้พื้นที่ให้เกิดสมดุลต่อสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการ

/ ดังกล่าว ...

ดังกล่าวมีลักษณะเป็นการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ของเทศบาลเมืองท่าข้ามในการบำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร ตามมาตรา ๕๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และเป็นการส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ รวมทั้งการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย ตามมาตรา ๑๖ (๖) และ (๒๔) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เมื่อเทศบาลเมืองท่าข้ามจะไปดำเนินการดังกล่าวนอกเขตพื้นที่ของตน ก็ต้องมีเหตุจำเป็นที่จะต้องดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ดังกล่าวจึงจะสามารถดำเนินการนอกเขตได้ ซึ่งต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่เป็นรูปธรรมอันเกี่ยวกับสภาพของเทศบาลเมืองท่าข้ามว่ามีเหตุจำเป็นใดที่จะต้องทำกิจการดังกล่าวนอกเขต เช่น เหตุใดเทศบาลเมืองท่าข้ามจึงไม่ดำเนินการดังกล่าวในพื้นที่ของตน โดยอาจพิจารณาถึงสภาพของพื้นที่ของเทศบาลเมืองท่าข้ามว่ามีสภาพพื้นที่อย่างไร ใช้ประโยชน์ในการดำเนินกิจการดังกล่าวได้หรือไม่ หรือพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองท่าข้ามไม่เพียงพอที่จะใช้ประโยชน์ในการดำเนินกิจการดังกล่าวหรือไม่ ประการใด ราษฎรในพื้นที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเกษตรกรรมหรือไม่ อย่างไร เพียงใด การประกอบอาชีพของราษฎรในพื้นที่อันเกี่ยวกับการเกษตรกรรมดังกล่าวมีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไร มีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหาลักษณะดังกล่าวโดยดำเนินการตามโครงการนี้หรือไม่ และหากไม่ดำเนินการแล้วจะเกิดความเสียหายอย่างไร เพียงใด ราษฎรในเขตเทศบาลเมืองท่าข้ามโดยส่วนรวมได้รับประโยชน์อย่างไร คุ่มค่าต่อภารกิจและงบประมาณหรือไม่ ซึ่งยังไม่ปรากฏว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ตรวจสอบในประเด็นเหล่านี้ให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมเสียก่อน จึงเห็นควรแนะนำจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง และได้ข้อเท็จจริงที่เป็นรูปธรรมว่ามีเหตุจำเป็นใดหรือไม่ที่เทศบาลเมืองท่าข้ามจะต้องดำเนินการดังกล่าวนอกเขต แล้วนำมาใช้ประกอบการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อไป ทั้งนี้ จังหวัดสุราษฎร์ธานีสามารถนำแนวทางวิธีพิจารณาที่ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจสอบและพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการทำกิจการนอกเขตไว้ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ.๓๒๕/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๕๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ มาใช้ศึกษาและเทียบเคียงในการพิจารณาในเรื่องนี้ได้

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอความเห็นดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา และกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๗ ทวิ กำหนดให้เทศบาลอาจทำกิจการนอกเขต เมื่อ (๑) การนั้นจำเป็นต้องทำ และเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่อยู่ภายในเขตของตน (๒) ได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล สภาจังหวัด หรือสภาตำบลแห่งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง (๓) ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังนั้น กิจการที่จะทำนอกเขตได้จึงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งต้องพิจารณาว่ากิจการนั้นมีความจำเป็นต้องทำ และเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ อย่างไร เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า โครงการเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเกษตรแบบผสมผสานมีความจำเป็นอย่างไรต้องทำนอกเขตพื้นที่ และเกี่ยวเนื่องกับกิจการที่ดำเนินการในเขตพื้นที่ของเทศบาลเมืองท่าข้ามอย่างไร เห็นว่าข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอชัดเจนที่จะพิจารณาตัดสินใจได้ ประกอบกับ

/ กรณี ...

- ๔ -

กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นการเปลี่ยนวัตถุประสงค์ของโครงการจากการซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะ มาจัดทำกิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเกษตรแบบผสมผสาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาของเทศบาลเมืองท่าข้าม โดยจะต้องถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๙๖๑/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๔ จังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงควรแสวงหาข้อเท็จจริงให้ชัดเจนเพียงพอและพิจารณาประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ก่อนตัดสินใจในเรื่องนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ คชาภัย)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

17๓๔๕๗

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔-๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักกฎหมาย สป. ส่วนพัฒนากฎหมาย โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๒๘๔๔, ๕๐๕๕๕

ที่ มท ๐๒๐๘.๔/๒๐๙๖

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ทหารเรือเกี่ยวกับการทำกิจการนอกเขต

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

งานเลขานุการกองกลาง สป.	
วันที่ - 6 ต.ค. 2557	๕
เลขรับ 13008	
เวลา.....	
รอง มท.อ.	
วันที่ ๖ ต.ค.	
เลขรับ 1300๕	
สภา.....	๗๓๐

๑. ต้นเรื่อง

สท. เสนอเรื่องให้ ปมท. พิจารณาการตอบข้อหารือของ จ.สุราษฎร์ธานี เกี่ยวกับการทำกิจการนอกเขตของ ทม. ท่าข้าม อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี ตาม ม. ๕๗ ทวิ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ จ.สุราษฎร์ธานี ทหารเรือ สท. ว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ทม.ท่าข้าม ได้จัดซื้อที่ดิน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๗๗๗ น.ส.๓ ก. เลขที่ ๗๗๘ และ น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๓๒๐ รวมเนื้อที่ ๓๐ ไร่ ๑ งาน ๑๕ ตารางวา ตั้งอยู่ในพื้นที่ ม. ๖ ต.มะลวน อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี เพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะ แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ ทม.ท่าข้าม จึงประสงค์จะใช้ที่ดินแปลงดังกล่าวจัดทำกิจกรรมตามโครงการเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเกษตรแบบผสมผสาน ซึ่ง สภา ทม.ท่าข้าม ได้มีมติในการประชุม สมัยสามัญ สมัยที่ ๑ ประจำปี ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ ก.พ. ๒๕๕๗ และสภา อบต.มะลวน ได้มีมติในการประชุมสมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๔ มี.ย. ๒๕๕๗ ให้ ทม.ท่าข้ามจัดทำกิจกรรมในเขตพื้นที่ อบต.มะลวน ได้ ซึ่ง จ.สุราษฎร์ธานี เห็นว่าการดำเนินกิจกรรมโครงการเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเกษตรแบบผสมผสาน เป็นการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์เดิมและเป็นการดำเนินกิจกรรมในลักษณะที่ประชาชนในเขต ทม.ท่าข้าม อาจไม่ได้รับประโยชน์โดยตรง เนื่องจากตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล โดยที่การทำกิจการนอกเขตจะต้องเป็นภารกิจที่จำเป็นต้องทำและลักษณะการดำเนินกิจกรรมตามโครงการจะต้องเกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ในเขตพื้นที่ ทม.ท่าข้าม และประชาชนในเขต ทม.ท่าข้าม ทั้ง ๒๓ ชุมชน ได้รับประโยชน์โดยตรงจากโครงการดังกล่าว ตาม ม. ๕๗ ทวิ (๑) แห่ง พ.ร.บ.เทศบาลฯ การขออนุมัติดำเนินการกิจการนอกเขต ทม.ท่าข้าม ตามโครงการดังกล่าวไม่อาจพิจารณาได้ว่าเป็นกิจการที่สามารถดำเนินการในลักษณะการทำกิจการนอกเขต

๒.๒ สท. เห็นว่า เทศบาลอาจทำกิจการนอกเขตได้โดยถือปฏิบัติตาม ม. ๕๗ ทวิ (๑) แห่ง พ.ร.บ.เทศบาลฯ คือ การนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของตน เมื่อ ทม.ท่าข้าม จะไปดำเนินการดังกล่าวนอกเขตพื้นที่ของตน ก็ต้องมีเหตุจำเป็นที่จะต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จึงจะสามารถทำกิจการนอกเขตได้ โดยต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่เป็นรูปธรรมอันเกี่ยวกับสภาพของ ทม.ท่าข้าม ว่ามีเหตุจำเป็นใดที่จะต้องทำกิจการนอกเขตหรือไม่ ซึ่งยังไม่ปรากฏว่า จ.สุราษฎร์ธานี ได้ตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อมูลดังกล่าวที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมเสียก่อน เห็นควรแนะนำ จ.สุราษฎร์ธานี ตรวจสอบข้อเท็จจริงให้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง และได้ข้อเท็จจริงที่เป็นรูปธรรมว่ามีเหตุจำเป็นใดหรือไม่ที่ ทม.ท่าข้าม จะต้องจัดทำโครงการตามข้อ ๒.๑ นอกเขตแล้วนำมาใช้ประกอบการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อไป ทั้งนี้ จ.สุราษฎร์ธานี สามารถนำแนวทางวิธีพิจารณาที่ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจสอบและพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการทำกิจการนอกเขตไว้ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ.๓๒๕/๒๕๕๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๕๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒ พ.ย. ๒๕๕๐ มาใช้ศึกษาและเทียบเคียงในการพิจารณาในเรื่องนี้ได้

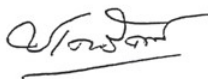
๓. ข้อพิจารณา

สท.สพ. พิจารณาแล้วเห็นว่า พ.ร.บ.เทศบาลฯ ม. ๕๗ ทวิ กำหนดให้ เทศบาลอาจทำกิจการนอกเขต เมื่อ (๑) การนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขต

อยู่ภายในเขตของตน (๒) ได้รับความยินยอมจาก สภามหาวิทยาลัย คกก.สุขภาพ สภามหาวิทยาลัย หรือสภาตำบล
แห่งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง (๓) ได้รับอนุมัติจาก รพ.มท. ดังนั้น กิจกรรมที่จะทำนอกเขตได้จึงต้องเป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งต้องพิจารณาว่ากิจกรรมนั้นมีความจำเป็นต้องทำ และเป็นการที่เกี่ยวข้องกับ
กิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ อย่างไร เมื่อข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าโครงการเศรษฐกิจพอเพียง
ต้นแบบเกษตรแบบผสมผสานมีความจำเป็นอย่างไรต้องทำนอกเขตพื้นที่ และเกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินการ
ในเขตพื้นที่ของ ทม.ท่าข้าม อย่างไร เห็นว่าข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอชัดเจนที่จะพิจารณาตัดสินใจได้ ประกอบกับ
กรณีดังกล่าวถือว่าการเปลี่ยนวัตถุประสงค์ของโครงการจากการซื้อที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่กำจัดขยะ มาจัดทำ
กิจกรรมเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบเกษตรแบบผสมผสาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาของ ทม.ท่าข้าม โดยจะต้อง
ถือปฏิบัติตาม ระเบียบ มท. ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘
เนื่องจาก พว.สุราษฎร์ธานี เป็นผู้มียานาจอรรถาภิบาล ตามคำสั่ง มท. ที่ ๙๖๑/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๓๐ ธ.ค. ๒๕๓๔
เห็นควรแนะนำให้ จ.สุราษฎร์ธานี แสวงหาข้อเท็จจริงให้ชัดเจนเพียงพอและพิจารณาประกอบกับระเบียบ มท.
ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ ก่อนตัดสินใจในเรื่องนี้

๔. ข้อเสนอ

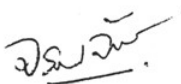
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบ สกม.สป. จะได้แจ้ง สก. ดำเนินการในส่วนที่
เกี่ยวข้องต่อไป

(นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์)

ผู้รักษาการสำนักกฎหมาย สป.

เห็นชอบ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๙ ธ.ค. ๕๗.

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๐๙๕๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง หารือเกี่ยวกับการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

อ้างอิง ๑. หนังสือจังหวัดปทุมธานี ที่ ปท ๐๐๒๓.๔/๑๙๐๕๔ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

๒. หนังสือจังหวัดปทุมธานี ที่ ปท ๐๐๒๓.๔/๓๒๗ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดปทุมธานีได้ขอหารือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย กรณีที่มีการร้องเรียนกล่าวหาว่าการพิจารณาเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ของเทศบาลตำบลธัญบุรี กระทำโดยไม่ถูกต้องตามวิธีการตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้หลายประการ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๙ วรรคสอง กำหนดว่า ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าควรให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้ใดให้ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย เมื่อศาลฎีกาได้รับคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้นั้นจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้ จนกว่าศาลฎีกาจะมีคำสั่งยกคำร้อง ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งใดหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้ใดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาในเขตเลือกตั้งนั้นสิ้นสุดลง และวรรคสาม กำหนดว่า ในกรณีที่บุคคลตามวรรคสองปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ได้ มิให้นำบุคคลดังกล่าวเข้าในจำนวนรวมของสมาชิกเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี และวรรคสี่ได้กำหนดให้นำความในวรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นด้วยโดยอนุโลม โดยการยื่นคำร้องต่อศาลตามวรรคสองให้ยื่นต่อศาลอุทธรณ์และให้คำสั่งของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๗ ได้กำหนดว่า การประชุมสภาเทศบาลต้องมีสมาชิกสภาเทศบาลมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม ดังนั้น เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ได้รับคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ขอให้สั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลธัญบุรี จำนวน ๖ คน ประกอบด้วย นางสาววิมลทิศา หลินวรรัตน์ ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานสภาเทศบาลตำบลธัญบุรีด้วย นายธีรวัฒน์ เหมมะรา ซึ่งดำรงตำแหน่งรองประธานสภาเทศบาลตำบลธัญบุรีด้วย นางสาวสิริกัญญา เสาะแสง ซึ่งดำรงตำแหน่งเลขานุการสภาเทศบาลตำบลธัญบุรีด้วย และนายวิศาล แก่นสาร นายภูมิรินทร์ จิระวุฒิกุล นายพงษ์สิทธิ์ ศรีปทุมทอง สมาชิกสภาเทศบาลตำบลธัญบุรี แล้ว สมาชิกสภาเทศบาลตำบลธัญบุรีดังกล่าวจึงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๙ วรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่

/แต่ ...

แต่ตามวรรคสองได้กำหนดไว้ด้วยว่า มิให้นับบุคคลที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ดังกล่าวเข้าในจำนวนรวมของสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่าที่มีอยู่ของสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาเทศบาลตำบลลัญญบุรีที่เหลืออยู่จึงยังคงดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนอันเกี่ยวกับกิจการของสภาเทศบาลตำบลลัญญบุรีตามที่กฎหมายกำหนดต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม สภาเทศบาลซึ่งมีสมาชิกสภาเทศบาลต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ เพราะเหตุที่ศาลอุทธรณ์ได้รับคำร้องของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ขอให้ศาลอุทธรณ์สั่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลใหม่หรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของสมาชิกสภาเทศบาล จะปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาลตามที่กฎหมายกำหนดได้เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลที่เหลืออยู่ในขณะนั้นด้วยว่าจะสามารถปฏิบัติหรือดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาลในเรื่องนั้นอย่างถูกต้องเหมาะสมได้หรือไม่ เพียงใด ดังนั้น เมื่อสภาเทศบาลตำบลลัญญบุรีมีสมาชิกสภาเทศบาลที่ยังคงปฏิบัติหน้าที่ได้อยู่จำนวน ๖ คน สมาชิกสภาเทศบาลตำบลลัญญบุรีดังกล่าวก็ยังคงปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาลตามที่กฎหมายกำหนดไว้ต่อไปได้

สำหรับกรณีการเรียกประชุมสภาเทศบาลนั้น มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า โดยปกติให้ประธานสภาเทศบาลเป็นผู้เรียกประชุมสภาเทศบาลตามสมัยประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม และวรรคสอง กำหนดว่า ในกรณีที่ยังไม่มีประธานสภาเทศบาล หรือประธานสภาเทศบาลไม่เรียกตามกฎหมาย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม และมาตรา ๒๖ กำหนดว่า นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งเทศบาล ประธานสภาเทศบาล หรือนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาลมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่งอาจทำคำร้องยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดขอให้เปิดประชุมวิสามัญให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ถ้าเห็นสมควรก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมวิสามัญได้ และสมัยประชุมวิสามัญให้มีกำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๙๗/๒๕๔๙ สรุปได้ว่า มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ที่กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมวิสามัญได้นั้น คำว่า “เรียกประชุม” ในกรณีนี้มีความหมายว่า เป็นการแจ้งกำหนดวันเริ่มสมัยประชุมเพื่อให้สมาชิกสภาเทศบาลมาประชุมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ สำหรับการนัดหมายให้มีการประชุมในวันและเวลาใด ซึ่งกฎหมายใช้ถ้อยคำเดียวกันว่าเรียกประชุมนั้นย่อมเป็นอำนาจของประธานสภาเทศบาลตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะมีอำนาจเรียกประชุมในลักษณะนัดหมายให้มีการประชุมจริงมีได้เพียง ๒ กรณี คือ กรณีที่ยังไม่มีประธานสภาเทศบาล กรณีหนึ่ง และประธานสภาเทศบาลไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย อีกกรณีหนึ่ง ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ การที่นายอำเภอวังสะพุงซึ่งได้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ได้เรียกประชุมสภาเทศบาลตำบลวังสะพุงโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๖ ดังกล่าว จึงเป็นเพียงการแจ้งกำหนดวันเริ่มสมัยประชุมเท่านั้น นายอำเภอวังสะพุงไม่มีอำนาจเรียกประชุมในลักษณะการกำหนดวันนัดประชุมเองโดยที่ไม่ปรากฏว่าประธานสภาเทศบาลตำบลวังสะพุงละเลยมิได้เรียกประชุมดังเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕ วรรคสองดังกล่าวได้ ดังนั้น กรณีที่จังหวัดปทุมธานีพิจารณาเห็นว่า เมื่อนายกเทศมนตรีตำบลลัญญบุรีทำคำร้องยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีขอเปิดประชุมสภาเทศบาลตำบลลัญญบุรี สมัยวิสามัญ เนื่องจากมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งเทศบาล ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีได้พิจารณาถึงความจำเป็นแล้วเห็นว่าควรอนุญาตตามที่เทศบาลตำบลลัญญบุรีร้องขอ ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีจึงเรียกประชุม รวมทั้งกำหนดวันประชุมสภาเทศบาล สามารถกระทำได้

/ตาม ...

ตามกฎหมาย นั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีสามารถเรียกประชุมวิสามัญให้แก่สภาเทศบาลตำบลธัญบุรีได้ ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ เมื่อเห็นว่าการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้แล้วเสร็จ เป็นเรื่องที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งเทศบาลตำบลธัญบุรีที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และนำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาใช้ปฏิบัติการในการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนและท้องถิ่นให้ทันต่อปีงบประมาณนั้น มิให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาลและหากประธานสภาเทศบาลตำบลธัญบุรีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ จึงมีได้นัดประชุมสภาเทศบาลตำบลธัญบุรีตามสมัยประชุมวิสามัญดังกล่าวตามกฎหมายแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีก็อาจใช้อำนาจตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ นัดประชุมในสมัยวิสามัญนั้นได้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นดังกล่าวของจังหวัดปทุมธานี

สำหรับการจัดสร้างเทศบัญญัติงบประมาณที่สภาเทศบาลให้ความเห็นชอบแล้ว

ไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณานั้น พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดว่า ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาเทศบาลได้มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างเทศบัญญัติใดในกรณีเทศบาลตำบล ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัติไปยังนายอำเภอเพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ในกรณีเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ให้ประธานสภาเทศบาลส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา และวรรคสองได้กำหนดว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาร่างเทศบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้เสร็จและส่งคืนประธานสภาเทศบาลภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัตินั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างเทศบัญญัตินั้น ดังนั้น กรณีที่สภาเทศบาลตำบลธัญบุรีได้มีมติเห็นชอบร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ แล้ว ประธานสภาเทศบาลตำบลธัญบุรีต้องส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังนายอำเภอธัญบุรีเพื่อส่งไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีพิจารณาต่อไป กรณีนี้ปรากฏว่า ประธานสภาเทศบาลตำบลธัญบุรีได้ส่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่สภาเทศบาลตำบลธัญบุรีเห็นชอบแล้วไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีพิจารณา โดยมีได้ส่งไปให้นายอำเภอธัญบุรีก่อน เมื่อพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ได้บัญญัติแนวทางปฏิบัติในการส่งร่างเทศบัญญัติที่สภาเทศบาลเห็นชอบแล้ว ในกรณีของเทศบาลตำบลให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัติไปยังนายอำเภอเพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ประธานสภาเทศบาลตำบลธัญบุรีจึงต้องส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปให้นายอำเภอธัญบุรีเสียก่อนเพื่อส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีพิจารณาต่อไป นายอำเภอธัญบุรีจะได้ทราบว่าเทศบาลตำบลธัญบุรีซึ่งตนมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลอยู่ได้ดำเนินการจัดทำร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายแล้ว จึงควรแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีและนายอำเภอธัญบุรีในฐานะที่มีอำนาจควบคุมดูแลเทศบาลตำบลธัญบุรีตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ชี้แจงแนะนำเทศบาลตำบลธัญบุรีให้ปฏิบัติในเรื่องนี้ให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดด้วย

๒. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๓ ได้กำหนดว่า ให้กระทรวงมหาดไทยวางระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาลไว้ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้วางระเบียบดังกล่าวไว้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องการเสนอญัตติไว้ กล่าวคือ ข้อ ๓๗

/กำหนด ...

กำหนดว่า ญัตติมี ๒ อย่าง คือ (๑) ญัตติเกี่ยวกับกิจการของสภาท้องถิ่น และ (๒) ญัตติร่างข้อบัญญัติ โดยข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดว่า ญัตติทั้งหลายต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นล่วงหน้า ก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าห้าวันและมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองอย่างน้อยสองคน แต่หากสภาท้องถิ่นนั้นมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเหลืออยู่น้อยกว่าแปดคนให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองหนึ่งคน เว้นแต่ตามกฎหมายหรือระเบียบนี้กำหนดวิธีการเสนอญัตติไว้เป็นอย่างอื่น วรรคสอง กำหนดว่า การเสนอญัตติให้อนุโลมใช้ตามแบบทำยระเบียบนี้ และวรรคสาม กำหนดว่า ญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอได้ต่อเมื่อคำรับรองของผู้บริหารท้องถิ่น ญัตติที่ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีการรับรองตามวรรคหนึ่ง และวรรคห้า กำหนดว่า ญัตติดังต่อไปนี้ อาจเสนอด้วยวาจาในที่ประชุมสภาท้องถิ่นได้ กล่าวคือ ตาม (๖) ญัตติที่ประธานที่ประชุมเห็นควรอนุญาต โดยวรรคหกได้กำหนดว่า การบรรจุญัตติที่เสนอด้วยวาจาจากประธานที่ประชุมต้องบรรจุญัตติที่เสนอด้วยวาจา เข้าระเบียบวาระการประชุมคราวนั้น

ญัตติร่างข้อบัญญัติตามข้อ ๓๗ (๒) นั้น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔๓ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำและเสนอร่างข้อบัญญัติไว้ว่า ร่างข้อบัญญัติต้องแบ่งเป็นข้อ และมีบันทึกดังต่อไปนี้ กล่าวคือ (๑) หลักการของร่างข้อบัญญัติ และ (๒) เหตุผลที่เสนอร่างข้อบัญญัติ และวรรคสอง กำหนดว่า การเสนอร่างข้อบัญญัติให้เป็นไปตามแบบทำยระเบียบนี้ และตามวรรคสาม กำหนดว่า เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับญัตติร่างข้อบัญญัติที่เสนอมาและตรวจแล้วเห็นว่าถูกต้อง ให้ส่งสำเนา แก่สมาชิกสภาท้องถิ่นล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุม เว้นแต่เป็นการประชุมอันรีบด่วน แต่ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนกำหนดเวลานัดประชุม ถ้าตรวจแล้วเห็นว่าไม่ถูกต้องให้แจ้งผู้เสนอทราบภายใน เจ็ดวันนับแต่วันที่รับญัตตินั้น เว้นแต่เป็นญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่ไม่มีคำรับรองของผู้บริหารท้องถิ่นให้ประธานสภาท้องถิ่นส่งร่างข้อบัญญัติดังกล่าวไปยังผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อพิจารณาให้คำรับรองหากผู้บริหารท้องถิ่นไม่แจ้งผลการพิจารณาให้คำรับรองให้ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินี้ดังกล่าว จากประธานสภาท้องถิ่น ให้ประธานสภาท้องถิ่นแจ้งให้ผู้เสนอทราบโดยเร็ว ดังนั้น จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว การเสนอญัตติร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายจึงต้องจัดทำเป็นหนังสือ จึงต้องยื่นต่อประธานสภา เทศบาลล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าห้าวันตามข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ส่วนการเสนอญัตติ ด้วยวาจามีหลักเกณฑ์ว่าเมื่อมีการเสนอญัตตินี้ในการประชุมคราวใดก็ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม คราวนั้นเลย โดยเสนอต่อที่ประชุมด้วยวาจาได้ซึ่งต้องเป็นญัตติตามข้อ ๓๘ วรรคห้า (๑) ถึง (๖) แห่งระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ เท่านั้น แม้ตาม (๖) ของข้อ ๓๘ วรรคห้า จะกำหนดว่า ญัตติที่อาจเสนอด้วยวาจาในที่ประชุมสภาท้องถิ่นได้แก่ ญัตติที่ประธานสภาท้องถิ่นเห็นควรอนุญาตก็ตาม ก็ได้หมายความว่า ประธานสภาท้องถิ่นจะอนุญาตให้นำญัตติ ร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายที่ระเบียบฉบับนี้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอรวมทั้งขั้นตอนดำเนินการไว้ ซึ่งจะต้องเสนอญัตตินี้เป็นหนังสือมาเสนอด้วยวิธีการเสนอด้วยวาจาแทนได้

ข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดปทุมธานีขอหารือมาปรากฏว่า สภาเทศบาลตำบลธัญบุรี ได้ทำการประชุมสภาเทศบาลตำบลธัญบุรี สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๓ ประจำปี ๒๕๕๖ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๖ โดยในการประชุมครั้งนี้ได้ดำเนินการตามข้อ ๒๖ แห่งระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กล่าวคือ ให้สมาชิกสภาเทศบาลตำบลธัญบุรีเลือกกันเองระหว่างสมาชิกสภาเทศบาลเพื่อเป็นประธาน

/ที่ประชุม ...

ที่ประชุมคราวนั้น ซึ่งปรากฏว่า เรืออากาศตรี ปราโมทย์ กัณหาวงศ์ ได้รับเลือกเป็นประธานที่ประชุม นายกฤษฎา หลินวรัตน์ นายกเทศมนตรีตำบลัญบุรี ได้เสนอญัตติขอความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยแจ้งต่อที่ประชุมสภาเทศบาลตำบลัญบุรีว่า เนื่องจากในขณะนี้ฝ่ายบริหารไม่สามารถเสนอญัตติเป็นหนังสือต่อประธานสภาเทศบาลได้ เพราะวาระประธานสภาและรองประธานสภาเทศบาลตำบลัญบุรีต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ จึงต้องอาศัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๓๘ วรรคห้า ขอเสนอญัตติด้วยวาจา เพื่อขอให้ประธานที่ประชุมได้พิจารณาอนุญาตตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ รวมทั้งฉบับแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ข้อ ๓๘ วรรค ๕ (๖) และวรรคท้าย บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาเทศบาลเพื่อให้สมาชิกสภาได้พิจารณาอนุมัติในญัตติเสนอขอความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงขอให้ประธานที่ประชุมได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ฝ่ายบริหารนำเสนอญัตตินี้และบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาเทศบาลในวันนี้ด้วย และเรืออากาศตรี ปราโมทย์ กัณหาวงศ์ ประธานที่ประชุม ได้กล่าวต่อที่ประชุมสภาเทศบาลตำบลัญบุรี สรุปได้ว่า ญัตติที่ฝ่ายบริหารเสนอมาเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นและพี่น้องประชาชน ญัตติเสนอขอความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ผมได้ตรวจสอบแล้วว่าถูกต้อง จึงขอใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๓๘ วรรค ๕ (๖) และวรรคท้าย บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาเทศบาล เพื่อให้สมาชิกได้พิจารณาถูกต้องจึงใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๓๘ วรรค ๕ (๖) และวรรคท้าย บรรจุญัตตินี้เข้าระเบียบวาระการประชุมสภาเทศบาลในวันนี้เพื่อให้สมาชิกได้พิจารณา ต่อจากนั้น นายเอื้ออังกูร มานะกิจ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลัญบุรี ได้อภิปรายสรุปได้ว่าเนื่องจากระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔๓ หากวันนี้เรามีการพิจารณารับร่างเทศบัญญัติจะเป็นการขัดต่อระเบียบข้อ ๔๓ ดังกล่าว กล่าวคือ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นได้รับญัตติร่างข้อบัญญัติที่เสนอมาและตรวจแล้วเห็นว่าถูกต้อง ให้ส่งสำเนาแก่สมาชิกสภาท้องถิ่นล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุม เว้นแต่เป็นการประชุมอันรีบด่วน แต่ไม่ให้น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนกำหนดเวลานัดประชุม จึงอยากจะเสนอและปรึกษานายกเทศมนตรีเลื่อนการปรึกษาออกไปเพื่อไม่ให้ผิดระเบียบ เมื่อวันนี้ได้ส่งร่างเทศบัญญัติให้กับสมาชิกสภาแล้วอีก ๓ วัน นัดกันด้วยวาจาเพื่อประชุมรับหลักการน่าจะจะเป็นทางออกที่ไม่ขัดต่อระเบียบ และสภาเทศบาลตำบลัญบุรีได้ลงมติเห็นชอบ และได้นัดประชุมสภาเทศบาลเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (วาระที่ ๑) ในวันจันทร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลัญบุรี ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้วเห็นว่า การที่ประธานที่ประชุมอนุญาตให้นายกเทศมนตรีตำบลัญบุรีเสนอญัตติร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ด้วยวาจา แล้วบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมคราวนั้น แล้วให้สภาเทศบาลตำบลัญบุรีได้เสนอญัตตินี้ด้วยวาจาต่อที่ประชุมสภาเทศบาลตำบลัญบุรีตามข้อ ๓๘ วรรคห้า (๖) และวรรคหก ทั้งที่ญัตตินี้จะต้องทำเป็นหนังสือซึ่งจะต้องยื่นต่อประธานสภาเทศบาลัญบุรีล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าห้าวัน ตามข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และข้อเท็จจริงก็ปรากฏว่า สภาเทศบาลตำบลัญบุรีก็ไม่สามารถพิจารณาญัตตินี้ในการประชุมขณะนั้นได้ เพราะจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอน

/ของ ...

ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ครบถ้วนเสียก่อน เช่น ส่งสำเนาแก่สมาชิกสภาเทศบาลตำบลลัญญบุรีล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน ก่อนวันประชุม การเสนอญัตติร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๗ ให้สภาเทศบาลตำบลลัญญบุรีพิจารณาด้วยวิธีเสนอด้วยวาจาเช่นนี้จึงเป็นการปฏิบัติในการเสนอญัตติที่ไม่ถูกต้องตามวิธีการที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๓๘ กำหนดไว้

๓. นอกจากนี้ จากการตรวจสอบรายงานการประชุมสภาเทศบาลตำบลลัญญบุรี สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๓ ประจำปี ๒๕๕๖ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ ยังปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในการประชุมครั้งดังกล่าวตามระเบียบวาระที่ ๖ เรื่อง เลือกคณะกรรมการแปรญัตติร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปรากฏว่า นายศิชล สวัสดิ์ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลลัญญบุรี เขต ๒ ได้เสนอชื่อคณะกรรมการแปรญัตติประกอบด้วย (๑) นายศิชล สวัสดิ์ (๒) นายไพโรจน์ กล้าหาญ และ (๓) นายเอื้ออังกูร มานะกิจไพศาล พร้อมกันทั้งสามคน และมีสมาชิกสภาเทศบาลตำบลลัญญบุรีรับรองจำนวน ๔ คน ผลการลงมติของที่ประชุมปรากฏว่า นายศิชล สวัสดิ์ นายไพโรจน์ กล้าหาญ และนายเอื้ออังกูร มานะกิจไพศาล เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการแปรญัตติ และสภาเทศบาลตำบลลัญญบุรีได้มีมติกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติตั้งแต่วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๓๐ น. จนถึงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๕.๐๐ น. และยังกำหนดนัดประชุมคณะกรรมการแปรญัตติในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. ด้วย ซึ่งกรณีการเลือกกรรมการแปรญัตติซึ่งเป็นกรรมการสภาท้องถิ่นนั้น ตามข้อ ๑๐๗ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดให้นำวิธีการเลือกตามข้อ ๑๒ มาใช้โดยอนุโลม โดยข้อ ๑๒ ได้กำหนดถึงวิธีการเลือกรองประธานสภาท้องถิ่นไว้ กล่าวคือ วิธีเลือกรองประธานสภาท้องถิ่น ให้นำความในข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม กรณีที่กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้สภาท้องถิ่นใดมีรองประธานสภาท้องถิ่นได้มากกว่าหนึ่งคนให้เลือกรองประธานสภาท้องถิ่นคนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานสภาท้องถิ่นในลำดับถัดไปที่ละคนจนกว่าจะครบตามจำนวนที่พึงมี ดังนั้น เมื่อสภาเทศบาลตำบลลัญญบุรีได้กำหนดจำนวนกรรมการของคณะกรรมการแปรญัตติร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้ว การเลือกกรรมการแปรญัตติดังกล่าวต้องทำการเลือกทีละคน โดยเลือกกรรมการแปรญัตติคนที่หนึ่งก่อนแล้วจึงเลือกกรรมการแปรญัตติคนอื่นๆ เป็นลำดับไปจนครบจำนวนที่สภาท้องถิ่นกำหนดไว้ โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นมีสิทธิเสนอชื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองไม่น้อยกว่าสองคน หากมีการเสนอชื่อบุคคลอื่นให้สภาท้องถิ่นพิจารณาอีก สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องลงคะแนนเลือกจากชื่อเหล่านั้น โดยวิธีเขียนชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้ที่ถูกเสนอคนละหนึ่งชื่อ เมื่อตรวจนับคะแนนแล้วผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ได้รับเลือก จากนั้นจึงทำการเลือกกรรมการแปรญัตติคนอื่นๆ ต่อไปตามลำดับจนครบจำนวนด้วยวิธีเดียวกันจนครบจำนวนที่สภาท้องถิ่นกำหนด เหตุที่กฎหมายกำหนดให้ทำการเลือกเช่นนี้ ก็เพื่อให้สมาชิกสภาท้องถิ่นทำการเลือกกรรมการสภาท้องถิ่นอย่างรอบคอบ ได้บุคคลที่เหมาะสมมาทำหน้าที่ในคณะกรรมการสภาท้องถิ่น โดยทำการพิจารณาเลือกผู้ที่เหมาะสมทีละคน ดังนั้น การเลือกกรรมการแปรญัตติของสภาเทศบาลตำบลลัญญบุรี จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๐๗ ประกอบข้อ ๑๒ กำหนดไว้ด้วย

อนึ่ง กรณีที่เทศบาลตำบลลัญญบุรีได้ดำเนินการตราเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังกล่าว /ผู้ว่า ...

ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีควรที่จะตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี เช่น การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่กับผู้ที่เกี่ยวข้องที่ทำให้เกิดความบกพร่องในเรื่องดังกล่าว เป็นต้นว่า การดำเนินการทางวินัย หรือหากกรณีดังกล่าวทำให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาลตำบลธัญบุรีก็ให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ต่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง และกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชอบแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัลลภ พริ่งพงษ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๑ ๕๐ ๕

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕

พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ทารือเกี่ยวกับการจัดทำโครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ภัยสุขภาพ และการช่วยชีวิตจากสาธารณภัย
(ประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๒๓.๔/๔๘๖๕ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดกาญจนบุรีได้ขอหารือเกี่ยวกับเรื่องอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กรณีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีได้ตั้งงบประมาณสำหรับดำเนินโครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ภัยสุขภาพ และการช่วยชีวิตจากสาธารณภัย (ประชาชน) จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งจังหวัดกาญจนบุรีหารือว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคภัยสุขภาพ โดยการตรวจสุขภาพประชาชนจำนวน ๒๐ รายการ และให้ความรู้กับประชาชนในการป้องกัน บริการทีมแพทย์ พยาบาล ห้องแล็บ รวมถึงอุปกรณ์ จากสถานพยาบาลของเอกชนได้หรือไม่ นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น
ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขต องค์การบริหารส่วนจังหวัด กล่าวคือ (๘) จัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกัน ดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งตามกฎหมายกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดกิจการ ที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นสมควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด จัดทำ กล่าวคือ (๑๔) ป้องกันและรักษาโรค และ (๑๕) การจัดตั้งและการบำรุงสถานพยาบาล

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ ได้กำหนดไว้ว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง กล่าวคือ (๑๙) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ และคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๒ (๑๕) และมาตรา ๒๐

/ แห่ง ...

แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกประกาศ เรื่อง กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๖ โดยประกาศฉบับนี้ได้กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินงานในลักษณะ ดังนี้

ข้อ ๑ ลักษณะของการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการให้บริการสาธารณะ ในเขตจังหวัด กล่าวคือ

(๑) ดำเนินงานในโครงการที่มีขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในเขตจังหวัด

(๒) เป็นการดำเนินงานที่ปรากฏถึงกิจกรรมที่เป็นภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดที่มุ่งต่อประโยชน์ของท้องถิ่นหรือประชาชนเป็นส่วนรวม และไม่เข้าไปดำเนินงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดสามารถดำเนินการได้เอง

(๓) เข้าไปดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการในลักษณะที่มีความคาบเกี่ยวต่อเนื่อง หรือมี ผู้ที่ได้รับประโยชน์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า ๑ แห่งขึ้นไป

ข้อ ๒ ในการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามข้อ ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรจะดำเนินการเพื่อให้เป็นไปในลักษณะดังนี้ คือ

(๓) การจัดการศึกษา สาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับ ประชาชนในระดับจังหวัด และไม่เป็นการซ้ำซ้อนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อขยายศักยภาพและมุ่งต่อผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาการศึกษา สาธารณสุข การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้ให้ความเห็น ในข้อหาหรือของจังหวัดนนทบุรีเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กรณีที่ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดนนทบุรีได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ออกประกาศคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดนนทบุรี เรื่อง การจัดตั้งศูนย์พิทักษ์เด็กและสตรีจังหวัดนนทบุรี ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๙ ซึ่งมีสาระสำคัญให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์พิทักษ์เด็กและสตรีจังหวัดนนทบุรี โดยการสนับสนุนด้านงบประมาณการดำเนินการจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยมีสำนักงานพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนนทบุรีในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดนนทบุรี เป็นผู้ประสานการดำเนินงาน และให้ศูนย์พิทักษ์เด็กและสตรีจังหวัดนนทบุรีมีสถานภาพเป็นหน่วยงานภายใต้ การบังคับบัญชาของผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีในฐานะประธานคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดนนทบุรี ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ ต่อมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีได้รับมอบภารกิจ ศูนย์พิทักษ์เด็กและสตรีจังหวัดนนทบุรีดังกล่าวจากผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี มีหน้าที่ตามประกาศดังกล่าว โดยคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

/ (๑) การรับ ...

(๑) การรับมอบภารกิจศูนย์พิทักษ์เด็กและสตรีจังหวัดนนทบุรีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี หากมิได้มีการถ่ายโอนภารกิจตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จะสามารถรับมอบและดำเนินการตามข้อตกลงได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อภารกิจดังกล่าวไม่ได้อยู่ในแผนขั้นตอนการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถรับโอนภารกิจมาดำเนินการได้หรือไม่ ต้องดูที่กฎหมายจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นว่าให้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการไว้หรือไม่ เพราะภารกิจขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดจากกฎหมายจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มิใช่กฎหมายที่กำหนดภารกิจขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในตัวเองแต่อย่างใด การกระจายอำนาจจะต้องมีแผนขั้นตอนการกระจายอำนาจไว้อีกชั้นหนึ่ง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจะมีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว โดยการถ่ายโอนตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกรณีนี้ภารกิจศูนย์พิทักษ์เด็กและสตรีจังหวัดนนทบุรีไม่ได้กำหนดไว้ในแผนขั้นตอนการกระจายอำนาจ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีจึงไม่สามารถรับโอนภารกิจดังกล่าวได้

(๒) กรณีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีได้ดำเนินการภารกิจศูนย์พิทักษ์เด็กและสตรีจังหวัดนนทบุรีตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ นั้น เห็นว่า เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีภารกิจและอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มีการสังคมสงเคราะห์ตามมาตรา ๔๕(๙) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบ (๑๓) ของกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีย่อมมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์ได้ แม้จะมีหลายหน่วยงานที่มีหน้าที่เหมือนกันและดำเนินการคล้ายกันก็ตาม ก็ไม่ถือว่าเป็นการดำเนินการที่ซ้ำซ้อน เพราะเป็นกรณีที่ต่างก็มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ

(๓) องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีสามารถดำเนินการในภารกิจศูนย์พิทักษ์เด็กและสตรีจังหวัดนนทบุรีต่อไปได้หรือไม่ และควรมีแนวทางการดำเนินการอย่างไร นั้น เห็นว่า หากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรีพิจารณาแล้วเห็นสมควรดำเนินงานบริการสาธารณะดังกล่าวก็ควรจัดตั้งศูนย์ดังกล่าวขึ้นเองและดำเนินการเองเพื่อให้บริการสาธารณะภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีประสงค์จะทำโครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคภัยสุขภาพ และการช่วยชีวิตจากสาธารณภัย (ประชาชนจังหวัดกาญจนบุรี) โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญ ให้ความสนใจ และใส่ใจในสุขภาพของตนเองและคนในครอบครัว เพื่อให้ประชาชนทราบปัจจัยเสี่ยงในการที่จะเกิดภาวะเจ็บป่วยในอนาคตของตนเองและคนในครอบครัว เพื่อเป็นการดูแลประชาชนที่อยู่ห่างไกลจากสถานพยาบาลและการเดินทางยากลำบากในการเดินทางมารักษา

/ และ ...

และให้ประชาชนได้รับการรักษาอย่างทั่วถึงทั้งจังหวัด เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนร่วมเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพในพื้นที่ของตนเอง และดำเนินการตามโครงการดังกล่าวโดยตรวจสอบสุขภาพประชาชน จังหวัดกาญจนบุรีทุกพื้นที่ โดยทีมแพทย์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ เช่น การชักประวัติและตรวจร่างกายทั่วไป โดยแพทย์ การตรวจสอบสุขภาพร่างกายต่างๆ เป็นต้นว่า การตรวจความสมบูรณ์ของเม็ดเลือด การตรวจหาระดับน้ำตาลในเลือด การตรวจการทำงานของตับ ไต การตรวจหาระดับไขมันในเลือด การตรวจปัสสาวะ การเอ็กซเรย์ปอดและหัวใจ และการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ เช่นนี้ มีลักษณะเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกัน การตรวจและรักษาโรค และการสาธารณสุข รวมทั้งเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสถานพยาบาลหรือโรงพยาบาล ซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจและรักษาโรคให้แก่ประชาชน อันเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามที่กล่าวมาข้างต้น และหากปรากฏว่าภารกิจที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีจะกระทำดังกล่าวซ้ำซ้อนกับที่หน่วยงานของรัฐอื่นกระทำอยู่ในพื้นที่ตามบทบัญญัติของกฎหมาย และองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีประสงค์จะรับมอบภารกิจดังกล่าวจากหน่วยงานของรัฐมาดำเนินการก็ต้องมีการถ่ายโอนภารกิจนั้นตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ เสียก่อน

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมาตรา ๔๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบ (๑๔) และ (๑๕) ของกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่จัดทำกาป้องกันและรักษาโรค การจัดตั้งและการบำรุงสถานพยาบาลด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีย่อมมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวได้เอง แม้จะมีหลายหน่วยงานที่มีหน้าที่เหมือนกันและดำเนินการคล้ายกันก็ตาม ก็ไม่ถือว่าเป็นการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนเพราะเป็นกรณีที่ต่างก็มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ ดังที่คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ให้ความเห็นไว้ ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีต้องคำนึงถึงหลักการปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการดำเนินการภารกิจดังกล่าวและการมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่ควรทำกิจการอันเป็นการซ้ำซ้อนกับที่หน่วยงานของรัฐอื่นให้บริการอยู่ในพื้นที่แล้ว ในอันที่จะทำให้เกิดความสับสนเปลืองในเรื่องงบประมาณและทรัพยากรในการบริหารจัดการเรื่องดังกล่าวของรัฐ

๒. กรณีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีจะไปจ้างเหมาบริการทีมแพทย์ พยาบาล ห้องแลป รวมถึงอุปกรณ์จากสถานพยาบาลของเอกชนมาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว นั้น เห็นว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นตามข้อหารือของกระทรวงมหาดไทยตามบันทึกสำนักงานคณะกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๕๕/๒๕๕๖ เกี่ยวกับกรณีที่มืองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต ได้ดำเนินการจัดตั้งโรงพยาบาลหรือศูนย์บริการสาธารณสุข โดยซื้อกิจการโรงพยาบาล

/ แล้วจ้าง ...

แล้วจ้างเอกชนมาบริหาร ซึ่งกระทรวงมหาดไทยมีความเห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดให้มีโรงพยาบาลหรือศูนย์บริการสาธารณสุขตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดได้ แต่ประเด็นที่หาหรือเกิดจากข้อสังเกตของกรรมการในคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยว่า ในกรณีที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างโรงพยาบาลเอง แต่ซื้ออาคารและจ้างเอกชนบริหารกิจการ เช่น กรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ตซื้อที่ดินและอาคารของโรงพยาบาลร้างและจ้างโรงพยาบาลเอกชนให้เป็นผู้บริหารกิจการและเป็นผู้จัดหาแพทย์และพยาบาลของโรงพยาบาล โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพียงแต่ทำหน้าที่ควบคุมนโยบายของโรงพยาบาลและจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์เท่านั้น กรณีเช่นนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจกระทำหรือไม่ และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า การดำเนินการใดๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมายจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและตามที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อพิจารณากฎหมายจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและกฎหมายอื่นแล้วปรากฏว่ากฎหมายจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการจัดตั้งโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลอื่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ เช่น กรณีเทศบาลเมือง มาตรา ๕๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๗ และมาตรา ๕๔ (๕) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๑ กำหนดให้เทศบาลเมืองต้องจัดให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้ และอาจดำเนินการให้มีและบำรุงโรงพยาบาลในเขตเทศบาลเมืองได้ และกรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด มาตรา ๔๕ (๘) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำกิจการใดๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งปัจจุบันได้มีกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้กิจการในการจัดตั้งและบำรุงสถานพยาบาลเป็นกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นสมควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ

เมื่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มีหรือจัดตั้งโรงพยาบาลหรือศูนย์บริการสาธารณสุขดังที่กล่าวข้างต้นแล้ว การจัดให้ได้มาซึ่งสถานที่และอาคารของโรงพยาบาลย่อมกระทำได้ เพราะอาคารและสถานที่เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับปัญหาที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะจ้างบุคคลอื่นมาบริหารจัดการหรือดำเนินการกิจการที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำไม่ได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า ในการจัดจ้างบุคคลอื่นมาบริหารจัดการหรือดำเนินการกิจการที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องกระทำนั้นอาจแยกได้เป็นสองลักษณะ กล่าวคือ ถ้ากิจการนั้นเป็นภารกิจที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจำต้องกระทำเพื่ออำนวยความสะดวกหรือเพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการไปได้โดยสะดวกหรือเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น การดูแลรักษาอาคารที่ทำการ การรักษาความปลอดภัย

/ ของที่ทำการ ...

ของที่ทำการ หรือการทำความสะอาดสถานที่ทำงาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมจ้างเหมาเอกชนหรือบุคคลใด ให้มาดำเนินการให้ได้ ตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยได้เคยวางหลักเกณฑ์ไว้ในหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓.๔/ว ๑๔๕๒ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๑ แต่ในกรณีที่กิจการใดเป็นกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริการประชาชน ย่อมเป็นภาระหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะต้องดำเนินการนั้นเองตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การจะมอบหมายให้ เอกชนหรือบุคคลอื่นเป็นผู้ดำเนินการนั้นแทนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ก็ต่อเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้ กระทำได้ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ ว่า “องค์การบริหาร ส่วนจังหวัดอาจมอบให้เอกชนกระทำการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและเรียกเก็บ ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือค่าตอบแทนที่เกี่ยวข้องแทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ แต่ต้องได้รับความ เห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดเสียก่อน” ตามบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเป็นการมอบหมายให้เอกชนไปลงทุนและดำเนินการและเรียกเก็บรายได้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ โดยมีเงื่อนไขกำหนดไว้หลายประการ เช่น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งในวรรคสามของมาตราดังกล่าวยังกำหนดให้สิทธิในการกระทำการดังกล่าว เป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนไปไม่ได้

นอกจากนี้ มาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ยังได้ บัญญัติไว้ในกรณีที่หน้าที่ใดเป็นหน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพึงจัดทำ แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่จัดทำ รัฐมนตรีจะสั่งให้ราชการส่วนกลางหรือราชการส่วนภูมิภาคจัดทำได้ก็แต่เฉพาะเมื่อได้รับความเห็นชอบ จากคณะรัฐมนตรีแล้ว ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากฎหมายได้ให้ความคุ้มครองแก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการที่จะ ปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของตนด้วยตนเองไว้อย่างเข้มงวด ทั้งนี้ ตามหลักการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘๑ ที่รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการ จัดทำบริการสาธารณะ และมาตรา ๒๘๓ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ที่บัญญัติให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการบริหาร การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดถูกได้ทำสัญญา มอบหมายการบริหารจัดการโรงพยาบาลให้แก่เอกชน โดยเอกชนเป็นผู้รับภาระในการบริหารโรงพยาบาล และรับผิดชอบในการให้การรักษาพยาบาลแก่ประชาชน จัดหาแพทย์ พยาบาลและบุคลากรที่เกี่ยวข้องอื่น มาดำเนินการ การดำเนินการดังกล่าวย่อมมีผลเป็นการมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ถูกได้ให้เอกชนเป็นผู้รับผิดชอบ โดยมีใช่เป็นการมอบให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ การดำเนินการของโรงพยาบาลจึงเป็นไปตาม เงื่อนไขของสัญญาที่พาดพิงระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดถูกได้กับบริษัทที่เข้ามาเป็นคู่สัญญา นอกจากนั้น

/ การที่ ...

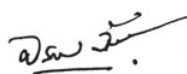
- ๗ -

การที่เอกชนเข้ามาบริหารกิจการย่อมมีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไร การดำเนินการเช่นนั้นจึงยากที่จะอยู่ภายใต้การควบคุมของฝ่ายนิติบัญญัติตามระบบของการปกครองท้องถิ่นที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงไม่อาจกระทำได้ เพราะเป็นการนอกเหนือจากขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจไว้

ดังนั้น เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีจะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ในการจัดให้มีสถานพยาบาลหรือโรงพยาบาลจังหวัดเพื่อทำการตรวจป้องกันและรักษาโรคแก่ประชาชนแล้ว ก็เป็นภาระหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีที่จะต้องดำเนินการนั้นเองตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดให้มีสถานพยาบาลหรือโรงพยาบาลจังหวัด จัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและอุปกรณ์ในการดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของตน จะไปจ้างเหมาบริการแพทย์ พยาบาล ห้องแล็บ รวมถึงอุปกรณ์จากสถานพยาบาลของเอกชนมาดำเนินการมิได้ตามแนวทางที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๗/๗.๖.๕๗.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๕๑-๕๐๓๔-๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๑๑๘๕ ๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ทหารเรือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๕.๓/๔๘๑๔ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗

ด้วยนายสมพร พรหมพิณ อยู่ที่หมู่ที่ ๑ ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอร้องเกี่ยวกับเรื่องอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กรณีในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงดาว สมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๕๗ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงดาวพิจารณาจ่ายขาดเงินสะสมเพื่อจัดซื้อรถบรรทุกน้ำ โดยนายทองหล่อ บุญป้อ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงดาว ในฐานะประธานคณะกรรมการด้านสาธารณสุข ส่วนกิจการสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงดาวเป็นผู้เสนอญัตติ โดยได้คำรับรองจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงดาวว่ามีเงินสะสมเพียงพอ อีกทั้งเป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่และบำบัดความเดือดร้อนของประชาชนซึ่งมีอยู่ในแผนพัฒนาสามปี ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้จ่ายขาดเงินสะสมจัดซื้อรถบรรทุกน้ำ ผู้ร้องจึงขอร้องว่า การให้คำรับรองในการเสนอญัตติเพื่อจ่ายขาดเงินสะสมดังกล่าวชอบด้วยกฎหมาย ตามข้อ ๖๐ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ หรือไม่ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือไม่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่า สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมาตรา ๔๖ ได้กำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังนี้คือ (๑) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล (๒) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และ (๓) ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ เช่น การตั้งกระทุ้งตามนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๕๖/๑ หรือการเข้าชื่อเสนอขอเปิดอภิปรายทั่วไป ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๕๗/๗ ส่วนการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดให้

/นายก ...

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ในการสั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล และมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้จัดทำเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล และจะเสนอได้ก็แต่โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด อันเป็นการแบ่งแยกอำนาจและหน้าที่ตามหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่แยกอำนาจและหน้าที่ระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติออกจากกัน โดยฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจและหน้าที่ในการตรากฎหมายและควบคุมการบริหารราชการของฝ่ายบริหารตามที่กฎหมายกำหนดไว้ มิใช่ก้าวล่วงไปทำหน้าที่อันเป็นอำนาจและหน้าที่ที่ฝ่ายบริหารต้องกระทำตามที่กฎหมายกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้วางระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ไว้ โดยข้อ ๓๗ ได้กำหนดเกี่ยวกับเรื่องญัตติว่า ญัตติมี ๒ อย่าง คือ (๑) ญัตติเกี่ยวกับกิจการของสภาท้องถิ่น และ (๒) ญัตติร่างข้อบัญญัติ และข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการเสนอญัตติว่า ญัตติทั้งหลายต้องทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานสภาท้องถิ่นล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าห้าวันและมีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองอย่างน้อยสองคน แต่หากสภาท้องถิ่นนั้นมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเหลืออยู่น้อยกว่าแปดคนให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรองหนึ่งคน เว้นแต่ตามกฎหมายหรือระเบียบนี้กำหนดวิธีการเสนอญัตติไว้เป็นอย่างอื่น และวรรคสี่ กำหนดว่า ญัตติที่ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีการรับรองดังกล่าว และตามข้อ ๕๘ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณไว้โดยให้ผู้บริหารท้องถิ่นยื่นต่อสภาท้องถิ่นตามแบบและวิธีการภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ อันเป็นเรื่องที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องกระทำให้เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ของตนตามที่กฎหมายบัญญัติ

สำหรับการใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘๙ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้จ่ายเงินสะสมได้ โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่นภายใต้เงื่อนไขดังนี้คือ (๑) ให้กระทำได้เฉพาะกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามที่กฎหมายกำหนด (๒) ได้ส่งเงินสมทบกองทุนส่งเสริมกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทตามระเบียบแล้ว และ (๓) เมื่อได้รับอนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการก่องหน้ผูกพันให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีถัดไป หากไม่ดำเนินการภายในระยะเวลา ที่กำหนดให้การใช้จ่ายเงินสะสมนั้น เป็นอันพับไป ทั้งนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมียอดเงินสะสมคงเหลือเพียงพอที่จะจ่ายค่าใช้จ่ายประจำและกรณีฉุกเฉินที่มีสาธารณภัยเกิดขึ้น โดยการใช้จ่ายเงินสะสมให้คำนึงถึงฐานะการคลังและเสถียรภาพในระยะยาว

การที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒)

/พ.ศ. ๒๕๔๘ ...

พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๘๙ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้จ่ายเงินสะสมได้ โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่นนั้น มีวัตถุประสงค์ให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถใช้จ่ายเงินสะสมเพื่อดำเนินการในกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็น การเพิ่มพูนรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชนได้ อันเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะที่ต้องบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่จะต้องพิจารณาถึงความถูกต้องเหมาะสมในการขอใช้จ่ายเงินสะสมเพื่อดำเนินกิจการให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว และเสนอขออนุมัติใช้จ่ายเงินสะสมเพื่อดำเนินกิจการนั้นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีอำนาจหน้าที่พิจารณาอนุมัติในการใช้จ่ายเงินสะสมที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอมา แม้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ จะได้กำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นสามารถเสนอญัตติให้สภาท้องถิ่นพิจารณาได้ก็ต้องเป็นญัตติอันเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ที่สมาชิกสภาท้องถิ่นสามารถกระทำได้ กล่าวคือ ญัตติที่เสนอต้องเป็นญัตติเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นจึงจะเสนอญัตตินั้นให้สภาท้องถิ่นพิจารณาได้ เช่น การเสนอญัตติเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาของที่ประชุมสภา เป็นต้นว่า ญัตติขอให้ลงมติ ญัตติขอปิดอภิปราย ญัตติขอให้เลื่อนการปรึกษา หรือญัตติเกี่ยวกับข้อบัญญัติทั่วไปที่มีใช้ข้อบัญญัติงบประมาณ ดังนั้น กรณีที่นายทองหล่อ บุญป้อ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงดาวได้เสนอญัตติขอจ่ายขาดเงินสะสมเพื่อจัดซื้อรถบรรทุกน้ำอันเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของฝ่ายบริหารให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงดาวอนุมัติ จึงไม่อาจกระทำได้ เพราะเป็นการเสนอญัตติในเรื่องที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้นำความเห็นดังกล่าวเสนอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา และกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นชอบกับความเห็นดังกล่าวแล้ว และให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งผลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ทราบเพื่อใช้ประกอบการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมมติ คชายังยืน)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๒๕๕๙

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง (สตร.) โทร. ๐ ๒๒๒๑๑๘๘๘ มท. ๕๐๘๘๒
 ที่ มท ๐๒๐๕.๓/๙๙๑๖ วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗
 เรื่อง ขอรื้อหรือเรื่องอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด้วย นายสมพร พรหมพิณ บ้านทุ่งละคร หมู่ที่ ๑ ตำบลเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่า ขอรื้อหรือเรื่องอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ สมัยสามัญ สมัยที่ ๒ ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๕๗ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาการจ่ายขาดเงินสะสมจัดซื้อรถบรรทุกน้ำโดยมีนายทองหล่อ บุญป้อ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงดาว ในฐานะประธานคณะกรรมการด้านสาธารณภัยส่วนกิจการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เชียงดาวเป็นผู้เสนอญัตติและญัตติดังกล่าวได้รับคำรับรองจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงดาวว่ามีเงินสะสมเพียงพอ อีกทั้งเป็นกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่และบำบัดความเดือดร้อนของประชาชนซึ่งมีอยู่ในแผนพัฒนาสามปี โดยในที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้จ่ายขาดเงินสะสมจัดซื้อรถบรรทุกน้ำ ผู้ร้องจึงขอรื้อในกรณีดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติ กล่าวคือการให้คำรับรองในการเสนอญัตติเพื่อจ่ายขาดเงินสะสมนั้น จะชอบด้วยกฎหมายตามข้อ ๖๐ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔ หรือไม่อย่างไร เพราะเหตุใด สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาฯ ปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๕๒ แล้วหรือไม่ และหากสมาชิกสภาฯ เป็นผู้เสนอญัตติตามระเบียบและพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้นได้ มาตรา ๔๖ จะใช้บังคับในกรณีใด รายละเอียดตามสำเนาหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อตอบข้อหารือดังกล่าวแก่ผู้ร้อง แล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ ภายใน ๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับนี้

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
เลขรับ..... 280/52
วันที่..... ๑๖ ต.ค. ๒๕๕๗
เวลา.....

๑๕

สำนักงานกฎหมายกระทรวงมหาดไทย
เลขรับ..... 2810
วันที่ 15 ต.ค. ๒๕๕๗

(นายสมศักดิ์ สุวรรณสุจริต)

รองหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
 รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
 ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

ด้วยเกล้า
 ๑๖ ต.ค. ๒๕๕๗

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๓๔/๕๑

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ทารือการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเชียงราย ที่ ชร ๐๐๒๓.๔/ ๒๔๖๐๘ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดเชียงรายได้ขอหารือเกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ กรณีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายได้เสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย และผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายพิจารณาแล้วไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติดังกล่าวและส่งคืนไปยังสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย โดยเห็นว่าข้อบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายมีอำนาจออกประกาศยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้เข้าพักในโรงแรมเป็นการชั่วคราวได้ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน ถือเป็นการยกเว้นการบังคับใช้กฎหมายโดยไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดให้บุคคลใดมีอำนาจยกเลิกการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวได้ จึงเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดเชียงรายหรือมาประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๑ กำหนดว่า ข้อบัญญัติจะตราขึ้นได้ในกรณี ดังต่อไปนี้ (๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (๒) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราข้อบัญญัติ หรือให้มีอำนาจตราข้อบัญญัติ และ (๓) การดำเนินการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๕๐ ดังนั้น กรณีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะตราข้อบัญญัติใดขึ้นใช้บังคับ จะต้องกระทำเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือเมื่อมีกฎหมายอื่นบัญญัติกำหนดไว้ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจตราข้อบัญญัติในเรื่องนั้นขึ้นไว้ หรือเพื่อการดำเนินการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่านั้น โดยการตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น มาตรา ๕๓ วรรคหนึ่งและวรรคสองได้วางหลักเกณฑ์ในการพิจารณาไว้ กล่าวคือ เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติแล้ว ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติใดให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดส่งร่างข้อบัญญัตินั้นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติให้เสร็จและส่งคืนประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น

/พระราช...

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๕ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกข้อบัญญัติเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๑ ได้กำหนดให้ผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมที่เสียค่าเช่าห้องพักเสียค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ และตามข้อ ๒ กำหนดว่า การออกข้อบัญญัติจังหวัดเพื่อเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรมให้เรียกเก็บได้ในอัตราไม่เกินร้อยละสามของค่าเช่าห้องพัก และข้อ ๓ กำหนดให้บุคคลผู้ควบคุมและจัดการโรงแรมเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒ ไว้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกครั้งที่มีการเรียกเก็บค่าเช่าห้องพักและนำเสนอองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในวันที่สิบของเดือนถัดไป

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๕ ได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกข้อบัญญัติเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดประสงค์จะให้มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรมแล้ว ก็ต้องตราเป็นข้อบัญญัติเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าว โดยเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเห็นชอบแล้วต้องส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดได้พิจารณาตรวจสอบถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและความเหมาะสมในเรื่องรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น จะไปดำเนินการโดยวิธีอื่น เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวนี้โดยไม่ตราเป็นข้อบัญญัติให้ถูกต้องตามกฎหมายมิได้

กรณีที่จังหวัดเชียงรายหรือมาดังกล่าวมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๓ ที่บัญญัติให้เพิ่มเติมความว่า “เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายมีอำนาจออกประกาศยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่ง เป็นการชั่วคราวได้ ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน” ขึ้นเป็นข้อ ๕ วรรคสอง ของข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายชั่วคราวว่าด้วยการเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้เข้าพักโรงแรม แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอนุมติ “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายชั่วคราวว่าด้วยการเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้เข้าพักโรงแรม แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒” พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น กระทำไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นว่า เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติกฎหมายของมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว เห็นว่า การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม ตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าว กฎหมายกำหนดไว้ให้ต้องออกเป็นข้อบัญญัติ ดังนั้น การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือเมื่อออกข้อบัญญัติเรียกเก็บค่าธรรมเนียมนี้แล้ว ต่อมาประสงค์จะยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียม ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าธรรมเนียม ต้องออกเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วย

/โดยข้อบัญญัติ...

โดยข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นต้องได้รับการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วย เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายได้ออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายขึ้นใช้บังคับแล้วต่อมาประสงค์จะยกเลิกการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการยกเลิกตลอดไป หรือเพียงชั่วระยะเวลาใดๆ ก็ต้องกำหนดเรื่องนี้โดยออกเป็นข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดได้พิจารณาถึงความเหมาะสมและให้ความเห็นชอบตามที่กฎหมายกำหนดไว้ จะไปออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเพื่อบออำนาจให้นายกองการบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายไปประกาศกำหนดยกเว้นการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวโดยไม่ออกเป็นข้อบัญญัติ ซึ่งจะเป็นการตัดอำนาจในการพิจารณาและให้ความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย จึงเป็นการไม่ชอบ กระทั่งกรมมหาดไทยมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของจังหวัดเชียงรียดังกล่าว

๒. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๗ กำหนดว่า ในกรณีฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ทันช่วงที่มีให้นายกองการบริหารส่วนจังหวัดอาจออกข้อบัญญัติชั่วคราวที่มีใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสามัญประจำสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และเมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วให้ใช้บังคับได้ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคราวต่อไปให้นำข้อบัญญัติชั่วคราวนั้นเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่ออนุมัติ และเมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอนุมัติแล้ว ให้ใช้ข้อบัญญัติชั่วคราวนั้นเป็นข้อบัญญัติต่อไป แต่ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่อนุมัติให้ข้อบัญญัติชั่วคราวนั้นเป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้ข้อบัญญัติชั่วคราวนั้น ดังนั้น เหตุที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะออกข้อบัญญัติชั่วคราวได้ต้องเป็นกรณีฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ทันช่วงที่มีให้นั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายในฐานะที่มีอำนาจกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ตามมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ ควรที่จะได้ตรวจสอบว่าในการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายชั่วคราวว่าด้วยการเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอนุมัติ “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายชั่วคราว เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๒” พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายชั่วคราวว่าด้วยการเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอนุมัติ “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายชั่วคราว เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒” พ.ศ. ๒๕๔๒ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการออกข้อบัญญัติชั่วคราวถูกต้องตามที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๗ กำหนดหรือไม่ ประการใด ซึ่งหากปรากฏว่าการดำเนินการออกข้อบัญญัติชั่วคราวดังกล่าวกระทำไปโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ก็ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายทราบและดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

ดังนั้น หากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายมีความเห็นว่าข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรมดังกล่าว เป็นข้อบัญญัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายในฐานะที่มีอำนาจกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัด

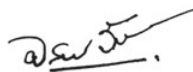
/เชียงราย...

- ๕ -

เชียงใหม่สามารถชี้แจงแนะนำองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น เพิกถอนหรือแก้ไขข้อบัญญัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำดังกล่าวก็สามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองที่อยู่ในเขตอำนาจให้เพิกถอนข้อบัญญัติดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนได้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๒๕-ค.๕๗.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๓๔๙๒ ๑

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การขอหรือการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเชียงราย ที่ ชร ๐๐๒๓.๔/ ๒๔๖๐๘ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดเชียงรายได้ขอหารือเกี่ยวกับการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ กรณีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายได้เสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย และผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายพิจารณาแล้วไม่เห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติดังกล่าวและส่งคืนไปยังสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย โดยเห็นว่าข้อบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายมีอำนาจออกประกาศยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้เข้าพักในโรงแรมเป็นการชั่วคราวได้ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน ถือเป็นการยกเว้นการบังคับใช้กฎหมายโดยไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดให้บุคคลใดมีอำนาจยกเลิกการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวได้ จึงเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดเชียงรายหรือมาประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๑ กำหนดว่า ข้อบัญญัติจะตราขึ้นได้ในกรณี ดังต่อไปนี้ (๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (๒) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราข้อบัญญัติ หรือให้มีอำนาจตราข้อบัญญัติ และ (๓) การดำเนินการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๕๐ ดังนั้น กรณีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะตราข้อบัญญัติใดขึ้นใช้บังคับ จะต้องกระทำเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือเมื่อมีกฎหมายอื่นบัญญัติกำหนดไว้ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจตราข้อบัญญัติในเรื่องนั้นขึ้นไว้ หรือเพื่อการดำเนินการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่านั้น โดยการตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น มาตรา ๕๓ วรรคหนึ่งและวรรคสองได้วางหลักเกณฑ์ในการพิจารณาไว้ กล่าวคือ เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเห็นชอบกับร่างข้อบัญญัติแล้ว ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติใด ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดส่งร่างข้อบัญญัตินั้นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติให้เสร็จและส่งคืนประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น

/พระราช...

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๕ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกข้อบัญญัติเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๑ ได้กำหนดให้ผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมที่เสียค่าเช่าห้องพักเสียค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอัตราที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ และตามข้อ ๒ กำหนดว่า การออกข้อบัญญัติจังหวัดเพื่อเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรมให้เรียกเก็บได้ในอัตราไม่เกินร้อยละสามของค่าเช่าห้องพัก และข้อ ๓ กำหนดให้บุคคลผู้ควบคุมและจัดการโรงแรมเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามข้อ ๒ ไว้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกครั้งที่มีการเรียกเก็บค่าเช่าห้องพักและนำเสนอองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในวันที่สิบของเดือนถัดไป

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๕ ได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจออกข้อบัญญัติเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดประสงค์จะให้มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรมแล้ว ก็ต้องตราเป็นข้อบัญญัติเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าว โดยเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเห็นชอบแล้วต้องส่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดได้พิจารณาดูตรวจสอบถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและความเหมาะสมในเรื่องรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น จะไปดำเนินการโดยวิธีอื่น เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวนี้โดยไม่ตราเป็นข้อบัญญัติให้ถูกต้องตามกฎหมายมิได้

กรณีที่จังหวัดเชียงรายหรือมาดังกล่าวมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๓ ที่บัญญัติให้เพิ่มเติมความว่า “เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายมีอำนาจออกประกาศยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่ง เป็นการชั่วคราวได้ ครั้งละไม่เกิน ๓ เดือน” ขึ้นเป็นข้อ ๕ วรรคสอง ของข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายชั่วคราวว่าด้วยการเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้เข้าพักโรงแรม แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ และข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอนุมติ “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายชั่วคราวว่าด้วยการเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้เข้าพักโรงแรม แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒” พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น กระทำไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นว่า เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติกฎหมายของมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว เห็นว่า การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม ตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าว กฎหมายกำหนดไว้ให้ต้องออกเป็นข้อบัญญัติ ดังนั้น การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือเมื่อออกข้อบัญญัติเรียกเก็บค่าธรรมเนียมนี้แล้ว ต่อมาประสงค์จะยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียม ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงอัตราค่าธรรมเนียม ต้องออกเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วย

/โดยข้อบัญญัติ...

โดยข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นต้องได้รับการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบด้วย เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายได้ออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายขึ้นใช้บังคับแล้วต่อมาประสงค์จะยกเลิกการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการยกเลิกตลอดไป หรือเพียงชั่วระยะเวลาใดๆ ก็ต้องกำหนดเรื่องนี้โดยออกเป็นข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดได้พิจารณาถึงความเหมาะสมและให้ความเห็นชอบตามที่กฎหมายกำหนดไว้ จะไปออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเพื่อบออำนาจให้นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายไปประกาศกำหนดยกเว้นการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวโดยไม่ออกเป็นข้อบัญญัติ ซึ่งจะเป็นการตัดอำนาจในการพิจารณาและให้ความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย จึงเป็นการไม่ชอบ กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของจังหวัดเชียงรียดังกล่าว

๒. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๗ กำหนดว่า ในกรณีฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ทันช่วงที่มีให้นายกององค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจออกข้อบัญญัติชั่วคราวที่มีใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสามัญประจำสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และเมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วให้ใช้บังคับได้ในการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดคราวต่อไปให้นำข้อบัญญัติชั่วคราวนั้นเสนอต่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่ออนุมัติ และเมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอนุมัติแล้ว ให้ใช้ข้อบัญญัติชั่วคราวนั้นเป็นข้อบัญญัติต่อไป แต่ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่อนุมัติให้ข้อบัญญัติชั่วคราวนั้นเป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้ข้อบัญญัติชั่วคราวนั้น ดังนั้น เหตุที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะออกข้อบัญญัติชั่วคราวได้ต้องเป็นกรณีฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ทันช่วงที่มีให้นั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายในฐานะที่มีอำนาจกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ตามมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ ควรที่จะได้ตรวจสอบว่าในการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายชั่วคราวว่าด้วยการเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอนุมัติ “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายชั่วคราว เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๒” พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายชั่วคราวว่าด้วยการเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดอนุมัติ “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายชั่วคราว เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรม แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒” พ.ศ. ๒๕๔๒ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการออกข้อบัญญัติชั่วคราวถูกต้องตามที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๗ กำหนดหรือไม่ ประการใด ซึ่งหากปรากฏว่าการดำเนินการออกข้อบัญญัติชั่วคราวดังกล่าวกระทำไปโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ก็ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายทราบและดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

ดังนั้น หากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายมีความเห็นว่าข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เรื่อง การเก็บค่าธรรมเนียมบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากผู้พักในโรงแรมดังกล่าว เป็นข้อบัญญัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายในฐานะที่มีอำนาจกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัด

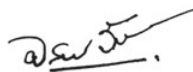
/เชียงราย...

- ๕ -

เชียงใหม่สามารถชี้แจงแนะนำองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น เพิกถอนหรือแก้ไขข้อบัญญัติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการกระทำดังกล่าวก็สามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครองที่อยู่ในเขตอำนาจให้เพิกถอนข้อบัญญัติดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนได้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๒๕-ค.๕๗.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๕๒๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง หรือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดลำพูน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๓๙๘๓ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาและให้ความเห็นตามข้อหารือของจังหวัดลำพูน
เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น
กรณีที่เทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ได้ทำการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นค่าใช้จ่าย
ตามโครงการประกันชีวิต แบบอุบัติเหตุ (วินาศภัย) ให้กับประชาชน ผู้นำชุมชน ในเขตเทศบาล และพนักงาน
เทศบาล รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า การพิจารณาและให้ความเห็น
ในเรื่องดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ
ในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการตามอำนาจ
หน้าที่ของตน จึงขอส่งความเห็นของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวเพื่อใช้ประกอบการดำเนินการตามอำนาจ
หน้าที่ต่อไป พร้อมทั้งแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมตี คชาภัย)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๒๕๕๗

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๓๖/๒๕๖๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง หรือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน

อ้างถึง หนังสือจังหวัดลำพูน ที่ ลพ ๐๐๒๓.๔/๔๕๓๘ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดลำพูนได้ขอทราบผลการพิจารณาข้อหารือเกี่ยวกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ของเทศบาล กรณีที่เทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ได้ดำเนินการและทำการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการประกันชีวิต แบบอุบัติเหตุ (วินาศภัย) ให้กับประชาชนผู้นำชุมชน ในเขตเทศบาล และพนักงานเทศบาลตำบลทุ่งหัวช้าง รวม ๑,๗๘๕ ราย เป็นเงิน ๒๐๖,๓๖๗ บาท ซึ่งจังหวัดลำพูนได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การตั้งงบประมาณและเบิกจ่ายเงินงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการประกันชีวิตแบบอุบัติเหตุ (วินาศภัย) ให้แก่ประชาชนทุกคนในเขตเทศบาลดังกล่าวไม่น่ากระทำได้ เนื่องจากตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๑๐) ได้กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ในการสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส การเบิกจ่ายเงินตามโครงการดังกล่าว แม้ว่าจะเป็นการดำเนินการที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ประชาชน ผู้นำชุมชน และแก่พนักงานเทศบาลทุกคนอย่างทั่วถึงก็ตาม แต่มิใช่บริการสาธารณะ เพราะเหตุว่าโครงการประกันชีวิตดังกล่าวจะเกิดประโยชน์เฉพาะแก่ผู้เอาประกันแต่ละคน หากมีการเสียชีวิต สูญเสียอวัยวะ สายตา หรือทุพพลภาพถาวรสิ้นเชิงด้วยอุบัติเหตุเท่านั้น จึงไม่เข้าข่ายตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จังหวัดลำพูนจึงขอหารือว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ นั้น

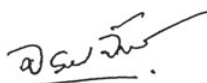
กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่าพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕๐ ได้กำหนดถึงหน้าที่ของเทศบาลตำบลที่มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล และมาตรา ๕๑ ได้กำหนดถึงกิจการใดๆ ที่เทศบาลตำบลอาจจัดทำในเขตเทศบาลได้ ซึ่งไม่ปรากฏว่าพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ ดังกล่าวได้บัญญัติให้เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำหรืออาจจัดทำได้โดยสามารถจัดให้มีการดำเนินการโครงการประกันชีวิต แบบอุบัติเหตุ (วินาศภัย) ให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาล และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งได้กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจและหน้าที่ต่างๆ ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ตามมาตรา ๑๖ ก็มีได้บัญญัติให้เทศบาลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดให้มีระบบบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นโดยการจัดให้มีการจัดทำประกันภัยหรือประกันชีวิตด้วย

/การประกันภัย...

การประกันภัยและการประกันชีวิตนั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๖๑ กำหนดว่า อันว่าสัญญาประกันภัยนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งตกลงจะใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือใช้เงินจำนวนหนึ่ง ให้ในกรณีวินาศภัยหากมีขึ้น หรือในเหตุอย่างอื่นในอนาคต ดังได้ระบุไว้ในสัญญา และในการนี้บุคคลอีกคนหนึ่ง ตกลงจะส่งเงินซึ่งเรียกว่าเบี้ยประกันภัยให้ และมาตรา ๘๖๒ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ผู้รับประกันภัย” หมายความว่า คู่สัญญาฝ่ายซึ่งตกลงจะใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือใช้เงินจำนวนหนึ่งให้ “ผู้เอาประกันภัย” หมายความว่า คู่สัญญาฝ่ายซึ่งตกลงจะส่งเบี้ยประกันภัย “ผู้รับประกันภัย” หมายความว่า บุคคลผู้จะพึงได้รับ ค่าสินไหมทดแทน หรือรับจำนวนเงินใช้ให้ และมาตรา ๘๖๓ ได้กำหนดว่า อันสัญญาประกันภัยนั้น ถ้าผู้เอาประกันภัยมิได้มีส่วนได้เสียในเหตุที่ประกันภัยไว้นั้นไซ้ ท่านว่าย่อมไม่ผูกพันคู่สัญญาแต่อย่างหนึ่งอย่างใด และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการประกันชีวิตไว้ กล่าวคือ มาตรา ๘๘๙ กำหนดว่า ในสัญญาประกันชีวิตนั้น การใช้จำนวนเงินย่อมอาศัยความทรงชีพ หรือมรณะของบุคคลคนหนึ่ง และมาตรา ๘๙๐ กำหนดว่า จำนวนเงินอันจะพึงใช้นั้นจะชำระเป็นเงินจำนวนเดียว หรือเป็นเงินรายปีก็ได้ สุดแล้วแต่จะตกลงกันระหว่างคู่สัญญา ดังนั้น การทำสัญญาประกันภัยหรือประกันชีวิตจึงเป็นนิติกรรมที่เกิดจากการแสดงเจตนาของบุคคลสองฝ่าย โดยบุคคลฝ่ายหนึ่งคือผู้รับประกันภัยตกลงที่จะใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือเงินจำนวนหนึ่งให้แก่บุคคลอีกฝ่ายหนึ่งคือผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประกันภัย หากมีวินาศภัย หรือเหตุอย่างอื่น ขึ้นในอนาคต โดยบุคคลฝ่ายที่ได้รับชดใช้เงินหรือค่าสินไหมทดแทนจะต้องส่งเงินที่เรียกว่าเบี้ยประกันภัยให้ ส่วนการประกันชีวิตนั้นเป็นสัญญาประกันภัยโดยการใช้เงินให้แก่ผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประกันภัยตามสัญญา โดยอาศัยความทรงชีพ หรือมรณะของบุคคลหนึ่ง การทำประกันภัยหรือประกันชีวิตของบุคคลใดๆ จึงเป็นเรื่องที่ บุคคลนั้นตกลงกันเพื่อทำนิติกรรมดังกล่าวตามความต้องการและความพร้อมของตนที่จะผูกพันตามสัญญา ประกันภัยหรือประกันชีวิตนั้นเพื่อประโยชน์ของตน มิใช่หน้าที่ของเทศบาลตามที่กฎหมายบัญญัติที่จะไป ทำประกันภัยหรือประกันชีวิตให้แก่บุคคลใดๆ กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของ จังหวัดลำพูน

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

โทร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๕๐๕๐

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ทหารเรือเกี่ยวกับการยกเลิกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดนครราชสีมา ที่ นม ๐๐๒๓.๔/๑๑๖๗๔ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗

๒. หนังสือจังหวัดนครราชสีมา ที่ นม ๐๐๒๓.๔/๑๒๓๗ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๘

ตามที่จังหวัดนครราชสีมาได้ขอหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการยกเลิกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาได้เสนอญัตติเรื่องร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เรื่อง ยกเลิกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา งบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและประชาชนอำเภอวังน้ำเขียว พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาพิจารณา และสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีข้อสงสัยเกี่ยวกับประเด็นข้อกฎหมายในการยกเลิกข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จึงหารือเรื่องดังกล่าวต่อจังหวัดนครราชสีมา นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด กล่าวคือ (๑) ตราข้อบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย มาตรา ๕๑ ได้กำหนดว่าข้อบัญญัติจะตราขึ้นได้ในกรณีดังนี้ กล่าวคือ (๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ (๒) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้้องการบริหารส่วนจังหวัดตราข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจตราข้อบัญญัติ และ (๓) การดำเนินการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดว่า งบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ทำเป็นข้อบัญญัติ ถ้าข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณออกไม่ทันปีงบประมาณใหม่ให้ใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่แล้วนั้นไปพลางก่อน โดยมาตรา ๗๖ ได้กำหนดเกี่ยวกับการงบประมาณว่า การงบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการงบประมาณสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยข้อ ๑๐ กำหนดว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจำแนกเป็นงบประมาณรายจ่ายทั่วไปและงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ

สำหรับขั้นตอนและวิธีการเกี่ยวกับการออกข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๓ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติใดให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดส่งร่างข้อบัญญัตินั้น

ให้ ...

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติให้เสร็จและส่งคืนประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติให้ส่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลงนามใช้บังคับเป็นข้อบัญญัติต่อไป แต่ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้น พร้อมด้วยเหตุผลไปยังสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อพิจารณาใหม่ ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดส่งร่างข้อบัญญัตินั้นให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลงนามใช้บังคับเป็นข้อบัญญัติและแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบต่อไป แต่ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ยืนยันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติหรือยืนยันร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามให้ร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดข้อบังคับการประชุมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไว้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยข้อ ๔๕ กำหนดขั้นตอนและวิธีการในการพิจารณาร่างข้อบัญญัติของสภาท้องถิ่นไว้ กล่าวคือ ที่ประชุมสภาท้องถิ่นต้องพิจารณาเป็นสามวาระ คือ วาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ วาระที่สอง ขึ้นแปรญัตติ และวาระที่สาม ขึ้นให้ความเห็นชอบตราเป็นข้อบัญญัติ ซึ่งที่ประชุมสภาท้องถิ่นอาจอนุมัติให้พิจารณาสามวาระรวดเดียวก็ได้ เว้นแต่ญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณจะพิจารณาสามวาระรวดเดียวไม่ได้ ทั้งนี้ในการพิจารณาญัตติร่างข้อบัญญัติงบประมาณวาระที่สอง สภาท้องถิ่นต้องกำหนดระยะเวลาเสนอคำแปรญัตติไว้ไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ ชั่วโมงนับแต่สภาท้องถิ่นมีมติรับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณนั้น

๒. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ ได้ให้ความหมายของคำว่า “กฎ” หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ

๓. ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เรื่อง งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นกฎตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ สามารถยกเลิก แก้ไขเปลี่ยนแปลงได้โดยปฏิบัติตามรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการที่กำหนดไว้สำหรับการออกกฎนั้น ดังนั้นหากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภารกิจของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและประชาชนอำเภอวังน้ำเขียวได้สิ้นสุดลง ไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ อีก และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาประสงค์จะยกเลิกงบประมาณรายการนี้ที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ก็สามารถดำเนินการเพื่อยกเลิกรายการงบประมาณดังกล่าวได้ โดยออกเป็นข้อบัญญัติเพื่อยกเลิกรายการดังกล่าวซึ่งต้องปฏิบัติตามรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการในการตราข้อบัญญัติตามที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนด หรืออาจใช้วิธีการโอนงบประมาณตามข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗

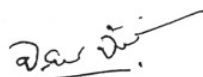
/แห่ง ...

-๓-

แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑
กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของจังหวัดนครราชสีมา

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๙ ก.พ. ๕๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๔๐๕๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอักษะรังค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ทหารหรือเรื่องการจำหน่ายข้าวหอมมะลินทรีย์สุรินทร์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสุรินทร์ ที่ สร ๐๐๒๓.๓/๕๕๑๓ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดสุรินทร์ได้ขอทหารหรือเกี่ยวกับการดำเนินการตามโครงการผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลินทรีย์สุรินทร์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจำหน่ายข้าวหอมมะลินทรีย์สุรินทร์ตามโครงการดังกล่าวที่จัดเก็บคืนจากประชาชนที่เข้าร่วมโครงการว่าสามารถกระทำหรือไม่ อย่างไร หากสามารถจำหน่ายได้มีวิธีการดำเนินการอย่างไร นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดสุรินทร์ทหารมาประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๕ ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งตามกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดให้กิจการดังต่อไปนี้ เป็นกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นสมควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ กล่าวคือ (๑๗) ส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพโดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายของคำว่า “ส่งเสริม” ไว้หมายความว่า เกื้อหนุน ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ดีขึ้น และคำว่า “แก้ไข” หมายความว่า ทำส่วนที่เสียให้คืนดีอย่างเดิม ดัดแปลงให้ดีขึ้น

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๒ (๑๕) และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้ดำเนินการเข้าช้อนกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ลักษณะของการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการให้บริการสาธารณะในเขตจังหวัด

(๑) ดำเนินงานในโครงการที่มีขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

(๒) เป็นการดำเนินงานที่ปรากฏถึงกิจกรรมที่เป็นภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ที่มุ่งต่อประโยชน์ของท้องถิ่นหรือประชาชนเป็นส่วนรวม และไม่เข้าไปดำเนินการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดสามารถดำเนินการได้เอง

/(๓) เข้าไป...

(๓) เข้าไปดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการในลักษณะที่มีความคาบเกี่ยวต่อเนื่องหรือ มีผู้ที่ได้รับประโยชน์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า ๑ แห่งขึ้นไป

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ได้จัดทำโครงการผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลินิรภัยสุรินทร์ โดยปรากฏตามหลักการและเหตุผลของโครงการนี้ สรุปได้ว่า จังหวัดสุรินทร์มีครัวเรือนเกษตรกร ๑๙๖,๓๗๕ ครัวเรือน มีพื้นที่นาถือครอง ๓,๒๐๓,๗๔๖ ไร่ พื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด ๓,๑๗๘,๕๒๗ ไร่ ผลผลิต ๓,๓๖๐,๓๕๖ ตัน คิดเป็น มูลค่าการจำหน่ายประมาณ ๑๔,๐๐๐ - ๑๖,๘๐๐ ล้านบาท จังหวัดสุรินทร์ได้ส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิตแบบ เกษตรอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิต พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ คืนชีวิตแก่แผ่นดิน และพัฒนาระบบประกันคุณภาพ สินค้าเกษตรโดยเฉพาะข้าวหอมมะลินิรภัย โดยมีการขอรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์สากล ปีละประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ ในปัจจุบันพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิจังหวัดสุรินทร์ เกิดปัญหาการปลอมปนข้าวพันธุ์อื่น ๆ เนื่องจาก เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในจังหวัดสุรินทร์ได้เพาะปลูกข้าวนาปรังนอกฤดูการผลิตข้าว โดยใช้ข้าวพันธุ์ปทุมธานี ๑ ข้าวพันธุ์ชัยนาท ๑ ข้าวพันธุ์สุพรรณบุรี ๑ ทำให้เกิดการปลอมปนของข้าวพันธุ์อื่น ๆ และการใช้รถเกี่ยวนาหวดข้าว จากพื้นที่จังหวัดอื่นที่ไม่ได้ปลูกข้าวหอมมะลิแล้วไม่ได้ทำความสะอาดเกี่ยวนาหวดข้าว และเกษตรกรขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการปรับเปลี่ยนพันธุ์ข้าวทุก ๆ ๓ ปี ทำให้คุณภาพของพันธุ์ข้าวต่ำลง และผลผลิตต่อไร่ต่ำลง ต้องเพิ่มการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีในการเพิ่มผลผลิตของข้าว ทำให้ต้นทุนในการผลิตเพิ่มสูงขึ้น เพื่อการแก้ไขปัญหา การปลอมปนของพันธุ์ข้าว ปัญหาการใช้สารเคมี ปัญหาต้นทุนในการผลิต องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าวเพื่อผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลินิรภัยที่ได้มาตรฐาน ไม่มีการปลอมปนให้กับเกษตรกรในจังหวัดสุรินทร์ เพื่อขยายพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิ สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าวให้เกิดความภาคภูมิใจ ร่วมส่งเสริมและรักษาเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของข้าวหอมมะลิสุรินทร์ และรักษาตลาด และขยายตลาดข้าวหอมมะลินิรภัยสุรินทร์ ทำให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น เพิ่มมูลค่าผลผลิต โดยในการดำเนินงาน ตามโครงการฯ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์จะทำการจัดหาเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ เพื่อให้เกษตรกร ที่ผ่านการฝึกอบรมเพื่อการขยายพันธุ์ข้าวหอมมะลินิรภัยที่ได้รับการปลอมปน จำนวน ๕๐,๐๐๐ กิโลกรัม เมื่อได้ ผลผลิต เกษตรกรจะต้องนำผลผลิตตามจำนวนที่ได้รับมาคัดเมล็ดพันธุ์และตรวจสอบคุณภาพ และส่งคืนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์เพื่อใช้ในการขยายพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลินิรภัยที่ได้รับการปลอมปนในจังหวัดสุรินทร์ สำหรับเมล็ดพันธุ์ที่ไม่ผ่านมาตรฐาน องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์จะจำหน่ายเป็นรายได้ขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดสุรินทร์ต่อไป

ดังนั้น จากหลักการและเหตุผลประกอบกับวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าวแล้วเห็นว่าการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์เป็นการส่งเสริมและแก้ไขปัญหา การประกอบอาชีพของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลินิรภัยในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ มีขั้นตอนการดำเนินการโดยคัดเลือกเกษตรกรที่สนใจและมีความพร้อมเข้าร่วมโครงการผลิตพันธุ์ข้าวหอมมะลิ นิรภัยสุรินทร์แล้วจัดการอบรมให้ความรู้ในกระบวนการผลิตข้าวหอมมะลินิรภัยที่ได้มาตรฐาน ตั้งแต่การปรับปรุงดิน การดูแลรักษา การกำจัดพันธุ์ปน การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิ ให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการยืมไปใช้แล้วนำส่งคืนภายหลังการเก็บเกี่ยว มีการตรวจสอบและรับรองคุณภาพ มีการปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ ควบคุมคุณภาพให้มีมาตรฐาน การดำเนินการตามโครงการดังกล่าวจึงมีลักษณะ เป็นการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพ ซึ่งมีลักษณะเป็นการดำเนินการในภาพรวมของจังหวัดสุรินทร์ ที่มุ่งต่อประโยชน์ของท้องถิ่นหรือประโยชน์เป็นส่วนรวม ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

/แก้ไข...

/หรือมี...

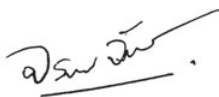
-๔-

หรือมีตัวผู้รับผิดชอบแต่ไม่สามารถใช้ได้ตามหลักเกณฑ์เรื่องความรับผิดชอบทางแพ่งหรือมีตัวพัสดอยู่แต่ไม่สมควร
ดำเนินการจำหน่าย ก็ให้จำหน่ายพัสดนั้นเป็นสูญ ตามข้อ ๑๕๒ เมื่อได้ดำเนินการจำหน่ายพัสดตามข้อ ๑๕๐
หรือจำหน่ายเป็นสูญตามข้อ ๑๕๒ แล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการลงจ่ายพัสดนั้นออกจากบัญชี
หรือทะเบียนทันที ตามข้อ ๑๕๓

ดังนั้น กรณีที่จังหวัดสุรินทร์ขอหาหรือว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์จะสามารถจำหน่าย
เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิดังกล่าว เพื่อนำเป็นรายได้ให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ได้หรือไม่ อย่างไร
หากสามารถจำหน่ายได้มีวิธีการดำเนินการอย่างไร นั้น เห็นว่า กรณีที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ได้พิจารณาแล้ว
ปรากฏว่า ข้าวหอมมะลิอื่นเป็นพัสดชำรุด เสื่อมสภาพ หรือไม่จำเป็นต้องใช้ในราชการต่อไป ก็สามารถดำเนินการ
จำหน่ายพัสดนี้ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดของหน่วยการบริหาร
ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดไว้ดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๔๕๗๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ทหหรือเกี่ยวกับการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดระยอง ด่วนที่สุด ที่ รย ๐๐๒๓.๔/๑๕๔๑๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส ๐๐๒๐/๑๓๕๘๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดระยองได้ขอทหหรือเกี่ยวกับการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ กรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นได้ทำการพิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการชำระเงินตามโครงการแทรกแซงตลาดทุเรียนภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๔๐ จังหวัดระยอง ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กยพ.) ได้มีมติให้องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าว แต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นได้พิจารณาและมีมติว่าไม่อาจชำระหนี้เงินกู้ยืมตามโครงการแทรกแซงตลาดทุเรียนภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๔๐ จังหวัดระยอง ได้ จังหวัดระยองจึงได้ขอทหหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับแนวทางการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็น นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่ทหหรือมาประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เพื่อดำเนินการประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอจะรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ และวรรคสองกำหนดว่า เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและให้แสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วย

การใช้อำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดในการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว มีผลให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคนซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นต้องสิ้นสุดลง กฎหมายจึงกำหนดให้กระทำได้เมื่อมีเหตุที่จะต้องคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ซึ่งต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นกรณีไป โดยพิจารณาพฤติการณ์ที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นได้กระทำ เช่น มีเจตนา

/ หรือจึงใจ ...

หรือจงใจกระทำการใดที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ประการใด มีการใช้ดุลพินิจในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงและบทบัญญัติของกฎหมายหรือไม่ อย่างไร และพิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นว่าทำให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายแก่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นหรือไม่ อย่างไร เพียงใด หรือกระทบต่อประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวมอย่างไร เพียงใด สมควรใช้อำนาจในการกำกับดูแลตามกฎหมายแก่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องดังกล่าวอย่างไร ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้เคียวางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนออุทธรณ์ศาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๗๔ ที่บัญญัติว่า เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตเทศบาลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ผู้ว่าราชการจังหวัดจะรายงานเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่ออุทธรณ์ศาลก็ได้ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๑๓/ว ๑๓๗๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ เรื่อง การควบคุมดูแลเทศบาล โดยได้วางแนวทางปฏิบัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาเกี่ยวกับการเสนออุทธรณ์ศาลไว้ว่า ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาดำเนินการด้วยความละเอียด รอบคอบ โดยถือเป็นมาตรการขั้นสุดท้าย และควรจะมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ กล่าวคือ (๑) สภาเทศบาลได้ดำเนินการหรือเชื่อแน่ว่าจะดำเนินการไปในทางที่จะเป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (๒) สภาเทศบาลได้กระทำการละเมิดต่อพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่สภาเทศบาลทำการปรึกษาหารือกันในเรื่องการเมืองแห่งรัฐหรือจงใจกระทำความผิดตามกฎหมายอย่างอื่น (๓) เมื่อมีเหตุผลปรากฏเป็นที่แน่ชัดว่าสมาชิกสภาเทศบาลไม่อาจดำเนินการประชุมร่วมกันให้ชอบด้วยระเบียบการประชุมได้ หรือเมื่อปรากฏว่าสภาเทศบาลไม่อาจดำเนินกิจการของสภาเทศบาลต่อไปได้อันมิใช่เนื่องจากเหตุนอกเหนืออำนาจ และ (๔) สภาเทศบาลละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ซึ่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ บังคับไว้ให้จำต้องกระทำ

โดยที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๙๑ ได้บัญญัติให้นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่รายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่ออุทธรณ์องค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อมีเหตุที่จะต้องคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม และเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นต้องคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวมตามที่นายอำเภอได้รายงานเสนอความเห็นมา ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจอุทธรณ์องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นโดยต้องแสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งอุทธรณ์องค์การบริหารส่วนตำบลด้วย กรณีขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็น จึงเห็นควรแนะนำให้นายอำเภอเขาชะเมา ในฐานะที่มีอำนาจหน้าที่ในการรายงานเสนอความเห็นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดระยองพิจารณาอุทธรณ์องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็น และผู้ว่าราชการจังหวัดระยองในฐานะที่มีอำนาจหน้าที่อุทธรณ์องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็น ตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาในเรื่องนี้ให้เกิดความชัดเจนว่า กรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นได้ทำการพิจารณาและมีความเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมีความเป็นมาอย่างไร ใครเป็นผู้เสนออุทธรณ์ในเรื่องดังกล่าวให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นพิจารณา เป็นการดำเนินการพิจารณาตามกฎหมายใด

/ และเป็นไป ...

และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นได้กระทำการใด ๆ ในเรื่องนี้โดยมีพฤติการณ์จึงใจที่จะไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง หรือชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไร การกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายแก่ประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นหรือไม่ อย่างไร หรือเกิดความเสียหายแก่ประเทศเป็นส่วนรวมอย่างไร เพียงใด ทั้งนี้ จังหวัดระยองสามารถนำแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยได้เคยวางแนวทางปฏิบัติไว้เกี่ยวกับการเสนอยุบสภาเทศบาลมาใช้เทียบเคียงในการพิจารณาในเรื่องนี้ให้เป็นไปด้วยความรอบคอบ ถูกต้อง และเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

สำหรับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ นั้น ได้ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖ และมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยข้อ ๕ ของระเบียบดังกล่าว ได้ให้ความหมายของคำว่า “การสอบสวน” หมายถึง การสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น กรณีการสิ้นสุดลงของสมาชิกภาพ การขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือเมื่อผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติดนฝ่าฝืนกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมายว่าด้วยเทศบาล กฎหมายว่าด้วยเมืองพัทยา และกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนตำบล หรือกฎหมายว่าด้วยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ซึ่งกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอในฐานะผู้มีอำนาจกำกับดูแล เป็นผู้มีความอำนาจทำการสอบสวน การดำเนินการสอบสวนตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดในระเบียบนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น เมื่อมีกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นจะต้องสิ้นสุดลง หรือพ้นจากตำแหน่ง เพราะเหตุที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติดนฝ่าฝืนกฎหมายตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น สำหรับการเสนอความเห็นและการสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น คำสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคำสั่งทางปกครอง จังหวัดระยองสามารถดำเนินการในเรื่องนี้โดยถือปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

/ ๒. กรม ...

๒. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอเรื่องดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา และกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๐ กำหนดให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ มีอำนาจเรียกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการ นายองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล มาชี้แจงหรือสอบสวน ตลอดจนเรียกรายงานและเอกสารใดๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบก็ได้ และมาตรา ๔๑ กำหนดว่า เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอจะรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ และผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโดยต้องแสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วย ดังนั้น นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดจึงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลให้ปฏิบัติตามกฎหมาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามข้อหาหรือนี้ อำเภอและจังหวัดต้องพิจารณาว่าเป็นไปเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล หรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม หรือมีกรณีอื่นซึ่งอาจยุบสภาได้ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือไม่ โดยต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงให้สอดคล้องกับข้อกฎหมาย โดยละเอียดรอบคอบและชัดเจนเป็นกรณีไป

(๒) สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงนั้น มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มิได้กำหนดไว้ และกระทรวงมหาดไทยมิได้วางระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติในการสอบสวนในกรณีดังกล่าวไว้ จึงเป็นดุลพินิจของนายอำเภอในการทำรายงานเสนอความเห็นเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอุบสภา ทั้งนี้ ในการทำรายงานเสนอความเห็นจะต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วย

๓. กรณีที่จังหวัดระยองได้ขอหารือเกี่ยวกับการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นดังกล่าว สืบเนื่องจากประเด็นปัญหาในเรื่องความรับผิดชอบตามสัญญากู้ยืมเงินเพื่อดำเนินโครงการแทรกแซงตลาดทุเรียนภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๔๐ จังหวัดระยอง ซึ่งกรณีดังกล่าวยังมีประเด็นที่ควรต้องพิจารณาเพิ่มเติมว่า องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นต้องรับผิดชอบหนี้เงินกู้ตามสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าวหรือไม่ ให้ได้ข้อยุติเสียก่อน ซึ่งข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่า คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กยพ.) ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๖ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นรับผิดชอบหนี้ตามสัญญา แต่ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑/๒๕๕๕ สรุปได้ว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๘๓ กำหนดว่า องค์การบริหารส่วนตำบล

/ อาจกู้เงิน ...

อาจกู้เงินจากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่างๆ ได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การกู้เงินดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย เมื่อยังไม่มีระเบียบกระทรวงมหาดไทย กำหนดเรื่องการกู้เงินขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ องค์การบริหารส่วนตำบล จึงยังไม่มีอำนาจกู้เงิน ตามมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะกู้เงินได้ การกระทำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำ ในการทำสัญญากู้เงินจึงเป็นการกระทำเกินอำนาจหน้าที่ของนิติบุคคล และไม่ผูกพันนิติบุคคลตามมาตรา ๗๗ และมาตรา ๘๒๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สัญญากู้เงินดังกล่าวจึงไม่ผูกพันองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำ แต่มีผลผูกพันเฉพาะตัวบุคคลซึ่งทำการแทนและผู้ค้ำประกันสัญญากู้เงินดังกล่าวเป็นการส่วนตัว นอกจากนี้ การที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งมีผลเป็นการยอมรับหนี้ตามสัญญากู้เงินนั้น สัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวไม่ผูกพันองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำ เนื่องจากเป็นการทำสัญญายอมรับหนี้ของบุคคลอื่น มาเป็นหนี้ขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีผลอย่างเดียวกับการกู้เงินขึ้นใหม่นั้นเอง การดำเนินการ ในขณะที่ยังไม่มีระเบียบของกระทรวงมหาดไทยจึงยังไม่อาจกระทำได้ สัญญากู้ยืมเงินระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำกับธนาคารกรุงไทยในชั้นต้นและการทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันในชั้นศาลไม่มีผลผูกพันองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำ เมื่อมีการโอนงบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้อง หนี้ พนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำมาเป็นของเทศบาลตำบลน้ำก่ำ ตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ หนี้ตามสัญญากู้เงินและสัญญาประนีประนอมยอมความจึงไม่ถูกโอนไปเป็นของเทศบาลตำบลน้ำก่ำ เทศบาลตำบลน้ำก่ำจึงไม่อาจตราเทศบัญญัติงบประมาณเพื่อชดใช้หนี้ตามสัญญาดังกล่าวได้ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำเป็นจึงได้มีความเห็นว่าการกู้ยืมเงินตามสัญญาดังกล่าว ซึ่งกระทำโดย นายวัลลภ ปธานราชฤทธิ์ ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำเป็น ในขณะที่มิได้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเป็นการกระทำเกินอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำเป็น ไม่สามารถตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อรับผิดชอบหนี้ดังกล่าว

ดังนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้หารือเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด (สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ) เพื่อพิจารณาในกรณีดังกล่าวอีกชั้นหนึ่ง และสำนักงานอัยการสูงสุดได้แจ้งผลการพิจารณาว่า เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำเป็นมีมติเห็นชอบให้นายวัลลภ ปธานราชฤทธิ์ อดีตประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำเป็น (ขณะนั้น) ทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ว่าราชการจังหวัดระยองตามโครงการดังกล่าว การทำสัญญากู้ยืมเงินนั้นย่อมมีผลสมบูรณ์และผูกพันให้องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญากู้ยืมเงินดังกล่าว และเมื่อกรณีได้เข้าสู่การพิจารณาชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กยพ.) โดยคณะกรรมการดังกล่าวมีมติให้องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำก่ำเป็นชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินให้กับจังหวัดระยอง และนำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบคำชี้ขาดแล้ว ก็ย่อมถือได้ว่า

/ คำชี้ขาด ...

- ๖ -

คำชี้ขาดนั้นเป็นที่ยุติไปแล้วในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่ง
ของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงมีผลผูกพันให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายจะต้องปฏิบัติตามคำชี้ขาดของ
คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีมติ
คณะรัฐมนตรีที่กล่าวแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

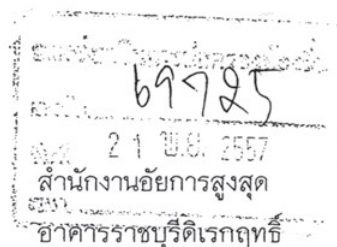
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๔-๖

ที่ อส ๐๐๒๐/ 13588

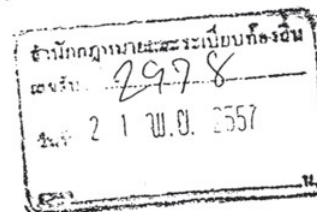
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๖๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง แจ้งตอบข้อหารือ

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๔๐๔.๔/๖๑๑๔
ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

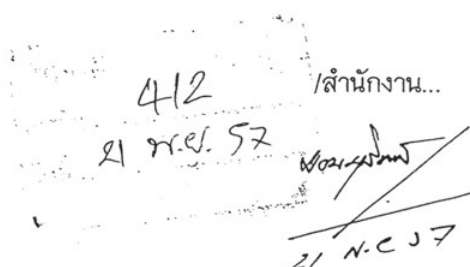

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอหารือสำนักงานอัยการสูงสุด เกี่ยวกับการปฏิบัติตามคำตัดสินชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของ ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กยพ.) โดยแจ้งว่า ข้อพิพาทระหว่างจังหวัดระยอง กับองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็น กรณีผิดสัญญากู้ยืมเงินตามโครงการแทรกแซงตลาดทุเรียน ภาคตะวันออก ปี ๒๕๔๐ จำนวนเงิน ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท นั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นว่า จากข้อเท็จจริงตามรายงานของจังหวัดระยองรับฟังได้ว่า สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็น มีมติเห็นชอบให้นายวัลลภ ปธานราษฎร์ อดีตประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็น (ขณะนั้น) ทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ว่าราชการจังหวัดระยองตามโครงการดังกล่าว การทำสัญญา กู้ยืมเงินนั้นย่อมมีผลสมบูรณ์และผูกพันให้องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ของสัญญากู้ยืมเงิน นอกจากนี้เมื่อกรณีได้เข้าสู่กระบวนการพิจารณาชี้ขาดของ กยพ. โดย กยพ. มีมติให้องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินให้กับจังหวัดระยอง และนำเรียน คณะรัฐมนตรีเพื่อทราบคำชี้ขาดแล้ว ก็ย่อมถือได้ว่าคำชี้ขาดเป็นที่ยุติไปแล้วในชั้นพิจารณาของ กยพ. จึงมีผลผูกพันให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายจะต้องปฏิบัติตามคำชี้ขาดของ กยพ. ต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกรณีนี้เป็นปัญหาในข้อกฎหมายและส่งผลกระทบต่อแนวทางการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของ กยพ. ดังนั้น เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนและตรงตามเจตนารมณ์ของมติคณะรัฐมนตรี จึงขอ หารือว่าความเห็นที่กล่าวข้างต้นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นถูกต้องหรือไม่ และจะต้องมี แนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำเนาถูกต้อง

ภาที่ ร.ต.

(บุรินทร์ อัมพรเสถียร)
อธิการบดี

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็น มีมติเห็นชอบให้นายวัลลภ ปธานราษฎร์ อดีตประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็น (ขณะนั้น) ทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ว่าราชการจังหวัดระยองตามโครงการดังกล่าว การทำสัญญากู้ยืมเงินนั้น ย่อมมีผลสมบูรณ์และผูกพันให้องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญา กู้ยืมเงินดังกล่าว และเมื่อกรณีได้เข้าสู่การพิจารณาชี้ขาดของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติ ในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กยพ.) โดยคณะกรรมการฯ มีมติให้ องค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเป็นชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินให้กับจังหวัดระยอง และนำเรียน คณะรัฐมนตรีเพื่อทราบคำชี้ขาดแล้ว ก็ย่อมถือได้ว่าคำชี้ขาดนั้นเป็นที่ยุติไปแล้วในชั้นการพิจารณาของ กยพ. จึงมีผลผูกพันให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายจะต้องปฏิบัติตามคำชี้ขาดของ กยพ. ต่อไป องค์การบริหารส่วน ตำบลน้ำเป็น จึงชอบที่จะต้องถือปฏิบัติตามมติ กยพ. และมติคณะรัฐมนตรีที่กล่าวแล้ว ความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงถูกต้องแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญวิทย์ เจริญพจน์)

รองอัยการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อัยการสูงสุด

สำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ

โทร. ๐ - ๒๑๔๒ - ๑๔๑๑

โทรสาร ๐ - ๒๑๔๓ - ๙๔๙๕

<http://www.ago.go.th> E-mail : dispute@ago.go.th

สำเนาถูกต้อง

ว่าที่ ร.ต.

(บุรินทร์ อีเทพเสถียร)
นิติกรชำนาญการ

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๐๕๖๖๕

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๖ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ทาหรือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลกกแรต อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดสุโขทัย ที่ สท ๐๐๒๓.๓/ว ๓๙๗๑ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖

๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๓๙๔๓ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๙๒๗.๐๓/๕๙๔๖ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๗

๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ตามที่จังหวัดสุโขทัยได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลกกแรต อำเภอกงไกรลาศ ได้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัดสุโขทัย เพื่อสนับสนุนงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ โครงการกัญชงปลอดภัยให้แก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านปรักกรัก และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านกกแรต ซึ่งจังหวัดสุโขทัยมีความเห็นว่า กรณีดังกล่าวยังไม่ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าจะสามารถทำได้หรือไม่ จึงขอหารือว่าโครงการกัญชงปลอดภัยเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรงหรือไม่ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้หารือปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวไปยังกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งให้คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง และได้แจ้งให้จังหวัดสุโขทัยมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมชี้แจงและให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาข้อหารือในเรื่องนี้ต่อคณะกรรมการพิจารณาข้อหารือการดำเนินงานบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยด้วย นั้น

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า

๑. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้แจ้งผลการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวว่า กรมอนามัยได้สรุปประเด็นข้อหารือและนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาข้อหารือการดำเนินงานบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ครั้งที่ ๗-๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ โดยมีผู้แทนสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเข้าร่วมประชุมชี้แจงและให้ความเห็นในประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติม และได้นามมติที่ประชุมคณะกรรมการดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ ๘๕-๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการสาธารณสุขได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวและมีมติว่า โครงการกัญชงปลอดภัย จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายกัญชงปลอดภัยให้ถูกสุขลักษณะได้มาตรฐาน ใช้วัตถุดิบและอุปกรณ์ภาชนะที่สะอาด ปลอดภัยไร้สารพิษ เพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชน ซึ่งมาตรา ๖๗(๓) แห่งพระราชบัญญัติ

/สภาตำบล...

สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการป้องกันโรค และระงับโรคติดต่อในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๙ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่สะสมอาหาร ซึ่งได้รับใบอนุญาต หรือหนังสือรับรองการแจ้ง และผู้จำหน่าย ทำ ประกอบ ปรง เก็บหรือสะสมอาหารในสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่สะสมอาหาร จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๔๐ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง โดยมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดของท้องถิ่น (๒) กำหนดหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการจัดตั้ง ใช้ และดูแลรักษาสถานที่และสุขลักษณะของบริเวณที่ใช้จำหน่ายอาหาร ที่จัดไว้สำหรับบริโภค อาหาร ที่ใช้ทำ ประกอบ หรือปรุงอาหาร หรือที่ใช้สะสมอาหาร เพื่อประโยชน์ในการควบคุมหรือกำกับดูแล สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร และ (๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันมิให้เกิดเหตุ ร้ายกาญและการป้องกันโรคติดต่อ โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจเข้าไปในอาคาร หรือสถานที่ใดๆ เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมการดำเนินกิจการใดๆ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่นได้โดย อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับประกาศกระทรวง สาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้ หัวหน้าสถานอนามัย หรือผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล นักวิชาการสาธารณสุข และพยาบาล วิชาชีพ ตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไปประจำสถานอนามัยเป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุข และมีอำนาจหน้าที่ ตรวจตรา ดูแล ให้ข้อเสนอแนะ และรับผิดชอบในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดด้วย ซึ่งหากผู้ประกอบกิจการฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๐(๒) หรือ (๓) จะต้องระวางโทษตามมาตรา ๗๓ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีอำนาจหน้าที่ ในการดำเนินโครงการกักตักยวอนามัยได้โดยตรง ซึ่งจะดำเนินงานตามโครงการกักตักยวอนามัยเอง หรือจะ สนับสนุนงบประมาณให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล รวมทั้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงาน สาธารณสุข ยังสามารถดำเนินการตรวจประเมินคุณภาพและร้านจำหน่ายอาหารได้ โดยอ้างอิงหลักเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขและหลักเกณฑ์มาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหาร ประเภทกักตักยวของสำนักงานสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย รายละเอียดปรากฏตามสำเนาเอกสาร ที่ส่งมาด้วย ๑

๒. คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า โครงการกักตักยวอนามัยมีแนวทางการดำเนินงาน โดยการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการร้านขาย กักตักยว กลุ่มแกนนำอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการ บริโภคที่ปลอดภัยในอาหารสด อาหารแปรรูปที่จำหน่ายในตลาด ร้านค้ากับผู้ประกอบการ ร้านค้า ร้านแผงลอย ในเขตรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายกักตักยวให้ถูกสุขลักษณะได้ มาตรฐาน ใช้วัตถุดิบและอุปกรณ์ภาชนะที่สะอาด ปลอดภัย ไร้สารพิษ การดำเนินการโครงการดังกล่าว จึงเป็น มาตรการที่ช่วยป้องกันโรคอีกทางหนึ่ง คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย มีความเห็น สอดคล้องกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและสำนักกฎหมาย สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย ว่าการดำเนิน โครงการดังกล่าวอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๖๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการป้องกันโรค และระงับโรคติดต่อในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อนึ่ง ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนงบประมาณ

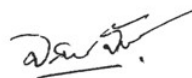
ให้ส่วนราชการ...

- ๓ -

ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ควรหารือไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัย เพื่อพิจารณาให้ความเห็นต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสำเนาเอกสาร
ที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

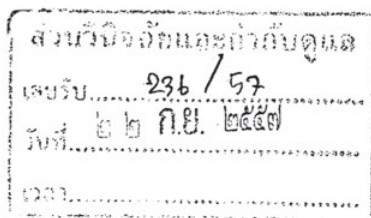
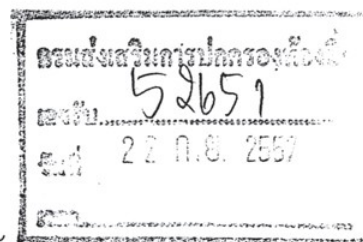

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๑ มี.ค. ๕๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖
โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๓๖

ที่ สธ ๐๙๒๗.๐๗/๕๙๕๖

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ตอบข้อหารือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการสาธารณสุข การอนามัย
ครอบครัวและการรักษาพยาบาล

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ลับ) ที่ มท ๐๘๐๔.๗/๑๔๙๑ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ขอหารือมายังกรมอนามัย
กรณีการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการสาธารณสุข การอนามัย
ครอบครัวและการรักษาพยาบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลกกแรต อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย นั้น

กรมอนามัย ได้สรุปประเด็นข้อหารือและนำเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณา
ข้อหารือการดำเนินงานบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ครั้งที่ ๗-๓/๒๕๕๗
เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ โดยมีผู้แทนสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย และผู้แทน
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเข้าร่วมประชุมชี้แจงและให้ความเห็นในประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติม และ
ได้นำเสนอมติที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ต่อคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ ๘๕-๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่
๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการสาธารณสุขได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวในการประชุม
และมีมติดังนี้

โครงการก๊วยเตี๋ยวนามัย จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาร้านอาหารและ
แผงลอยจำหน่ายก๊วยเตี๋ยวกึ่งสุกสุกได้มาตรฐาน ใช้อัตตฤติและอุปกรณ์ภาชนะที่สะอาด ปลอดภัย
ไร้สารพิษ เพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชน ซึ่งมาตรา ๖๗(๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาพาณบาลและองค์การ
บริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการป้องกันโรคและระงับ
โรคติดต่อในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๙
กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสิร์ฟอาหารซึ่งได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือ
รับรองการแจ้ง และผู้จำหน่าย ทำ ประกอบ ปูร่ง เก็บหรือเสิร์ฟอาหารในสถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่
เสิร์ฟอาหาร จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นตามมาตรา ๔๐
หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง โดยมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติ
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดของท้องถิ่น (๒) กำหนดหลักเกณฑ์
เกี่ยวกับการจัดตั้ง ใช้และดูแลรักษาสถานที่และสุขลักษณะของบริเวณที่ใช้จำหน่ายอาหาร ที่จัดไว้สำหรับ
บริโภคอาหาร ที่ใช้ทำ ประกอบ หรือปรุงอาหาร หรือที่ใช้เสิร์ฟอาหาร เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและ
กำกับดูแลสถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่เสิร์ฟอาหาร และ(๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกัน
มิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันโรคติดต่อ โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุข
มีอำนาจเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใดๆ เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมการดำเนินการใดๆ ให้เป็นไปตาม
ข้อกำหนดของท้องถิ่นได้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

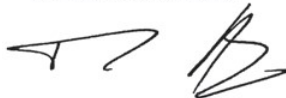
ประกอบกับ...

ประกอบกับประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้หัวหน้าสถานอนามัย หรือ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล นักวิชาการสาธารณสุข และพยาบาลวิชาชีพ ตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไปประจำสถานอนามัย เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุข และมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจตรา ดูแล ให้ข้อเสนอแนะ และรับผิดชอบในการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดด้วย ซึ่งหากผู้ประกอบการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๐(๒) หรือ (๓) จะต้องระวางโทษตามมาตรา ๗๓ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล จึงมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินโครงการก๋วยเตี๋ยวนามัย ได้โดยตรง ซึ่งจะดำเนินงานตามโครงการก๋วยเตี๋ยวนามัยเอง หรือจะสนับสนุนงบประมาณให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดำเนินการได้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งเจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าพนักงานสาธารณสุข ยังสามารถดำเนินการตรวจประเมินคุณภาพของร้านจำหน่ายอาหารได้ โดยอ้างอิงหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขและหลักเกณฑ์มาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหารประเภทก๋วยเตี๋ยว ของสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิษณุ แสนประเสริฐ)

รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมอนามัย

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๕๐ ๔๒๑๙

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๘๑๘๐

รายงานการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข

ครั้งที่ ๘๕-๘/๒๕๕๗

วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ณ ห้องประชุมสมบุญ วัชรโรทัย

อาคาร ๑ ชั้น ๒ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข นนทบุรี

คณะกรรมการฯ ที่มาประชุม

๑. นายทรงยศ ชัยชนะ	รองปลัดกระทรวง แขนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	ประธาน การประชุม
๒. นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์	รองอธิบดี แทนอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ	กรรมการ
๓. นางจุรีภรณ์ บุญยวงศ์วิโรจน์	รองอธิบดี แทนอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	กรรมการ
๔. นายชัยพัฒน์ ไชยสวัสดิ์	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น	กรรมการ
๕. นายเสถียร เจริญเหรียญ	ผู้อำนวยการสำนักควบคุมและตรวจสอบอาคาร แทนอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	กรรมการ
๖. นายมงคล พฤกษ์วัฒนา	ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีน้ำและสิ่งแวดล้อม โรงงาน แทนอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม	กรรมการ
๗. นางภาวนา บุญนาค	ผู้อำนวยการสำนักวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูป ผลิตผลเกษตร แทนอธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
๘. นางสุมาลี ชนะชาลุมงคล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านความปลอดภัยแรงงาน แทนอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	กรรมการ
๙. นายสำเริง สาสีวัฒนพงศ์กุล	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาองค์กร สำนักโรคจากการประกอบ อาชีพและสิ่งแวดล้อม แทนอธิบดีกรมควบคุมโรค	กรรมการ
๑๐. นายชนงศักดิ์ ผ่องใส	หัวหน้ากลุ่มกฎหมายอาหารและยา กองกฎหมาย แทนเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา	กรรมการ
๑๑. นางอินทรา เอี่ยมฉัตร	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ แทนเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑๒. นายประสิทธิ์ เหลืองรุ่งเกียรติ	นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการพิเศษ สำนักอนามัย แทนปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๓. นายกฤษฎา ขึ้นอิม	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลนครนนทบุรี แทนนายกสมาคมสันนิบาต เทศบาลแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๔. นายประจักษ์ เขียนนอก	หัวหน้าฝ่ายประชุม แทนนายกสมาคมองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๕. นายพรเทพ ศิริวนารังสรรค์	อธิบดีกรมอนามัย	กรรมการ และเลขานุการ

คณะกรรมการฯ ...

คณะกรรมการฯ ที่ไม่มาประชุมเนื่องจากติดราชการ/ภารกิจ

๑. นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒. รศ.ดร.ธวัชชัย สุวรรณพานิช ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๓. นายธงชัย ทวีชาชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๔. ร้อยโทวิรัช พันธุ์มะผล ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายพิษณุ แสนประเสริฐ	รองอธิบดีกรมอนามัย
๒. นางปริญดา โชควิญญู	ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการสำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
๓. นางพรพรรณ ไหมสุพร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
๓. นางพิมพ์พรณ จันทร์แก้ว	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
๔. ร.ท.หญิงณิชาศม์ ปัญจจิตรพัฒน์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
๕. นางศรีอรุณ สุขเจริญ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
๖. น.ส.ปิยาภัสร์ ชูแก้วงาม	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม
๗. น.ส.อังคณา คงกัน	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ
๘. นายปิยชน ธรรมชาติ	นิติกร กรมควบคุมโรค
๙. นางพรทิพย์ จิรศรีสกุล	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการจัดการสาธารณสุข กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๐. น.ส.นิมิต มุลศรี	นักวิชาการสุขาภิบาลปฏิบัติการ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
๑๑. น.ส.กุลชา ธนะขว้าง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ กรมควบคุมมลพิษ
๑๒. น.ส.ทิพย์ธิดา รัมมณีย์	นิติกรปฏิบัติการ กรมควบคุมมลพิษ
๑๓. น.ส.สกุณา คุณาโรตม์	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
๑๔. น.ส.วาสนา ลุนสำโรง	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ
๑๕. น.ส.ยุวดี ประชุมฉลาด	นักวิชาการสาธารณสุข ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
๑๖. น.ส.รัตนา เฒ่าอุดม	นักวิชาการสาธารณสุข ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
๑๗. น.ส.วิภากรณดา สรบุตร	นักวิชาการสาธารณสุข ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

ฝ่ายเลขานุการฯ

๑. นายสมชาย ตู่แก้ว	ผู้อำนวยการศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
๒. นายสุพจน์ อาลีอุสมาน	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
๓. นางวิไลวรรณ มาเจริญทรัพย์	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
๔. น.ส.ชญาณี ศรีวรรณ	นักวิชาการสาธารณสุข ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข
๕. น.ส.ปฐิศา เปลี่ยนพานิช	นิติกร ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๒๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

เนื่องจากประธานคณะกรรมการสาธารณสุขติดราชการไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ จึงมอบหมายให้รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายทรงยศ ชัยชนะ) ทำหน้าที่ประธานการประชุมแทน

มติของคณะกรรมการฯ รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒...

ร่างพระราชบัญญัติการ สาธารณสุข (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.	ข้อเสนอของ ฝ่ายเลขานุการฯ	การพิจารณาของ คณะกรรมการ
ตามมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๖/๑ มาตรา ๒๗ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”		
มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุขรักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้		เห็นชอบ
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี		เห็นชอบ

ข้อเสนอเพิ่มเติมจากที่ประชุม

๑. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกฎหมายที่มีบทกำหนดโทษต่ำและน้อยมากมีผลให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวและไม่ปฏิบัติตามเมื่อได้รับคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไข มีผลให้การบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นควรมีการเพิ่มบทลงโทษให้มากขึ้นเพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวและปฏิบัติตามกฎหมาย

๒. ในการออกกฎหมายควรพิจารณาถึงกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กฎหมายที่ออกใหม่หรือที่มีการปรับปรุงแก้ไขจะต้องไม่ขัดแย้งกับกฎหมายอื่นๆ ที่บังคับใช้อยู่

มติของคณะกรรมการฯ ๑. มอบฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ ทบทวน ปรับแก้ไขเนื้อหาตามข้อเสนอของคณะกรรมการฯ

๒. เมื่อดำเนินการแก้ไขแล้วให้แจ้งเป็นหนังสือส่งให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และหากมีประเด็นที่ต้องเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้นำเข้าที่ประชุมเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๓. ผลการพิจารณาข้อหาหรือจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกกแรต อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

เนื่องด้วยกรมอนามัย ได้รับหนังสือหรือจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๔๙๑ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ กรณีเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการสนับสนุนงบประมาณประจำปี ๒๕๕๗ โครงการก่ายเตี้ยปลอดภัยให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านปรักกรักและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกกแรต สรุปได้ดังนี้

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลกกแรต มีหนังสือที่ สท ๗๑๑๐๑/๑๒๑๔ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอกงไกรลาศ ขออนุมัติตั้งงบประมาณสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนตำบลในการให้บริการสาธารณะตามข้อ ๑ และข้อ ๘ แห่งประกาศคณะอนุกรรมการอำนวยการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์การสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนตำบลในการให้บริการสาธารณะ โดยมีโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลกกแรตจะให้การสนับสนุนที่เกี่ยวกับการสาธารณสุข

๒ โครงการ...

๒ โครงการ คือ โครงการกักยตัวปลอดภัย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านปรีกรัก และโครงการกักยตัวปลอดภัย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกกแรด

๒. อำเภอกงไกรลาศ ได้มีหนังสือที่ สท ๐๐๒๓.๗/๔๐๐๗ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย ขอความเห็นชอบและขออนุมัติจากคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด เพื่อสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรประชาชนและองค์กรที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย

๓. วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ได้มีการประชุมคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด โดยองค์การบริหารส่วนตำบลกกแรด ได้เสนอขอความเห็นชอบในการสนับสนุนงบประมาณประจำปี ๒๕๕๗ จากคณะอนุกรรมการฯ จำนวน ๖ โครงการ ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ มีมติเห็นชอบ ๔ โครงการ ส่วนอีก ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการกักยตัวปลอดภัย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านปรีกรัก และโครงการกักยตัวปลอดภัย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกกแรด เห็นควรให้มีหนังสือหารือไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ว่าเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรงหรือไม่

๔. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือที่ สท ๐๐๒๓.๓/๓๔๗๑ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อหารือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการสนับสนุนงบประมาณประจำปี ๒๕๕๗ โครงการกักยตัวปลอดภัย ให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลปรีกรักและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านกกแรด เนื่องจากมติที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ เห็นว่า การกักยตัวดังกล่าวจะเป็นภารกิจของกระทรวงสาธารณสุข

๕. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีประเด็นหารือว่า

๕.๑ โครงการกักยตัวปลอดภัย ส่งเสริมคนไทยสุขภาพดี ถือเป็นโครงการฯ ที่หน่วยงานราชการอื่นมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการหรือไม่ และหากไม่ใช่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าวหรือไม่ โดยอาศัยบทบัญญัติตามกฎหมายใด

๕.๒ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าวหรือไม่ โดยอาศัยบทบัญญัติตามกฎหมายใด

๕.๓ หากองค์การบริหารส่วนตำบล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการดังกล่าวได้ตามกฎหมายแล้ว กรณีนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจประเมินคุณภาพของร้านจำหน่ายอาหาร แผงลอยจำหน่ายอาหาร ศูนย์อาหารและร้านอาหารตามโครงการฯ หรือไม่ หรือหน่วยงานใดควรจะเป็นผู้ตรวจประเมินคุณภาพฯ รวมทั้งมีรายละเอียดและหลักเกณฑ์ในการดำเนินการอย่างไร และอาศัยอำนาจตามกฎหมายใดในการดำเนินการ

จากข้อหารือดังกล่าวคณะอนุกรรมการพิจารณาข้อหารือการดำเนินงานบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการสาธารณสุขเพื่อพิจารณา ดังนี้ รพ.สต. มีอำนาจในการจัดการควบคุมและป้องกันโรค รวมทั้งจัดการปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพของประชาชนตามบทบาทภารกิจของรพ.สต. และอบต. กกแรด ก็มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการโครงการกักยตัวปลอดภัยได้โดยตรง หรือจะให้การสนับสนุนงบประมาณกับรพ.สต.บ้านกกแรด และรพ.สต.บ้านปรีกรักให้ดำเนินการตามโครงการฯ ก็ได้ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของอบต.กกแรด ทั้งนี้ โดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ และประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ นอกจากนี้ อบต. และ รพ.สต.ยังสามารถ

ดำเนินการ...

ดำเนินการตรวจประเมินคุณภาพของร้านจำหน่ายอาหารได้ โดยอ้างอิงหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข และหลักเกณฑ์มาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหาร ประเภทกึ่งเดียวของสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย

มติของคณะกรรมการฯ เห็นชอบตามความเห็นของคณะอนุกรรมการพิจารณาข้อหาหรือการดำเนินงานบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้เสนอต่อคณะกรรมการว่า รพ.สต. มีอำนาจในการจัดการควบคุมและป้องกันโรค รวมทั้งจัดการปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพของประชาชนตามบทบาทภารกิจของรพ.สต. และอบต. กกก. ก็มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการโครงการกึ่งเดียวปลอดภัยได้โดยตรง หรือจะให้การสนับสนุนงบประมาณกับรพ.สต. บ้านกกก. และรพ.สต. บ้านปรีกรัก ให้ดำเนินการตามโครงการฯ ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของอบต. กกก. โดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พ.ร.บ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฯ และประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ นอกจากนี้ อบต. และ รพ.สต. ยังสามารถดำเนินการตรวจประเมินคุณภาพของร้านจำหน่ายอาหารได้ โดยอ้างอิงหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข และหลักเกณฑ์มาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหารประเภทกึ่งเดียวของสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย

๔. การพิจารณา (ร่าง) กฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ.

ตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณากำหนดมาตรฐานวิชาการการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล ได้ดำเนินการยกร่างกฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. เสร็จเรียบร้อยแล้ว ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการพิจารณากำหนดมาตรฐานวิชาการการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล ขอเสนอ (ร่าง) กฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ต่อคณะกรรมการสาธารณสุขเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ ได้ชี้แจงในส่วนหนึ่งของเนื้อหารายละเอียดของ (ร่าง) กฎกระทรวงว่าด้วยสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ต่อที่ประชุมว่า ประกอบด้วย ๕ ส่วน ดังนี้

หมวดที่ ๑ บททั่วไป เป็นรายละเอียดในส่วนของการนิยาม และความหมายของคำที่อยู่ในกฎกระทรวง

หมวดที่ ๒ การเก็บขนมูลฝอยทั่วไป เป็นรายละเอียดเรื่องวิธีการ หลักเกณฑ์ในการเก็บมูลฝอยทั่วไปสำหรับประชาชน และผู้ประกอบการ

หมวดที่ ๓ การขนมูลฝอยทั่วไป เป็นรายละเอียดเรื่องวิธีการ หลักเกณฑ์ในการขนมูลฝอยทั่วไป สำหรับราชการส่วนท้องถิ่น บุคคลซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการเก็บ ขนมูลฝอยทั่วไปภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม และบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินการรับทำการขนมูลฝอยทั่วไปโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการตามมาตรา ๑๙

หมวดที่ ๔ การกำจัดมูลฝอยทั่วไป เป็นรายละเอียดเรื่องวิธีการในการกำจัดมูลฝอยทั่วไปของราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง รวมทั้งบุคคลซึ่งราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้

ดำเนินการ...

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘
วันจันทร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย สป. ชั้น ๖ อาคารสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย

ผู้มาประชุม

๑. นายอัครเดช	เจิมศิริ	กรรมการ	ทำหน้าที่ประธาน
ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย			
๒. นายสวัสดิ์	ส่งสัมพันธ์	กรรมการ	
๓. ศ. พิเศษ กมลชัย	รัตนสกววงศ์	กรรมการ	
๔. ศ. พิเศษ ยุวัฒน์	วุฒิเมธี	กรรมการ	
๕. นายชูเกียรติ	รัตนชัยชาญ	กรรมการ	
๖. นายสุพล	ยุติธาดา	กรรมการ	
๗. นายปริญญา	อุดมทรัพย์	กรรมการ	
๘. นายพินัย	อนันตพงศ์	กรรมการ	
๙. นายธวัชชัย	ฟักอังกูร	กรรมการ	
๑๐. นายเอกศักดิ์	ตรีกรุณาสวัสดิ์	กรรมการ	
๑๑. นางสาววันฉณา	บุญนาค	กรรมการ	
๑๒. นายกฤติธาดา	จารุสกุล	กรรมการ	
แทนผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.			
๑๓. นายคณิต	คงช่วย	กรรมการและเลขานุการ	
นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.			
๑๔. นางสาวชัชฎาภรณ์	กอมจัญ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ	
นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.			

ผู้ไม่มาประชุม

นายแก่นเพชร ช่างรังษี ติดราชากร
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ด้านบริหาร

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายยงยุทธ	ขึ้นประเสริฐ	นิติกรชำนาญการ	สำนักกฎหมาย สป.
๒. นางสาวจิตรลดา	เหลื่องภิรมย์	นิติกรชำนาญการ	สำนักกฎหมาย สป.
๓. นายมงคลชัย	คลังทอง	นิติกรปฏิบัติการ	สำนักกฎหมาย สป.
ผู้แทนสำนักกฎหมาย สป.			
นายไพรัตน์	ทรัพย์อนันต์	นิติกรปฏิบัติการ	สำนักกฎหมาย สป.

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. นายสัญญาจิต	พวงนาค	ผู้อำนวยการส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล
๒. นางสาวกิริณี	จาระนุ่น	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๓. นางสาวสุขขสา	ศรีสุเทพ	นิติกรชำนาญการ

ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสงขลา

นายพนิต รัตน์จำนง นิติกรชำนาญการ

ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

นายเกรียงไกร สมเสนาะ ท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

ก่อนเข้าสู่วาระการประชุม เนื่องจากนายแก่นเพชร ช่วงรังษี รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ด้านบริหาร ประธานกรรมการ ทิศราชกร ที่ประชุมจึงมีมติให้นายอัครเดช เจริญศิริ ที่ปรึกษา ด้านกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรรมการ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ วันจันทร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุม ครึ่งดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ วันจันทร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

๓.๑ ขอรื้อการขอขยายเวลาสอบข้อเท็จจริง

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงว่า นายอำเภอเทพาได้เสนอให้ยุบสภาเทศบาลตำบลลำไพล อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา เนื่องจากในการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในวาระที่ ๒ ขั้นแปรญัตติ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลลำไพล ได้แปรญัตติลดงบประมาณรายจ่ายโครงการในหมวดที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ตั้งจ่ายในโครงการก่อสร้างถนน และโครงการปรับปรุงถนนสายต่างๆ ในเขตเทศบาลตำบล ลำไพล จำนวน ๑๒ โครงการ จนไม่สามารถดำเนินการจัดทำโครงการดังกล่าวได้ และในวาระที่ ๓ ขั้นลงมติให้ตราเป็นเทศบัญญัติ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลลำไพล มีมติเสียงข้างมากจำนวน ๑๑ เสียง เห็นชอบให้ตราเป็นเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๗ นายอำเภอเทพาในฐานะที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา ให้ปฏิบัติราชการแทนในการพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติงบประมาณฯ ตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๒ ตรี แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ พิจารณาเห็นว่าโครงการก่อสร้างถนนและโครงการปรับปรุงถนนของเทศบาลตำบลลำไพลที่ได้ตั้งงบประมาณไว้ตามร่างเทศบัญญัติฯ จำนวน ๑๑ โครงการ ที่สภาเทศบาลตำบลลำไพลเห็นชอบแล้วไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากได้มีการตัดลดงบประมาณจึงได้แจ้งให้สภาเทศบาลตำบลลำไพลพิจารณาใหม่ แต่สภาเทศบาลตำบลลำไพลกลับมียืนยันตามร่างเทศบัญญัติเดิม และได้ส่งร่างเทศบัญญัติฯ ให้นายกเทศมนตรีลงนาม จังหวัดสงขลาได้มีคำสั่งที่ ๕๐๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ แต่คณะกรรมการสอบสวนยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ และผู้ว่าราชการ

จังหวัดสงขลา ได้ขยายเวลาการสอบสวนจำนวนสองครั้งซึ่งคาดว่าจะดำเนินการสรุปรายงานผลการสอบสวนแล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗ จึงได้มีหนังสือขออนุญาตขยายเวลาการสอบสวนฯ ต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยออกไปอีก ๓๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ ตามความในข้อ ๒๑ วรรคสอง แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่นและที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เห็นว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นฯ เป็นระเบียบที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการสอบสวน กรณีผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอในฐานะผู้มีอำนาจกำกับดูแล เป็นผู้มีอำนาจทำการสอบสวน ส่วนการยุบสภานั้น มาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลฯ กำหนดให้เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตเทศบาลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ผู้ว่าราชการจังหวัดจะรายงานเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อยุบสภาเทศบาลก็ได้ การดำเนินการตามมาตรานี้เป็นการกระทำไปเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม มิใช่การสอบสวนบุคคลหนึ่งอันเนื่องมาจากการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่หรือประพฤติดนฝ่ายกฎหมาย จึงไม่อยู่ในบังคับที่จะต้องนำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นฯ มาใช้ปฏิบัติ จึงไม่ต้องการขยายเวลาการสอบสวนตามระเบียบนี้

สำนักกฎหมาย สป. พิจารณาแล้วเห็นว่าพระราชบัญญัติเทศบาลฯ มาตรา ๗๔ กำหนดให้เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตเทศบาลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ผู้ว่าราชการจังหวัดจะรายงานเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อยุบสภาเทศบาลก็ได้ กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการพิจารณาเทศบาลฯ ของสภาเทศบาลตำบลลำไพล นั้น เป็นการดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริง พร้อมทั้งเสนอความเห็นของตนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งยุบสภาเทศบาลตำบลลำไพล ซึ่งมีใช้การสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น กรณีการสิ้นสุดสมาชิกภาพ การขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม การละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการอันไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติดนฝ่ายกฎหมาย กรณีดังกล่าวจึงไม่อยู่ในบังคับของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นฯ อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติเทศบาลฯ ส่วนที่ ๖ การควบคุมเทศบาล มาตรา ๗๑ - มาตรา ๗๔ กำหนดให้ผู้กำกับดูแลคือ นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลให้ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งผู้กำกับดูแลก็ต้องดำเนินการกำกับดูแลตามที่มีกฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้เช่นเดียวกัน ดังนั้น แม้วาระระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบผู้บริหารท้องถิ่นฯ จะไม่ใช้บังคับกับการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำของสภาเทศบาลตำบลลำไพลก็ตาม แต่ก็ถือว่าเป็นระเบียบที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งที่นำมาปรับใช้ได้ ซึ่งการขอขยายระยะเวลาเป็นการกำกับดูแลมิให้ผู้ปฏิบัติละเลยโดยไม่มีเหตุอันสมควร และปลัดกระทรวงมหาดไทยน่าจะขยายระยะเวลาการสอบข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดสงขลา เสนอพร้อมทั้งกำกับให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยที่ความเห็นของสำนักกฎหมาย สป. แตกต่างจากความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเกี่ยวกับการขยายระยะเวลาการสอบสวนดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและรอบคอบ จึงขอเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็น เพื่อประกอบการพิจารณา

ของปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งนายจรินทร์ จักกะพาก รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เห็นชอบแล้ว

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้พิจารณาข้อหารื้อดังกล่าว โดยรับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสงขลา และผู้แทนสำนักกฎหมาย สป. แล้ว มีความเห็นว่า มาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาลที่กำหนดไว้ว่า เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ผู้ว่าราชการจังหวัดจะรายงานเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อยุบสภาเทศบาลก็ได้ นั้น การพิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อยุบสภาเทศบาลเป็นอำนาจเด็ดขาดของผู้ว่าราชการจังหวัดที่จะพิจารณาเสนอความเห็น โดยไม่มีระเบียบกฎหมายกำหนดวิธีการขั้นตอน หรือระยะเวลาการดำเนินการไว้ และไม่อยู่ภายใต้บังคับของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขาธิการผู้บริหารท้องถิ่นและที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ แต่อย่างไรก็ดี การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการพิจารณาเทศบาลขออนุญาตของสภาเทศบาลตำบลลำไพล เพื่อบรรณข้อเท็จจริงประกอบการเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาโดยตรงที่จะแต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงหรือไม่ ไม่มีกฎหมายบังคับให้ต้องตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงก่อนเสนอความเห็น และเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงแล้ว หากเห็นว่าควรขยายเวลาการสอบสวน ผู้ว่าราชการจังหวัดก็สามารถขยายเวลาการสอบสวนได้เอง โดยไม่ต้องขอขยายเวลาการสอบสวนต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นฯ แต่อย่างไรก็ดี

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓.๒ ข้อหารื้อเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลกกแรต อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ชี้แจงว่า จังหวัดสุโขทัยได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลกกแรต อำเภอกงไกรลาศ ได้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการอำนวยการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับจังหวัดสุโขทัย เพื่อสนับสนุนงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ โครงการกักตุนยวตลอดภัยให้แก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านปรักรัก และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านกกแรต โดยภารกิจดังกล่าวเป็นภารกิจด้านการคุ้มครองผู้บริโภค มีการตรวจสอบและให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการร้านขายก๋วยเตี๋ยว กลุ่มแกนนำอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ตรวจประเมินร้านก๋วยเตี๋ยว ร้านอาหาร/แผงลอย ตรวจสอบสารปนเปื้อนในอาหารสดและตลาดนัด พัฒนาโรงครัวของโรงเรียน และจัดทำข้อมูลทำเนียบผู้ประกอบการร้านอาหารและแผงลอย ที่จำหน่ายก๋วยเตี๋ยว ตามเกณฑ์มาตรฐาน CFGT แบบรายงาน FS – ๑.๑ ภารกิจดังกล่าวจะเป็นภารกิจของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้มีความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ จึงขอหารื้อว่าโครงการกักตุนยวตลอดภัยเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรงหรือไม่

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่า โครงการกักตุนยวตลอดภัย ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ดังกล่าวมีแนวทางการดำเนินงาน โดยการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการร้านขายก๋วยเตี๋ยว กลุ่มแกนนำ อสม. ให้มีความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภค รวมทั้งการอบรม

ให้ความรู้ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ปลอดภัยในอาหารสด อาหารแปรรูปที่จำหน่ายในตลาดร้านค้ากับผู้ประกอบการ ร้านค้า ร้านแผงลอยในเขตรับผิดชอบ ซึ่งมาตรา ๑๐(๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้คณะกรรมการสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ และคณะกรรมการสาธารณสุขได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวแล้วมีความเห็นสรุปได้ว่า โครงการก๋วยเตี๋ยวอนามัยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายก๋วยเตี๋ยวให้ถูกสุขลักษณะได้มาตรฐานใช้วัตถุดิบและอุปกรณ์ฯ ขณะที่สะอาดปลอดภัยไร้สารพิษ เพื่อคุ้มครองสุขภาพของประชาชน ซึ่งมาตรา ๖๗(๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล และพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ มาตรา ๓๙ ก็ได้กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสิร์ฟอาหาร ซึ่งได้รับใบอนุญาต หรือหนังสือรับรองการแจ้ง และผู้จำหน่าย ทำ ประกอบ ปรง เก็บ หรือเสิร์ฟอาหารในสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสิร์ฟอาหาร จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้ง โดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใดๆ เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมการดำเนินการใดๆ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่นได้ ซึ่งหากผู้ประกอบการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นจะต้องระวางโทษตามมาตรา ๗๓ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินโครงการก๋วยเตี๋ยวอนามัยได้โดยตรง ซึ่งจะดำเนินงานตามโครงการก๋วยเตี๋ยวอนามัยเอง หรือจะสนับสนุนงบประมาณให้กับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล รวมทั้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุข ยังสามารถดำเนินการตรวจประเมินคุณภาพและร้านจำหน่ายอาหารได้โดยอ้างอิงหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขและหลักเกณฑ์มาตรฐานสถานที่จำหน่ายอาหารประเภทก๋วยเตี๋ยวของสำนักงานสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กรมอนามัย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงสามารถนำความเห็นของคณะกรรมการสาธารณสุขดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้

สำนักกฎหมาย สป. พิจารณาแล้วเห็นว่าตามมาตรา ๖๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำ ในการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อในเขตการบริหารส่วนตำบล ซึ่งการป้องกันโรคจากบทบัญญัติดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการป้องกันเพื่อไม่ให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดการเจ็บป่วยขึ้นในอนาคต เมื่อการดำเนินโครงการก๋วยเตี๋ยวปลอดภัย มีลักษณะเป็นการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการร้านขายก๋วยเตี๋ยว กลุ่มแกนนำ อสม. ให้มีความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภค รวมทั้งการอบรมให้ความรู้ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ปลอดภัย ในอาหารสด อาหารแปรรูปที่จำหน่ายในตลาด ร้านค้ากับผู้ประกอบการ ร้านค้า ร้านแผงลอยในเขตรับผิดชอบ การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นการป้องกันโรคอีกวิธีหนึ่ง ดังนั้น การดำเนินโครงการดังกล่าวจึงอยู่ในอำนาจหน้าที่ของการบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๖๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ส่วนประเด็นที่การบริหารส่วนตำบลกกแรต มีความประสงค์จะสนับสนุนงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ด้านการสาธารณสุข ให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านปรีกรัก และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลบ้านกกแรต ซึ่งตามข้อ ๑ ของประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์การสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และการบริหารส่วนตำบล ในการให้บริการสาธารณะ กำหนดว่าการบริหารส่วนตำบลอาจสนับสนุนงบประมาณให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐในจังหวัดในการกิจด้านการสาธารณสุขได้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ เมื่อการดำเนินโครงการดังกล่าวอยู่ในอำนาจหน้าที่ของการบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๖๗ (๓)

แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ การสนับสนุนงบประมาณให้แก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลดังกล่าวจึงกระทำได้แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ แต่เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เสนอให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็น จึงขอเสนอเรื่องดังกล่าวหรือคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเสนอ ซึ่งนายจรินทร์ จักกะพาก รองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เห็นชอบแล้ว

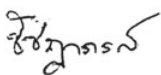
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว โดยรับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยแล้ว เห็นว่า โครงการก๋วยเตี๋ยวลอดภัยมีแนวทางการดำเนินงาน โดยการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการร้านขายก๋วยเตี๋ยว กลุ่มแกนนำ อสม. ให้มีความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคที่ปลอดภัยในอาหารสด อาหารแปรรูปที่จำหน่ายในตลาด ร้านค้ากับผู้ประกอบการ ร้านค้า ร้านแผงลอยในเขตรับผิดชอบ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาร้านอาหารและแผงลอยจำหน่ายก๋วยเตี๋ยวให้ถูกสุขลักษณะได้มาตรฐาน ใช้วัตถุดิบและอุปกรณ์ภาชนะที่สะอาด ปลอดภัย ไร้สารพิษ การดำเนินการโครงการดังกล่าวจึงเป็นมาตรการที่ช่วยป้องกันโรคอีกทางหนึ่ง คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ มีความเห็นสอดคล้องกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและสำนักกฎหมาย สป. ว่าการดำเนินโครงการดังกล่าวอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๖๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการสนับสนุนงบประมาณให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นตามประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นควรให้หารือไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัย เพื่อพิจารณาให้ความเห็นต่อไป

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

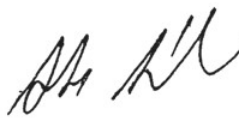
ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ น.

(นางสาวชัชฎาภรณ์ กอผจญ)
กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการฯ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายคณิต คงช่วย)
กรรมการและเลขานุการฯ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๕๖๑๐

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ทารือกรณีพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ของเทศบาลตำบลหนองกี่ อำเภอนอก จังหวัดบุรีรัมย์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์

อ้างถึง หนังสือจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ บร ๐๐๒๓.๔/๒๒๒๔๖ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดบุรีรัมย์ได้ขอหารือเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายในการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของเทศบาลตำบลหนองกี่ อำเภอนอก จังหวัดบุรีรัมย์ กรณีที่ร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของเทศบาลตำบลหนองกี่ดังกล่าว มีโครงการบางโครงการที่ไม่ได้อยู่ในแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๖๐) และการเลือกคณะกรรมการแปรรูปร่างเทศบัญญัติดังกล่าว ไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดบุรีรัมย์หารือมาประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. ประเด็นที่ร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของเทศบาลตำบลหนองกี่มีโครงการบางโครงการที่ไม่ได้อยู่ในแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๖๐) ของเทศบาลตำบลหนองกี่นั้น เห็นว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๒๕ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาสามปีเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๒ ได้กำหนดให้ใช้แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณ โดยให้หัวหน้าหน่วยงานจัดทำประมาณการรายรับและรายจ่าย และให้หัวหน้าหน่วยงานคลังรวบรวมรายงานการเงินและสถิติต่าง ๆ ของทุกหน่วยงานเพื่อใช้ประกอบการคำนวณขอตั้งงบประมาณเสนอต่อเจ้าหน้าที่งบประมาณ

เมื่อพิจารณาจากหลักเกณฑ์ตามที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดไว้ดังกล่าว การจัดทำร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของเทศบาลตำบลหนองกี่ ต้องใช้แผนพัฒนาของเทศบาลตำบลหนองกี่เป็นกรอบและแนวทางในการจัดทำงบประมาณ โดยหัวหน้าหน่วยงานของเทศบาลตำบลหนองกี่ต้องจัดทำประมาณการรายรับและประมาณการรายจ่าย โดยนำรายงานการเงินและสถิติต่าง ๆ ที่หัวหน้าหน่วยงานคลังรวบรวมมาใช้ประกอบการพิจารณาและดำเนินการขอตั้งงบประมาณ แล้วเสนอต่อปลัดเทศบาลตำบลหนองกี่ในฐานะเจ้าหน้าที่งบประมาณ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของเทศบาลตำบลหนองกี่ จึงต้องนำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๖๐) มาเป็นกรอบและแนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายและขอตั้งงบประมาณ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า โครงการบางโครงการในร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

/ประจำปี...

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของเทศบาลตำบลหนองกิ้ง มิได้อยู่ในแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐) เป็นเหตุประการหนึ่งที่ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ไม่เห็นชอบกับร่างเทศบัญญัติงบประมาณดังกล่าว หากเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมิได้นำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐) มาเป็นกรอบหรือแนวทางในการตั้งงบประมาณ ตามข้อ ๒๒ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องที่มีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว อย่างไรก็ตาม หากเทศบาลตำบลหนองกิ้งได้แก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว โดยทำการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐) หลังจากที่ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ไม่เห็นชอบดังกล่าว โดยดำเนินการตามวิธีการที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๒๒ กำหนดไว้แล้ว และเสนอร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้สภาเทศบาลตำบลหนองกิ้งพิจารณาทบทวนให้ถูกต้องตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยสภาเทศบาลตำบลหนองกิ้งได้ยืนยันตามร่างเทศบัญญัติงบประมาณเดิม เห็นว่า ได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวและดำเนินการเป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว

๒. สำหรับประเด็นการเลือกคณะกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของสภาเทศบาลตำบลหนองกิ้งนั้น เห็นว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกคณะกรรมการสภาท้องถิ่นไว้ โดยให้น้ำวิธีการเลือกตามข้อ ๑๒ มาใช้โดยอนุโลม ซึ่งตามข้อ ๑๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกรองประธานสภาท้องถิ่นไว้ โดยในวรรคหนึ่งกำหนดว่า วิธีการเลือกรองประธานสภาท้องถิ่นให้นำความในข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และวรรคสองกำหนดว่า กรณีที่กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีรองประธานสภาท้องถิ่นมากกว่าหนึ่งคน ให้เลือกรองประธานสภาท้องถิ่นคนที่หนึ่งก่อน แล้วจึงเลือกรองประธานสภาท้องถิ่นในลำดับถัดไปทีละคนจนกว่าจะครบตามจำนวนที่พึงมี ดังนั้น เมื่อนำความในข้อ ๑๒ มาใช้บังคับกับการเลือกคณะกรรมการสภาท้องถิ่นโดยอนุโลม จึงต้องนำความในข้อ ๑๒ ทั้งในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับการเลือกคณะกรรมการสภาท้องถิ่น

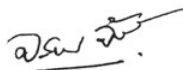
เมื่อสภาเทศบาลตำบลหนองกิ้งได้กำหนดจำนวนกรรมการของคณะกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ไว้จำนวน ๓ คน จึงต้องทำการเลือกกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติงบประมาณดังกล่าวทีละคน ตามวรรคสองของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยทำการเลือกกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติคนที่หนึ่งก่อนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้สำหรับการเลือกประธานสภาท้องถิ่นตามข้อ ๘ ของระเบียบดังกล่าว กล่าวคือ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองกิ้งมีสิทธิเสนอชื่อสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองกิ้งเป็นกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติคนที่หนึ่ง ซึ่งการเสนอชื่อนี้ต้องมีสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองกิ้งรับรองไม่น้อยกว่าสองคน และสามารถเสนอชื่อได้โดยไม่จำกัดจำนวน กรณีที่มีสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองกิ้งเสนอชื่อสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองกิ้งเป็นกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติคนที่หนึ่งเพิ่มเติมอีก ต้องให้สมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองกิ้งลงคะแนนเลือกกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติคนที่หนึ่งจากชื่อที่เสนอมาเหล่านั้น โดยวิธีเขียนชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้ที่ถูกเสนอชื่อคนละหนึ่งชื่อ เมื่อตรวจนับคะแนนแล้วผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดเป็นผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติคนที่หนึ่ง แล้วจึงดำเนินการเลือกกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติคนที่สอง และตามลำดับต่อไป จนครบจำนวนกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติที่สมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองกิ้งกำหนดไว้ด้วยวิธีเดียวกันกับการเลือกกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติคนที่หนึ่งดังกล่าว กรณีที่มีการเสนอชื่อสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองกิ้งเป็นกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติคนที่หนึ่งเพียงคนเดียว ไม่มีการเสนอชื่อสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองกิ้งอื่นเป็นกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติคนที่หนึ่งอีก ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อนี้ดังกล่าวจึงเป็นผู้ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการแปรรูปสร้างเทศบัญญัติคนที่หนึ่ง

/เมื่อพิจารณา...

เมื่อพิจารณาจากเอกสารที่จังหวัดบุรีรัมย์ส่งมาประกอบการหารือ ได้แก่ รายงานการประชุมสภาเทศบาลตำบลหนองกี่ สมัยสามัญ สมัยที่ ๓ ประจำปี ๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในการประชุมดังกล่าว ในระเบียบวาระการประชุมที่ ๕ ญัตติการคัดเลือกคณะกรรมการแปรรูปที่ดินร้างเทศบาลบุญญิตติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ปรากฏว่า เมื่อประธานสภาเทศบาลตำบลหนองกี่แจ้งให้สมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองกี่เสนอชื่อคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน นายบุญล้อม โพธิ์ตาทอง ได้เสนอชื่อนายนิติพงศ์ จันดาเรือง เป็นคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน แล้วประธานสภาเทศบาลตำบลหนองกี่ได้กล่าวว่า นายบุญล้อม โพธิ์ตาทอง เสนอนายนิติพงศ์ จันดาเรือง เป็นคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน ผู้รับรองสองคน คือ นายพิชัย เลิศแก้ว และนายรัชชัย ไพบูลย์วงศ์ แล้วกล่าวต่อไปว่า ต่อไปก็เป็นคนที่สอง โดยเชิญนายสำราญ แพะขุนทด เสนอชื่อคณะกรรมการแปรรูปที่ดินคนที่สอง นายสำราญ แพะขุนทด ได้เสนอชื่อนางนภาพร บุญชัยสุข เป็นคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน แล้วประธานสภาเทศบาลตำบลหนองกี่ได้กล่าวว่า นายสำราญ แพะขุนทด เสนอนางนภาพร บุญชัยสุข เป็นคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน ผู้รับรองสองคน คือ นายบุญชู คะกะเนปะ และนายนิติพงศ์ จันดาเรือง แล้วกล่าวต่อไปว่า ต่อไปก็เป็นคนที่สาม โดยเชิญนายสุพล กาพย์แก้ว เสนอชื่อคณะกรรมการแปรรูปที่ดินคนที่สาม นายสุพล กาพย์แก้ว ได้เสนอชื่อนายพิชัย เลิศแก้ว เป็นคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน แล้วประธานสภาเทศบาลตำบลหนองกี่ได้กล่าวว่านายสุพล กาพย์แก้ว เสนอนายพิชัย เลิศแก้ว เป็นคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน ผู้รับรองสองคน คือ นายสำราญ แพะขุนทด และนายสุรนิจ จันดาเรือง มีท่านใดจะเสนออีกหรือไม่ ไม่มี เป็นอันว่าคณะกรรมการแปรรูปที่ดิน คนที่ ๑ นายนิติพงศ์ จันดาเรือง คนที่ ๒ นางนภาพร บุญชัยสุข คนที่ ๓ นายพิชัย เลิศแก้ว มีสมาชิกผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ ถ้าไม่มีการเสนอชื่อเพิ่มเติมให้ถือว่าได้รับเลือกโดยอนุโลม จำนวนไม่เกินกว่ามติเทศบาลกำหนด แล้วจึงได้พิจารณาในระเบียบวาระต่อไป ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากลักษณะการเลือกกรรมการแปรรูปที่ดินของสภาเทศบาลตำบลหนองกี่ดังกล่าวแล้วเห็นว่า มีลักษณะเป็นการเสนอชื่อกรรมการแปรรูปที่ดินคนที่หนึ่ง คนที่สอง และคนที่สามต่อเนื่องกัน เมื่อไม่มีสมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองกี่ผู้ใดเสนอชื่ออีก ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองกี่จึงได้สรุปว่า ให้สมาชิกผู้ที่ถูกเสนอชื่อทั้งสามคนได้รับเลือกโดยอนุโลม โดยไม่ปรากฏหลักฐานว่า ได้มีการเลือกกรรมการแปรรูปที่ดินที่ละคนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กล่าวมาข้างต้น จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๑๐๗ ประกอบข้อ ๑๒ และข้อ ๘ กำหนดไว้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๓ มี.ค. ๕๘.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๐๖๕๕๗

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ทหารเรือเกี่ยวกับการตราเทศบัญญัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเลย ด่วน ที่ ลย ๐๐๒๓.๔/๑๔๖๐๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดเลยได้ขอหารือเกี่ยวกับการตราเทศบัญญัติตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ กรณีที่ประธานสภาเทศบาลตำบลร่องจิกได้ส่งร่างเทศบัญญัติเทศบาลตำบลร่องจิก เรื่อง การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่สภาเทศบาลตำบลร่องจิกได้มีมติเห็นชอบแล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเลยได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งจังหวัดเลยพิจารณาแล้วเห็นว่าร่างเทศบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดความหมายของคำว่า “ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งไม่ใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้ ความหมายดังกล่าวอาจรวมถึงสถานที่หรือทางสาธารณะที่เป็นทางน้ำหรือทางหลวงหรือพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่นด้วย ดังนั้น กรณีที่เทศบาลตำบลร่องจิกได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมท้ายเทศบัญญัติ โดยไม่ได้กำหนดความเป็นที่หรือทางสาธารณะประโยชน์เฉพาะที่อยู่ในความดูแลของเทศบาลตำบลร่องจิกหรือไม่ อย่างไร เทศบาลตำบลร่องจิกจึงไม่มีอำนาจออกใบอนุญาตหรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่น โดยการออกใบอนุญาตหรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตดังกล่าวควรที่จะให้หน่วยราชการที่มีอำนาจรับผิดชอบดูแลที่หรือทางสาธารณะนั้นๆ ให้ความเห็นชอบด้วยตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ ๔/๒๕๕๕ เรื่อง การควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามหมวด ๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดเลยดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๖๐ (๒) ได้กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจตราเทศบัญญัติขึ้นใช้บังคับได้โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายกรณีเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้เทศบาลตราเทศบัญญัติหรือให้มีอำนาจตราเทศบัญญัติ

๒. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการควบคุมดูแลที่หรือทางสาธารณะไว้ว่า เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่ควบคุมดูแลที่หรือทางสาธารณะเพื่อประโยชน์ใช้สอยของประชาชนทั่วไป และตามวรรคสองกำหนดว่า ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายโดยลักษณะวิธีการจัดวางสินค้าในที่หนึ่งที่ได้เป็นปกติหรือเร่ขาย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๖ และตามวรรคสามกำหนดว่า การออกใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นระบุชนิดหรือประเภทของสินค้า ลักษณะวิธีการจำหน่ายสินค้า และสถานที่

/ที่จะจัดวาง ...

ที่จะจัดวางสินค้าเพื่อจำหน่ายในกรณีที่จะมีการจัดวางสินค้าในที่หนึ่งใดเป็นปกติ รวมทั้งจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดตามที่เห็นสมควรไว้ในใบอนุญาตด้วยก็ได้ และตามวรรคสี่กำหนดว่า การเปลี่ยนแปลงชนิดหรือประเภทของสินค้า ลักษณะวิธีการจำหน่ายสินค้า หรือสถานที่จัดวางสินค้าให้แตกต่างไปจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาต จะกระทำได้อีกเมื่อผู้รับใบอนุญาตได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้จัดแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไว้ในใบอนุญาต

มาตรา ๕๓ กำหนดว่า เพื่อประโยชน์ของประชาชนและการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น ดังต่อไปนี้ กล่าวคือ (๑) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายหรือผู้ช่วยจำหน่ายสินค้า (๒) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะในการใช้กรรมวิธีการจำหน่าย ทำ ประกอบ ปรง เก็บหรือสะสมอาหารหรือสินค้าอื่น รวมทั้งการรักษาความสะอาดของภาชนะ น้ำใช้และของใช้ต่างๆ (๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดวางสินค้าและการระบายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ (๔) กำหนดเวลาสำหรับการจำหน่ายสินค้า (๕) กำหนดการอื่นที่จำเป็นเพื่อการรักษาความสะอาดและป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ รวมทั้งการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและการป้องกันโรคติดต่อ

มาตรา ๕๔ กำหนดว่า ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้การประกอบกิจการใดหรือการกระทำใดต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาตในเรื่องนั้นได้

มาตรา ๖๓ กำหนดว่า ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อกำหนดของท้องถิ่น กำหนดค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมในการออกใบอนุญาตตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการ เก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และอัตราค่าธรรมเนียมอื่นๆ พ.ศ. ๒๕๔๕

โดยมาตรา ๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ที่หรือทางสาธารณะ” ไว้ หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชน และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

๓. คณะกรรมการสาธารณสุขโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขดังกล่าว โดยออกคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข ฉบับที่ ๔/๒๕๔๕ เรื่อง การควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะตามหมวด ๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ สำหรับสถานที่ที่เป็นทางน้ำหรือทางหลวง หรือพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่น ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ สรุปได้ว่า เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ที่เป็นทางหลวงหรือตามริมฝั่งแม่น้ำลำคลองสาธารณะ หรือในแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่นได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ไม่เกิดความซ้ำซ้อน และเป็นการส่งเสริมการดำเนินงานของหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบดูแลที่หรือทางสาธารณะนั้นๆ ด้วย จึงขอให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแนวทางดังต่อไปนี้

/ (๑) สถานที่ ...

(๑) สถานที่หรือทางสาธารณะที่เป็นทางน้ำหรือทางหลวง หรือพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการใด หน่วยราชการนั้นย่อมมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลตามวัตถุประสงค์ แห่งกฎหมายที่หน่วยงานนั้นรับผิดชอบ

(๒) กรณีที่สถานที่หรือทางสาธารณะในเขตท้องถิ่นนั้นมีการจำหน่ายสินค้า จะโดยได้รับ อนุญาตจากหน่วยราชการที่มีอำนาจในการควบคุมดูแลหรือไม่ก็ตาม ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นชอบที่จะใช้อำนาจตาม มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการควบคุมดูแล ด้านสุขลักษณะของการจำหน่ายสินค้าดังกล่าวได้ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชน ในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

ทั้งนี้ ราชการส่วนท้องถิ่นจะออกใบอนุญาตให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามมาตรา ๔๑ หรือกำหนดเขตควบคุมตามมาตรา ๔๒ สำหรับสถานที่ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่น จะต้องให้หน่วยราชการที่มีอำนาจนั้นๆ เห็นชอบด้วย ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยการเชิญหัวหน้าหน่วยราชการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการพิจารณา หรือมีหนังสือขอความเห็นชอบจากหน่วยงานนั้นๆ ก็ได้

๔. เทศบาลตำบลร่องจิกได้ตราเทศบัญญัติเทศบาลตำบลร่องจิก เรื่อง การจำหน่ายสินค้า ในที่หรือทางสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้จำหน่ายสินค้า และกรรมวิธีการจำหน่ายสินค้าตามมาตรา ๔๓ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและออกใบอนุญาต จำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะตามมาตรา ๕๔ และกำหนดค่าธรรมเนียมในการจำหน่ายสินค้าในที่หรือ ทางสาธารณะตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นไปตามอำนาจ ของเทศบาลที่สามารถตราเทศบัญญัตินี้ขึ้นใช้บังคับในเขตของตนได้ ตามมาตรา ๖๐ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบกับพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๖๓

กรณีที่จังหวัดเลยมีความเห็นว่า กรณีที่เทศบาลตำบลร่องจิกได้กำหนดอัตรา ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ตามบัญญัติอัตราค่าธรรมเนียมต่อท้าย เทศบัญญัติดังกล่าว โดยไม่ได้กำหนดว่าเป็นที่หรือทางสาธารณะเฉพาะที่อยู่ในความดูแลของเทศบาล ตำบลร่องจิกหรือไม่ อย่างไร เทศบาลตำบลร่องจิกจึงไม่มีอำนาจออกใบอนุญาตหรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่น การออก ใบอนุญาตหรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตดังกล่าวควรที่จะให้หน่วยราชการที่มีอำนาจรับผิดชอบ ดูแลที่หรือทางสาธารณะนั้นๆ ให้ความเห็นชอบด้วย นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า “ที่หรือทางสาธารณะ” ไว้ หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่ เป็นของเอกชน และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้ ซึ่งตามข้อ ๔ ของร่างเทศบัญญัติฉบับนี้ ก็ได้ให้คำนิยามของคำว่า “ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชน และประชาชน สามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้เช่นเดียวกัน

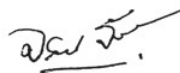
/ พระราชบัญญัติ ...

- ๔ -

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มีเจตนารมณ์ให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการใช้สอยที่หรือทางสาธารณะของประชาชนทั่วไป ควบคุมดูแลด้านสุขลักษณะของผู้จำหน่ายและการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะในอันที่จะคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนในท้องถิ่น แม้ที่และทางสาธารณะจะอยู่ในการควบคุมดูแลของหน่วยราชการอื่น ราชการส่วนท้องถิ่นก็ยังสามารถใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เช่น การออกใบอนุญาตจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะตามมาตรา ๔๑ การกำหนดบริเวณที่หรือทางสาธารณะที่ห้ามจำหน่ายสินค้าตามมาตรา ๔๒ หรือการออกข้อกำหนดเกี่ยวกับสุขลักษณะต่างๆ ในการจำหน่ายสินค้าตามมาตรา ๔๓ ได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการใช้สอยที่หรือทางสาธารณะของประชาชน และคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนดังกล่าวข้างต้น เทศบาลตำบลร่องจิกจึงสามารถตราเทศบัญญัติดังกล่าวเพื่อกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะตามบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมต่อท้ายเทศบัญญัติตามมาตรา ๖๓ รวมทั้งมีอำนาจออกใบอนุญาตหรือเก็บค่าธรรมเนียมในการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะตามมาตรา ๔๑ ตามที่คณะกรรมการสาธารณสุขได้ให้คำแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไว้ดังกล่าวข้างต้น เพียงแต่ที่และทางสาธารณะที่อยู่ในความควบคุมดูแลของส่วนราชการอื่น ส่วนราชการนั้นย่อมสามารถบริหารจัดการที่หรือทางสาธารณะนั้นให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง แต่หากจะนำที่หรือทางสาธารณะนั้นให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะนั้นแล้ว ผู้จำหน่ายสินค้านั้นก็ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และเทศบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วย ซึ่งคณะกรรมการสาธารณสุขได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ให้เกิดประสิทธิภาพว่า กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะออกใบอนุญาตให้ผู้ใดจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะตามมาตรา ๔๑ หรือกำหนดเขตควบคุมตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ สำหรับสถานที่ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยราชการอื่น ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้โดยเชิญหัวหน้าหน่วยราชการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในการพิจารณา หรือมีหนังสือขอความเห็นชอบจากหน่วยงานนั้นๆ ก็ได้ เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานร่วมกัน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๖ มีค ๕๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔-๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๐๖ ๕๕๘

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ เขตพระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง หรือเกี่ยวกับการขออนุมัติทำกิจการนอกเขต

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา

อ้างถึง หนังสือจังหวัดยะลา ด่วนที่สุด ที่ ยล ๐๐๒๓.๔/๔๔๒ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๘

ตามที่จังหวัดยะลาได้ขอหารือแนวทางปฏิบัติในการขออนุมัติทำกิจการนอกเขตตามมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ กรณีเทศบาลตำบลได้ขออนุมัติทำกิจการนอกเขตเพื่อทำการถมดินสำหรับก่อสร้างสนามกีฬาจังหวัดยะลา นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๗ ทวิ ได้กำหนดรูปแบบขั้นตอน และวิธีการในการทำกิจการนอกเขตของเทศบาลไว้ กล่าวคือ เทศบาลอาจทำกิจการนอกเขตเมื่อ (๑) การนั้นจำเป็นต้องทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของตน (๒) ได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล สมาชิกสภา หรือสภาตำบลแห่งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และ (๓) ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติให้เทศบาลทำกิจการนอกเขต ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๙๖๑/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๔ ทั้งนี้ศาลปกครองสูงสุดได้เคยให้ความเห็นเกี่ยวกับการทำกิจการนอกเขตของเทศบาลไว้ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ.๓๒๕/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๕๖/๒๕๔๐ วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๐ กรณีที่เทศบาลเมืองเชียงรายได้ดำเนินกิจการกำจัดขยะมูลฝอย ในพื้นที่หมู่ที่ ๑๐ บ้านดงป่าเหมี้ยง ตำบลห้วยสัก อำเภอเมืองเชียงราย โดยให้ความเห็นไว้สรุปได้ว่า โดยที่มาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้กำหนดเป็นเงื่อนไขให้เทศบาลดำเนินกิจการนอกเขตเทศบาลไว้ เว้นแต่กิจการนั้นจะเป็นกิจการที่จำเป็นต้องทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของเทศบาล เมื่อได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล สมาชิกสภา หรือสภาตำบลแห่งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี และได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้รับมอบอำนาจในการอนุมัติให้เทศบาลทำกิจการนอกเขตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๙๖๑/๒๕๓๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๔ แล้วจึงดำเนินการนั้น ๆ ได้ เมื่อเทศบาลเมืองเชียงรายมีความประสงค์ที่จะดำเนินกิจการจัดทำบ่อทิ้งและกำจัดขยะมูลฝอย ในท้องที่บ้านดงป่าเหมี้ยง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลห้วยสัก อำเภอเมืองเชียงราย อันเป็นพื้นที่นอกเขตเทศบาลเมืองเชียงราย จะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว เมื่อเทศบาลเมืองเชียงรายมีหน้าที่และ

/ความจำเป็น ...

ความจำเป็นต้องทำการกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งไม่สามารถดำเนินการได้ในเขตเทศบาล เพราะมีปริมาณขยะมูลฝอยต่อวันประมาณ ๗๐ ตันถึง ๘๐ ตัน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมีประชากรอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลหนาแน่น รวมทั้งนักท่องเที่ยวอีกเป็นจำนวนมาก ประกอบกับเทศบาลมีพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมเพียงพอและราคาสูง จึงถือได้ว่าเป็นกรณีมีความจำเป็นต้องทำ และเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของเทศบาลตามนัย มาตรา ๕๗ ทวิ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยต้องได้รับความยินยอมจากสภาตำบลห้วยสักซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของสภาตำบล ซึ่งหมายรวมถึงการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎรภายในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของตน ซึ่งการแสดงควมยินยอมดังกล่าวจะต้องกระทำในรูปของมติที่ประชุมของสภาตำบลห้วยสัก

๒. กรณีที่เทศบาลตำบลบุตจะทำการใดนอกเขตเทศบาลจึงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการที่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๗ ทวิ (๑) กำหนดไว้ กล่าวคือ กิจการที่จะกระทำนั้นต้องเป็นการจำเป็นต้องทำและเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของตน ซึ่งคำว่า “จำเป็น” นั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานได้ให้ความหมายไว้ว่า ต้องเป็นอย่างนั้น ต้องทำ ขาดไม่ได้ ดังนั้น จึงต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงว่ามีเหตุจำเป็นใดอันเป็นเหตุให้เทศบาลตำบลบุตต้องทำกิจการนอกเขตในการถมดินเพื่อใช้ก่อสร้างสนามกีฬาดังกล่าวหรือไม่ และเกี่ยวเนื่องกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของตนประการใด ดังเช่นแนวทางการพิจารณาที่ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาเกี่ยวกับการทำกิจการนอกเขตของเทศบาลเมืองเชียงรายที่กล่าวมาข้างต้น

ข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดยะลาหรือมาปรากฏว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติที่ ๘๑๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ อนุมัติในหลักการโครงการก่อสร้างสนามกีฬาจังหวัดให้ได้มาตรฐานในจังหวัดต่างๆ รวม ๙ จังหวัด ซึ่งมีจังหวัดยะลาด้วย เพื่อรองรับการฝึกซ้อม การแข่งขันกีฬาและการจัดกิจกรรมกีฬา ตั้งแต่ระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับชาติ ไปจนถึงระดับนานาชาติ รวมทั้งให้บริการแก่ประชาชนได้ใช้สถานที่ในการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ตามที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเสนอ โดยให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาประสานงานกับสำนักงบประมาณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความเป็นไปได้ในการพิจารณาใช้สนามกีฬาที่มีอยู่แล้วในจังหวัดมาทดแทนเพื่อจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นในการก่อสร้างสนามกีฬาจังหวัดให้เหมาะสมต่อการกีฬาแห่งประเทศไทยแจ้งว่าจะได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อก่อสร้างสนามกีฬาจังหวัดยะลา จำนวน ๒๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเทศบาลเมืองสะเตงนอกมีพื้นที่สำหรับดำเนินการโครงการก่อสร้างสนามกีฬาดังกล่าว แต่เนื่องจากพื้นที่ที่ใช้ก่อสร้างนั้นจะต้องดำเนินการถมดินและปรับพื้นที่ให้ได้มาตรฐานเสียก่อน การกีฬาแห่งประเทศไทยจึงประสงค์ให้จังหวัดยะลานำงบประมาณของจังหวัดมาดำเนินการถมดินและปรับพื้นที่ให้แล้วเสร็จ เทศบาลเมืองสะเตงนอก เทศบาลตำบลบุตและจังหวัดยะลา จึงได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๗ โดยความร่วมมือด้านที่ดินให้เทศบาลเมืองสะเตงนอกจัดหาและยินยอมให้การกีฬาแห่งประเทศไทยใช้ที่ดินจำนวนประมาณ ๘๐ ไร่ ของเทศบาลเมืองสะเตงนอกก่อสร้างสนามกีฬา และเทศบาลตำบลบุตจะเป็นผู้ถมที่ดินในที่ดินที่จะก่อสร้างตามข้อกำหนดของการกีฬาแห่งประเทศไทย โดยงบประมาณของเทศบาลตำบลบุตเอง

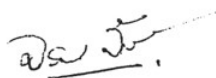
/ซึ่ง ...

ซึ่งจังหวัดยะลาพิจารณาแล้วเห็นว่า เทศบาลตำบลบูติมิได้เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างสนามกีฬาดังกล่าวเอง เพียงแต่มีหน้าที่ในการถมดินในพื้นที่ซึ่งอยู่ในความครอบครองของเทศบาลเมืองสะเตงนอก เป็นการดำเนินการโดยใช้งบประมาณในลักษณะของการลงทุนในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเทศบาลตำบลบูติมิได้รับประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุนดังกล่าว อีกทั้งตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ เทศบาลตำบลบูติมิอำนาจในการจัดให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษาได้ การถมดินเพื่อก่อสร้างสนามกีฬาดังกล่าว จึงมิได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ที่จะสามารถดำเนินการได้ จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์เงื่อนไขของมาตรา ๕๗ ทวิ

ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า การก่อสร้างสนามกีฬาจังหวัดยะลาดังกล่าวนี้นับเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของการกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้กำหนดให้การกีฬาแห่งประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (๕) ดำเนินการจัดสร้าง และบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬา การถมดินเพื่อก่อสร้างสนามกีฬาจังหวัดยะลาจึงเป็นเรื่องที่การกีฬาแห่งประเทศไทยต้องดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มิใช่การอันจำเป็นของเทศบาลตำบลบูติมิที่ต้องทำอันเป็นการที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตเทศบาลตำบลบูติมิแต่อย่างใด เทศบาลตำบลบูติมิจึงมีอาจทำกิจการดังกล่าวนอกเขตตามมาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้ กระทรวงมหาดไทยมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของจังหวัดยะลา

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๕
โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๔/๑๗๕๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ทาหรือกรณีศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล
เขานินท์ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

อ้างถึง สำเนาหนังสือจังหวัดสุราษฎร์ธานี ลับ ที่ สฎ ๐๐๓๗.๔/๔๑ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๔๑๓/๑๑๐ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทาหรือกรณีศาลปกครองนครศรีธรรมราชได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๓๒๓/๒๕๔๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๑/๒๕๕๓ ระหว่าง จำสิบเอก รัชตพงศ์ ภักดิ์อักษร ผู้ฟ้องคดี นายกเทศมนตรีตำบลเขานินท์ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขานินท์ เดิม) ที่ ๑ ปลัดเทศบาลตำบลเขานินท์ ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกเทศมนตรีตำบลเขานินท์ ที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ โดยพิพากษาเพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานินท์ที่ ๒๗๒/๒๕๔๖ เรื่อง การชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ต่อมานายโชคดี ละม้าย ซึ่งเป็นผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งดังกล่าวได้มีหนังสือถึงนายกเทศมนตรีตำบลเขานินท์ ขอคืนเงินจากการที่ตนเองได้ขอใช้ค่าสินไหมทดแทน เทศบาลตำบลเขานินท์ จึงขอหาหรือว่า จะสามารถคืนเงินดังกล่าวได้หรือไม่ ซึ่งจังหวัดสุราษฎร์ธานีพิจารณาแล้วเห็นว่า คำพิพากษาดังกล่าวผูกพันเฉพาะคู่กรณี ไม่มีผลผูกพันนายโชคดี ละม้าย และนายสมเชาว์ โกศล จึงขอหาหรือว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้ง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ได้พิจารณาข้อหาหรือดังกล่าวแล้วมีความเห็นสรุปได้ว่า เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาแล้ว ผู้ที่ผูกพันตามคำพิพากษานั้น ย่อมเป็นไปตามมาตรา ๗๐ ประกอบกับมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บัญญัติไว้สรุปได้ว่า คำพิพากษาศาลปกครองให้ผูกพัน “คู่กรณี” กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี และบุคคล หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเข้ามาเป็นคู่กรณีด้วยการร้องสอด ที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับนับแต่วันที่กำหนดในคำพิพากษาจนถึงวันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขกลับหรือดลเสีย และหากเป็นคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ให้รอการปฏิบัติตามคำบังคับไว้จนกว่าจะพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์ หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ให้รอการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

/ สำหรับกรณีนี้ ...

สำหรับกรณีนี้ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าในคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการด้วยการออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งมี จำสิบเอก รัชตพงศ์ ภักดิ์อักษร เป็นผู้ฟ้องคดี นายกเทศมนตรีตำบลเขานิพันธ์ เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และปลัดเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกเทศมนตรีตำบลเขานิพันธ์ เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ศาลปกครองนครศรีธรรมราช ได้มีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ที่ ๒๗๒/๒๕๔๖ เรื่อง การชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ โดยในคดีดังกล่าวนายโชคดี ละม้าย และนายสมเชาว์ โกศล ไม่ได้เข้ามาเป็นคู่กรณี ดังนั้น คำพิพากษาดังกล่าวจึงมีผลผูกพันเฉพาะผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีเท่านั้น และสำนักงานศาลปกครองนครศรีธรรมราชได้ตอบข้อหารือของเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ว่า คำพิพากษาของศาลปกครองนครศรีธรรมราชในคดีนี้มีผลผูกพันเฉพาะคู่กรณีซึ่งได้แก่ จำสิบเอก รัชตพงศ์ ภักดิ์อักษร ผู้ฟ้องคดี กับนายกเทศมนตรีตำบลเขานิพันธ์ ผู้ถูกฟ้องคดี และปลัดเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกเทศมนตรีตำบลเขานิพันธ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เท่านั้น

สำหรับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายสมเชาว์ โกศล เพื่อขายทอดตลาด จะมีผลอย่างไร นั้น เห็นว่า การใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามคำสั่งทางปกครองใดคำสั่งทางปกครองนั้นจะต้องยังมีผลบังคับอยู่ในขณะที่ใช้มาตรการบังคับทางปกครอง และไม่อยู่ภายใต้การทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองหรือตามกฎหมาย เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายสมเชาว์ โกศล ไม่ได้โต้แย้งคัดค้านคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และยังได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลตำบลเขานิพันธ์ ประกอบกับเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ได้ออกคำสั่งที่ ๑๑๓/๒๕๕๓ เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เพื่อเพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ที่ ๓๓๒/๒๕๔๘ เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ แล้ว เมื่อคำสั่งดังกล่าวสิ้นสุดไป เทศบาลตำบลเขานิพันธ์จึงไม่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งที่สิ้นสุดนั้นได้ต่อไป

ส่วนประเด็นที่ว่า เทศบาลตำบลเขานิพันธ์จะต้องคืนเงินค่าสินไหมทดแทนให้แก่นายโชคดี ละม้าย นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า แม้ว่าคำพิพากษาศาลปกครองนครศรีธรรมราชจะผูกพันเฉพาะคู่กรณีซึ่งได้แก่ จำสิบเอก รัชตพงศ์ ภักดิ์อักษร ผู้ฟ้องคดี นายกเทศมนตรีตำบลเขานิพันธ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และปลัดเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกเทศมนตรีตำบลเขานิพันธ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็ตาม แต่การที่ศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ที่ ๒๗๒/๒๕๔๖ เรื่อง การชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ โดยมีเหตุผลว่า การตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินค่าวัสดุแม้จะไม่ถูกต้องตามระเบียบ แต่ก็ไม่ได้ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์เสียหายแต่อย่างใด กรณีจึงไม่เข้าองค์ประกอบที่จะเป็นการกระทำละเมิด ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลเขานิพันธ์และได้ออกคำสั่งที่ ๑๑๓/๒๕๕๓ เรื่อง ยกเลิกคำสั่งการชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๓ เพื่อเพิกถอนคำสั่งเรื่องการชำระค่าสินไหมทดแทน

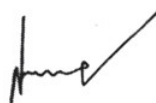
/ ซึ่งสั่งให้ ...

-๓-

ซึ่งสั่งให้ จำสืบเอก รัชตพงศ์ ภักดิ์อักษร นายสมเชาว์ โกศล และนายโชคดี ละม้าย ชำระค่าสินไหมทดแทน
 ดังนั้น ความรับผิดชอบทางละเมิดที่นายโชคดี ละม้าย มีต่อเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ซึ่งต้องชำระค่าสินไหมทดแทน
 ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ที่ ๒๗๒/๒๕๔๖ เรื่อง การชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่
 ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ จึงไม่มีมาแต่ต้น เทศบาลตำบลเขานิพันธ์จึงต้องคืนเงินค่าสินไหมทดแทนที่นายโชคดี
 ละม้าย ได้ชำระตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ที่ ๒๗๒/๒๕๔๖ รายละเอียดปรากฏตามสิ่ง
 ที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมติ คชายังยืน)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

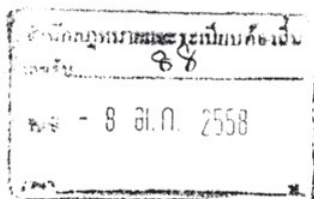
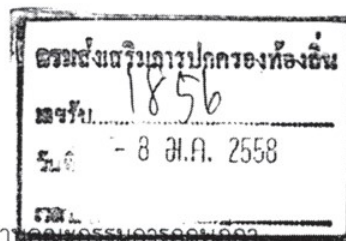
สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนคดี

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๒๔๓

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

“ดำรงธรรมนำไทยให้รุ่งระอาด”

ที่ นร ๐๙๑๓/ ๑๑๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ทหารอณานิศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งองค์การบริหาร
ส่วนตำบลเขานินพันธ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๓/ป ๕๕๖
ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ความผูกพันของผลคำพิพากษา
ศาลปกครองนครศรีธรรมราชที่ให้เพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานินพันธ์
อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับกรณี
ศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานินพันธ์
อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้อธิบดีกรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่นแต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวและ
มีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ
ตามระเบียบด้วยแล้ว

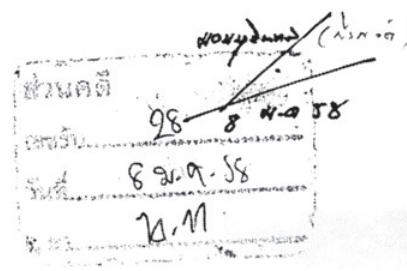
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต तोตระกิตย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายปกครอง
ฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง
โทร. ๐ ๒๖๑๙ ๙๖๑๓ ต่อ ๓๐๓๓ (นางพัชณา)
โทรสาร ๐ ๒๖๑๙ ๙๗๑๐
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th

เรื่องเสร็จที่ ๑๓๐๙/๒๕๕๗

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ความผูกพันของผลคำพิพากษาศาลปกครองนครศรีธรรมราชที่ให้เพิกถอนคำสั่ง
องค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุรินทร์

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๔.๔/๑๘๔๔๔ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ ได้ออกคำสั่ง ที่ ๒๗๒/๒๕๕๖ เรื่อง การชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดกรณีการเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อวัสดุที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย และไม่ชอบด้วยระเบียบเป็นผู้รับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทน ซึ่งได้แก่ นายโชคดี ละม้าย ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ (ตำแหน่งในขณะนั้น) รับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๑๖,๖๕๕ บาท นายสมเชาว์ โกศล ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ (ตำแหน่งในขณะนั้น) รับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๕๔,๘๗๕ บาท และจำสิบเอก รัชตพงศ์ ภักดีอักษร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ (ตำแหน่งในขณะนั้น) รับผิดชอบชำระค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๗๑,๕๗๐ บาท ภายหลังจากทราบคำสั่งแล้วนายโชคดีฯ ได้ชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลตำบลเขานิพันธ์ (องค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ เดิม) จนครบจำนวน ส่วนนายสมเชาว์ฯ และจำสิบเอก รัชตพงศ์ฯ ไม่ได้ชำระค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว จนกระทั่งเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ได้ออกคำสั่ง ที่ ๓๓๒/๒๕๕๘ เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายสมเชาว์ฯ และจำสิบเอก รัชตพงศ์ฯ เพื่อขายทอดตลาด

ต่อมาจำสิบเอก รัชตพงศ์ฯ ได้ยื่นฟ้องนายกเทศมนตรีตำบลเขานิพันธ์ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ เดิม) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และปลัดเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกเทศมนตรีตำบลเขานิพันธ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อศาลปกครองนครศรีธรรมราช เพื่อขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ ที่ ๒๗๒/๒๕๕๖ เรื่อง การชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยไม่ปรากฏว่านายโชคดีฯ และนายสมเชาว์ฯ ได้เข้ามาเป็นคู่กรณีในคดีด้วย ซึ่งในคดีนี้ศาลปกครองนครศรีธรรมราชได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ ๒๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ให้เพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ดังกล่าว ซึ่งเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ก็ได้มีคำสั่งที่ ๑๑๓/๒๕๕๓ เรื่อง ยกเลิกคำสั่งการชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๓ ตามคำพิพากษาของศาลปกครอง และมีหนังสือเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ ที่ สฎ ๕๔๑๐๑/ว ๓๙๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าวให้แก่นายโชคดีฯ นายสมเชาว์ฯ และจำสิบเอก รัชตพงศ์ฯ เพื่อทราบ ด้วยเหตุนี้ นายโชคดีฯ จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ ถึงเทศบาลตำบลเขานิพันธ์

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๓/๑๐๙ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เพื่อขอเงินค่าสินไหมทดแทนที่ได้ชดใช้ไปแล้วคืนจากเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ ส่วนการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับนายสมเชาว์ฯ นั้น เทศบาลตำบลเขานิพันธ์ ได้มีคำสั่ง ที่ ๓๔๕/๒๕๕๔ เรื่อง ยกเลิกคำสั่งการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เพื่อเพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ ที่ ๓๓๒/๒๕๕๔ เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ แล้ว

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอหารือในปัญหาข้อกฎหมายต่อคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง โดยมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า การที่ศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ ที่ ๒๗๒/๒๕๕๖ เรื่อง การชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ จะมีผลผูกพันนายโชคดีฯ และนายสมเชาว์ฯ ซึ่งเป็นผู้ต้องรับผิดชอบค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งดังกล่าวแต่ไม่ได้เป็นคู่กรณีในคดี หรือไม่ และ การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายสมเชาว์ฯ เพื่อขายทอดตลาดจะมีผลอย่างไร รวมทั้งเทศบาลตำบลเขานิพันธ์จะต้องคืนเงินค่าสินไหมทดแทนแก่นายโชคดีฯ หรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและจังหวัดสุราษฎร์ธานี) และเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า เมื่อศาลปกครองมีคำพิพากษาแล้ว ผู้ที่ผูกพันตามคำพิพากษานั้น ย่อมเป็นไปตามมาตรา ๗๐^๖ ประกอบกับมาตรา ๓^๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่บัญญัติไว้ว่า คำพิพากษาศาลปกครองให้ผู้พัน “คู่กรณี” กล่าวคือ ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี และบุคคล หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเข้ามาเป็นคู่กรณีด้วยการร้องสอด ที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับนับแต่วันที่กำหนดในคำพิพากษาจนถึงวันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขกลับหรือดลเสีย และหากเป็นคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ให้รอการปฏิบัติตามคำบังคับไว้จนกว่าจะพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์ หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ให้รอการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

สำหรับกรณีนี้ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าในคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการด้วยการออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งมีจำเลยเอก รัชตพงศ์ฯ เป็นผู้ฟ้องคดี นายกเทศมนตรีตำบลเขานิพันธ์ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ เดิม)

^๖ มาตรา ๗๐ คำพิพากษาศาลปกครองให้ผู้พันคู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับนับแต่วันที่กำหนดในคำพิพากษาจนถึงวันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขกลับหรือดลเสีย

ในกรณีที่คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ให้รอการปฏิบัติตามคำบังคับไว้จนกว่าจะพ้นระยะเวลาการอุทธรณ์ หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ให้รอการบังคับคดีไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

^๖ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี และให้หมายความรวมถึงบุคคล หน่วยงานทางปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเข้ามาเป็นคู่กรณีด้วยการร้องสอด ไม่ว่าจะโดยความสมัครใจเอง หรือโดยถูกคำสั่งศาลปกครองเรียกเข้ามาในคดี ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสีย หรืออาจถูกกระทบจากผลแห่งคดีนั้นและเพื่อประโยชน์แห่งการดำเนินกระบวนการพิจารณา ให้รวมถึงผู้มีสิทธิกระทำการแทนด้วย

เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และปลัดเทศบาลตำบลเขานินพันธ์ ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกเทศมนตรีตำบลเขานินพันธ์ เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ศาลปกครองนครราชสีมาได้มีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานินพันธ์ที่ ๒๗๒/๒๕๔๖ เรื่อง การชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ โดยในคดีดังกล่าวนายโชคดี ละม้าย และนายสมเชาว์ โกศล ไม่ได้เข้ามาเป็นคู่กรณี ดังนั้น คำพิพากษาดังกล่าวจึงมีผลผูกพันเฉพาะผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีเท่านั้น และสำนักงานศาลปกครองนครราชสีมาได้ตอบข้อหารือของเทศบาลตำบลเขานินพันธ์ว่า^๗ คำพิพากษาของศาลปกครองนครราชสีมาในคดีนี้มีผลผูกพันเฉพาะคู่กรณีซึ่งได้แก่ จำสิบเอก รัชตพงศ์ฯ ผู้ฟ้องคดี กับนายกเทศมนตรีตำบลเขานินพันธ์ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขานินพันธ์ เดิม) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และปลัดเทศบาลตำบลเขานินพันธ์ ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกเทศมนตรีตำบลเขานินพันธ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เท่านั้น

สำหรับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของนายสมเชาว์ฯ เพื่อขายทอดตลาด จะมีผลอย่างไร นั้น เห็นว่า การใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามคำสั่งทางปกครองใดคำสั่งทางปกครองนั้นจะต้องยังมีผลบังคับอยู่ในขณะที่ใช้มาตรการบังคับทางปกครอง และไม่อยู่ภายใต้การทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองหรือตามกฎหมาย เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่านายสมเชาว์ฯ ไม่ได้โต้แย้งคัดค้านคำสั่งที่ให้ชำระค่าสินไหมทดแทน และยังไม่ได้ขอใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่เทศบาลตำบลเขานินพันธ์ ประกอบกับเทศบาลตำบลเขานินพันธ์ได้ออกคำสั่งที่ ๑๑๓/๒๕๕๓ เรื่อง ยกเลิกคำสั่งการชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๓ เพื่อเพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานินพันธ์ ที่ ๒๗๒/๒๕๔๖ เรื่อง การชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ และคำสั่ง ที่ ๓๔๕/๒๕๕๔ เรื่อง ยกเลิกคำสั่งการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เพื่อเพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลเขานินพันธ์ ที่ ๓๓๒/๒๕๔๘ เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๘ แล้ว เมื่อคำสั่งดังกล่าวสิ้นผลไป เทศบาลตำบลเขานินพันธ์จึงไม่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งที่สิ้นผลนั้นได้ต่อไป

ส่วนประเด็นที่ว่า เทศบาลตำบลเขานินพันธ์จะต้องคืนเงินค่าสินไหมทดแทนให้แก่ นายโชคดีฯ นั้น เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องการความรอบคอบในการพิจารณา และเพื่อเป็นแนวบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการต่อไป จึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๑^๘ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการประชุมกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มีการประชุมกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ เพื่อพิจารณาประเด็นข้อกฎหมายข้างต้น

^๗ หนังสือสำนักงานศาลปกครองนครราชสีมา ที่ สป ๐๐๐๘/ธ ๑๗๒ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ ซึ่งมีถึงเทศบาลตำบลเขานินพันธ์

^๘ ข้อ ๑๑ ในกรณีจำเป็นที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือต้องปฏิบัติราชการโดยรับด่วน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาจากคณะต่าง ๆ ประกอบเป็นกรรมการกฤษฎีกาคณะพิเศษเป็นการชั่วคราว เพื่อประชุมปรึกษาหารือกันเฉพาะเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ได้

ในการประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการกฤษฎีกาเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งซึ่งมาประชุมเป็นประธานในที่ประชุม และให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๔

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว เห็นว่า แม้ว่าคำพิพากษาศาลปกครองนครศรีธรรมราชจะผูกพันเฉพาะคู่กรณีซึ่งได้แก่ จำสับเอก รัชตพงศ์ฯ ผู้ฟ้องคดีกับนายกเทศมนตรีตำบลเขานิพันธ์ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ เดิม) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และ ปลัดเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกเทศมนตรีตำบลเขานิพันธ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ก็ตาม แต่การที่ศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ ที่ ๒๗๒/๒๕๔๖ เรื่อง การชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ โดยมีเหตุผลว่าการตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อวัสดุแม้จะไม่ถูกต้องตามระเบียบ แต่ก็ไม่ได้ทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์เสียหายแต่อย่างใด กรณีจึงไม่เข้าองค์ประกอบที่จะเป็นการกระทำละเมิดตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งต่อมากองการบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลเขานิพันธ์และได้ออกคำสั่งที่ ๑๑๓/๒๕๕๓ เรื่อง ยกเลิกคำสั่งการชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๓ เพื่อเพิกถอนคำสั่งเรื่องการชำระค่าสินไหมทดแทน ซึ่งสั่งให้จำสับเอก รัชตพงศ์ฯ นายสมเขาวัว และนายโชคดีฯ ชำระค่าสินไหมทดแทน ดังนั้น ความรับผิดชอบทางละเมิดที่นายโชคดีฯ มีต่อเทศบาลตำบลเขานิพันธ์ซึ่งต้องชำระค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ ที่ ๒๗๒/๒๕๔๖ เรื่อง การชำระค่าสินไหมทดแทน ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ จึงไม่มีมาแต่ต้น เทศบาลตำบลเขานิพันธ์จึงต้องคืนเงินค่าสินไหมทดแทนที่นายโชคดีฯ ได้ชำระตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขานิพันธ์ ที่ ๒๗๒/๒๕๔๖ ดังกล่าว

(นายดิสทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๕๗

ที่ มท ๐๘๐๔.๔/๐๒๙๗๖

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ทหารหรือการจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทน การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ถล่ม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

- อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ อย ๐๐๒๓.๔/๑๒๒๑๓ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖
๒. หนังสือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ อย ๐๐๒๓.๔/๑๕๐๕๒ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๖

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๗/๘๗ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗
๒. บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๖๑๘/๒๕๕๓

ตามที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอทหารหรือการจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทน และการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ข้ามแม่น้ำป่าสัก ระหว่างหมู่ที่ ๕ - ๖ ตำบลท่าหลวง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าหลวงสายสลิงขาดทำให้สะพานถล่ม เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นเหตุให้มีประชาชนเสียชีวิตจำนวน ๔ ราย และได้รับบาดเจ็บจำนวน ๑๔ ราย ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาข้อหาหรือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ประกอบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ประเด็นหาหรือว่า ความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี เกิดจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่หน่วยงานใดบ้าง โดยจังหวัดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อนายอนุวัติ วิชัยโย และนายมานพ รูปทอง ข้าราชการในสังกัดสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับอนุญาตจากต้นสังกัดให้มาปฏิบัติหน้าที่ในกิจการตามที่เทศบาลตำบลท่าหลวงร้องขอ และเทศบาลตำบลท่าหลวงได้มีคำสั่งที่ ๑๗๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ แต่งตั้งบุคคลทั้ง ๒ รายนี้ ให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ควบคุมงานและเป็นกรรมการตรวจการจ้างในการก่อสร้างสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ตามลำดับ ดังนั้น เมื่อความเสียหายจากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกิดจากการก่อสร้างโดยใช้วัสดุสิ่งไม่เป็นไปตามแบบรูปที่กำหนด จึงเชื่อได้ว่าเป็นผลจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ควบคุมงาน และคณะกรรมการตรวจการจ้าง ซึ่งข้าราชการในสังกัดสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๒ ราย ได้ร่วมปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งเทศบาลตำบลท่าหลวงด้วยจึงเป็นกรณีความเสียหายได้เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเห็นว่าจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดร่วมกัน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๑ นั้น

/ เห็นว่า ...

-๒-

เห็นว่า เมื่อผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นได้ข้อยุติว่า เหตุละเมิดเกิดจากการก่อสร้างโดยใช้ลวดสลิงไม่เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด โดยมีนายอนุวัติ วิชัยโย วิศวกรโยธาปฏิบัติการ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นผู้ควบคุมงาน และนายมานพ รูปทอง นายช่างโยธาชำนาญงาน สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นกรรมการตรวจการจ้าง ตามคำสั่งเทศบาลตำบลท่าหลวงที่ ๑๗๖/๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประมูลจ้างเหมด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Auction) โครงการก่อสร้างสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๖ ตำบลท่าหลวง ตามแบบแปลนกรมโยธาธิการและผังเมือง สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ จึงเป็นกรณีที่บุคคลทั้งสองเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลท่าหลวง (คณะกรรมการตรวจการจ้างประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลท่าหลวงด้วย) ทำให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาลตำบลท่าหลวง และจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดร่วมกัน ตามนัยข้อ ๑๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดไว้สรุปได้ว่า ในกรณีที่เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐมากกว่าหนึ่งแห่งและหรือความเสียหายเกิดจากผลการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๘ หรือข้อ ๑๐ บรรดาที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณีร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ ดังนั้น ในประเด็นนี้ความเห็นของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาถูกต้องแล้ว

๒. ประเด็นที่หาหรือว่า การที่นายกเทศมนตรีตำบลท่าหลวง เป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ขัดต่อความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว ๒๑๗ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๑ หรือไม่ อย่างไร และจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพิจารณาแล้วเห็นว่า ด้วยตำแหน่งหน้าที่ราชการของนายกเทศมนตรีตำบลท่าหลวงในเบื้องต้นเชื่อได้ว่าน่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดทางละเมิดในครั้งนี้ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่กรมบัญชีกลางได้แจ้งไว้ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๒/ว ๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๐ ดังนั้น การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เทศบาลตำบลท่าหลวงต้องรายงานให้ผู้มีอำนาจกำกับดูแลเป็นผู้ดำเนินการแต่งตั้งตามแนวทางปฏิบัติหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วน ที่ มท ๐๓๑๓.๖/ว ๒๗๕ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๒ นั้น

เห็นว่า เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่านายกเทศมนตรีตำบลท่าหลวงคนปัจจุบัน (นายเชษฐา ปทุมรังสี) เป็นผู้ลงนามในสัญญาจ้าง และเป็นผู้อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินค่าจ้าง โดยจากการสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่าการก่อสร้างสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ได้ใช้ลวดสลิงไม่เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด นายกเทศมนตรีตำบลท่าหลวงจึงเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำละเมิดดังกล่าว และต้องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลเทศบาลตำบลท่าหลวง เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตามนัยข้อ ๑๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๘๕๐/๒๕๕๑ แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วน ที่ มท ๐๓๑๓.๖/ว ๒๗๕ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๒ ดังนั้น ในประเด็นนี้ ความเห็นของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาถูกต้องแล้ว

/ ๓. ประเด็น ...

๓. ประเด็นที่หาหรือว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาผู้ให้เงินอุดหนุน การก่อสร้างสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ให้กับเทศบาลตำบลท่าหลวงจะถือเป็นผู้เสียหาย ร่วมกับเทศบาลตำบลท่าหลวง ตามข้อ ๑๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ อย่างไร และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เห็นว่า เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงในการอุดหนุนเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่องเสร็จที่ ๓๖๖/๒๕๔๑ และเรื่องเสร็จที่ ๓๖๒/๒๕๔๙ แล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงในการอุดหนุนเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการอุดหนุนที่มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงกันไว้ ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวมีสาระสำคัญ ที่กำหนดในเรื่องของการดำเนินการเพื่อใช้จ่ายเงินที่อุดหนุน การรายงานผลการใช้จ่ายเงินที่อุดหนุน และส่งเงินที่อุดหนุนเหลือจ่ายคืนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงถือเป็นกรณีอุดหนุน งบประมาณโดยมีเงื่อนไข องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาผู้ให้การอุดหนุนจึงยังคงต้องผูกพัน ในจำนวนเงินที่อุดหนุน ดังนั้น หน่วยงานที่ได้รับความเสียหายกรณีสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พังทลายโดยสิ้นเชิง จึงประกอบด้วยเทศบาลตำบลท่าหลวง ในฐานะเจ้าของงบประมาณส่วนหนึ่ง และองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในฐานะผู้อุดหนุนงบประมาณโดยมีเงื่อนไข จึงต้องแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดร่วมกัน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๑ นั้น

เห็นว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หาหรือประเด็นปัญหาดังกล่าว ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นตามบันทึกสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๐๓๙/๒๕๔๗ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิด ทางละเมิด กรณีสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปได้ว่า การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้อุดหนุนเงินจำนวน ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท สมทบกับเงินงบประมาณ ของเทศบาลตำบลท่าหลวง จำนวน ๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปก่อสร้างสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี โดยมีบันทึกข้อตกลงระหว่างกันว่าเทศบาลตำบลท่าหลวงตกลงจะดำเนินโครงการให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินงานของโครงการ หากไม่ดำเนินการตามโครงการหรือดำเนินการ ไม่เป็นไปตามโครงการและหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนด เทศบาลตำบลท่าหลวง จะต้องรับผิดชอบเงินที่ได้รับหรือเบิกจ่ายไปแล้ว รวมทั้งค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดอันเกิดจาก การดำเนินการหรือไม่ดำเนินการดังกล่าว และแม้โครงการจะได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว เทศบาลตำบล ท่าหลวงก็ต้องรายงานผลการดำเนินงาน รวมถึงส่งเงินที่เหลือจ่ายคืนให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด พระนครศรีอยุธยาด้วย การจัดทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ยังคงมีส่วนในการควบคุมดูแลและติดตามให้เทศบาลตำบลท่าหลวงนำเงินอุดหนุนที่ ได้รับไปใช้ประโยชน์ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ในการนำเงินอุดหนุนนั้นไปก่อสร้างสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ด้วย ประกอบกับการจัดให้มีสะพานสำหรับประชาชนใช้สัญจรในเขตเทศบาลตำบลท่าหลวง ถือเป็นภารกิจเกี่ยวกับการจัดทำบริการ สาธารณะในเขตพื้นที่จังหวัดซึ่งอยู่อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี จึงเป็นความเสียหายที่มีผลต่อการจัดทำ บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด

/ พระนคร ...

พระนครศรีอยุธยาเข้าไปมีส่วนในการดำเนินการด้วยเช่นกัน จึงถือได้ว่าเป็นกรณีที่เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐมากกว่าหนึ่งแห่ง ตามข้อ ๑๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงต้องร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในกรณีนี้ด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

๔. ประเด็นที่หาหรือว่า เทศบาลตำบลท่าหลวงจะดำเนินการตั้งงบประมาณเพื่อจ่ายเงินช่วยเหลือประชาชนที่เสียชีวิตจำนวน ๔ ราย และได้รับบาดเจ็บจำนวน ๑๔ ราย ได้หรือไม่ นั้น

เห็นว่า ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๗ กำหนดว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้” ประกอบกับหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓ ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๓.๔/ว ๓๐๕๐ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในกรณีดังกล่าวได้ ดังนั้น เมื่อปัจจุบันยังไม่มีระเบียบ หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้มีรายจ่ายประเภทดังกล่าว เทศบาลตำบลท่าหลวงจึงไม่สามารถเบิกจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ประชาชนที่เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บจากเหตุสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ได้ และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เทศบาลตำบลท่าหลวงได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้นตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๔๓ กรณีผู้เสียชีวิตจำนวน ๔ ราย เป็นเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท กรณีผู้บาดเจ็บจำนวน ๑๓ ราย เป็นเงิน ๔๔,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑๙๔,๐๐๐ บาท โดยไม่สามารถเบิกจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ประชาชนที่เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บจากเหตุสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ได้ จึงขอให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพิจารณาดำเนินการหาตัวผู้รับผิดชอบทางละเมิดจากกรณีดังกล่าวต่อไป

๕. ประเด็นที่หาหรือว่า เทศบาลตำบลท่าหลวงจะสามารถนำประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การชดเชยค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ มาเป็นหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายได้หรือไม่ นั้น

เห็นว่า กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๑๔๔ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ เรื่อง หลักเกณฑ์การชดเชยค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก โดยแจ้งเวียนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ได้แก่ เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล ถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การชดเชยค่าสินไหมทดแทน กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยอนุโลม ทั้งนี้ ข้อความใดตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลัง ให้เป็นอำนาจของกระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งถือปฏิบัติแล้ว และเพื่อให้การปฏิบัติตาม

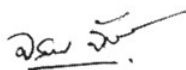
/ ระเบียบ ...

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๒ กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกข้อ ๓๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง กระทรวงมหาดไทยจึงขอชักข้อแนะทางปฏิบัติในการชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่บุคคลภายนอกว่า กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบลได้รับคำขอจากผู้เสียหาย และได้พิจารณาคำขอตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวเสร็จแล้ว จะต้องส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดให้กระทรวงมหาดไทยตรวจสอบ ดังนั้น การพิจารณาคำขอของผู้เสียหายจึงต้องนำเอาหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

อย่างไรก็ดี เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ผู้เสียหายจากกรณีดังกล่าวบางราย ได้ดำเนินการฟ้องเรียกค่าเสียหายจากเหตุสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ถล่ม นั้น เห็นว่า ตามนัยข้อ ๓๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดว่า เมื่อบุคคลภายนอกฟ้องหน่วยงานของรัฐเป็นคดีต่อศาลว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดโดยไม่ชักช้า เว้นแต่จะได้มีการตั้งคณะกรรมการดังกล่าวไว้แล้ว ซึ่งระเบียบดังกล่าวมีเจตนารมณ์ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นทำหน้าที่สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแล้วเสนอความเห็นต่อผู้แต่งตั้งเพื่อพิจารณาตัดสินใจในระหว่างการพิจารณาตีของศาลว่า ความเสียหายตามที่บุคคลภายนอกกล่าวอ้างในคำฟ้องนั้น เกิดจากเจ้าหน้าที่ได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่มิได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ดำเนินการตามนัยข้อ ๓๖ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นเข้ามาเป็นคู่ความในคดี แต่ในกรณีที่เห็นว่า เจ้าหน้าที่ได้กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ ให้ดำเนินการตามนัยข้อ ๓๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสพ้นจากการเป็นคู่ความในคดี ดังนั้น ผู้มีอำนาจจะต้องดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามนัยข้อ ๓๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยไม่ต้องรอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือรอให้คดีถึงที่สุดเสียก่อน สำหรับจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เจ้าหน้าที่ต้องชดเชยเป็นจำนวนเท่าใด นั้น ในขั้นนี้ ให้รอผลการพิจารณาของศาลก่อน ทั้งนี้ ตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๖๑๘/๒๕๔๓ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

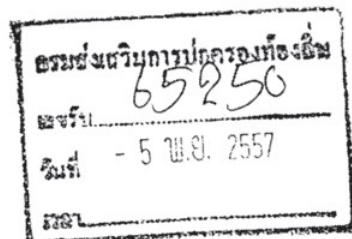
โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

"ดำรงธรรมนำไทยให้วัฒนาถาวร"

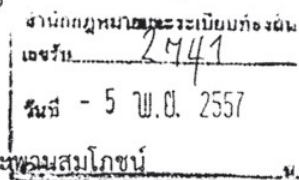

ที่ นร ๐๔๑๓/ ๘ ๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ทหาหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีสะพานสมโภชน์
กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ถล่ม

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๑๓/ป ๒๗๔
ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง
ความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ที่จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

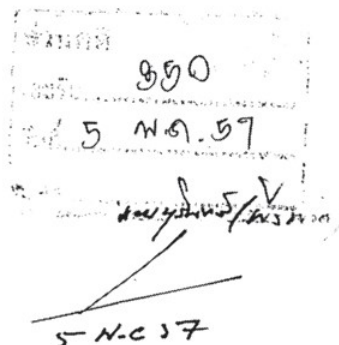
ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขอหาหรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณีสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ถล่ม
และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) กระทรวงมหาดไทย
(กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเทศบาลตำบลท่าหลวง
แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหาหรือดังกล่าว และมีความเห็น
ปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต โตตระกูล)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักกฎหมายปกครอง
ฝ่ายวิเคราะห์และคดีปกครอง
โทร. ๐ ๒๖๑๔ ๘๖๑๓ ต่อ ๓๑๑๖ (นายภูมิรินทร์ฯ)
โทรสาร ๐ ๒๖๑๔ ๘๖๘๗
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th

เรื่องเสร็จที่ ๑๐๓๙/๒๕๕๗

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีสะพาน
สมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๔.๔/๓๓๙๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอรื้อหรือการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณีสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ข้ามแม่น้ำป่าสัก ระหว่างหมู่ที่ ๕-๖ ตำบลท่าหลวง อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าหลวง สายสลิงขาด ทำให้สะพานถล่ม เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นเหตุให้มีประชาชนเสียชีวิต จำนวน ๔ ราย และได้รับบาดเจ็บ จำนวน ๑๔ ราย โดยอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ขอให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพิจารณาออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ซึ่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพิจารณาแล้วเห็นว่า ยังมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายจำนวน ๓ ประเด็น จึงขอหารือแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ต่อมากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้หารือเรื่องดังกล่าวไปยังกรมบัญชีกลางและคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย แต่ยังไม่เกิดความชัดเจนในเรื่องของการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเพียงประเด็นเดียว กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้อุดหนุนเงินให้เทศบาลตำบลท่าหลวงจำนวนหนึ่งสมทบกับเงินเทศบาลตำบลท่าหลวง อีกจำนวนหนึ่งเพื่อนำไปก่อสร้างสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี โดยมีเงื่อนไขว่าถ้ามีเงินเหลือจ่าย ต้องส่งเงินคืนให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตามนัยข้อ ๑๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ อย่างไร

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาข้อหารือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ความเห็นกรมบัญชีกลาง ประกอบกับความเห็นคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยแล้ว เห็นว่า ตามบันทึก เรื่อง หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด (เรื่องเสร็จที่ ๓๖๖/๒๕๔๑) ประกอบกับบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจออกคำสั่งให้ชุดใช้คำสั่งใหม่ทดแทนตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ : กรณีเทศบาลเมืองกำแพงเพชรไม่ได้รับเงินค่าปรับตามสัญญาจ้างที่ใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (เรื่องเสร็จที่ ๓๖๒/๒๕๔๙) นั้น เป็นกรณีเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่รัฐบาลอุดหนุนผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นไปให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยหากมีเงินเหลือจ่ายต้องส่งคืนเป็นรายได้แผ่นดิน ส่วนกรณีของ

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๗/๘๘ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เทศบาลตำบลท่าหลวง เป็นเรื่องที่ต้องการบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอุดหนุนเงินให้เทศบาลตำบลท่าหลวงจำนวนหนึ่งสมทบกับเงินของเทศบาลตำบลท่าหลวงอีกจำนวนหนึ่ง เพื่อนำไปก่อสร้างสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี โดยมีเงื่อนไขว่าถ้ามีเงินเหลือจ่ายต้องส่งเงินคืนให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นคนละครึ่งกัน โดยที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่าปัญหาข้อหารื้อดังกล่าวมีความสำคัญและเป็นประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นแนวทางในการปฏิบัติของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ถูกต้อง จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติราชการต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหารื้อของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผู้แทนเทศบาลตำบลท่าหลวง เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้ให้เงินอุดหนุนจำนวน ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท สมทบกับเงินงบประมาณของเทศบาลตำบลท่าหลวงจำนวน ๓,๗๔๐,๐๐๐ บาท และบันทึกข้อตกลงการขอรับเงินอุดหนุนจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้จัดทำขึ้นระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเทศบาลตำบลท่าหลวง ได้กำหนดเงื่อนไขของการให้เงินอุดหนุนไว้ ๓ ประการ สรุปได้ดังนี้

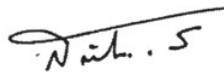
๑. เทศบาลตำบลท่าหลวงตกลงจะดำเนินโครงการก่อสร้างสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินงานของโครงการ ตลอดจนหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ ตามหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทยทุกประการ

๒. หากเทศบาลตำบลท่าหลวงไม่ดำเนินการตามโครงการหรือดำเนินการไม่เป็นไปตามโครงการ และหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนด เทศบาลตำบลท่าหลวงยินยอมรับผิดชอบเงินที่ได้รับหรือเบิกจ่ายไปแล้ว รวมทั้งค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดอันเกิดจากการดำเนินการหรือไม่ดำเนินการดังกล่าว และในกรณีเทศบาลตำบลท่าหลวงไม่ชำระเงิน รวมทั้งค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายนั้น เทศบาลตำบลท่าหลวงยินยอมเสียดอกเบี้ยตามอัตราที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งยินยอมให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาดำเนินคดีได้ตามกฎหมาย

๓. เมื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้ว เทศบาลตำบลท่าหลวงจะรายงานผลการดำเนินงานให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทราบ และหากมีเงินเหลือจ่ายจะส่งคืนให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อไป ในกรณีไม่รายงานผลการดำเนินงาน เทศบาลตำบลท่าหลวงพร้อมรับในหลักการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะไม่พิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้ในโอกาสต่อไปอีก และหากไม่คืนเงินเหลือจ่าย เทศบาลตำบลท่าหลวงยินยอมให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาดำเนินคดีได้ตามกฎหมาย พร้อมยินยอมเสียดอกเบี้ยตามที่กฎหมายกำหนดนับแต่วันที่โครงการแล้วเสร็จ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาข้อหารื้อประกอบกับข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้อุดหนุนเงินจำนวน ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท สมทบกับเงินงบประมาณของเทศบาลตำบลท่าหลวงจำนวน ๓,๗๔๐,๐๐๐ บาท

เพื่อนำไปก่อสร้างสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี โดยมีบันทึกข้อตกลงระหว่างกันว่า เทศบาลตำบลท่าหลวงตกลงจะดำเนินโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แผนการดำเนินงานของโครงการ หากไม่ดำเนินการตามโครงการหรือดำเนินการไม่เป็นไปตามโครงการ และหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนด เทศบาลตำบลท่าหลวงจะต้องรับผิดชอบเงินที่ได้รับหรือเบิกจ่ายไปแล้ว รวมทั้งค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายอื่นใดอันเกิดจากการดำเนินการหรือไม่ดำเนินการดังกล่าว และแม้โครงการจะได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว เทศบาลตำบลท่าหลวงก็ยังคงรายงานผลการดำเนินงาน รวมถึงส่งเงินที่เหลือจ่ายคืนให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาด้วย การจัดทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีส่วนในการควบคุมดูแลและติดตามให้เทศบาลตำบลท่าหลวงนำเงินอุดหนุนที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการนำเงินอุดหนุนนั้นไปก่อสร้างสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ด้วยประกอบกับการจัดให้มีสะพานสำหรับประชาชนใช้สัญจรในเขตเทศบาลตำบลท่าหลวง ถือเป็นภารกิจเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะในเขตพื้นที่จังหวัดซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสะพานสมโภชน์กรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี จึงเป็นความเสียหายที่มีผลต่อการจัดทำบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเข้าไปมีส่วนในการดำเนินการด้วยเช่นกัน จึงถือได้ว่าเป็นกรณีที่เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐมากกว่าหนึ่งแห่ง ตามมาตรา ๑๑^๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงต้องร่วมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในกรณีนี้ด้วย

(นายดิศทัต โทตระกิตย์)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๗

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐมากกว่าหนึ่งแห่งและหรือความเสียหายเกิดจากผลการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๘ หรือข้อ ๑๐ บรรดาที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ

เรื่องเสร็จที่ 618/2543

บันทึก

เรื่อง องค์การสะพานปลาขอหารือแนวปฏิบัติ
เกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

องค์การสะพานปลาได้มีหนังสือ ที่ กษ 1770/1610 ลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2543 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ในประเด็นปัญหารวม 4 ประเด็น ดังนี้

1) กรณีบุคคลภายนอกฟ้ององค์การสะพานปลา คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ซึ่งองค์การสะพานปลาดำเนินการตามขั้นตอนการสอบสวนข้อเท็จจริง และคณะกรรมการฯ มีความเห็นให้รอผลการพิจารณาของศาลก่อน แล้วจึงตั้งคณะกรรมการหาตัวผู้รับผิดชอบ องค์การสะพานปลาจำเป็นต้องรอผลการพิจารณาของศาลก่อนหรือไม่ หรือควรดำเนินการอย่างไร

2) กรณีที่เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชอบตามความเห็นของคณะกรรมการหาตัวผู้รับผิดชอบทางละเมิด องค์การสะพานปลาจะสามารถฟ้องให้เจ้าหน้าที่ชดเชยในระหว่างดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ได้หรือไม่

3) กรณีที่เจ้าหน้าที่ซึ่งต้องรับผิดชอบทางละเมิดยินยอมรับสภาพหนี้ และผ่อนชำระค่าเสียหาย ในกรณีนี้องค์การสะพานปลาจะต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาอีกหรือไม่

4) กรณีที่ผู้มีอำนาจสั่งการไม่อยู่ มีการปฏิบัติงานต่างประเทศ และในขณะนั้นคณะกรรมการหาตัวผู้รับผิดชอบทางละเมิด ได้รายงานผลการสอบสวนต่อผู้มีอำนาจสั่งการ องค์การสะพานปลาอยากทราบว่า ผู้รักษาการแทนผู้มีอำนาจสั่งการ สามารถสั่งการได้หรือไม่ และจะถือว่าหน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดนั้นหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนองค์การสะพานปลาแล้ว มีความเห็นดังนี้

1. ประเด็นที่หนึ่ง ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากคำชี้แจงของผู้แทนองค์การสะพานปลาว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอกอัมฉามัน คอนสตรัคชั่น 1997 ผู้รับเหมาก่อสร้างเขื่อนกันดินและบ่อบำบัดน้ำเสียที่ท่าเทียบเรือประมงนครศรีธรรมราช ได้ฟ้ององค์การสะพานปลา และนายสมบุรณ์ ทิพย์รัตน์ เจ้าหน้าที่ขององค์การสะพานปลาต่อศาลจังหวัดปากพนัง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้รับหนังสือของห้างฯ ที่ขอขยายระยะเวลาการก่อสร้างแล้ว แต่เจ้าหน้าที่ไม่นำเสนอให้องค์การสะพานปลาพิจารณาเป็นเหตุให้ห้างฯ ไม่ได้รับการพิจารณาให้ขยายระยะเวลาการก่อสร้างและองค์การสะพานปลาได้หักเงินค่าปรับที่ห้างฯ ได้ปฏิบัติงานล่าช้า

ห้างฯ จึงฟ้องคดีต่อศาลเรียกค่าเสียหายและดอกเบี้ย ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้ว คณะกรรมการดังกล่าวมีความเห็นว่างค์การสะพานปลายังไม่ได้รับความเสียหายสมควรรอผลการพิจารณาของศาลก่อนแล้วจึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี อย่างไรก็ตามก็ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี แล้ว องค์การสะพานปลาจึงขอหาว่ากรณีดังกล่าวองค์การสะพานปลาจำเป็นต้องรอผลการพิจารณาของศาลก่อนหรือไม่ หรือสมควรดำเนินการอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าห้างหุ้นส่วนจำกัด เอกอัมคัมน์ คอนสตรัคชั่น 1997 ได้ฟ้ององค์การสะพานปลาและเจ้าหน้าที่ต่อศาลจังหวัดปากพนังแล้ว และผู้อำนวยการองค์การสะพานปลาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดขึ้นตามข้อ 35¹ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 แล้ว นั้น ในชั้นนี้ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และผู้อำนวยการองค์การสะพานปลามีหน้าที่ต้องพิจารณาว่าความเสียหายตามที่ห้างฯ กล่าวอ้างนั้นเกิดจากเจ้าหน้าที่ได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ ให้ดำเนินการตามข้อ 36² แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นเข้ามาเป็นคู่ความในคดี แต่ในกรณีที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ ให้ดำเนินการตามข้อ 37³ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสพ้นจากการเป็นคู่ความในคดี สำหรับในส่วนที่ว่ากระทำการของเจ้าหน้าที่เป็นการกระทำละเมิดหรือไม่ จำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้เป็นจำนวนเท่าใด ในชั้นนี้ให้รอผลการพิจารณาของศาลก่อน หากในที่สุดองค์การสะพานปลาต้องรับผิดชอบต่อห้างฯ ตามคำพิพากษา

¹ ข้อ 35 ในกรณีที่ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาล ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการโดยไม่ชักช้าวันแต่จะได้มีการตั้งคณะกรรมการดังกล่าวไว้แล้ว และให้ประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อเตรียมการต่อสู้คดีต่อไป พร้อมทั้งรายงานให้กระทรวงการคลังทราบและปฏิบัติตามที่ได้รับคำแนะนำจากกระทรวงการคลัง

² ข้อ 36 ถ้าผู้แต่งตั้งเห็นว่าความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่ได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่เมื่อได้ฟังความเห็นของคณะกรรมการหรือได้รับทราบผลการพิจารณาของกระทรวงการคลังแล้ว เห็นว่าความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่ได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ ให้เรียกเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเข้ามาเป็นคู่ความในคดีด้วย

³ ข้อ 37 ถ้าผลการพิจารณาของผู้แต่งตั้งยุติเป็นที่สุดว่า ความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่ได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องไม่มีการเรียกเจ้าหน้าที่เข้ามาเป็นคู่ความในคดี แต่ถ้าผู้เสียหายได้ฟ้องเจ้าหน้าที่ต่อศาลก่อนแล้วหรือมีการเรียกเจ้าหน้าที่เข้ามาเป็นคู่ความในคดีก่อนแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งแจ้งผลการพิจารณาให้พนักงานอัยการเพื่อแถลงต่อศาล เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสพ้นจากการเป็นคู่ความในคดี และขอให้พนักงานอัยการช่วยเหลือทางคดีแก่เจ้าหน้าที่ในระหว่างนั้นด้วย

ของศาลแล้ว ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่จะมีหรือไม่ เพียงใด เป็นกรณีที่เกิดขึ้นกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและผู้อำนวยการองค์การสะพานปลาจะต้องพิจารณาในภายหลังว่าจะมีการไล่เบี้ยหรือไม่ หรือจะไล่เบี้ยให้ชดใช้เพียงใดต่อไปตามข้อ 38⁴ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

2. ประเด็นที่สอง ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากคำชี้แจงของผู้แทนองค์การสะพานปลาว่า องค์การสะพานปลาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยมีหนังสือ ที่ 210103/529 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2542 เรียกให้องค์การสะพานปลาจ่ายเงินชดเชยการจำหน่ายน้ำมันโครงการช่วยเหลือชาวประมงตามสัญญาซื้อขายน้ำมันดีเซลในกรณีที่องค์การสะพานปลาไม่สามารถนำส่งอุปโภคให้กรมประมงแทนการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยได้ครบถ้วนตามปริมาณการสั่งซื้อน้ำมัน โดยจะต้องชดใช้ในอัตราลิตรละ 0.97 บาท ในจำนวนน้ำมันที่เกินจำนวนอุปโภคไปทั้งสิ้น 247,800 ลิตร เป็นเงินจำนวน 240,366 บาท ซึ่งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเห็นว่า เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวคือ นายชัยยุทธ ถมกระจำง คำแห่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6 ในฐานะผู้จัดการท่าเทียบเรือประมงสตูล ซึ่งเป็นผู้สั่งซื้อน้ำมันเกินจำนวนอุปโภคจนเกิดความเสียหายดังกล่าว ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลาวินิจฉัยตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และได้ส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาต่อไปแล้ว จากข้อเท็จจริงดังกล่าว องค์การสะพานปลาจึงขอหาหรือว่า หากกระทรวงการคลังเห็นชอบด้วยกับความเห็นขององค์การสะพานปลา แต่เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบไม่ยินยอมชดใช้ค่าสินไหมทดแทนองค์การสะพานปลาจะมีวิธีการบังคับอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าวแล้วเห็นว่า ในกรณีที่กระทรวงการคลังเห็นชอบด้วยกับองค์การสะพานปลาในการให้เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบทางละเมิด แต่เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบไม่ยินยอมชดใช้ค่าสินไหมทดแทน องค์การสะพานปลาจะมีวิธีการบังคับอย่างไร นั้น เห็นว่า ในกรณีที่การกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่เป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่และได้กระทำไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

⁴ ข้อ 38 ในกรณีหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นั้น ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่จะมีหรือไม่และเพียงใด เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐจะพิจารณาไล่เบี้ยเอาจากเจ้าหน้าที่ในภายหลัง ซึ่งคณะกรรมการ ผู้แต่งตั้ง และกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี ต้องพิจารณาด้วยว่าจะมีการไล่เบี้ยหรือไม่ หรือจะไล่เบี้ยให้ชดใช้เพียงใด และให้นำข้อ 22 ถึงข้อ 29 มาใช้บังคับกับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหาย โดยอนุโลม

องค์การสะพานปลาที่มีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ขึ้นชำระเงินตามมาตรา 12⁵ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 คำสั่งดังกล่าวถือเป็นคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินหากถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน องค์การสะพานปลาอาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ผู้ขึ้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนได้ตามมาตรา 57⁶ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 แต่ในกรณีที่มีการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่มิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่นั้น มาตรา 10 วรรคหนึ่ง⁷ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 บัญญัติให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งหากเจ้าหน้าที่ผู้ขึ้นไม่ยอมชำระ องค์การสะพานปลาต้องดำเนินการฟ้องคดีต่อศาล ซึ่งประเด็นปัญหาดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วในเรื่องเสรีจี้ 307/2541⁸

3. ประเด็นที่สาม ที่ว่า กรณีเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบรับสภาพหนี้และขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน องค์การสะพานปลาจะต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาอีกหรือไม่ นั้น เห็นว่า การรับสภาพหนี้และการขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนจะกระทำได้

⁵ มาตรา 12 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา 8 หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ขึ้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ขึ้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด

⁶ มาตรา 57 คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ผู้ใดชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่มีหนังสือเตือนให้ผู้ขึ้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วน

วิธีการยึด การอายัดและการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนผู้มีอำนาจสั่งยึดหรืออายัดหรือขายทอดตลาดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

⁷ มาตรา 10 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา 3 มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ฯลฯ

ฯลฯ

⁸ บันทึกเรื่อง แนวทางปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ส่งพร้อมหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0601/481 ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2541

ต่อเมื่อทราบจำนวนค่าสินไหมทดแทน และทราบตัวเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบเป็นที่แน่นอนแล้ว กรณีเจ้าหน้าที่ขององค์การสะพานปลากะทำละเมิดต่อองค์การสะพานปลาตามหมวด 1 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ นั้น องค์การสะพานปลาจะแจ้งคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบทราบได้ก็ต่อเมื่อกระทรวงการคลังได้พิจารณาเรื่องนั้นเสร็จแล้ว ตามข้อ 18⁹ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ นอกจากนั้น การขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนตาม ข้อ 25¹⁰ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ถือเป็นการขยายระยะเวลาชำระหนี้จึงเป็น การประนีประนอมยอมความซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อนตาม ข้อ 28¹¹ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ซึ่งประเด็นปัญหาคำถามเดียวกันนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วในเรื่องเสร็จ ที่ 845/2542¹² ส่วนกรณีเจ้าหน้าที่ขององค์การสะพานปลากะทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกตามหมวด 2 ของ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งกำกับดูแล องค์การสะพานปลาจะเป็นผู้ทำหน้าที่แทนกระทรวงการคลังคานานัยหนังสือสำนักเลขาธิการ ภาระรัฐมนตรี ที่ นร 0214/ว 235 ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2539

⁹ ข้อ 18 เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวง การคลัง และแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ แต่ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายเป็นราชการ ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแลหรือควบคุม หน่วยงานของรัฐแห่งนั้นวินิจฉัยสั่งการให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวปฏิบัติตามที่เห็นว่าถูกต้อง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายคามวรคหนึ่งสั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลังให้ ผู้แต่งตั้งดำเนินการเพื่อออกคำสั่งให้ชำระค่าสินไหมทดแทนหรือฟ้องคดีต่อศาลอย่าให้ขาดอายุความหนึ่งปี นับแต่วันที่ผู้แต่งตั้งแจ้งคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนทราบ

¹⁰ ข้อ 25 ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบและขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนผ่อนชำระนั้นตาม ความเหมาะสม โดยคำนึงถึงรายได้ ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพตามฐานานุรูปของเจ้าหน้าที่ ความรับผิดชอบ ที่บุคคลนั้นมีอยู่ตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี และพฤติการณ์แห่งกรณีแห่งกรณีประกอบด้วย

ในการให้ผ่อนชำระ ต้องจัดให้มีผู้ค้ำประกัน และในกรณีที่เห็นสมควรจะให้วางหลักประกัน ด้วยก็ได้

¹¹ ข้อ 28 การประนีประนอมยอมความไม่ว่าจะเกิดขึ้นในขั้นตอนใดต้องได้รับความเห็นชอบจาก กระทรวงการคลังก่อน เว้นแต่กระทรวงการคลังจะประกาศกำหนดเป็นอย่างอื่น

¹² บันทึก เรื่อง การผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 (กรณีสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติขอหารือ เรื่อง การประนีประนอมยอมความและการขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน) ส่งพร้อมหนังสือถึงเลขาธิการ ภาระรัฐมนตรี ที่ นร 0606/283 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2542

4. ประเด็นที่สี่ ที่ว่า กรณีผู้อำนวยการองค์การสะพานปลาไม่อยู่เพราะไปต่างประเทศ ผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการองค์การสะพานปลาจะมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการได้หรือไม่และจะถือว่าองค์การสะพานปลารู้ถึงการละเมิดนั้นหรือไม่ อย่างไร นั้น เห็นว่า ข้อ 4¹³ แห่งข้อบังคับองค์การสะพานปลาวัดด้วยระเบียบบริหารและแบ่งส่วนงาน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2523 กำหนดว่า ในกรณีผู้อำนวยการไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ รองผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ประกอบกับคำสั่งองค์การสะพานปลา ที่ 29/2543 เรื่อง มอบหมายให้รองผู้อำนวยการปฏิบัติงานแทนผู้อำนวยการ ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2543 ได้กำหนดเรื่องการรักษาการแทนไว้โดยให้รองผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการและรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารรักษาการแทนตามลำดับ ดังนั้น ผู้รักษาการแทนย่อมมีอำนาจวินิจฉัยสั่งการได้ และหากในรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดได้ระบุเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไว้ ย่อมถือได้ว่าองค์การสะพานปลาได้รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้ว ตามนัยมาตรา 10 วรรคสอง¹⁴ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ธันวาคม 2543

¹³ ข้อ 4 การบริหารกิจการองค์การสะพานปลา ผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการการแพปลา พ.ศ. 2496 ในกรณีผู้อำนวยการไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ รองผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน

¹⁴ มาตรา 10 ๙๙ ๙๙

สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งความเห็นของกระทรวงการคลัง

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗/๗/๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอให้ดำเนินการวางระบบควบคุมและติดตามผลการใช้รถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างอิง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘
 ๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๙๓๐ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๑
 ๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๘๑๓ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๓

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้และรักษารถยนต์ให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ รายละเอียดตามระเบียบและหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนมากไม่มีการจัดทำหลักเกณฑ์ในการใช้รถส่วนกลาง หรือจัดทำไม่เหมาะสม มีการนำรถส่วนกลางไปใช้และเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ตลอดจนนำรถส่วนกลางไปเก็บที่บ้านพักของตนเสมือนเป็นรถยนต์ส่วนตัว อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้การใช้รถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปโดยประหยัดและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นการรักษาไว้ซึ่งวินัยทางการเงินและการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงให้จังหวัดกำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตรับผิดชอบให้ปฏิบัติตามระเบียบและหนังสือที่อ้างถึงโดยเคร่งครัด และติดตามและควบคุมการใช้รถยนต์ส่วนกลางให้เป็นไปตามระเบียบและหนังสือดังกล่าวอย่างใกล้ชิด หากพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบหรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ก็ให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทรศัพท์ ๐-๒๒๔๑-๘๐๔๘

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๘๙๗๒

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/๘๘๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างอิง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๔/ว ๑๒๓๔ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบรายงานการจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(แบบ สปถ. ๑)

๒. แบบรายงานการจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่นของจังหวัด (แบบ สปถ. ๒)

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือแจ้งแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาสำคัญเร่งด่วนในส่วน
ของกระทรวงมหาดไทย ตามนโยบาย/แนวทางการขับเคลื่อนภารกิจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)
ซึ่งแนวทางปฏิบัติที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ให้ทุกจังหวัดจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป เพื่อให้
ประชาชนทุกหมู่เหล่ารักสามัคคีกัน นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานของรัฐ
และมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษา
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นให้มีความสุข สมควรที่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชาติ เพื่อสร้างบรรยากาศของความปรองดอง
และความรักสามัคคีกันของคนในชุมชนท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
สอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับนโยบายเร่งด่วนของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)
และกระทรวงมหาดไทยข้างต้น จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งแนวทางปฏิบัติในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์
ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑. การจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่น

๑.๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่น
เพื่อประสานงานหรือบูรณาการการทำงานร่วมกับศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับจังหวัด/อำเภอ และหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง เช่น กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) หรือ หน่วยงานทหารในพื้นที่ และ
พิจารณาจัดทำโครงการ/กิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีปรองดองของประชาชนในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดยมี
ลักษณะของกิจกรรม ดังนี้

(๑) จัดอบรม ประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีในการสร้าง
ความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชนทุกหมู่เหล่า

(๒) จัดทำสื่อเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แนวทางการสร้างความปรองดองของคนในชุมชน
เพื่อให้ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น ประชาชน เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง
และรอบด้าน อันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

(๓) จัดกิจกรรมกีฬา นันทนาการ เพื่อสร้างความรู้รักสามัคคี โดยเน้นการมีส่วนร่วมของ
ภาคประชาชน

/๑.๒ การจัด...

- ๒ -

๑.๒ การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ตามข้อ ๑.๑ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรือหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการโครงการลักษณะดังกล่าว โดยถือปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

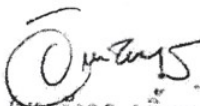
๒. การใช้ข้อมูลข่าวสารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางสื่อทุกประเภทจากทุกสำนัก/แหล่งข่าว ไม่เอนเอียงหรือเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อใดหรือจากสำนัก/แหล่งข่าวใดเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเป็นกลาง ความสมบูรณ์และความถูกต้อง เมื่อได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องของข้อมูลข่าวสารแล้ว หากจะนำไปเผยแพร่ตามข้อ ๑.๑ (๒) จะต้องคำนึงถึงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ และความสงบเรียบร้อยให้เกิดขึ้นในสังคมตามนโยบายและแนวทางในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ด้วย

๓. ให้จังหวัด/อำเภอ ติดตาม กำกับดูแล และให้คำแนะนำการดำเนินงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น แล้วให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานผลการดำเนินการให้จังหวัดทราบตามแบบ ศปถ. ๑ และให้จังหวัดรวบรวมรายงานผลการดำเนินการตามแบบ ศปถ. ๒ ส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งจะได้แจ้งกำหนดเวลาการรายงานให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิมล หวังพงษ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร ๐ - ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

โทรสาร ๐ - ๒๒๔๑ - ๘๙๗๒

ฉันทา

ที่ มท ๐๒๑๔/ว ๕๖๓๔

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง แนวปฏิบัติการแก้ไขปัญหาค้าขายเร่ร่อน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๔/ว ๑๑๔๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๔/ว ๑๒๐๐ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗
๓. คำสั่งคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (เฉพาะ) ที่ ๒๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ตามที่กระทรวงมหาดไทยแจ้งแนวปฏิบัติในทางประกาศใช้พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก ประกาศและคำสั่งต่างๆ ของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (คสช.) ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

เนื่องด้วยการประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ที่กองบัญชาการกองทัพบก เพื่อหารือนโยบาย/แนวทางขับเคลื่อนภารกิจของ คสช. ในส่วนของฝ่ายความมั่นคง ระดับแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ตามประกาศ คสช. ที่ ๒๒/๒๕๕๗ ซึ่งมีผู้บัญชาการทหารสูงสุด/หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง เป็นประธานการประชุม ได้มอบหมายภารกิจสำคัญเร่งด่วนเกี่ยวกับกระทรวงมหาดไทย ประกอบกับ คสช. ได้มีคำสั่งเฉพาะ ที่ ๒๔/๒๕๕๗ เรื่อง ห้ามให้มีการเล่นการพนันที่ผิดกฎหมาย กระทรวงมหาดไทยจึงให้จังหวัดดำเนินการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กำชับหน่วยงานที่รับผิดชอบและบูรณาการหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะป่าไม้ อย่าให้มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในเขตพื้นที่ของทุกจังหวัดโดยเด็ดขาด และให้ตรวจสอบการครอบครองพื้นที่ทุกแห่ง หากพบว่ามีการบุกรุกครอบครองโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้หน่วยงานรับผิดชอบแจ้งดำเนินคดีโดยทันที รวมถึงการรังสรรค์จิตสำนึกภาคส่วนต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. งบบุคลากรจังหวัด ในส่วนของผู้ว่าราชการจังหวัด หากจังหวัดใดยังมีได้ใช้งบบุคลากรจังหวัด ให้พิจารณาจัดทำแผนงาน/โครงการในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของประชาชนที่เกิดขึ้นขณะนี้เป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วน

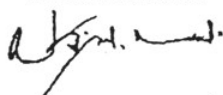
๓. การประกอบอาชีพ ให้จังหวัดเร่งปลูกฝังและส่งเสริมการประกอบอาชีพให้ราษฎรสามารถประกอบอาชีพช่วยเหลือตนเองได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (ลดแนวทางประชานิยม)

๔. ห้ามเล่นการพนัน กำชับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และอาสาสมัครทุกหมู่เหล่า ร่วมกันสอดส่องและจับกุมอย่างจริงจังในเรื่องการพนันทุกประเภท อาทิ บ่อนการพนัน ตู้ม้า หวยใต้ดิน พนันบอล ฯลฯ มิให้มีการลักลอบเล่นการพนันในพื้นที่ โดยดำเนินการตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หากมีการปล่อยปะละเลย และ/หรือมีข้าราชการผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการลักลอบให้มีการเล่นการพนันในพื้นที่รับผิดชอบ จะต้องถูกลงโทษทั้งทางวินัยและคดีอาญาจนถึงที่สุด รวมทั้งให้จังหวัดรายงานผลการปฏิบัติประจำวันในเรื่องนี้ให้กรมการปกครอง (ศูนย์ปฏิบัติการกำกับดูแลให้มีการเล่นการพนันผิดกฎหมาย กรมการปกครอง) ทราบเป็นประจำทุกวันก่อนเวลา ๑๔.๓๐ น. ให้จงได้ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

๕. ศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป ให้จังหวัดจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับจังหวัด โดยรับสมัครอาสาสมัครช่วยทำงานด้านประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่ารักสามัคคีกัน ให้ความร่วมมือกับภาคราชการ เพื่อเดินหน้าการปฏิรูปประเทศให้เป็นประชาธิปไตยที่ถูกต้องและยั่งยืน ไม่มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง และทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งมุ่งเน้นให้ประชาชนไทยมีระเบียบวินัยรักษากฎหมายยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการโดยเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ บุญยัคค์)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

ศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงมหาดไทย

โทรศัพท์ ๐๒-๕๗๓-๗๑๓๘ (มท)๕๒๔๒๘

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๓๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๘๘๙ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๗

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือแจ้งแนวทางปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่นเพื่อประสานงานหรือบูรณาการการทำงานร่วมกับศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับจังหวัด/อำเภอ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาจัดทำโครงการ/กิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีปรองดองของประชาชนในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งให้จังหวัดรวบรวมผลการดำเนินการส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งจะแจ้งกำหนดเวลาให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. การจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่น

๑.๑ โครงสร้างและองค์ประกอบ

ศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่น ควรมีโครงสร้างกะทัดรัด เรียบง่าย เน้นความคุ้มค่า คล่องตัว และรวดเร็วในการปฏิบัติงาน โครงสร้างของศูนย์ฯ ประกอบด้วย ผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้ที่ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ และมีบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามจำนวนเท่าที่จำเป็น ปฏิบัติหน้าที่ประจำศูนย์ฯ ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบหมายให้สำนัก กอง หรือส่วนงานที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่ในลักษณะของศูนย์ฯ ดังกล่าว

๑.๒ อำนาจหน้าที่ที่สำคัญ

๑) ประสานงานและสนับสนุนการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการที่ศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูประดับอำเภอและระดับจังหวัดกำหนดให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

๒) กำหนดกรอบแนวทางปฏิบัติงานเพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชนในท้องถิ่น

๓) จัดทำโครงการ/กิจกรรม เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความปรองดอง โดยเน้นให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม

๔) ติดตาม ประเมินผล การดำเนินการในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

๕) รายงานผลการดำเนินการให้ศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูประดับอำเภอ และระดับจังหวัด รวมทั้งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดทราบ

๒. ลักษณะโครงการ/กิจกรรม

โครงการ/กิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดทำควรเป็นโครงการ/กิจกรรม ที่มุ่งสร้างความรัก ความสามัคคี ความปรองดอง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เช่น การประชุม ชี้แจง ทำความเข้าใจ การจัดทำกิจกรรมนันทนาการ การแข่งขันกีฬาเพื่อสร้างความสามัคคี การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ครบถ้วน

/ถูกต้อง...

ถูกต้อง โดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ทุกประเภทในพื้นที่เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างทัศนคติที่ดีในการอยู่ร่วมกันอย่าง
 สมานฉันท์ ทั้งนี้ ให้พิจารณาดำเนินการตามแนวทางการจัดกิจกรรมซึ่งแจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด
 ที่ มท ๐๒๑๔/ว ๑๓๔๔ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง ศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป

๓. งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ

๓.๑ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดได้จัดทำโครงการในลักษณะที่กล่าวในข้อ ๒ และปรากฏใน
 งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๗ แล้ว ก็สามารถนำโครงการดังกล่าวมาดำเนินการได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องจัดทำ
 โครงการขึ้นมาใหม่แต่อย่างใด

๓.๒ ในกรณีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดทำโครงการใหม่เพิ่มเติม หรือสนับสนุนการ
 ดำเนินการตามข้อ ๒ ก็ให้พิจารณาโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณโดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า
 ด้วยวิธีการงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓.๓ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจพิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
 หรือหน่วยงานของรัฐ ดำเนินการโครงการตามข้อ ๒ โดยถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/
 ว ๗๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓ ทั้งนี้ จะต้องระมัดระวังมิให้เกิดความซ้ำซ้อนกับโครงการหรือกิจกรรมที่องค์การปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการด้วย

๔. การเสนอโครงการ/กิจกรรมดีเด่น ด้านการสร้างความปรองดองสมานฉันท์

ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดคัดเลือกโครงการ/กิจกรรมขององค์การปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๒ ที่เห็นว่าเป็นโครงการ/กิจกรรมดีเด่นที่ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมและจะเป็นประโยชน์
 สามารถนำไปเป็นแบบอย่างให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานอื่นๆ ใช้เป็นแนวทางการดำเนินการได้
 จังหวัดละ ๑ - ๒ โครงการ/กิจกรรม และรายงานให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบโดยเร็ว

๕. การรายงานผล

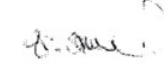
๕.๑ ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่นรายงาน
 ผลการดำเนินการให้ศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูประดับอำเภอ และระดับจังหวัดทราบเป็นประจำทุกวัน
 หรือตามระยะเวลาที่ศูนย์ฯ ระดับจังหวัดกำหนด และรายงานให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดทราบด้วย

๕.๒ การรายงานผลการดำเนินการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ใช้ตามแบบ สปด. ๑
 โดยแยกประเภทโครงการให้ชัดเจน กรณี้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณให้องค์การปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นอื่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการตามข้อ ๓.๓ ให้ทำเครื่องหมายในช่องอื่นๆ และระบุเพิ่มเติมว่า
 สนับสนุนให้แก่หน่วยงานใด เพื่อทำกิจกรรมใด

๕.๓ ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดรวบรวมผลการดำเนินการในส่วนขององค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่นตามแบบ สปด. ๒ รายงานให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบทางโทรสารและ e-mail
 ห้ายแบบดังกล่าว หรือโทรสารหมายเลข ๐-๒๒๔๑-๙๐๔๙ และ e-mail : dla๐๘๐๘_๒@dla.go.th ก่อนเวลา
 ๑๓.๐๐ นาฬิกา ของทุกวัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

 (นายวิชาญ น. น้อยมณี)
 รองอธิบดีฯ ศึกษารายการแผน
 อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร ๐-๒๒๔๑-๙๐๔๙, โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๕๑๖, ๐-๒๒๔๑-๙๐๔๙

แบบ ศปถ.๑

แบบรายงานการจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่น

อบจ./เทศบาล/อบต.....

ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	การจัดตั้งศูนย์		ประเภทโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ	หมายเหตุ
	จัดตั้งแล้ว	ยังไม่จัดตั้ง				
			☐ จัดอบรม ประชุม ชี้แจง ☐ จัดทำสื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ☐ จัดกิจกรรมกีฬา นันทนาการ ☐ อื่นๆ			

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(.....)

ปลัด อบจ./เทศบาล/อบต.....

แบบ สปถ.๒

แบบรายงานการจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์ระดับท้องถิ่น
จังหวัด.....

จำนวนองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น (แห่ง)	จัดตั้งศูนย์แล้ว (แห่ง)	โครงการที่ดำเนินงาน				หมายเหตุ
		ประเภทโครงการ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนผู้เข้าร่วม โครงการ	
		☐ จัดอบรม ประชุม ชี้แจง ☐ จัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ☐ จัดกิจกรรมกีฬา นันทนาการ ☐ อื่นๆ				
		รวม				

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)
ท้องถิ่นจังหวัด.....

*หมายเหตุ ขอให้ส่งแบบรายงานมาที่ โทรสาร ๐๒-๒๔๑๕๕๑๖ หรือ e-mail : gedvadee@hotmail.com

คำนำ

ที่ มท ๐๒๑๔/ว ๑๓๔๔

กระทรวงมหาดไทย
กรมอัยการ กทม. ๑๐๒๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง ศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย คำนำที่สุด ที่ มท ๐๒๑๔/ว ๑๓๔๔ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย คำนำที่สุด ที่ มท ๐๒๑๔/ว ๑๓๔๖ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๗
๓. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น คำนำที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๘๘๙ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๗
๔. หนังสือกรมการปกครอง คำนำที่สุด ที่ มท ๐๓๐๘.๓/ว ๖๔๕๑ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๗

ตามที่กระทรวงมหาดไทยแจ้งแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการสนับสนุนแนวทางจัดตั้งศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป (ศปป.) ของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (คสช.) เพื่อเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชนให้สามารถดำรงชีวิตร่วมกันได้ แม้จะมีความคิดเห็นในด้านต่างๆ ที่แตกต่างกัน รวมถึงความสามัคคีของคนในชาติ เพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปและพัฒนาประเทศในระยะต่อไป นั้น

เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินการของ ศปป. ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงขอให้จังหวัดดำเนินการอย่างเข้มข้นโดยกระทรวงมหาดไทยขอยกตัวอย่างแนวทาง ดังนี้

๑. ถือเป็นวาระสำคัญของชาติ เพื่อให้ประชาชนในทุกพื้นที่สามารถดำรงชีวิตร่วมกันได้อย่างมีความสุข คิดต่างได้แต่ไม่แตกแยก ภายใต้สังคมที่เคารพสิทธิกฎหมายและกฎระเบียบทางสังคมซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ควบคู่กับการร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาในพื้นที่ของตนเอง

๒. เบื้องต้นที่จะต้องดำเนินการ คือ บุคลากรในภาครัฐทั้งราชการ ส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่นทุกหมู่เหล่าและทุกคนต้องเข้าใจถึงหลักเหตุผลที่ถูกต้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากจุดเริ่มต้นจนถึงปัจจุบันโดยต้องทำอย่างไม่มีอคติและจะต้องช่วยกันค้นหาปัญหาปฏิรูปประเทศให้ประเทศไทยได้มีระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ถูกต้องเที่ยงธรรม มีธรรมาภิบาล โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน มีคณะที่เข้ามาบริหารประเทศที่มีความรู้ คู่คุณธรรม เสียสละ เข้าสู่ระบบการปกครองตามครรลองของประชาธิปไตยแบบสากล ไม่ซื้อสิทธิขายเสียง ไม่สร้างความแตกแยกและไม่ปลูกฝังลัทธิประชานิยมที่ขัดหลักธรรมาภิบาล

๓. ให้สถาบันหลักของจังหวัด เช่น ศาลาประชาคม โรงเรียน องค์การภาคเอกชนทุกแห่ง ตลอดจนอาสาสมัครทุกกลุ่มได้เข้าใจในประเด็นตาม ข้อ ๒ โดยด่วน เพื่อให้สถาบันและองค์กรเหล่านี้เป็นพลังช่วยขับเคลื่อนอีกทางหนึ่ง

๔. เร่งสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพให้เกิดขึ้นเพื่อสร้างประเทศให้แข็งแกร่งนับแต่บัดนี้ต่อไป ให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ คู่คุณธรรม โดยเร่งปลูกฝังแก่เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ทุกสถาบันการศึกษาทุกคน ให้มีความรู้ในการปกครองประเทศแบบประชาธิปไตยในระบบสากล ที่คิดแตกต่างได้แต่ไม่แตกแยกเป็นสังคมที่ปลอดการคอร์รัปชัน (ไม่โกงกันทั้งผู้ให้และผู้รับ) เป็นสังคมที่มีระเบียบวินัย รักกฎหมาย กฎกติกาที่ถูกต้องของสังคม ไม่ซื้อสิทธิ ขายเสียง ฯลฯ

๕. สถาบันครอบครัวเป็นพื้นฐานสำคัญของสังคมต้องเร่งรัดให้มีความเข้มแข็งกลับคืนมา ขณะนี้อ่อนแอเป็นต้นเหตุของปัญหาทางสังคม ดังนั้นทุกครอบครัวจะต้องหันกลับมาดูแลเป็นที่พึ่งของกันและกันของสมาชิกครอบครัว อาจจะใช้การจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ให้ครอบครัวอย่างต่อเนื่องและบ่อยครั้งขึ้น โดยขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ทำเป็นแผนดำเนินงานในแต่ละปี และที่สำคัญควรทำความเข้าใจกับองค์กรต่าง ๆ ให้ร่วม

/พิจารณา...

พิจารณาการจัดกิจกรรมในจังหวัด หากการละเล่นใดที่ก่อให้เกิดปัญหาสร้างความวุ่นวายขึ้นในจังหวัด เกิดการทะเลาะเบาะแว้งขึ้น หรือบ่มเพาะนิสัยให้หมกมุ่นกับการพนัน หรือการระบาดของยาเสพติด กิจกรรมนั้น ๆ ก็ไม่ควรให้เกิดขึ้นในจังหวัด (เป็นการตัดไฟแต่ต้นลม) ฯลฯ

๖. การประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบที่เน้นบ่อย ๆ จะมีผลทางด้านจิตวิทยามาก จังหวัดควรกำหนดในหลาย ๆ ช่องทาง ขอความร่วมมือทุกฝ่าย ชี้แจงข่าวสารต่าง ๆ นำองค์ความรู้สู่ครอบครัวตัวบุคคล ให้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเน้นปลูกฝังการสร้างวินัยการใช้หลักธรรมในการครองเรือน ครองตน (๑. ความซื่อสัตย์ต่อกัน ไว้เนื้อเชื่อใจ ไม่นอกใจกัน ๒. การรู้จักข่มใจไม่โกรธง่าย ๓. มีความอดทนที่จะฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นอย่างไม่มีอคติ ๔. มีความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ได้ ทำประโยชน์ให้กับสังคม) ฯลฯ

๗. สดแนวทางประชานิยมลงให้ได้ โดยปลูกฝังให้ประชาชนได้ตั้งใจพัฒนาอาชีพ ช่วยเหลือตนเองในสิ่งที่ควรดำเนินการ โดยทางหน่วยราชการจะเข้าไปช่วยสนับสนุนและให้ความรู้อย่างเต็มที่โดยสม่ำเสมอ โครงการใดที่ทางราชการเข้าไปสนับสนุนส่งเสริมแล้วโครงการนั้นๆ จะต้องมั่นคงยั่งยืนตลอดไป โดยไม่ต้องเข้าไปช่วยซ้ำ ๆ อีกนั่นคือ สอนวิธีการบริหารโดยชาวบ้านด้วยตนเอง

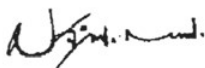
๘. ใช้รากฐานเดิมของสังคมและวัฒนธรรมดั้งเดิมที่สั่งสมมาเป็นกลไก สร้างความสมัครสมานและความเสียสละของคนในชุมชน เช่น ประเพณีลงแขกนํามาใช้ในการระดมกำลังให้มาช่วยกันสร้างสรรค์กิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ แต่ต้องไม่เป็นภาระกับชุมชนใดๆ ฯลฯ

๙. เร่งเร้าให้เกิดกระบวนการสร้างความร่วมมือของประชาชนทุกสาขาอาชีพในพื้นที่ จัดให้มีเวทีตามความเหมาะสมเพื่อชี้แจงเหตุผลที่ต้องมีคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และความจำเป็นที่ต้องช่วยกันสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติและการปฏิรูปประเทศให้เกิดโดยเร็ว เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศต่อไปได้อย่างยั่งยืน

แนวทางดังกล่าวข้างต้นเป็นการยกตัวอย่างให้จังหวัดได้พิจารณาดำเนินการและหากจังหวัดใดได้ดำเนินการกิจกรรมอื่นๆที่จะเป็นประโยชน์เป็นตัวอย่างให้จังหวัดอื่นๆ ขอให้แจ้งกระทรวงมหาดไทยโดยเร็ว ทั้งนี้แนวทางที่ดำเนินการทุกโครงการจะสำเร็จได้จะต้องเป็นการบูรณาการทุกภาคส่วนที่จะต้องช่วยกันดำเนินการ หรือช่วยกันไปร่วมให้กำลังใจกับชุมชนต่างๆในพื้นที่

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ บุญยนต์)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

ศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงมหาดไทย

โทรศัพท์ ๐๒-๒๒๑-๐๘๑๘ (มท)๕๐๖๗๐

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๕๕๗

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการใช้จ่ายเงินในการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓

๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๖๙๗ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๐๔/๖๐๑๕ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ด้วยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจสอบงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า มีการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการจัดงานแข่งขันกีฬานานาชาติ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งว่า การเบิกจ่ายเงินถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึง ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เห็นว่า หนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินเพื่อใช้ในการแข่งขันกีฬานักเรียน เยาวชน หรือประชาชนเท่านั้น ไม่ได้กำหนดไว้เพื่อใช้สำหรับการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติแต่อย่างใด จึงถือเป็นรายจ่ายที่ไม่มีระเบียบกำหนดให้เบิกจ่ายได้ และไม่สามารถเบิกจ่ายได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นนิติบุคคล ตามกฎหมาย การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินกิจกรรมใดๆ ในการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง จึงต้องเป็นไปตามขอบอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการใช้จ่ายเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรักษาไว้ซึ่งวินัยทางการเงินการคลัง จึงเห็นควรชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการเบิกค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินในการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗ เป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้ปฏิบัติสำหรับการแข่งขันกีฬาระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการจัดการแข่งขัน กีฬานักเรียน เยาวชน หรือประชาชน ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการส่งนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขันกีฬา หรือ รับเป็นเจ้าภาพแข่งขันกีฬาดังกล่าว เท่านั้น ไม่ได้หมายความรวมถึง การแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติแต่อย่างใด

๒. การดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬาต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นต้องกำหนดกิจกรรมที่จะดำเนินการไว้ในโครงการจัดการแข่งขันกีฬาให้ชัดเจนและกิจกรรมนั้น จะต้อง มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการกีฬาซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย เช่น การส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีทักษะด้านการศึกษา กิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้รักสามัคคี กิจกรรมที่ ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมประชาชน เป็นต้น

/๓. สำหรับ ...

- ๒ -

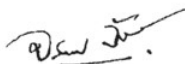
๓. สำหรับการเบิกค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เบิกจ่าย ในกิจกรรมที่จำเป็นและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการโดยให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยเคร่งครัด

๔. โครงการหรือกิจกรรมที่หน่วยงานอื่นจะขอรับเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการกีฬาจะต้องอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายในการจัดให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬา หรือการส่งเสริมการกีฬา โดยโครงการ/กิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถตั้งงบประมาณ สนับสนุนได้นั้น จะต้องเป็นการดำเนินการที่มีลักษณะเป็นการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของ ประชาชนในท้องถิ่นของตนเองเป็นส่วนรวม มิใช่การดำเนินการในเชิงธุรกิจ โดยถือปฏิบัติตามหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓ ประกอบหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๖๙๗ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕

๕. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะที่มีอำนาจตามกฎหมายในการกำกับดูแลองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น กำชับและควบคุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬาให้เป็นไป ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวินทร์ จิตกะพา)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร. ๐-๒๒๔๑-๕๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๔

โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๕๕๑๖

ที่ ตผ ๐๐๐๔/๖๐๑๕

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

เรื่อง ค่าใช้จ่ายในการจัดการแข่งขันกีฬานานาชาติ ของเทศบาลเมืองพัทลุง

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ลับ ที่ ตผ ๐๐๔๓ นศ/๑๘๓๒
ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๔

ด้วยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ตรวจสอบงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า มีการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการจัดการแข่งขันกีฬานานาชาติ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งว่าการเบิกจ่ายเงินถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินในการแข่งขันกีฬาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า หนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินเพื่อใช้ในการแข่งขันกีฬาระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน เยาวชน หรือประชาชนเท่านั้น ไม่ได้กำหนดไว้เพื่อใช้สำหรับการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติแต่อย่างใด จึงถือเป็นรายจ่ายที่ไม่มีระเบียบกำหนดให้เบิกจ่ายได้ และไม่สามารถเบิกจ่ายได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการใช้จ่ายเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรักษาไว้ซึ่งระบบการควบคุมดูแลที่ดี ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๑ วรรคท้าย ประกอบมาตรา ๓๐๒ (๓) พิจารณาแล้วเห็นควรให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาดำเนินการกำหนดมาตรการป้องกันการเบิกจ่ายเงินกรณีดังกล่าวโดยแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ เพื่อเป็นการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังของรัฐต่อไป

/จึงเรียนมา...

- ๒ -

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการและแจ้งผลการดำเนินการดังกล่าวให้
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทราบภายใน ๖๐ วัน ตามนัยมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวประไพ์ อังกินันทน)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน รักษาการแทน

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักกฎหมาย

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๑๘ ๕๘๑๒

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๕๘๑๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Legal@oag.go.th

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๕๐๒๕๗

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๓๑๖๑ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓

๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๑๕๐ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ ในการใช้จ่ายเงินสะสม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และชักซ้อมความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามอ้างถึง นั้น

ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนมากใช้จ่ายเงินสะสมและทุนสำรองเงินสะสม ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เท่านั้น มิได้ ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๓๑๖๑ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ และหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๑๕๐ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุป คือ การจ่ายขาดเงินสะสมเป็นค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่มีใช้เรื่องเร่งด่วน ให้พิจารณาจัดทำเป็น งบประมาณรายจ่ายประจำปี หรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่าย ประจำปีมาตั้งก่อนเป็นลำดับแรก และในกรณีที่อาจใช้จ่ายจากเงินสะสมได้ จะต้องเป็นโครงการที่อยู่ใน แผนพัฒนาท้องถิ่น และมีเงินสะสมคงเหลือเพียงพอในการบริหารงาน ดังนั้น เพื่อให้การใช้จ่ายเงินสะสมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้อง เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นการรักษาไว้ซึ่งวินัย ทางการเงินและการคลัง จึงให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะที่มีอำนาจตามกฎหมายในการกำกับดูแลองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น กำชับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถือปฏิบัติตามระเบียบฯ และหนังสือ กระทรวงมหาดไทยทั้งสองฉบับดังกล่าวโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักรกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร. ๐-๒๒๔๑-๔๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๔

โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๕๕๑๖

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๓๐๗/๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางการเบิกจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปีแก่พนักงานส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๕๖๒๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๑๙๓๔ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๘

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการกำหนดเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปีแก่พนักงานส่วนท้องถิ่นให้เป็นรายจ่ายอื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยระเบียบฉบับดังกล่าวได้ลงประกาศราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ซึ่งมีผลทำให้ระเบียบฉบับนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และ พ.ศ. ๒๕๕๖ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังค้างจ่ายสามารถดำเนินการต่อไปได้ด้วยความเรียบร้อยถูกต้อง ตามเจตนารมณ์ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการกำหนดประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปีแก่พนักงานส่วนท้องถิ่นให้เป็นรายจ่ายอื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงอาศัยอำนาจตาม ข้อ ๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการกำหนดเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปีแก่พนักงานส่วนท้องถิ่นให้เป็นรายจ่ายอื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ รวมทั้งชักชวนแนวทางในการจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นสำหรับข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นกรณีพิเศษในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ และ พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ค้างจ่าย เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดได้ตั้งงบประมาณเป็นเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และ พ.ศ. ๒๕๕๖ และได้มีการทำบันทึกบัญชีรายจ่ายไว้ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๑๙๓๔ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๘ ให้ปรับปรุงการทำบันทึกบัญชีรายจ่ายรายการดังกล่าวเป็นเงินสะสม เนื่องจากในขณะนั้นยังไม่มีบัญญัติของกฎหมายฉบับใดที่กำหนดให้เงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปีแก่พนักงานส่วนท้องถิ่นให้เป็นรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

/ ๒. กรณีองค์กร...

๒. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อจ่ายเป็นเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และ พ.ศ. ๒๕๕๖ ไว้ แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถเบิกจ่ายได้ เนื่องจากหนังสือกระทรวงมหาดไทยแจ้งให้ชะลอการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวไว้ก่อน ภายหลังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อนุมัติงบประมาณรายจ่ายไปเป็นรายการอื่น หรือได้ตกเป็นเงินสะสมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจ่ายจากเงินงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายค้างเบิกข้ามปีซึ่งเป็นหนี้ค้างชำระตามแนวทาง ดังนี้

๒.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีเงินรายได้เกินยอดรวมทั้งสิ้นของงบประมาณรายรับประจำปีให้พิจารณาดำเนินงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ในหมวดรายจ่ายอื่นประเภทรายจ่ายอื่น โดยกำหนดรายละเอียดว่า เพื่อจ่ายเป็นเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษค้างจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ และ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒๑ หรือ

๒.๒ พิจารณาโอนงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในรายการที่เหลือจ่ายหรือรายจ่ายที่หมดความจำเป็นไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ในหมวดรายจ่ายอื่น ประเภทรายจ่ายอื่น โดยกำหนดรายละเอียดว่า เพื่อจ่ายเป็นเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษค้างจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ และ พ.ศ. ๒๕๕๖ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงสถานะทางการคลังและระมัดระวังมิให้เกิดผลกระทบกับงบประมาณที่จะนำไปใช้ในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนด้วย

๒.๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดไม่สามารถตราเป็นงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือโอนงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อนำมาจ่ายเป็นเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษค้างจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ และ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ ให้พิจารณาดังงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือปีถัด ๆ ไป เพื่อนำมาจ่ายในรายการดังกล่าวโดยตั้งไว้ในหมวดรายจ่ายอื่น ประเภทรายจ่ายอื่น โดยกำหนดรายละเอียดว่าเพื่อจ่ายเป็นเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษค้างจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ และ พ.ศ. ๒๕๕๖

๓. เนื่องจากการตั้งงบประมาณรายจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ และ พ.ศ. ๒๕๕๖ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการคำนวณค่าใช้จ่ายด้านการบริหารงานบุคคลในปีงบประมาณดังกล่าวไว้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ดังนั้น การเบิกจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปี โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือในปีถัด ๆ ไป จึงไม่ต้องนำรายจ่ายดังกล่าวมาคำนวณรวมเป็นค่าใช้จ่ายด้านการบริหารงานบุคคลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือในปีถัด ๆ ไปอีก แล้วแต่กรณี

๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่มีการจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปี ๒๕๕๕ หลังจากที่ได้รับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๓/ว ๕๖๒๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่แจ้งให้ชะลอการเบิกจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นสำหรับข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นกรณีพิเศษ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ไว้ก่อน ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย พิจารณาดำเนินการแก้ไขที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณี

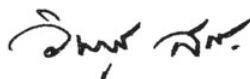
/ ๕. กรณีองค์กร...

-๓-

๕. กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษอันมีลักษณะเป็นเงินรางวัลประจำปี นอกเหนือจากแนวทางที่กำหนดไว้ดังกล่าว ก็ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอเรื่องหรือผ่านจังหวัดไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อวินิจฉัยเป็นรายกรณีไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๐๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๔
โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๓๓๓๖

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ศูนย์ดำรงธรรม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๗.๕/ว ๒๐๔๘ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๓๔๗๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๐

ตามที่ได้แจ้งให้ทุกจังหวัดดำเนินการจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมขึ้นในจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ในการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน และทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการร่วม ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และขอความร่วมมือให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐได้ประชาสัมพันธ์ศูนย์ดำรงธรรมเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า เพื่อให้ประชาชนในเขตท้องถิ่นได้รับทราบข้อมูลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมอย่างทั่วถึงและแพร่หลาย อันเป็นการอำนวยความสะดวกและตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จึงให้จังหวัดแจ้งขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมให้เป็นไปในแนวทางเดียวกับส่วนราชการ ดังนี้

๑. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ (Cut out) และหรือป้ายไวนิล เชิญชวนประชาชนมารับบริการของศูนย์ดำรงธรรมตามสถานที่ที่จังหวัดและอำเภอกำหนด ติดตั้งบริเวณหน้าที่ตั้งของหน่วยงาน หรือสถานที่ที่เหมาะสม ในส่วนขนาดของป้าย ขอให้พิจารณาตามความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานะทางการเงินการคลังสำหรับแบบโลโก้ ประชาสัมพันธ์ (Cut out) โปสเตอร์ สติกเกอร์ และป้ายไวนิล สำหรับประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรม สามารถดาวน์โหลดไฟล์ได้ที่ <http://www.pr.moi.go.th>

๒. จัดทำแบนเนอร์หรือป๊อปอัพ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนมารับบริการศูนย์ดำรงธรรมตามข้อ ๑ ในหน้าแรกของเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. ประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนไปรับบริการที่ศูนย์ดำรงธรรมผ่านทางสื่อต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ เสียงตามสาย เป็นต้น

๔. จัดพิมพ์ หรือประทับตราข้อความประชาสัมพันธ์ตามรูปแบบโลโก้ สติกเกอร์ บริเวณด้านหลังใบเสร็จรับเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรม

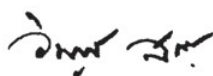
/๕. การตั้ง...

- ๒ -

๕. การตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการตามกิจกรรมดังกล่าวข้างต้น ให้ตั้งจ่ายตามหมวดรายจ่ายที่เกี่ยวข้อง หากมิได้ตั้งงบประมาณไว้ ให้พิจารณาโอนงบประมาณรายการที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่าย หรือเงินเหลือจ่าย ไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ และในการประชาสัมพันธ์ดังกล่าว ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

ที่ มท ๐๒๐๗.๕/ว ๒๐๔๘

ถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ มี ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๙๖/๕๗ เรื่องการจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทยจึงส่งแนวทางข้อพิจารณาการจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมให้จังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติโดยจังหวัดสามารถพิจารณาปรับให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและพื้นที่ของ จังหวัด รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

โทร ๐ ๒๖๒๒ ๐๔๖๑ / ๕๐๕๖๗

ข้อพิจารณาการจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม

๑. หลักคิดในการจัดตั้ง

๑.๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานระดับจังหวัดและให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการในจังหวัดสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างเสมอภาค มีคุณภาพ รวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และประชาชนได้รับความพึงพอใจและประชาชน

๑.๒ ศูนย์ดำรงธรรมในจังหวัดเพื่อทำหน้าที่

- (๑) การรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์
- (๒) ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้คำปรึกษา
- (๓) รับเรื่องปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน
- (๔) เป็นศูนย์บริการร่วม ตามมาตรา ๓๒ แห่ง พ.ร.ฎ.ว่าด้วยหลักเกณฑ์และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๕๖
- (๕) ประสานและติดตามการแก้ไขปัญหาของประชาชนที่งานที่เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลในพื้นที่ เช่น การควบคุมค่าเช่าบ้าน การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว การดำเนินการกรณีการค้ามนุษย์ ตัดไม้ทำลายป่า ยาเสพติด การช่วยเหลือประชาชนผู้ด้อยโอกาส และการให้ความช่วยเหลือฉุกเฉินกรณีประชาชนประสบภัยต่างๆ

๒. กรอบภารกิจในศูนย์ดำรงธรรม

- กลุ่มที่ ๑ การอำนวยความสะดวก การรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ และรับเรื่องปัญหาความต้องการ ข้อเสนอแนะของประชาชน
- กลุ่มที่ ๒ การบริการข้อมูลข่าวสาร และให้คำปรึกษาค้นข้อสงสัยต่างๆ ให้แก่ประชาชน
- กลุ่มที่ ๓ การบริการประชาชน
- กลุ่มที่ ๔ การแก้ไขปัญหาของประชาชน โดยเฉพาะงานที่เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล และการช่วยเหลือประชาชนฉุกเฉินกรณีประชาชนประสบภัยต่างๆ

๓. สิ่งที่เคยมีการดำเนินการมาแล้ว

กระทรวงมหาดไทยและส่วนราชการในกระทรวงมหาดไทยได้เคยมีการดำเนินการในเรื่องที่สอดคล้องกับการจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมตามประกาศ คสช. ฉบับที่ ๔๖ ในพื้นที่จังหวัด อำเภอดังนี้

๓.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย : ศูนย์ดำรงธรรม มีหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนและเรื่องร้องทุกข์ของประชาชน โดยมีหมายเลขโทรศัพท์ ๑๕๖๗

๓.๒ กรมการปกครอง :

(๑) ศูนย์บริการประชาชน ศูนย์บริการร่วม โดยใช้หลัก ONE STOP SERVICE ในบางจังหวัด (ไม่ครบทั่วประเทศ)

(๒) ศูนย์อำนวยความสะดวกเป็นธรรมระดับอำเภอ ครอบคลุมอำเภอ
๓.๓ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น : ศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น

๔. สถานที่ตั้งศูนย์ดำรงธรรม

ตามประกาศ คสช. ๙๖/๕๗ ข้อ ๒ กำหนดให้จัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม ณ ศาลากลางจังหวัด หรือสถานที่อื่นตาม ที่เห็นสมควร โดยประกาศให้ประชาชนทราบ ดังนั้น จังหวัดจึงสามารถพิจารณาสถานที่ จัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมในแนวทางใดแนวทางหนึ่ง ดังนี้

๔.๑ ใช้สถานที่เดิมที่ตั้งศูนย์ดำรงธรรม หรือ ศูนย์บริการร่วม หรือ ศูนย์บริการประชาชนที่ จังหวัดมีอยู่แล้ว เป็นสถานที่ตั้ง

๔.๒ หาสถานที่ใหม่ที่มีความเหมาะสมจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม

ทั้งนี้ สถานที่ตั้งศูนย์ดำรงธรรม ควรอยู่ในชั้น ๑ ของอาคารเพื่อความสะดวกในการติดต่อ ขอรับบริการของประชาชน รวมทั้งบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย โดยยึดหลักประชาชนผู้รับบริการเป็น ศูนย์กลาง (Citizen-Center)

๕.แนวทางการดำเนินการของจังหวัด

๕.๑ ขั้นตอนการจัดตั้ง

(๑) จัดประชุมส่วนราชการ หน่วยงานในจังหวัด (ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ) เพื่อหารือ กำหนด/แจก ภารกิจงานของส่วนราชการ หน่วยงานในจังหวัดที่ควรรวมอยู่ในศูนย์ดำรงธรรม (ทั้งนี้ ในแต่ละจังหวัดไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน) โดยจะต้องเน้นย้ำทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้องไม่ให้สับสนกับ ศูนย์ดำรงธรรมหรือศูนย์บริการประชาชนที่มีอยู่แต่เดิมว่า ศูนย์ดำรงธรรม ที่จัดตั้งใหม่ (re-brand) ตามประกาศ คสช.นี้ มีกรอบภารกิจกว้างกว่า ศูนย์ดำรงธรรม และศูนย์บริการประชาชนที่เคยมีอยู่แต่เดิม หรือ เป็นการควบ รวม ศูนย์ดำรงธรรมเดิมกับศูนย์บริการประชาชนเดิมเข้าด้วยกัน

(๒) กำหนดสถานที่ตั้ง ศูนย์ดำรงธรรม (ตามแนวทางในข้อ ๔) วันเวลาให้บริการ หมายเลข โทรศัพท์ในการติดต่อศูนย์บริการ และจัดทำประกาศประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในจังหวัดรับทราบอย่าง ทัวถึง

(๓) กำหนดช่องทางในการให้บริการประชาชน เช่น บริการที่ศูนย์ (Walk in) โทรศัพท์ หรือ Social Media

(๔) กำหนดวันที่จะเริ่มเปิดศูนย์ดำรงธรรม และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในจังหวัดทราบ

(๕) กำหนดโครงสร้างการขับเคลื่อนศูนย์ดำรงธรรม โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๕.๑) คณะกรรมการอำนวยการศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด มี ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็น ผู้อำนวยความสะดวก ปลัดจังหวัดและหัวหน้าสำนักงานจังหวัด เป็นเลขานุการร่วม

ในคณะกรรมการอำนวยการฯ ให้แบ่งมอบให้หัวหน้าส่วนราชการที่เหมาะสม รับผิดชอบงานในแต่ละด้าน เช่น ส่วนงานรับเรื่องราวร้องเรียนร้องทุกข์ ให้หัวหน้าสำนักงานจังหวัด เป็นหัวหน้า

ส่วนงานบริการประชาชน ให้ปลัดจังหวัดเป็นหัวหน้า ส่วนงานบริการข้อมูลข่าวสาร ให้สถิติจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เหมาะสมเป็นหัวหน้า เป็นต้น

(๕.๒) คณะกรรมการที่ปรึกษา ให้พิจารณาเรียนเชิญผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญต่อการช่วยเหลือประชาชน อาทิเช่น อัยการ ผู้นำภาคเอกชน ผู้นำภาคประชาชน เข้ามาเป็นที่ปรึกษาศูนย์ดำรงธรรม

(๕.๓) สำนักงานศูนย์ดำรงธรรม โดยให้มอบหมายข้าราชการในจังหวัดคนหนึ่งทำหน้าที่ หัวหน้าสำนักงานศูนย์ดำรงธรรม ทำหน้าที่กำกับดูแล บริหารจัดการตามกรอบภารกิจของศูนย์ดำรงธรรม ตามข้อ ๒

(๖) สั่งการให้ข้าราชการ พนักงานจากส่วนราชการ หน่วยงานต่างๆ ที่จำเป็น ปฏิบัติงานในสำนักงานศูนย์ดำรงธรรม

(๗) วางระบบการติดตามเรื่อง (Tracking) และระบบแจ้งผลความคืบหน้าให้ประชาชนทราบ

(๘) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานประจำศูนย์ และ บัญชีรายชื่อบุคคล หมายเลขโทรศัพท์ในการติดต่อเพื่อการแก้ไขปัญหาเร่งด่วน หรือตอบปัญหาข้อสงสัยของประชาชนภายใน จังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ (Contact person) และระบบการสื่อสารภายใน

(๙) กรณีงานบริการที่ต้องมีการมอบอำนาจ ให้จังหวัดดำเนินการให้ส่วนราชการมีการมอบอำนาจให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย

(๑๐) จัดให้มีชุดปฏิบัติการ หรือหน่วยเคลื่อนที่เร็ว หรือหน่วยเฉพาะกิจทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ โดยการสนธิกำลังจาก อส. อปพร. ข้าราชการฝ่ายปกครอง ข้าราชการจากหน่วยงานต่างๆ ประจำ (ตามที่เห็นสมควร) พร้อมออกปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่หรือสถานที่ได้รับแจ้งเรื่องหรือร้องทุกข์ร้องเรียนจากประชาชน ในกรณีที่เป็นเรื่องเร่งด่วน ถูกเงิน

๕.๒ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

(๑) เปิดให้บริการตามวันเวลา สถานที่กำหนด โดยควรกำหนดให้มีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หมุนเวียนกันไปตรวจติดตามหรืออยู่ปฏิบัติงานประจำศูนย์วันละ ๑ - ๒ คน

(๒) บันทึกข้อมูลผู้มาติดต่อศูนย์ ประกอบด้วย เลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ เรื่องที่ติดต่อ เพื่อเป็นข้อมูลและเพื่อใช้ในการติดตามเรื่อง

(๓) กรณีมีเรื่องร้องเรียนให้แก้ไขปัญหาคัญเร่งด่วน ให้เจ้าหน้าที่รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ได้รับมอบหมาย เพื่อสั่งการแก้ไขปัญหาโดยทันที โดยผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งการ บังคับบัญชา กำกับดูแล บรรดาข้าราชการและพนักงานของรัฐในเขตจังหวัดได้ทั้งหมด ซึ่งรวมถึง ตำรวจ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ข้าราชการพนักงานส่วนท้องถิ่น ข้าราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในจังหวัด (เมียกเว้น ข้าราชการพลเรือนในพระองค์ ทหาร ข้าราชการฝ่ายตุลาการ อัยการ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กกต.จังหวัด และ ปปช.จังหวัด)

กรณีที่ได้รับเรื่องแจ้งเรื่องหรือร้องเรียนร้องทุกข์จากประชาชนที่เป็นเรื่องเร่งด่วน ถูกเงิน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ได้รับมอบหมายสั่งการให้ ชุดปฏิบัติการ หรือหน่วยเคลื่อนที่เร็ว หรือ

หน่วยเฉพาะกิจทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ แล้วแต่กรณีออกไปปฏิบัติงานเพื่อ (๑) ตรวจสอบยืนยันเรื่องที่ร้องเรียน (๒) แก้ไขปัญหาฉุกเฉินในเบื้องต้น (๓) ถ้าเกินความสามารถให้รายงานข้อมูลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ได้รับมอบหมายสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปสนับสนุนเพื่อแก้ไขปัญหาให้ลุกล้าง

(๔) กรณีมีเรื่องร้องเรียนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการและหน่วยงานในจังหวัด เมื่อได้รับเรื่องให้ศูนย์เชื่อมต่อไปยังส่วนราชการและหน่วยงานภายในจังหวัดรับเรื่องและดำเนินการโดยทันที เมื่อดำเนินการแล้วให้รายงานผลให้ศูนย์ฯ ทราบ เช่น ถ้าเป็นเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับได้รับความเดือดร้อนจากการทำเหมืองแร่ ให้เชื่อมต่อไปยังอุตสาหกรรมจังหวัดทันที ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาลอมให้เชื่อมต่อไปยังสำนักงานเกษตรจังหวัดทันที เป็นต้น

กรณีเป็นเรื่องที่ไม่อยู่รอบภารกิจหน้าที่ของส่วนราชการหรือหน่วยงานใดจังหวัด ให้รายงานผู้อำนวยการศูนย์เพื่อสั่งการ

(๕) กรณีมีเรื่องสอบถามข้อมูลสำคัญที่ไม่สามารถให้คำตอบได้ ให้ศูนย์เป็นตัวเชื่อมในการให้ประชาชนได้พูดคุยหรือได้รับคำชี้แจงจากบุคคลเจ้าของเรื่องโดยใช้ ระบบ Conference Phone หรือ ระบบสนทนาผ่าน Line

(๖) รวบรวมข้อมูลผู้มาติดต่อศูนย์ รายงานผู้ว่าราชการจังหวัด และกระทรวงมหาดไทย

๕.๓ ขั้นตอนการขยายผล

(๑) จังหวัดควรพิจารณาขยายการจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรมลงไปสู่ระดับอำเภอ

(๒) ให้ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ทำหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์ร้องเรียนของประชาชนในเขตอำเภอ ให้บริการข้อมูลข่าวสาร และให้บริการประชาชน ในลักษณะเดียวกับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

(๓) การปฏิบัติภายในศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับจังหวัด กรณีมีปัญหาสำคัญที่ต้องติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการในจังหวัดให้ใช้วิธีการเดียวกับการติดต่อสื่อสารภายในจังหวัด

(๔) ให้จังหวัดพิจารณาร่วมกับส่วนราชการระดับจังหวัดกำหนดมอบอำนาจในการรับคำขออนุमतือนุญาต เพื่อให้ประชาชนสามารถยื่นคำขออนุमतือนุญาต อนุमतือนุญาต เรื่องต่างๆ ได้ที่อำเภอ ไม่ต้องเดินทางมาจังหวัด เช่น การขอประกอบการร้านอินเทอร์เน็ต ของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด การยื่นเรื่องเกี่ยวกับป่าไม้ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๖.เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

๖.๑ ข้าราชการที่ปฏิบัติงานในศูนย์ ควรมีความรับผิดชอบ จิตบริการ (service mind) รอบรู้คล่องตัวในการประสาน ไม่เป็นข้าราชการที่ไม่พึงประสงค์ของหน่วยงาน

๖.๒ อัตรากำลังในสำนักงานศูนย์ อย่างน้อยควรประกอบด้วย

(๑) หัวหน้าสำนักงานศูนย์ ๑ อัตรา โดยให้จังหวัดแต่งตั้งข้าราชการตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป ทำหน้าที่หัวหน้าศูนย์

(๒) ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่จากส่วนราชการในจังหวัด จำนวนตามที่จังหวัด

เห็นสมควร

๗. การแบ่งงานภายในสำนักงานศูนย์

๗.๑ ต้องพิจารณาจากปริมาณประชาชนที่จะมาติดต่อ และภารกิจที่จังหวัดจัดไว้ในศูนย์

๗.๒ ควรแบ่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่ม FRONT OFFICE ต้องอยู่ประจำที่สำนักงานศูนย์ และ BACK OFFICE ไม่จำเป็นต้องอยู่ประจำที่สำนักงานศูนย์ให้อยู่ประจำสำนักงานปกติ แต่ต้องวางระบบให้ติดต่อสื่อสาร ให้ข้อมูลตอบคำถาม คัดสนใจได้ทันที (real time)

๗.๓ ตัวอำนวยการแบ่งงานภายในของศูนย์ดำรงธรรม ให้จังหวัดพิจารณาปรับให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและพื้นที่ของจังหวัด

แบบที่ ๑ (๑) งานรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ แบ่งเป็นฝ่ายรับเรื่องร้องเรียน และฝ่ายปฏิบัติการ

(๒) งานบริการข้อมูลข่าวสาร

(๓) งานบริการประชาชน

แบบที่ ๒ รวมงานรับเรื่องร้องเรียนและบริการข้อมูลไว้ด้วยกัน เป็น

(๑) งานรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์และบริการข้อมูลข่าวสาร แบ่งเป็นฝ่ายรับเรื่อง และฝ่ายปฏิบัติการ

(๒) งานบริการประชาชน

แบบที่ ๓ เหมือนแบบ ๑ และ ๒ แต่แยกฝ่ายปฏิบัติการ ออกมาเป็น หน่วยเคลื่อนที่เร็วหรือหน่วยเฉพาะกิจ

๘.งบประมาณดำเนินการ

๘.๑ ใช้งบประมาณปกติของส่วนราชการในจังหวัดเป็นลำดับ หากมีความจำเป็นอย่างยิ่งให้ขอการสนับสนุนจากส่วนกลาง โดยเสนอผ่านคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการเพื่อขอให้สำนักงานประมาณพิจารณาสนับสนุน

๘.๒ กระทรวงมหาดไทย จะสนับสนุนงบประมาณให้จังหวัดตามสมควร

ร่างโดย

บุญธรรม เสือสุตเกษม

รองผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ที่ มท 0808.2/ว 3475

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. 10200

11 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขอให้ทบทุนและกำหนดมาตรการป้องกันปราม กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เงินงบประมาณ
ของทางราชการจัดซื้อสิ่งของแจกให้ราษฎรโดยใช้ชื่อของตนลงบนสิ่งของ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ตผ 0014/3939
ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2550

ด้วยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งว่าได้รับทราบข้อมูล กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดซื้อสิ่งของแจกจ่ายให้ประชาชนโดยใช้ชื่อของตนเองลงบนสิ่งของเพื่อเป็นการหาเสียง ทั้งที่เป็นการจัดหาโดยใช้เงินงบประมาณของทางราชการ อาทิเช่น ได้รับการร้องเรียนกรณีการใช้งบประมาณองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดซื้อผ้าห่มกันหนาวด้วยเงินงบประมาณแผ่นดิน จำนวน 20 ล้านบาท เพื่อแจกจ่ายให้ราษฎร โดยสกรีนชื่อนายกองคการบริหารส่วนจังหวัดไว้บนผ้าห่ม มีลักษณะส่อไปในทางเพื่อเป็นการหาเสียงล่วงหน้า ก่อนจะครบวาระการดำรงตำแหน่งนายกองคการบริหารส่วนจังหวัดเป็นต้น ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และเพื่อประโยชน์ของทางราชการ ขอให้พิจารณาทบทุนและกำหนดมาตรการป้องกันและป้องปราม รวมทั้งควบคุมกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในพื้นที่ โดยการจัดหาสิ่งของแจกจ่าย โดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดินให้เป็นไปอย่างเหมาะสมโปร่งใส รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตั้งงบประมาณเพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนได้ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0313.4/ว 3050 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2543 กล่าวโดยสรุปคือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสงค์จะตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชน ดำเนินการศึกษาปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น แล้วบรรจุเข้าเป็นแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการช่วยเหลือประชาชนตามโครงการ โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการเป็นธรรม

/ และปฏิบัติ ...

และปฏิบัติตามแนวทางการช่วยเหลือสงเคราะห์ประชาชน ที่หน่วยงานถือปฏิบัติอยู่ เช่น แนวทางปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น สำหรับกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องจัดซื้อวัสดุเพื่อนำไปแจกจ่ายแก่ราษฎร เช่น พันธุ์พืช ปุ๋ย ยารักษาโรค ผ้าห่ม อุปกรณ์กีฬา วัสดุอุปโภคและบริโภค เป็นต้น เมื่อดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว ให้จัดทำบัญชีควบคุมรายรับ - จ่ายวัสดุ หรือ การจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อนำไปให้ราษฎรหรือหน่วยงานใช้ตามโครงการต่างๆ เช่น เครื่องสูบน้ำ จักรเย็บผ้า เครื่องมือการเกษตร เป็นต้น เมื่อดำเนินการจัดซื้อตามระเบียบฯ แล้วให้ลงทะเบียนควบคุมพัสดุ ดังนั้น เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างเหมาะสมโปร่งใส ไม่มีผลกระทบต่อการจัดหาที่อาจทำให้มีราคาสูงขึ้น อีกทั้งไม่เป็นการประชาสัมพันธ์ส่วนตน อาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 4 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 4 จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

1. วัสดุสิ่งของที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปช่วยเหลือประชาชน หรือเงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น โดยใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่สามารถระบุข้อความหรือรูปภาพหรือระบุชื่อหรือสัญลักษณ์อื่นใดของผู้ช่วยเหลือ เช่น ให้การสนับสนุนโดยนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น เป็นต้น แต่สามารถระบุได้เฉพาะชื่อหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2. การประชาสัมพันธ์ผลงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ ปฏิทิน เป็นต้น หากมีภาพกิจกรรมต่างๆ จะต้องเป็นกรณีที่องค์ประกอบของภาพบ่งบอกถึงกิจกรรมนั้นๆ เช่น การจัดงานวันสำคัญต่างๆ การช่วยเหลือประชาชนที่เกิดสาธารณภัย การรณรงค์ขจัดยาเสพติด เป็นต้น

3. การให้ความช่วยเหลือ จะกระทำได้เฉพาะกรณีจำเป็น และเป็นไปอย่างประหยัด และการดำเนินการดังกล่าว จะต้องไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เพื่อผลประโยชน์ในทางเมืองท้องถิ่น

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญในการจัดทำโครงการที่ใช้จ่ายงบประมาณในลักษณะที่ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างจริงจัง ไม่สมควรตั้งงบประมาณในลักษณะฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็นต่อการปฏิบัติราชการ หรือตั้งงบประมาณในลักษณะเป็นการประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล เพื่อมิให้เกิดปัญหาในข้อร้องเรียน และถูกตรวจสอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

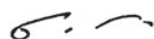
/5. ให้ผู้ว่าราชการ ...

- 3 -

5. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด / นายอำเภอ กำกับดูแลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทยที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพล กาญจนะจิตรา)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

โทร. 0-2241-9049

โทรสาร 0-2241-8972

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๑๒๒

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่
ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรม
ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและ
การเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยระเบียบดังกล่าวได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือวันที่ ๑
พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙
โทรสาร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

ด/ก/ไรและยกเว้นระเบียบต่างๆ/ด/ก/ไรระเบียบเงินทางราชการประกาศใช้ระเบียบ (แจ้งจังหวัด)

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม และการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารงานด้านการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๙

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และหนังสือสั่งการอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนตำบล และให้หมายความรวมถึง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกเทศมนตรี รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เลขานุการและที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ลูกจ้างหรือพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับค่าจ้างจากเงินงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เข้ารับการฝึกอบรม

“การฝึกอบรม” หมายความว่า การอบรม การประชุมทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ การสัมมนาทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ การบรรยายพิเศษ การฝึกศึกษา การดูงาน การฝึกงาน หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมีโครงการหรือหลักสูตรและช่วงเวลาจัดที่แน่นอนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคคลหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน โดยไม่มีการรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ

“การอบรม” หมายความว่า การให้ความรู้โดยการบรรยายและการตอบปัญหาจากวิทยากรเพียงฝ่ายเดียว

“การประชุมทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ” หมายความว่า การให้ความรู้โดยการบรรยาย เช่นเดียวกับการอบรม แต่เป็นการให้ความรู้เพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่งและอาจกำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติด้วยก็ได้

“การสัมมนาทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ” หมายความว่า การประชุมในลักษณะเป็นการระดมความคิด การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น เพื่อนำข้อสรุปที่ได้ไปพัฒนาหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และอาจกำหนดให้มีการฝึกปฏิบัติด้วยก็ได้

“การบรรยายพิเศษ” หมายความว่า การให้ความรู้โดยการบรรยายในเรื่องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นสมควรให้ความรู้พิเศษเพิ่มเติมแก่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

“การฝึกศึกษา” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้หรือประสบการณ์ด้วยการศึกษาและฝึกปฏิบัติ

“การดูงาน” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้หรือประสบการณ์ด้วยการสังเกตการณ์ซึ่งได้กำหนดไว้ในโครงการหรือหลักสูตรให้มีการดูงานก่อน ระหว่างหรือหลังการฝึกอบรมและหมายความรวมถึงโครงการหรือหลักสูตรที่กำหนดเฉพาะการดูงานภายในประเทศที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นของรัฐจัดขึ้น

“การฝึกงาน” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้หรือประสบการณ์ด้วยการปฏิบัติงานซึ่งกำหนดในหลักสูตรหรือโครงการ และหมายความรวมถึงการปฏิบัติงานภาคสนามด้วย

“ผู้เข้ารับการฝึกอบรม” หมายความว่า บุคคลภายนอกที่เข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัด

“วิทยากร” หมายความว่า ผู้บรรยาย ผู้อภิปราย หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งทำหน้าที่ให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามโครงการหรือหลักสูตร และให้รวมถึงผู้ดำเนินการสัมมนา

“การฝึกอบรมประเภท ก” หมายความว่า การฝึกอบรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกินกึ่งหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นระดับ ๙ ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

“การฝึกอบรมประเภท ข” หมายความว่า การฝึกอบรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกินกึ่งหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นระดับ ๑ ถึงระดับ ๘ หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า

“การฝึกอบรมบุคคลภายนอก” หมายความว่า การฝึกอบรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกินกึ่งหนึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

“ค่าอาหาร” หมายความว่า ค่าอาหารมื้อเช้า อาหารมื้อกลางวัน และอาหารมื้อเย็น และรวมถึงอาหารว่างและเครื่องดื่ม

“ช่วงระหว่างการฝึกอบรม” หมายความว่า ช่วงเวลาตั้งแต่เวลาสิ้นสุดการลงทะเบียน หรือเวลาเริ่มพิธีเปิดการฝึกอบรม หรือเวลาเริ่มการฝึกอบรม จนถึงเวลาสิ้นสุดการฝึกอบรมตามโครงการ หรือหลักสูตร

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติที่กำหนด ในวรรคหนึ่ง ให้ขออนุมัติต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยก่อนการปฏิบัติ

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมให้เป็นไปตามระเบียบนี้

การเบิกจ่ายเงินและหลักฐานการจ่ายซึ่งมิได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงิน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๗ โครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหรือจัดร่วมกับ หน่วยงานอื่น ต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ

ข้อ ๘ การฝึกอบรมที่จัดโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น รวมถึงเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่ไม่ใช่เป็นผู้จัดการฝึกอบรมสามารถเข้ารับการฝึกอบรมและเบิกค่าใช้จ่าย ในการฝึกอบรมตามระเบียบนี้ได้

ข้อ ๙ การจัดฝึกอบรม การเดินทางไปจัดการฝึกอบรมและเข้ารับการฝึกอบรม การเดินทางไปดูงาน ทั้งในประเทศและหรือต่างประเทศ ตามที่กำหนดในโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรม ต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น โดยให้พิจารณาอนุมัติเฉพาะผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์ต่อ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นตามจำนวนที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๐ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์ที่เข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้าร่วม สังเกตการณ์ที่หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นจัดการฝึกอบรม จัดทำรายงานผลการเข้ารับการฝึกอบรม หรือเข้าร่วมสังเกตการณ์เสนอผู้มีอำนาจอนุมัติตามข้อ ๙ ภายในหกสิบวัน นับแต่วันเดินทางกลับถึง สถานที่ปฏิบัติราชการ

หน้า ๔

เล่ม ๑๓๑ ตอนพิเศษ ๒๑๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗

ข้อ ๑๑ ให้มีการประเมินผลการฝึกอบรม และรายงานต่อผู้บริหารท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรม ภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นสุดการฝึกอบรม

หมวด ๒

ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม

ส่วนที่ ๑

ค่าใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรม

ข้อ ๑๒ โครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหรือจัดร่วมกับ หน่วยงานอื่น ต้องได้รับอนุมัติจากผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายตามระเบียบนี้

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้และการตกแต่งสถานที่ฝึกอบรม
- (๒) ค่าใช้จ่ายในพิธีเปิดและปิดการฝึกอบรม
- (๓) ค่าวัสดุ เครื่องเขียน และอุปกรณ์
- (๔) ค่าประกาศนียบัตร
- (๕) ค่าถ่ายเอกสาร ค่าพิมพ์เอกสารและสิ่งพิมพ์
- (๖) ค่าหนังสือสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- (๗) ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร
- (๘) ค่าเช่าอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการฝึกอบรม
- (๙) ค่ากระเป๋หรือสิ่งที่ใช้บรรจุเอกสารสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- (๑๐) ค่าของสมนาคุณในการดำเนินงาน
- (๑๑) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม
- (๑๒) ค่าสมนาคุณวิทยากร
- (๑๓) ค่าอาหาร
- (๑๔) ค่าเช่าที่พัก
- (๑๕) ค่ายานพาหนะ
- (๑๖) ค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นในการฝึกอบรม

ข้อ ๑๓ ค่าใช้จ่ายตามข้อ ๑๒ (๑) ถึง (๘) และ (๑๖) ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ตามความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด

ข้อ ๑๔ ค่าใช้จ่ายตามข้อ ๑๒ (๙) ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงไม่เกินอัตราใบละ ๓๐๐ บาท

ข้อ ๑๕ ค่าใช้จ่ายตามข้อ ๑๒ (๑๐) ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงแห่งละไม่เกิน ๑,๕๐๐ บาท

ข้อ ๑๖ ค่าใช้จ่ายตามข้อ ๑๒ (๑๑) ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินอัตราตามบัญชี หมายเลข ๑ ท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๑๗ ค่าใช้จ่ายตามข้อ ๑๒ (๑๒) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตรา ดังนี้

(๑) หลักเกณฑ์การจ่ายค่าสมนาคุณวิทยากร

(ก) ชั่วโมงการฝึกอบรมที่มีลักษณะเป็นการบรรยาย ให้จ่ายค่าสมนาคุณวิทยากรได้ไม่เกิน ๑ คน

(ข) ชั่วโมงการฝึกอบรมที่มีลักษณะเป็นการอภิปรายหรือสัมมนาเป็นคณะ ให้จ่ายค่าสมนาคุณวิทยากรได้ไม่เกิน ๕ คน โดยรวมถึงผู้ดำเนินการอภิปรายหรือสัมมนาที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับวิทยากรด้วย

(ค) ชั่วโมงการฝึกอบรมที่มีลักษณะเป็นการแบ่งกลุ่มฝึกภาคปฏิบัติ แบ่งกลุ่มอภิปรายหรือสัมมนา หรือแบ่งกลุ่มทำกิจกรรม ซึ่งได้กำหนดไว้ในโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรม และจำเป็นต้องมีวิทยากรประจำกลุ่ม ให้จ่ายค่าสมนาคุณวิทยากรได้ไม่เกินกลุ่มละ ๒ คน

(ง) ชั่วโมงการฝึกอบรมใดมีวิทยากรเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ตาม (ก) (ข) หรือ (ค) ให้เฉลี่ยจ่ายค่าสมนาคุณวิทยากรไม่เกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ใน (๒)

(จ) การนับชั่วโมงการฝึกอบรมให้นับตามเวลาที่กำหนดในตารางการฝึกอบรม โดยรวมเวลาที่พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม การฝึกอบรมแต่ละชั่วโมงต้องมีเวลาไม่น้อยกว่าห้าสิบนาที ถ้าไม่ถึงห้าสิบนาทีแต่ไม่น้อยกว่ายี่สิบห้านาที ให้จ่ายค่าสมนาคุณวิทยากรได้ในอัตรารั้งชั่วโมง

(๒) อัตราค่าสมนาคุณวิทยากร

(ก) วิทยากรที่เป็นบุคคลของรัฐไม่ว่าจะสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมหรือไม่ก็ตาม ให้ได้รับค่าสมนาคุณสำหรับการฝึกอบรมประเภท ก ไม่เกินชั่วโมงละ ๘๐๐ บาท ส่วนการฝึกอบรมประเภท ข และการฝึกอบรมบุคคลภายนอก ให้ได้รับค่าสมนาคุณไม่เกินชั่วโมงละ ๖๐๐ บาท

(ข) วิทยากรที่มีใช้บุคคลตาม (ก) ให้ได้รับค่าสมนาคุณสำหรับการฝึกอบรมประเภท ก ไม่เกินชั่วโมงละ ๑,๖๐๐ บาท ส่วนการฝึกอบรมประเภท ข และการฝึกอบรมบุคคลภายนอก ให้ได้รับค่าสมนาคุณไม่เกินชั่วโมงละ ๑,๒๐๐ บาท

(ค) กรณีที่จำเป็นต้องใช้วิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เป็นพิเศษ เพื่อประโยชน์ในการฝึกอบรมตามโครงการหรือหลักสูตรที่กำหนด จะให้วิทยากรได้รับค่าสมนาคุณสูงกว่าอัตราที่กำหนดตาม (ก) หรือ (ข) ก็ได้ โดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด

(ง) การฝึกอบรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหรือจัดร่วมกับหน่วยงานอื่น ถ้าวิทยากรได้รับค่าสมนาคุณจากหน่วยงานอื่นแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมงดเบิกค่าสมนาคุณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรม

(๓) การจ่ายค่าสมนาคุณวิทยากรให้ใช้แบบใบสำคัญรับเงินสำหรับวิทยากร ตามเอกสารหมายเลข ๑ ห้ายระเบียนนี้ เป็นหลักฐานการจ่าย

ข้อ ๑๘ ในโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีการจัดอาหารให้แก่บุคคลตามข้อ ๒๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมเบิกจ่ายค่าอาหารได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินอัตราค่าอาหาร ตามบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายระเบียบนี้

การจัดอาหารให้แก่บุคคลตามข้อ ๒๒ ให้ยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุ

ข้อ ๑๙ ในโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีการจัดที่พักหรือออกค่าเช่าที่พักให้แก่บุคคลตามข้อ ๒๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมเบิกจ่ายค่าเช่าที่พักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินอัตราค่าเช่าที่พักตามบัญชีหมายเลข ๒ และบัญชีหมายเลข ๓ ท้ายระเบียบนี้ และตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) การจัดที่พักให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สำหรับการฝึกอบรมประเภท ข และการฝึกอบรมบุคคลภายนอก ให้พักรวมกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปโดยให้พักห้องพัสดุ เว้นแต่เป็นกรณีที่ไม่เหมาะสมหรือมีเหตุจำเป็นไม่อาจพักรวมกับผู้อื่นได้ ผู้บริหารท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมอาจจัดให้พักห้องพัสดุคนเดียวได้

(๒) การจัดที่พักให้แก่ผู้สังเกตการณ์หรือเจ้าหน้าที่ระดับ ๑ - ๘ หรือเทียบเท่า ให้พักรวมกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปโดยให้พักห้องพัสดุ เว้นแต่เป็นกรณีที่ไม่เหมาะสมหรือมีเหตุจำเป็นไม่อาจพักรวมกับผู้อื่นได้ ผู้บริหารท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมอาจจัดให้พักห้องพัสดุคนเดียวได้ ส่วนผู้สังเกตการณ์หรือเจ้าหน้าที่ระดับ ๙ ขึ้นไป หรือเทียบเท่าจะจัดให้พักห้องพัสดุคนเดียวก็ได้

(๓) การจัดที่พักให้แก่ประธานในพิธีเปิดหรือพิธีปิดการฝึกอบรม แขกผู้มีเกียรติ และผู้ติดตามหรือวิทยากร ให้พักห้องพัสดุคนเดียวหรือพักห้องพัสดุก็ได้

การจัดที่พักให้แก่บุคคลตามข้อ ๒๒ ให้ยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุ

ข้อ ๒๐ ในโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมที่มีการจัดยานพาหนะให้แก่บุคคลตามข้อ ๒๒ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) กรณีใช้ยานพาหนะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดฝึกอบรม หรือกรณียืมยานพาหนะจากหน่วยงานอื่น ให้เบิกจ่ายค่าเชื้อเพลิงได้เท่าที่จ่ายจริง

(๒) กรณีใช้ยานพาหนะประจำทางหรือเช่าเหมายานพาหนะ ให้เบิกจ่ายค่าพาหนะได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น เหมาะสม และประหยัด

(๓) กรณีวิทยากรมีถิ่นที่อยู่ในท้องถิ่นเดียวกับสถานที่จัดการฝึกอบรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมจะเบิกจ่ายเงินค่าพาหนะรับจ้างเที่ยวไปและเที่ยวกลับ ให้แก่วิทยากรแทนการจัดยานพาหนะรับส่งวิทยากรได้ โดยให้ใช้แบบใบสำคัญรับเงินสำหรับวิทยากรเอกสารหมายเลข ๑ ท้ายระเบียบนี้ เป็นหลักฐานการจ่าย

(๔) การเบิกจ่ายเงินค่าพาหนะเดินทางเที่ยวไปและเที่ยวกลับระหว่างสถานที่อยู่ ที่พัก หรือที่ปฏิบัติราชการไปยังสถานที่จัดฝึกอบรมของบุคคลตามข้อ ๒๒ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้บริหารท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรม

ข้อ ๒๑ การฝึกอบรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัด แต่ไม่ได้จัดอาหาร ที่พัก หรือยานพาหนะ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมเบิกจ่าย ค่าใช้จ่ายทั้งหมดหรือส่วนที่ขาดให้แก่บุคคลตามข้อ ๒๒ แต่ถ้าบุคคลตามข้อ ๒๒ (๔) หรือ (๕) เป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นให้เบิกจ่ายจากต้นสังกัด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ยกเว้น

(๑) ค่าเช่าที่พัก ให้เบิกจ่ายตามหลักเกณฑ์และอัตราตามข้อ ๑๙

(๒) ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ให้คำนวณเวลาเพื่อเบิกจ่ายเบี้ยเลี้ยงเดินทางโดยให้นับตั้งแต่เวลาที่เดินทางออกจากสถานที่อยู่หรือสถานที่ปฏิบัติราชการตามปกติ จนกลับถึงสถานที่อยู่หรือสถานที่ปฏิบัติราชการตามปกติ แล้วแต่กรณี โดยให้นับยี่สิบสี่ชั่วโมงเป็นหนึ่งวัน ถ้าไม่ถึงยี่สิบสี่ชั่วโมงหรือเกินยี่สิบสี่ชั่วโมงและส่วนที่ไม่ถึงยี่สิบสี่ชั่วโมงหรือเกินยี่สิบสี่ชั่วโมงนั้นเกินสิบสองชั่วโมงให้ถือเป็นหนึ่งวัน แล้วนำจำนวนวันทั้งหมดมาคูณกับอัตราเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้จัดการฝึกอบรมจัดอาหารบางมื้อในระหว่างการจัดฝึกอบรม ให้หักเบี้ยเลี้ยงเดินทางที่คำนวณได้ในอัตราเมื่อละ ๑ ใน ๓ ของอัตราเบี้ยเลี้ยงเดินทางต่อวัน

ข้อ ๒๒ บุคคลที่จะเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมตามระเบียบนี้ ได้แก่

(๑) ประธานในพิธีเปิดหรือพิธีปิดการฝึกอบรม แขกผู้มีเกียรติ และผู้ติดตามไม่เกิน ๒ คน

(๒) เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในการฝึกอบรม

(๓) วิทยากร

(๔) ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

(๕) ผู้สังเกตการณ์

ค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมเป็นผู้เบิกจ่าย แต่ถ้าจะเบิกจ่ายจากต้นสังกัดให้ทำได้เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดฝึกอบรมร้องขอ และต้นสังกัดตกลงยินยอม

ข้อ ๒๓ การเทียบตำแหน่งบุคคลตามข้อ ๒๒ (๑) (๓) และ (๕) ที่มีได้เป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เพื่อเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายตามระเบียบนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมเทียบตำแหน่งได้ดังนี้

(๑) บุคคลที่เคยเป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมาแล้วหรือเคยรับราชการมาแล้ว ให้เทียบตามระดับตำแหน่งหรือชั้นยศครั้งสุดท้ายก่อนออกจากราชการหรือออกจากงาน แล้วแต่กรณี

(๒) บุคคลที่ปลดกระทรวงมหาดไทยได้เทียบระดับตำแหน่งไว้แล้ว

(๓) วิทยากรในการฝึกอบรมประเภท ก ให้เทียบเท่าข้าราชการระดับ ๑๐ สำหรับวิทยากรในการฝึกอบรมประเภท ข และการจัดฝึกอบรมบุคคลภายนอก ให้เทียบเท่าข้าราชการระดับ ๘

(๔) การเทียบตำแหน่งที่มีใช้บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ การทำงานและภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้มาช่วย

ปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและประโยชน์ต่อทางราชการ ทั้งนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอความเห็นชอบจากปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรายบุคคล

ข้อ ๒๔ การจัดการฝึกอบรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการฝึกอบรมบุคคลภายนอก ให้เบิกค่าใช้จ่ายได้เฉพาะค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมในประเทศเท่านั้น

ข้อ ๒๕ การจัดการฝึกอบรมบุคคลภายนอก ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมไม่จัดอาหาร ที่พักหรือยานพาหนะทั้งหมดหรือจัดให้บางส่วน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่เป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๑ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายทั้งหมดหรือส่วนที่ขาดให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีได้เป็นเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ค่าอาหาร ให้เบิกจ่ายได้ไม่เกินอัตราตามบัญชีหมายเลข ๕ ท้ายระเบียบนี้

(๒) ค่าเช่าที่พัก ให้เบิกจ่ายในลักษณะเหมาจ่ายไม่เกินอัตราตามบัญชีหมายเลข ๕ ท้ายระเบียบนี้

(๓) ค่าพาหนะเดินทาง ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินสิทธิตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายตามข้อนี้ ให้ใช้แบบใบสำคัญรับเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคคลภายนอก เอกสารหมายเลข ๒ ท้ายระเบียบนี้ เป็นหลักฐานการจ่าย

ข้อ ๒๖ โครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมได้รับความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายทั้งหมดจากหน่วยงานภายในประเทศ ต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ ให้งดเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย ส่วนกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมได้รับความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายบางส่วนหรือที่ได้รับการช่วยเหลือน้อยกว่าระเบียบนี้ ให้เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายสมทบในส่วนที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือหรือในส่วนที่น้อยกว่าได้ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

ข้อ ๒๗ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการฝึกอบรมประสงค์จะจ้างจัดฝึกอบรมในโครงการหรือหลักสูตรการฝึกอบรมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์และอัตราค่าใช้จ่ายตามระเบียบนี้ และในการเดินทางไปฝึกอบรมในต่างประเทศให้ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่กำหนดในเรื่องดังกล่าวด้วย

การจ่ายเงินค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้ใบเสร็จรับเงินของผู้รับจ้างเป็นหลักฐานการจ่าย

ส่วนที่ ๒

ค่าใช้จ่ายของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้สังเกตการณ์

ข้อ ๒๘ ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าลงทะเบียน ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายทำนองเดียวกัน ที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเบิกจ่ายได้ ดังนี้

(๑) การฝึกอบรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐจัดหรือร่วมกันจัด ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงในอัตราที่หน่วยงานผู้จัดเรียกเก็บ

(๒) การฝึกอบรมที่หน่วยงานอื่นซึ่งไม่ใช่หน่วยงานของรัฐจัดหรือร่วมกันจัด ให้เบิกจ่าย ค่าลงทะเบียนได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกินอัตราตามบัญชีหมายเลข ๔ ท้ายระเบียบนี้

การเบิกค่าลงทะเบียนตาม (๒) ต้องมีระยะเวลาการฝึกอบรมในแต่ละวันเกิน ๓ ชั่วโมงครั้งขึ้นไป หากระยะเวลาการฝึกอบรมในแต่ละวันไม่เกิน ๓ ชั่วโมงครั้ง ให้เบิกค่าลงทะเบียนได้กึ่งหนึ่ง

ข้อ ๒๙ กรณีค่าใช้จ่ายตามข้อ ๒๘ ที่รวมค่าอาหาร ค่าเช่าที่พัก หรือค่าพาหนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมไว้ทั้งหมด หรือหน่วยงานที่จัดการฝึกอบรมได้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหาร ค่าเช่าที่พัก หรือค่าพาหนะทั้งหมดให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์เบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าว

กรณีค่าใช้จ่ายตามข้อ ๒๘ ที่ไม่รวมค่าอาหาร ค่าเช่าที่พัก หรือค่าพาหนะ หรือรวมไว้บางส่วน หรือหน่วยงานที่จัดการฝึกอบรมไม่รับผิดชอบค่าอาหาร ค่าเช่าที่พัก หรือค่าพาหนะทั้งหมด หรือรับผิดชอบให้บางส่วน ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมหรือผู้สังเกตการณ์เบิกค่าใช้จ่ายทั้งหมด หรือเฉพาะ ส่วนที่ขาด หรือส่วนที่หน่วยงานที่จัดการฝึกอบรมมิได้รับผิดชอบนั้นได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

ข้อ ๓๐ กรณีที่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับอนุมัติให้เดินทางไปฝึกอบรม ในต่างประเทศ โดยได้รับความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปฝึกอบรมทั้งหมด ให้งดเบิกค่าใช้จ่าย แต่ถ้าได้รับความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปฝึกอบรมบางส่วน ให้เบิกค่าใช้จ่ายสมทบในส่วนที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น แต่ต้องไม่เกินวงเงินที่ได้รับความช่วยเหลือภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) กรณีได้รับความช่วยเหลือค่าโดยสารเครื่องบินเที่ยวไปและเที่ยวกลับแล้ว แม้จะต่ำกว่า สิทธิที่ได้รับก็ให้งดเบิกค่าโดยสารเครื่องบิน แต่ถ้าได้รับความช่วยเหลือค่าโดยสารเครื่องบินเพียงเที่ยวเดียว ให้เบิกค่าโดยสารเครื่องบินอีกหนึ่งเที่ยวในชั้นเดียวกับที่ได้รับความช่วยเหลือ แต่ต้องไม่สูงกว่าสิทธิ ที่พึงได้รับตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

(๒) กรณีมีการจัดที่พักให้ ให้งดเบิกค่าเช่าที่พัก แต่ถ้าได้รับความช่วยเหลือค่าเช่าที่พักต่ำกว่า สิทธิที่พึงได้รับ ให้เบิกค่าเช่าที่พักสมทบเฉพาะส่วนที่ขาดตามที่จ่ายจริง แต่เมื่อรวมกับค่าเช่าที่พัก ที่ได้รับความช่วยเหลือแล้ว จะต้องไม่เกินสิทธิที่พึงได้รับ

(๓) กรณีได้รับความช่วยเหลือค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางต่ำกว่าสิทธิที่พึงได้รับ ให้เบิกค่าเบี้ยเลี้ยง เดินทางสมทบเฉพาะส่วนที่ขาด แต่ถ้ามีการจัดอาหารในระหว่างการเดินทาง การเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๑

การเบิกค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจัดทำรายละเอียดค่าใช้จ่ายตามแบบ รายละเอียดค่าใช้จ่ายกรณีได้รับความช่วยเหลือ ตามเอกสารหมายเลข ๓ ท้ายระเบียบนี้ พร้อมแนบ

สำเนาหนังสือของหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่าย แต่ถ้าหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือไม่ได้ระบุเงินให้ความช่วยเหลือไว้ ให้คำนวณเงินค่าใช้จ่ายที่ได้รับความช่วยเหลือตามอัตราค่าใช้จ่ายตามระเบียบนี้

ข้อ ๓๑ ค่าใช้จ่ายของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้สังเกตการณ์ ในการเดินทางไปฝึกอบรมต่างประเทศที่หน่วยงานผู้จัดในประเทศจัด หรือหน่วยงานต่างประเทศจัด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๙ ยกเว้นค่าลงทะเบียนให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงในอัตราที่หน่วยงานผู้จัดเรียกเก็บ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๒ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามระเบียบหรือหลักเกณฑ์นั้นต่อไปจนแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

วิบูลย์ สงวนพงศ์

ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

บัญชีหมายเลข ๑

อัตราค่าอาหารในการฝึกอบรม

(บาท : วัน : คน)

ระดับการฝึกอบรม	การฝึกอบรมในสถานที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ			การฝึกอบรมในสถานที่ของเอกชน		
	ในประเทศ		ในต่างประเทศ	ในประเทศ		ในต่างประเทศ
	จัดครบทุกมื้อ	จัดไม่ครบทุกมื้อ		จัดครบทุกมื้อ	จัดไม่ครบทุกมื้อ	
๑. การฝึกอบรมประเภท ก	ไม่เกิน ๗๐๐	ไม่เกิน ๕๐๐	ไม่เกิน ๒,๕๐๐	ไม่เกิน ๑,๐๐๐	ไม่เกิน ๗๐๐	ไม่เกิน ๒,๕๐๐
๒. การฝึกอบรมประเภท ข และการฝึกอบรมบุคคลภายนอก	ไม่เกิน ๕๐๐	ไม่เกิน ๓๐๐	ไม่เกิน ๒,๕๐๐	ไม่เกิน ๘๐๐	ไม่เกิน ๖๐๐	ไม่เกิน ๒,๕๐๐

อัตราค่าอาหารว่าง และเครื่องดื่มในการฝึกอบรม

(บาท : ครึ่งวัน : คน)

ระดับการฝึกอบรม	การฝึกอบรมในสถานที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ				การฝึกอบรมในสถานที่ของเอกชน			
	ในประเทศ		ในต่างประเทศ		ในประเทศ		ในต่างประเทศ	
	อาหารว่างและ เครื่องดื่ม	เครื่องดื่ม	อาหารว่างและ เครื่องดื่ม	เครื่องดื่ม	อาหารว่างและ เครื่องดื่ม	เครื่องดื่ม	อาหารว่างและ เครื่องดื่ม	เครื่องดื่ม
ทุกระดับ	ไม่เกิน ๓๕	ไม่เกิน ๑๐	ไม่เกิน ๕๐	ไม่เกิน ๒๐	ไม่เกิน ๕๐	ไม่เกิน ๒๐	ไม่เกิน ๑๐๐	ไม่เกิน ๔๐

บัญชีหมายเลข ๒

อัตราค่าเช่าที่พักในการฝึกอบรมในประเทศ
(บาท : วัน : คน)

ระดับการฝึกอบรม	ค่าเช่าห้องพักคนเดียว	ค่าเช่าห้องพักคู่
๑. การฝึกอบรมประเภท ก	ไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท	ไม่เกิน ๑,๑๐๐ บาท
๒. การฝึกอบรมประเภท ข และการฝึกอบรมบุคคลภายนอก	ไม่เกิน ๑,๒๐๐ บาท	ไม่เกิน ๗๕๐ บาท

หมายเหตุ : (๑) ค่าเช่าห้องพักคนเดียว หมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการเช่าห้องพักหนึ่งห้องที่สถานที่พักแรมเรียกเก็บ กรณีที่ผู้เข้าเข้าพักเพียงคนเดียว
(๒) ค่าเช่าห้องพักคู่ หมายความว่า ค่าใช้จ่ายในการเช่าห้องพักที่สถานที่พักแรมเรียกเก็บกรณีที่ผู้เข้าพักรวมกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป

ระดับการฝึกอบรม	ประเภท ก.		ประเภท ข.		ประเภท ค.	
	ค่าเช่าที่พักคนเดียว	ค่าเช่าที่พักคู่	ค่าเช่าที่พักคนเดียว	ค่าเช่าที่พักคู่	ค่าเช่าที่พักคนเดียว	ค่าเช่าที่พักคู่
๑. การฝึกอบรมประเภท ก	ไม่เกิน ๘,๐๐๐	ไม่เกิน ๕,๖๐๐	ไม่เกิน ๕,๖๐๐	ไม่เกิน ๓,๙๐๐	ไม่เกิน ๓,๖๐๐	ไม่เกิน ๒,๕๐๐
๒. การฝึกอบรมประเภท ข และการฝึกอบรมบุคคลภายนอก	ไม่เกิน ๖,๐๐๐	ไม่เกิน ๔,๒๐๐	ไม่เกิน ๔,๐๐๐	ไม่เกิน ๒,๘๐๐	ไม่เกิน ๒,๔๐๐	ไม่เกิน ๑,๗๐๐

১৫৭৭

บัญชีหมายเลข ๔

อัตราการเบิกจ่ายค่าลงทะเบียนในการฝึกอบรม

ประเภท	อัตรา
๑. ค่าลงทะเบียน รวมค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	ไม่เกิน ๔๐๐
๒. ค่าลงทะเบียน รวมค่าอาหาร ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	ไม่เกิน ๖๐๐

บาท : วัน : คน

บัญชีหมายเลข ๕

การเบิกจ่ายค่าอาหารให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการฝึกอบรมบุคคลภายนอก

บาท : วัน : คน	
การจัดอาหาร	อัตรา
๑. การฝึกอบรมที่ไม่จัดอาหารทั้ง ๓ มื้อ	ไม่เกิน ๒๔๐
๒. การฝึกอบรมที่จัดอาหารให้ ๒ มื้อ	ไม่เกิน ๘๐
๓. การฝึกอบรมที่จัดอาหารให้ ๑ มื้อ	ไม่เกิน ๑๖๐

การเบิกจ่ายค่าที่พักให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการฝึกอบรมบุคคลภายนอก

บาท : วัน : คน	
กรณีไม่จัดที่พักให้	อัตรา
ให้เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม	ไม่เกิน ๕๐๐

บัญชีประเทศจำแนกตามประเภท ก. ประเภท ข. และประเภท ค. แนบท้ายบัญชีหมายเลข ๓
ประเภท ก. ได้แก่ ประเทศ รัฐ เมือง ดังนี้

๑. ญี่ปุ่น	๒. สาธารณรัฐฝรั่งเศส
๓. สหพันธรัฐรัสเซีย	๔. สมาพันธรัฐสวิส
๕. สาธารณรัฐอิตาลี	๖. ราชอาณาจักรเบลเยียม
๗. ราชอาณาจักรสเปน	๘. สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
๙. สหรัฐอเมริกา	๑๐. สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ
๑๑. สาธารณรัฐโปรตุเกส	๑๒. สาธารณรัฐสิงคโปร์
๑๓. แคนาดา	๑๔. เครือรัฐออสเตรเลีย
๑๕. ไต้หวัน	๑๖. เดิร์กเมนสถาน
๑๗. นิวซีแลนด์	๑๘. บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา
๑๙. ปาปัวนิวกินี	๒๐. มาเลเซีย
๒๑. ราชรัฐโมนาโก	๒๒. ราชรัฐลักเซมเบิร์ก
๒๓. ราชรัฐอันดอร์รา	๒๔. ราชอาณาจักรกัมพูชา
๒๕. ราชอาณาจักรเดนมาร์ก	๒๖. ราชอาณาจักรนอร์เวย์
๒๗. ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์	๒๘. ราชอาณาจักรมอริเชียส
๒๙. ราชอาณาจักรสวีเดน	๓๐. ราชอาณาจักรสวิตเซอร์แลนด์
๓๑. รัฐสุลต่านโอมาน	๓๒. โรมานี
๓๓. สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล	๓๔. สหพันธ์สาธารณรัฐยูโกสลาเวีย
๓๕. สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	๓๖. สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้)
๓๗. สาธารณรัฐโครเอเชีย	๓๘. สาธารณรัฐชิลี
๓๙. สาธารณรัฐเช็ก	๔๐. สาธารณรัฐตุรกี
๔๑. สาธารณรัฐบัลแกเรีย	๔๒. สาธารณรัฐประชาชนจีน
๔๓. สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนแอลจีเรีย	๔๔. สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์ – เลสเต
๔๕. สาธารณรัฐเปรู	๔๖. สาธารณรัฐโปแลนด์
๔๗. สาธารณรัฐฟินแลนด์	๔๘. สาธารณรัฐฟิลิปปินส์
๔๙. สาธารณรัฐมอริเชียส	๕๐. สาธารณรัฐมอลตา
๕๑. สาธารณรัฐโมซัมบิก	๕๒. สาธารณรัฐเยเมน
๕๓. สาธารณรัฐลิทัวเนีย	๕๔. สาธารณรัฐสโลวัก
๕๕. สาธารณรัฐสโลวีเนีย	๕๖. สาธารณรัฐออสเตรีย
๕๗. สาธารณรัฐอาเซอร์ไบจาน	๕๘. สาธารณรัฐอินโดนีเซีย
๕๙. สาธารณรัฐอินเดีย	๖๐. สาธารณรัฐเอสโตเนีย
๖๑. สาธารณรัฐแอฟริกาใต้	๖๒. สาธารณรัฐไอซ์แลนด์
๖๓. สาธารณรัฐไอร์แลนด์	๖๔. สาธารณรัฐฮังการี
๖๕. สาธารณรัฐเฮลเลนิก (กรีซ)	๖๖. ย่อยก

ประเภท ข. ได้แก่ ประเทศ รัฐ เมือง ดังนี้

๑. รัฐบาร์เรน	๒. สาธารณรัฐซิมบับเว
๓. สาธารณรัฐไซปรัส	๔. สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน
๕. สาธารณรัฐอิรัก	๖. รัฐอิสราเอล
๗. ราชอาณาจักรฮัชไมต์จอร์แดน	๘. รัฐคูเวต
๙. สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน	๑๐. สภาพม่า
๑๑. รัฐกาตาร์	๑๒. ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย
๑๓. สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ	๑๔. เนการาบูรูไนดารุสซาลาม
๑๕. สาธารณรัฐอาหรับซีเรีย	๑๖. ราชอาณาจักรตองกา
๑๗. สาธารณรัฐบุรุนดี	๑๘. สาธารณรัฐแคเมอรูน
๑๙. สาธารณรัฐแอฟริกากลาง	๒๐. สาธารณรัฐชาด
๒๑. สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ (ไอเวอรีโคส)	๒๒. สาธารณรัฐจิบูตี
๒๓. สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์	๒๔. สาธารณรัฐแซมเบีย
๒๕. สาธารณรัฐกานา	๒๖. สาธารณรัฐเคนยา
๒๗. สาธารณรัฐมาลี	๒๘. สาธารณรัฐอิสลามมอริเตเนีย
๒๙. สาธารณรัฐไนเจอร์	๓๐. สาธารณรัฐเซเนกัล
๓๑. สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย	๓๒. สาธารณรัฐเซียร์ราลีโอน
๓๓. สหสาธารณรัฐแทนซาเนีย	๓๔. สาธารณรัฐเบนิน
๓๕. เครือรัฐบาฮามาส	๓๖. สาธารณรัฐคอซตาริกา
๓๗. สาธารณรัฐปานามา	๓๘. สาธารณรัฐตรินิแดดและโตเบโก
๓๙. จาเมกา	๔๐. สาธารณรัฐอาร์เจนตินา
๔๑. มาซิโดเนีย	๔๒. สาธารณรัฐอาร์เมเนีย
๔๓. สาธารณรัฐเบลารุส	๔๔. จอร์เจีย
๔๕. สาธารณรัฐคาซัคสถาน	๔๖. สาธารณรัฐคีร์กีซ
๔๗. สาธารณรัฐลัตเวีย	๔๘. สาธารณรัฐมอลโดวา
๔๙. สาธารณรัฐทาจิกิสถาน	๕๐. ยูเครน
๕๑. สาธารณรัฐอุซเบกิสถาน	๕๒. สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา
๕๓. สหรัฐเม็กซิโก	๕๔. สาธารณรัฐตูนิเซีย
๕๕. ราชอาณาจักรเนปาล	๕๖. สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
๕๗. สาธารณรัฐนิกัว	๕๘. สาธารณรัฐแกมเบีย

ประเภท ค. ได้แก่ ประเทศ รัฐ เมืองอื่นๆ นอกจากที่กำหนดในประเภท ก. และประเภท ข.

ใบสำคัญรับเงิน
สำหรับวิทยากร

โครงการ/หลักสูตร.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....อยู่บ้านเลขที่.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
ได้รับเงินจาก.....ดังรายการต่อไปนี้.....

รายการ	จำนวนเงิน	
บาท		

จำนวนเงิน ()

(ลงชื่อ).....ผู้รับเงิน

(ลงชื่อ).....ผู้จ่ายเงิน

เอกสารหมายเลข ๒

แบบใบสำคัญรับเงินค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุคคลภายนอก

ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้จัดฝึกอบรมโครงการ/หลักสูตร.....
 วันที่ เดือน พ.ศ.ถึงวันที่ เดือน พ.ศ.จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม/ผู้สังเกตการณ์
 รวมทั้งสิ้น คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรม/ผู้สังเกตการณ์ ได้รับเงินจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้จัดฝึกอบรม ปรากฏรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	ที่อยู่	ค่าอาหาร (บาท)	ค่าเช่าที่พัก (บาท)	ค่าพาหนะ (บาท)	รวมเป็นเงิน (บาท)	วัน เดือน ปี ที่รับเงิน	ลายมือชื่อ ผู้รับเงิน
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น								

ลงชื่อ ผู้จ่ายเงิน
 (.....)
 ตำแหน่ง

เอกสารหมายเลข ๓

แบบรายละเอียดค่าใช้จ่ายกรณีได้รับความช่วยเหลือ

โครงการ/หลักสูตร ณ ประเทศ

ตั้งแต่วันที่ ถึงวันที่

ชื่อ

ตำแหน่ง ระดับ กอง

หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ

ค่าใช้จ่ายที่ได้รับความช่วยเหลือ

๑. ค่าโดยสารเครื่องบิน เส้นทาง	ในวงเงิน	บาท
๒. ค่าที่พัก อัตราวันละ บาท จำนวน วัน	ในวงเงิน	บาท
๓. ค่าเบี้ยเลี้ยง อัตราวันละ บาท จำนวน วัน	ในวงเงิน	บาท
๔.	ในวงเงิน	บาท
๕.	ในวงเงิน	บาท
๖.	ในวงเงิน	บาท
	รวมเป็นเงิน	บาท

ค่าใช้จ่ายที่ขอเบิกสมทบ

๑. ค่าโดยสารเครื่องบิน เส้นทาง	ในวงเงิน	บาท
๒. ค่าที่พัก อัตราวันละ บาท จำนวน วัน	ในวงเงิน	บาท
๓. ค่าเบี้ยเลี้ยง อัตราวันละ บาท จำนวน วัน	ในวงเงิน	บาท
๔. ค่าพาหนะรับจ้างระหว่างบ้านพักถึงสนามบินในประเทศ	ในวงเงิน	บาท
๕. ค่าธรรมเนียมสนามบินในประเทศ	ในวงเงิน	บาท
๖. ค่าธรรมเนียมสนามบินในต่างประเทศ	ในวงเงิน	บาท
๗. ค่าธรรมเนียมวีซ่า	ในวงเงิน	บาท
	รวมเป็นเงิน	บาท

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นเป็นจริง

ลงชื่อ ผู้เดินทาง
...../...../.....

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๖๕๖

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุบริเวณจุดตัดรถไฟกับถนนในเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด (ตามบัญชีรายชื่อ)

อ้างถึง คำสั่งคณะกรรมการร่วมพิจารณาการขออนุญาตและการแก้ไขปัญหาคัดตัดทางรถไฟกับถนน ที่ ๒๗๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบรายงานผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาคัดตัดบริเวณจุดตัดบริเวณรถไฟในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แบบ รฟ. ๐๑) จำนวน ๑ แผ่น
๒. แบบรายงานผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาคัดตัดบริเวณจุดตัดบริเวณรถไฟในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด..... (แบบ รฟ. ๐๒) จำนวน ๑ แผ่น

ตามที่ปรากฏเป็นข่าวว่า ได้เกิดอุบัติเหตุรถไฟชนกับรถยนต์บริเวณถนนที่เป็นเส้นทางตัดผ่านรถไฟบ่อยครั้ง ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน และอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในบางเหตุการณ์เกิดบนถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งยังไม่มีเครื่องกั้นถนนหรือสัญญาณเตือนภัยในจุดที่รถไฟผ่าน นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนเพื่ออำนวยความสะดวกในการสัญจรของประชาชนในเขตพื้นที่และมีหน้าที่ป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางเส้นทางได้ก่อสร้างเข้าไปในบริเวณทางรถไฟ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีติดตั้งเครื่องกั้นหรือสัญญาณแจ้งเตือน ทำให้เกิดอุบัติเหตุรถไฟชนกับยานพาหนะของประชาชนอยู่บ่อยครั้ง ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุบริเวณจุดตัดรถไฟในเขตรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระยะเร่งด่วน จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเส้นทางตัดผ่านทางรถไฟพิจารณาดำเนินการดังนี้

๑. สำรวจเส้นทางตัดผ่านทางรถไฟที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่ได้ติดตั้งเครื่องกั้นหรือสัญญาณแจ้งเตือนอุบัติเหตุ แล้วรวบรวมข้อมูลเสนอคณะกรรมการการอนุญาตและแก้ไขปัญหาคัดตัดทางรถไฟกับถนนระดับจังหวัด เพื่อรวบรวมกันพิจารณาแก้ไขปัญหเป็นการเร่งด่วนในระยะสั้นภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่และสถานะทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งความเร่งด่วนของปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ตามแนวทาง ดังนี้

๑.๑ ดูแลรักษาความสะอาด ตัดหญ้า ตัดแต่งกิ่งไม้หรือต้นไม้ บริเวณสองข้างทางและบริเวณใกล้เคียงที่เป็นจุดตัดทางรถไฟ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงามเพื่อมิให้บดบังทัศนวิสัยในการมองเห็นของประชาชนขณะขับขี่ยานพาหนะ รวมทั้งติดตั้งไฟฟ้าหรือแสงสว่างในยามค่ำคืนเพื่อให้ผู้ใช้รถใช้ถนนสามารถมองเห็นบริเวณดังกล่าวได้อย่างชัดเจน

/๑.๒ ตรวจสอบ...

๑.๒ ตรวจสอบเส้นทางโดยเฉพาะจุดที่เสี่ยงอันตรายหรือบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง และพิจารณาจัดทำป้ายสัญญาณเตือน ป้ายสัญลักษณ์ต่าง ๆ เครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง เช่น เส้นชะลอความเร็ว คลื่นระนาดบนผิวถนน หรือสัญญาณแจ้งเตือนอื่น ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อเป็นการแจ้งเตือนให้ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนเกิดความระมัดระวังในขณะที่ขับขี่ยานพาหนะก่อนถึงบริเวณจุดตัดรถไฟ ทั้งนี้ รูปแบบ ขนาด ตำแหน่งที่ตั้ง ระยะห่าง สัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการจัดทำสัญญาณแจ้งเตือน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประสานการรถไฟแห่งประเทศไทย กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือนำเข้าปรึกษาหารือในที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ระดับจังหวัด เพื่อให้การทำสัญญาณแจ้งเตือนเป็นไปอย่างถูกต้องตามมาตรฐานความปลอดภัยของทางราชการ

๑.๓ จัดทำสื่อรณรงค์และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น แผ่นป้าย แผ่นพับ วิทยุชุมชน เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน เพิ่มความระมัดระวังเมื่อต้องขับขี่ยานพาหนะผ่านเส้นทางบริเวณจุดตัดรถไฟหรือจุดที่มีความเสี่ยง โดยปฏิบัติตามกฎจราจร ป้ายเตือน หรือสัญญาณเตือนภัยต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด

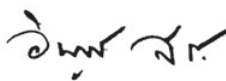
๑.๔ จัดทำหรือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน ผู้ใช้ยานพาหนะ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ และวินัยจราจร ในการขับขี่ยานพาหนะอย่างถูกต้อง ปลอดภัย

๑.๕ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน จัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชน ในหมู่บ้าน ชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขอุบัติเหตุที่เกิดจากการจราจรอย่างเหมาะสม และต่อเนื่อง เช่น การจัดให้มีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อเฝ้าระวังพื้นที่ในชุมชนที่เป็นจุดเสี่ยงอันตรายหรือบริเวณจุดที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง

๒. รายงานผลการดำเนินการตามแนวทางในข้อ ๑.๑ – ๑.๕ ตามแบบ รฟ. ๐๑ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และให้จังหวัดรวบรวมผลการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ ตามแบบ รฟ. ๐๒ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ โดยรายงานข้อมูลเบื้องต้นผ่านทางโทรสาร หมายเลข ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙ หรือทาง E-mail : dla๐๘๐๘_๒@dla.go.th ภายในวันศุกร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๒-๑๕๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

บัญชีรายชื่อจังหวัด

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๔๑๕๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

๑. นนทบุรี	๒๔. ลำปาง
๒. ปทุมธานี	๒๕. ลำพูน
๓. พระนครศรีอยุธยา	๒๖. เชียงใหม่
๔. ลพบุรี	๒๗. นครราชสีมา
๕. สระบุรี	๒๘. บุรีรัมย์
๖. นครนายก	๒๙. สุรินทร์
๗. ฉะเชิงเทรา	๓๐. ศรีสะเกษ
๘. ปราจีนบุรี	๓๑. อุบลราชธานี
๙. สระแก้ว	๓๒. ชัยภูมิ
๑๐. นครปฐม	๓๓. ขอนแก่น
๑๑. ราชบุรี	๓๔. อุดรธานี
๑๒. สุพรรณบุรี	๓๕. หนองคาย
๑๓. กาญจนบุรี	๓๖. ชลบุรี
๑๔. เพชรบุรี	๓๗. ระยอง
๑๕. ประจวบคีรีขันธ์	๓๘. ชุมพร
๑๖. สมุทรสาคร	๓๙. สุราษฎร์ธานี
๑๗. สมุทรสงคราม	๔๐. นครศรีธรรมราช
๑๘. นครสวรรค์	๔๑. ตรัง
๑๙. พิจิตร	๔๒. พัทลุง
๒๐. พิษณุโลก	๔๓. สงขลา
๒๑. อุตรดิตถ์	๔๔. ปัตตานี
๒๒. สุโขทัย	๔๕. ยะลา
๒๓. แพร่	๔๖. นราธิวาส

ที่มา : กองพัฒนาและวางแผน ฝ่ายการเดินรถ การรถไฟแห่งประเทศไทย

แบบ รฟ. ๐๑

แบบรายงานผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาดเหตุบริเวณจุดตัดรถไฟ
ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ชื่อ อปท.	จำนวนทางที่สร้าง ผ่านทางรถไฟ (แห่ง)	จำนวนทางที่มีเครื่องกั้น หรือสัญญาณเตือน (แห่ง)	จำนวนทางที่ไม่มีเครื่องกั้น หรือสัญญาณเตือน (แห่ง)	วิธีป้องกันและแก้ไขปัญห าในจุดที่ไม่มีเครื่องกั้น หรือสัญญาณเตือน	หมายเหตุ
				☐ ตัดหญ้า ตัดแต่งกิ่งไม้หรือต้นไม้ ☐ ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง ☐ จัดทำสัญญาณแจ้งเตือน ได้แก่ ๑.....(ระบุประเภท)..... ๒..... ๓..... ฯลฯ ☐ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ ☐ จัดทำโครงการอบรมให้ความรู้ ☐ อื่นๆ ระบุ	เช่น ปัญหาและ อุปสรรค

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
()

ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบ รฟ. ๐๒

แบบรายงานผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาดเหตุบริเวณจุดตัดรถไฟ
ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัด.....

จำนวน อปท. ในจังหวัด (แห่ง)	จำนวนทางที่สร้าง ผ่านทางรถไฟ (แห่ง)	จำนวนทางที่มีเครื่องกั้น หรือสัญญาณเตือน (แห่ง)	จำนวนทางที่ไม่มีเครื่องกั้น หรือสัญญาณเตือน (แห่ง)	วิธีป้องกันและแก้ไขปัญหาคาดเหตุ ในจุดที่ไม่มีเครื่องกั้น หรือสัญญาณเตือน	หมายเหตุ
				☐ ตัดหญ้า ตัดแต่งกิ่งไม้หรือต้นไม้ ☐ ติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง ☐ จัดทำสัญญาณแจ้งเตือน ได้แก่ ๑.....(ระบุประเภท)..... ๒..... ๓..... ฯลฯ ☐ รณรงค์ประชาสัมพันธ์ ☐ ทำโครงการอบรมให้ความรู้ ☐ อื่นๆ ระบุ	

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)
ท้องถิ่นจังหวัด.....

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๖๕๕

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง โครงการฝึกอบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗
๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗
๓. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕
๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๓๔๔๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔
๕. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๙๘๘ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๐
๖. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๙๑๒ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด่วนมาก ที่ ตผ ๐๐๐๔/๕๕๗๖ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดฝึกอบรมและการเดินทางไปศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ รายละเอียดตามระเบียบและหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่า มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งจัดทำโครงการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรและศึกษาดูงานในจังหวัดบริเวณชายแดน โดยกำหนดศึกษาดูงานที่ต่างจังหวัด แต่ไม่ได้มีการศึกษาดูงานตามที่อนุมัติโครงการไว้ แต่ได้เดินทางไปศึกษาดูงานในต่างประเทศซึ่งมิได้กำหนดไว้ในโครงการ และมีได้ขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาในการเดินทางออกนอกราชอาณาจักรไทยตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ดังนั้น จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดถือปฏิบัติตามระเบียบและหนังสือดังกล่าว โดยเคร่งครัด หากพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดจงใจหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามระเบียบและหนังสือสั่งการดังกล่าว ก็ให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๔/๒๕๕๗ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

ด่วนมาก
ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๕๖๕๖

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจัดโครงการมหกรรมการแข่งขันกีฬาช้างเผือกเพื่อสุขภาพ
คนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ ๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๖๙๗ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด่วนมาก ที่ ตผ ๐๐๐๔/๕๓๘๙ ลงวันที่ ๓
พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ด้วยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) แจ้งว่า สมาคมกีฬาคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจัดโครงการมหกรรมการแข่งขันกีฬาช้างเผือกเพื่อสุขภาพ
คนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ สนามกีฬาสถาบัน
การพลศึกษาวิทยาเขตมหาสารคาม ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า การสนับสนุน
งบประมาณให้แก่สมาคมกีฬาคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น เป็นการสนับสนุนงบประมาณไปเพื่อ
ประโยชน์แก่องค์กรใดองค์กรหนึ่งโดยเฉพาะตามวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้น มิใช่เพื่อดำเนินการตามอำนาจ
หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง จึงขอให้
กระทรวงมหาดไทยแจ้งมาตรการป้องกันหรือกำชับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศให้ดำเนินการ
ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ หรือหนังสือราชการที่กระทรวงมหาดไทยกำชับไว้โดยเคร่งครัด เพื่อป้องกัน
ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับทางราชการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ในการตั้งงบประมาณเพื่ออุดหนุนแก่องค์กร
ประชาชน องค์กรการกุศล และองค์กรที่จัดตั้งตามกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือ
กระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓ นั้น เจอนไขประการหนึ่ง
ที่สำคัญก็คือ โครงการหรือกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจะต้องอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นและประชาชนในเขตพื้นที่ได้รับประโยชน์ กรณีการส่งเสริมการกีฬาอันเป็นอำนาจหน้าที่
ตามกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะตั้งงบประมาณ
สนับสนุนได้ นั้น จะต้องเป็นการดำเนินการที่มีลักษณะเป็นการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของ
ประชาชนในท้องถิ่นของตนเองเป็นส่วนรวม ซึ่งมีใช้การดำเนินการในเชิงธุรกิจหรือเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม
หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่งเป็นการเฉพาะ ซึ่งกรณีนี้กระทรวงมหาดไทยได้เคยชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเพื่อให้
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติแล้ว ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๒/
ว ๒๖๙๗ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ เรื่อง การเบิกจ่ายเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการกีฬา

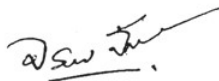
/อย่างไร...

- ๒ -

อย่างไรก็ดี เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล อันเป็นการรักษาวินัยทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำกับ ดูแล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ถือปฏิบัติในการใช้จ่ายเงินงบประมาณอุดหนุนให้หน่วยงานอื่น ให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่อ้างถึง ๑ และ ๒ โดยเคร่งครัดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ
โทร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๒ - ๑๕๒๖
โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

ด่วนมาก

ที่ ตผ ๐๐๐๔/ ๕๕๕๕

กระทรวงมหาดไทย	
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	
วันที่ - 4 พ.ย. 2557	
เลขรับ.....	๒๒๕๘๑
เวลา.....	

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง การสนับสนุนงบประมาณจัดโครงการกรรมการแข่งขันกีฬาช้างเผือกเพื่อสุขภาพคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ ๒

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	
เลขรับ..... 017	
วันที่.....	5 พ.ย. 2557
เวลา.....	

ด้วยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับข้อมูลว่า สมาคมกีฬาคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้มีหนังสือถึงส่วนราชการ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดโครงการกรรมการแข่งขันกีฬาช้างเผือกเพื่อสุขภาพคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๙-๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ สนามกีฬาสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตมหาสารคาม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาแล้ว เห็นว่าการเบิกจ่ายเงินออกจากคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องเบิกจ่ายเงินเพื่อการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง โดยจะต้องเป็นไปตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท กฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดดำเนินการเบิกจ่ายเงินออกจากคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องนำเงินส่งคืนคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

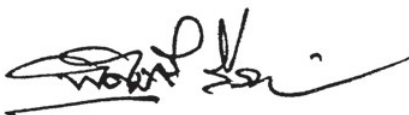
สำหรับการสนับสนุนงบประมาณจัดโครงการกรรมการแข่งขันกีฬาช้างเผือกเพื่อสุขภาพคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ ๒ ให้แก่สมาคมกีฬาคนพิการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น เห็นว่าเป็นการสนับสนุนงบประมาณไปเพื่อประโยชน์แก่องค์กรใดองค์กรหนึ่งโดยเฉพาะ ตามวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้น มิใช่เพื่อการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเอง ดังนั้น จึงขอให้กระทรวงมหาดไทยกำหนดมาตรการป้องกันหรือแจ้งกำชับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศให้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ

/หนังสือสั่งการ...

หนังสือสั่งการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้โดยเคร่งครัดต่อไป เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับ
ทางราชการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้สำนักงานการ
ตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วย เพื่อประกอบการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ
ตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๕๒

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิศิษฐ์ สีสาวชิโรภาส)

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๖๑๘ ๕๘๑๒

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๕๘๑๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Legal@oag.go.th

ด่วนมาก
ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๐๖๖๖

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗

๒. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่ง ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างเปิดเผย โปร่งใส และเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสร้องกว้างขวาง ในการที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อปกป้องรักษาประโยชน์ของตน จึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น จะต้องให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างจริงจัง

๒. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดขั้นตอน ระยะเวลา การจัดทำแผนงาน โครงการ และการจัดทำร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามปฏิทินงบประมาณ และกำหนดกิจกรรมการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอน พร้อมมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน

๓. โครงการประเภทงานก่อสร้าง/ปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายโครงการ โดยจัดทำเป็นเอกสารแยกต่างหากจากร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปี และจัดส่งให้สภาท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอทราบล่วงหน้าก่อนการพิจารณา

๔. ในการพิจารณาอนุมัติหรือให้ความเห็นชอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอตรวจสอบประมาณการค่าใช้จ่ายโครงการต่างๆ โดยกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นไปตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อให้พิจารณาในขั้นตอนของผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอเป็นไปด้วยความถูกต้องและรวดเร็ว

/๕. ให้องค์กร...

๕. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจัดให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมสภาท้องถิ่นในการประชุมเพื่อพิจารณางบประมาณ หรือในวาระสำคัญที่มีการพิจารณาถึงประโยชน์ได้เสียในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง

๖. เมื่อมีการประกาศใช้ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว ให้นำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีดังกล่าวเผยแพร่ในเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ประกาศใช้ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ทั้งนี้ให้ประชาสัมพันธ์ชื่อเว็บไซต์รวมทั้งขั้นตอน วิธีการ ในการที่ประชาชนจะเข้าตรวจสอบและเสนอแนะ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการที่ปรากฏอยู่ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ประชาชนโดยทั่วไปได้รับทราบอย่างทั่วถึงด้วย

๗. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานผลการดำเนินการเผยแพร่ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามที่ปรากฏในข้อ ๖ ให้จังหวัดทราบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ได้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณี กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการใช้จ่ายงบประมาณตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยถือปฏิบัติตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การกำกับดูแลการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จิกกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๖๕๓

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์การใช้เงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสมทบวงเงินค่าครุภัณฑ์หรือ
สิ่งก่อสร้างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๒.๓/ว ๔๙๕ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามที่สำนักงบประมาณได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของส่วนราชการเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณามอบอำนาจด้านการบริหารงบประมาณให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพิ่มเติม และการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐ รายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความละเอียดตามหนังสืออ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ รายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ สามารถเร่งรัดการดำเนินการหรือสามารถถอนผูกพันได้ทันภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ และเบิกจ่ายงบประมาณได้ทันภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ ตามนโยบายของรัฐบาล อาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔ กำหนดหลักเกณฑ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจ่ายเงินไปสมทบวงเงินรายการค่าครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้าง ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายแต่ละรายการที่ได้รับการจัดสรร โดยดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับรายการครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้าง แต่ไม่อาจจัดหาได้ด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโอนงบประมาณรายการที่หมดความจำเป็น หรืองบประมาณเหลือจ่ายจากการก่อหนี้แล้วโอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ในหมวดค่าครุภัณฑ์ หรือหมวดที่ดินและสิ่งก่อสร้าง แล้วแต่กรณี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗

๒. กรณีที่มีการโอนลดงบประมาณบางส่วนในรายการที่ตั้งจ่ายไว้แล้ว เพื่อตั้งเป็นรายการใหม่ ในหมวดค่าครุภัณฑ์ หรือหมวดที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รายการสมทบวงเงินค่าครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้าง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการแก้ไขคำชี้แจงงบประมาณรายจ่ายในรายการที่มีการโอนลดงบประมาณบางส่วน โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๘ และข้อ ๒๙

/๓. กรณีที่...

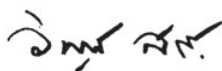
- ๒ -

๓. กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ออนงบประมาณรายจ่ายมาตั้งเป็นรายการใหม่ไว้แล้ว แต่งบประมาณมีไม่เพียงพอ หรือไม่มีงบประมาณที่จะโอนมาตั้งเป็นรายการใหม่ได้ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่าเป็นโครงการที่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการในการบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน หรือการบริการชุมชนและสังคมของประชาชนในพื้นที่ ก็อาจพิจารณานำเงินสะสมมาใช้จ่ายเพื่อการนั้นได้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๘๙

๔. การโอนงบประมาณหรือจ่ายเงินสะสมไปสมทบวงเงินรายการค่าครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างตามข้อ ๑. ข้อ ๒. และข้อ ๓. จะต้องมียกเงินรวมแต่ละรายการ เมื่อสมทบแล้วต่ำกว่าหนึ่งล้านบาทสำหรับรายการครุภัณฑ์ หรือต่ำกว่าสิบล้านบาทสำหรับสิ่งก่อสร้าง แล้วแต่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนและพัฒนาระบบงบประมาณ
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๔
โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๔๙

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๒.๓/ว ๔๔๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การมอบอำนาจด้านการบริหารงบประมาณตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ รายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือสำนักงบประมาณ ส่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๔/ว ๔๘ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘

๒. สำเนาคำสั่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ ๔๑ /๒๕๕๘ ลงวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

ด้วยสำนักงบประมาณได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของส่วนราชการเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงพิจารณามอบอำนาจด้านการบริหารงบประมาณให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพิ่มเติม และการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐ รายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัลลภ พรังพงษ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองการเจ้าหน้าที่

ฝ่ายสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

โทร ๐-๒๒๔๑-๔๐๐๐ ต่อ ๑๒๐๓

โทรสาร ๐-๒๒๔๓-๖๖๓๗

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ ฝ่ายสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โทร. ๐-๒๒๕๑-๙๐๐๐ ต่อ ๑๒๐๓

ที่ มท ๐๘๐๒.๓/ว ๑๘ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การมอบอำนาจด้านการบริหารงบประมาณตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ รายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม ผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารหน่วยงาน
ในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีคำสั่ง ที่ ๘๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ.
๒๕๕๘ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนด้านการบริหารงบประมาณ รายละเอียดสามารถ
สืบค้นได้ที่ www.dla.go.th หัวข้อ “หน่วยงานภายใน” หน่วยงาน “กองการเจ้าหน้าที่” เมนู “หนังสือราชการ”
และ “การมอบอำนาจ”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวโรชา นันทมนตรี)

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

ด้านที่สุด

ที่ นร ๐๗๐๔/ว ๔๘

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ

๖ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแนวทางปฏิบัติ
สำหรับรายการก่องหนี่ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพิ่มเติม และการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐ

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ตาม
มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘
เพิ่มเติม และการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาครัฐ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบแนวทางการปรับปรุง
การปฏิบัติราชการและหลักเกณฑ์การปฏิบัติตามระเบียบของสำนักงบประมาณ ตามที่สำนักงบประมาณเสนอ
ดังนั้น เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของส่วนราชการ
รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น เป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ สามารถเร่งรัดการดำเนินการหรือ
สามารถก่องหนี่ผูกพันได้ทันภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ และสามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ทันภายใน
วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ โดยสอดคล้องกับมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพิ่มเติม และการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาครัฐ
ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ สำนักงบประมาณจึงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ
การบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และแนวทางปฏิบัติสำหรับรายการ
ก่องหนี่ผูกพันข้ามปีงบประมาณ รวมถึงแนวปฏิบัติอื่นเพื่อลดระยะเวลาการบริหารงบประมาณ ดังต่อไปนี้

๑. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามข้อ ๘ ของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และ
ที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วย
การบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น
มีความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ รายละเอียดปรากฏ
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๒. แนวทางปฏิบัติสำหรับรายการก่องหนี่ผูกพันข้ามปีงบประมาณ

เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำหรับ
รายการก่องหนี่ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้วในรายการครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง

/เป็นไป . . .

เป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการก่อกำหนดผู้ผูกพันและเบิกจ่ายงบประมาณได้ โดยสอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ สำนักงบประมาณจึงกำหนดแนวทาง ปฏิบัติตามระเบียบการก่อกำหนดผู้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

๒.๑ รายการก่อกำหนดผู้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติการก่อกำหนดผู้ผูกพันข้ามปี งบประมาณจากคณะรัฐมนตรีแล้ว และส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจยังมิได้ขอรับความเห็นชอบความเหมาะสม ของราคาตามข้อ ๔ (๑) ของระเบียบการก่อกำหนดผู้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจส่งรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือแบบรูปรายการสิ่งก่อสร้าง รวมทั้งราคากลาง ให้สำนักงบประมาณพิจารณาความเหมาะสมของราคา ควบคู่ไปกับการดำเนินการตาม กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และเมื่อได้ผลการจัดซื้อจัดจ้างแล้วหากไม่เกินวงเงินที่สำนักงบประมาณเห็นชอบ ให้แจ้งสำนักงบประมาณทราบ และดำเนินการทำสัญญาผูกพันตามขั้นตอนต่อไปได้ โดยถือว่าเป็น รายการที่ได้รับความเห็นชอบความเหมาะสมของราคาแล้ว ตามข้อ ๔ (๑) ของระเบียบการก่อกำหนดผู้ผูกพัน ข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมีอำนาจเปลี่ยนแปลงสถานที่ดำเนินการ ที่ไม่กระทบต่อวัตถุประสงค์ของรายการ ภายในเขตพื้นที่จังหวัดเดียวกันได้โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับ สำนักงบประมาณตามข้อ ๗ (๑) ของระเบียบการก่อกำหนดผู้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.๓ การขออนุมัติโอนงบประมาณจากรายการก่อกำหนดผู้ผูกพันข้ามปีที่ได้ทำสัญญาแล้ว และดำเนินการช้ากว่าแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ไปใช้ในรายการก่อกำหนดผู้ผูกพันข้ามปี ที่ได้ทำสัญญาแล้วมีผลดำเนินการได้เร็วกว่าแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ให้ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจเร่งรัดดำเนินการส่งเรื่องขออนุมัติต่อสำนักงบประมาณ โดยให้ส่งสำเนาใบส่งมอบงานเพื่อใช้ ประกอบการพิจารณาด้วย

๒.๔ กรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจดำเนินการโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการ ตามข้อ ๒.๑ ถึงข้อ ๒.๓ แล้ว ให้รายงานสำนักงบประมาณ คณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการ ใช้ งบประมาณภาครัฐ (คตร.) และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบภายใน ๓ วันทำการ

๓. แนวทางปฏิบัติอื่นเพื่อลดระยะเวลาการบริหารงบประมาณ

๓.๑ ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่ได้รับความเห็นชอบแบบรูปรายการมาตรฐาน สิ่งก่อสร้างที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจกำหนดขึ้นเฉพาะหน่วยงาน และมีการปรับปรุงแบบรูปรายการใหม่ หรือมีราคาเปลี่ยนแปลงไปภายหลังจากที่ได้ทำความตกลงราคามาตรฐานกับสำนักงบประมาณ ให้ขอทำความตกลงราคามาตรฐานกับสำนักงบประมาณโดยใช้แบบรูปรายการที่เป็นปัจจุบันโดยด่วนต่อไป

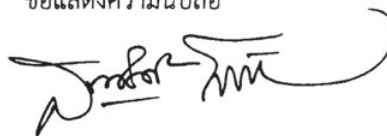
๓.๒ กรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ใช้เงินงบประมาณรายจ่ายงบกลาง หรืออนุมัติ ให้ใช้เงินกู้โดยกำหนดวงเงินงบประมาณที่แน่นอนแล้ว ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจรีบดำเนินการให้เป็นไป ตามแผนและขั้นตอนที่กำหนดไว้ตามนัยข้อ ๑๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทันที

/ทั้งนี้ . . .

ทั้งนี้ การใช้จ่ายหรือก่อกำหนดผู้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้นี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และระเบียบการก่อกำหนดผู้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ โชติรัตนศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

สำนักกฎหมายและระเบียบ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๒๐๘๖ , ๐ ๒๒๖๕ ๑๐๐๐ ต่อ ๒๐๘๖ , ๑๐๕๐

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๔๓๖

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘
ตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘
เพิ่มเติม และการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาครัฐ

เพื่อให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น มีความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สามารถดำเนินการก่องหนผู้กักพันได้ทันภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ และเบิกจ่ายงบประมาณได้ทันภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ โดยสอดคล้องกับมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพิ่มเติม และการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายภาครัฐ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ ของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณจึงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ เพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมีอำนาจเปลี่ยนแปลงสถานที่ดำเนินการ ค่าที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างภายในเขตพื้นที่จังหวัดเดียวกันได้ รวมถึงให้แก้ไขข้อความที่พิมพ์ผิดพลาด คลาดเคลื่อนในใบจัดสรรงบประมาณให้ถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริง

๒. ในกรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับรายการ ครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่มีใบรายการก่องหนผู้กักพันข้ามปีงบประมาณในงบรายจ่ายของผลผลิตหรือโครงการใด แต่ไม่อาจจัดหาได้ด้วยเหตุใดๆ ก็ตาม หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจมีอำนาจโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายในงบรายจ่ายต่างๆ ภายใต้แผนงานเดียวกัน หรือนำเงินนอกงบประมาณ ไปเพิ่มวงเงินรายการครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างนั้นได้ไม่เกินร้อยละยี่สิบ ของวงเงินงบประมาณรายจ่าย แต่ละรายการที่ได้รับจัดสรร

ทั้งนี้ กรณีตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการได้เฉพาะกรณีที่รายการครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้าง ที่ได้รับจัดสรรนั้น เป็นรายการที่ไม่อยู่ในบัญชีราคามาตรฐานที่สำนักงานงบประมาณกำหนด หรือไม่เคยได้รับความเห็นชอบราคามาตรฐานจากสำนักงานงบประมาณ

๓. กรณีตามข้อ ๒ หากผลการจัดซื้อจัดจ้างเกินกว่าร้อยละยี่สิบของวงเงินงบประมาณรายจ่าย ที่จัดสรรเป็นค่าครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างนั้น และเป็นกรณีที่รายการดังกล่าวมีวงเงินต่อหน่วยต่ำกว่าหนึ่งล้านบาท สำหรับรายการครุภัณฑ์ และต่ำกว่าสิบล้านบาท สำหรับรายการสิ่งก่อสร้าง หากส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ พิจารณาแล้วไม่ตกลงซื้อหรือจ้างตามผลการจัดซื้อจัดจ้างครั้งนั้น หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจ อาจพิจารณาโอนงบประมาณจากรายการอื่นในแผนงานเดียวกันไปสมทบวงเงินค่าครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างนั้น ก่อนเริ่มดำเนินการจัดหาครั้งใหม่ได้ ทั้งนี้ การโอนงบประมาณไปสมทบดังกล่าวจะต้องมีวงเงินรวมแต่ละรายการ เมื่อสมทบแล้วต่ำกว่าหนึ่งล้านบาท หรือสิบล้านบาท แล้วแต่กรณี โดยให้ดำเนินการตามข้อ ๒๔ ของ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

/๔. สำหรับ ...

๔. สำหรับการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ รายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ อนุมัติโอนและหรือเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายรายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่จัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหรืออนุญาตให้ใช้เงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสมทบวงเงินค่าครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับจัดสรรงบประมาณ โดยให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๒ และ ๓ โดยอนุโลม

๔.๒ อนุมัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงสถานที่ดำเนินการแตกต่างจากที่ได้รับจัดสรรงบประมาณโดยอยู่ภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเดิมได้ แต่ต้องไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ของรายการ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสถานที่ดำเนินการซึ่งทำให้มีผลกระทบหรือเป็นการเปลี่ยนวัตถุประสงค์ของรายการ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณฯ โดยเสนอรัฐมนตรีที่รับผิดชอบและกำกับดูแลการปฏิบัติราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้ดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจอาจมอบอำนาจตามที่กำหนดในข้อ ๑ ถึงข้อ ๔ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการแทนได้ ทั้งนี้ การมอบอำนาจดังกล่าวให้ทำเป็นหนังสือและส่งสำเนาการมอบอำนาจให้สำนักงบประมาณและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบภายใน ๓ วันทำการ

๖. การเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณที่เกินเงินไว้เบิกจ่ายเหลือในปี ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจดำเนินการตามนัยข้อ ๑ ถึงข้อ ๔ โดยอนุโลม

๗. กรณีที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจดำเนินการโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการตามข้อ ๑ ถึงข้อ ๔ และข้อ ๖ แล้ว ให้รายงานสำนักงบประมาณ คณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้งบประมาณภาครัฐ (คตร.) และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบภายใน ๓ วันทำการ

ที่ มท ๐๘๐๘.๓/๕๗๐๒

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอรื้อการยกเว้นภาษีป้ายของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตามพระราชบัญญัติ
ภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๘ (๘)

เรียน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

อ้างถึง หนังสือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่ ผกม/๗๓๕๓ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗

ตามที่ได้มีหนังสือหารือเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีป้าย กรณีป้าย WESTERN UNION จะได้รับ
ยกเว้นภาษีป้ายตามมาตรา ๘ (๘) แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือไม่ รายละเอียดปรากฏตาม
หนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. ป้าย WESTERN UNION ตามภาพถ่าย เป็นธุรกิจด้านการโอนเงินระหว่างประเทศของ
บริษัทเอกชน โดยผ่านตัวแทนผู้ให้บริการกว่า ๓๓๔,๐๐๐ แห่งทั่วโลก ซึ่งในประเทศไทยได้ร่วมมือกับ
ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด ธนาคารนครหลวงไทย
จำกัด (มหาชน) ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคาร
กรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ซึ่งถือเป็นธุรกิจประเภทหนึ่ง ดังนั้น ป้ายดังกล่าวจึงเป็นป้ายแสดงชื่อ ยี่ห้อหรือ
เครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่น เพื่อหารายได้ หรือโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่น
เพื่อหารายได้ ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

๒. สำหรับปัญหาตามข้อหารือที่ถามว่า ป้าย WESTERN UNION เป็นป้ายที่ได้รับการยกเว้น
ภาษีป้ายตามมาตรา ๘ (๘) แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ หรือไม่ นั้น เห็นว่า ตามมาตรา ๘ (๘)
แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้กำหนดให้ป้ายของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ได้รับยกเว้นภาษีป้าย แต่ป้ายที่ได้รับการยกเว้นจะต้องเป็นป้ายที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับ
การดำเนินงานกิจการของธนาคารฯ สำหรับป้ายดังกล่าวเป็นการโฆษณาเกี่ยวกับธุรกิจด้านการโอนเงินระหว่าง
ประเทศของบริษัทเอกชน ซึ่งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเป็นเพียงตัวแทนในการให้บริการ
เท่านั้น แม้ว่าการโอนเงินระหว่างประเทศจะเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรก็ตาม แต่การติดตั้งป้าย WESTERN UNION ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการ
โฆษณาธุรกิจการโอนเงินของบริษัทเอกชนด้วย จึงมิใช่เพื่อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจของธนาคาร

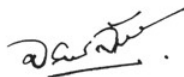
/เพื่อการเกษตร...

-๒-

เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเท่านั้น ดังนั้น ป้ายโฆษณาดังกล่าวจึงไม่ถือเป็นป้ายของธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่จะได้รับการยกเว้นภาษีป้าย ตามมาตรา ๘ (๘) แห่งพระราชบัญญัติ
ภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๗ กค ๕๗.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๔๑-๐๗๕๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๔๒

หน้า WESTERN ททท. วิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ มท ๐๘๐๘.๓/๖๖๐

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอังนุล กทม. ๑๐๒๐๐

๑๓ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง การจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สิน โดยการให้เช่าในอัตราค่าเช่าตามหลักเกณฑ์ของกรมธนารักษ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดสมุทรปราการ ที่ สป ๐๐๒๓.๓/๖๕๐๑ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗

๒. หนังสือจังหวัดสมุทรปราการ ที่ สป ๐๐๒๓.๓/๑๓๕๗๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ตามที่จังหวัดสมุทรปราการได้มีหนังสือหารือกรณีเทศบาลนครสมุทรปราการได้ประกาศประมูลให้เช่าอาคารตึกแถว ๔ ชั้น จำนวน ๒ คูหา ตามขั้นตอนของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓ จำนวน ๒ ครั้ง แต่ไม่มีผู้สนใจ เทศบาลนครสมุทรปราการจึงได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินพิจารณา ค่าเช่าทรัพย์สินของเทศบาลอีกครั้ง โดยเสนอขอปรับลดอัตราค่าเช่าลงไปอีก เนื่องจากอาคารที่จะให้เช่าอยู่ในทำเลที่ยานพาหนะใดๆ เข้าไม่ถึง จะใช้ราคาเช่าข้างเคียงและราคาค่าที่ดินเดิมมาเทียบก็สูงเกินไป ซึ่งคณะกรรมการจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของเทศบาลเห็นว่า หากคิดอัตราค่าเช่าตามหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าของกรมธนารักษ์จะต่ำกว่าอาจหาผู้เช่าได้ จึงมีมติให้เทศบาลหาหรือว่าจะคิดอัตราค่าเช่าตามหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าของกรมธนารักษ์ได้หรือไม่ โดยจังหวัดสมุทรปราการเห็นว่า คณะกรรมการจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของเทศบาลนครสมุทรปราการซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดอัตราค่าเช่าทรัพย์สินดังกล่าวสามารถพิจารณาทบทวนกำหนดประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำของการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ใหม่ได้ จึงขอหารือว่าคณะกรรมการจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินจะกำหนดอัตราค่าเช่าดังกล่าวตามหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าของกรมธนารักษ์ ตามคำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ ๒๙๖/๒๕๕๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่าค่าทดแทน และค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินได้หรือไม่ ประการใด รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ นั้น

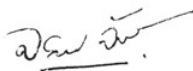
กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อ ๑๕ ประกอบกับ ข้อ ๕ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดหาประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำของการจะให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นล่วงหน้าไว้โดยให้คำนึงถึงสภาพและทำเลของอสังหาริมทรัพย์นั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า เทศบาลนครสมุทรปราการได้ประกาศประมูลให้เช่าช่วงทรัพย์สิน ซึ่งได้แก่ อาคารตึกแถว ๔ ชั้น จำนวน ๒ คูหา โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากวัดพิชัยสงครามให้เทศบาลนครสมุทรปราการสามารถจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินดังกล่าวโดยการนำไปให้เช่าช่วงได้ แต่เนื่องจากไม่มีผู้สนใจเช่าประมูลทรัพย์สินดังกล่าว เทศบาลนครสมุทรปราการจึงเสนอขอปรับลดค่าเช่าช่วงลง

/โดยการ...

โดยการให้เช่าในอัตราค่าเช่าตามหลักเกณฑ์การคิดค่าเช่าของกรมธนารักษ์ ตามคำสั่งกรมธนารักษ์ที่ ๒๙๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าเช่า ค่าทดแทน และค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดหาประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ โดยที่การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของเทศบาลนครสมุทรปราการที่จะนำอัตราค่าเช่าตามหลักเกณฑ์การคิดค่าเช่าของกรมธนารักษ์ดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำของการจะให้เช่าช่วงทรัพย์สินดังกล่าว ทั้งนี้ การกำหนดประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำดังกล่าวควรพิจารณาด้วยความรอบคอบ โดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินดังกล่าว ภาระการจ่ายเงินบำรุงศาสนสมบัติล่วงหน้าและค่าเช่าของเทศบาลนครสมุทรปราการที่ต้องชำระให้กับวัดพิชัยสงคราม และประโยชน์ตอบแทนที่เทศบาลนครสมุทรปราการจะได้รับจากการให้เช่าช่วงทรัพย์สินดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยจึงมีความเห็นเช่นเดียวกับความเห็นของจังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้เทศบาลนครสมุทรปราการทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๙ มิ.ค.๕๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนนโยบายการคลังและพัฒนารายได้

โทร. ๐-๒๒๔๑-๐๗๕๕ โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๔๒

ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๒๐

สำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง หลักเกณฑ์การกู้เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล เกี่ยวกับการพิจารณาฐานะการคลังจากงบพัฒนาเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างอิง ๑. หนังสือสำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๐๐๘ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔
๒. หนังสือสำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๐๐๓ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
๓. หนังสือสำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๐๓๓ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕
๔. หนังสือสำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๑๓ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หลักเกณฑ์การกู้เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล

๒. แบบแสดงรายละเอียดข้อมูลการกู้เงิน

ตามที่คณะกรรมการเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๓ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ครั้งที่ ๗/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ และครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การกู้เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล ขอเรียนว่าคณะกรรมการเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การกู้เงินเกี่ยวกับการพิจารณาฐานะการคลังจากงบพัฒนาเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง ใหม่ ดังนี้

๑. งบพัฒนาไม่เกินปีละ ๑๐ ล้านบาท ยอดชำระหนี้ต่อปีไม่เกิน ๖๐% ของงบพัฒนา
๒. งบพัฒนาเกินปีละ ๑๐ ล้านบาท แต่ไม่เกินปีละ ๓๐ ล้านบาท ยอดชำระหนี้ต่อปีไม่เกิน ๗๐% ของงบพัฒนา
๓. งบพัฒนาเกินปีละ ๓๐ ล้านบาท ยอดชำระหนี้ต่อปีไม่เกิน ๘๐% ของงบพัฒนา
๔. ยอดชำระหนี้ต่อปีที่นำมาใช้ในการพิจารณาตาม ข้อ ๑ - ๓ ให้คิดจากยอดชำระหนี้ที่ขอกู้ใหม่ รวมกับยอดต่อไป

(๑) ยอดชำระหนี้เงินกู้เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล สถาบันการเงิน และหน่วยงานอื่น ทุกสัญญา ที่ยังไม่ได้มีการตั้งงบประมาณชำระหนี้ไว้ในงบกลาง

(๒) ยอดชำระหนี้เงินกู้เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล สถาบันการเงิน และหน่วยงานอื่น ที่ได้รับอนุมัติให้กู้เงินแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำสัญญา

/ ทั้งนี้ ...

- ๒ -

ทั้งนี้ ตาม (๑) - (๒) ไม่รวมหนี้เงินกู้เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนกิจการสถานธนาบาล

๕. กรณีเทศบาลที่ไม่ผ่านหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ฐานะการคลังแต่มีเงินฝากสมทบทุนคงเหลืออยู่ ให้กู้ได้ไม่เกินวงเงินฝากสมทบทุนเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลที่คงเหลืออยู่

สำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล จึงขอส่งหลักเกณฑ์การกู้เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลที่ได้กำหนดใหม่ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลดังกล่าว และแบบรายงานแสดงรายละเอียดการกู้เงิน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และสามารถเปิดหนังสือนี้ได้ที่เว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น www.dla.go.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเทศบาลและเมืองพัทยาทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดุขฎิ์ สุวัฒน์วิทยากร)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

เลขานุการ ก.ส.ท.

ส่วนพัฒนาระบบบัญชีท้องถิ่น

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๘๙๒๖

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๘๙๒๕

หลักเกณฑ์การกู้เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล

ตามมติที่ประชุม ก.ส.ท. ครั้งที่ 2/2553 เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2553, ครั้งที่ 4/2553 เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2553, ครั้งที่ 7/2554 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2554, ครั้งที่ 4/2555 เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2555 ครั้งที่ 3/2556 เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2556 และครั้งที่ 2/2557 เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2557

รายละเอียด	กู้เพื่อดำเนินกิจการอื่น	กู้เพื่อเป็นทุนหมุนเวียน กิจการสถานธนาอนุบาล
1. อัตราดอกเบี้ย 1.1 เงินกู้ 1.2 เงินฝากสมทบทุน 1.3 กรณีไม่ส่งชำระหนี้เงินกู้	ร้อยละ 3 ต่อปี ร้อยละ 1 ต่อปี ร้อยละ 4 ต่อปี	ร้อยละ 6 ต่อปี - ร้อยละ 4 ต่อปี
2. ระยะเวลาชำระหนี้ 2.1 กู้เพื่อเป็นทุนหมุนเวียน กิจการสถานธนาอนุบาล 2.2 กู้เพื่อซื้อที่ดิน และโครงการ ก่อสร้างต่างๆ 2.3 กู้เพื่อซื้อรถยนต์ และอื่นๆ	ชำระหนี้ไม่เกิน 10 ปี ชำระหนี้ไม่เกิน 10 ปี	ชำระหนี้ไม่เกิน 5 ปี
3. วงเงินการให้กู้	1. กู้ได้ไม่เกิน 10 เท่าของเงินฝากสมทบทุนที่มีอยู่กับ เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล แต่ไม่เกิน ครึ่งละ 150 ล้านบาท 2. ให้ทำสัญญากู้เงินภายใน 6 เดือน นับจากวันที่ได้รับ อนุมัติ 3. ทำสัญญากู้เงินแล้วได้รับเงินกู้ภายใน 1 ปีนับจากวันทำ สัญญา	กู้ได้ครั้งละไม่เกิน 5 ล้านบาท และ สถานธนาอนุบาลแต่ละแห่งต้องมี เงินกู้กับ ก.ส.ท. ไม่เกินแห่งละ 20 ล้านบาท
4. การพิจารณาฐานะการคลัง	การพิจารณาฐานะการคลังจากงบพัฒนาเฉลี่ย 3 ปีย้อนหลัง 1. งบพัฒนาไม่เกินปีละ 10 ล้านบาท ยอดชำระหนี้ต่อปี ไม่เกิน 60% ของงบพัฒนา 2. งบพัฒนาเกินปีละ 10 ล้านบาท แต่ไม่เกินปีละ 30 ล้านบาท ยอดชำระหนี้ต่อปีไม่เกิน 70% ของงบพัฒนา 3. งบพัฒนาเกินปีละ 30 ล้านบาท ยอดชำระหนี้ต่อปี ไม่เกิน 80% ของงบพัฒนา	1. <u>อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเปรียบเทียบกับรายได้ ของสถานธนาอนุบาล ค่าใช้จ่าย</u> ไม่เกินร้อยละ 70 ของรายได้ 2. <u>อัตรากำไรสุทธิเปรียบเทียบกับ</u> <u>หนี้สินระยะยาว</u> กำไรสุทธิไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10 ของหนี้สินระยะยาว

รายละเอียด	กู้เพื่อดำเนินกิจการอื่น	กู้เพื่อเป็นทุนหมุนเวียน กิจการสถานธนาณบาล
	<p>4. ยอดชำระหนี้ต่อปีที่น่ามาใช้ในการพิจารณาตามข้อ 1 – 3 ให้คิดจากยอดชำระหนี้ที่ขอกู้ใหม่รวมกับยอดต่อไป</p> <p>(1) ยอดชำระหนี้เงินกู้เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลสถาบันการเงิน และหน่วยงานอื่น ทุกสัญญา ที่ยังไม่ได้มีการตั้งงบประมาณชำระหนี้ไว้ในงบกลาง</p> <p>(2) ยอดชำระหนี้เงินกู้เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลสถาบันการเงิน และหน่วยงานอื่น ที่ได้รับอนุมัติให้กู้เงินแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำสัญญา</p> <p>ทั้งนี้ ตาม (1) – (2) ไม่รวมหนี้เงินกู้เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนกิจการสถานธนาณบาล</p> <p>5. กรณีเทศบาลที่ไม่ผ่านหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ฐานการคลังแต่มีเงินฝากสมทบทุนคงเหลืออยู่ให้กู้ได้ไม่เกินวงเงินฝากสมทบทุนเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลที่คงเหลืออยู่</p>	<p>3. อัตราทรัพย์สินรับจำนำและทรัพย์สินหลุดจำนำเปรียบเทียบกับหนี้สินระยะยาว มูลค่าของทรัพย์สินรับจำนำและทรัพย์สินหลุดจำนำไม่น้อยกว่าร้อยละ 100 ของหนี้สินระยะยาว</p> <p>4. อัตรารายได้เปรียบเทียบกับหนี้สินระยะยาว รายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของหนี้สินระยะยาว</p>
5. หลักเกณฑ์การซื้อที่ดิน	ให้เทศบาลระบุรายละเอียดของที่ดินที่จะซื้อ ได้แก่ บริเวณที่ตั้งของที่ดิน จำนวนเนื้อที่ และวงเงินค่าซื้อที่ดินโดยประมาณ	
6. วาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น	ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องมีวาระการดำรงตำแหน่งคงเหลือไม่น้อยกว่า 3 เดือน นับจากวันที่เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลได้รับหนังสือการขอกู้จากจังหวัด	
7. ระยะเวลาการเช่าที่ดินที่ใช้ในการก่อสร้างโครงการต่างๆ	การกู้เงินเพื่อไปก่อสร้างสิ่งก่อสร้างถาวรในพื้นที่เช่า จะต้อง มีระยะเวลาการเช่าไม่น้อยกว่าระยะเวลาการชำระหนี้เงินกู้กับเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล	
8. เอกสารประกอบการขอกู้เงิน	<p>1. หนังสือให้ความเห็นชอบให้กู้เงินจากจังหวัด</p> <p>2. รายงานการประชุมสภาท้องถิ่น</p> <p>3. โครงการที่ขอกู้เงิน</p> <p>4. แบบแสดงฐานะการคลังย้อนหลัง 3 ปี</p> <p>5. แบบฟอร์มการขอกู้เงินของเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล</p> <p>6. แบบแปลนโครงการที่จะขอกู้ พร้อมประมาณการราคาค่าก่อสร้าง (กรณีก่อสร้าง)</p> <p>(ยกเว้นก่อสร้างตามแบบมาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ไม่ต้องส่งแบบแปลน)</p>	<p>1. หนังสือให้ความเห็นชอบให้กู้เงินจากจังหวัด</p> <p>2. รายงานการประชุมสภาท้องถิ่น</p> <p>3. งบดุล และงบกำไรขาดทุน ณ วันที่ 30 กันยายน ของปีที่แล้วมา</p> <p>4. รายงานการรับจ่ายเงิน (แบบ ส.ร.1) ณ วันสิ้นเดือนก่อนขอกู้</p> <p>5. งบเงินรับ - จ่าย (แบบ ส.ร.8) ณ วันสิ้นเดือนก่อนขอกู้</p>

รายละเอียด	กู้เพื่อดำเนินกิจการอื่น	กู้เพื่อเป็นทุนหมุนเวียน กิจการสถานธนาณบาล
	7. คุณสมบัติของครุภัณฑ์ที่ประสงค์จะซื้อ (กรณีจัดซื้อครุภัณฑ์) 8. แผนผังแสดงแนวเขตพร้อมระบุสถานที่ที่จะดำเนินการให้ชัดเจน 9. หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือเอกสารหลักฐานการได้รับอนุญาตให้ใช้สถานที่ในการก่อสร้าง 10. ราคาซื้อขายที่ดินข้างเคียง 11. เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการขอกู้เงิน	
9. การไม่ส่งชำระหนี้เงินกู้ตามสัญญากู้เงิน	ให้คิดดอกเบี้ยเพิ่มจากยอดเงินที่ต้องชำระหนี้ตามสัญญากู้เงิน โดยไม่ทบต้นในอัตราที่ ก.ส.ท. กำหนด ทั้งนี้ หากเทศบาลส่งชำระหนี้ภายใน 3 เดือนนับจากวันครบกำหนดชำระหนี้ตามสัญญากู้เงิน (30 กันยายน ของทุกปี) จะไม่คิดดอกเบี้ยเพิ่ม หากพ้นกำหนดดังกล่าว จะคิดดอกเบี้ยเพิ่มตั้งแต่วันที่พ้นจากวันครบกำหนดชำระหนี้ตามสัญญากู้เงิน (1 ตุลาคม ของทุกปี) จนถึงวันที่สำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลได้รับเงิน	

แบบแสดงรายละเอียดข้อมูลการกู้เงิน

เทศบาล..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ณ วันที่.....

แหล่งเงินกู้	กู้เพื่อ	วงเงินกู้ ที่ทำสัญญากู้เงินแล้ว (บาท)	วงเงินกู้ ที่ยังไม่ได้ทำสัญญากู้เงิน (บาท)	ระยะเวลาการชำระหนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ถึง พ.ศ.	ยอดชำระหนี้คือปี ต้นเงินและดอกเบี้ย (บาท)	ต้นเงินคงค้าง (บาท)
1. เงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล	1. 2.					
2. สถาบันการเงิน						
2.1. ธนาคาร.....	1. 2.					
2.2. ธนาคาร.....	1. 2.					
3. หน่วยงานอื่น						
3.1 กองทุนพัฒนาเมืองใน ภูมิภาค	1. 2.					
3.2	1. 2.					
รวม						

หมายเหตุ ถ้าไม่มีข้อมูลการกู้เงินไม่ต้องใส่รายละเอียดการกู้เงิน

ลงชื่อ..... ปลัดเทศบาล
(.....)ลงชื่อ..... นายกเทศมนตรี
(.....)

ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๑๗๒๓

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๓.๔/ว ๗๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๘๑๙ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน
และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดระเบียบและวิธีการบันทึกบัญชีขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ระเบียบและวิธีการบันทึกบัญชีดังกล่าวข้างต้นได้ใช้ปฏิบัติ
มาเป็นเวลานานแล้ว ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ประกอบกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำ
ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติ
มาระยะหนึ่งแล้ว ดังนั้น เพื่อให้การบันทึกบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นมาตรฐานและสอดคล้องกับ
นโยบายการจัดทำบัญชีและรายงานการเงินภาครัฐ และสนับสนุนการปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) จึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย
การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน
และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่
๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป และให้ยกเลิกระเบียบและวิธีการบันทึกบัญชีตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. และ ๒.
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และสามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dla.go.th ทั้งนี้ ให้สำนักงานส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่นจังหวัดศึกษาวิธีปฏิบัติดังกล่าวเพื่อให้คำแนะนำแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่
และติดตามดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้ถูกต้อง เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๘๙๒๕

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน
และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อให้การบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแนวทางเดียวกัน และสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ เรียกว่า “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมการปกครอง ว่าด้วยการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติและยกเว้นการปฏิบัติตามความในประกาศนี้

ข้อ ๕ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ ๖ บรรดาแบบบัญชี ทะเบียน และรายงานการเงินต่างๆ ให้เป็นไปตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

หมวด ๑

นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้อ ๗ คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในประกาศนี้ มีความหมายโดยเฉพาะดังนี้

“สินทรัพย์” หมายความว่า ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีต และคาดว่าจะทำให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต

“สินทรัพย์หมุนเวียน” หมายความว่า สินทรัพย์ที่หน่วยงานคาดว่าจะรับรู้ประโยชน์จากสินทรัพย์นั้น หรือสินทรัพย์ที่นำมาใช้ในการดำเนินงานภายในรอบระยะเวลาดำเนินงานปกติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือคาดว่าจะรับรู้ประโยชน์จากสินทรัพย์นั้นภายในหนึ่งปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงินรวมทั้ง เงินสด เงินฝากธนาคาร และเงินฝากกองทุน

“สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน” หมายความว่า สินทรัพย์ที่ไม่เข้าลักษณะตามคำนิยามของสินทรัพย์หมุนเวียน

“หนี้สิน” หมายความว่า ภาระผูกพันในปัจจุบันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีตและการชำระภาระผูกพันนั้นจะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต

“หนี้สินหมุนเวียน” หมายความว่า ภาระผูกพันที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคาดว่าจะชำระหนี้สินภายในรอบระยะเวลาการดำเนินงานปกติของหน่วยงาน หรือหนี้สินถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี นับจากวันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

“หนี้สินไม่หมุนเวียน” หมายความว่า หนี้สินที่ไม่เข้าลักษณะตามคำนิยามของหนี้สินหมุนเวียน

“เงินสะสม” หมายความว่า เงินที่เหลือจ่ายจากเงินรายได้ตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีและหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และให้หมายความรวมถึงเงินรายได้อื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับไว้ภายในวันสิ้นปีงบประมาณ รวมทั้งเงินสะสมปีก่อน ๆ ด้วย

“เงินทุนสำรองเงินสะสม” หมายความว่า เงินที่เหลือจ่ายจากเงินรายได้ตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีและหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ได้รับไว้ภายในวันสิ้นปีงบประมาณจำนวนร้อยละสิบห้า

“รายได้” หมายความว่า การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปของกระแสเข้าหรือการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ หรือการลดลงของหนี้สิน จะทำให้เงินสะสมเพิ่มขึ้น

“ค่าใช้จ่าย” หมายความว่า การลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชีในรูปของกระแสออก หรือการลดลงของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน จะทำให้เงินสะสมลดลง

ข้อ ๘ การรับรู้สินทรัพย์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะรับรู้เป็นสินทรัพย์ต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ที่จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากสินทรัพย์นั้น และมูลค่าของสินทรัพย์นั้นสามารถวัดได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ โดยให้แสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

(๑) เงินสดและเงินฝากธนาคาร ได้แก่ เงินสดในมือ เช็ค ตัวแลกเงิน และธนาคติ ให้บันทึกบัญชีเงินสดและเงินฝากธนาคารในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ โดยเปิดเผยรายละเอียดเงินสดและเงินฝากธนาคารไว้ในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๒) เงินฝากกองทุน ได้แก่ จำนวนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งฝากเงินทุนส่งเสริมกิจการองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลและหรือเงินฝากกองทุนต่าง ๆ ที่ส่งสมทบตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ประกาศ กำหนด

(๓) เงินประกัน ได้แก่ จำนวนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเพื่อเป็นหลักประกันความเสียหายให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ลูกหนี้เงินยืม ได้แก่ ลูกหนี้ที่เกิดจากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ยืมเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน ให้บันทึกบัญชีลูกหนี้ในกรณีนี้ตามจำนวนที่ยืม

(๕) รายได้จากรัฐบาลค้างรับ ได้แก่ จำนวนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับจากรัฐบาลแต่ยังไม่ได้รับเงิน เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้บันทึกบัญชีรายได้จากรัฐบาลค้างรับตามจำนวนเงินที่ยังไม่ได้รับ

(๖) ลูกหนี้ค่าภาษี ได้แก่ ยอดรวมของลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ และลูกหนี้ภาษีป้าย เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้เปิดเผยรายละเอียดลูกหนี้ค่าภาษีแต่ละประเภทไว้ในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๗) ลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ได้แก่ จำนวนเงินรายได้ประเภทภาษีโรงเรือนและที่ดิน ที่ยังเรียกเก็บไม่ได้ในปีงบประมาณที่เกิดรายได้ เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้บันทึกบัญชีลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ

(๘) ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ ได้แก่ จำนวนเงินรายได้ประเภทภาษีบำรุงท้องที่ ที่ยังเรียกเก็บไม่ได้ ในปีงบประมาณที่เกิดรายได้ เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้บันทึกบัญชีลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ ตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับหลังหักเงินที่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้หัก

(๙) ลูกหนี้ภาษีป้าย ได้แก่ จำนวนเงินรายได้ประเภทภาษีป้าย ที่ยังเรียกเก็บไม่ได้ ในปีงบประมาณที่เกิดรายได้ เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้บันทึกบัญชีลูกหนี้ภาษีป้าย ตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ

(๑๐) ลูกหนี้รายได้อื่น ๆ ได้แก่ จำนวนเงินรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บ โดยมีระยะเวลาการชำระหนี้ที่แน่นอน ค่าเช่าทรัพย์สินจากบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานอื่น หรือรายได้อื่นที่มีหลักฐานหรือสัญญาที่ระบุการชำระที่แน่นอน ซึ่งเรียกเก็บไม่ได้ในปีงบประมาณที่เกิดรายได้ เช่น ค่าน้ำประปา ค่าเช่าอาคาร เป็นต้น เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้บันทึกบัญชีลูกหนี้รายได้อื่น ๆ ตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับหลังหักเงินที่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้หัก โดยเปิดเผยรายละเอียดลูกหนี้รายได้อื่น ๆ ไว้ในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๑๑) ลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน ได้แก่ ลูกหนี้ที่เกิดจากการกู้ยืมเงินตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน ให้บันทึกบัญชีลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนตามมูลค่าตามสัญญาที่ได้กู้ยืมเงินไว้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑๒) ลูกหนี้อื่น ๆ ได้แก่ ลูกหนี้ที่ไม่ได้เกิดจากรายได้จากการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บันทึกบัญชีลูกหนี้อื่น ๆ เมื่อสามารถระบุผู้รับผิดชอบได้ โดยเปิดเผยรายละเอียดลูกหนี้อื่น ๆ ไว้ในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๑๓) ลูกหนี้เงินยืมเงินสะสม ได้แก่ จำนวนเงินที่ได้ยืมเงินสะสมไปใช้จ่ายในกิจการบเฉพาะการหรือยืมเงินสะสมทดรองจ่ายตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนด ไม่รวมเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ

(๑๔) ลูกหนี้เงินสะสม ได้แก่ บัญชีที่ใช้บันทึกสำหรับการนำเงินสะสมทดรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในกรณีที่ยังไม่ได้รับเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ โดยบันทึกคู่กับบัญชีเจ้าหนี้เงินสะสม และให้กลับรายการบัญชีเมื่อได้รับเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ

(๑๕) เงินยืมล่วงหน้า ได้แก่ จำนวนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยืมล่วงหน้าให้แก่คู่สัญญา ซึ่งเป็นผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ตามที่กฎหมายกำหนดและเงื่อนไขในสัญญา ก่อนที่คู่สัญญาจะเริ่มปฏิบัติงานจริงตามสัญญา

ข้อ ๙ การรับรู้หนี้สิน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะรับรู้หนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินเมื่อนำทรัพยากรออกจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อชำระภาระผูกพัน และเมื่อมูลค่าของภาระผูกพันที่ต้องชำระนั้นสามารถวัดได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

(๑) รายจ่ายค้างจ่าย ได้แก่ จำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติให้กู้เงินจากผู้มีอำนาจไว้จ่ายในปีงบประมาณถัดไป โดยเปิดเผยรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๒) ฎีกาค้างจ่าย ได้แก่ จำนวนเงินที่วางฎีกาเบิกเงินภายในวันที่สามสิบกันยายนแล้ว แต่ไม่สามารถอนุมัติและเบิกจ่ายเงินได้ทันภายในวันสิ้นปีงบประมาณและจะต้องอนุมัติและเบิกจ่ายเงินภายในวันทำการสุดท้ายของเดือนตุลาคมของทุกปี โดยเปิดเผยรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๓) รายจ่ายผิดส่งใบสำคัญ ได้แก่ จำนวนเงินที่ให้ยืมเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงานซึ่งยังไม่ได้ส่งใช้ภายในปีงบประมาณ เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้บันทึกบัญชีรายจ่ายผิดส่งใบสำคัญตามมูลค่าเท่ากับยอดลูกหนี้เงินยืมที่ยังไม่ได้ส่งใช้

(๔) เงินรับฝาก ได้แก่ จำนวนเงินที่ได้รับโดยมีวัตถุประสงค์ให้ใช้จ่ายในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะหรือรับไว้เพื่อจ่ายตามเงื่อนไขหรือคืนเงินให้กับผู้มีสิทธิ โดยเปิดเผยประเภทของเงินที่รับฝากไว้ในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๕) เจ้าหนี้เงินกู้ ได้แก่ จำนวนเงินที่ได้รับจากแหล่งเงินกู้ โดยเปิดเผยชื่อเจ้าหนี้ โครงการที่ขอกู้ จำนวนเงินที่ขอกู้ ในหมายเหตุประกอบงบแสดงฐานะการเงิน

(๖) เจ้าหนี้เงินสะสม ได้แก่ บัญชีที่ใช้บันทึกสำหรับการนำเงินสะสมทดรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่าย ในกรณีที่ยังไม่ได้รับเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ โดยบันทึกคู่กับบัญชีลูกหนี้เงินสะสม และให้กลับรายการบัญชีเมื่อได้รับเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ

ข้อ ๑๐ การรับรู้เงินสะสม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะรับรู้เงินสะสมได้ตามกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผลต่างระหว่างรายรับสูงกว่ารายจ่าย ให้ตกเป็นเงินสะสม ณ วันสิ้นปีงบประมาณ โดยรับรู้เป็นเงินสะสมร้อยละเจ็ดสิบห้า และทุนสำรองเงินสะสมร้อยละยี่สิบห้า

(๒) เงินรายจ่ายของปีงบประมาณที่ผ่านมาและรับคืนในปีงบประมาณปัจจุบัน ให้ตกเป็นเงินสะสม ณ วันที่รับเงินนั้น

(๓) การจ่ายขาดเงินสะสมให้ลดยอดเงินสะสม ณ วันที่จ่ายเงิน

(๔) รายจ่ายที่ได้ตั้งค่างจ่ายไว้และไม่ประสงค์จะเบิกจ่ายต่อไป ให้ตกเป็นเงินสะสม ณ วันสิ้นปีงบประมาณ

(๕) การจำหน่ายหนี้สูญหรือการลดยอดลูกหนี้ค้างชำระ ให้ลดยอดเงินสะสม ณ วันที่ได้รับอนุมัติให้จำหน่ายหนี้สูญหรือลดยอดลูกหนี้ค้างชำระ

ข้อ ๑๑ การรับรู้รายได้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะรับรู้รายได้เมื่อมีการรับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจตลอดรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งเกิดจากการดำเนินกิจการตามปกติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นจะเกี่ยวเนื่องกับการเพิ่มขึ้นในส่วนของสินทรัพย์ หรือการลดลงในส่วนของหนี้สินซึ่งมีผลทำให้สินทรัพย์สุทธิขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น เว้นแต่เงินกู้ยืมไม่ถือเป็นรายได้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินในจำนวนที่เท่ากันจึงไม่มีผลกระทบต่อสินทรัพย์สุทธิขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(๑) รายได้ประเภทภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และรายรับประเภทอื่นที่มีหลักฐานหรือสัญญาที่ระบุการชำระเงินแน่นอน ให้บันทึกเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

(๒) รายได้ประเภทอื่นนอกจากรายได้ตามข้อ (๑) ให้บันทึกเป็นรายได้ตามเกณฑ์เงินสด

(๓) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยระบุวัตถุประสงค์ ระหว่างปีงบประมาณให้บันทึกเป็นรายได้ตามเกณฑ์เงินสด และเมื่อสิ้นปีงบประมาณหากยังไม่ได้รับเงินให้บันทึกเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

(๔) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยระบุวัตถุประสงค์ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเงินอุดหนุนไปดำเนินการเอง โดยที่รัฐบาลให้ก่อนนี้ผูกพันมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณ และจัดสรรให้เป็นปี ๆ ให้บันทึกเป็นรายได้สำหรับเงินที่จะได้รับจัดสรรในปีที่ได้รับจัดสรรนั้น

ข้อ ๑๒ การรับรู้รายจ่าย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะรับรู้รายจ่ายเมื่อมีการจ่ายเงิน และหรือได้รับอนุมัติให้กั้นเงินในรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน ดังนี้

- (๑) บันทึกเป็นรายจ่ายเมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายเป็นรายจ่ายที่เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณ หรือเงินอุดหนุนโดยระบุวัตถุประสงค์
- (๒) บันทึกเป็นรายจ่ายตามที่ได้รับอนุมัติให้กันเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือเงินอุดหนุนโดยระบุวัตถุประสงค์ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ
- (๓) การจ่ายขาดเงินสะสม และเงินทุนสำรองเงินสะสม ให้แสดงยอดรายจ่ายในรายงานการเงิน

หมวด ๒

การลงบัญชีรายรับ

ส่วนที่ ๑

การบันทึกบัญชีรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง

ข้อ ๑๓ เมื่อเริ่มปีงบประมาณใหม่ให้นำยอดประมาณการรายรับทุกประเภทของงบประมาณรายจ่ายประจำปีบันทึกในทะเบียนเงินรายรับเป็นยอดประมาณการและเมื่อมีการตั้งงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้บันทึกยอดประมาณการรายรับในทะเบียนเงินรายรับเป็นยอดประมาณการเพิ่มเติมด้วย

ข้อ ๑๔ เมื่อเริ่มปีงบประมาณใหม่ให้นำรายละเอียดผู้อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีจากทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท.๕) มาจัดทำรายละเอียดผู้ชำระภาษี (แบบ กค.๑) และจัดทำรายละเอียดผู้ชำระรายได้อื่น ๆ (แบบ กค.๓) ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บโดยมีระยะเวลาการชำระเงินที่แน่นอน ค่าเช่าทรัพย์สินจากบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานอื่น หรือรายได้อื่นที่มีหลักฐานหรือสัญญาที่ระบุการชำระที่แน่นอน

เมื่อได้รับชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และรายได้อื่น ๆ ในแต่ละวันให้บันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต	เงินรายรับ	XXX
เครดิต	ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	XXX
	ภาษีบำรุงท้องที่(หลังหักค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖% (ถ้ามี))	XXX
	ภาษีป้าย	XXX
	รายได้ตามประเภทที่จัดเก็บ	XXX

สมุดเงินสดรับ

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX
เครดิต	เงินรายรับ	XXX

ข้อ ๑๕ การรับชำระเงินภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย และรายได้ที่ค้างชำระ ซึ่งได้ตั้งเป็นลูกหนี้ไว้ ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดรับ เพิ่ม “บัญชีลูกหนี้” ในสมุดเงินสดรับ ดังนี้

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX
เครดิต	ลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	XXX
	ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่	
	(หลังหักค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖% (ถ้ามี))	XXX
	ลูกหนี้ภาษีป้าย	XXX
	ลูกหนี้รายได้อื่น ๆ	XXX
	เงินรับฝากส่วนลดในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ (๖%)	XXX

เงินรับฝากค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ (๕%) XXX

ข้อ ๑๖ ทุกวันสิ้นปีงบประมาณให้สำรวจรายชื่อผู้ค้างชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย ตามปีที่ค้างชำระทุกรายพร้อมด้วยจำนวนเงิน ตามที่ปรากฏในรายละเอียดผู้ชำระภาษี (แบบ กค.๑) นำมาจัดทำรายละเอียดลูกหนี้ (แบบ กค.๒) เพื่อใช้ในการจัดเก็บภาษีในปีถัดไป และให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป เพื่อดังยอดเงินที่ค้างชำระภาษีแต่ละประเภทเป็นลูกหนี้ โดยบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	XXX
	ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่	
	(หลังหักค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖% (ถ้ามี))	XXX
	ลูกหนี้ภาษีป้าย	XXX
เครดิต	ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	XXX
	ภาษีบำรุงท้องที่	
	(หลังหักค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖% (ถ้ามี))	XXX
	ภาษีป้าย	XXX

ข้อ ๑๗ ทุกวันสิ้นปีงบประมาณ หากมีรายได้จัดเก็บเองที่รู้จำนวนเงิน ระยะเวลาการชำระเงิน หรือที่มีหลักฐานหรือสัญญาที่ระบุการชำระที่แน่นอน ซึ่งเรียกเก็บไม่ได้ในปีงบประมาณที่เกิดรายได้ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป เพื่อดังยอดเงินที่ค้างชำระเป็นลูกหนี้ และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้รายได้อื่น ๆ	XXX
เครดิต	รายได้ตามประเภทที่จัดเก็บ	XXX

(๒) จัดทำรายละเอียดลูกหนี้แยกตามประเภทรายได้ (แบบ กค.๔) เพื่อใช้ในการจัดเก็บรายได้ในปีถัดไป

ส่วนที่ ๒

การบันทึกบัญชีรายได้ตามเกณฑ์เงินสด

ข้อ ๑๘ เงินรายรับที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง ให้นำฝากธนาคารทั้งจำนวนและบันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ		
เดบิต	เงินรายรับ	XXX
	เครดิต รายได้ตามประเภทที่รับ	XXX
สมุดเงินสดรับ		
เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX
	เครดิต เงินรายรับ	XXX

หากมีเงินรายรับเข้ามาแล้วนำฝากธนาคารไม่ทัน ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดรับ ดังนี้

เดบิต	เงินสด	XXX
	เครดิต เงินรายรับ	XXX

เมื่อนำเงินสดคงเหลือฝากธนาคาร ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดรับ ดังนี้

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX
	เครดิต เงินสด	XXX

ข้อ ๑๙ กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับเงินรายรับประเภทใดแล้ว หากมีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้หักเป็นค่าใช้จ่ายหรือส่วนลด ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต	เงินรายรับ (เท่าจำนวนที่จะต้องเป็นรายรับ)	XXX
	เครดิต รายได้ตามประเภทที่รับ	XXX
สมุดเงินสดรับ		
เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX
	เครดิต เงินรายรับ	XXX
	เงินรับฝากค่าใช้จ่าย...	XXX
	เงินรับฝากส่วนลด...	XXX

ข้อ ๒๐ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเงินภาษีที่รัฐบาลเก็บแล้วจัดสรรให้ หรือได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปจากรัฐบาล ให้บันทึกบัญชีในทะเบียนเงินรายรับ และสมุดเงินสดรับเช่นเดียวกับข้อ ๑๘

ข้อ ๒๑ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเงินดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ให้บันทึกบัญชีในทะเบียนเงินรายรับ และสมุดเงินสดรับเช่นเดียวกับข้อ ๑๘

ส่วนที่ ๓

การบันทึกบัญชี เงินอุทิศเฉพาะเจาะจง เงินชดใช้ค่าเสียหาย และเงินรับฝากประเภทต่างๆ

ข้อ ๒๒ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับเงินโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ หรือรับไว้เพื่อจ่ายตามเงื่อนไขหรือคืนให้กับผู้มีสิทธิ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เมื่อได้รับเงิน ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดรับ ดังนี้

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX
	เครดิต เงินรับฝากอุทิศเพื่อ....	XXX
	เงินรับฝากชดใช้ค่าเสียหาย	XXX
	เงินรับฝากประกันสัญญา	XXX

ฯลฯ

(๒) เมื่อจ่ายเงิน ตาม (๑) ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดจ่าย ดังนี้

เดบิต	เงินรับฝากอุทิศเพื่อ....	XXX
	เงินรับฝากชดใช้ค่าเสียหาย	XXX
	เงินรับฝากประกันสัญญา	XXX

ฯลฯ

เครดิต	เงินฝากธนาคาร	XXX
--------	---------------	-----

ข้อ ๒๓ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับเงินโครงการเศรษฐกิจชุมชน เพื่อนำไปจ่ายตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เมื่อได้รับเงิน ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดรับ ดังนี้

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX
	เครดิต เงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน	XXX

(๒) เมื่อจ่ายเงินให้กู้ยืมตามวัตถุประสงค์โครงการเศรษฐกิจชุมชน ให้บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดจ่าย ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน	XXX
	เครดิต เงินฝากธนาคาร	XXX

สำหรับเงินรับฝากตามข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ ให้บันทึกรายการในทะเบียนคุมเงินรับฝากแยกตามประเภทที่ได้รับ

ข้อ ๒๔ เมื่อสิ้นเวลาการรับเงินในแต่ละวัน ให้บันทึกรายการรับเงินในใบนำส่งเงินและใบสำคัญสรุบบินำส่งเงิน

หมวด ๓ การลงบัญชีรายจ่าย ส่วนที่ ๑

การควบคุมรายจ่ายให้เป็นไปตามงบประมาณรายจ่าย

ข้อ ๒๕ เมื่อเริ่มปีงบประมาณใหม่ให้นำประมาณการรายจ่ายทุกประเภทของงบประมาณรายจ่ายประจำปีบันทึกลงในทะเบียนรายจ่าย ในช่อง “งบประมาณคงเหลือ” โดยแยกตามแผนงาน งาน หมวด ประเภท โครงการ และแหล่งเงิน “งบประมาณ”

ข้อ ๒๖ เมื่อได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ก่อหนี้ผูกพัน เบิกจ่ายเงินหรือยืมเงิน ที่ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้แล้ว ให้บันทึกลดยอดในช่อง “งบประมาณคงเหลือ” และนำยอดเงินดังกล่าวบันทึกในช่อง “ผูกพัน”

ข้อ ๒๗ เมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินซึ่งปรากฏตามรายงานการจัดทำเช็ค/ใบถอน หรือได้รับการส่งใช้เงินยืมเงินงบประมาณให้บันทึกลดยอดในช่อง “ผูกพัน” และนำยอดเงินดังกล่าวบันทึกในช่อง “เบิกจ่าย”

ข้อ ๒๘ กรณีที่ลดยอดงบประมาณแล้ว ต่อมาไม่ได้ใช้หรือมีเงินคงเหลือให้นำยอดเงินที่ได้ลดไปแล้วเพิ่มยอดในช่อง “งบประมาณคงเหลือ” และลดยอดในช่อง “ผูกพัน”

ข้อ ๒๙ เมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสม เงินทุนสำรองเงินสะสม หรือเงินกู้ให้นำยอดเงินที่ได้รับอนุมัติบันทึกรายการในทะเบียนรายจ่าย โดยระบุแหล่งเงิน “เงินสะสม เงินทุนสำรองเงินสะสม หรือเงินกู้” แล้วแต่กรณี และบันทึกรายการที่เกิดขึ้นโดยอนุโลมตามข้อ ๒๖ ถึงข้อ ๒๘

ส่วนที่ ๒

การบันทึกรายการในสมุดเงินสดจ่าย

ข้อ ๓๐ เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเงิน ให้จัดทำฎีกาและหากมีการหักภาษี ณ ที่จ่าย ไว้เพื่อนำส่งหน่วยงานสรรพากรให้ออกหนังสือรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย จำนวน ๑ ชุด (๓ ฉบับ) มอบให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ๑ ฉบับ ติดไว้กับฎีกา ๑ ฉบับ และเก็บรวบรวมไว้เป็นหลักฐาน ๑ ฉบับ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX
เครดิต	เงินฝากธนาคาร	XXX
	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย	XXX

ข้อ ๓๑ เมื่อนำเงินภาษีที่รับฝากไว้ส่งหน่วยงานสรรพากร ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย	XXX
เครดิต	เงินฝากธนาคาร	XXX

ข้อ ๓๒ เมื่อมีการชำระหนี้เงินกู้ให้แก่เจ้าหนี้ โดยตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้ในงบกลาง ประเภทค่าชำระหนี้เงินต้นและประเภทค่าชำระดอกเบี้ย ให้จัดทำฎีกาและบันทึกรายการในทะเบียนรายจ่ายตามยอดที่ชำระโดยบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย		
เดบิต	เจ้าหนี้เงินกู้ (ชื่อแหล่งเงินกู้) (เฉพาะเงินต้น)	XXX
	งบกลาง (เฉพาะดอกเบี้ย)	XXX
	เครดิต เงินฝากธนาคาร	XXX
ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ให้บันทึกบัญชีโดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป ดังนี้		
เดบิต	งบกลาง (เฉพาะเงินต้น)	XXX
	เครดิต เงินสะสม	XXX
	รายจ่ายจากเงินกู้หรือขอใช้ (ถ้ามี)	XXX

ส่วนที่ ๓

การบันทึกบัญชีเงินยืม

ข้อ ๓๓ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเงินยืม จากรายการที่ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายไว้หรือเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจที่ได้รับแจ้งการจัดสรรแล้ว ให้จัดทำฎีกาและบันทึกรายการในทะเบียนลูกหนี้เงินยืม โดยบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย		
เดบิต	ลูกหนี้เงินยืม	XXX
	เครดิต เงินฝากธนาคาร	XXX

ข้อ ๓๔ เมื่อส่งใบสำคัญคู่จ่ายเพื่อหักล้างเงินยืม ให้จัดทำฎีกาพร้อมแนบใบสำคัญคู่จ่าย โดยการส่งใช้เงินยืมแบ่งเป็น ๓ กรณี ดังนี้

(๑) กรณีส่งใบสำคัญคู่จ่าย เท่ากับจำนวนเงินที่ยืม ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป โดยบันทึกบัญชีดังนี้

เดบิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX
	เครดิต ลูกหนี้เงินยืม	XXX

(๒) กรณีส่งใบสำคัญคู่จ่าย น้อยกว่าจำนวนเงินที่ยืม ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชีเหมือน (๑) เฉพาะจำนวนเงินที่เท่ากับใบสำคัญคู่จ่าย สำหรับจำนวนเงินที่เหลือให้บันทึกการรายการเพิ่มยอดในทะเบียนรายจ่าย ช่อง “งบประมาณคงเหลือ” และบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ		
เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX
	เครดิต ลูกหนี้เงินยืม	XXX

(๓) กรณีส่งใบสำคัญคู่จ่าย มากกว่าจำนวนเงินที่ยืม ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชีเหมือน (๑) เฉพาะจำนวนเงินที่เท่ากับเงินที่ยืม สำหรับจำนวนเงินที่เพิ่มจากเงินที่ยืมให้บันทึกการรายการลดยอดในทะเบียนรายจ่าย ช่อง “งบประมาณคงเหลือ” และบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย		
เดบิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX
	เครดิต เงินฝากธนาคาร	XXX

หมวด ๔
การบันทึกบัญชีเงินที่ไม่ปรากฏรายการในงบประมาณรายจ่าย
ส่วนที่ ๑

เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ

ข้อ ๓๕ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับแจ้งการจัดสรรเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ ให้บันทึกรายการในทะเบียนรายจ่ายในช่อง “งบประมาณคงเหลือ” โดยแยกตามแผนงาน งาน หมวด ประเภท โครงการ และแหล่งเงิน “เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ”

ข้อ ๓๖ เมื่อดำเนินการก่องหนผู้กัก เบิกจ่ายเงิน หรือยืมเงิน จากการจัดสรรเงินตามข้อ ๓๕ ให้บันทึก รายการที่เกิดขึ้นโดยอนุโลมตามข้อ ๒๖ และข้อ ๒๗

ข้อ ๓๗ เมื่อได้รับเงินอุดหนุนตามข้อ ๓๕ กรณีที่ไม่มีค่าปรับการผิดสัญญาให้บันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต เงินรายรับ	XXX	
เครดิต เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ		XXX

สมุดเงินสดรับ

เดบิต เงินฝากธนาคาร (จำนวนเท่าที่รับจริง)	XXX	
เครดิต เงินรายรับ		XXX

ข้อ ๓๘ เมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินอุดหนุนตามข้อ ๓๗ ให้จัดทำฎีกา และบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร (จำนวนเท่าที่จ่ายจริง)		XXX
เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX

หากมีเงินอุดหนุนเหลือจ่ายที่ส่งคืนรัฐบาลให้จัดทำฎีกา โดยบันทึกรายการในทะเบียนรายจ่าย โดยอนุโลมตามข้อ ๒๘ และบันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ	XXX	
เครดิต เงินรายรับ		XXX

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต เงินรายรับ	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

ข้อ ๓๙ เมื่อได้รับเงินอุดหนุนตามข้อ ๓๕ กรณีที่มีค่าปรับการผิดสัญญา ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีจังหวัดหักค่าปรับการผิดสัญญาไว้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต เงินรายรับ	XXX	
เครดิต เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ		XXX

สมุดเงินสดรับ

เดบิต เงินฝากธนาคาร (จำนวนเท่าที่รับจริง)	XXX	
ค่าปรับหน้าฎีกา	XXX	
เครดิต เงินรายรับ		XXX

(๒) กรณีจังหวัดไม่ได้หักค่าปรับการผิดสัญญาไว้ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต เงินรายรับ	XXX	
เครดิต เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ		XXX
สมุดเงินสดรับ		
เดบิต เงินฝากธนาคาร	XXX	
เครดิต เงินรายรับ		XXX

ข้อ ๔๐ เมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินอุดหนุนตามข้อ ๓๕ ให้จัดทำฎีกา และดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีจังหวัดหักค่าปรับการผิดสัญญาไว้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
ค่าปรับหน้าฎีกา		XXX

และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกใบรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย และสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดออกหนังสือรับรองการหักค่าปรับการผิดสัญญาให้ผู้รับจ้างหรือผู้ขาย

(๒) กรณีจังหวัดไม่ได้หักค่าปรับการผิดสัญญาไว้ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
เงินรับฝากเงินรอคืนจังหวัด (ค่าปรับการผิดสัญญา)		XXX

และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกใบรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อรับรองการหักภาษี ณ ที่จ่าย และค่าปรับการผิดสัญญาให้ผู้รับจ้างหรือผู้ขาย

ข้อ ๔๑ เมื่อนำเงินค่าปรับการผิดสัญญาซึ่งเป็นเงินเหลือจ่าย ส่งคืนสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเพื่อนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต เงินรับฝากเงินรอคืนจังหวัด (ค่าปรับการผิดสัญญา)	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

ข้อ ๔๒ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ กรณียังไม่ได้รับเงินและเบิกจ่ายเงินอุดหนุนตามข้อ ๓๕ ภายในปีงบประมาณ ให้ขอเงินไปที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด จำนวนเท่าที่ได้รับจัดสรรในปีนั้น และให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ด้านรายรับ ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต รายได้จากรัฐบาลค้ำรับ	XXX	
เครดิต เงินรายรับ		XXX

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต เงินรายรับ

XXX

เครดิต เงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ

XXX

(๒) ด้านรายจ่าย ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี โดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป ดังนี้

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)

XXX

เครดิต รายจ่ายค้างจ่าย

XXX

ข้อ ๔๓ เมื่อเริ่มปีงบประมาณใหม่ให้นำทะเบียนรายจ่ายของเงินอุดหนุนตามข้อ ๔๒ ที่เบิกจ่ายไม่ทันในปีงบประมาณที่แล้วมาใช้บันทึกรายการต่อไป และเมื่อมีการรับและจ่ายเงิน ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ด้านรายรับ

(๑.๑) กรณีจังหวัดหักค่าปรับการผิดสัญญาไว้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต เงินฝากธนาคาร (จำนวนเท่าที่รับจริง)

XXX

ค่าปรับหน้าฎีกา

XXX

เครดิต รายได้จากรัฐบาลค้างรับ

XXX

(๑.๒) กรณีจังหวัดไม่ได้หักค่าปรับการผิดสัญญาไว้ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต เงินฝากธนาคาร

XXX

เครดิต รายได้จากรัฐบาลค้างรับ

XXX

(๒) ด้านรายจ่าย

(๒.๑) กรณีจังหวัดหักค่าปรับการผิดสัญญาไว้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี

ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต รายจ่ายค้างจ่าย

XXX

เครดิต เงินฝากธนาคาร

XXX

เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย

XXX

ค่าปรับหน้าฎีกา

XXX

(๒.๒) กรณีจังหวัดไม่ได้หักค่าปรับการผิดสัญญาไว้ ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต รายจ่ายค้างจ่าย

XXX

เครดิต เงินฝากธนาคาร

XXX

เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย

XXX

เงินรับฝากเงินรอคืนจังหวัด

(ค่าปรับการผิดสัญญา)

XXX

ข้อ ๔๔ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับเงินอุดหนุนโดยผูกพันงบประมาณรายจ่ายมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณ และได้รับจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นบางส่วน ของโครงการทั้งหมดในปีที่ผูกพันสัญญาสำหรับเงินอุดหนุนส่วนที่เหลือจะได้รับการจัดสรรในปีต่อไป ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) บันทึกรายการในทะเบียนรายจ่ายช่อง “งบประมาณคงเหลือ” จำนวนเท่าที่ได้รับอนุมัติทั้งโครงการ

(๒) เมื่อมีการรับเงินให้ปฏิบัติตามข้อ ๓๕ ข้อ ๓๗ หรือข้อ ๓๘ แล้วแต่กรณี

(๓) หากสิ้นปีงบประมาณ มีเงินคงเหลือ ยังไม่ได้เบิกจ่ายให้เจ้าหน้าที่ตามสัญญาให้ขอเงินไปที่สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด จำนวนเท่าที่ได้รับจัดสรรในปีนั้น

(๔) ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ให้บันทึกจำนวนเงินที่ยังไม่ได้รับทั้งสิ้น โดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต รายได้จากรัฐบาลค้ำรับ (จำนวนเงินที่เหลือทั้งโครงการ)	XXX	
เครดิต เงินอุดหนุนระบุดูประสงค์/เฉพาะกิจ		XXX
เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
เครดิต รายจ่ายค้ำจ่าย (จำนวนเงินที่เหลือทั้งโครงการ)		XXX

เมื่อมีการรับเงินและจ่ายเงินในปีงบประมาณใหม่ ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

(๑) ด้านรายรับ

(๑.๑) กรณีจังหวัดหักค่าปรับการผิดสัญญาไว้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต เงินฝากธนาคาร (จำนวนเท่าที่รับจริง)	XXX	
ค่าปรับหน้าฎีกา		XXX
เครดิต รายได้จากรัฐบาลค้ำรับ		XXX

(๑.๒) กรณีจังหวัดไม่ได้หักค่าปรับการผิดสัญญาไว้ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต เงินฝากธนาคาร	XXX	
เครดิต รายได้จากรัฐบาลค้ำรับ		XXX

(๒) ด้านรายจ่าย

(๒.๑) กรณีจังหวัดหักค่าปรับการผิดสัญญาไว้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต รายจ่ายค้ำจ่าย	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
ค่าปรับหน้าฎีกา		XXX

(๒.๒) กรณีจังหวัดไม่ได้หักค่าปรับการผิดสัญญาไว้ ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต รายจ่ายค้ำจ่าย	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
เงินรับฝากเงินรอคืนจังหวัด (ค่าปรับการผิดสัญญา)		XXX

ส่วนที่ ๒

การรับ จ่ายเงินกู้

ข้อ ๔๕ เมื่อได้รับอนุมัติให้กู้เงินและรับเงินจากแหล่งเงินกู้ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX	
	เครดิต เจ้าหนี้เงินกู้ (ชื่อแหล่งเงินกู้)		XXX

ข้อ ๔๖ เมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินกู้ตามข้อ ๔๕ ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	ทรัพย์สินเกิดจากเงินกู้	XXX	
	(หมวดค่าครุภัณฑ์ หรือค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง)		
	รายจ่ายจากเงินกู้รอชดใช้		XXX
	(ทุกหมวดยกเว้นค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง)		
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
	เงินรายรับ (ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี))		XXX

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต	เงินรายรับ	XXX	
	เครดิต ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี)		XXX

หมวด ๕

การจ่ายเงินล่วงหน้า และเงินประกันผลงาน

ข้อ ๔๗ กรณีที่ทำสัญญาและกำหนดเงื่อนไข ดังนี้

(๑) ผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างตกลงจ่ายเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างล่วงหน้า และหักเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างในแต่ละงวดเพื่อใช้คืนเงินล่วงหน้าจนกว่าจะครบ

(๒) ผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างกำหนดให้หักเงินประกันผลงานจากเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างที่จ่ายในแต่ละงวด

เมื่อจ่ายเงินล่วงหน้าให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	ค่าครุภัณฑ์ หรือค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างจ่ายล่วงหน้า	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

เมื่อจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างแต่ละงวดตามสัญญา โดยหักเงินประกันผลงานและหักเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างเพื่อใช้คืนเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างล่วงหน้า ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต	ค่าครุภัณฑ์ หรือค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง (จำนวนเงินที่จ่ายในงวดนั้น)	XXX	
	เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
	เงินรับฝากเงินประกันผลงาน		XXX
	ค่าครุภัณฑ์ หรือค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างจ่ายล่วงหน้า		XXX
	เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
	เงินรายรับ (ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี))		XXX

ทะเบียนเงินรายรับ	
เดบิต เงินรายรับ	XXX
เครดิต ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี)	XXX
ข้อ ๔๘ เมื่อจ่ายคืนเงินประกันผลงาน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้	
สมุดเงินสดจ่าย	
เดบิต เงินรับฝากเงินประกันผลงาน	XXX
เครดิต เงินฝากธนาคาร	XXX

หมวด ๖

การกันเงิน

ข้อ ๔๙ เมื่อใกล้สิ้นปีงบประมาณ และได้รับอนุมัติให้กันเงิน ทั้งที่ได้ก่อนนี้ผูกพันและไม่ได้ก่อนนี้ผูกพัน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชีโดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป ดังนี้

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
เครดิต รายจ่ายค้างจ่าย		XXX
ข้อ ๕๐ ในปีงบประมาณใหม่ เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินที่ได้กันเงินไว้ตามข้อ ๔๙ ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้		
สมุดเงินสดจ่าย		
เดบิต รายจ่ายค้างจ่าย	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย		XXX
เงินรายรับ (ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี))		XXX

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต เงินรายรับ	XXX
เครดิต ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี)	XXX

ข้อ ๕๑ เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินตามข้อ ๔๙ และมีเงินเหลือจ่ายจากรายจ่ายดังกล่าว ให้บันทึกบัญชีโดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป ดังนี้

เดบิต รายจ่ายค้างจ่าย	XXX	
เครดิต เงินสะสม		XXX
ข้อ ๕๒ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ หากมีลูกหนี้เงินยืมรายใดมีความจำเป็นต้องจ่ายค่างบเกี่ยวไปถึงปีงบประมาณใหม่หรือไม่สามารถส่งใช้เงินยืมได้ทันภายในปีงบประมาณที่ยืม ให้จัดทำฎีกาและระบุในช่องหมายเหตุว่า “ผิดส่งใบสำคัญ” และบันทึกบัญชีโดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป ดังนี้		

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
เครดิต รายจ่ายผิดส่งใบสำคัญ (จำนวนเท่ากับที่ยืม)		XXX
ข้อ ๕๓ ในปีงบประมาณใหม่ เมื่อมีการส่งใบสำคัญคู่จ่ายพร้อมเงินสดคงเหลือ (ถ้ามี) เพื่อส่งใช้เงินยืมตามข้อ ๕๒ ให้บันทึกบัญชีโดยใช้ใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป ดังนี้		
เดบิต รายจ่ายผิดส่งใบสำคัญ (จำนวนเท่ากับที่ยืม)	XXX	
เครดิต ลูกหนี้เงินยืม		XXX
เงินสะสม (เงินสดที่เหลือ)		XXX

สมุดเงินสดรับ

เดบิต เงินฝากธนาคาร

XXX

เครดิต ลูกหนี้เงินยืม

XXX

หมวด ๗

การบันทึกบัญชีการจ่ายเงินสะสม

ส่วนที่ ๑

การใช้เงินสะสมทดรองจ่าย การยืมเงินสะสม และการจ่ายเงินสะสม

ข้อ ๕๔ กรณีสามเดือนแรกของปีงบประมาณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว แต่มีรายได้ไม่เพียงพอที่จะดำเนินการ และได้ใช้เงินสะสมทดรองจ่ายให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)

XXX

เครดิต เงินฝากธนาคาร

XXX

เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย

XXX

ข้อ ๕๕ เมื่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับแจ้งการจัดสรรเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจแต่ยังไม่ได้รับเงิน หากมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงิน และได้ยืมเงินสะสมทดรองจ่ายไปพลางก่อน ให้บันทึกในทะเบียนรายจ่ายตามข้อ ๓๕ โดยจัดทำฎีกาและดำเนินการ ดังนี้

(๑) บันทึกบัญชีในสมุดเงินสดจ่าย

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)

XXX

เครดิต เงินฝากธนาคาร

XXX

เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย

XXX

(๒) จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต ลูกหนี้เงินสะสม

XXX

เครดิต เจ้าหนี้เงินสะสม

XXX

ข้อ ๕๖ กรณีกิจการพาณิชย์ได้รับอนุมัติให้ยืมเงินสะสม หรือกรณีได้รับอนุมัติให้ยืมเงินสะสมเพื่อจ่ายให้ผู้รับบำนาญที่เปลี่ยนแปลงสถานที่รับบำนาญ เมื่อมีการจ่ายเงินให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต ลูกหนี้เงินยืมเงินสะสม

XXX

เครดิต เงินฝากธนาคาร

XXX

ข้อ ๕๗ เมื่อได้รับอนุมัติให้จ่ายเงินสะสม ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย

เดบิต เงินสะสม (จำนวนเงินที่จ่าย)

XXX

เครดิต เงินฝากธนาคาร

XXX

เงินรับฝากภาษีหัก ณ ที่จ่าย

XXX

เงินรายรับ (ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี))

XXX

ทะเบียนเงินรายรับ

เดบิต เงินรายรับ

XXX

เครดิต ค่าปรับการผิดสัญญา (ถ้ามี)

XXX

หากมีการจ่ายจากเงินสะสม เป็นค่าครุภัณฑ์ หรือค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ให้นำไปบันทึกทะเบียนพัสดุที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๒

การส่งใช้เงินยืมเงินสะสม

ข้อ ๕๘ เมื่อได้รับเงินอุดหนุนระบุวัตถุประสงค์/เฉพาะกิจ ที่ได้ยืมเงินสะสมทดรองจ่ายไปพลางก่อน ตามข้อ ๕๕ ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต เจ้าหนี้เงินสะสม

XXX

เครดิต ลูกหนี้เงินสะสม

XXX

ข้อ ๕๙ เมื่อได้รับคืนเงินยืมเงินสะสมตามข้อ ๕๖ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ

เดบิต เงินฝากธนาคาร

XXX

เครดิต ลูกหนี้เงินยืมเงินสะสม

XXX

หมวด ๘

การจำหน่ายหนี้สูญ

ข้อ ๖๐ เมื่อได้รับอนุมัติให้จำหน่ายหนี้สูญ ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต เงินสะสม

XXX

เครดิต ลูกหนี้ (ประเภทที่ได้รับอนุมัติ)

XXX

หมวด ๙

การปรับปรุงบัญชี

ข้อ ๖๑ เมื่อพบว่ามีการบันทึกบัญชีผิดหมวดรายการ ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต รายการจ่าย (หมวดที่ถูก)

XXX

เครดิต รายการจ่าย (หมวดที่ผิด)

XXX

(๒) บันทึกทะเบียนรายการจ่ายของประเภทรายการจ่ายที่ผิด โดยลดยอดในช่อง “เบิกจ่าย” และเพิ่มยอดในช่อง “งบประมาณคงเหลือ”

(๓) บันทึกทะเบียนรายการจ่ายของประเภทรายการจ่ายที่ถูก โดยลดยอดในช่อง “งบประมาณคงเหลือ” และเพิ่มยอดในช่อง “เบิกจ่าย”

ข้อ ๖๒ เมื่อพบว่าบันทึกบัญชีรายได้ในทะเบียนเงินรายรับผิดประเภท ให้แก้ไขรายการโดยลดยอดประเภทรายได้ที่ผิด และเพิ่มยอดประเภทรายได้ที่ถูกในทะเบียนเงินรายรับ โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	รายได้ (ประเภทที่ผิด)	XXX
เครดิต	รายได้ (ประเภทที่ถูก)	XXX

ข้อ ๖๓ เมื่อมีการเบิกเงินค่าใช้จ่ายไปแล้ว ต่อมา มีการทักท้วงว่า เบิกเงินไม่ถูกต้องตามระเบียบและต้องคืนเงิน ให้ดำเนินการแล้วแต่กรณี ดังนี้

(๑) กรณีได้รับการชดใช้เงินคืน ภายในปีงบประมาณที่เบิกเงินค่าใช้จ่าย ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ		
เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX
	เครดิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX

และบันทึกรายการในทะเบียนรายจ่ายตามข้อ ๖๑ (๒)

(๒) กรณีได้รับการชดใช้เงินคืน ภายหลังปีงบประมาณที่เบิกเงินค่าใช้จ่าย ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ		
เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX
	เครดิต เงินสะสม	XXX

ข้อ ๖๔ กรณีมีการเบิกค่าใช้จ่ายไปแล้ว และตรวจสอบพบว่ามี การเบิกเงินค่าใช้จ่ายโดยมิชอบ และได้ดำเนินการตามวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง โดยได้พิจารณาความผิดทางละเมิดแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและดำเนินการแล้วแต่กรณี ดังนี้

(๑) กรณีตรวจสอบพบภายในปีงบประมาณที่เบิกค่าใช้จ่าย ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้อื่น ๆ	XXX
	เครดิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX

และบันทึกรายการในทะเบียนรายจ่ายตามข้อ ๖๑ (๒)

(๒) กรณีตรวจสอบพบภายหลังปีงบประมาณที่เบิกค่าใช้จ่าย ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้อื่น ๆ	XXX
	เครดิต เงินสะสม	XXX

ข้อ ๖๕ เมื่อได้รับการชดใช้เงินคืนตามข้อ ๖๔ (๑) และ (๒) ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ		
เดบิต	เงินฝากธนาคาร	XXX
	เครดิต ลูกหนี้อื่น ๆ	XXX

หมวด ๑๐

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๖๖ เมื่อได้รับเงินรายได้ และต่อมา มีการขอเงินคืนในลักษณะของลามิควรรได้ ให้ดำเนินการแล้วแต่กรณี ดังนี้

(๑) กรณีคืนภายในปีงบประมาณที่รับเงิน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

ทะเบียนเงินรายรับ		
เดบิต	รายได้ประเภทที่ขอคืน	XXX
	เครดิต เงินรายรับ	XXX

สมุดเงินสดจ่าย		
เดบิต เงินรายรับ	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
(๒) กรณีคืนภายหลังปีงบประมาณที่รับเงิน ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้		
สมุดเงินสดจ่าย		
เดบิต เงินสะสม	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
ข้อ ๖๗ เมื่อพบว่าเงินเกินบัญชี ให้ดำเนินการแล้วแต่กรณี ดังนี้		
(๑) กรณีบันทึกบัญชีถูกต้องแต่นำเงินฝากธนาคารไว้เกินกว่าเงินที่ปรากฏในใบเสร็จรับเงิน ให้บันทึกบัญชี ดังนี้		
สมุดเงินสดรับ		
เดบิต เงินฝากธนาคาร	XXX	
เครดิต เงินเกินบัญชี		XXX
เมื่อตรวจสอบแล้วปรากฏหลักฐานว่าเป็นของผู้ใด ให้ถอนเงินเกินบัญชี โดยจัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้		
สมุดเงินสดจ่าย		
เดบิต เงินเกินบัญชี	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
หากไม่ปรากฏหลักฐานว่าเป็นของผู้ใด ให้ออกใบเสร็จรับเงินและจัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป โดยบันทึกบัญชี ดังนี้		
เดบิต เงินเกินบัญชี	XXX	
เครดิต เงินรายรับ		XXX
ทะเบียนเงินรายรับ		
เดบิต เงินรายรับ	XXX	
เครดิต รายได้เบ็ดเตล็ด		XXX
(๒) กรณีบันทึกบัญชีเงินฝากธนาคารและรายได้เกินกว่าเงินที่ปรากฏในใบเสร็จรับเงิน ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้		
เดบิต เงินรายรับ	XXX	
เครดิต เงินเกินบัญชี		XXX
เดบิต เงินเกินบัญชี	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX
ทะเบียนเงินรายรับ		
เดบิต รายได้ตามประเภทที่รับ	XXX	
เครดิต เงินรายรับ		XXX
ข้อ ๖๘ เมื่อพบว่ามีการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหน้าที่มากกว่าใบสำคัญคู่จ่าย หรือจ่ายแล้วไม่มีใบสำคัญคู่จ่าย ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการสอบสวนหาสาเหตุของเงินที่หายไป ในระหว่างดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้		
เดบิต เงินขาดบัญชี	XXX	
เครดิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)		XXX

เมื่อสอบสวนข้อเท็จจริงจนได้ผู้รับผิดชอบแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เมื่อผู้รับผิดชอบได้ทำสัญญารับสภาพหนี้ ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต ลูกหนี้อื่น ๆ	XXX	
เครดิต เงินขาดบัญชี		XXX

(๒) เมื่อผู้รับสภาพหนี้ตาม (๑) ชำระหนี้ ให้บันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดรับ		
เดบิต เงินฝากธนาคาร	XXX	
เครดิต ลูกหนี้อื่น ๆ		XXX

ข้อ ๖๙ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ มีการวางฎีกาเพื่อเบิกจ่ายเงินทุกประเภท แต่ไม่สามารถตรวจสอบและเบิกจ่ายได้ทันภายในวันทำการสุดท้ายของปีงบประมาณ ให้จัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
เครดิต ฎีกาค้างจ่าย		XXX

ข้อ ๗๐ เมื่อถึงกำหนดต้องส่งเงินสมทบกองทุนส่งเสริมกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท ตามอัตราที่ระเบียบกำหนด ให้จัดทำฎีกาและบันทึกบัญชี ดังนี้

สมุดเงินสดจ่าย		
เดบิต เงินฝาก..... (ชื่อกองทุน)	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร		XXX

ข้อ ๗๑ ทุกวันทำการสุดท้ายของเดือน ให้รวบรวมตัวเลขในสมุดเงินสดรับ โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต เงินฝากธนาคาร	XXX	
เครดิต เงินรายรับ		XXX
เงินรับฝาก (ประเภทที่รับฝาก)		XXX
ฯลฯ		

และให้นำรายการบัญชีที่แสดงในใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน ไปบันทึกบัญชีแยกประเภท

ข้อ ๗๒ ทุกวันทำการสุดท้ายของเดือน ให้รวบรวมตัวเลขในสมุดเงินสดจ่าย โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX	
เงินรับฝาก (ประเภทที่รับฝาก)		XXX
ฯลฯ		

เครดิต เงินฝากธนาคาร	XXX	
----------------------	-----	--

และให้นำรายการบัญชีที่แสดงในใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน ไปบันทึกบัญชีแยกประเภท

เมื่อมีการจ่ายเงินจากบัญชีกระแสรายวัน ให้ทำการปรับปรุงบัญชี โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต เงินฝากธนาคาร-กระแสรายวัน	XXX	
เครดิต เงินฝากธนาคาร-ออมทรัพย์		XXX

ข้อ ๗๓ ทุกวันทำการสุดท้ายของเดือน ให้รวบรวมตัวเลขในทะเบียนเงินรายรับ โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	เงินรายรับ	XXX
เครดิต	ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	XXX
	ภาษีบำรุงท้องที่	XXX
	ภาษีป้าย	XXX
	ภาษีมูลค่าเพิ่ม	XXX
	ฯลฯ	

และให้นำรายการบัญชีที่แสดงในใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน ไปบันทึกบัญชีแยกประเภท

หมวด ๑๑

การปิดบัญชี

ข้อ ๗๔ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ ให้ปิดบัญชี โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไป และบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	รายได้ต่าง ๆ (ประเภทที่รับ)	XXX
เครดิต	รายจ่าย (หมวดที่จ่าย)	XXX
	เงินทุนสำรองเงินสะสม	XXX
	เงินสะสม	XXX

หมวด ๑๒

การจัดทำรายงานการเงิน และงบแสดงฐานะการเงิน

ข้อ ๗๕ ให้หัวหน้าหน่วยงานคลังจัดทำรายงานต่าง ๆ ตามแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด เสนอหัวหน้าฝ่ายบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เป็นประจำทุกเดือน ดังนี้

- (๑) รายงาน รับ - จ่ายเงิน
- (๒) งบทดลอง
- (๓) รายงานงบบุคลากรเงินฝากธนาคาร
- (๔) กระดาษทำการกระทบยอดรายจ่ายตามงบประมาณ (จ่ายจากเงินรายรับ)
- (๕) กระดาษทำการกระทบยอดรายจ่าย (จ่ายจากเงินสะสม)
- (๖) กระดาษทำการกระทบยอดรายจ่าย (จ่ายจากเงินทุนสำรองเงินสะสม)
- (๗) กระดาษทำการกระทบยอดรายจ่าย (จ่ายจากเงินกู้)
- (๘) กระดาษทำการกระทบยอดงบประมาณคงเหลือ
- (๙) กระดาษทำการกระทบยอดการโอนงบประมาณรายจ่าย

ข้อ ๗๖ ให้หัวหน้าหน่วยงานคลังจัดทำงบแสดงฐานะการเงินและรายงานต่าง ๆ ประจำปี เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินตามแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด เสนอหัวหน้าฝ่ายบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้

- (๑) งบแสดงฐานะการเงินและหมายเหตุประกอบ
- (๒) รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับตามแผนงาน
- (๓) รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานที่จ่ายจากเงินรายรับตามแผนงานรวม
- (๔) รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานจ่ายจากเงินสะสม
- (๕) รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานจ่ายจากเงินทุนสำรองเงินสะสม

- (๖) รายงานรายจ่ายในการดำเนินงานจ่ายจากเงินกู้
- (๗) งบแสดงผลการดำเนินงานจ่ายจากเงินรายรับ
- (๘) งบแสดงผลการดำเนินงานรวมจ่ายจากเงินรายรับและเงินสะสม
- (๙) งบแสดงผลการดำเนินงานรวมจ่ายจากเงินรายรับ เงินสะสม และเงินทุนสำรองเงินสะสม
- (๑๐) งบแสดงผลการดำเนินงานรวมจ่ายจากเงินรายรับ เงินสะสม เงินทุนสำรองเงินสะสม

และเงินกู้

หมวด ๑๓

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๗๗ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีบัญชีรายได้ค้างรับ ให้ปรับปรุงยอดรายได้ค้างรับแยกเป็นลูกหนี้ภาษีแต่ละประเภท หรือลูกหนี้รายได้อื่น ๆ โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	XXX
	ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่	
	(หลังหักค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖% (ถ้ามี))	XXX
	ลูกหนี้ภาษีป้าย	XXX
	ลูกหนี้รายได้อื่น ๆ	XXX
	เงินสะสม	
	(ค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖% ของภาษีบำรุงท้องที่ถ้ามี))	XXX
เครดิต	รายได้ค้างรับ	XXX

ข้อ ๗๘ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งเดิมได้ให้กู้ยืมแก่กลุ่มเกษตรกรตามวัตถุประสงค์ของโครงการโดยบันทึกบัญชีลดยอดเงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนแล้ว ให้ปรับปรุงบัญชี โดยจัดทำใบผ่านรายการบัญชีทั่วไปและบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต	ลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน	
	(จำนวนเงินเท่ากับที่ให้กู้ยืม)	XXX
เครดิต	เงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน	
	(จำนวนเงินเท่ากับที่ให้กู้ยืม)	XXX

ให้บันทึกจำนวนเงินรับฝากเพิ่มในทะเบียนคุมเงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน

ข้อ ๗๙ กรณีปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บรรดาแบบบัญชีเอกสาร ทะเบียน และรายงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามรูปแบบของระบบ

ข้อ ๘๐ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ณ วันสิ้นเดือน ไม่ต้องจัดทำใบผ่านรายการบัญชีมาตรฐาน

ข้อ ๘๑ เมื่อเริ่มปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ปรับปรุงบัญชี ดังนี้

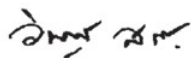
(๑) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจค้างจ่าย รายจ่ายค้างจ่าย รายจ่ายรอจ่าย ซึ่งเป็นรายจ่ายที่ก่อหนี้ผูกพันและยังไม่ได้ก่อหนี้ผูกพัน เป็น บัญชีรายจ่ายค้างจ่ายระหว่างดำเนินการ

(๒) เงินรับฝากทุกประเภท เป็น บัญชีเงินรับฝากอื่น ๆ และบันทึกข้อมูลเงินรับฝากแต่ละประเภทในฐานข้อมูลเงินรับฝาก

ข้อ ๘๒ เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้นางบแสดงฐานะการเงินและข้อมูลจากระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจัดทำรายงานการเงินตามรูปแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๘๓ บรรดาแบบบัญชี ทะเบียน และรายงานการเงินต่าง ๆ ให้ใช้แบบเดิมไปพลางก่อน จนกว่ากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะได้กำหนดให้เป็นไปตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

การปรับปรุงบัญชีตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘

ลำดับ	รายการ	การบันทึกบัญชีที่ต้องปรับปรุง ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘		
๑.	บัญชี “รายได้ค้างรับ” ซึ่งเป็นรายได้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และ ภาษีป้าย ที่ค้างชำระให้ปรับปรุงเป็นบัญชี “ลูกหนี้ค่าภาษี”	เดบิต	ลูกหนี้ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ (๘๙ %) ลูกหนี้ภาษีป้าย เงินสะสม (ส่วนต่างค่าใช้จ่าย ๕% และส่วนลด ๖%) เครดิต รายได้ค้างรับ	XXX XXX XXX XXX XXX
๒.	เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กู้ยืมไปแล้ว มาตั้งเป็นบัญชี “ลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน” และปรับเพิ่มจำนวนเงินที่บัญชี “เงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน”	เดบิต	ลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน (ยอดตามทะเบียนคุมลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน) เครดิต เงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน และสามารถพิสูจน์ยอดได้ ดังนี้ ๑. ยอดเงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนหลังปรับปรุงแล้วจะต้องเท่ากับยอดเงินตั้งต้นตามโครงการที่รัฐบาลจัดสรรให้รวมดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารโครงการเศรษฐกิจชุมชนและค่าปรับโครงการเศรษฐกิจชุมชน ๒. เงินฝากธนาคารโครงการเศรษฐกิจชุมชนจะเท่ากับยอดเงินรับฝากเงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชนหลังปรับปรุงแล้วหักลูกหนี้เงินทุนโครงการเศรษฐกิจชุมชน	XXX XXX

ลำดับ	รายการ	การบันทึกบัญชีที่ต้องปรับปรุง ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘	
๓.	บัญชี “เงินฝากจังหวัด” ให้ปรับปรุงบัญชีเป็นบัญชี “รายได้จากรัฐบาลค้ำรับ”	เดบิต รายได้จากรัฐบาลค้ำรับ เครดิต เงินฝากจังหวัด	XXX XXX
๔.	ปรับปรุงบัญชีเกี่ยวกับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับแจ้งการจัดสรรเงินแล้ว แต่ยังไม่ได้รับเงินและ ได้จ่ายเงินโดยยืมเงินสะสมทดรองจ่ายไปพลางก่อนแล้ว ให้ลดยอดบัญชีลูกหนี้เงิน ยืมเงินสะสมและบันทึกเป็นรายจ่าย พร้อมตั้งยอดลูกหนี้เงินสะสมและเจ้าหนี้เงิน สะสมเท่ากับจำนวนเงินรายจ่ายที่ยืมเงินสะสมไปทดรองจ่าย	เดบิต รายจ่าย (หมวดที่จ่าย) เครดิต ลูกหนี้เงินยืมเงินสะสม เดบิต ลูกหนี้เงินสะสม เครดิต เจ้าหนี้เงินสะสม	XXX XXX XXX XXX
๕.	การบันทึกเงินขาดบัญชีกรณีหาผู้รับผิดชอบได้ และเมื่อมีผู้ต้องรับผิดชอบทำสัญญารับสภาพ หนี้ บัญชี “ลูกหนี้เงินขาดบัญชี.....(ผู้รับผิดชอบ)” ให้ปรับปรุงบัญชีเป็น “ลูกหนี้อื่น ๆ”	เดบิต ลูกหนี้อื่น ๆ เครดิต ลูกหนี้เงินขาดบัญชี.....(ผู้รับผิดชอบ)	XXX XXX
๖.	บัญชี “ลูกหนี้ค่าน้ำประปา ลูกหนี้ค่าเช่า ลูกหนี้ค่าขยะ ลูกหนี้...” ให้ปรับปรุงบัญชี เป็น “ลูกหนี้รายได้อื่น ๆ”	เดบิต ลูกหนี้รายได้อื่น ๆ เครดิต ลูกหนี้ค่าน้ำประปา ลูกหนี้ค่าเช่า ลูกหนี้ค่าขยะ ฯลฯ	XXX XXX XXX XXX

ลำดับ	รายการ	การบันทึกบัญชีที่ต้องปรับปรุง ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘
๗.	บัญชี “รายจ่ายร่อยจ่าย เงินอุดหนุนเฉพาะกิจค้างจ่าย” ให้ปรับปรุงบัญชีเป็น “รายจ่ายค้างจ่าย”	<div> <div>เดบิต</div> <div> <div>รายจ่ายร่อยจ่าย</div> <div>เงินอุดหนุนเฉพาะกิจค้างจ่าย</div> <div>เครดิต รายจ่ายค้างจ่าย</div> </div> <div> <div>XXX</div> <div>XXX</div> <div>XXX</div> </div> </div>

ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว. ๐๕๕

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

10 มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การกำหนดแบบบัญชี ทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๔/ว ๑๗๒๓ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบบัญชี ทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ และข้อ ๘๘ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และข้อ ๖ ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการบันทึกบัญชี การจัดทำทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดแบบบัญชีทะเบียน และรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติใหม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับนโยบายบัญชีและรายงานการเงินรวมภาครัฐ และเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) สำหรับรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยให้ดาวน์โหลดที่ www.dla.go.th ทั้งนี้ ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดศึกษาและทำความเข้าใจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และติดตามดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้ถูกต้องเป็นไปตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัลลภ พรังพงษ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนพัฒนาระบบบัญชีท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๐๙

ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๑๖๖๔

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอักษะกึ่ง กทม. ๑๐๒๐๐

๕10 พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กรณีมีการตราข้อบัญญัติ/
เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๓๔
ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๑๖๕๗
ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖
๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๖
๔. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๑๔๕๑ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

ตามที่ได้แจ้งชักซ้อมแนวทางการส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการตราข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โดยกำหนดให้ใช้รายรับจริงที่เพิ่มขึ้นเป็นฐานในการคำนวณส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อประสานการกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ ตามหนังสืออ้างถึง ๑ และ ๔ นั้น

เพื่อให้การดำเนินการส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการตราข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม เป็นไปตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ มาตรา ๖ และสอดคล้องกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่จัดทำขึ้นใหม่ รวมทั้งเป็นไปตามรูปแบบของระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (e-LAAS) ที่ได้กำหนดรายการประมาณการรายรับที่จะนำไปจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ตามหนังสืออ้างถึง ๒ และ ๓ จึงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนวณเงินส่งสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นจากยอดประมาณการ (ไม่รวมรายการรายได้จากพันธบัตร เงินกู้ เงินที่มีผู้อุทิศให้ หรือเงินอุดหนุน) แทนยอดรายรับจริงที่เพิ่มขึ้นเป็นฐานในการคำนวณ ทั้งนี้ ตั้งแต่การตราข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
ส่วนบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการ
โทร. ๐-๒๒๔๑-๕๐๖๙ ต่อ ๑๒๑
โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๘๕๑๐

ด่วนมาก
ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ ๓๕

สำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
ส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ชักซ้อมการส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๓๕
ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ มาตรา ๖ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๘ กำหนดให้องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นภายในเดือนธันวาคม ของปีงบประมาณ

สำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ขอเรียนว่า เงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญเพราะเป็นหลักประกันในการจ่ายสิทธิประโยชน์ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่พ้นหรือออกจากราชการและมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ดังนั้น เพื่อให้การจัดส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย จึงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ โดยมีรายละเอียดแนวทางปฏิบัติตามสิ่งที่ส่งมาด้วยสรุปดังนี้

๑. การคำนวณเงินส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ
๒. การหักเงินส่งสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ
๓. การส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ กรณีค้างส่ง ส่งขาด/ส่งเกิน
๔. การส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ กรณีมีการตรึงข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
๕. การส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาล
๖. การส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ กรณีมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ
๗. วิธีการนำส่งเงิน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และประสานการกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายโชคชัย เดชอมรธัญ)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ประธานอนุกรรมการดำเนินการ

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการ

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๖๙ ต่อ ๑๒๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๘๕๑๐

ด่วนมาก
ที่ มท ๐๘๐๘.๕/๐๓๕

สำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
ส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ชักซ้อมการส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘
เรียน นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ มาตรา ๖ และระเบียบ
กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๘ กำหนดให้องค์การ
บริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล ส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการส่วนท้องถิ่นภายในเดือนธันวาคม ของปีงบประมาณ

สำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ขอเรียนว่า เงินสมทบกองทุนบำเหน็จ
บำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญเพราะเป็นหลักประกันในการจ่ายสิทธิประโยชน์ข้าราชการ
ส่วนท้องถิ่นที่พ้นหรือออกจากราชการและมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ดังนั้น เพื่อให้การจัดส่งเงินสมทบกองทุน
บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย จึงให้องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น จัดส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๕๘ ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ โดยมีรายละเอียดแนวทางปฏิบัติตามสิ่งที่ส่งมาด้วยสรุปดังนี้

๑. การคำนวณเงินส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ
๒. การหักเงินส่งสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ
๓. การส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ กรณีค้างส่ง ส่งขาด/ส่งเกิน
๔. การส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ กรณีมีการตราข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
๕. การส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาล
๖. การส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญฯ กรณีมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ
๗. วิธีการนำส่งเงิน

จึงเรียนมาเพื่อกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ว.๑๓๓

(นายโชคชัย เดชอมรธัญ)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ประธานอนุกรรมการดำเนินการ

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

ส่วนบำเหน็จบำนาญและสวัสดิการ

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๖๙ ต่อ ๑๒๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๘๕๑๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย

แนวทางการส่งเงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (กบท.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑. การคำนวณเงินส่งสมทบ กบท.

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดส่งเงินสมทบ กบท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ พร้อมเอกสารประมาณการรายรับตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (ส่วนที่ ๓ รายละเอียดประกอบข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเฉพาะส่วนของประมาณการรายรับ) และรับรองสำเนาถูกต้องให้สำนักงาน (กบท.) เป็นลำดับแรกภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๗ จำนวนเงินส่งสมทบให้คำนวณจากประมาณการรายรับตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยไม่ต้องนำรายรับประเภทพันธบัตร เงินกู้ เงินที่มีผู้อุทิศให้ และเงินอุดหนุน มารวมคำนวณเทศบาลและเมืองพัทยาให้คำนวณในอัตราร้อยละ ๒ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบลให้คำนวณในอัตราร้อยละ ๑ ทศนิยม ๒ ตำแหน่ง หรือหากประสงค์จะส่งเงินสมทบเป็นจำนวนเต็มบาท กรณีคำนวณแล้วมีเศษสตางค์ จะปัดทิ้งหรือจะปัดขึ้นเป็น ๑ บาท ก็ได้โดยถือว่าได้ส่งเงินสมทบครบถ้วนถูกต้อง

๒. การหักเงินส่งสมทบ กบท.

๒.๑ หากมีรายการที่ต้องจ่ายเกี่ยวกับบำเหน็จบำนาญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้นำรายการดังต่อไปนี้ (ถ้ามี) ไปหักออกจากเงินส่งสมทบที่คำนวณได้จากข้อ ๑ พิจารณาตามประเภทตำแหน่ง ดังนี้

รายการที่นำไปหัก จากเงินส่งสมทบ กบท.	ขรก.ส่วนท้องถิ่น/ผู้รับบำนาญ แยกตามประเภทตำแหน่ง (✓กรณีหักได้ / - กรณีหักไม่ได้)			
	ตำแหน่งอื่น	๒/ ขรก.ถ่ายโอน	๔/ ครู	๕/ ครูถ่ายโอน/ครูผู้ดูแลเด็ก
๑.เงินบำเหน็จ	✓	✓	-	-
๒.เงินบำนาญ	✓	✓	-	-
๓.เงินบำนาญพิเศษ	✓	✓	-	-
๔.เงินเพิ่มร้อยละ ๒๕ จากเงินบำนาญ	✓	- ๓/	✓	-
๕.เงิน ช.ค.บ.	- ๑/	- ๔/	-	-
๖.เงินบำเหน็จดำรงชีพ	✓	✓	-	-
๗. เงินบำเหน็จตกทอด	✓	✓	-	-
๘.เงินช่วยพิเศษ ๓ เท่าของ				
- เงินบำนาญ	✓	✓	-	-
- เงินเพิ่มร้อยละ ๒๕	✓	- ๓/	✓	-
- เงิน ชคบ.	- ๑/	✓	-	-

หมายเหตุ :- ๑/ เงิน ชคบ. และเงินช่วยพิเศษ ๓ เท่า ของ ช.ค.บ. จ่ายจากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
งบกลางรายการเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญฯ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมตำแหน่งครู)

๒/ ข้าราชการถ่ายโอน (ทุกตำแหน่ง) หักได้เฉพาะส่วนที่จ่ายจากเงินสมทบ กบท.

๓/ ข้าราชการบำนาญถ่ายโอนทุกตำแหน่ง ไม่มีสิทธิรับเงินเพิ่มร้อยละ ๒๕ จากเงินบำนาญ

๔/ กรณีเงิน ช.ค.บ. ของข้าราชการถ่ายโอน (ถ้ามี) ให้จ่ายจากเงินอุดหนุน

๕/ กรณีครู/ครูถ่ายโอน/ครูผู้ดูแลเด็กทุกรายการเบิกจ่ายจากเงินอุดหนุนทั่วไป สำหรับการจัดการศึกษาภาคบังคับ
(ค่าบำเหน็จ บำนาญ) ยกเว้น เงินเพิ่มร้อยละ ๒๕ จากเงินบำนาญ เบิกจ่ายจากเงินส่งสมทบ กบท.

/๒.๒ กรณีเงินบำเหน็จ...

๕. การส่งเงินสมทบ กบท. กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาล

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลได้ประกาศใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ก่อนวันที่ได้รับการจัดตั้งเป็นเทศบาลตามประกาศกระทรวงมหาดไทย การจัดส่งเงินสมทบ กบท. ให้คำนวณในอัตราร้อยละ ๑

หากเมื่อใดมีการประกาศใช้เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะอีก ซึ่งเทศบัญญัติฯ ที่ประกาศใช้นั้นมีประมาณการรายรับรายการใดสูงกว่า ข้อบัญญัติ ฯ เดิมตามวรรคหนึ่ง จะต้องส่งเงินสมทบ กบท. เพิ่มเติม โดยคำนวณในอัตราร้อยละ ๒ เฉพาะประมาณการรายรับส่วนที่เพิ่มสูงขึ้น (ยกเว้น ประมาณการรายรับรายการพันธบัตร เงินกู้ เงินที่มีผู้อุทิศให้ และเงินอุดหนุน)

๖. การส่งเงินสมทบ กบท. กรณีมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ

กรณีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ เช่น กิจการประปา กิจการขนส่ง ฯลฯ ซึ่งจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติแยกจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีจะต้องดำเนินการจัดส่งเงินสมทบ กบท. ในส่วนนี้ด้วย โดยไม่ต้องนำประมาณการรายรับประเภทเงินที่งบประมาณทั่วไปช่วยเหลืองบเฉพาะการซึ่งตั้งไว้ในงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการ มารวมในการคำนวณ

๗. วิธีการนำส่งเงิน

๗.๑ ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดส่งเงินสมทบ กบท. พร้อมจัดทำหนังสือนำส่งโดยจัดทำเช็ค แคชเชียร์เช็ค หรือตัวแลกเงินขีดคร่อมสั่งจ่ายในนาม “กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น”

๗.๒ ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รายงานการจัดส่งเงินสมทบ กบท. ให้จังหวัดทราบด้วย

ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ ๑๑๐๓๐

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

พศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอรื้อการดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในการจัดทำแผนพัฒนาของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

อ้างถึง หนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๐๔/๒๐๓๓ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ จำนวน ๑ ชุด
๒. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๔๘ จำนวน ๑ ชุด
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๑๕๕๖ ลงวันที่
๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งว่า ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๔๔๑๓ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการสำรวจ
และจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น โดยสามารถขอรับการสนับสนุนโปรแกรมบันทึกและประมวลผลข้อมูลดังกล่าวจากสำนักงานพัฒนา
ชุมชนจังหวัดและสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอได้ แต่สำหรับในเขตเทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาล
ที่ยกฐานะมาจากสุขาภิบาล และเมืองพัทยาให้จัดทำและนำเข้าทะเบียนพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนในพื้นที่
ความรับผิดชอบในระบบโปรแกรมและประมวลผลข้อมูล ก่อนที่จะนำไปใช้บันทึกข้อมูลและประมวลผลข้อมูล
ที่้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง แต่กรณีดังกล่าวคณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เคยวินิจฉัยข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่น ว่าการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นภารกิจโดยตรงของกรมการพัฒนาชุมชน
และมีงบประมาณตั้งไว้แล้ว และตามกฎหมายจัดตั้ง้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายกำหนดแผน
และขั้นตอนการกระจายอำนาจ ไม่ได้กำหนดไว้เป็นอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น ดังนั้น ้องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นจึงไม่อาจให้การสนับสนุนงบประมาณให้แก่กรมการพัฒนาชุมชนเพื่อดำเนินภารกิจในส่วนนี้ได้
เนื่องจากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) การที่กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือฉบับดังกล่าวแจ้งให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ไม่สามารถตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูล
ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ได้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ขอหารือว่า

๑. การดำเนินการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในเรื่องใด

๒. กระทรวงมหาดไทยได้อนภารกิจในการดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลความจำเป็น
พื้นฐาน (จปฐ.) ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง

/ ส่วนท้องถิ่น...

ส่วนท้องถิ่นวินิจฉัยว่าเป็นภารกิจของกรมการพัฒนาชุมชนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำเนินการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานเองหรือไม่ อย่างไร

กระทรวงมหาดไทยขอตอบข้อหารือในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจนตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองโดยกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้มีหน้าที่รักษาการตามระเบียบดังกล่าวและกำหนดขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องมีการรวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ที่ต้องอาศัยข้อมูลทั้งจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองเพื่อมาประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒. กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนัยของหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๑๕๙๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้จ่ายงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานได้ตามความเหมาะสม จำเป็น และประหยัด ตามนัยของหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๔๔๑๓ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การบริหารการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

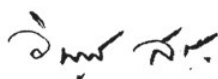
๓. ตามข้อหารือของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามหนังสือที่อ้างถึงจึงสามารถวินิจฉัยได้ว่า

๓.๑ การจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๑๖ (๑) และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๖ (๑) และข้อ ๑๗ (๑) ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๒ กระทรวงมหาดไทยโดยกรมการพัฒนาชุมชน ยังมิได้ถ่ายโอนภารกิจในการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนแผนพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๒๒๒-๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๒๒๓๐

ที่ มท ๐๘๔๑.๓ / ๖๕๖๖๐

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ พระนคร กทม. ๑๐๒๐๐

๒๔

พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง หรือแนวทางการปฏิบัติในการจ่ายเงินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพ
ผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๔๑๐/๑๒๔

ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้แจ้งตอบข้อหารือว่าผู้ประกันตนที่รับบำนาญ
ชราภาพตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ มิใช่เป็น
ผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ ดังนั้นจึงไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖ (๔)
ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๕๒ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยขอให้จังหวัดแจ้งเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่
ทุกแห่งทราบ และถือปฏิบัติในการรับลงทะเบียนผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการมีส่วนร่วม

ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม

โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๕/ โทรสาร. ต่อ ๔๑๐๓

เรื่องเสร็จที่ ๑๐๔๑/๒๕๕๗

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการจ่ายเงินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย
หลักเกณฑ์ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๕๒

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๔๑.๓/๓๕๖๕ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า มาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดระยะเวลาเริ่มดำเนินการจัดเก็บเงินสมทบเพื่อการให้ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร และกรณีชราภาพ พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนดให้ดำเนินการจัดเก็บเงินสมทบเพื่อการให้ประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตรและกรณีชราภาพ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ หากนับระยะเวลาจนถึงปีงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จะครบระยะเวลาดังกล่าวครบถ้วนตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ผู้ประกันตนจะได้รับสิทธิประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งและผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้สอบถามแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ว่าผู้ประกันตนสามารถรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้หรือไม่ เนื่องจากตามข้อ ๖ (๔) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยฉบับดังกล่าว กำหนดว่า ผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ต้องเป็นผู้ไม่มีลักษณะต้องห้าม กล่าวคือ ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ ยกเว้นผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้มีความเห็นในกรณีดังกล่าว ดังนี้

๑. นิยามผู้มีสิทธิจะได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตามข้อ ๖ (๔) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้กำหนดขึ้นตามระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ คือ ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์ใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ได้รับ

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๔๑๐/๑๒๒ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ ยกเว้นผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ยังมีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพอีกด้วย ถึงแม้ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ จะไม่ได้ให้ก็ตาม เนื่องจากคำนึงว่าผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์มีค่าใช้จ่ายมาก

๒. เงินเบี้ยยังชีพตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ มีลักษณะเป็นเงินสงเคราะห์มิได้มีแนวคิดในการให้เป็นบำนาญ แต่เป็นการสงเคราะห์ที่ไม่อาจดำรงชีพได้โดยไม่มีรายได้ที่รัฐจ่ายเป็นรายเดือน ประเด็นสำคัญควรจะคำนึงว่าบุคคลนั้นได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์จากรัฐเป็นรายเดือนหรือเป็นประจำแล้วหรือไม่ ซึ่งกรณีตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ กำหนดให้รัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนออกเงินสมทบเข้ากองทุน เพื่อการจ่ายประโยชน์ทดแทนคนละส่วน ดังนั้น ผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ถือว่าเป็นผู้ได้รับการดูแลจากรัฐแล้ว จึงไม่ควรได้รับเพิ่มอีก เงินเบี้ยยังชีพตามระเบียบดังกล่าวควรจะให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับการดูแลรายเดือนหรือเป็นประจำจากรัฐ ในลักษณะเดียวกับข้าราชการที่ได้รับบำนาญจากกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการก็ไม่มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพเช่นกัน โดยพิจารณาจากประเด็นที่เมื่อรัฐช่วยเหลือไปแล้วก็ไม่ควรต้องจ่ายซ้ำอีก

๓. เมื่อพิจารณาตามเจตนารมณ์และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ใช้บังคับในปัจจุบันแล้ว คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยจึงมีความเห็นว่า ไม่ให้ผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว หากรัฐมีนโยบายที่จะให้ผู้สูงอายุได้รับเงินตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยถ้วนหน้า ทางรัฐบาลก็ควรมีมติและจัดสรรงบประมาณเพื่อผลักดันนโยบายดังกล่าวต่อไปในอนาคต

ในกรณีนี้คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ได้ประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ เมื่อวันที่พฤหัสบดี ที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา) เป็นประธานในการประชุม มีการพิจารณาแนวทางการปฏิบัติการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กรณีผู้รับเงินบำนาญชราภาพตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยมีมติที่ประชุมมอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุดำเนินการเสนอเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตีความประเด็นข้อกฎหมายของการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๖ (๔) ว่าในกรณีผู้รับเงินบำนาญชราภาพตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ จะมีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุหรือไม่ ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อยุติในทางปฏิบัติที่ถูกต้องและเป็นไปตามมติคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ได้รับเงินบำนาญกรณีชราภาพสามารถรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพ และพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนกระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า การดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น เป็นอำนาจหน้าที่ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง 'การกำหนดหน่วยงาน ผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุ ในด้านต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งออกตามความใน มาตรา ๑๑ วรรคสอง" แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ได้กำหนดให้หน่วยงานที่มี หน้าที่เกี่ยวกับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และข้อ ๖ (๔)^๖ แห่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวได้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ไว้ในทำนองเดียวกันกับข้อ ๕ (๓)^๗ แห่งระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์

มาตรา ๑๑ ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาและประกาศกำหนดให้หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดของกระทรวงหรือทบวงในราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ความสัมพันธ์กับภารกิจหลักและปริมาณงานในความรับผิดชอบ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนประกอบด้วยเป็นสำคัญ

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๖ ผู้มีสิทธิจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้เป็นประจำ ยกเว้นผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๕ ผู้มีคุณสมบัติได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ ผู้รับเงินเบี้ยยังชีพตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้เป็นประจำ

การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙ (๘)^๕ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

สำหรับปัญหาว่าผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ได้รับเงินบำนาญชราภาพสามารถรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า เงินบำนาญชราภาพ เป็นประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพซึ่งเป็นประโยชน์ทดแทนกรณีหนึ่งในเจ็ดกรณีตามมาตรา ๕๔^๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่กองทุนประกันสังคมจ่ายให้แก่ผู้ประกันตน ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นทุนใช้จ่ายให้แก่ผู้ประกันตนตามมาตรา ๒๑^๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยสำนักงานประกันสังคมมีหน้าที่เป็นผู้จ่ายประโยชน์ทดแทนให้แก่ผู้ประกันตน และกองทุนประกันสังคมประกอบด้วยเงินสมทบจากผู้ประกันตน นายจ้าง และผลประโยชน์หรือรายได้อื่น ๆ ตลอดจนเงินสมทบจากรัฐบาลหรือผลประโยชน์ของกองทุนด้วย ตามมาตรา ๒๒^๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังนั้น แม้ผู้ประกันตนจะได้รับเงินบำนาญชราภาพจากกองทุน

มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๘) กำหนดระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๕๔ ผู้ประกันตนหรือบุคคลตามมาตรา ๗๓ มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนจากกองทุน ดังต่อไปนี้

(๑) ประโยชน์ทดแทนในกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย

(๒) ประโยชน์ทดแทนในกรณีคลอดบุตร

(๓) ประโยชน์ทดแทนในกรณีทุพพลภาพ

(๔) ประโยชน์ทดแทนในกรณีตาย

(๕) ประโยชน์ทดแทนในกรณีสงเคราะห์บุตร

(๖) ประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

(๗) ประโยชน์ทดแทนในกรณีว่างงาน ยกเว้นผู้ประกันตนตามมาตรา ๓๔

มาตรา ๒๑ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานประกันสังคม เรียกว่า กองทุนประกันสังคม เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายให้ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทนตามที่บัญญัติไว้ในลักษณะ ๓ และเป็นค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง

มาตรา ๒๒ กองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินสมทบจากรัฐบาล นายจ้าง และผู้ประกันตนตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๖

(๒) เงินเพิ่มตามมาตรา ๓๙ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๓

(๓) ผลประโยชน์ของกองทุนตามมาตรา ๒๖

(๔) เงินค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๔๕

(๕) เงินที่ได้รับจากการบริจาคหรือเงินอุดหนุน

(๖) เงินที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๗ ทวิ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๓

และมาตรา ๕๖

(๗) เงินอุดหนุนหรือเงินอุดหนุนราชการที่รัฐบาลจ่ายตามมาตรา ๒๔ วรรคสาม

(๘) เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามมาตรา ๑๐๒

(๙) รายได้อื่น

๕

ประกันสังคมก็มีใช่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ ผู้ประกันตนดังกล่าวจึงเป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๖ (๔)^๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒

อย่างไรก็ดี เพื่อให้การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุเป็นรายเดือนเป็นไปอย่างทั่วถึง และเป็นธรรมตามที่มาตรา ๑๑ (๑๑)^๕ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดไว้ สมควรแก้ไขปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวโดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้สูงอายุซึ่งไม่มีรายได้ มีรายได้ต่ำ หรือไม่มีผู้อุปการะเลี้ยงดู ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ เพื่อให้สมดังเจตนารมณ์ของการใช้บังคับกฎหมายผู้สูงอายุต่อไป

(นายดิศทัต โตตระกูล)

รองเลขาธิการ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๕๗

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

มาตรา ๑๑ ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ

ดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๑) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพเป็นรายเดือนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

ฯลฯ

ฯลฯ

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว ๒๔๒๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชียงรุ้ง
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ งวดที่ ๑ (เดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๘)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บัญชีรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณฯ	จำนวน ๑ ชุด
๒. แนวทางปฏิบัติเงินอุดหนุนทั่วไปฯ	จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบรายงานผลฯ	จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงบประมาณได้อนุมัติเงินอุดหนุนทั่วไปโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชียงรุ้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อ
นำไปจัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด อุดหนุนค่าใช้จ่ายสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทั่วประเทศให้ปฏิบัติงานเชิงรุก

เพื่อให้การดำเนินโครงการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จะจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป โครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชียงรุ้ง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ งวดที่ ๑ (เดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๘) เป็นระยะเวลา ๓ เดือน เพื่อจัดสรรให้แก่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดตามบัญชีรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) โดยให้ถือปฏิบัติ
ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ และแนวทางปฏิบัติเงินอุดหนุนทั่วไปฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)
ทั้งนี้ให้จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานตามแบบรายงานที่กำหนด (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) พร้อมทั้งรายงานการใช้
จ่ายเงินตามโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชียงรุ้ง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
งวดที่ ๑ (เดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๘) ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบภายในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘
เพื่อประกอบการจัดสรรงบประมาณในงวดต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายคุษฎี สุวัฒน์วิทยากร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม
ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒-๓

แนวทางปฏิบัติเงินอุดหนุนทั่วไป

เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

.....

๑. กรอบแนวคิดในการปฏิบัติ

เงินอุดหนุนสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทั่วประเทศให้ปฏิบัติงานเชิงรุก ในการส่งเสริมสุขภาพในท้องถิ่นและชุมชน การดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ การดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาล และการเฝ้าระวังโรคในชุมชน โดยให้มีการจ่ายค่าป่วยการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อสร้างแรงจูงใจหนุนเสริมในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

๒. หลักเกณฑ์และขั้นตอนแนวทางปฏิบัติ

๒.๑ หลักเกณฑ์

๒.๑.๑ จัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่มีสิทธิในจังหวัดตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุขในอัตราคนละ ๖๐๐ บาทต่อเดือน

๒.๑.๒ เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปแล้วให้นำงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไปใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยไม่ต้องตราข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายรองรับ

๒.๑.๓ ในการดำเนินงานให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดประสานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โดยให้ร่วมกันพิจารณาจัดทำโครงการ/กิจกรรมส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งจะต้องเป็นโครงการ/กิจกรรมที่ดำเนินการครอบคลุมทั้งจังหวัด และประชาชนในจังหวัดต้องได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง โดยมีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นแกนหลักในการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

๒.๑.๔ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นค่าป่วยการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่มีสิทธิ เป็นรายเดือน ในอัตราคนละ ๖๐๐ บาท ต่อเดือน

๒.๒ ขั้นตอนการดำเนินงาน

๒.๒.๑ วิธีการดำเนินงาน

(๑) สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด แจ้งการจัดสรรงบประมาณและแนวทางการดำเนินงานให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับทราบ

(๒) คุณสมบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่จะได้รับค่าป่วยการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

(๓) โครงการ/กิจกรรมการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่จะดำเนินการ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

- การส่งเสริมศักยภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทั่วประเทศให้ปฏิบัติงานเชิงรุกในการส่งเสริมสุขภาพในท้องถิ่นและชุมชน การดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ การดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลและการเฝ้าระวังโรคในชุมชน
- การเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อสร้างแรงจูงใจหนุนเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเชิงรุก โดยต้องจัดให้มีค่าป่วยการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการช่วยปฏิบัติงาน โดยจะต้องได้รับค่าป่วยการในอัตราคนละ ๖๐๐ บาทต่อเดือน

/ การพัฒนา...

- การพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานเชิงรุกให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาสาธารณสุขที่เปลี่ยนแปลงไป
- การส่งเสริม สนับสนุนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สามารถจัดกิจกรรมการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสาธารณสุขของชุมชน ตลอดจนให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทำหน้าที่ในการคัดกรองและแนะนำแก่ผู้ติดยาเสพติด เพื่อนำไปบำบัดฟื้นฟู และรักษาแบบสมัครใจ
- การสร้างกระแสการเคลื่อนไหวของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาสุขภาพด้านสาธารณสุขของชุมชน
- การดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม จะต้องมุ่งผลประโยชน์สูงสุดต่อท้องถิ่นและประชาชนในจังหวัด
- หรืองานด้านการสาธารณสุขอื่นๆ ที่จำเป็นและที่เกี่ยวข้อง

(๔) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำคำสั่งในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม และให้จัดทำเอกสารหลักฐานการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรม และให้มีการลงชื่อการปฏิบัติงานทุกครั้ง โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ระดับตำบล หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ตกลงกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นผู้รับรองการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาเบิกจ่ายงบประมาณดังกล่าว

(๕) ในกรณีที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่มีสิทธิเสียชีวิตหรือขาดคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสั่งระงับการจ่ายดังกล่าว ทั้งนี้ สำหรับกรณีที่ผู้มีสิทธิเสียชีวิต ซึ่งได้ปฏิบัติงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว แต่ยังไม่ได้รับเงินค่าป่วยการให้จ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ทายาทตามกฎหมาย

(๖) การเบิกจ่ายเงินค่าป่วยการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรวจสอบหลักฐานการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ก่อนการเบิกจ่ายงบประมาณ

(๗) การจ่ายเงินค่าป่วยการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดโอนเงินค่าป่วยการให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อจ่ายค่าป่วยการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ทั้งนี้ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันในการจ่ายค่าป่วยการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

(๘) การใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อดำเนินการตามโครงการฯ จะต้องมียกเอกสารหลักฐานการเบิกจ่าย (ใบเสร็จรับเงิน/ใบสำคัญรับเงิน) และให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเก็บหลักฐานการเบิกจ่ายไว้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

๒.๒.๒ การรายงานติดตามผลการดำเนินงาน

ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมฯ พร้อมผลการเบิกจ่ายงบประมาณให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดทราบตามแบบรายงานที่กำหนด

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น
รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขาธิการผู้บริหารท้องถิ่น
และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗๗ พระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๙๖ มาตรา ๗๑ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๙๐ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙๔ ประกอบกับ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๕๗ (๗) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖๕ (๔) กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอในฐานะผู้กำกับดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อให้การสอบสวนข้อเท็จจริงตามบทบัญญัติดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีมาตรฐานการปฏิบัติงานในแนวทางเดียวกัน

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๙๖ มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรา ๖ และมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับ มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขาธิการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนคณะเทศมนตรี หรือเทศมนตรี พุทธศักราช ๒๕๐๐

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการอื่นใด ที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ หรือที่มีกำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายถึง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“รองผู้บริหารท้องถิ่น” หมายถึง รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกเทศมนตรี รองนายกเมืองพัทยา และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“ประธานสภาท้องถิ่น” หมายถึง ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาเทศบาล ประธานสภาเมืองพัทยา และประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

“รองประธานสภาท้องถิ่น” หมายถึง รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองประธานสภาเทศบาล รองประธานสภาเมืองพัทยา และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

“สมาชิกสภาท้องถิ่น” หมายถึง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเมืองพัทยา และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

“เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น” หมายถึง เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น” หมายถึง ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบล

“การสอบสวน” หมายถึง การสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น กรณีการสิ้นสุดลงของสมาชิกภาพ การขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือเมื่อผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น ละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติตนฝ่าฝืนกฎหมาย ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด กฎหมายว่าด้วยเทศบาล กฎหมายว่าด้วยเมืองพัทยา และกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนตำบล หรือกฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ซึ่งกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอในฐานะผู้มีอำนาจกำกับดูแลเป็นผู้มีอำนาจทำการสอบสวน

ข้อ ๖ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความหรือวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ ๗ เมื่อมีเหตุให้ต้องทำการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นเพื่อทำการสอบสวน

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามระเบียบนี้ ให้ผู้มีอำนาจกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งได้กำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจสอบสวนสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอย่างน้อยอีกสองคน โดยให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง และพิจารณาจากตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาประกอบ

คณะกรรมการสอบสวนให้พิจารณาแต่งตั้งจากบุคคลที่ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งพิจารณาเห็นสมควรกรณีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญต้องได้รับความยินยอมจากต้นสังกัด ในกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นหรือสมควรหรือเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน การพิจารณา หรือเพื่อความยุติธรรม อาจพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทอื่น โดยได้รับความยินยอมจากต้นสังกัดก็ได้ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนจะตั้งตนเองเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการมิได้

คณะกรรมการสอบสวนต้องมีผู้ดำรงตำแหน่งนิติกร หรือผู้ได้รับปริญญาทางกฎหมาย หรือผู้มีประสบการณ์ในด้านการสอบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนร่วมเป็นกรรมการด้วย

กรรมการสอบสวนจะต้องไม่อยู่ในฐานะหรือมีเหตุตามที่กฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองกำหนดห้ามมิให้ทำการพิจารณาทางปกครอง

ข้อ ๘ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ทำเป็นคำสั่งตามแบบหนังสือราชการ แล้วให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแจ้งคำสั่งและส่งเรื่องที่ถูกกล่าวหาให้ประธานกรรมการและกรรมการโดยเร็ว

ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนั้นโดยเร็ว ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้โดยตรง ให้ปิดสำเนาคำสั่งไว้ ณ ที่ทำการของผู้ถูกกล่าวหาในที่ซึ่งเห็นได้ง่ายต่อหน้าพยานอย่างน้อยหนึ่งคน หรือแจ้งโดยหนังสือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังผู้ถูกกล่าวหา ณ ภูมิลำเนาของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานทางราชการ เมื่อพ้นกำหนดสิบห้าวันให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบแล้ว

ข้อ ๙ หากปรากฏว่าข้อกล่าวหาเป็นการกล่าวหาการกระทำผิดที่ปรากฏพยานหลักฐานโดยชัดแจ้งแล้ว เช่น ได้มีคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดในความผิดที่ถูกกล่าวหาแล้ว จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นทำการสอบสวนก็ได้ แต่ต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตน

ข้อ ๑๐ ระหว่างการสอบสวน ผู้ถูกกล่าวหาอาจทำคำคัดค้านเป็นหนังสือว่าคณะกรรมการสอบสวนหรือกรรมการผู้ใดเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะหรือมีเหตุที่ไม่สามารถจะทำหน้าที่เป็นกรรมการได้ ยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนภายในสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือวันที่รู้ถึงเหตุแห่งการคัดค้านนั้น ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่าการคัดค้านนั้นมีเหตุผลฟังได้ก็ให้สั่งเปลี่ยนแปลงตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

ข้อ ๑๑ เมื่อได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นแล้ว หากมีเหตุจำเป็นหรือสมควรต้องเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน ประธานกรรมการ หรือกรรมการบางคน หรือตั้งกรรมการเพิ่มขึ้น หรือลดจำนวนคณะกรรมการสอบสวน ให้ผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนั้นออกคำสั่งเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน ประธานกรรมการ หรือกรรมการ หรือตั้งกรรมการเพิ่มขึ้น หรือลดจำนวนคณะกรรมการสอบสวน แล้วแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบตามวิธีการในข้อ ๘

การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบสวน ประธานกรรมการ หรือกรรมการ หรือตั้งกรรมการ เพิ่มขึ้นหรือลดจำนวนคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบกระเทือนการสอบสวน ที่ได้ดำเนินการไปก่อนแล้ว

ข้อ ๑๒ เมื่อประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วให้บันทึกวันที่ได้รับทราบคำสั่งนั้นติดไว้ในสำนวนการสอบสวน แล้วรีบนัดหมายคณะกรรมการสอบสวน เพื่อดำเนินการสอบสวนโดยเร็ว

การนัดหมายคณะกรรมการสอบสวน ให้นัดหมายล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่เป็นการนัดหมายในที่ประชุมหรือเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน

ข้อ ๑๓ ให้คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ โดยการสอบสวน ผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา พยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานหลักฐานอื่นตามความจำเป็นเพื่อทราบข้อเท็จจริงในเรื่องที่กล่าวหา

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานให้ใช้ต้นฉบับ หรือสำเนาที่ประธานกรรมการหรือกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาที่ถูกต้อง

ข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบอย่างเพียงพอและให้ผู้ถูกกล่าวหาได้มีโอกาสโต้แย้งและนำพยานหลักฐานของตนมาแก้ข้อกล่าวหาได้ตามควรแก่กรณีในเวลาอันควร ถ้าผู้ถูกกล่าวหาไม่มาหรือไม่แก้ข้อกล่าวหาภายในเวลาที่กำหนดไว้ ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกไว้แล้วให้ดำเนินการสอบสวนต่อไป

ในการแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาอาจทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ข้อ ๑๕ ในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนต้องมีกรรมการเข้าร่วมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง แต่ในการลงมติต้องมีกรรมการเข้าร่วมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งแต่ไม่น้อยกว่าสามคน

ความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนให้ถือเสียงข้างมากของกรรมการที่มาประชุม ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานกรรมการออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๖ ในการสอบสวนทุกครั้ง ห้ามมิให้คณะกรรมการสอบสวนยอมให้บุคคลอื่นใดเข้าฟังการสอบสวน

ในการสอบสวนที่ผู้ถูกกล่าวหาต้องมาปรากฏตัวต่อคณะกรรมการสอบสวน ผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธิ นำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการสอบสวนได้

การใดที่นายความหรือที่ปรึกษาได้ทำลงต่อหน้าผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าเป็นการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา เว้นแต่ผู้ถูกกล่าวหาจะได้คัดค้านเสียแต่ในขณะนั้น

ข้อ ๑๗ การสอบสวนบุคคลใดให้บันทึกถ้อยคำไว้แล้วอ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟัง เมื่อรับว่าถูกต้องก็ให้ลงลายมือชื่อไว้ และให้คณะกรรมการสอบสวนลงลายมือชื่อไว้ด้วย

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งมีเหตุขัดข้องไม่อาจมาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนได้ และคณะกรรมการสอบสวนเห็นสมควร บุคคลดังกล่าวอาจให้ถ้อยคำเป็นหนังสือได้แต่ต้องมาให้การรับรองหนังสือนั้นต่อหน้าคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๑๘ ก่อนการสอบสวนเสร็จสิ้นหรือในกรณีที่ให้มีการสอบสวนเพิ่มเติม คณะกรรมการสอบสวนจะเรียกผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลอื่นใดมาสอบสวนเพื่อทราบข้อความใด ๆ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่เห็นว่าเป็นพยานหลักฐานสำคัญมายังคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ หากบุคคลใดไม่มาตามที่เรียกหรือไม่ยอมให้ถ้อยคำหรือไม่ยอมส่งเอกสาร หรือวัตถุที่ต้องการให้แก่คณะกรรมการสอบสวน ให้รับรายงานความจำเป็นและเหตุขัดข้องต่อผู้ที่สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๙ ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุการณ์ หรือสภาพการณ์ที่มีขึ้นไว้เป็นหลักฐานในสำนวน ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสถานที่ หรือตรวจเอกสาร หรือวัตถุพยาน หรือดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับการสอบสวน หรือสอบสวนบุคคลใด เมื่อบุคคลนั้นไม่ยอมให้ถ้อยคำหรือไม่ยอมลงลายมือชื่อรับรองถ้อยคำ หรือไม่ยอมส่งมอบเอกสารหรือวัตถุใด ๆ เป็นต้น

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า พยานหลักฐานใดไม่จำเป็นหรือไม่เกี่ยวกับประเด็นหรืออาจทำให้เห็นว่ามีเจตนาประวิงให้ชักช้า ให้คณะกรรมการสอบสวนงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้น ๆ เสียก็ได้เมื่อเห็นเป็นการสมควร และให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกเหตุผลไว้

ข้อ ๒๑ การสอบสวนจะต้องกระทำให้เสร็จโดยเร็ว อย่างช้าไม่เกินหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่ง ถ้ามีความจำเป็นจะสอบสวนให้ทันตามกำหนดนี้ไม่ได้ ก็ให้ประธานกรรมการขอขยายเวลาไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน และต้องแสดงเหตุขัดข้องตลอดจนความจำเป็นที่จะต้องขอขยายระยะเวลาสอบสวนไว้ในสำนวนการสอบสวนด้วยทุกครั้ง

เมื่อได้ขยายเวลาตามวรรคหนึ่งแล้วยังสอบสวนไม่แล้วเสร็จอีก หากเป็นกรณีที่นายอำเภอเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ขอขยายเวลาโดยแสดงเหตุขัดข้องความจำเป็น และระยะเวลาที่คาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด แต่หากเป็นกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้ขอขยายเวลาไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดกระทรวงมหาดไทยแล้วแต่กรณี ขยายเวลาได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

การสอบสวนระยะใดระยะหนึ่งดังกล่าวข้างต้น จะเป็นอันใช้ได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุมัติแล้วทุกครั้ง แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการในอำนาจหน้าที่แล้วก่อนได้รับอนุมัติ

การสอบสวนครั้งหนึ่ง ๆ ได้กระทำเพียงใด เลื่อนไปเพราะเหตุใด เมื่อใด ให้คณะกรรมการสอบสวนบันทึกไว้โดยชัดเจน

ข้อ ๒๒ ถ้าผู้ถูกกล่าวหายื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวนนั้นต่อคณะกรรมการสอบสวน หรือต่อผู้มีอำนาจพิจารณาหรือวินิจฉัยในเวลาใด ๆ ก่อนมีคำสั่ง ให้คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้มีอำนาจพิจารณาหรือวินิจฉัยรับคำชี้แจงนั้นเข้าสำนวนรวมไว้พิจารณาด้วย

ข้อ ๒๓ เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้ประธานกรรมการนัดประชุมทำรายงานการสอบสวนเพื่อสรุปข้อเท็จจริงพร้อมทั้งทำความเข้าใจเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดตามเรื่องที่ถูกกล่าวหาฐานใด ในมาตราใด แล้วควรพิจารณา หรือวินิจฉัยอย่างไร เสนอต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพร้อมทั้งสำนวนการสอบสวน ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทำการสอบสวนเสร็จสิ้น ถ้ากรรมการสอบสวนคนใดมีความเห็นแย้งจะทำความเข้าใจกับสำนวนการสอบสวนก็ได้

กรณีปรากฏจากการสอบสวนว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดในเรื่องอื่นอีกหรือมีมูลพาดพิงผู้อื่นที่ไม่ได้เป็นผู้ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้มีส่วนร่วมกระทำผิดในเรื่องนั้น ก็ให้ระบุไว้ในรายงานการสอบสวนด้วย เพื่อให้ผู้สั่งแต่งตั้งพิจารณาตามที่เห็นสมควร

การนัดประชุมคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่งให้นัดล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันประชุม

ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทำความเข้าใจและเสนอความเห็น พร้อมทั้งสำนวนการสอบสวนต่อผู้มีอำนาจพิจารณาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง และให้ผู้มีอำนาจพิจารณาทำการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน เว้นแต่กรณีผู้สั่งแต่งตั้งเป็นผู้มีอำนาจสั่งการในเรื่องนั้น ให้ทำความเข้าใจและพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง

ในการทำความเข้าใจหรือพิจารณาแล้วแต่กรณีตามวรรคสี่ ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน หรือผู้มีอำนาจพิจารณาเห็นสมควร จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้ตามความจำเป็น แต่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม แต่ทั้งนี้เมื่อรวมระยะเวลาในการดำเนินการสอบสวนตามความในวรรคนี้เข้ากับระยะเวลาตามวรรคสี่ด้วยแล้ว ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ข้อ ๒๔ การสอบสวนใดที่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการไปก่อนประกาศใช้ระเบียบนี้ ถ้าถูกต้องตามวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้นให้เป็นอันสมบูรณ์และให้ดำเนินการตามวิธีการนั้นต่อไปได้จนกว่าจะเสร็จสิ้น

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอในฐานะผู้มีอำนาจกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจทำการสอบสวนในเหตุอื่นหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้นำระเบียบนี้มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ โดยมีบทบัญญัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอเป็นผู้มีอำนาจกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น และมีอำนาจในการสอบสวนให้นำระเบียบนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

ชวรัตน์ ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๕)
พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เป็นการสมควรเพิ่มเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับการปรับปรุงเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญของข้าราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และมาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

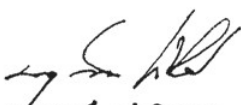
ข้อ ๑ ระเบียบนี้ เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ นว ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ นว ผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษ หรือบำนาญตกทอดในฐานะทายาทหรือผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในอุปการะ ตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ถ้าได้รับบำนาญรวมกันทุกประเภท เมื่อรวมกับ ช.ค.บ. แล้วต่ำกว่าเดือนละเก้าพันบาท ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มอีกในอัตราเดือนละเท่ากับส่วนต่างของจำนวนเงินเก้าพันบาทหักด้วยจำนวนบำนาญ ทุกประเภท และ ช.ค.บ. ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับ”

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก
(อุนพงษ์ เผ่าจินดา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๖)
พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เป็นการสมควรเพิ่มเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับการปรับปรุงเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของข้าราชการ

อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๖ และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๔ เตรส ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญของราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๒๒

“ข้อ ๔ เตรส ผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติ บำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพ บำนาญพิเศษ หรือบำนาญตกทอดในฐานะทายาทหรือผู้อุปการะหรือผู้อยู่ในอุปการะตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นอยู่แล้วในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับ ช.ค.บ. ในอัตราดังนี้

(๑) ผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญและ ช.ค.บ. อยู่แล้ว ให้ได้รับ ช.ค.บ. เพิ่มขึ้นอีกในอัตราเดือนละร้อยละสี่ของจำนวนบำนาญและ ช.ค.บ. ที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับ

(๒) ผู้ได้รับหรือมีสิทธิได้รับเฉพาะบำนาญ ให้ได้รับ ช.ค.บ. ในอัตราเดือนละร้อยละสี่ของจำนวนบำนาญที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับ

การคำนวณ ช.ค.บ. ถ้ามีเศษของบาทให้ปัดทิ้ง”

ประกาศ ณ วันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

คณะที่ปรึกษา

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	(นายจรินทร์ จักกะพาก)
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	(นายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม)
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	(นายณรรักษ์ ปลอดทอง)
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	(นายดุष्ฎี สุวัฒน์วิทยากร)

คณะผู้จัดทำ

ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
ผู้อำนวยการกลุ่มงานเรื่องร้องทุกข์
ผู้อำนวยการกลุ่มงานวินิจัยและกำกับดูแล
ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น